

DANIELIS WYTENBACHII

ANIMADVERSIONES

IN

PLUTARCHI

MORALIA.

VOL. II. PARS I.

OXONII,

E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO.

MDCCXXI.

37
5-13
68

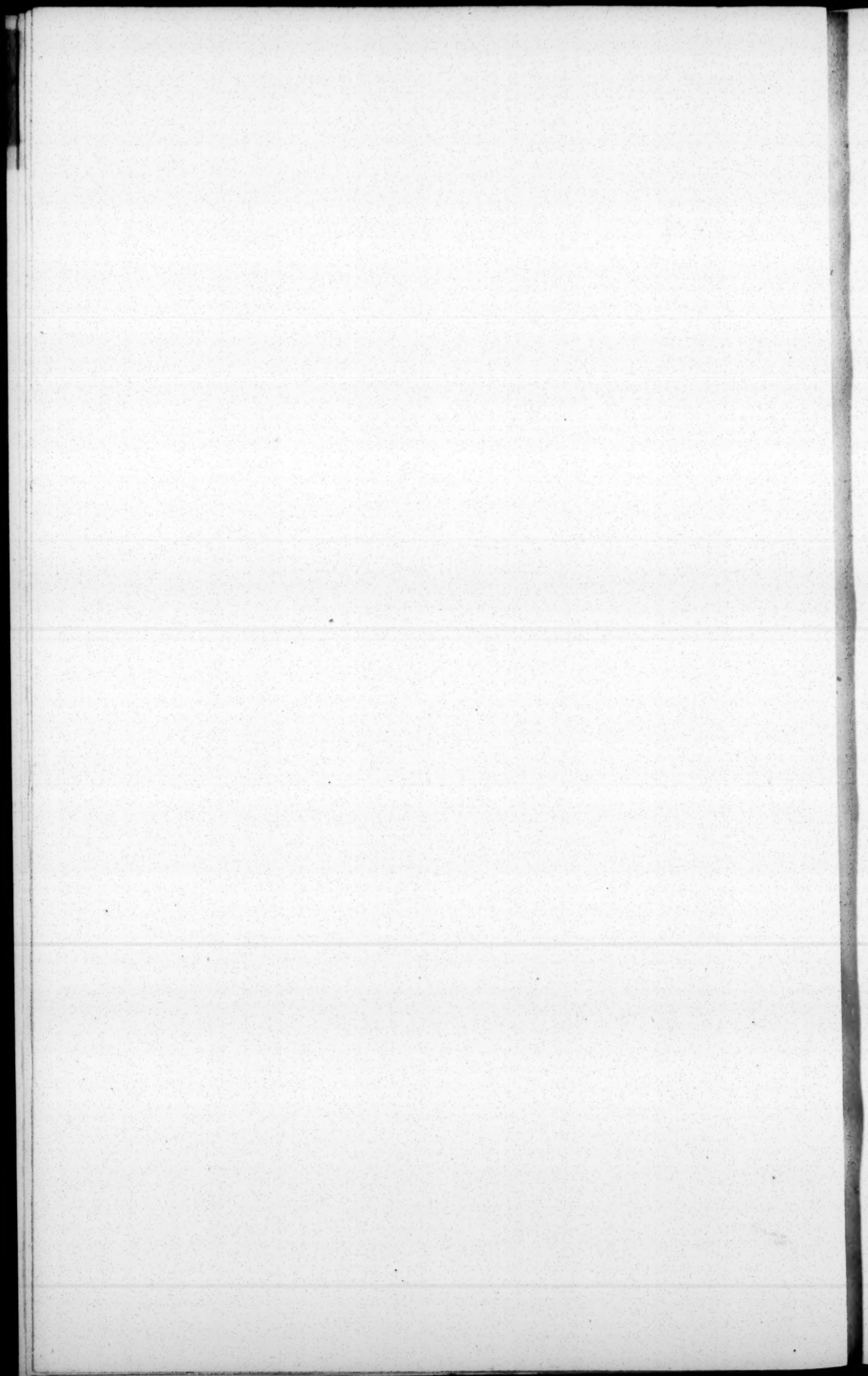
L. S.

ANIMADVERSIONIBUS in Plutarchi libros

	Pag.
XIX. <i>De Virtutibus Mulierum</i> - - -	1
XX. <i>Quæstiones Romanas</i> - - -	21
XXI. <i>Quæstiones Græcas</i> - - -	59
XXII. <i>Parallela Græca et Romana</i> - -	77
XXIII. <i>De Fortuna Romanorum</i> - - -	91
XXIV. <i>De Alexandri M. Fortuna</i> - -	107
XXV. <i>Athenienses bello an doctrina clariores fuerint</i>	135
XXVI. <i>De Iside et Osiride</i> - - -	159
XXVII. <i>De EI apud Delphos</i> - - -	271

quas paullo ante ejus mortem ad nos transmittendas curaverat Wytttenbachius, subjunximus eas, quæ anno 1772 Lugduni Batavorum in librum *de Sera Numinis Vindicta* prodierunt, ipsius editoris curis secundis auctiores et emendatiores. Animadversiones in reliquos libros, perbreves quidem illæ, nec nisi leviter adumbratæ, una cum variarum lectionum apparatu, et indicibus amplissimis, suo tempore mox prodibunt.

Oxonii d. Junii 8vo. 1821.

DANIELIS WYTENBACHII

ANIMADVERSIONES

IN PLUTARCHI LIBRUM

DE VIRTUTIBUS MULIERUM.

ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΑΡΕΤΑΙ] Habet Lampriæ Catalogus Num. CXXIV. Γυναικῶν ἀρεταί· ἐν ἄλλῳ δὲ, Περὶ τοῦ πῶς δεῖ ζῆν γυναῖκα πρὸς ἄνδρα· quod additamentum, five fit varia lectio ejusdem tituli, five titulus alterius libri, nil commune habet cum argumento hujus libri: quod est *de fortibus factis mulierum, unde harum virtutes cognoscuntur*. In Lampriæ Catal. MS. Veneto desideratur, certe aliud legitur Num. CXXX. ut in vulgato CLVIII. Αἰτίαι γυναικῶν· Quod et verum esse potest, *Quæstiones Muliebres, vel, de Mulieribus*, prouti sunt. Plutarchi Αἰτίαι φυσικαί, et fuerunt Αἰτίαι βαρβαρικαί, Αἰτίαι τῶν Ἀράτου Διοσημείων, Αἰτίαι Ἑλλήνων, Αἰτίαι Ῥωμαϊκαί, quæ duo postrema eadem esse videntur *Quæstiones Romanæ et Græcæ* nunc etiam servatæ: ab hoc quidem libro alienum est αἰτίαι. Et falsum esse potest; ita, ut ἀρεταὶ a librariis mutatum sit in αἰτίαι. Anonymus De Incredilibus in Leonis Allatii Excerptis Sophistarum Cap. VIII. p. 32. editionis Thomæ Galei p. 88. locum de Chimæra qui est p. 248. C. citat his verbis: Περὶ δὲ τῆς Χιμαίρας οὕτω φησὶ Πλούταρχος ἐν τῷ μονοβίβλῳ τῷ περὶ ἀρετῆς γυναικῶν. Titulum Γυναικῶν ἀρεταὶ librarii videntur suscepisse ex præfationis eo loco, ubi Plutar-

chus profitetur, se hunc librum in Cleæ gratiam scripsisse, cupientis, ut ipse per eum absolveret ea quæ in funere Leontidis differuisset εἰς τὸ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν εἶναι ἀνδρός τε καὶ γυναικὸς ἀρετὴν, ad demonstrandum *unam eandemque esse viri et mulieris virtutem*. Ἀρεταὶ fortia facta, Plutarcho alibi non dicuntur, nec aliis scriptoribus ita simpliciter, sed ut simul subaudiantur virtutes, ex quibus facta profecta sunt: veluti apud Thucydidem II. 35. IV. 92. μὴ κατασχύναι τὰς προσηκούσας ἀρετάς· quod item dicitur VII. 69. τὰς πατρικὰς ἀρετάς, ὧν ἐπιφανεῖς ἦσαν οἱ πρόγονοι, μὴ ἀφανίζεῖν. Sic *virtutes* aliquoties dixit Corn. Nepos, ut in Indice Bosiano annotavit J. M. Heusingerus. At frequentius et disertius, *fortiter facta* dicuntur ἀνδραγαθήματα, et Plutarcho et aliis. Similis argumenti fuit liber *Apollonii Stoici*, ὅσαι γυναῖκες ἐφιλοσόφησαν, ἥ καὶ ἄλλως τι ἐπίδοξον διεπράξαντο, quem novimus ex Sopatro apud Photium Biblioth. Cod. p. CLXI. p. 341. ac Tyrium esse suspicamur antiquiorem Plutarcho, qui forte ex illo quædam sumserit. Et Artemonis Magnetis, τῶν κατ' ἀρετὴν γυναιξὶ πεπραγματοευμένων, διηγημάτων, notitiam indidem habemus p. 338, 48. de cujus ætate nec ipsi statuimus, nec nobis persuadet Jonsius æqualem Laertii faciens De Script. Hist. Phil. III. 11, 4. Certe ex hoc Plutarchi libro multa descripsit capita Polyænus Strategem. Lib. VIII.

p. 242. E. ὧ Κλέα,] *Cleam* ex hoc uno loco sibi cognitam in Historia Mulierum Philosopharum Num. XIV. posuit Menagius: quamquam et in libro De Ifide et Osiride memoratur, quem ei item inscripsit Plutarchus, unde non-nihil de mulieris rebus et conditione colligimus, p. 351. C. 364. E.

242. E. Θουκυδίδῃ] II. 45. ex Periclis persona in oratione funebri. Simile est Laconicum Apophthegma in Plutarcheis p. 217. F. et 220. D. in quo etiam Thucydidea imitatio apparet, Ὅλως περὶ γυναικείας φύσεως παρὰ τοῖς ἔξω λόγον εἶναι οὐδένα δεῖ. Synesii De Provid. p. 105. D. μίαν γὰρ ἀρετὴν Ὅσοις ᾤετο γυναικὸς εἶναι, τὸ μήτε τὸ σῶμα αὐτῆς, μήτε τοῦνομα διαβῆναι τὴν αὐλίον.

242. F. ὁ Ῥωμαίων δοκεῖ νόμος—] Lex non iubens, sed

potestatem faciens mulieres laudandi in funere: qui antea non nisi viris habebatur honos. Memorant Plutarchus in Camillo p. 133. B. Livius V. 50. institutum ætate Camilli: at primo factitari cœpisse in Popilia matre Catuli, narrat Cicero De Orat. II. 11. Hæc adhibeantur intelligendo Taylora Lect. Lyf. III. p. 683. qui plura de hoc argumento dedit.

242. F. Διὸ καὶ Λεοντίδος τῆς ἀρίστης—] Leontidis alibi non fit mentio. Cæterum hæc non ita cum antecedentibus jungenda sunt, ac si *Romæ* obiisset Leontis, et Plutarchus *Romano mori obsequens*, et cum Clea *Romæ* differens, illam laudasset hac schola, qua demonstravit unam eandemque virtutem esse viri et mulieris. Hæc omnia Delphis acta videntur, ubi Cleam habitasse verisimile est ex Ifid. et Ofir. p. 364. E.

p. 243. A. Εὐριπίδης—] Herc. Fur. 673.

243. A. Νικόμαχος] Hunc et Zeuxidem simili in re memorat Plutarchus De Amore Fragg. XXV. 1. et Ælianus Var. Hist. XIV. 47. errore vel suo vel librarii *Nicostratum* dicens, ut recte monet Perizonius. Plura de hoc peccantur ex Junii Catal. Artific. p. 134.

243. B. Χαίροντα καὶ τερπόμενον ἐπάγει τῇ πίστει τὸν ἀκροατὴν] Horatii præceptum Art. Poet. 426. *Tu seu donaris, seu quid donare voles cui, Nolito ad versus tibi factos ducere plenum Lætitiæ: clamabit enim, pulchrè, benè, rectè.*

243. C. αἱ ἀρεταὶ—συνεξομοιοῦνται τοῖς ὑποκειμένοις ἡθεσι καὶ κράσεσι σωμάτων—] De hoc argumento fere est liber Galeni Tom. V. p. 444. Ταῖς τοῦ σώματος κράσεσιν ἔπεσθαι τὰς δυνάμεις τῆς ψυχῆς. qua in sententia Hippocratem, Platonem, Aristotelem consensisse ostendit. Adhibeatur et Cicero Tusc. I. 33. Porphyrius De Abstin. III. 8. ubi et hoc animadvertendum καὶ τῶν ἀγαθῶν οὐχ ἡ αὐτὴ ἰσότης, οὐδὲ ὁμοίως Σωκράτης ἀγαθός, καὶ Ἀριστοτέλης, καὶ Πλάτων. Menagius ad Diog. Laert. VII. 127.

243. D. Εἰρήνη] Hoc unum in cæteris virorum mulierumque nominibus minus est aut cognitum aut celebratum. In aliorum Auctorum vel jactura, vel silentio, nunc ex uno tenemus Athenæo XIII. p. 593. B: Πολλοὶ μαῖός τε ὁ τὴν ἐν

Ἐφέσῳ διέπων φρουρὰν, υἱὸς ὢν τοῦ Φιλαδέλφου βασιλέως, Εἰρήνην εἶχε τὴν ἑταίραν, ἥτις ὑπὸ Θρακῶν, ἐν Ἐφέσῳ ἐπιβουλευομένου τοῦ Πτολεμαίου καὶ καταφυγόντος εἰς τὸ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερὸν, συγκατέφυγε· καὶ ἀποκτεινάντων αὐτὸν ἐκείνων, ἡ Εἰρήνη ἐχομένη τῶν ῥόπτρων τῶν θυρῶν τοῦ ἱεροῦ ἔρῳαινε τοῦ αἵματος τοῖς βωμοῖς, ἕως καὶ αὐτὴν κατέσφαξαν.

243. D. ἐκβιάζωσι] Unice verum est ἐκβιάζωσι, quamquam a nullo nostrorum librorum proditum. Composita Verbi βιάζω, in Activa forma non usurpantur: et sicubi exstant, in solutæ quidem orationis scriptoribus, librarium negligentiae imputanda sunt: veluti in Plutarchi Sympos. IV. 1. p. 662. A: αἱ γὰρ ἐκτροπαὶ καὶ μεταβολαὶ τῆς εἰς υἰγείαν εὐθείας ἐκβιάζουσι, quem locum ut sanum citat H. Steph. Thef. L. Gr. I. p. 734. E. Item Adversf. Stoicos p. 1083. C: τοῦ καθεστῶτος εἰς ἕτερον ἐκβιάζουσι. Didymi ap. Stob. S. CI. p. 557. ἐκβιάζειν τὴν παράληψιν τῶν ὑλικῶν ἀρχῶν τῆς εἰλικρινείας· codex A perperam dat ἐκβιάζειν. Vera forma ἐκβιάζειν servata est in Plutarcho Sympos. IX. p. 732. A. B. Defect. Orac. p. 426. E. Theseo p. 9. A. Et Epicteto restituendum Differt. I. 18. p. 102.

243. E. α'. ΤΡΩΑΔΕΣ.] Hinc sumfit et brevius reddidit Polyænus VIII. 25, 2. Plutarchus etiam alibi prodit: Romuli initio p. 17. F. Quæst. Rom. p. 265. B. Et alii historica fide de Troadibus ita tradiderunt, de loco dissentientes: de quibus in primis diligenter retulit Dionysius Halic. A. R. I. 72. ex recentioribus Heynius ad Virgil. Æn. V. 604. Excursf. VI.

243. F. ὥς ἡτισοῦν Ἰδρυσις—ἐστὶ] Vulgata lectio erat, ὥς ἡτισοῦν Ἰδρυσις ἐν τῇ πάσῃ πλάνῃ καὶ ναυτιλίᾳ εὖ τε καὶ καλῶς πράττουσιν ἀνθρώποις ἀμείνων ἐστὶ—. Xylander bene corrigendum monuit, ὥς ἡτισοῦν Ἰδρυσις ἐν γῇ πάσης πλάνης καὶ ναυτιλίας cæt. Equidem adhuc hæreo in εὖ τε καὶ καλῶς, quod non satis cum sensu loci congruit, qui potius εὐτελῶς, vel οὐ καλῶς postulat, *hominibus tenui fortuna utentibus, in re tenui versantibus*—.

p. 244. A. Ῥωμαίων γυναιξὶν ἔτι νῦν ἔθος ἀσπάζεσθαι μετὰ τοῦ καταφιλεῖν—.] Quæst. Rom. VI. p. 265. B.

244. B. β. ΦΩΚΙΑΔΕΣ.] Et hoc retulit Polyænus VIII.

65. Strictim hoc bellum attigit Herodotus VIII. 27. 28. unde novimus id paucis annis ante Xerxis bellum fuisse: verbo et breviter Æschines De Falsa Legat. p. 405. C. uberius Pausanias X. 1.

244. B. ὁμήρους κατηλόησαν] Æschines l. c. διὰ—τὴν πρὸς Φωκέας ἔχθραν, ἣ προὔπηρχε Θετταλοῖς ἐκ παλαιῶν χρόνων ὅτε αὐτῶν τοὺς ὁμήρους λαβόντες Φωκεῖς κατηλόησαν. Valesius ad Harpocratonem p. 93. reddit *obtriverunt*, recte quidem: modo *ad mortem*, vel *interfecerunt*, subaudiatur: sed ἀλοῶν *triturare* et ἀλοιᾶν *occidere*, ita usurpari diverso sensu, nec nobis persuadet, et refellitur a Taylora ad Æschin. l. c. p. 46. Certe origo vocis significat *cædem quasi triturando confectam*. Sic Heraclides Ponticus ap. Athen. XII. p. 524. A: βοῦς συναγαγόντες συνηλοῖσαν· *bovibus congregatis eos conculcarunt*. Clearchus ibid. p. 541. D: κατηλόησαν αὐτῶν τὰς σάρκας· i. e. *trititando carnes eorum ad edendum appararunt*.

244. D. ΑΠΟΝΟΙΑΝ] Pausanias l. c. ἀντὶ τούτου μὲν ἅπαντα τὰ ἀνάληγτα βουλευµατα ἀπόνοντα ὑπὸ Ἑλλήνων ὀνοµάζεται Φωκική.

244. D. τὰ Ἑλαφηβόλια] Nominatim memorat Plutarchus Sympof. IV. 1. p. 660. D: Ἑλαφηβολίων γὰρ ὄντων εἰς Ἑλµπολιν, ἐπὶ τὴν ἑορτὴν ἀφικνουµένους ἡµᾶς εἰστία Φίλων ὁ ἱατρός. Sine nomine, Adv. Epicurum p. 1098. F. ἡμεῖς τὴν Δαῖφάντου (νίκην) περὶ Ἑλµπολιν ἑορτάζοµεν ὡς ἴστε, καὶ θυσιῶν καὶ τιµῶν ἡ Φωκὶς ἐµπέπλησται. Prætermisit Meursius in Græcia Feriata, nec alii, quod sciam, hujus argumenti Scriptores attigerunt. De re ipsa et Daiphanto notavimus quædam ad Ser. Num. Vind. p. 558. A. veteris editionis singularis p. 69.

244. E. γ. XIAI.] Ex duobus his exemplis prius breviter reposuit Polyænus VIII. 66. De bello Chiorum adversus Erythræos meminit Herodotus I. 18. Frontinus II. 5. 15. quem recte emendat Oudendorpius, pro *Hi* probans *Cbii*.

244. E. ἐπώκησαν] Nimis univérse reddidit Xylander, *coloniam deduxerunt*: Cruferius, *habitarunt*: Ranutinus, *incoluerunt*. Proprie est, *insuper habitatum venerunt, insuper habitarunt*, veteribus incolis vel expulsis vel relictis: quæ

vis in nomine ἔποικος etiam apparet: quam a Budæo accurate explicitum apponit H. Steph. Thef. L. Gr. T. II. p. 1213 et 1224. Igitur, qui Chio coloni Leuconiam habitatum abierunt, eam ἐπώκησαν: sed Chii qui hos colonos emiserunt, eos ἀπώκησαν εἰς Λευκωνίαν, ut mox dicitur. Plutarchus Defect. Or. p. 419. E. νήσων—τὴν ἔγγιστα κειμένην τῶν ἐρήμων ἔχουσιν οὐ πολλοὺς ἐποικοῦντας: ergo insula fuerat antea deserta, tunc a paucis colonis occupata. Euripides Ione 1583. *Athenienses* Κυκλάδας ἐποικήσουσι νησαίας πόλεις—. Pausanias I. 35. *Salaminem* ὕστερον Αἰγινήτας τοὺς σὺν Τελαμῶνι ἐποικῆσαι. II. 34. p. 191: ἐπώκησαν δὲ καὶ Ἑρμιόνην ὕστερον Δωριεῖς οἱ ἐξ Ἀργεῶν. Aristides in Laudatione Romæ T. I. p. 219: Αἰθιοπίας τὸ ἐποικούμενον. Sic nomen ἔποικος videatur apud Plutarchum Opp. Mor. 255. B. 351. B. Vit. p. 25. C. 35. A. 163. C. Platonem Leg. V. 610. E. Pausaniam p. 119. Aristidem T. I. p. 419. Lexica carent vocabulis ἐποικίζειν et ἐποικία: quæ et analogia se commendant, et apud Scriptores leguntur: illud apud Pausaniam IV. 28. p. 347. Polyæn. VIII. 64. Appian. Iberic. 56. hoc apud hunc item Bell. Civil. II. 135. ubi pro ἐποικίας, quod omnes libri habent, ex Musgravii correctione ἀποικίας recepit Cl. Schweighauserus.

p. 245. B. συμπαρόντων] Frequens quidem Plutarcho, συμπαρεῖναι: v. c. Opp. Mor. II. 27. E. 444. A. 451. E. 756. E. 796. E. 819. A. 944. C. Vit. 53. F. 54. E. 74. C. 132. B. 607. C. 781. F. 790. C. Sed magis convenit huic loco συμπαρορμώντων, quod item usurpatur Vit. p. 290. B. 798. A. 907. F. Aut denique συμπραττόντων, quod his locis Plutarcheis nobis lectum annotavimus: Opp. Mor. p. 64. C. 200. B. 216. D. 806. A, B. Vit. 14. A. 15. A. 22. A. 149. E. 323. B. 355. E. 377. B. 413. D. 518. F. 520. C. 529. E. 545. A. 597. C. 598. A. 603. A. 607. B. 609. F. 707. B. 858. D. 884. B. 919. E. 941. A. 967. C. 971. B. 1023. A. 1062. A. 1074. D.

245. C. προσλιπαροῦσαι] Exposuimus de hoc verbo ad p. 39. A. Huic loco aptius iudicavimus προσταλαιπωροῦσαι: quo Plutarchus utitur in Anton. p. 934. C. Arato 1039. E. et Aristides T. I. p. 348.

245. C. δ'. ΑΡΓΕΙΑΙ.] Polyænus hinc suo more VIII. 33: uberius prodidit Pausanias II. 20. opportune monens Herodotum VI. 77. oraculum, quod in hoc Argivarum mulierum facinus valeret, aut intellexisse aut non intellexisse. De Cleomenis facto diximus in Apophth. p. 223. B. De *Telefilla* Pausanias I. c. Suidas V. Fabricius B. G. I. p. 598. Olearius Dissert. De Poetriis Gr. LIX. p. 186. Davisius ad Max. Tyr. XXXVII. 5. p. 628. In ejus fragmentis J. Christianus Wolfius locos Veterum omnes, in his hunc Plutarcheum, apposuit p. 66.

245. C. εἰς θεοὺς πέμψαι—τῇ θεῶ] Rectius legatur cum Mez. εἰς θεοῦ πέμψαι—τῷ θεῷ—.

245. D. δαίμονιος] E. Venet. δαίμονος non reticendum: quamquam vulgatum præferam: sic supra Sap. Conv. p. 161. C: ὁρμῇ τινι χρήσαιο δαίμονίῳ.

245. D. παρ' ἑπαλξιν ιστάμεναι] Exquisita dictio. Aristophanes Acharn. 72. παρὰ τὴν ἑπαλξιν ἐν φορυτῷ κατακείμενος: ubi Berglerus ex Thucydide II. 13. adfert τῶν παρ' ἑπαλξιν: plenius Plutarchus Lucullo p. 493. A: παρὰ ταῖς ἐπάλξεσι: Othone p. 1069. C. ἐστῶτας παρὰ τὰς ἐπάλξεις.

Σωκράτης] Argivus, historicus, Plutarcho alibi citatus, Opp. Mor. 270. F. 277. B. 297. A. 364. F. Vid. Vossius De Hist. Gr. III. Voce *Socrates*. Menagius ad Diog. Laert. II. 47. Toupius ad Theocrit. Schol. XIII. 17. edit. Warton. T. I. p. 219, a.

245. E. Ἑρμαίου] Corfinus Fast. Attic. Vol. II. p. 411. et 467.

245. F. τὰ Ὑβριστικά] Nomine festi omisso, rem refert Polyænus VIII. 33. utrumque locum et alia dat Meursius Græc. Fer. VI. 271.

245. F. Ἡρόδοτος] VI. 83.

p. 246. A. ε'. ΠΕΡΣΙΔΕΣ] Polyænus VII. 45, 2. Justinus I. 6. Lacænæ simile factum ac dictum exstat in Apophth. Lac. p. 241. B.

246. B. εἰς τὴν πόλιν] Articulus declarat certam quamdam eximie dictam πόλιν: hæc intelligenda est *Persepolis*, ut recte accepit B. Briffonius De Reg. Pers. Princip. I. 136. De tali dono Xenophon Cyropæd. VIII. p. 228.

Plutarchus Alex. p. 703. A. εἰς Πέρσας *quum venerit rex*, quod significat *quum rex in Persidem regionem venerit*, ut exponit Perizonius ad Ælian. Var. Hist. I. 3. In Ochi diverso exemplo referendo constat sibi Plutarchus in Alexandro l. c. Ἐν δὲ Πέρσαις πρῶτον μὲν ἀπέδωκε τὸ νόμισμα ταῖς γυναιξίν, ὥσπερ εἰώθεισαν οἱ βασιλεῖς, ὅσάκις εἰς Πέρσας ἀφίκοιντο, διδόναι χρυσοῦν ἐκάστη· καὶ διὰ τοῦτο φασὶν ἐνίους οὐ πολλάκις, Ὡχον δὲ μὴδὲ ἅπαξ εἰς Πέρσας παραγενέσθαι, διὰ μικρολογίαν ἀποξενώσαντα τῆς πατρίδος ἑαυτόν.

246. B. 5'. ΚΕΛΤΑΙ.] Polyænus VII. 50. pro ἐπάρχους minus probum exhibens ἱπάρχους.

246. D. 3'. ΜΗΛΙΑΙ] Polyænus VIII. 64.

p. 247. A. μὴδὲ ἄκουσαν] *Ne invitam quidem*: Habet proverbii vim. Aristophanes Ran. 1571: Μῆδέποτ' εἰς τὸν θᾶκον τὸν ἐμὸν, Μῆδ' ἄκων ἐγκαθεδεῖται. Plutarchus De Aud. Poet. p. 31. B: φυλάττεσθαι—ὅπως οὐδὲ ἄκων τῷ πάθει περιπεσεῖται. Solert. Animal. p. 971. C. φυλαττόμενος—ὥστε μὴδὲ ἄκοντος αὐτοῦ τῶν φορτίων παραψαῦσαι τὸ ὑγρόν. Coriolan. p. 227. B: ἐπιμέλειαν ἐποιεῖτο πολλήν, ὅπως μὴδ' ἄκοντος αὐτοῦ βλάπτοιτο. Hæc eo magis monenda erant, quod μὴδ' ἀκούουσιν tentavit corrigere Mez.

247. A. 7'. ΤΥΡΡΗΝΙΑΔΕΣ.] Polyænus VII. 49. Partem historiæ habet Herodotus IV. 146. VI. 138. seq. indeque Zenobius III. 85. Mulierum in viris servandis solertiam et commentum refert etiam Valerius Max. IV. 6. Ext. 3. fed Minyadas perhibens non Pelasgos Lemno pulsos. De Tyrrenorum cum Pelasgis conjunctione et Lemno ab illis habitata, præter Herodotum, Diogenes Laertius ex Aristoxeno VIII. 1. et Porphyrius Vit. Pythag. §. 1. ex Cle-anthe, Pausanias VII. 11. Conon Narr. XXXVI. in primis Dionysius Hal. A. R. I. 25. Hunc Plutarchi locum totum Gallice retulit ac dijudicavit Larcherus eruditissimus vir, ad Herodot. IV. 146. Tom. III. p. 533. docens Plutarchum duas res in unam confudisse. Quamquam eum suos auctores, quos sequeretur, habuisse putem.

247. C. καὶ ἀδελφὸν καὶ Κραταῖδα] Conon Narrat. XXXVI. de hac re, συμπαραλαβόντες δὲ καὶ τινὰς Σπαρτιατῶν, ἡγουμένων αὐτοῖς Πόλιδος καὶ Δελφοῦ, ἔπλεον ἐπὶ τῆς Κρήτης, unde in hoc

Plutarchi loco legendum item Δελφὸν fuadet Meurfius Miscell. Lacon. I. 7. p. 29. Magis arridet Valckenarii suspicio ad Herodot. IV. 148. καὶ τὸν ἀδελφὸν Καλλικρατίδαν· neque enim Cononis Δελφὸν adeo firmum putem.

247. D. μέρος μὲν αὐτῶν ἐν Μήλῳ κατώκησαν] Huc pertinent Cononis sequentia deinceps, ἐν τῷ παράπλῳ δὲ τοῦ στόλου, Μῆλον ἀποδασμὸς οἰκίζει· καὶ τὸ τῶν Μηλίων γένος ἐνθὲνδε οἰκιοῦται Σπαρτιάταις· i. e. *in præternavigatione pars classis in Melum confedit: et hinc Meliorum gens cognata habetur Spartanis*: vulgo legitur Ἀπόδασμος, ut nomen proprium, quem errorem doctè confutavit Larcherus ad Herodotum Tom. VII. p. 441. ubi accurate de initiis Meli insulæ differuit. Legitur item Πηλιέων *Peliorum*, et ἐνθάδε. De Meliorum cum Lacedæmoniis cognatione, Thucydides, V. 84. et quæ notavit Hudsonus.

247. E. Σπαρτῶν ἀποίκους εἶναι] Lycios haberi colonos Spartanorum auctores sunt quos citat Meurfius in Creta XII. p. 45.

247. F. θ'. ΛΥΚΙΑΙ] Fabula conjuncta cum Bellerophonte, Pegaso, et Chimæra portento Lyciæ: de quo princeps est mentio Homeri Iliad. Z. 152. seq. ad hunc locum Eustathius, Scholiastæ Venetus et Vetus: item ad Il. II. 328. de Amisodaro: Palæphatus Incred. XXIX. Anonymus de Incredib. VII. Hyginus Fab. LVII. ibique interpretes. Apollodorus II. 3. ad hunc præstantissimus interpres Heynius. Plutarchus singularia ex suis sibi fontibus hausit.

p. 248. C. Χίμαιραν—ὄρος ἀντήλιον—ἀνταποστέλλον] Hæc sub nomine Plutarchi, et his fere ipsis verbis citat Anonymus De Incredibilibus cap. VIII. p. 32. edit. L. Allatii. Attigit Olympiodorus in Gorg. Plat. p. 189. MS. Leidens.

248. C. Νύμφις] Voffius Hist. Gr. I. 16. Kusterus ad Aristoph. Av. Schol. 874.

248. D. μὴ πατρόθεν, ἀλλ' ἀπὸ μητρὸς χρηματίζειν] Herodotus I. 173. Lyciis universe tribuit: ἐν δὲ καὶ τόδε ἴδιον γενομίκασι, καὶ οὐδαμοῖσι ἄλλοισι συμφέρονται ἀνθρώπων· καλέουσι ἀπὸ τῶν μητέρων ἐωυτοῦς, καὶ οὐκ ἀπὸ πατέρων. Nicolaus Dama-

scenus Excerpt. ex Stob. edit. Vales. p. 517: Λύκται τὰς γυναῖκας μᾶλλον ἢ τοὺς ἄνδρας τιμῶσι, καὶ καλοῦνται μητρόθεν. Verbum χρηματίζεῖν, *appellari, nominari*, hac notione antiquis clafficis quidem non usurpatum, Polybius, et post eum alii, adhibuerunt: Plutarchus semel præter hunc locum, in Antonio p. 941. C. quos ambos apposuit Stephanus Thes. Gr. L. T. IV. p. 607. D. cum aliis aliorum, quos partim retulit Wetstenius ad Rom. VII. 3.

248. D. ι'. ΣΑΛΜΑΤΙΔΕΣ] Hinc Polyænus VII. 48. dicens πόλιν μεγάλην Σαλματίδαι. Videtur eadem esse, quæ apud Polybium III. 14. Ἐλμαντική, apud Livium XXI. 5. *Hermantica*, ab Hannibale capta: quam interpretes *Salmanticam* intelligunt, recte nec ne, dubium est, de quo videatur Cellarius Geogr. Ant. T. I. p. 48. *Saguntinæ* vertit Ranutinus, perperam, ut credo.

p. 249. A. ἐμβοήσασαι] Polyænus l. c. ἐκβοήσασαι. Valckenarius ad exemplum suum adscripsit *leg. ἐκβοηθήσασαι*. Sunt et aliis scriptoribus usitata et Plutarcho: veluti, ἐμβοᾶν infra p. 259. D. Vit. p. 108. F. 428. D. 772. F. 971. D. ἐκβοᾶν, Vit. 420. C. 737. F. ἐκβοηθεῖν, Opp. Mor. 773. F. Vit. 207. D. 358. C. 550. A. 971. C. apud alios notatos Wesselingio ad Diod. Sic. T. I. p. 730. Vulgatam hic tuear.

249. A. Βάνωνος] Ranutinus, *Hannonis cujusdam*: ex conjectura, ut videtur.

249. B. ια'. ΜΙΑΗΣΙΑΙ] Polyænus, VIII. 63. Plutarchus prodiderat etiam in libro primo περὶ ψυχῆς unde Latine reddidit Gellius XV. 10. relatum a nobis in Fragmentis Num. V. Aliud nec diffimile Milesiarum virginum facinus pudicitiam suam Gallorum libidine tentatam voluntaria morte servantium memoratur Hieronymo Adv. Jovinian. p. 35. F. et Anthologia Gr. III. 23. 29.

249. D. ιβ'. ΚΙΑΙ] Fortasse proditum refert ab Aristotele in Republica *Ciorum*, quam verbo memoratam novimus ex Sopatro apud Photium CLXI. p. 341. F. qui liber Aristotelis idem esse videtur atque is quem sub ejusdem auctoris nomine citat Scholiasta Apollonii Rhod. I. 1177: Κιανῶν πολιτεία. Cuius Myfiæ urbs ad Propontidis finem

Cianum sita in recentioribus rerum suarum in primis diligentem ac doctum habuit enarratorem Larcherum in Indice Geographico Herodoti Tom. VIII. p. 132.

249. E. ιγ'. ΦΩΚΙΔΕΣ.] Potius inscribendum Ἀμφισσαῖαι, vel Λοκραι; siquidem hoc bene factum fuit harum erga Phocides mulieres, quibus accensebantur Delphi. *Thyades* vel ex vulgaribus libris satis cognitæ sunt. In *Delphicarum Thyadum* numero erat ipsa Clea, ad quam hic liber scriptus est: ut novimus ex ipso Plutarcho De Isid. et Osir. p. 364. E. qui harum errorem fere similem narrat, De Primo Frigid. p. 953. C.

p. 250. A. ιδ'. ΟΥΑΛΕΡΙΑ ΚΑΙ ΚΛΟΙΛΙΑ] Polyænus separatim Clœliæ facinus breviter retulit VIII. 31. Plutarchus argumentum hujus capituli subinde iisdem verbis, tamen ad totius ejus temporis enarrationem dispertitum persecutus in Vita Publicolæ p. 106, 107. A multis aliis celebratur Livio II. 13. Dionysio Hal. A. R. V. 32. 33. Valer. Max. III. 2, 2. Seneca Consol. ad Marciam XVI. p. 170. Florus I. 10. Aurelius Victor De Vir. Illustr. XIII.

250. E. ἔφιππος εἰκὼν γυναικὸς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἱερᾶς—] Plutarchus Public. p. 107. Livius II. 13. Plinius H. N. XXXIV. 13.

250. F. ιε'. ΜΙΚΚΑ ΚΑΙ ΜΕΓΙΣΤΩ—] Hujus Aristotimi et Eleorum tyrannidis, nec tamen harum mulierum, mentionem faciunt Pausanias, V. 5. et Justinus XXVI. 1. ubi vetus vitium *Epirorum*—*urbs* Bongarsius corrigendum monuit in *Eleorum*—*urbs*. Antigonus est Gonatas, Pyrrho interfecto, Peloponnesum obtinens. Retulit Simsonus Chron. ad Olymp. CXXVII. 3. A. C. 268.

p. 251. A. τὶς τῶν περὶ τὸν τύραννον ξεναγῶν ὄνομα Λεύκιος] Haud scio an idem sit quem, teste Telete apud Stobæum Florileg. XXXVIII. p. 231. Stilpon Megarensis memoravit ut exulem magna fortuna potitum gratia Antigoni: Λυκῖνος ἐκεῖνος οὐ παρ' ἡμῖν ἐφρούρει φυγὰς ὧν ἐκ τῆς Ἰταλίας, πιστευόμενος παρ' Ἀντιγόνῃ; καὶ τὸ προσταττόμενον ἐποιοῦμεν Λυκίνῳ ἡμεῖς ἐν τῇ ἰδίᾳ μένοντες. Unde colligimus indicium de ætate Teletis, quem æqualem aut supparem Stilponi

fuisse arguit, quod ait Stilponem hæc *πρώην, νύπερ*, dixisse.

251. F. ἐποίησε τὰς μὲν—ἐξελάσαι] *Fecit eos expellere illas: i. e. effecit ut bi expellerent illas.* Ne forte quis de ἐποίησε dubitet, atque ἐπέταξε corrigendum putet: sic Plutarchus C. Graccho p. 835. E: αὐτοὺς ἅφ' ἑαυτῶν ἐποίησεν ἐσθῆτα πέμψαι *effecit ut sponte vestimenta mitterent.* Apophthegm. Reg. et Duc. p. 184. A. 188. B.

p. 252. B. δι' εὐνοίαν] *Suspiciatus sum, veram scripturam esse διένευσαν, nutu invicem significarunt.* Plutarchus Demosth. 857. E. διένευσεν ὡς ἀποκεκομμένης αὐτῷ τῆς φωνῆς. Lucianus Ver. Hist. II. p. 137: συνίμεν γὰρ αὐτῶν διανευόντων. ibid. 122: διένευσον ἀλλήλοις ἐν τῷ συμποσίῳ. Dialog. Meretr. III. T. III. p. 284: διένευσα αὐτῷ οἷα ποιεῖ. Aristænetus Epist. I. 1. fin. et Abreschius ad eum locum Lect. Arist. p. 6. Wetsten. ad Luc. I. 22.

p. 253. A. τοὺς ἐτέρους] *Potius auctor scripserit τοὺς ἐταίρους.* Vocabulum in hac re solemne, *socios*: et ita vertunt Ranutinus et Amyotus. Confusio frequens, notata nobis ad Selecta Hist. Gr. p. 404.

253. D. τῆς δὲ νεωτέρας.] *Similis in commoriendo benevolentia et oratio Phocionis ad Neoclem, priorem moriendi locum rogantem: in illius Vita p. 758. D. E.*

253. F. 15'. ΠΙΕΡΙΑ.] *Habet Polyænus VIII. 35. et jucundi epistolii argumentum fecit Aristænetus I. 15. De Myunte condita dissentiant, diversa ab his tradentes, Strabo XIV. p. 939. A. Pausanias VII. 2. p. 526.*

p. 254. A. τὰς Μιλησίων εὐχεσθαι γυναῖκας] *Aristænetus ibid.*

254. B. 15'. ΠΟΛΥΚΡΙΤΗ] *Sumfit hinc Polyænus VIII. 36. Narrat eandem historiam Parthenius Erotic. IX. auctoribus Andrisco scriptore Ναξιακῶν, et Theophrasto πρὸς τοὺς καιρούς. Obitum Polycritæ ex Aristotele refert Gellius III. 15. Cognito repente insperato gaudio exspirasse animam refert Aristoteles Polycritam nobilem feminam in Naxo insula. De Hypsicreonte, et Neæræ in Promedontem amore, indeque orto bello Milesios inter et Naxios, idem Parthenius Erot. XVIII.*

p. 255. A. ιη'. ΛΑΜΨΑΚΗ.] In breviorē narratiunculam redegit Polyænus VIII. 37. *Blepsum* omittens, *Phoxum* faciens ex *Phobo*.

255. A. ἀπὸ τῶν Λευκάδων πετρῶν] Amoris remedium antiquis celebratur, qui primus adhibuerit, non unus memoratur: de quibus videantur viri docti ad Strabonem X. p. 694. in quibus Casaubonus hunc etiam Plutarchi locum attulit.

255. D. τὴν πόλιν ἀπ' αὐτῆς Λάμψακον προσήγορευσαν] Stephanus Byz. Voc. Λάμψακος· πόλις κατὰ τὴν Προποντίδα, ἀπὸ Λαμψάκης ἐπιχωρίας τινος κόρης· ἔστι δὲ Φωκαέων κτίσμα, πάλαι Πιτύουσα λεγομένη, ὡς Δηίλοχος ὁ Κυζικηνός· κ. τ. λ. Plura videantur apud Berkelium h. l. in primis vero apud Harduinum ad Plinium H. N. V. 40.

255. E. ιθ'. ΑΡΕΤΑΦΙΛΑ.] Et hoc suo more transtulit Polyænus VIII. 38.

p. 256. A. Θήβης τῆς Φεραίας] Quæ maritum suum interfecit Alexandrum Pheræorum tyrannum. Xenophon Hellenic. VI. p. 601. Theopompus factum ornavit, ut novimus ex Plutarcho Adv. Epicur. p. 1093. C. idem memorante Malign. Herodot. p. 856. A. Cicero Offic. II. 7. Valer. Max. IX. 13. Ext. 4. Conon. Narrat. L. Et quæ notavimus p. 194. D.

256. B. φοινικὴ γυνή] Legendum φοινικὴ γ. cum T. P. *sanguinis et cædis cupida*. Sic sæpe Plutarchus Vit. p. 4. E. 708. A. 1024. C. 1026. F. Opp. Mor. 822. C. 959. E. 999. A.

256. B. αἰκισαμένην] refertur ad Calbiam: statim ᾤετο δεῖν *voluit*, existimavit se oportere ignominiose tractantem corpus Aretaphilæ eam interficere. Nec tamen spernendum esset Mez. αἰκισάμενον, si codices offerrent.

p. 257. C. ἐπὶ τὴν παράκλησιν.] Xylander vertit, *ad locum colloquio destinatum*: haud scio an perperam. Aliquanto rectius Amyotus *Aretaphilæ invitatione et mandato*: Cruferius, *exciti ab illa*: Ranutinus, *ad Aretaphilam gratulatum, atque cœptum opus perficere hortatum*. Credo significari morem usitatum, *dejecto tyranno populum ad libertatem vocandi*, καλεῖν τοὺς πολίτας ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν· veluti in Pe-

lopida p. 284. A. Cæfare 739. F. παρακαλοῦντες ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν τὸ πλῆθος. Cleomene 822. D. παρεκάλουν τὸν ὄχλον ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν. Ita quæ univérse dicitur *invitatio*, *advocatio*, *πaráκλησις*, ad illam libertatis propositionem referri potest. Vocabulum Plutarcho adhibitum non dissimili ratione, Vit. p. 10. F. 26. C. 650. D. 658. C. 1029. F. Opp. Mor. 796. F. Frequentiore ratione dictum esset πρὸς τὴν παράκλησιν sed et ἐπὶ τι *venire*, hoc loco valet *ad aliquid accipiendum*, nimirum, ad acceptionem propositæ libertatis: et sic ἐπὶ τι usurpatur Apophth. Lac. p. 222. C. 233. C. Diogen. Laert. II. 77. Jamblich. Vit. Pythag. §. 133.

257. E. παραβαλλομένη] Tenemus προβαλλομένη, quod jungatur cum ὅτιοῦν, *quidquid alieni negotii repudiāns*: et cæterum malim τὸ πολυπρ. pro τοῦ πολυαρ. et *quancumque alienarum rerum tractationem repudiāns*. Hoc sensu προβάλλεσθαι τι est, Opp. Mor. p. 18. C. 154. D. 170. C, D. 354. A. 363. E. 468. D. 482. C. 525. F. 556. C. 631. C. 678. B. Vit. 88. D. 529. A. 595. A. 746. D. 835. A. 841. A. 1063. E. Dio Chryf. Or. XVII. 248. D.

257. E. κ'. KAMMA] Plutarchus in Amatorio p. 768. B. iterat hujus facti narrationem. Polyænus pro more VIII. 39.

p. 258. C. κα'. ΣΤΡΑΤΟΝΙΚΗ] Dejotari uxorem *Beronicen* nominat Plutarchus Adv. Colotem p. 1109. F. Eadem an diversa adhuc fuerit non definiam. Certe multos suscepit filios, quos omnes interfecit, excepto uno, cui regnum relinqueret, ut idem auctor est Plutarchus De Stoic. Repugn. p. 1049. C. quam historiam elegantissima narratiuncula explicuit Muretus Var. Lect. VIII. 24.

258. D. κβ. XIOMAPA] Ex Polybio sumtum esse arguit ejus mentio in fine narrationis. In illius fragmentis ex hoc loco retulit Fulv. Ursinus p. 287. edit. Ernest. T. III. p. 229. Schweighauf. T. IV. 224. sequ. Sed et Livius hinc refert, XXXVIII. 24. hinc Valerius Max. VI. 1. Ext. 2. Florus II. 11. 7. Aurelius Victor De Vir. Illustr. LV. De ingenio et regia in Gallo-Græcos auctoritate Ortiagonis alius etiam est Polybii locus Excerpt. Va-

lef. p. 114. edit. Ernest. T. III. p. 89. Schweigh. l. c. ubi alia etiam de viro annotavit Valefius.

258. E. Ῥωμαῖοι καὶ Γναῖος] i. e. *Romani, duce Cnæo Manlio*, ut recte vertit Xylander. Sic Pausanias IX. 40. p. 794. Ῥωμαῖοι καὶ Σύλλας. Nam princeps reliquorum quasi ab iis diversus nominatur. Petronius Satir. II. p. 13. *Pindarus novemque Lyrici*, quum ipse unus in illis novem fuerit. Monuimus Biblioth. Critic. Vol. II. Part. III. p. 58. Hinc vindicanda Platonis dictio Leg. III. p. 592. F. διὰ Δαρείου καὶ τῶν ἑπτὰ, *per Darium et septem socios*, quod perperam sollicitavit Valckenarius ad Herodotum III. 86. non ille quidem, qua fuit doctrina, hujus formæ ignarus, sed forte illo tempore immemor.

258. E. πρὸς ἡδονὴν καὶ ἀργύριον ἀμαθὴς καὶ ἀκρατής.] Fortasse quem offendat ἀμαθὴς, *indoctus*: quis enim in milite, inquit, doctrinam requirat? Est hæc ignorantia recti, eruditioni contraria, et quasi ruditas, profecta non tam ab ignorance literarum ac doctrinæ, quam negligentia morum et honesti, vitium cum ingenii tum inprimis animi, ut rebus vel bonis vel adversis minus scienter utamur. Sic Plutarchus De Virt. Morali p. 442. C. dixit ἀμαθῇ ἡδονῇ, quam recte Xylander vertit *inscitam voluptatem*: τὸ παθητικὸν—τοῦ λογιζομένου καὶ φρονούντος εἰσακούειν καὶ τρέπεσθαι πρὸς ἐκεῖνο καὶ ὑπείκειν καὶ κατασχηματίζεσθαι πέφυκεν, ἂν μὴ τέλεον ᾖ διεφθαρμένον ὑφ' ἡδονῆς ἀμαθοῦς καὶ ἀκολάστου διαίτης. Et p. 446. C: οὔτε γὰρ ὁ σοφὸς ἐγκρατής, ἀλλὰ σώφρων· οὔτε ὁ ἀμαθὴς ἀκρατής, ἀλλὰ ἀκόλαστος· ex philosopha subtilitate: ἀμαθὴς *insipiens* est, quisquis non perfecte sapientiam tenet: ἀμαθὴς quidem vulgaris in voluptate est ἀκρατής. Similiter τοὺς ἀπαιδεύτους καὶ ἀμαθεῖς dicit, qui secunda fortuna superbiunt, Reip. Præcept. p. 782. E. Huc pertinet Demetr. p. 909. E. δύναμις ἀμαθὴς· et Euripidis fragm. Temenid. XI. ῥώμη ἀμαθὴς. Plato Leg. II. initio, puerilis institutionis principium ponit *ad voluptates ac dolores* bene instructum esse: cujus facultatis absentia certissimam cerni ἀμαθίαν: quamvis cæterum omnis literarum et artium cognitio adfit. Ergo hoc loco, ut in talibus conjunctionibus, quamquam utrumque adjectivum ad utrumque substantivum pertinet;

tamen proprie, ἀμαθὴς ad ἡδονήν, ἀκρατὴς ad ἀργύριον refer-
tur. Livius l. c. de hoc homine: *Ortiagontis reguli uxor
forma eximia custodiebatur inter plures captivos: cui custodiæ
centurio præerat, et libidinis et avaritiæ militaris.*

p. 259. A. κγ'. ΓΥΝΑΙΟΝ ΠΕΡΓΑΜΗΝΟΝ] Inscriptio-
nem hanc sumimus ex editione Xylandri, ejusdem et Cru-
serii Latina interpretatione. In cæteris libris antecedens
caput cum hoc in unum continuatur.

259. A. Τοσιωπῶν] Corrigendum putavi Τολιστοβῶγων,
non Τολιστορώγων, ut in nostra editione expressum est. Noti
sunt tres Gallogræcorum populi, *Τεττοσάγες, Τολιστοβόγαι,
Τροκμί.*

259. A. Μιθριδάτην] Appianus Mithridaticis XLVI. Vol.
I. p. 705: τοὺς Γαλατῶν τετράρχας ὅσοι τε αὐτῷ συνῆσαν ὡς
φίλοι, καὶ ὅσοι μὴ κατήκουον αὐτοῦ, πάντας ἔκτεινε μετὰ παίδων καὶ
γυναικῶν, χωρὶς τριῶν τῶν διαφυγόντων· τοῖς μὲν ἐνέδρας ἐπιπέμ-
ψας, τοὺς δ' ἐπὶ δαίτῃ μιᾶς νυκτός. Quam narrationem cum
hac Plutarchea conjungit Freinshemius in Supplementis
Liv. LXXXII. 8. utramque de hoc eodem argumento ac-
cipiens, ex tribus effugientibus unum Dejotarum perhi-
bens: ingeniose pro conjectura, pro historiæ severitate li-
center.

259. D. κδ'. ΤΙΜΟΚΛΕΙΑ] Hinc Polyænus VIII. 40.
brevius Plutarchus Alexandro p. 670. F. sequi: verbo in
Præcept. Conjug. p. 145. E. Fortasse hinc formata est
similis historia apud Hieronymum Adv. Jovinian. p. 35:
*Narrant scriptores Græci, et aliam Thebanam virginem, quam
hostis Macedo corruperat, dissimulare paulisper dolorem, et
violatorem virginitatis suæ jugulasse postea dormientem: seque
interfecisse gladio, ut nec vivere voluerit post perditam castita-
tem, nec ante mori quam sui ultrix existeret.*

p. 260. B. Στυγερά δ' ἡγεῖτο Κλωθῶ—] Nisi poetæ est
dictum, dictio certe poetica est. Hujusmodi exstat Hesio-
deum Scut. 258. Κλωθῶ καὶ Λάχεσις σφιν ἐφέστασαν.

260. D. κε'. ΕΡΥΞΩ] Hinc Polyænus VIII. 1. dudum
Herodotus breviter IV. 160. Ἀρκεσίλεων μὲν κάμνοντά τε καὶ
φάρμακον πεπωκότα ὁ ἀδελφεὸς Λέαρχος ἀποπνίγει· Λέαρχον δὲ ἡ
γυνὴ ἡ Ἀρκεσίλεω δόλῳ κτείνει, τῇ οὖνομα ἦν Ἐρυξώ· διεδέξατο δὲ

τὴν βασιλῆϊν τοῦ Ἀρκεσίλεω ὁ πᾶσις Βάττος χωλός τε ἔων καὶ οὐκ ἀρτίπους. Plutarchus, in quibus ab hoc dissentit, alios auctores secutus est.

p. 261. D. ἀπολειπομένης] Valckenarius ad Herodot. VII. 221. ex hoc loco ἀπολιπομένης citans quod nulla editio habet, fortasse exemplum singulari hoc errore affectum habuit.

261. E. κς'. ΞΕΝΟΚΡΙΘ] De Aristodemo Cumanorum tyranno classicus est locus Dionysii Halicarnassensis A. R. V. 4—12. nulla Xenocritæ mentione: fuit etiam Diodori Siculi, cujus excerptum superest de Virtutibus et Vitiis T. II. p. 546. carens item hujus mulieris commemoratione. Cognominis μαλακοῦ ille diversam a Plutarcho et vulgarem tradit causam.

261. F. κόμαις] Mez. κομᾶν quod, ut ex conjectura profectum, nec recipiendum, nec reticendum fuit.

261. F. περιτρόχαλα] tonsuræ genus hoc ipso nomine notat Pollux II. 29. ut legendum docuit Salmasius De Pallio p. 266. Et Herodoto restituit Wesselingius III. 8. ubi plura et ipse et Valckenarius dederunt; et jam antea copiose Hadr. Junius De Coma p. 540. Rotundam tonsuræ formam fuisse, fatis novimus; non item, cujusmodi rotundam. Fortasse hoc fuit Eubæensium negotium: quos Homerus, judice Dione Chryf. Or. II. p. 20. D: μόνους αὐτοὺς τῶν Ἑλλήνων περιέχειεν αἴσχιστα, κομᾶν ὀπισθεν ἀφείς, ὥσπερ οἱ νῦν τοὺς παῖδας τοὺς ἀπαλούς.

261. F. καὶ τῶν ἀνακώλων χιτωνίσκων] Salmasius ad Tertullianum De Pallio p. 267. pro καὶ legendum contendit κατὰ, ut sensus sit, *gerere ephebias cblamydas supra anacolas interulas*: in quo haud facile ei adsentiar; quandoquidem Genitivus commode accipi potest pro Accusativo, quasi dictum esset καὶ χιτωνίσκους τῶν ἀνακώλων, *et tuniculas e genere brevium*. Cæterum ex locis Scriptorum, quos ille attulit, colligimus ἀνάκωλος esse vestem vel tunicam quæ ἄνω τῶν κώλων est, citra genua definit nec ea tegit. Conferatur etiam Wesselingius ad Diodor. Sic. II. 54. T. I. p. 167.

p. 262. D. κς'. ΠΥΘΕΩ ΓΥΝΗ] Hinc habet Polyænus VIII. 42. mulierem Πυθόπολιν nominans. Partem quæ ad

Xerxem pertinet prodidit Herodotus VII. 38. 39. Prudentiam mulieris in sananda mariti avaritia, neutrius nomine apposito, rhetorica eaque pereleganti Narratione persecutus est Nicephorus Basilaca, in Excerptis Sophist. Al-latii p. 143. cui Narrationi præscriptus est titulus Διήγημα, ὃ καὶ Πλούταρχος ἐν Παραλλήλοις διηγεῖται. quod quin ad hunc locum referendum, et Παραλλήλοις ab errore profectum sit, dubitari nequit. Cæterum in historiolum de Pythi divitiis aliquid ex Midæ fabula fluxisse videtur. Vid. Schol. Aristoph. Plut. 287.

p. 263. A. Ξέρξου καταβαίνοντος.] Hanc partem Herodotus fuse narrat VII. 27—38, hominem Πύθιον nominans: ut fere alii et Plinius H. N. XXXIII. 47. ubi videndus Harduinus.

263. A. παρῆναι τῆς στρατείας] Et Bryanus ad Vitas Plut. Vol. II. p. 564, vitium hujus loci animadvertit, corrigens παρίεναι τῆς στρατείας. verbi formam temere mutans; siquidem παρῆναι et exquisitum et Plutarcho non infrequens est: Opp. Mor. p. 137. D. 1127. B. Vit. 593. C. 1022. A. 1067. B. Simile est Metonis Astronomi, rogantis Athenienses τὸν υἱὸν αὐτῷ παρεθῆναι τῆς στρατείας, in Alcibiade 200. A.

263. B. Ὁ δὲ Ξέρξης ὑπ' ὀργῆς] Seneca De Ira III. 17. hoc factum cum simili Darii erga Cebazum apud eundem Herodotum IV. 84. prodito comparans: *At quanto Xerxes facilius? qui Pythio, quinque filiorum patri, unius vacationem petenti, quem vellet eligere permisit: deinde quem elegerat in partes duas distractum ab utroque viæ latere posuit, et hac victima lustravit exercitum. Habuit itaque quem debuit exitum: victus et late longeque fusus ac stratam ubique ruinam suam cernens, medius inter suorum cadavera incessit.*

263. B. θάνατον ἐφοβεῖτο, τῷ βίῳ δὲ ἤχθετο] Plena gravitatis et veritatis notatio: quacum conferri meretur nobilis ille locus Xenophontis in Cyropæd. V. p. 116: εἰσὶ μὲν, ἔφη, οἱ τοιοῦτοι μοχθηροί. διόπερ οἶμαι, καὶ εὖχονται μὲν αἰεὶ ὡς ἄθλιοι ὄντες ἀποθανεῖν. μυρίων δ' οὐσῶν μηχανῶν ἀπαλλαγῆς τοῦ βίου, οὐκ ἀπαλλάττονται.

263. B. Πυθοπολίτην] Hunc fluvium eundem videri esse

ac Mæandrum, quoad ex Stephano Byz. Voc. *Αθυμβρα colligatur, notavit T. Hemsterhusius ad exemplum suum editionis Græco-Latinæ anni 1599, quod ex auctione emi satis magno pretio inductus spe multarum et egregiarum annotationum, quam eventus paucitate ac tenuitate earum fefellit. Urbem fuisse Pythopolin Cariæ, ab hujus Pythii nomine dictam, auctor est Stephanus Byz. in Πυθόπολις: ad Mæandrum sitam constat. At fluvius *Pythopolites* ab aliis memorari non meminimus.

D

K

tu

vi

a

E

b

u

a

c

i

h

j

DANIELIS WYTENBACHII

ANIMADVERSIONES

IN PLUTARCHI LIBRUM,

QUÆSTIONES ROMANAS.

ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ. ΡΩΜΑΙΚΑ.] Non hic titulus, sed Αἰτίαι Ῥωμαϊκαὶ proditur in Catalogo Lampriæ, vulgato CXXXV. inedito Veneto CIII: et ab ipso Plutarcho bis hoc nomine liber citatur, in Camillo p. 138. E. et Romulo p. 26. E. Arnobio V. p. 168. In *Caussalibus* citatur vel *Butas*, vel *Plutarchus*. Sub hoc titulo αἰτίαι ut monuimus in exordio antecedentis libri p. 242. E. vel αἷτια, libros ediderunt etiam alii veteres. Qui sane est ductus a *caussis* reddendis argumentorum per quæstionem sive interrogationem propositorum: eandem vim habet ac προβλήματα, ζητήματα, quorum illo nomine *Conviviales Quæstiones*, illo *Platonicas*, insignivit Plutarchus. Nam qui nunc est titulus κεφαλαίων καταγραφὴ, *capitum designatio*, *argumentorum notatio*, arguit hunc fuisse titulum Indicis libro præfigi soliti, cujusmodi Index et nunc additus exstat in codicibus scriptis atque editionibus Aldina et Basileensi, his ipsis *Quæstionibus Romanis et Græcis*, *Quæstionibus Naturalibus*, *Quæstionibus Convivialibus*, *Quæstionibus Platonicis*, *Placitis Philosophorum*. Postea vero titulo Αἰτίαι omisso, librarii ejus in locum titulum Indicis, κεφαλαίων καταγραφὴ, posuerunt.

p. 263. E. α'. πυρὸς καὶ ὕδατος] Varro De Ling. Lat. IV. p. 18: *Igitur caussa nascendi duplex, ignis et aqua. Ideo ea in nuptiis in limine adbibentur, quod conjungit hic: et mas ignis, quod ibi semen: aqua, femina, quod fetus ejus ab humore, et eorum junctiōe sumit Venus: ubi illud sumit fortasse superat vel certe aliud quid fuit. Sed de re ipsa consulatur ad h. l. Jos. Scaliger. Idem Varro apud Servium ad Æn. IV. 167: Varro dicit "aqua et igni mariti uxores accipiebant" unde hodieque et faces prælucet: et aqua petita de puro fonte, per felicissimum puerum aliquem aut puellam interest nuptiis, de qua nubentibus solebant pedes lavari. Festus Voce Faces. Briffonius De Ritu Nuptiarum p. 328, seq.*

263. E. τὸ μὲν ἄρρεν ἐστὶ, τὸ δὲ θῆλυ.] Ex communi fonte Lactantius Institut. Div. II. 9. 21: *Ignis quasi masculinum elementum est: aqua, quasi femininum: alterum activum, alterum patibile. Ideoque a veteribus institutum est, ut sacramento ignis et aquæ nuptiarum fœdera sanciantur. Consecratur Varro l. c.*

263. E. Ἡ οὐκ ἀπολειπτέον—ἀλλήλοις] Fortasse scripsit auctor ἦν οὐκ ἀπολειπτέον, ut ad antecedens συμβίωσιν referatur. Mox, quod notavimus pro καὶν καλοῦ μηδενὸς corrigendum esse καὶν ἄλλου μηδενὸς, monuerat ante nos Toupius ad Longin. p. 249. Ad rationem constantiæ ac fidei pertinet Festus p. 140: *Facem in nuptiis in honorem Cereris præferbant, aquaque nova nupta adaspergebatur: sive ut casta pueraque ad virum veniret: sive ut ignem atque aquam cum viro communicaret.*

263. F. β'.] Faces in Nuptiis adhibitas, notum est: cereos eosque numero quinque accensos apud Ædiles unus hic Plutarchi locus testatur, magnum citantis auctorem Varonem. Priscis temporibus vulgo pineæ, spineæ, corneæ, et vulgaris ligni tædæ fuisse, earumque loco apud beatiores homines, et successu ætatis apud alios etiam, cereos invaluisse. A quinque pueris faces prælatas Dempsterus ad Rosinum p. 436. tradit ex hoc loco male inspecto. Pro κηρίωνας fortasse auctor κηρινούς scripserit. Argumentum Arithmeticum de quinario numero Nuptiis congruo, aliis

locis injectum videatur p. 288, C. 388. A, D. 428. B. Nicomacho apud Phot. CLXXXVI. Alterum, ὅτι πέντε δεῖσθαι θεῶν τοὺς γάμους οἶονται, non ut certum affirmatur, sed ut conjecturale proponitur, quod *fortasse* Romani sic crediderint quinque Deorum esse præfecturam Nuptiarum; nam poterat hoc munus cum aliis etiam Diis communicari: quamquam ut absolute dictum reponit Briffonius De Ritu Nupt. p. 311. in cognomine reprehendens interpretem, τέλειον reddentem *perfectum*, quem ipse *Nuptiarum præsidem* mallet: quæ controversia certe non tanti erat: et corruptam loci partem citans, nil de mendo monens. Cæterum *cereos* a Plutarcho dictos, diversos esse a *facibus nuptialibus* suspicatus est doctissimus Trekellus ad Briffonii l. c. p. 320.

p. 264. B. γ'.] *Vicum Patricium* memorat Festus in Vocibus *Patricius Vicus*, et *Septimontio*.

264. B. δ'.] Livius I. 45. Varronem secutus, rem sacrificii refert, sine nominibus domini et antistitis: inde item Valerius Max. VII. 3, 1. Templum Dianæ a Servio Tullio in Aventino monte conditum celebrat Dionysius Hal. A. R. III. 43. et alias: et Strabo memorat IV. p. 273. A. ubi videatur Casaubonus.

264. D. ε'.] Et hujus moris hæc est singularis mentio. Quod ad Græcos attinet, pertinet huc Hesychius in Voce Δευτερόποτμος· ὁ ὑπὸ τίνων Ὑστερόποτμος· οὕτω δὲ ἔλεγον ὅταν τινὶ ὡς τεθνεῶτι τὰ νομιζόμενα ἐγένετο, καὶ ὕστερον ἀνεφάνη ζῶν· ὁ δὲ Πολέμων καὶ ἀπειρῆσθαι τοῖς τοιούτοις εἰσιέναι εἰς τὸ ἱερὸν τῶν Σεμνῶν φησὶ Θεῶν. Ἡ ὁ φημισθεὶς ἐπὶ ξένης τετελευτηκῶς ἔπειτα ἐπανελθών. Ἡ ὁ τὸ δεύτερον διὰ γυναικείου κόλπου διαδύς· ὡς ἔθος ἦν παρὰ Ἀθηναίοις ἐκ δευτέρου γεννᾶσθαι. Altera glossa hinc est contracta: Ὑστερόποτμος· ὃ ζῶντι ὁ τάφος οὐ τεθνηκότι γέγονε. Ἄλλοι δὲ δεύτερον γάμον. Hunc Plutarchi locum secutus nec nominatim citans Jos. Scaliger ad Festum p. 359, *postliminii jus* ex hoc Græco, tamquam Attico more ducit. Certe Hesychius illum regenerationis ritum Atheniensibus tribuit: in cujus verbis nuper aliquis pronunci-
ans παρὰ Θεβαίοις legendum esse pro παρὰ Ἀθηναίοις, magis

mutandi cupiditatem, quam emendandi facultatem prodidit. Diodorus Sic. IV. 39. narrat, *Herculem post obitum a Junone hujusmodi simulato partu regeneratum adoptatum esse*, ὅπερ μέχρι τοῦ νῦν ποιεῖν τοὺς βαρβάρους ὅταν θετὸν υἱὸν ποιεῖσθαι βούλωνται· ubi Wesselingius et alia erudite et hunc Plutarchi locum attulit. De rectiore forma καταδαρθόντα p. 75. D. Et καθιᾶσιν αὐτοὺς, demittunt se ipsos, recte corrigit Xyl.

p. 265. B. 5'.] De osculatione Romanarum mulierum ejusque origine a Troadibus repetenda, diximus modo ad Virtut. Mul. p. 243. E. De earumdem lege in abstinentia vini, Polybius VI. 2, 3. Dionysius Hal. II. 25. Valerius Max. VI. 3, 9. Plinius H. N. XIV. 14. Gellius X. 23. Exstat D. F. Jani Disputatio de Vini usu mulieribus Romanis interdicto in Miscellaneis Lips. T. III. p. 200. Aristotelem de incendio classis Argivorum in Italiam advenarum ab eorum captivis Troadibus perpetrato, citat Dionysius Hal. A. R. I. 71. De hoc matrimonii argumento locum tractans hunc B. Briffonius De Jure Conubiorum p. 381. quod interpretem reprehendit ἀνεψιὰν vertentem *neptim*, est hic interpretes vetustior Petrus Lucensis: nam Xylander recte reddidit *consobrinam*, ut probat et plura de hoc argumento docet J. Lipsius ad illa Taciti Annal. XII. 6: *At enim nova nobis in fratrum filias conjugia: sed aliis gentibus solemnia, nec lege ulla prohibita: et sobrinarum diu ignorata, tempore addito percrebuisse*. Quibus in verbis *sobrinarum* idem valere quod *consobrinarum* idem nobis Lipsius persuadet. Rarius est nomen τιτθίς. Pollux III. 22. ἡ δὲ μητρὸς ἀδελφὴ, θεία, ἢ μητραδελφὸς, ἢ τιτθίς· ita legendum, ut citavit H. Stephanus Thes. L. Gr. T. III. p. 1467. E. pro novo τηθίς: Et hæc *matertera*, soror matris. Hierocles ap. Stob. Flor. 481. diferte explanat, *primo gradu nobis esse, parentes, fratres, uxorem, filios: secundo ponuntur, θεῖοι, τιτθίδες, πάπποι τὲ καὶ τίτθαι, καὶ ἀδελφῶν παῖδες· avunculi et materteræ, avi et aviæ, fratrum sororumque filii*: hæc mox p. 482. digeruntur, τῶν συγγενῶν τοὺς μὲν πρεσβυτέρους καὶ πρεσβυτέρας, ὡς πάππους (adde τίτθας),

θεῖους ἢ τιτθίδας· τοὺς δ' ὁμήλικας, ὡς ἀνεψιούς· τοὺς δὲ νεωτέρους, ὡς παῖδας ἀνεψιῶν. Hæc fatis ad rem præsentem de hac Hieroclis disputatione, quam alio loco emendatam exhibebimus.

265. E. ζ.] Notavimus in Præc. Conjug. p. 143. A.

p. 266. η.] Fortasse fuerit unum e capitibus Legis Cinciae.

266. A. θ.] Hunc morem complures viri docti illustrant, quos laudat Broekhusius ad illud Tibulli I. 3. 99: *Tunc veniam subito, ne quisquam nuntiet ante: Sed videar cælo missus adesse tibi:* recte confutans eos qui putant, hunc poetæ locum non ad illum morem pertinere, quod Delia non ejus uxor fuisset, quem errorem item erraverat Xylander h. l.

266. C. ι.] Romanus ritus *tegenderi in re sacra capitis*, observatus et annotatus est a doctis hominibus; Servio ad Æn. III. 407. Macrobio qui a Græco ritu distinguit Sat. I. 8. III. 6. Delacerda ad Virgil. Æn. III. 545. *Tegenderi capitis in honore hominibus habendo, exemplum Romani habemus moris v. c. in Sylla id Pompeio tribuenti in hujus Vita p. 622. D. Præcept. Reip. 806. Seneca Epist. LXIV. p. 166: Si consulem videro aut prætorem, omnia quibus honor haberi solet faciam: equo defiliam, caput adaperiam, semita cedam.* Plinius H. N. XXVIII. 17: *Capita autem aperiri aspectu magistratuum, non venerationis causa jussere (maiores), sed, ut Varro auctor est, venerationis; quoniam firmiora consuetudine ea fierent:* ubi alia etiam notant Dalecampius et Harduinus. Totum hujus Quæstionis argumentum, exemplum Æneæ et Diomedis, cætera, Plutarchum a Varrone sumfisse apparet ex Servio ad Virgil. Æn. III. 166. IV. 407. *Castor* idem citatur infra p. 282. A. et 363. B. de quo Jonsius Script. H. Phil. II. 15. 1. Fabricius B. G. V. p. 187. Heynius ad Apollodorum p. 978. cujus nomen reponendum in mentione urbis Ægyptiacæ Diospoli, pro eo quod vulgatur Κάτων apud Porphyrium in Scholiasta Veneto Villoisoni ad Iliad. I. 383. Ab Harduino ad Plinii Indicem Auctorum confunditur cum Antonio Castore.

266. E. α'.] Quæstio conjunctim tractata cum antecedente a Varrone; ut apparet e Servio ad Virgil. *Æn.* III. 407. et Macrobio Sat. I. 8.

266. E. β'.] Item conjuncta Quæstio cum prior. Magis, credo, a Græcis, quam a Romanis Κρόνον *patrem veritatis* habitum. Videatur Plutarchus De *Ifid.* et *Osir.* p. 363. D. Macrobius Sat. I. 8. Cornutus Nat. Deor. II. p. 142. Heraclides Allegor. p. 465; alii vere pronunciant Κρόνον esse Χρόνον; nam hæc forma invaluit postea, reperta litera X. Gellius XII. 11: *Alius quidam veterum poetarum, cujus nomen mihi nunc memoriæ non est, Veritatem, temporis filiam esse dixit.* Sophoclis locum ibi citatum et alia in hanc sententiam dicta Veterum apposuit Erasmus Adag. p. 925.

266. F. γ'.] Poterat hanc etiam rationem adferre, quod Honoris et Virtutis conjunctæ solerent esse ædes. De capite in alterius honorem adaperiundo, modo dictum ad Quæst. 1.

p. 267. A. δ'.] Tractat hanc Quæstionem J. Kirchmannus De Funeribus Rom. II. 16. De diverso Græcorum ritu notarunt Meursius ad Lycophr. 976. Kuhnus ad *Ælian.* Var. Hist. VII. 8. 5. Musgravius ad Euripid. *Hecub.* 837: et non quidem diligentissimus ille, nec tamen abjiciendus scriptor, J. Nicolai De Græcorum Luctu cap. X. Divortiorum vetustissimæ apud Romanos memoriæ exempla hæc aliis memorantur: v. c. *Sp. Carvili*, Dionysio Hal. II. 25. Gellio IV. 3. Plutarchus infra Quæst. νθ', p. 278. E. Romulo p. 39. B. Numa 77. C. duo reliqua C. *Sulpicii Galli* et *P. Sempronii Sophi* Valerius Max. VI. 3. 10. et 12. Ergo filii capite erant operto, δι' ἣν αἰτίαν εἰρήχαμεν, i. e. *propter eam causam quam diximus* Quæst. 1. p. 266. B. seq. *quod locus funebris Diis esset sacer.* Hinc est, quod ἐπὶ τῶν τάφων περιστρέφονται, non sanum esse, nec de *decurfione circa rogum*, quam attigit Kirchmannus III. 3. aut alia re accipi posse, sed legendum ἐπὶ τ. τ. περιστρέφονται, in sepulcris coronantur, i. e. *et se ipsi et sepulcra coronant*, qui ritus perquam est cognitus, nam et ipsi mortui coronabantur, et in epulis funebribus convivæ coronas

gestabant: de quo idem Kirchmannus I. 11. IV. 6. Et defuncti dicebantur *Dii manes*, et tamquam Dii colebantur. Illud denique, ὅταν ὁστέω πρῶτον ἐντύχωσι, θεὸν γεγενῆναι τὸν τεθνηκότα λέγουσι, referendum ad illud Ciceronis Leg. II. 22: *Eumque morem jus Pontificale confirmat. Nam priusquam in os injecta gleba est, locus illud ubi crematum est corpus, nil habet religionis. Injecta gleba tum et illic humatus (est et gleba) vocatur: ac tum denique multa religiosa jura complectitur.* Ista in parenthesin inclusa, delenda putamus, *est et gleba*. Atque Varro ita cum Cicerone componatur, ut post combustionem, in offilegio primum inventum os gleba tegeretur, atque ita mortuus et *humatus* vocaretur, et religioso Deorum Manium jure frueretur. Istud os apud Ciceronem l. c. paulo antea significatur, *quemadmodum os rejectum terræ obtegatur:—quo tempore incipiat sepulcrum esse et religione teneatur.* Ubi Davisio assentior legenti *quemadmodum os receptum, terra obtegatur.* Est enim idem quod Varroni De Ling. Lat. IV. p. 10. *os exceptum est mortui ad familiam purgandam: quod Plutarchus ex alio, sed deperdito Varronis loco, dicit ὅταν ὁστέω πρῶτον ἐντύχωσι—.*

267. C. 15'.] De numine Termini eadem quæ hoc loco et uberiora paulo exposuit Plutarchus in Numa p. 70. E. sequi. Laconis dictum notavimus supra p. 210. E.

267. D, E. 15'. 17'.] Argumentum Leucotheæ, Matutæ Romanis dictæ, attigit Plutarchus in Camillo p. 131. B. De Fraternali Amore fin. p. 492. D. Hyginus Fab. II. Servius ad Virgil. Æn. V. 241.

267. E. 17'.] De Decimis Herculi consecratis complures hodierni egerunt qui citantur a viris doctis, in primis Wesselingio ad Diodorum Sic. IV. 21. In verbis εὐεξίας ἐπ' ἄκρον εὐσωματούσης inest significatio aphorismi Hippocrati I. 3: αἱ ἐπ' ἄκρον εὐεξίαι σφαλεραί· alibi Plutarcho citati Sympos. V. 7. p. 682. E. Advers. Epicur. 1090. B. Galeo Protrept. T. II. p. 12. A. VI. p. 6. C. 7. A. B. F. 13. B. Basilio M. Homil. De Jejuniis p. 291. A. De Leg. Gr. p. 502. B.

267. F—268. A—D. 18'.] De Mensibus Romanorum ge-

minus est locus Plutarchi in Numa p. 71. F. et seq. Ex Veteribus argumentum attigerunt Ovidius Fast. I. 27. III. 121. Livius I. 19. Cenforinus De Die Natali XX. XXI. Macrobius Sat. I. 12: ex recentioribus tractarunt in primis Scaliger Emendat. Temp. p. 172. Dodwellus De Cyclis Diff. X. p. 662.

p. 268. D. x'.] Pertinet huc Arnobius Adv. Gent. V. p. 168: *Faunam myrteis cæsam virgis quod marito nesciente seriam meri ebiberit plenam, Sextus Clodius indicat sexto De Diis Græco: signumque monstrari, quod cum ei divinam rem mulieres faciunt, vini amphora constitutatur obtecta: nec myrteas fas sit inferre verbenas sicut suis scribit in Causalibus Butas.* Ubi et dudum fuit et adhuc est verisimilis correctio nobis, qua sexto in libro, et Butas in Plutarchus mutetur; quippe cujus hunc ipsum locum significari res ipsa propemodum clamat. Sed ex Arnobio disertius rem retulit Lactantius Institut. Div. I. 22, 11: *Idcirco illi mulieres in operto sacrificant et Bonam Deam nominant: et Sextus Clodius in eo libro quem Græce scripsit refert Fauni hanc uxorem fuisse, quæ contra morem decusque regium clam vini ollam ebiberat, et ebria facta erat, virgis myrteis a viro usque ad mortem cæsam: postea vero quum eam facti sui pœniteret, et desiderium ejus ferre non posset, divinum illi honorem detulisse: idcirco in sacris ejus obvolutam vini amphoram poni.* Sed in utroque loco nescio quomodo suspecta mihi Sexti Clodii appellatio et a paracusmate de Sexto Clodio, cognato Publii istius Clodii, a violatis Bonæ Deæ sacris famosi, nata videtur: quamquam nonnihil vindicandæ scriptoris auctoritati attulit Vossius De Hist. Gr. IV. p. 510. Macrobius Sat. I. 12. p. 246. *Bonam Deam Bæoti Seme-lam credunt nec non eandem Fauni filiam dicunt: obstitisseque voluntati patris in amorem suum lapsi, ut et virga myrtea ab eo verberaretur, cum desiderio patris nec vino ab eodem pressa cessisset: transfigurasse se tamen in serpentem pater creditur et coisse cum filia.* Horum omnium hæc proferuntur indicia, quod virgam myrteam in templo haberi nefas sit: quod super caput ejus extendatur vitis, qua maxime pater eam decipere tentavit: quod vinum in ejus templum non suo no-

mine soleat inferri, sed vas in quo vinum inditum est, mellarium nominetur, et vinum lac nuncupetur. Verbo attigit Rigaltius ad Artemidorum p. 40. Lacte libatum antiquitus loco vini, narrat Plinius H. N. XIV. 14. De *Venere Murcia*, Varro de Ling. Lat. IV. p. 37. Plinius H. N. XV. 36.

268. E. α'.] De *Pico* a Circe in avem transformato Ovidius Met. XIV. 320. sequ: nec multum diverse Servius Æn. VII. 190. Avis adfuisse lupæ infantes Romulum et Remum nutrienti memoratur etiam Plutarcho Romul. p. 19. E. 21. C. *Martius* cognomine picus dicitur et Marti facer habetur; ut est apud Plinium H. N. X. 20. Auctoritas in divinatione subinde significatur v. c. Plauto Afin. II. 1, 12. Horatio Carm. III. 27, 15. ubi videatur *Lambinus*. De ejus natura et facultate ad cavandas ac labe-factandas quercus, unde et nomen *δρυκολάπτης*, Aristoteles Mirabil. Aufcult. XII. ibique J. Beckmannus.

p. 269. A. αβ'.] De *Jano* Ovidius Fast. I. 100. seq. Macrobius Sat. I. 9. Aurel. Victor O. G. R. I. alia collegit Dempsterus ad Rosin. A. R. I. 3. p. 93. de ejus in Italiam adventu, quædam Heynius Excurs. ad Virgil. Æn. VII. 45.

269. A. αγ'.] Gemina fere tradit de instituto Numæ Plutarchus in Ej. Vita p. 67. E. Et Dionysius Hal. A. R. IV. 15. *Libitinam* facit Veneris cognomen, ærarii Deæ institutionem tribuens Servio Tullio. De Libitina et Libitinariis funebrem apparatus vendentibus, notarunt interpretes ad Suetonii Neron. 39. in primis Kirchmannus De Fun. Rom. I. 9. hunc etiam Plutarchi locum tractans. Dionysium et Plutarchum errare, ac Deam hanc Proserpinam esse, ait Larcherus Diff. de Venere p. 237. nec persuadet.

269. B. αδ'.] De tripartita divisione mensis in *Calendas*, *Nonas*, *Idus*, copiose differit Macrobius Sat. I. 15. aut ipsum Plutarchum, aut communes auctores sequens. In Nota contextui subjecta pro *varietatis* legendum *vanitatis*. Neque altera, ut in his rebus, etymologia inepta est, qua *idus* ab *εἶδος* *species* ducitur: siquidem ab eadem origine venit *fidus*.

269. E. κέ.] Cujusque mensis dies qui sunt postridie *Calendas, Nonas, Idus*, atros dictos habitosque, propterea quod iis praelio respublica male gesta esset, ex Verrio Flacco refert Gellius V. 17. quocum comparandus Macrobius Sat. I. 16. p. 267. Paulus ex Festo Voc. *Nonarum*. Diferte Ovidius Fast. I. 55: *Vindicat Ausonias Junonis cura Calendas, Idibus alba Jovi grandior agna cadit. Nonarum tutela Deo caret. Omnibus istis, Ne fallare cave proximus ater erit. Omen ab eventu est: illis nam Roma diebus Damna sub adverso tristia Marte tulit.* De Νουμηνίας festo omnium Deorum copiose docuit J. Meursius Græc. Feriat. V. p. 211. Tres celebrantur in Conviviis crateres. Scholiastes in Platonis Phileb. p. 43: 'Εχιρῶντο γὰρ ἐν αὐταῖς (ταῖς συνουσίαις) κρατῆρες τρεῖς· καὶ τὸν μὲν πρῶτον Διὸς Ὀλυμπίου καὶ θεῶν Ὀλυμπίων ἔλεγον, τὸν δὲ δεύτερον ἡρώων, τὸν δὲ τρίτον Σωτήρος. Item Scholiastes Pindari Isthm. VI. 10. Alia etiam doctissimus Leisnerus ad L. Bosii Antiqu. Gr. IV. 14, 11. Argumentum Arithmeticum de paris et imparis numeri differentia attigimus supra p. 264. A. Quæst. Rom. β. cui annotationi adhibendus est alius locus p. 288. C. Quæst. Rom. ρβ': in primis qui falso Plutarchi nomine fertur, scriptor De Vita Homeri Cap. CXLV. nostræ editionis, ex Pythagorica doctrina docens, τὸν μὲν ἄρτιον ἐνδεᾶ καὶ ἀτελεῖ, τὸν δὲ περισσὸν πλήρη καὶ τέλειον esse. Quod item referendum est ad diversam Deorum et Heroum religionem, quæ illis imparia, his paria tribueret, auctore Pythagora: καὶ τοῖς μὲν οὐρανίοις περισσὰ, τοῖς δὲ δαίμοσι ἄρτια ἀπονέμει· ita enim supplenda est sententia, quæ vulgo sic legitur, καὶ τοῖς μὲν οὐρανίοις δαίμοσι τὰ περισσὰ ἀπονέμει. Hoc et Plutarchus monet in Numa p. 69. E. fuisse unum ex Pythagoricis præceptis, τοῖς μὲν οὐρανίοις περισσὰ θύειν, ἄρτια δὲ τοῖς χθονίοις: item Porphyrius Vit. Pythag. §. 38: et similiter Plato citatus Plutarcho De Isid. et Osir. p. 361. A. cui Pythagoras fuit auctor effati Leg. IV. p. 601. C: πρῶτον μὲν φαμὲν, τιμὰς τὰς μετ' Ὀλυμπίους τε καὶ τοὺς τὴν πόλιν ἔχοντας θεοὺς, τοῖς χθονίοις ἂν τις θεοῖς ἄρτια καὶ δεύτερα καὶ ἀριστερὰ νέμων ὀρθοτάτα τοῦ τῆς εὐτεβείας σκοποῦ τυγχάνοι· τοῖς δὲ τούτων ἄνωθεν τὰ περιττὰ καὶ ἀντίφωνα τοῖς ἔμπροσθεν ῥηθεῖσι νῦν δῆ. In Themistoclis

dicto citando legi debebat *H καὶ τὸ τοῦ Θεμιστοκλέους—ex codice E. P. conjectura Xylandri pro Ὡ κ. τ. τ. Θ, requiritur enim disjunctio: *An vero, Sive etiam*—. Dictum bis alibi memoratum Plutarcho, in Vita Themistocl. p. 121. B. De Gloria Athen. init. p. 345. C. reprehensum ac temeraria mutatione tentatum a Vaassenio, recte vindicatum a Ruhnkenio nostro in epistola ad illum scripta, qua edenda gratissimum fecit elegantis doctrinæ studiosis eruditissimus et de optimis Literis optime meritus vir Chr. Saxius in Onomastici Parte VIII. p. 40. Porro φανέντες cum Venet. et Voss. mutandum in φανέντας et locus ita cæterum corrigendus, ὡς οὐδὲν ἂν οὐδαμοῦ φανέντας. Denique illud, καὶ τοῦτο ἔπραττον, ὥσπερ ἔτι νῦν προκηρύττουσιν οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὰς θυσίας βαδίζοντες, spectat notum hoc sacerdotum dictum *Hoc age*: quod Plutarchus alibi memorat, in Numa p. 69. D. et in Coriolano p. 225. F. et docte illustratur in Erasmi aliorumque Adagiis edit. Wechel. p. 198.

270. D. κς'.] Muliebrem in luctu vestem albam fuisse documento sunt quidam Veterum loci: v. c. Herodiani in funere Severi describendo, IV. 2. ἡ σύγκλητος μελαίναϊς ἐφ'εστρίσι χρώμενοι—γυναῖκες λιτὰς ἐσθῆτας λευκὰς ἀμφιεννύμεναι et alii quos adfert Kirchmannus De Funere Rom. II. 17. p. 239. Mortuorum corpora albis vestibus induta idem docet, I. 7. utrobique hæc Plutarchi dicta apponens: cui addatur Rigaltius ad Artemidor. II. 3. p. 42. De Magorum placito Plutarchus prodidit in libro De Isid. et Osir. p. 369. D. 370. D. Porphyrius Vit. Pythag. §. 41. quæ verba retulit Stobæus Tit. XI. p. 139. Plura et notavimus et notabimus ad Plutarchum Ser. Num. Vind. p. 564. C. Illud δολερά μὲν τὰ εἴματα δολερά δὲ τὰ χρώματα, est Herodoti III. 22. Plutarcho adhibitum Sympos. II. p. 646. B. Malign. Herod. p. 863. D.

270. F.—271. B. κς'.] Caius Instit. I. 1. p. 70: *Sanctæ quoque res, veluti muri et portæ, quodammodo divini juris sunt*. Ubi Aleander Plutarchum reprehendit parum ad diversitatem sacri et sancti attendentem. Ipse attendere debebat ad nomen ἀβέβηλον per quod incedere, transire, nefas

est. Justinianus item Instit. II. I. 10. Cicero Nat. Deor. III. 40. *proque urbis muris quos vos, pontifices, sanctos esse dicitis.* De Romulo et Remo Plutarchus Romul. p. 23. B. C. alique multi, quos nominat Dukerus ad Florum I. 1. 8. ex hoc Romuli facinore ac dicto muris sanctitatem venisse, verisimiliter censens. Muri destinati circuitum aratro signare, vetus mos, ibidem a Plutarcho, l. c. p. 23. C. D. ubi propemodum hæc Quæstio reponitur: εἴτα, ὥσπερ κύκλον, κέντρον περιέγραψαν τὴν πόλιν· ὁ δ' οἰκιστὴς ἐμβαλὼν ἀρότρον χαλκὴν ὕννιν, ὑποζεύξας δὲ βοῦν ἄρρενα καὶ θήλειαν, αὐτὸς μὲν ἐπάγει περιελαύνων αὐλακα βαθεῖαν τοῖς τέρμασι· τῶν δ' ἐπομένων ἔργον ἐστίν, ἃς ἀνίστησι βώλους τὸ ἄροτρον, καταστρέφειν εἴσω, καὶ μηδεμίαν ἔξω περιορᾶν ἐκτρεπομένην· τῇ μὲν οὖν γραμμῇ τὸ τεῖχος ἀφορίζουσι, καὶ καλεῖται κατὰ συγκοπὴν πωμήριον, οἷον ὅπισθεν τείχους, ἢ μετὰ τείχους· ὅπου δὲ πύλην ἐμβαλεῖν διανοοῦνται, τὴν ὕννιν ἐξελόντες καὶ τὸ ἄροτρον ὑπερθέντες, διάλειμμα ποιοῦσιν· ὅθεν ἅπαν τὸ τεῖχος ἱερὸν πλὴν τῶν πυλῶν νομίζουσι· τὰς δὲ πύλας ἱεράς νομίζοντας, οὐκ ἦν ἄνευ δεισιδαιμονίας τὰ μὲν δέχεσθαι, τὰ δ' ἀποπέμπειν τῶν τε ἀναγκαίων καὶ μὴ καθαρῶν. Ubi credibile est καὶ ἀβέβηλον excidisse post ἱεράς. Ritus hunc in condenda Roma observatum tradit et Dionysius Hal. I. 88. Ovidius Fast. IV. 819. Universe ad illud Virgilii Æn. V. 755. *Interea Æneas urbem designat aratro*; notat Servius ex Catonis Originibus—*fulco ducto, loca murorum designabant, aratrum suspendentes circa loca portarum*: atque indidem Isidorus Origin. XV. 2. Inde frequens in Nummis Colonialiarum insigne est sacerdos aratrum iugo boum agens: de quo præter alios, scriptor utilissimi operis Raschius in Lexico Univerf. Rei Nummariæ T. I. p. 1032.

271. B. κή.] Varro De Liberis Educandis apud Nonium p. 494: *Itaque domi rituis nostri, qui per Deum fidium jurare vult, prodire solet in compluvium.* Idem De Ling. Lat. IV. p. 19: *Unde SUB DIO, et DIUS FIDIUS. Itaque inde ejus perforatum tectum, ut videatur DIVUM, id est cælum.* Quidam negant sub tecto per hunc dejerare oportere. De aliis Diis, in quibus eadem religio valuit, quædam notavit Dalecampius ad Plinium H. N. XVIII. 2. Mox illud πόρρωθεν ξένος fortasse rectius legatur ex Voss. πόρρωθεν

καὶ ξένος. De Hercule fufius prodiderit in Vita ejus nunc perdata: illius cum Phyleo officia cæterum vulgo nota. Oraculum Lacedæmoniis datum ex uno hoc loco attigit Meurfius Miscell. Lacon. III. 2. Pythia eos reprehendens nomine contemti jurisjurandi, Herculem gentis auctorem illis objiciebat.

271. C. αθ'.] Geminus Plutarchi locus est in Romulo p. 26. D. quocum conferatur B. Briffonius De Ritu Nupt. p. 327.

271. D. λ'.] De nominis Caji et Cajæ frequentia in hoc argumento, idem Briffonius l. c. p. 326. Festus Voc. *Gaja Cæcilia appellata est, ut Romam venit, quæ antea Tanaquil vocitata erat, uxor Tarquinii prisci regis Romanorum: quæ tantæ probitatis fuit, ut id nomen ominis boni causa frequentent nubentis, quam summam asseverant lanificam fuisse.* Plinius H. N. VIII. 74: *Lanam in colo et fuso Tanaquilis, quæ eadem Caja Cæcilia vocata est, in templo Sangi durasse prodeunte se auctor est M. Varro: factamque ab ea togam regiam undulatam, in æde Fortunæ, qua Servius Tullius fuerat usus. Inde factum ut nubentes virgines comitaretur colus comta, et fusus cum stamine.* Ubi plura de hac re et Deo Sanco: de quo qui plura cognoscere cupiunt, adeant Salmasium ad Spartiani Hadrianum Cap. 14. Burmannum ad Ovid. Fast. VI. 214. Wesselingium ad Simfoni Chronicon p. 1636.

271. F. λα'.] *Talassium* a lanificio τάλασια venisse, gemino loco, auctore Juba, prodit Plutarchus Romul. p. 26. C. Plinius H. N. XXIX. 9: *Lanis auctoritatem veteres Romani etiam religiosam habuere, posles a nubentibus attingi jubentes.* Ubi potius cum Lipsio legendum *ea cingi*, pro *attingi*. De re ipsa ibidem egerunt Dalecampius et Harduinus. Apposite ad nostrum locum Festus, *Talassionem in nuptiis Varro ait signum esse lanificii τάλαρον, id est quasillum, ita enim solitum appellari talassionem.* At quidam historiarum scriptor *Talassium* ait nomine virum rapta virgine unicæ pulcritudinis: quod ei conjugium fuerit felix, boni ominis gratia nunc redintegrari. Historicos universe nominat Plutarchus: in his est Livius I. 9. Et Briffonius adhibeatur Rit. Nupt.

322, 328, 333. Pro τάλαντον Anon. dat κάλαθον, Mez. ταλασιῶνα.

p. 272. B. λβ'.] Maio mense hominum simulacra de ponte in fluvium conjici solita Quæst. Rom. πς'. simili ratione docet Ovidius Fast. V. 603. seq. et Festus in *Sexagenarios*: paucis verbis in *Depontani*. Varro De Ling. Lat. VI. p. 73. Idem ap. Nonium p. 523. Cicero Pro Rosc. Amer. 35, ibi Hottomannus. Macrobius Sat. I. 5. p. 205.

272. C. λγ'.] *Non foris cœnasse, sine filiis adhuc impuberibus*, cum Lycurgi instituto haud temere comparatur, siquidem et aliis in rebus Romana reip. forma cum Spartana comparatur a Polybio VI. 9. 48. Platonis sententia est Leg. V. p. 605. C. notata nobis ad libellum De Pueris Educ. p. 14. B. Ad Romanum hunc morem haud scio an pertineat locus Ciceronis Attic. V. 1: *Quintus, Pomponia, inquit, tu invita mulieres, ego acciam pueros*, ita Ernestus recte edidit: *pueros* intelligo *Cicerones*. Item Horatii Ep. II. 1, 109: *pueri patresque severi, Fronde comas vincti, cœnant et carmina dicant*.

272. C. λγ'.] Ciceronis a Plutarcho citatum locum plane convenire quis dicat in illam lacunam Leg. II. 21. quam ex hoc nostro haud absurde explevit Lambinus: in quo supplemento quod auctor citatur Sisenna, utrum hoc ex ora veteris codicis, an a suo ipse commento sumserit, non definiam: certe in Sisennæ fragmentis non reperimus. *D. Brutus*, qui Cos. fuit A. U. DCXV. postea in Hispania Gallæcos domuit DCXVII. unde *Gallæci* cognomen habuit: annotatus Pighio Annal. Rom. Mag. T. II. p. 492, et 502. De Lethes fluvio hac expeditione trajecto Florus II. 17. 12. Valer. Max. VI. 4. alii citati Pighio l. c. et Harduino ad Plinii H. N. IV. 35. *Acca Larentia*, Romuli et Remi nutrix, sacrum habet mense Decembri, teste Ovidio Fast. III. 55. et iis quos N. Heinsius citat.

272. E. 273. B. λς'.] Geminus huic est locus Plutarchi in Romulo 19. F. seq. ubi eadem res fuse narratur. Gelius VI. 7. Macrobius I. 10. Lactantius Instit. Div. I. 20, 5: *Faulam — Herculis scortum fuisse Verrius scribit*: quod cognomen Φάβολαν significat.

p. 273. B. λς'.] Eadem pari loco tradit Plutarchus De Fortuna Rom. p. 322. E. Ovidius Fast. VI. 577: *Nocte domum parva solita est intrare fenestra: Unde fenestellæ nomina porta tenet.* Templâ Fortunæ dedicata a Servio Tulio memorat etiam Dionysius Hal. IV. 27. Plura Lil. Gyraldus Hist. Deor. Syntagm. XVI. p. 461. C: *Tanaquil ex superiore parte ædium per fenestras populum alloquitur, ut narrat Livius I. 41. item Dionysius Hal. IV. 5.*

273. C. λζ'.] Spolia refecta neque nos legere meminimus. Ad Romani moris observationem in tropæis pertinet illud Flori III. 2, 6:—*Domitius Abenobarbus et Fabius Maximus ipsis quibus dimicaverunt in locis saxeas erexere turres, et desuper exornata armis hostilibus tropæa fixere: quum hic mos inusitatus fuerit nostris. Numquam enim populus Romanus hostibus domitis victoriam suam exprobravit.* De Græcis magis notum est. Exemplum habemus rhetoricum in Ciceronis De Invent. II. 23: *Cum Thebani Lacedæmonios bello superassent, et fere mos esset Græcis, cum inter se bellum gessissent, ut ii qui vicissent, tropæum aliquod in finibus statuerent, victoriæ modo in præsentia declarandæ causâ, non ut in perpetuum belli memoria maneret, æneum statuerunt tropæum. Accusantur apud Amphictyonas, id est, apud commune Græciæ consilium.* Hæc et alia notavit Is. Casaubonus ad Strabonem IV. p. 283. D. cui addatur P. Wesselingius ad illud Diodori Sic. XIII. 24: *τίνος γὰρ χάριν οἱ πρόγονοι πάντων τῶν Ἑλλήνων ἐν ταῖς κατὰ πόλεμον νίκαις κατέδειξαν οὐ διὰ λίθων, διὰ δὲ τῶν τυχόντων ξύλων, ἰστάναι τὰ τροπαία; ἅρ' οὐχ ὅπως ὀλίγον χρόνον διαμένοντα ταχέως ἀφανίζηται τὰ τῆς ἔχθρας ὑπομνήματα.*

273. D. λη'.] Fortasse hoc pertinet ad Q. Cæcilium Metellum Numidicum, cujus Vitam, nunc perditam, scripsit Plutarchus: in qua eandem rem prodiderit. Diximus aliquid ad p. 201. D. Hic ἀρχιερεὺς intelligendus est non Augur, aut Pontifex, sed Pontifex Maximus; si quidem hic summa auctoritate universæ rei sacræ omnibusque sacerdotum collegiis præfuit. Neque tribuam Q. Metello, quem in Pontificibus numerat Cicero De Harusp. Respons. 6: neque Q. Metello Celeri, qui Prætor et Augur, C. Rabirium ex judicio perduellionis servavit, ut est apud Di-

onem Cass. XXXVII. 27. Miror Ciceronem in libris De Divinatione hanc rem prætermisisse.

273. E. λθ'.] De Catonis epistola diserte prodit Cicero Offic. I. 11. Chryfantæ factum exstat apud Xenophontem Cyropæd. IV. p. 87. et jam notavimus supra p. 236. E.

p. 274. A. μ'.] Religiones Flamini Diali impositas complures ex Fabio Pictore et Massurio Sabino refert Gellius X. 15: ex hoc unam cum præsentē loco conjunctam: *Tunicam intimam nisi in locis tectis, non exuit, ne sub cælo, tamquam sub oculis Jovis nudus sit: ex illo plures: Equo Flaminem Dialem vebi religio est.—De eo lecto trinoctium continuum non decubat.—Sine apice sub divo esse, licitum non est.* Detrimēta Græciæ ex nimio palæstræ studio notavimus p. 8. D: ξηραλοιφεῖν exposuimus p. 152. D.

274. E. μα'.] De Nummis imagine bifrontis Jani insignitis Ovidius Fast. I. 230. Plinius H. N. XXXIII. 4: *Nota æris fuit ex altera parte Janus geminus, ex altera rostrum navis: in triente vero et quadrante rates.* Macrobius Sat. I. 7. p. 217: *Hic igitur Janus, cum Saturnum classe pervectum excepisset hospitio, et ab eo edoctus peritiam ruris ferum illum et rudem ante fruges cognitās victum in melius redegisset, regni eum societate muneravit. Cum primus quoque æra signaret, servavit et in hoc Saturni reverentiam, ut quoniam ille navī fuerat advectus, ex una quidem parte sui capitis effigies, ex altera vero navis exprimeretur; quo Saturni memoriam ad posteros propagaret.* Lactantius Instit. Div. I. 13. 7. item narrat Ovidii versus apponens. Addatur his Dracon Corcyreus apud Athenæum XV. p. 692. C. De Nummis pecudum signo notatis, nominibusque familiarum a pecudum nomine ductis, geminus est locus Plutarchi in Publicola p. 103. B.

p. 275. A. μβ'.] Et hujus Quæstionis gemina est narratio in Publicola p. 103. A—D. Singularis est hæc mentio versuum Antimachi: in quibus poetam ab auctore Hesiodo Theogon. 160, profectum, et pro λέχρις fortasse λέχρια, vel λέχρις, cum Xyl. *ex obliquo, ex transversō*, legendum esse monuit eruditissimus scriptor libri De Antimachi Reliquiis, editi Halæ Sax. a. MDCCLXXXVI. forma octava.

275. B. μγ'.] Huc referatur illud Livii XLV. 13: *Mas-*

gabæ regis Masinissæ filio, Puteolis navem egresso, præsto fuit obviam missus cum pecunia L. Manlius quæstor, qui Romam cum publico sumtu perduceret. Eadem liberalitas a Senatu per quæstorem L. Stertinium alteri Masinissæ filio, cap. 14. Valer. Max. V. 1. 1. VI. 6. 5: similia quæstorum officia memorat. Atqui libera rep. hi dicebantur ταμίαι, postea ἐπαρχοὶ τοῦ ταμείου præfecti ærario, ut Plutarchi ætate usurpabantur. Pertinet huc etiam Servius Æn. VII. 168.

275. C. μδ'.] Gellius X. 15. Livius XXXI. 50. de quo A. Turnebus Advers. XXVII. 7. De Alcibiade in Ejus Vita p. 202. F. Non veram causam reddidisse dicit verbo Heinsius ad Hesiodum p. 117. Nos in causis exigendis non argutamur.

275. D. με'.] Pro Οὐνεραλίων legendum Οὐιναλίων monet Urfinus ad Varronem De R. R. I. 1, 6. nec dissentit Scalliger ad Festum in voce *Vinalia*. Nec *Veneralia* alibi nominantur. Mezentii cum Trojanis pactum ornavit Ovidius Fast. IV. 880. seq. Attigit et Aurelius Victor qui dicitur De Orig. Gent. Rom. XV. Dionysius Hal. I. 65. Plinius H. N. XIV. 14. Plura videantur in Heynii Excurs. ad Virgil. Æn. VIII. 478.

275. F. μς'.] De *Hortæ* nomine alibi non memorato, Plutarchum erroris suspectum haberemus nisi auctorem citaret Antistium Labeonem. Deam *Horam* novimus ex Ovidio Met. XIV. extremo, Ennio Fragm. p. 43. Gellio XIII. 23. In verbis ἀπὸ τῆς ἀρχῆς videtur spectare nomen ἀρητῆρα *precatorem*. Ἀντίστιχος Λάκων dant Ald. Bas.: Ἀντίστιχος Λαβεῶν, Venet. Voss.: Ἀντίστιος Λαβεῶν, Steph. Xyl. et ut videtur E, H, quippe ex quibus nil varietatis annotatum habeo. Pro ἐλεινύειν omnes libri vitiose exhibent κλεινύειν, excepto Xylandro, qui correxit ἐλινύειν: reddidimus formam a vetere lectione minus discrepantem.

p. 276. B. μζ'.] Et hoc singulare, nec alibi proditum a Plutarcho: quod miramur, quia hujus templi mentionem fecit in Romulo p. 33. A. et 34. D. hoc adeo loco ut in urbe sit, item Dionysius Hal. I. 50.

276. C. μη'.] De Confualibus alia prodit Plutarchus Romulo p. 25. D. item alii. Ad hanc Quæstionem pertinet

locus Festi: *Mulis celebrantur ludi in Circo maximo Consualibus; quia id genus quadrupedum primum putatur coeptum curruvi vehiculoque adjungi.*

276. C. μθ'.] Geminus est locus Plutarchi in Coriolano p. 219. F. Minus recte vertitur a Xylandro *ut hoc abque togis in indusio facerent*, quod reddendum erat, *ut hoc, sine tunica, in toga facerent.* Meziriacus annotavit παραγγέλλοντας ἀρχὴν, *petentes magistratum*, pro π. ἀρχεῖν. Sane illud usurpant, non hoc. Sic Plutarchus in Vitis p. 102. E. ὑπατεῖαν — παραγγέλλειν. 254. A. 408. A. 409. E. 646. E. 718. B. 774. C. 783. C. 839. E. Aristides T. I. p. 58. Igitur in hac ipsa Quæstione ἐπὶ τὰς ἐπαγγελίας, legendum ἐπὶ τὰς παραγγελίας, siquidem syllaba ἐπ ex antecedente ἐπὶ exstitit, qui est frequens errorum fons: Ita παραγγελία est *petitio muneris* Vitios. Pudor. p. 535. B. Vit. 259. E. 345. C, D. 552. A. 778. F. 781. E.

276. D. ν'.] Gellius X. 15. ex Massurio Sabino: *Flamen Dialis—uxorem si amisit, flaminio decedit. Matrimonium Flaminis nisi morte dirimi non est jus.* Flaminis Dialis uxori, Flaminicæ, quarumdam religionum curam attributam fuisse, notum est. Facti sub Domitiano singularis hæc est memoria. Censore altero mortuo, alterum quoque censura se abdicare debuisse, documento sunt loci Veterum: Livii V. 31. VI. 27. IX. 34. Hujus Plutarcheæ mentionis auctoritate censuram Æmilii Scauri et Livii Drusi retulit in A. U. DCXLIV. Pighius Annal. Mag. R. T. III. p. 126. Nomen Τῆτος in omnibus est libris excepto Mez. et Xyl. qui ex ingenio Ἀτῆτος reposuerunt. *Atejus Capito* significatur, ut judicat Vossius De Hist. Lat. I. 21. Pro ἐταῖρον Mez. haud male annotavit ἑτερον.

276. E. να'.] Ovidius Fast. V. 129. seq. accommodate fere huic Quæstioni. De Chrysippi placito subinde loquitur Plutarchus De Isid. et Osir. p. 360. D. De Orac. Def. 419. A. De Stoicor. Repugn. 1051. C, D. Λαγῶν malebat Mez.

p. 277. A. νβ'.] *Manam Genetam* dicit eam quam Varro De Ling. Lat. VIII. p. 113. et Macrobius Sat. I. 7. p. 220, 221. *Maniam Deam matrem Larum.* Apposite Plinius

H. N. XXIX. 14: *Genitæ Manæ catulo res divina fit; et in cœnis Deum etiamnum ponitur catulina. Aditialibus quidem epulis celebrem fuisse Plauti fabulæ indicio sunt.* Victima canis Hecates Deæ sæpe memoratur v. c. Plutarcho mox p. 280. B. aliis citatis Meursio ad Lycophronem versu 77. Mortuos dictos χρηστούς repetit Plutarchus in Quæst. Gr. ε'. p. 292. B. eodem ex historia exemplo, eodem auctore Aristotele appposito. Ad hanc significationem pertinet glossa Hesychii, Χρηστοί· οἱ καταδεδικασμένοι. Χρησμός· τιμωρία. Repetenda notio ex prima origine Verborum Χράω, Χραύω, Χραίνω, Χρίω, cet. in quibus est vis *pungendi, stringendi*; de qua egregie exposuit egregius noster Ruhnkenius ad Tim. Voc. Ἐγχρίμπται.

277. C. νγ'.] Eadem tradit Plutarchus in Romulo p. 33. E. et fere similiter Festus in *Sardi Venales*. Romulus Veios urbem cepisse, an alibi prodatur dubito. Hoc loco fortasse librarius vetus ex altero non satis percepto quid erroris duxit: ubi rectius dicitur, Τυρρηνική γὰρ πόλις οἱ Οὐητοί· ubi *populus, civitas*, dicitur πόλις.

277. D. νδ'.] *Sp. Carvilius*, libertus illius, qui primus uxorem dimisit, primus ipse scholam literarum Romæ aperuisse dicitur Quæst. Rom. νθ'. p. 298. C. haud scio an a nemine Veterum præter Plutarchum his duobus locis memoretur. Alteram notationem ab homine *Macello* attingunt etiam Varro Ling. Lat. IV. p. 35: et Festus, *Macellum dictum a Macello quodam, qui exercebat in urbe latrocinia: quo damnato Censores Æmilius et Fulvius statuerunt, ut in domo ejus obsonia venderentur.*

277. E. νε'.] Livius IX. 30. Ovidius Fast. VI. 657. Valerius Max. II. 5, 4. Breviter Varro De Ling. Lat. V. p. 47. Festus in Voce *Minuscula*.

p. 278. B. νς'.] *Carmentalia* matribus Aufoniis culta Ovidio celebrantur Fast. I. 499. 617. Servius familia Plutarcheis tradit breviter ad Æn. VIII. 336. Adhibendi et Dionysius Hal. I. 31. Livius I. 7. Hyginus Fab. CCLXXVI. p. 398. Strabo V. p. 352. C.

278. C. νζ'.] Geminus locus Plutarchi in Romulo p. 19. D. Varro aliquid De Ling. Lat. IV. p. 16. De R. R.

II. 11, 5. Ovidius Fast. II. 412. Festus ex Varrone in Voc. *Ruminalem Ficum* p. 462. Servius ad Æn. VIII. 90. Τὸν θηλώ τις legendum jam monuerant Valckenarius ad Euripidis Phœniss. p. 169. et Albertius ad Hesychium Voc. θηλώ.

278. D. νη'.] Plutarchus Romulo p. 25. A. Dionys. Hal. II. 11. Festus in *Adlecti* p. 8. et in *Qui patres, qui conscripti*. p. 414. Livius II. 1. Interpretes ad Tacitum Annal. XI. 25. Προ ἐπιγραφέντας non est negligenda lectio codicis Veneti ἐπεγγραφέντας: et Mez. 'Ρουμινάλιν pro 'Ρουμανάλιν.

278. D. νθ'.] βωμὸν Ædem significat. Herculis et Musarum Ædem, illiusque cognomen Musagetæ fati declararunt Antiquitatum R. interpretes v. c. Rosinus p. 160, 283. Evandrum Italos literas docuisse vetus fama fuit: Livius I. 7. Aurelius Victor O. G. R. V. Alia de eo legantur in Heynii Excurso I. ad Æneid. VIII. De Spurio Carvilio, supra, νδ'.

278. E. ξ'.] Aurelius Victor. Orig. G. R. VI: *Consecrata igitur ara, profanataque apud eam decima, Recaranus, eo quod Carmentis invitata, ad id sacrum non adfuisse, sanxit ne cui feminae fas esset. vesci ex eo, quod eidem aræ sacratum esset, atque ab ea re divina feminae in totum remotæ.* Pinarii et Potitii, celebrati Livio I. 7. Dionysio Hal. A. R. I. 40. Servio ad Æn. VIII. 269. Festo in Voc. *Potitium*. Macrobio Sat. III. 6. qui ad hanc Quæstionem pertinentia tradit I. 12;—*mulieres in Italia sacro Herculis non licet interesse; quia Herculi, cum boves Geryonis per agros Italicae duceret, siti-enti respondit mulier aquam se non posse præstare, quod feminarum Deæ celebraretur dies, nec ex eo apparatu viris gustare fas esset. Propter quod Hercules facturus sacrum detestatus est præsentiam feminarum, et Potitio ac Pinario sacrorum custodibus iussit ne mulierem interesse sinerent.* Dejaniræ tunica, Herculi letale donum, nota ex Sophoclis Trachiniis et Ovidio.

278. F. ξα'.] Numen tutelare Romæ Urbis, quod indagare ac pronunciare nefas erat, habebatur Dea *Angerona*: de qua copiose narrat Macrobius Sat. III. 9. Adhibendus est et Plinius H. N. III. 9. Valerii Sorani casum et XXVIII. 4. ex Verrio Flacco et Pontificum disciplina

hanc religionem referens. Deos obseffæ urbis ab hostibus evocatos, subinde legimus, et docuit Guellius et Delacerda ad Virgil. *Æn.* II. 351. Stanleius ad *Æschylum* Sept. c. Theb. 223. Wesselingius ad Diod. Sic. T. I. p. 588. De Tyriis oppugnatis statuas Deorum alligantibus Diodorus Sic. XVII. 41. Curtius IV. 3, 21. Homeri versus est *Iliad.* O. 193. De Lavatione statuarum Deorum ac Dearum docte differit Ez. Spanhemius ad Callimachi Hymn. in Palladis Lavacr. vers. 1.

p. 279. B. ξβ'.] *Pater patratus* quasi *patrimus* intelligitur a Plutarcho; nam Festo quidem, *Pater patrimus* dicebatur apud antiquos, qui quum jam ipse pater esset, habebat etiam tum patrem. Et Livius ducit a *patrando*, sed alia ratione, I, 24. *Pater patratus* ad *jusjurandum patrandum*, id est *sanciendum fit*. Conferatur Vossius Etym. Voce. Homericum ἄμα πρόσω καὶ ὀπίσω est II. A. 343.

279. C. ξγ'.] Regem Sacrificum a reip. tractatione et magistratus munere abstinere jus fuisse, exemplo est Livii mentio XL. 42. De sacro in Comitio luculentus est locus Festi in *Regifugium dies*—quo spectat Ovidius Fast. V. 727. De hujusmodi sacerdotiis extinctæ potestatis regiæ reliquiis, et Athenis fuit *Regis Sacrorum*: et alia notarunt Casaubonus et Almeloveenus ad Strabonem XIV. p. 938.

279. D. ξδ'.] Eandem Quæstionem tractavit Symposiac. VII. 4.

279. E. ξε'.] Romanum morem non memini me in Brissonio aut alibi legisse. Plutarchus comparare poterat similem Spartanorum consuetudinem, ipsi memoratam in Lycurgo p. 48. D, E. Solonis legem animadvertimus in Præcept. Conjug. p. 138. D. Cæterum, τοῖς νόμοις corrigendum in τοῖς ἐννόμοις, vel τοῖς νομίμοις.

279. F. ξς'.] De Circo Flaminio Varro L. L. IV. p. 37. a campo *Flaminio* dictum vult. Festus: *Flaminus Circus*, et *Flaminia Via*, a *Flaminio Consule* dicta sunt, qui ab *Anni- bale* interfectus est ad lacum *Trafimenum*. Opera duo nomen habent a C. Flaminio, qui Cenfor fuit L. Æmilio A. U. DXXXIII. Videatur Pighius Annal. Magistr. R. T. II. p. 136. Freinshemius Supplem. Liv. XX. 58.

p. 280. A. ξζ'.] Hujus Quæstionis argumentum ac verba reposuit in Romulo p. 34. A. B. *Liētozem* a ligando dici, tradit Nonius Marcellus p. 51. et Valgius Rufus apud Gellium XII. 3. eaque cæteris probabilior, quarum duæ apud hunc ex Tirone apponuntur. *Alligare et ligare*, an eodem sensu ætate ac probitate differant, haud facile dixerim. De antiquo λήϊτον videantur in primis Valckenarius Animadv. ad Ammon. II. 16. p. 145. et Pierfonus ad Mærin p. 252. seq.

280. B. ξη'.] Aliquanto brevius sed pluribus locis hoc argumentum complexus est in Romulo p. 31. B, E. Numa p. 72. E. De Lupercalibus multa: nec tamen omnia hujus Quæstionis capita pertractarunt. In verbo φεβράριν videtur significatio inesse verbi *verberare*; ut et *februare*, (quod Nonius p. 114, ait *positum propurgare et purefacere*) et *verberare* a Plutarcho referatur ad illud quod initio dixit καθιχνούμενοι σκύτει τῶν ἀπαντῶντων, et repetitur corruptum a librariis, τὸ τῶν σκυτῶν ἥθει καθικνεῖσθαι, et corrigendum vel τὸ τῶν ἀπαντῶντων σκύτει καθικνεῖσθαι vel τὸ ἄλλων σκύτει ἐν ἥθει καθικνεῖσθαι, *alios loro per jocum verberare*. sic ἐν ἥθει usurpari annotavimus p. 20. E. 72. B. 73. F. Sed emendationis rationem non statuimus: correptelam fuisse certo teneamus. De cane victima Hecates diximus Quæst. Rom. νβ'. Vocabulum περισκυλακισμός in eadem re ponitur, in Vita Romuli p. 31. E. et pertinet huc Scholiastes Theocriti II. 12.

280. C. ξθ'.] Varro De Ling. Lat. V. p. 49. Festus in *Septimontium*.

280. E. ό'.] Geminus est Plutarchi locus in Coriolano p. 225. D. ubi est στήριγμα prouti hoc loco legendum monuit in Notis Xylander, et item edidit: nam Ald. Bas. Voss. habent στήρητα, quod nihili est: Venetus στηρικτά: at στήριγγα a Stephano est, quod et margo Voss. dat, et E, H, siquidem hi collati cum Stephaniano exemplo, nil attulerunt varietatis. Stephanus tamen in Thef. L. Gr. T. I. p. 1811. B. propemodum στήριγμα probare videtur. At στήριγγα tuetur T. Hemsterhusius ad Pollucem X. 157. Pro ἀπεγνωσμένους *desperatos*, malim κατεγνωσμένους *condem-*

atos. De re ipsa egit If. Casaubonus Exercit. contra Baron. XVI. p. 544.

280. F. α'.] Gemina narratio est Plutarchi in Craſſo p. 547. C. Proverbii inſtar adhibuit Horatius Sat. I. 4, 34. ubi videndi interpretes: Eraſmus Adag. p. 1488. Sophoclis locus, una hac auctoritate cognitus, a Brunckio in Fragmenta relatus eſt T. II. p. 43. In fine legendum ἀντέστη γὰρ αὐτῷ πρῶτος, ex E. Venet. Voff. loco vulgati ἀ. γ. αὐτὸς πρ.

p. 281. A. οβ'.] Hunc morem Augurum credibile eſt obſervatum eſſe, quum Augur *ſilentio ſurgeret*: quod quale fuerit docet Feſtus p. 508. cui adhibeatur Livius X. 40. De Pythagoricis ſymbolis diximus ad libellum De Pueror. Educat. p. 12. D, E.

281. B. ογ'.] Et hujus inſtituti ſingularis hæc eſt mentio. Proprie dicuntur Augures ἐπ' οἰωνῶν καθέζεσθαι. et hoc loco καθίζεσθαι minus probum videtur. Sic Romulo p. 31. E: τὰ πλινθία καθεζομένους ἐπ' οἰωνῶν διαγράφειν. Et cum Dativo, Camillo p. 145. E: χρῶνται δὲ αὐτῷ (τῷ λιτύῳ) πρὸς τὰς τῶν πλινθίων ὑπογραφὰς, ὅταν ἐπ' ὄρνισι διαμαντεύομενοι καθέζωνται. Marcello p. 300. B: ἄρχων ἐπ' ὄρνισι καθεζόμενος. De Solertia Animal. p. 976. C: καθεζομένους ἐπ' ἰχθύσιν, ὥσπερ οἰωνοῖς διαμαντεύεσθαι.

281. D. οδ'.] Similis narratio eſt Plutarchi ſupra 273. B. et De Fortuna Rom. p. 321. E. ſeq. De multis diverſo nomine Fortunæ templis a Servio rege conſtitutis, ſatis conſtat; de quibus et cæteris Deæ templis ac titulis egit L. Gyraldus Hiſt. Deor. Syntagm. XVI. B. Briſſonius De Form. I. 86. ſeq. Plerarumque non alibi memoria exſtat. *Fortunam Brevem*, cum *Seja* et *Forti* quæ eſt apud Livium X. 46. confudit Harduinus ad Plinium H. N. XXXVI. 46. In emendatione quod ponitur τῷ παρὰ μικρὸν pro τὸ π. μ. perverſe poſitum eſt; nam hæc mutatio debebat referri ad ſequens ὅτι τῷ γενέσθαι, quod recte pro ὅτι τὸ γ. notavit Mez. Pro ἰξευτηρία præſtat ἰξεύτρια cum Stephano Theſ. L. Gr. T. I. p. 1941. ex Fortun. Rom. p. 322. F. ubi vide notata noſtra.

281. E. 08'.] Eamdem Quæstionem tractavit Plutarchus Sympof. VII. 4.

p. 282. A. 05'.] Lunam in calceis Senatorum tradit quoque Ifidorus Orig. XIX. 34: *Patricios calceos Romulus reperit quatuor corrigiarum, affutæque Luna. Iis solis patricii utebantur. Luna autem in eis non sideris formam, sed notam centenarii numeri significabat; quod initio patricii Senatores centum fuerint.* Interpretes Juvenalis ad Sat. VII. 192: *Felix et sapiens et nobilis et generosus, Adpositam nigræ Lunam subtexit alutæ.* Præ cæteris Boxhornii notis, ad hunc locum bona est. Arcades ante Lunam ortos, multis proditum scriptoribus nuper excussit Larcherus noster, ad Herodotum Vol. VII. p. 222. seq. 'Ως ἐξ ἀδήλου, cæt. sunt Sophoclis ex incerta tragœdia, uberius citantur a Plutarcho in Demetrio p. 911. C. in Fragmentis positi a Brunckio T. II. p. 41. et iisdem, quibus hoc loco, versibus, De Curiositate p. 517. D. Parmenidis dictum videtur conjunctum fuisse cum alio quod citat Plutarchus Adv. Colot. p. 1116. A: Νυκτὶ φάος περὶ γαῖαν ἀλώμενον ἀλλότριον φῶς· illud cum similibus comparavit Valckenarius ad Euripid. Phœniss. p. 204. Castoris ut Romana instituta ἐκπυθαγορίζοντος frigidum sane est commentum. Inter Pythagoræ successores fuerunt, qui eum τῶν τὴν Σελήνην κατοικούντων δαιμόνων ἓνα—ἐφήμιζον, Jamblichō teste Vit. Pythag. §. 30. Omnino Lunam defunctorum piorum domicilium celebravit Plutarchus De Genio Socratis p. 591. B. De Facie Lunæ p. 942 et 943.

282. B. 05'.] Diserte alibi proditum non meminimus: nec nisi ex hoc loco citat Dempsterus ad Rosin. p. 244. Nonnihil Macrobius Sat. I. 9. Et allegoria est audax; siquidem Sol cum Apolline aut Hercule, Luna cum Diana, vulgo comparari solet. In fine exstat Timothei dictio Διὰ κυάνεον πόλον ἄστρον, Διὰ τ' ὠκυτόκοιο Σελάνας, ut hujus nomine citat Plutarchus Symp. III. 10. p. 659. A. et hinc quadam cum varietate Macrobius Sat. VII. 16.

282. D. 07'.] Sinistrum eadem ratione a *sinendo* duxit Festus p. 511. rectius cum aliis ab ἀριστερός ducit Vossius

in Etymol. cujus notationis rationem reddere facile, sed a re proposita aliquanto disjunctius est. Qui citatur Dionysius est Halicarnassensis A. R. II. 5. Sinistro Thebanorum cornu ad Leuctra victoriam reportatam novimus ex Plutarcho in Pelopida p. 289. hinc illi cornu principem honorem venisse, hic unus documento est locus, nec alius in hanc rem citatur Wesselingio ad Diodor. Sic. XV. 55. Augur utrum corpore vultuque ad orientem, an ad meridiem, verso cœlum observare solitus sit, dubitari possit. Meridiem tuentur auctores graves citati Festo l. c. p. 511: *Varro libro quinto Epistolicarum Quæstionum ait: a deorum sede quum in meridiem spectes, ad sinistram sunt partes mundi exorientes, ad dextram occidentes; factum arbitror, ut sinistra meliora auspicia, quam dextra esse existimentur. Idem fere sentiunt Sennius Capito, et Cincius. Cicero Divinat. I. 17: de Attio Navio—ad meridiem spectans in vinea media dicitur constitisse. Plinius H. N. II. 55: læva pars mundi ortus est. Orientem diserte declarant testimonia, Jubæ in hoc loco, Dionysii Hal. A. R. II. 5. Livii I. 18. Quidquid hujus sit, in hanc quidem rem, ut de legitimo Augurum more judicemus, hæc pro Oriente testimonia sunt manifestiora. Illud constat, sinistram partem faustam, dextram infaustam habitam esse; quod Septentrio et Oriens præstare putabatur Meridiei et Occasui. Et tamen subinde Latini dextram partem vocant bonam et faustam; sinistram, infaustam; vel ubi de Græcis loquuntur; vel quod nomen Græcum δεξιός, accipiendum, acceptum significat; vel quod Auguralis disciplina quasdam exceptiones haberet, ut novimus e Cicerone De Divinatione, et erudite docet Bachetus Meziriacus ad Ovidii Epistol. Her. T. I. p. 178. Græcis dextra pars mundi fuit Oriens, ut, multis auctoribus, constat: v. c. Homero Iliad. M. 239. quo utitur item Atticus apud Eusebium Præp. Evang. XV. p. 808. A. Platone Leg. VI. p. 617. B. Aristoteles De Cœlo II. 2. Pseudo-Plutarchus Placit. Philos. II. 10: quem situm in Geographia tenemus. Ultima ratio Plutarchi—*terrestria cœlestibus opposita censentes, quæ nobis læva videntur arbitrati sunt Deos a dextra mittere*, similis est Ægyptiorum rationi proditæ Plut-*

archo De Ifid. et Ofir. p. 363. E: *Mundi vultum esse Orientem, igitur Septentrio ad dextram, Meridies ad sinistram: Nilum in Meridie natum, in Septentrione perire; hinc mare et plagam ubi perit Nilus, infaustam haberi.* Cognatæ originis censenda est opinio Porphyrii De Antro Nymph. §. 21 et 29, mortalia Septentrionali plagæ, immortalia Meridionali assignans. Et Hermetis illius Ægyptiacam sapientiam præ se ferentis, apud Stobæum in Eclog. I. p. 990. Universi caput ad Meridiem, pedes ad Septentrionem ponens. Indidem explicabimus partem obscuram in Plutarchi fabula de regionibus cœlestibus in libro De Genio Socratis p. 590. D.

282. F. θ' .] De Pyrrhone Liparæo, et de offe ex funere viri triumphalis excepto, singularem hanc arbitror esse mentionem. Fabricii hac in causa honorem meminit, item Valerii ac Tuberti, quod et ipsis et eorum posteris tributum sit ut in urbe sepelirentur, Cicero Leg. II. 23. De Valerio Publicola diserte Plutarchus in Ejus Vita p. 109. D.

p. 283. A. π' .] Valerius Max. II. 8, 6: *Moris erat, ab imperatore triumphum ducturo Consules invitari ad cœnam, deinde rogari ut venire supersedeant; ne quis eo die quo ille triumpharet, majoris in eodem convivio sit imperii.*

283. A. $\pi\alpha'$.] Vehementer de hac Quæstione Plutarchum reprehendit J. Rualdus ostendens Tribunum Plebis et magistratum fuisse, et purpuram gestasse, illud quidem multis Scriptorum locis; hoc, uno ex Ciceronis Orat. Cluentiana cap. 40. ubi dicitur de Quinctio Trib. Pl. *Facite ut non solum mores ejus et arrogantiam, sed etiam vultum, atque amictum, atque illam usque ad talos demissam purpuram recordermini.* Quæ fere sumfit ex Pauli Manutii Commentario in Ciceronis Ep. ad Divers. I. 7. p. 38. Et nos alios duos locos annotavimus ubi Trib. Pl. magistratus dicitur, Varronis apud Gellium XIII. 12. Ciceronis Leg. III. 3—12. Facilis est defensio Plutarchi. Primum, non negat Tribunum Pl. dici haberique magistratum; sed quærit an magis opinione et nomine, quam re ipsa sit. Deinde, loquitur magis de sua ætate, quam de tempore liberæ reipublicæ,

ut Manutius monet. Denique locum ex Cluentiana ad ædilitiam prætextam, non ad tribunitiam pertinere, docet Grævius, Plutarchum contra reprehensores, et Rubenium contra Ferrarium, defendens; probante quidem Ernesto. Non ut cæteros magistratus Calendis Januariis, sed ante diem quartum Idus Decembres magistratum suum iniisse, constat ex Dionysio Halicarn. A. R. VI. 89, et Livio XXXIX. 52. Curionis cujusnam ex tribus illud sit dictum: an ejus ad quem sunt epistolæ a Cicerone scriptæ, celebrati tribunatu Plebis initio belli civilis Pompeii et Cæsaris: an patris, aut avi, quorum libri et orationes exstiterunt, teste Cicerone Brut. 32, 49, 60. definire non licet.

283. E. πβ'.] Hanc moris utilitatem, magis posteri usu animadverterunt, quam auctores instituendo spectarunt et quæsierunt. Sed hæc est εὐρεσιλογία in Αἰτίοις, et omnino in causis legum morumque et consiliis majorum explicandis. Moram actioni interjicere, prudentiæ est, cujus monitorem supra citavit Phavorinum Quæst. R. κη'. p. 271. C. τὸ γὰρ ἐκ παρασκευῆς μέλλησιν ἐμποιεῖ καὶ βουλευέσθαι δίδωσιν. Sic in Ser. Num. Vind. p. 550. C. suadet, in ira et puniendo imitari Dei πραότητα καὶ μέλλησιν. Quo pertinet Horatianum Epist. I. 2, 59:—*Qui non moderabitur iræ, Infectum volet esse, dolor quod suaserit et mens, Dum pœnas odio per vim festinat inulto.* Ubi dolor et mens est ἐν διὰ δυοῖν, pro mens dolens: quod monemus, ne quis, cum Mureto, amens corrigere tentet.

283. F. πγ'.] Prior historiæ hujus pars alibi non legitur: Bletonesii barbari, qui fuerint, an in Veterum scriptorum quodam tradatur dubito; siquidem Ortelius ex uno Plutarchi hoc indicio apponit in Thesauro Geogr. Voce. Sacrificium tale legimus in Livii XXII. 57. item factum propter Vestales stupratas: *ex fatalibus libris sacrificia aliquot extraordinaria facta: inter quæ Gallus et Galla, Græcus et Græca, in foro boario sub terra vivi demissi sunt in locum saxo conseptum, jam ante hostiis humanis, minime Romano sacro imbutum.* Helviæ casum, et Vestalium trium crimen narrat Orosius Histor. V. 15. De iisdem Vestalibus earumque causa, Livii Epitomator LXIII. Dio Cassius Excerpt. Va-

lef. p. 626. T. I. p. 39. edit. Reimar. alii: quibus adhibeantur Dukerus et Valesius l. c. Pighius ad illum annum DCXL. In hoc Plutarchi loco res et ratio pro *Μαρτίαν* postulat *Μαρκίαν*, gentile nomen. In voce *βάρβαρος* jam antea vitium subesse suspicabar: pro *Βουτέτιος*, Vossianus dat *Βουκέτιος*: unde correxi *Βετούκιος Βάρρος*: cujus cognominem novimus ex Cicerone in Bruto cap. 46. T. *Betucium Barrum*. Et *Barrus* idem videtur Horatii Sat. I. 6, 30. ubi Porphyryon narrat, illum dictum esse *Æmiliam Vestalem* incestasse. Sed hæc, ut postea vidi, jam occupaverat Franciscus Fabricius ad Orosii l. c. egregium non modo illius editionis, sed Literarum et suæ ætatis decus.

p. 284. C. πδ.] Plinius H. N. II. 79: *Ipsum diem alii aliter observare. Babylonii inter duos Solis exortus: Athenienses inter duos occasus: Umbri a meridie in meridiem: vulgus a luce ad tenebras: Sacerdotes Romani et qui diem diffinire civilem, item Ægyptii et Hipparchus, a media nocte in mediam.* Gellius ex Varrone, III. 2. item Macrobius I. 3. Censorinus, ex Plinio, Cap. XXIII. p. 124. Isidorus Orig. V. 30. In *πράξεως μὲν ἐποιοῦντο*, plenius dant Ald. Bas. Voss. Mez. *πράξεως μὲν ἀρχὴν ἐποιοῦντο*. Mysonis dictum ex eodem exemplo ductum existat apud Diogenem Laert. I. 106. Anacharsidem oraculo monitum de Mysone *πολυπραγμονήσαντα δὴ ἐλθεῖν εἰς τὴν κώμην, καὶ εὔρεῖν αὐτὸν θέρους ἐχέτλην ἀρότρῳ προσαρμόττοντα, καὶ εἰπεῖν 'Ἄλλ', ὧ Μύσων, οὐχ ὥρα νῦν ἀρότρου· Καὶ μάλα εἶπεν, ὥστε ἐπισκευάζειν.* Oraculi verbo meminit Musonius apud Stobæum Flor. S. LIV. p. 370. fin. De jure publico intelligendum; *Romanum magistratum in reip. causa, non facere pacta et fœdera post meridiem: et quod Meziriacus hic annotavit Ante meridiem causam cognoscito ex XII. Tab. I. confutatur proximis cum ambo litigatores præsentes perorant: Post meridiem, etiamsi unus tantum præsens sit, præsenti actionem dato, judiciumque constituito. Sole occidente supremus terminus judiciorum esto: ad solem proinde occasum Prætor jus reddito.* Neque magis ad hunc locum pertinet Cod. Theodos. I. 7. *Nequis domum Judicis Ordinarii postmeridiano tempore, ex occasione secreti ingredi familiariter affectet*—. Neque aut hoc ex vetere lege re-

petitum, aut illud ut in vetere more positum notavit Jac. Gothofredus. Post meridiem causas dictas apparet ex Epistola Ciceronis ad Q. Fratr. II. 16: *Ego eodem die post meridiem Vatinius aderam defensurus*: ubi nonnihil de infrequentia hujus negotii monet P. Manutius.

284. F. π ε'.] Locus geminus Plutarchi est in Romulo p. 26. D. 30. A.

284. F. π 5'.] Hinc Proverbium, *Mense malas Maio nubere vulgus ait*, apud Ovidium Fast. V. 491. Videatur et Briffonius De Ritu Nupt. p. 292. Ritus simulacra hominum mense Maio de ponte in flumen abjiciendi, supra fuit argumentum Quæstionis. De Flaminica Gellius ex Masurio Sabino X. 15. alia: ad hunc morem pertinet Ovidius Fast. II. 27: *Ipse ego Flaminicam poscentem februa vidi: Februa poscenti pinea virgo data est*. Ad mensium etymologiam refertur illud Festi in *Maius mensis*—*qua ex causa utrum a majoribus, ut Junius a junioribus dictus sit: an a Maia quod Mercurio filio ejus res divinæ fiant solennes*—Euripidis locus exstat etiam in Stobæi Flor. CXVII. p. 592. Grot. Excerpt. 482. in Fragmentis ex Æolo relatus a Musgravio T. III. p. 541. priorem citat Plutarchus Erotic. p. 786. A.

p. 285. B. π 5'.] Ad hunc locum lectores rejicit Plutarchus in Romulo p. 26. E: *ἐνιοι δὲ λέγουσι καὶ τὸ τὴν κόμην τῆς γαμουμένης αἰχμῇ διακρίνεσθαι δορατίου, σύμβολον εἶναι τοῦ μετὰ μάχης καὶ πολεμικῶς τὸν πρῶτον γάμον γενέσθαι· περὶ ὧν ἐπιπλεον ἐν τοῖς Αἰτίοις εἰρήκαμεν*. *Curis* vel *Curitis* hastam Sabinis nominatam esse, tradunt Ovidius Fast. II. 477. Festus in Vocibus *Curis* et *Celibari hasta*. Macrobius Sat. I. 9. De *Junone Curiti* Festus l. c. Briffonius De Ritu Nupt. p. 326. *Quirinus* Romuli cognomen et *Juno Curitis* eadem notatione exponitur Plutarcho Romul. p. 36. B. Lycurgi institutum iisdem fere verbis iteravit Plutarchus in Ejus Vita p. 47. D. De Esu Carnium p. 997. C. Fragment. Comment. Hesiod. X. 24. Apophth. Laconic. p. 227. B. Apophth. Reg. et Duc. p. 189. E. ubi quædam notavimus.

285. D. π η'.] Festus in *Lucar* et *Lucaria festa*: ibique Jos. Scaliger.

285. D. πθ'.] Apposite Ovidius Fast. II. 510—530. Festus in *Fornacalis*. Idem et Paulus in *Quirinalia* et *Stultorum Feriæ*.

285. E. ζ'.] Plinius H. N. X. 41: *Romæ in ædem Herculis in foro boario nec muscæ nec canes intrant*. Ubi videantur interpretes, et Salmasius Exercit. Plin. p. 8. b. G. Evander Herculi vivo sacrificavit; teste Dionysio Hal. I. 40. Livio I. 7. aliis. Herculis pugnam adversus Hippocoonidas, Cœoni casum, Iphiclis obitum, diserte narrat Apollodorus II. 7, 3. Diodorus Sic. IV. 33. Pausanias III. 15. alii, quos memorat Heynius ad Apollodorum I. c.

285. F. α'.] Plutarchus Camillo p. 148. D. Publicola, 102. C. Livius VI. 2. Legendum *τρυαννίδι δὲ ὄν*. et sic Mez.

285. F. ζβ'.] De corona civica cur querna sit, geminus est Plutarchi locus in Coriolano p. 214. E. Similia tradunt Plinius H. N. XVI. 5. et Gellius V. 6.

p. 286. A. ζγ'.] Et hujus Quæstionis gemina est narratio Plutarchi in Romulo p. 23. A. cum eadem et argumenti et Æschyli et Herodori Pontici mentione. In eadem causa et γυπὸς descriptione Aristoteli Hist. An. VI. 5. citatur 'Ηρόδοτος ὁ Βρύσσωνος τοῦ σοφιστοῦ πατήρ: et rursus, IX. 11: 'Ηρόδωρος ὁ τοῦ Βρύσσωνος τοῦ σοφιστοῦ'. Sed *Herodorum* verum esse viri nomen arguit non solum numerus locorum hanc scripturam exhibentium, quibus accedit Antigonus Carystius, 49. sed et argumentum Herculis, de quo Herodorus Heracleota libros conscripserat subinde Veteribus citatos nec prætermittos Josio Scriptor. Hist. Phil. II. 2, 5. qui si Aristotelis hæc et Plutarchi testimonia ad hunc Herodorum pertinere animadvertisset, eum Aristotele antiquiorem posuisset. Consulatur etiam eruditissimus Antigoni Carystii editor J. Beckmannus p. 81, sequ. Ægyptiorum de Vulturibus fabulam secutus est Horapollus Hieroglyph. I. 11. Ælianus N. Animal. II. 46.

286. C. ζδ'.] Plinius H. N. XXIX. 8, et 22. ibi Harduinus. Livius X. 47. Epitome XI. alii Freinshemio citati ad Supplement. XI. 13, 14.

286. D. ζε'.] *Οσπριον, *legumen*, cujus generis sunt spe-

cies, κύαμος, λάθυρος, ἐρέβινθος. De religione generis, videntur Plinius H. N. XVIII. 30. Festus in Voce *Fabam*: utrobique interpretes. Moris Romani, et Pythagorici symboli conjunctionem ac vim erudite explicat Erasmus Adag. p. 1907. Cæterum παρωνύμους sumimus ex E. Nam Ald. Bas. Xyl. dant παρωνύμως: Steph. παρωνόμους operarum vitio.

286. E. 45'.] De Vestalium munere ac pœnis locus est præcipuus Plutarchi in Numa p. 66, 67. Religionis vivas defodiendi causa mentionem in hac Quæstione singularem habet. Aliam reddit Ovidius Fast. VI. 458: *nec viva defodietur humo. Sic incesta perit; quia quam violavit in illam Conditur: et Tellus Vestaque numen idem est.* Hunc et nostrum locum tractavit Lipsius Syntagm. De Vestalibus Cap. XIII. p. 1107.

p. 287. A. 47'.] Apposite ad hanc Quæstionem ac docte Festus p. 302: *October equus appellatur, qui in campo Martio mense Octobri immolatur quotannis Marti, bigarum victricum dexterior: de cujus capite non levis contentio solebat esse inter Suburanenses et Sacravienenses; ut hi in regiæ pariete, illi ad turrim Mamiliam hoc figerent: ejusdemque cauda tanta celeritate perfertur in regiam, ut ex ea sanguis destillet in focum, participandæ rei divinæ gratia. Quem hostiæ loco quidam Marti bellico deo sacrari dicunt, non ut vulgus putat quia velut supplicium de eo sumatur, quod Romani Ilio sunt oriundi, et Trojani ita effigie equi sint capti.* cæt. Idem p. 323: *Panibus redimibant caput equi immolati Idibus Octobribus in campo Martio, quia sacrificium fiebat ob frugum eventum: et equus potius quam bos immolabatur, quod hic bos frugibus pariendis aptus.* Ergo in Plutarchi verbis Δεκεμβρίαις pro Ὀκτωβρίαις aut ipsius, aut librarii errori debeatur. Et pro Πήγειναν vera scriptura fuisse videatur Πηγίαν, Regiam, ut in Numa p. 69. C. De argumento hujus Quæstionis alia etiam cognoscantur ex Petavio ad Juliani Orat. V. p. 176. D. et Harduino ad Plinium H. N. XXVIII. 40. fin. Versus ille Τρώων ἀγλαὰ τέκνα μεμιγμένα παισὶ Λατίνων, haud scio an sit vel Oraculi, vel Simyli poetæ, de quo Plut-

archus in Romulo p. 28: factus quidem ex Homericis Iliad. Σ. 337. Ψ. 23. K. 424.

287. B. 47.] Plinius H. N. X. 26: *Est anseri vigil cura, capitolio testata defenso, per id tempus canum silentio proditis rebus. Quam ob causam cibaria anserum Censores in primis locant.* Reliqua historiæ pars satis nota ex Livio V. 47. Plutarcho Camillo p. 142. D. præsertim De Fortuna Rom. p. 325. D. Servio ad Virg. Æn. VIII. 652, et 655. ubi ad hæc *volitans argenteus anser*, opportune annotat, in *Capitolio in honorem illius anseris positus fuerat anser argenteus.* Deorum simulacra minio inducebantur: ut constat e Tibullo II. 1, 56. Arnobio Adv. Gent. VI. p. 196. quorum interpretes consulendi: Servio ad Virgil. Eclog. VI. 22.

287. D. 48.] Sic et Plinius Epist. IV. 8. ipse auguratum adeptus a Trajano, scribit ad *Arrianum*—*sacerdotium ipsum cum priscum et religiosum, tum hoc quoque plane sacrum et insigne est, quod non adimitur viventi.* Nam cætera quamquam dignitate propemodum paria, ut tribuuntur, sic auferuntur. In hoc fortunæ hætenus licet, ut dari possit. Attamen et alia sacerdotia fuisse perpetua nec vivis eripi potuisse, docuerunt Torrentius et Casaubonus ad Suetonii August. Cap. XXXI. quorum serinia compilavit J. Rualdus Animad. in Plutarch. XL. p. 129. An dicamus Plutarchum et Plinium sui temporis hunc morem significasse? Augusti in Lepido exemplum Suetonio memoratum l. c. habet quoque Dio Cassius XLIX. 15. ubi annotationes Fabricioremarianæ soli, quod miror, Pontifici Maximo sacerdotii perpetuitatem præcipuam faciunt.

287. E. ρ'.] Festum Servorum Servarumque ex hoc uno loco memorant recentiores scriptores; nec apud Veteres alibi me legere memini, nisi apud Festum p. 502: *Servorum dies festus vulgo existimatur Idibus Augusti, quo die Servius Tullius, natus serva, ædem Dianæ dedicaverit in Aventino, cujus tutelæ sint cervi, a quorum celeritate fugitivos vocent servos.*

287. F. εα'.] Bullam puerorum insigne raptis matribus

Sabinis Romulum gratificatum, erant qui traderent, teste Plutarcho in Ejus Vita p. 30. C. Originem a Tarquinii in pueritia fortiter facto repetitam, prodit quoque Plinius H. N. XXXIII. 4: *a Tarquinio Prisco omnium primo filium, quum in prætextæ annis occidisset hostem, bulla aurea donatum constat; unde mos bullæ duravit, ut eorum qui equo meruissent filii insigne id haberent, cæteri lorum.* Cum Varronis etymologia congruit Festus p. 56: *Bulla aurea erat insigne puerorum prætextatorum quæ dependebat eis a pectore, ut significaretur eam ætatem alterius regendam esse consilio: dicta autem est a Græco sermone βουλή, quod consilium dicitur Latine: vel quia eam partem corporis bulla contingat, id est pectus in quo naturale manet consilium.* Comædias Plutarchus dicit togatas, ex quo genere nullæ supersunt; nam Plauti ac Terentii sunt palliatæ. Res ipsa multis indiciis observatur. Hujusmodi est Horatii Sat. I. 2. 117: *Ancilla, aut verna est præsto puer, impetus in quem Continuo fiat—.* Empedoclem διοκοειδῆ figuram Lunæ statuisset, prodit et scriptor de Placitis Philosophorum II. 27. p. 891. C. Βόλλα, Æolicum, pro βουλή dictum, notavit Koenius ad Gregor. De Dialectis p. 82, seq. et Valckenarius ad Theocritum p. 363.

p. 288. B. ρβ'.] *Dies lustrici* hi dicebantur. Macrobius Sat. I. 16. p. 269: *Est autem dies lustricus, quo infantes lustrantur et nomen accipiunt: sed is maribus nonus, octavus est feminis.* Festus p. 209: *Lustrici dies infantium appellantur, puellarum octavus, puerorum nonus; qui bis lustrantur, atque eis nomina imponuntur.* Suetonius in Nerone VI. Arnobius Adv. Gent. III. p. 102. Septimus dies est κρίσιμος natis, auctore Hippocrate De Octimestri Partu p. 257. Apposite Aristoteles Hist. Animal. VIII. 12: τὰ πλεῖστα δὲ (παιδιά) ἀναιρεῖται πρὸ τῆς ἐβδόμης διὸ καὶ τὰ ὀνόματα τότε τίθενται, ὥς πιστεύοντες ἤδη μᾶλλον τῇ σωτηρίᾳ. Pythagoream Numerorum rationem supra attigimus Quæst. Rom. β'. p. 264. A. In τὸν μὲν τετράγωνον εἶναι plenius dant Pol. Leonici. Schott. Mez. τ. μ. ἄνδρα τ. ε.

288. E. ργ'.] *Sp.* significare *sine patre*, videtur etiam velle Caius Instit. I. 4. 8. ubi consulendus Schultingius. Alii

a σπόρος, σπορά. Valerius Max. Fragmento De Nominum ratione, *Spurii patre incerto geniti, quasi σπόροι*. Modestinus Digg. I. 5, 23:—*spurii appellantur παρὰ τὴν σποράν, id est, a satione*. Justinianus Institut. I. 10, 12. Addantur Scaliger ad Festum Voc. *Nothum*, qui haud scio an temere in σπορίους υἱοῦς καλοῦσιν, quod est initio hujus Quæstionis, υἱοῦς deletum vult: Menagius Amœnit. Jur. Civil. XXXIX. Plutarchum reprehendens de ΣΙΝΕ ΠΑΤΡΙΣ pro ΣΙΝΕ ΠΑΤΡΕ: quod vel Plutarcho excidisse, vel a librario venisse potuit. Vossianus liber supra ΙΣ habet scriptum E: et Mez. annotavit rectam scripturam.

288. F. ρδ'.] Plutarchus Sympof. VII. p. 716. B. Festus p. 204: *Liber repertor vini ideo sic appellatur, quod vino nimio usi libere loquantur*. Alexander intelligitur Polyhistor: λοιβὴν reddendum erat *libationem*: item scribendum Διονύσου, quod omnes libri dant: non Διωνύσου. Fortasse etiam corrigendum ἀπὸ τοῦ παρὰ Ἐλευθεράς—προσαγορευομένου, ab eo, quod nomen habet ab Eleutheris Bœotiae oppido: et præpositio παρὰ sic usurpatur, et nomen oppidi est plurale Ἐλευθεραί· apud Pausaniam I. 38. p. 93. Stephanum Byz. in Voce.

p. 289. A. ρε'.] Hunc morem ex hoc uno loco memorat Briffonius De Ritu Nupt. p. 332. Varronis auctoritatem adhibet Macrobius Sat. I. 15: *Verrium Flaccum juris pontificii peritissimum dicere solitum refert Varro, quia feriis tergere veteres fossas liceret, novas facere jus non esset; ideo magis viduis quam virginibus idoneas esse ferias ad nubendum*.

289. B. ρς'.] *Fortuna Primigenia*, memoratur Inscript. Gruter. sæpe. Ciceroni Leg. II. 11. Livio XXXIV. 53. et alibi ut notat Drakenborchius. A Servio dedicata rege, item narrat Plutarchus De Fortun. Rom. p. 322. F.

289. C. ρς'.] Aliter Livius VII. 2: *quia hister Tusco verbo ludio vocabatur, nomen histrionibus inditum*: item et indidem Valerius Max. II. 4, 4. Diverse Festus p. 174: *Histriones dicti quod primum ex Histria venerint*. et Isidorus Orig. XVIII. 48:—*dicti autem histriones, sive quod ab Histria id genus sit adductum: sive quod perplexas historiis fabulas exprimerent, quasi hystoriones*. Lennepio quoque Etymologic. L.

Gr. p. 1215. ἱστωρ, *narrator*, videtur hujus vocabuli fons esse: quod fortasse Vossius in Etymol. L. Lat. non item ut Isidori historiones improbaturus fuisset. De *Cluvio Rufo* historico egit idem Vossius De Hist. Lat. I. 27. Dictionem τοὺς περὶ Διόνυσον τεχνίτας, exposuimus p. 87. F.

289. D. ρή.] Gradus in conjugio prohibiti in vulgus noti: caussæ a multis, sive recte, sive secus, redditæ.

289. E. ρθ.] Gellius X. 15. ex Masurio Sabino: *Farinam fermento imbutam attingere ei*, (Flamini Diali) *fas non est*: conjunctum facit quod Plutarcho disjunctum est ἀλεύρου—οὐδὲ ζύμης. Poetæ μυλήφατον est Odyss. B. 355.

289. F. ρί.] Quæstio conjuncta priori, nec alibi, quod sciam, memorata, nisi verbo apud Gellium X. 15. ex Fabio Pictore.

p. 290. A. ριά.] Gellius ibidem: *capram et carnem incoctam*—*neque tangere Diali mos est neque nominare*. De capræ affectionibus notum est illud Varronis De Re Rust. II. 3, 5: *capras sanas nemo sanus promittit; numquam enim sine febrisunt*; ubi videatur Urfinus et Schœttgenius. De capris et aliis animalibus morbo comitali obnoxiiis, Dalecampius et Harduinus ad Plinii H. N. X. 33. Canem victimam animadvertimus Quæst. Rom. νβ'. ξη. p. 277. A, B. 280. C. Deli nefas erat canem alere: Strabo X. p. 740. D: οὐκ ἔξεστιν δὲ οὐδὲ ἐν Δήλῳ τρέφειν. Sacrificium canum Lacedæmone factitatum meminit Meursius in Miscell. Lacon. p. 20. Ad cætera Flaminis Dialis munera hoc loco memorata pertinet item Gellius X. 15. ex Fabio Pictore: *vinctum si ædes ejus introierit, solvi necessum est: et vincula per impluvium in tegulas subduci atque inde foras in viam demitti*. Ad lectum ejus, κλινίδιον—κείμενον ἐν τῷ θυρῶνι τῆς οἰκίας, quod ait Plutarchus, fortasse valet idem Fabii Pictoris, *pedes lecti in quo cubat, luto tenui circumlitos esse oportet*; scilicet adventantibus in promptu positos, indeque luto affectos. Pro ὑπὸ τοῦ στέγους, E. Venet. Pet. dant ὑπὲρ τοῦ στέγους, rectius.

290. E. ριβ.] Pertinet huc Fabii Pictoris l. c: *ederam et fabam neque tangere Diali mos est neque nominare: propagines e vitibus altius prætentos non succidet*. ubi Lipsius Electorum

I. 21. *fuccidet* antique dictum intelliget pro *succedet*, *subibit*, adfentiente me, dissentiente Gronovio ad Gell. I. c. Addatur Festus in *Ederam*. Pythagorica symbola notavimus Quæst. Rom. 68. p. 281. A. Educat. Lib. p. 12. D. Σάρον μὴ ὑπερβαίνειν, quod supra nondum habuimus; est apud Plutarchum Sympof. VIII. 7. p. 727. C. nec bis librarii errore ex ζυγὸν natum putem; quamquam est frequens Symbolum ζυγὸν μὴ ὑπερβαίνειν. Et Meursius in Græcia Feriata I. p. 3. hoc loco Ἀγριώνια corrigendum monuit. Meminit et Plutarchus Quæst. Gr. λή. p. 299. F. Sympof. VIII. p. 716. F: παρ' ἡμῖν ἐν τοῖς Ἀγρωνίοις. fed eadem forma Bacchus dicitur Ἀγριώνιος in Demetrio p. 926. A. Νυκτέλια sacra sunt in Quæst. Gr. κζ. p. 299. D. et ita corrigendum in Isid. et Osir. p. 364. F. pro νύξ τέλεια: templum Διονύσου Νυκτελείου in Attica prodit Pausanias I. 40. p. 97. Vid. Steph. Thes. T. II. p. 1102. Hesychius in Νυκτελεῖν ibique Kusterus. De hederæ vi ad mentem turbandam, apposite Plutarchus Sympof. III. 2. p. 649. A.

p. 291. B. ριγ'.] Singularis, ut puto, hujus rei mentio: consequentis tamen cæteris Flaminis Dialis muneribus: et conjunctæ cum Quæstione μδ'. ubi videantur quæ notavimus. Hippocratis dictum exstat in exordio libri De Flatibus p. 295: ὁ μὲν γὰρ ἰητρὸς ὀρέει τὰ δεινὰ, θιγγάνει τε ἀηδέων, καὶ ἐπ' ἀλλοτρίῃσι ξυμφορῇσιν ἰδίας καρποῦται λύπας. Festive accommodat Æsculapio Lucianus in Bis Accusato, I. T. II. p. 793: ὁ μὲν γὰρ Ἀσκληπιὸς ὑπὸ τῶν νοσοῦντων ἐνοχλούμενος ὀρῇ τε δεινὰ, θιγγάνει τε ἀηδέων, ἐπ' ἀλλοτρίῃσι τε συμφοραῖς ἰδίας καρποῦται λύπας. Graviter ad principes civitatum refert Simplicius in Epictet. p. 212: καὶ ὅπερ ὁ Ἱπποκράτης ἐπὶ τῶν ἰατρῶν εἶπεν, τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν ἀρχόντων ἰδεῖν ἐστὶ δαψιλέστερον· ἐπ' ἀλλοτρίαις γὰρ ξυμφοραῖς ἰδίας καρποῦνται λύπας—. Gregorius Naz. Or. I. p. 12. D: εἶτα οἱ μὲν τῶν σωμάτων θεραπευταὶ πόνους τε καὶ ἀγρυπνίας καὶ φροντίδας, ἃς ἴσμεν ἔξουσιν, καὶ τὸ ἐπ' ἀλλοτρίαις συμφοραῖς ἰδίας καρποῦσθαι λύπας, ὡς ἔφη τις τῶν παρ' ἐκείνοις σοφῶν—. Adhibent et Eustathius ad Iliad. γ. p. 1208. fin. vult ductum esse ex Homérico—Ἀλλὰ τῇ νῦν οὗτος ἀναίτιος ἄλγεα πάσχει, Μὰψ ἔνεκα ἀλλοτρίων ἀχέων· sic

pronuncians : ἐντεῦθεν δὲ καὶ τὸ τοῦ Ἱπποκράτους, τὸ τὸν ἰατρὸν
ἐν ἀλλοτρίαις συμφοραῖς ἰδίας λύπας καρποῦσθαι. Tzetzes Chi-
liad. VII. Hist. 155. Alia etiam annotavit Hadr. Junius
ad Erasmi Adagia p. 1931. Sed latius quoque ad imita-
tionem patuit forma dicti: v. c. apud Demosthenem De
Falsa Legat. p. 210: ὑπὲρ τῶν κοινῶν συμφορῶν ἰδίαν ἔχθραν
ἀνελέσθαι. Plautum Cistell. IV. 2, 60: *Alienum quod dam-
num adferat, et mœrorem familiarem.* Cui simile est illud
Terentii Hecyr. Prol. II. 9: *Spe incerta, certum mihi labo-
rem sustuli.*

I

K
ne
CI
ma
ru
me
Ro
m
ru
ad
ne
qu
pa
fe
in
te
it
qu
ca
fe
da

DANIELIS WYTENBACHII

ANIMADVERSIONES

IN PLUTARCHI LIBRUM,

QUÆSTIONES GRÆCAS.

ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΕΛΛΗΝΙΚΑ.] Hujus tituli negotium idem est quod superioris. In Lampriæ Catalogo, CLVII. est αἰτίαι Ἑλλήνων. Harum Quæstionum res et materia multo est minus cognita et illustris quam superiorum. Illa in rebus Romanis est posita, quæ unius fere modi et ad unam principem, totius imperii caput, urbem Romam adstrictæ sunt: hæc in Græcis rebus, quæ per multas civitates dispersæ, apud varias variæ, mira in morum institutorumque varietate versantur. Nam ex ipsis adeo Græcis civitatibus hæ Quæstiones non ad illas pertinent, quarum et antiquitus clarissima fuit fama, et hodieque propter monumentorum copiam in promptu magisque parabilis est cognitio, veluti Athenarum et Lacedæmonis; sed aliarum, quarum exigua et levis superest notitia. Igitur in Romanis Quæstionibus argumentorum vel auctores vel testes scriptores antiquos nobis excitare licuit: in his non item. Quod sane item licuisset, si egregii illi et numquam non desiderandi libri περὶ πολιτειῶν, Aristotelis, Di-cæarchi, Heraclidis, ad nostram ætatem venissent. Nunc fecimus quantum in illa jactura potuimus: et ne hoc quidem satis: sed quantum nostra nobis mediocritas ac tem-

poris angustia concessit. Nam quod speraveramus, laboris aliquod levamen in hoc libello nobis allaturas eruditissimi viri Christiani Gottl. Wernsdorfii, Professoris Helmstadiensis, *Commentationes ad Plūtarchi Quæstiones Græcas*: harum adhuc non nisi *Primam* vidimus, anno MDCCXCV editam, paginis quadraginta et novem formæ quartæ, tres priores Quæstiones tractantem.

p. 291. E. α'.] Nomina et aliis Græcis, aliisve in rebus, adhibita: Ἀργίνοι Argivorum, memorati Thucydide V. 47: ἐν Ἀργεὶ δὲ ἡ βουλὴ, καὶ οἱ ὀγδοήκοντα, καὶ οἱ ἀργίνοι. Hefychius: Ἀργυνοῦ ἄρχων· ubi videantur interpretes. Sic ἀργύνω apud Etymol. M. Voce. Theffalus Or. de Hippocrate in hujus Opp. edit. Charter. T. I. p. 6. B: τὴν βουλήν αὐτὴν ἤρτυσεν· *senatum ipsum constituit*. Eadem vis est in καταρτύνειν· de quo diximus p. 38. D. Κονιπόδων ratio intelligitur ex compositione: aliam significationem *generis calceorum*, adferunt Suidas et Etymologus. Plenius dat Vernet. Τίνας οἱ Ἐπιδαύρω κ. Post πολίτευμα E habet spatium unius verbi; fane sententia desiderat ἔχοντες, vel νέμοντες· vel simile.

291. E. β'.] Huc pertinet Hefychius, Ὀνοβόστιδες· ὀνοβάτιδες· αἱ ἐπὶ μοιχείᾳ ἀλοῦσαι γυναῖκες, καὶ ἐξενεχθεῖσαι ἐπὶ ὄνων. Ubi primum vocabulum perperam additum videtur. Νυκτερινὸς σύλλογος alius a Platone celebratur Leg. XII. p. 696. G. Epinom. fin. 705. C. indeque Plutarchus Sympos. VII. p. 714. C. et alii.

p. 292. A. γ'.] Scriptum ab auctore dicam παρὰ Σολεῦσι, vel παρὰ Σολίοις· *apud Solenses*. Nam si *in urbe Solis* volebat, scripisset ἐν Σόλοις. Videatur Stephanus Byz. in Voce.

292. A. δ'.] Ἀφροστῆρ fortasse dictus sit *seorsim sedens*, vel *seorsum stans*, ab ἀφρίζεσθαι vel ἀφροστᾶναι· simili ratione ἀμνήμονες, *una sedentes*, vel *una manentes*, quasi ἀμήμονες ab ἀμαῖσθαι, vel ἀμενήμονες, *simul manentes*, *in unum congregati*.

292. B. ε'.] Memorata res supra p. 277. B. Quæst. Rom. νβ'.

292. B. ς'.] Κριθὴ hordeum, antiquissimum frumenti genus, teste Plinio H. N. XVIII. 14. ubi videndus Hardui-

mus, et Eustathio ad Iliad. A. p. 132. Κριθολόγος igitur est qui accipit bordea, ut hoc loco explicatur ὁ κομιζόμενος τὰς κριθάς, qui eas aufert, a sacrificantibus: habetque eandem rationem λόγος hac in compositione atque in φορολόγος νεετιγάλιου exactor.

292. C. ζ'.] Theophrasti scripta enumeravit Diogenes Laertius V. 42. ut ipso literarum ordine iterato appareat, eum complures πίνακας, id est veteres indices, secutum et confudisse: §. 43. est, τῆς μεταρσιολεσχίας, α', quod ad Democriti doctrinam pertinuit: §. 44. περὶ μεταρσιολογικῶν, α', β'. §. 47. περὶ μετεώρων α'. Hæc a Meursio in Theophrasto Num. XXIII, LXVII, CXLII, et Fabricio B. G. II. p. 250. item distinguuntur. Equidem secundum et tertium, idem opus fuisse putem.

292. D. η'.] Æolismus intelligi potest in πλάτυς pro πλήσις: at in Χαίτας pro ἔχων, minus apparet: notio quidem habendi, a verbo χάω, χαίω, capio, complector, locum obtinet. Locum Legis ex nomophylacio, a Plutarcho appositum fuisse, a librario vetere omissum esse, res ipsa ostendit.

292. D. θ'.] Bipertita Quæstio. Ὅσιοι, Delphici sacerdotes memorantur etiam in libro De Oracul. Defect. p. 438. B. In οἱ γεγονέναι δοκοῦντες ἀπὸ Δευκαλίωνος, assumpsimus οἱ ex E: vulgo est ᾧ, unde Mez. et Xyl. volebant ᾗτε. Βύσιος mensis Delphicus, post alios viros doctos, notatus est a Corfino Fast. Attic. T. II. p. 437. Æolice pro Πύθιος dictum, permutatione literarum β et π, et θ in σ, ratio arguit: de priore monuit Waffius ad Thucyd. p. 231. Taylorus Lect. Lyf. IX. p. 702. etiam J. Scaliger ad Euseb. Chron. p. 118. Et credendum Plutarcho, si cuiquam, utpote qui Delphis diu habitaverit: σ pro θ etiam Doribus commune est, de earumque literarum affinitate diximus p. 22. C, E. Septimum mensis diem Apollinis natalem prodit Plutarchus Sympof. VIII. 1. p. 717. D. Proclus ad Hesiod. Op. et D. versu 769. p. 169. A. quibus alios addidit Spanhemius ad Callimachi H. in Del. 251. Ad annuam singularem oraculi celebritatem retulit Musgravius narrationem Euripidis in Jone 91.

p. 293. A. ι'.] Hefychius in Voc. Φυξίμηλα.

293. A. ια'.] Corinthiorum coloniæ Corcyram deductæ, conditorem produnt *Chersicratem*: Scholiastes Apollonii Rhodii IV. 1212. et Strabo VI. p. 414. ubi varia lectio notatur Χεραικράτει· quorum nominum quodcumque verum sit, certe idem homo significatur a Plutarcho, nomine *Charicratis*. Illi Colchos eum, aut Liburnos inde expulsi scribunt: de Eretrienfibus tacent. Hos tamen Methonen in Macedonia condidisse, poſtea Philippi obſidione celebratam, refert Euſtathius ad Iliad. B. p. 328. De Corcyræ Corinthiorum coloniæ initiis nuper egit eruditiffimus Larcherus ad Herodotum III. 49. Tom. III. p. 320. VII. p. 466.

293. B. ιβ'.] Σεπτήριον non quidem eodem nomine, ſed rebus et argumento ſignificatur a Plutarcho De Orac. Deſect. p. 418. A. De Muſica, p. 1136. A. Æliano Var. Hiſt. III. 1. Ad Apollinis ac Pythonis certamen referebatur Pythici cantûs modus, teſte Strabone IX. p. 645. B. Poluce IV. 84. Et quando in hoc feſto in primis victoria Apollinis et laurea corona celebrabatur, haud abſurda plane habenda ſit lectio quam priore loco Ald. E. Voff. P. poſteriore rurfus Voff. exhibet, στεπτήριον. Meurfius quidem in Græcia Feriata VI. p. 252. ex Hefychio citat Σεπτηρία, καθαγμός· quem locum in editione Albertiana fruſtra quæſivimus. Similem ἐννεατηρίδα Thebanos in honorem Apollinis egiffe, refert Proclus in Chreſtomath. p. 347.

293. F. ιγ'.] Dedi ἐν δὲ κίρρη, ex E, H, Ven. Voff. Xyl. pro ἐν δέον κίρρη—Partem huius hiſtoriæ iteravit Plutarchus Quæſt. Gr. κς'. p. 297. B. Quædam attigerunt alii: Strabo I. p. 105. B: καὶ Αἰνειᾶνες οἱ νῦν Αἰτωλοῖς ὁμοροὶ περὶ τὸ Δῶτιον ᾤκουν· indeque et Athamanes a Lapithis expulſi ſunt, IX. p. 674. C. 675. A. Cellarius Geogr. Ant. T. I. p. 704. In καὶ προσαίτης ὦν, malim ὡς π. ὦν. Dictio exquisita εὐξάμενος τῷ Ἀπόλλωνι καθ' ἐκατόμβης, *Apollini becatomben novit*: ſic Plutarchus in Paulo Æmil. p. 264. C: εὐξάμενος οὖν κατὰ βοῶν ἑκατον καὶ ἀγῶνος ἱεροῦ τῷ θεῷ. Mario p. 420. C: νιψάμενος Μάριος τὰς χεῖρας καὶ πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀναſχῶν, εὐξάτο τοῖς θεοῖς κατὰ ἐκατόμβης. Ariſtides in Laudat. Romæ,

init. p. 197 : Ἔθος τοῖς πλέουσι καὶ ὁδοιποροῦσι εὐχὰς ποιῆσθαι καθ' ὧν ἅν ἕκαστος ἐπινοῇ· ποιητῆς μὲν οὖν ἤδη εἶπέ τις σκώψας εὐχασθαι κατὰ χρυσοκέρω λιβανωτοῦ. Diogenianus Proverb. V. 90 : Κατὰ βοὸς εὐχου· οἶον, μέγα εὐχου· interpretes non cepit. Adhibeantur etiam Kusterus et Berglerus ad Aristophanis Equit. 657. T. Hemsterh. ad Lucian. T. I. p. 113. Dolus quo Phemius Hyperochum decepit, similis est illi, quo Melanthius Xanthum oppressit, ut quidem narratur a Polyæno I. 19. Frontino II. 5, 41. nam alii paulo diverse.

p. 294. C. 18.] De Uliffis post procorum cædem in exteras regiones et Italiam abitu, docte differit Bachetus Meziriacus ad Ovid. Epist. Heroid. I. p. 98, seq. cui addatur Canterus ad Lycophr. 807. et Tzetzes. Hesychius obsoletum nomen exhibet Φαγηλός· ἀμνός· quod Bochartus Hieroz. II. p. 428. A. ut hic in Plutarcho, φάγιλος legi vult, haud scio an nimis confidenter. Ætatis Heroicæ est ἐφ' αἵματι φεύγειν, *cædem exitio expiare*, de quo more notavimus ad Juliani Or. I. p. 39. D. Biblioth. Crit. Vol. III. Part. II. p. 60. Sic Pausanias II. 29 : ἐπὶ φόνῳ φεύγειν. III. 13 : ἐφυγεν ἐπὶ τῷ φόνῳ. V. 1 : Αἰτωλῶ—συνέπεσεν ἐκ Πελοποννήσου φυγεῖν, ὅτι αὐτὸν οἱ Ἀπιδος παῖδες ἐφ' αἵματι ἀκουσίῳ δίκη εἶλον. Simile monitum est Libanii Legat. ad Julian. p. 165. A. ritum Ægyptiorum notat Philostratus Vit. Apollon. VI. p. 234. et VI. p. 305. In foro postea proprie usurpatum ἐφ' αἵματι φεύγειν, *cædis reum esse, accusari cædis*: de quo Valckenarius ad Euripid. Hippol. vers. 35.

294. D. 19.] Conferendus Eustathius ad Iliad. B. p. 277, 15. eosdem fere auctores secutus: cui adhibeatur Pausanias X. 38. Archytas Amphissenis ipse ex Locrorum Ozo-
larum gente, forte idem habendus qui a Diogene Laertio VIII. 82. Archytas ἐπιγραμματοποιὸς numeratur, cujus nil mentionis aut reliquiarum cæteroquin exstat: de quo paucis Menagius monuit l. l. et Fabricius B. G. I. p. 496. Macyniam oppidum memorant Plinius H. N. IV. 2. Strabo X. p. 692. A. Stephanus Byz. Voce Μακύνεια, ubi et Berkelius et Holstenius veram lectionem vindicant, hic etiam Plutarchi hunc locum adhibens. Attigit quo-

que Salmasius ad Anthol. Gr. in Boschii nostri editione p. 27.

p. 295. A. 15'.] De Niso alii diversa tradunt: Megareii et Onchesti meminerunt Pausanias I. 39. Scymnus Chius in Periegesi, 504. quos cum hoc loco adhibet Heynius ad Apollodor. III. 15. p. 883. Megaram non postea demum a Dorienfibus, depulsis ab Athenarum oppugnatione Codri virtute, conditam dicam cum Larchero ad Herodot. T. VII. p. 415. sed dudum antea habitatam idem vir doctissimus docet p. 451. Et proxima Quæstio 18' documento est.

295. B. 18'.] Pertinet huc Hesychius Voce Δορυξένους ubi consulantur Interpretes. Quod dicitur τὸ παλαιόν, referam ad tempus ante Megaridem a Dorienfibus occupatam. Tripodiscum κάμην Μεγαρίδος memorat Thucydides IV. 70. Strabo IX. p. 604. C.

295. C. 17'.] Eadem παλιντοκία memoratur Quæst. Gr. 18'. p. 304. E. Theagenes tyrannus Megarenfium, focer Cylonis Athenienfis, cujus conjuratio occupandæ Athenarum tyrannidi narratur a Thucydide I. 126. brevius et sine Theagenis mentione ab Herodoto V. 71. et Plutarcho in Solone p. 84. A. quod facinus Larcherus probabiliter ad annum ante Æram vulgarem 612. refert T. IV. p. 321. Platonis locus nisi exstaret, credidisset aliquis disertam in eo Megarenfium ac Theagenis mentionem fieri: nunc nil nisi universe democracias reprehendit, Republ. VIII. p. 499. A: "Όταν οἶμαι δημοκρατούμενη πόλις ἐλευθερίας διψήσασα, κακῶν οἰνοχόων προσταττόντων τύχῃ, καὶ πορρωτέρω τοῦ δέοντος ἀκράτου αὐτῆς μεθυσθῇ—. Comparationis exemplum secutus est Livius XXXIX. 26: *Insolenter et immodice abuti Theffalos indulgentia populi Romani, velut ex diutina siti nimis avide meram baurientes libertatem*: ubi et hunc et aliorum locos ab eodem exemplo ductos appofuit J. F. Gronovius.

295. D. 18'.] Oraçulum ex Aristotelis libro De Træzeniorum Republica refert Athenæus I. p. 31. C: Χρησμός. Πῖν' οἶνον τρυγίαν, ἐπεὶ οὐκ Ἀνθηδόνα ναίεις, Οὐδ' ἱερὰν Ὑπέραν, ὅθι γ' ἄτρυγον οἶνον ἔπινες. Ὡνομάζετο δὲ παρὰ τοῖς Τροιζηνίοις, ὥς

φησιν Ἀριστοτέλης ἐν τῇ αὐτῶν πολιτείᾳ, ἄμπελος Ἀνθηδονιάς καὶ Ὑπεριάς, ἀπὸ Ἀνθου τινὸς καὶ Ὑπέρου, ὡς καὶ Ἀλθηφιάς ἀπὸ Ἀλθηφίου τινὸς, ἐνὸς τῶν Ἀλφείου ἀπογόνων. Quorum locorum neutrum cum exemplo Aristotelis congruere, et alterum altero supplendum esse, satis apparet. Melanthiæ quidem et Althephii confusa nomina, et illud verius esse crediderim. Calauriam antiquitus Εἰρήνην dictam tradit etiam Stephanus Byz. in Voce Καλαύρεια, ubi hujus Plutarchei loci non oblitus est Holstenius. *Mnaseitonem* scriptorem nec Fabricius nec Vossius habet: *Mneseitonem* ex indice Plinii H. N. Lib. I. excitavit Mallincrotus in Paralipomenis ad Vossium De Hist. Gr. p. 83: Ὑπέρητος ἀδελφὸν ὄντα rectius dant Venet. Voss. quod item vel Ὑπέρου aut Ὑπέρεω suavit Xylander laudans Stephanum Ὑπέρητος ut viri nomen exhibentem, in Voce scilicet Ὑπηρεσία.

295. F. κ'.] Eodem spectat Zenobius Proverb. VI. 12: Τὸ περὶ Δρυὶν σκότος. Ἀριστοτέλης φησὶν ἐν τῇ Σαμίων πολιτείᾳ, Πριηνέας πολλοὺς ὑπὸ Μιλησίων ἀναιρεθῆναι περὶ τὴν καλουμένην Δρυῖν· ὅθεν καὶ τὰς Πριηνέας (l. Πριηνέων, vel Πριηνείας) ὀμνύναι τὸ περὶ Δρυὶν σκότος· quæ hoc loco Plutarcheo uberius ac disertius narrantur.

p. 296. A. κα'.] Et κατακαῦται sunt ex genere τῶν ἀπαξ λεγομένων· nec aliud testimonium attulit Meursius in Creta, III. fin. p. 192. De Tyrrhenis Atticarum mulierum raptoribus eorumque posteris duce Pollide, Delpho, et Craida, colonis in Cretam deductis, vidimus in libro De Virt. Mul. η'. p. 247. A.

296. D. κβ'.] Ἀρκλος vitiosum corrigendum esse in Αἰκλος monuit Xylander, auctorem perhibens Strabonem X. 683. A. ubi de frequentata Colonis Eubœa: καὶ Ἑλλοπία δὲ ἀνομάσθη ἀπὸ Ἑλλοπος τοῦ Ἰωνος· οἱ δὲ Αἰκλου καὶ Κόθου ἀδελφὸν φασίν· et p. 685. B: μετὰ τὰ Τρωϊκά, Αἰκλος καὶ Κόθος ἐξ Ἀθηνῶν ὀρμηθέντες, ὁ μὲν τὴν Ἐρετρίαν ᾤκησε· Κόθος δὲ τὴν Χαλκίδα· καὶ τῶν Αἰολέων δὲ τινες ἀπὸ τῆς Πενθίλου στρατιᾶς κατέμειναν ἐν τῇ νήσῳ. Utriusque ante nomen simul memoratur VII. p. 495. A. Pierfonus ad Mœr. p. 410. Χαμαῖθεν mutandum censet in Χαμᾶθεν.

296. F. κγ'.] Vetus lectio fuit Μιξαρχαγεύας· cui præfe-

rendam duximus Μιξαρχαγέτας· licet nec ipsa confirmetur a codicibus nostris; siquidem E, H, Voss. dant Μιξαργεύας. Pet. Venet. Μιξαργεύσας. Et Xylander Μιξαρχαγέτας probavit, interpretans, *quasi* inquit, *Semideum diceret, gentilitatis Argivæ auctorem, non tamen cœlitem: ἀρχαγέτης is est; hinc Apollo Archagetes apud Pausaniam in Atticis* (I. 42.) Sic ἥρωες, οἷς ἐκέλευε θύειν, ἀρχηγέται Πλαταιέων ἦσαν Plutarchus in Aristide p. 325. C. Sapient. Conviv. p. 163. B. Phyntis ap. Stob. p. 445: τῷ ἀρχαγέτῃ θεῷ τὰς πόλεις. Aristides T. I. p. 85. bis. 237, 264, 269, 270, 405, 464, 568, 589. T. II. p. 172, 177.

296. F. κδ.] Et hoc singulare, nec aliunde appositum a Stephano Thes. L. Gr. Indic. p. 805: nec nominis rationem satis manifestam habet. Pet. dat ἄγκνισμα. Voss. ἄγκνισμα, item in margine ἔγκνισμα et ἄγκνισμα.

297. A. κε'] Παλαμναίου notatio omissa est. Hæc re ipsa verius ducitur a παλαμνός, *astutus, vafer, pugnax*, a quo est ἀπάλαμνος; quamquam usus magis congruit cum vulgari etymologia ex παλαιός et μνήμη, *μνεία, μίασμα, μήνιμα, sceleris, contagionis, ejusque vel auctoris vel vindicis, diuturna memoria servandi, et vindicta divina expiandi*: hujusmodi certe notiones in vocabuli usu cernuntur: de quibus notavimus ad librum De Superstit. p. 170. B. Ἀλάστορας simili notione usurpatur, ortum ab ἄλαστος, ἄληστος, *non obliviscendus*, quamquam variant in ejus origine docti homines quos laudat Etymologus M. in Voce. Plutarchus sibi constat in Defect. Orac. p. 418. B: ἄνθρωποι μνημάτα δαιμόνων ἀφοσιούμενοι καὶ πραῦνοντες, οὓς ἀλάστορας καὶ παλαμναίους ὀνομάζουσιν, ὡς ἀλήστων τινῶν καὶ παλαιῶν μνημάτων μνήμας ἐπεξιόντες. Sic usurpat ibidem p. 417. D. Garrulit. p. 509. B. Coriolano mater objecit p. 231. B: σοὶ νικῶντι μὲν ἀλάστορι τῆς πατρίδος εἶναι περίεστιν. Mario p. 409. D. qui, quum Metellum induxisset ad condemnandum hospitem, οὐκ ἠσχύνετο λέγειν περιϊῶν, ὡς αὐτὸς εἶη προστετριμμένος ἀλάστορα τῷ Μετέλλῳ ξενοκτονίας. Cicerone p. 885. B. qui desperatis rebus, παρελθεῖν εἰς τὴν Καίσαρος οἰκίαν διενόησεν κρύφα, καὶ σφάξας ἑαυτὸν ἐπὶ τῆς ἐστίας, ἀλάστορα προσβαλεῖν i. e. *conscientiæ labem ac sceleris vindicem*. Varie usi sunt

v. c. Clearchus ap. Athen. XII. p. 541. C: Διονύσιος δὲ ὁ Διονυσίου ἀπάσης γενόμενος τῆς Σικελίας ἀλάστωρ. i. e. *prædo, pestis*. Zaleuci Exord. Leg. ap. Stob. p. 279. Antholog. Gr. I. 56, 3. Pausanias p. 75, 646. Aristides T. I. p. 489. Ἀλιτηρίου, similis item notionis, notationem, ab ἀλεῖν, *mollere*, et τηρεῖν, *observare*, id est, ab *observando molarum strepitu*, non ut ipsi, sed ut aliis probatam, refert Plutarchus De Curios. fin. p. 523. A. ut item Etymologus M. in Voce. Schol. Platon. p. 233. Suidas, Schol. Arist. Eq. 443. Atqui est a primitivo ἀλίω, cognato cum ἀλάω, ἀλύω, *erro, fugio, offendo, pecco*, unde ἀλίτω. Plutarchus ἀλιτηρίους homines perniciosos patriæ, dicit Cicer. p. 887. F. Galba 1054. C. Similiter Aristides T. I. p. 406. T. II. p. 310. Ἀλιτηριώδης Plutarch. Adv. Epicur. p. 1101. C. Plato Leg. IX. p. 652. B. Conferantur et Casaubonus et Kusterus ad Aristophan. l. cit. Socrates, scriptor rerum Argivarum, nobis animadversus est p. 245. D.

297. B. κς'.] In ἐξ Αἴνου καὶ τὰς παρθένους, *recepta particula sententiam expeditiorem reddit,—et abducentes bovem, et virgines quæ illos deducunt, sibi mutuo occinere—*. Sed Αἴνου habet dubitationem. Thraciæ et aliarum regionum nomen urbis, *Ænus*, cognitum est ex Stephano Byzant. Acarnaniæ etiam et Macedoniæ *Ænea*, Αἴνεια: at his nil commune cum *Ænianibus*, de quibus hic agitur. Igitur haud scio an vetus scriptura fuerit ἐξ Αἰνειάνων. De horum migrationibus ante has sedes captas, supra tradidit Plutarchus Quæst. Gr. ιγ'. p. 293. F. seq. Versus expressus ex HomericO Od. Σ. 147. T. 298: Ὅπότε νοστήσειε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.

297. C. κς'] Cydippe, diversa ab illa amoribus Acontii celebrata, filia Ochimi, fratris Cercaphi, Heliadarum, conditorum Rhodi, nupta patruo Cercapho, tres filias ex eo habuit, Lindum, Jalyfum, Camirum. Strabo testis XIV. p. 996. C. Stephanus Byz. in Αἰνδος et in Κάμειρος, ubi alios excitavit Holstenius: item Meursius in Rhodo IV. p. 10. qui XII. p. 34. singularem hanc Plutarchi mentionem exhibet. Videatur et Wesselingius ad Diodor. Sic. T. I. p. 377.

297. D. κη'.] Strabo VIII. p. 584. A. XIII. p. 901. A. uberius Pausanias X. 14. Stephanus Byz. in Τένεδος. Heraclides De Rebus public. p. 514. Conon Narrat. XXIX. Scholiastes ad Iliad. A. 38. Suidas in Τενέδιος ἄνθρωπος. Zenobius Proverb. VI. 9. et illis omnibus locis Interpretes. Meursius et Potterus ad Lycophronem p. 234 et 240. Bachetus Meziriacus ad Ovidii Epist. Her. T. I. p. 238. Wesselingius ad Diodor. Sic. T. I. p. 398.

297. F. κθ'.] Πωλήτης etiam Athenis erat magistratus testibus vel Lexicographis Harpocrate, Hesychio, Suida. Cæterum ἀγορὰν jungendum cum βαρβάροις, Barbaris præbuit forum, et civibus permutationem. Xenophonti frequentissimum ἀγορὰν παρέχειν, est *venum, vendendum ementibus proponere*. Διάθεσις *venditio*, five permutandis mercibus, five pecunia fiat. Et quia per venditionem quoque quasi emtio fit; sic utrumque sæpe hoc nomine διαθέσεως appellatur, veluti apud Plutarchum Gen. Socr. p. 583. D. Vitætarum p. 44. E. 79. E. 91. E. 500. A. 645. D. 821. D. Dion. Chrys. Or. XXXII. p. 372. B. Sic etiam διατίθεσθαι Plutarchus Vit. p. 82. A. 474. A. 1035. A. Plato Leg. VIII. p. 651. B. alii citati Wesselingio ad Diodor. Sic. T. I. p. 76.

p. 298. A. λ'.] Acanthum coloniam Andriorum vocat item Thucydides IV. 84. *Aræni ætam*, non alibi memoratam, reperisse sibi videbatur Palmerius ad Scylacis Periplum p. 63. edit. Gronov. 4, pro Ἀλαπτα ita corrigendum censens. Locum hunc Plutarchi in Historia Foederum tractans Barbeyracius p. 139, pro Ἐρυθραίοις corrigi volebat Ἐρετριαίους, cujus vel Grammatica ratio formam Ἐρετρίεῦσι postulabat: cæterum non cogitans de *Erythræis* Ionibus: recte igitur notatus Wesselingio ad Herodot. I. 142. et ad Diodor. Sic. T. II. p. 365.

298. B. λα'.] Eretria et Chalcis ab Atheniensibus ante bellum Trojanum conditæ ferebantur, ut prodit Strabo X. p. 685. B. Ad hunc Thesmophoriorum ritum pertinet quod a Suida refertur Χαλκιδικὸν δῖωγμα· τοῖς θεσμοφορίοις Ἀθήνησιν τι νόμιμον, ἐν πολέμῳ γυναικῶν εὐξαμένων διωχθῆναι τοὺς πολεμίους· καὶ συνέβη φυγεῖν εἰς Χαλκίδα. Breviter Hesychius

in Δίωγμα. *Calligeniam* invocatam illo in sacro apparet ex Aristophane Thesmophor. 306. ubi adeundus Scholiastes. Hefychius in Voce: Meursius Græc. Fer. IV. p. 163. Attic. Lect. IV. 21. hunc etiam Plutarchi locum adhibens.

298. C. λβ'.] Πλοντῖς, rectius videtur Πλουτῖς, quod præbent E, H. Venet. Voff. P. et reddidit Amyotus *Ploutis*. Est enim *factio divitum*, cui opponitur Χειρομάχα, *quæ manibus victum quærit, opus facit*: cujus nominis exemplum aliquoties ex Athenæo apponit Eustathius ad Hom. p. 1425, 64: 1783, 13: 1833, 56: πένης δὲ ὁ χερσὶ πονούμενος, καὶ οὕτω ζῶν· τοὺς δὲ τοιούτους χειρομάχαν πληθὺν ἔστιν ἐν τοῖς τοῦ Ἀθηναίου εὐρεῖν. Hinc intelligitur eadem factio divitum in οἱ δυνατοί: hi enim in republica distinguuntur ab ἰδιώταις. v. c. Præcept. Reip. p. 815. A. Vitar. p. 407. D. 423. D. 424. A. 571. B. addatur Dukerus ad Thucyd. I. 21. Aliam diriozem etiam seditionem Milesiorum ex Heraclide Pontico refert Athenæus XII. p. 523. F. sequ.

298. D. λγ'.] Nauplii patris Palamedis, qui Græcorum classi reduci naufragium ad Caphareum, Eubœæ promontorium, excitavit, fabula nota ex Hygino CXVI. Servio Æn. XI. 260. Strabone VIII. p. 566. C. seq. Eustathio ad Od. A. p. 1678. Fuit et Sophoclis tragœdia Nauplius. Cum aliis cognominibus confusum ostendit Heynius ad Apollodor. II. 1, 4. Quam originem nomen Πυρσόφιον habeat, non definiam. E. H. dant πῦρ σόφιον. Amyotus plane omittit. Quandoquidem curia significatur verbis εἰς τὸν τόπον τοῦτον ὅπου συνῆσαν ἀλλήλοις, fortasse significetur perpetuus ignis in curiis solitus ali, ubi sapientiorum conventus haberetur.

298. E. λδ'.] Historiola exstat etiam in Heraclidis Fragmentis De Rebuspubl. p. 538. edit. Cragii, paulo brevius ac paucis locis diverse, nomine portitoris Παρίας. In Proverbio, monet Meziriacus Οὐδὲ εἰς legendum ut sit Trochaicus.

298. F. λε'.] Geminus huic est locus Plutarchi in Theseo p. 6. E. unde discimus hæc sumta esse ex Aristotelis Republica Bottiæorum. Tractavit argumentum Meursius

in Creta, IV. 5, 6. attigit Waffius ad Thucyd. I. 65. De ἀπαρχῇ ἀνθρώπων Delphis missa, ejusque religione subinde fit mentio: v. c. Plutarch. Thef. I. c. Euripid. Phœniss. 211. Dionysio Hal. I. 16. illic Valckenarius quædam notavit, citans idem Wesselingium ad Diodor. Sic. IV. 64.

p. 299. A. λς'.] Eundem Hymnum significat Plutarchus De Ifide et Ofir. p. 364. F. ταυρόμορφα Διονύσου ποιούσιν ἀγάλματα πολλοὶ τῶν Ἑλλήνων· αἱ δὲ Ἡλείων γυναῖκες καὶ παρακαλοῦσιν εὐχόμεναι, ποδὶ βοείῳ τὸν θεὸν ἐλθεῖν πρὸς αὐτάς. In carmine Voff. non habet ἀγνὸν σὺν χαρίτεσσιν ἐς ναὸν· pro θύων Mez. notavit θυωνεῦ. Fortasse rhythmus hujusmodi fuit: Ἐλθ' ἥρωες Διόνυσε—ἀγνὸν ἐς ναὸν,—ἀγναῖς σὺν Χαρίτεσσιν,—τῷ βοείῳ ποδὶ θύων·—Ἀξιε ταῦρε·—Ἀξιε ταῦρε. Orphici Hymni XLIV. simile est initium, Ἐλθὲ μάκαρ Διόνυσε—. Tale festum Eleorum meminit Pausanias VI. 26. indeque Meurfius Græc. Fer. IV. p. 167. Tauri imago adjungitur Baccho, teste Athenæo II. p. 39. E. Plutarcho De Ifid. et Ofir. 364. F. Euphorione ap. Schol. Arati 173. et aliis citatis a Wesselingio ad Diodor. Sic. III. 64: rationem notat Meurfius ad Lycophr. 209. Alia cum bove affinitas, quod primus bovem arationi adhibendum ostendit, ut ait Diod. Sic. I. c. quod item Ofiridi, cujus numen cum Bacchi numine conjunctum erat, tribuitur apud Tibullum I. 7, 29. ubi consulatur Heynius. In τὸ δὲ κερασφόρον haud scio an sana sit lectio, et germana scriptio fuerit, τὸ δὲ κέρας, διὰ τὸ κερασβόλον, ἐπιβλαβές. De hoc ipso Plutarchus Sympot. VII. 2. p. 700, differit, et argumentum explicuit Ruhnkenius noster ad Tim. Voc. Κερασβόλον.

299. C. λς'.] Pœmandrus conditor Tanagræ fertur apud Pausaniam IX. 20. unde nomen urbi fuit etiam *Pœmandris* teste Strabone IX. p. 619. C. et *Pœmandria*, Stephano Byz. in Τανάγρα. In Plutarchi narratione aliquid obscuritatis et vitii inesse videtur. Et in principio Ἐφίππου bis positum, bis item delendum dicam. Prius, quod est ante Ἀκέστορα, codex E habet Ἐφίππον, unde credam antiquiorem lectionem fuisse Ἐφίππον ἢ Ἀκέστορα, ut prima duo vocabula a duobus diversis correctoribus sint. *Leuciprus* intelligendus est filius Polycrithi. Et in τοῦτον εἰσάγει

πείσας, aliquid mendi subesse putem. Tlepolemus, Peneleus, Elephenor, ex Iliade cogniti sunt.

299. E. λή.] Res partim refertur ab Æliano Var. Hist. III. 42. et Antonino Liberali Fab. X. quæ Plutarcho *Arfinoe* dicitur, huic *Arsippe*, illi *Aristippe* est: ad utrumque videndi Interpretes.

p. 300. A. λθ'.] De Lycæi Jovis septo, quædam ad hanc spectantia Quæstionem præbet Pausanias VIII. 38: Τὸ δὲ ὄρος παρέχεται τὸ Λύκαιον καὶ ἄλλα ἐς θαῦμα, καὶ μάλιστα τόδε. Τέμενός ἐστιν ἐν αὐτῷ Λυκαίου Διὸς, ἔσοδος δὲ οὐκ ἐστὶν ἐς αὐτὸ ἀνθρώποις· ὑπεριδόντα δὲ τοῦ νόμου καὶ ἐσελθόντα, ἀνάγκη πᾶσα αὐτὸν ἐνιαυτοῦ πρόσω μὴ βιάσθαι. Καὶ τάδε ἔτι ἐλέγετο· τὰ ἐντὸς τοῦ τέμενους γενόμενα ὁμοίως οὐ παρέχεσθαι σκιάν, καὶ διὰ τοῦτο ἐς τὸ τέμενος θηρίου καταφεύγοντος οὐκ ἐθέλει οἱ συνεσπίπτειν ὁ κυνηγέτης, ἀλλὰ ὑπομένων ἐκτὸς καὶ ὁρῶν τὸ θηρίον, οὐδεμίαν ἀπ' αὐτοῦ θεᾶται σκιάν—. Pythagoricum illud commentum, animas mortuorum nec connivere nec umbram jacere attigimus ad Ser. Num. Vind. p. 105. hujus editionis p. 564. C. Ἀμελοῦς χώραν, Proverbii vim habere colligimus ex Zenobio, I. 78: Ἀμελοῦς γωνία· Ἐπὶ τῶν ἀργῶς καὶ ῥαθύμως καθημένων· ἐστὶ δὲ καὶ χωρίον Λιβύης, Ἀμελῆς Γωνία καλούμενον. Diogeniano II. 25. Hefych. in Voce fine Proverbii significatione apponit. In Lycaonis filiis hi non memorantur Apollodoro III. 8, 1. ubi consulatur Heynius. De Lycæo septo alios etiam citat testes Valckenarius in Diatribe ad Euripid. Fragm. p. 132. Ἀρχέτιμος scribitur in P. Vossius Hist. Gr. III. p. 301. ex uno hoc loco ejus mentionem facit. *Eleutheras*, Bœotiae urbem, ab *Eleuthere* Apollinis filio conditas perhibent Pausanias IX. 20. et Steph. Byz. Voc.

300. D. μ'.] Historia ex Myrtidis carmine sumpta; igitur totum hoc caput in illius Fragmentis reposuit Joh. Christianus Wolfius in Novem Illustr. Fœminar. Fragm. P. II. p. 38. *Eunostos* heroes alios ab aliis scriptoribus memoratos, non item hunc Tanagræum, adferens. Diocles fortasse est Peparethius, citatus Plutarcho in Romulo p. 19. A. 22. B, C. Nam quod Vossius Hist. Gr. III. p. 355. Rhodium suspicatur esse citatum in libro De Fluminibus, propter ipsam libelli fraudem repudiandum videtur.

p. 301. A. *μá.*] *Eleon* urbs, verbo nominata Straboni IX. p. 623. B. ex Homericò Navium Catalogo vers. 7. ubi videantur quæ pauca dicit Eustathius p. 267. Eleonis pater Eteonus proditur ibidem p. 265.

301. C. *μβ.*] Proverbium ex hoc uno, ut credo, loco in Stromateum Schotti relatum, 954. Theophrastus in libris Proverbiorum, *περὶ παροιμιῶν*, hoc prodidisse videtur, qui a Veteribus laudantur citatis a Fabricio B. G. II. p. 252. Apollodorus Gelous, Comicus, in dramate hujus nominis *Ῥυτίνῳ*, nusquam alibi memorato, significatur, Fabricio quidem judice B. G. I. p. 746. Nam *προσιστόρηκε*, ne quem de poeta dictum moveat: dixit Plutarchus De Mus. p. 1136. B: *ιστορεῖ ὁ ἀριστος μελῶν ποιητῆς Ἀλκμάν* haud tamen æque illud probem in Comico: nec repugnem, si quis *Ῥυτίνῳ* pro *Ῥυτῳ* poculi genere, et Apollodorum illum celebrem Grammaticum et Historicum quem de poculis scripsisse constat ex Athenæo, cujus locos apposuit Heynius T. IV. p. 1166.

301. D. *μγ.*] Alalcomenas urbem Asteriæ insulæ, Ithacam inter et Samum sitæ, prodit Apollodorus apud Strabonem X. p. 700. C. Sisyphum Anticleæ matris Ulyssis virginitatem per vim delibasse notavimus p. 18. C. Ister Alexandrinus, item Callimacheus cognominatus: de quo Vossius Hist. Gr. IV. 12. Jonsius Script. Hist. Phil. II. 6, 1. Plutarcho citatus etiam p. 403. E. 1136. A. Vitar. p. 16. B. 691. A. sæpe apud alios.

301. D. *μδ.*] Hinc in Adagia retulit Erasmus p. 215. et Stephanus in Thes. L. Gr. T. IV. p. 3. Æginetas in exercitu ad Trojam fuisse constat ex Iliad. B. 562.

301. F. *με.*] Jupiter Labrandensis memoratur Herodoto V. 119. Straboni XIV. p. 973. C. Plinio H. N. XXXII. 7. Æliano Nat. Animal. XII. 30. Lactantio Instit. I. 22, 23. Stephano Byz. Voce *Λάβρανδα*. Wesseling. et Valck. ad Herodot. V. 119. Hercules Hippolyten Amazonida interfecit et balteo spoliavit, ut traditur apud Apollodorum II. 5, 9. alii diverse, quos citat Heynius. Res Gygis et Candaulis plane aliter habet Herodotus I. 8, seq. ubi videatur Wesselingius p. 7. not. 87.

p. 302. A. μς'.] *Tralles* conditas ab Argivis et quibusdam Thracibus, unde nomen urbi venisse, tradit Strabo XIV. p. 960. B: κτίσμα δέ φασιν εἶναι τὰς Τράλλεις Ἀργείων καὶ τινων Θρακῶν, ἀφ' ὧν τοῦνομα· quæ verba minus intellecta magno Casaubono, recte exposuit H. Valesius ad Hesychium Voc. Τράλλεις, quem Thracum fuisse populum etiam aliunde constat. v. c. Plutarcho Apophth. Lac. p. 211. D. Agefilao p. 604. D. et aliis a Wesselingio ad Diodorum Sic. T. II. p. 210. notatis. Prius *Anthea* dicebatur, ut auctor est Stephanus Byz. in Τράλλις, ubi consulatur Holstenius. In fine pro Τραλλιανὸν, Ald. Bas. E. Voff. P. dant Τγαλλιανῶν, disertius.

302. B. μζ'.] Proverbium ex hoc uno loco relatum in Stromateum Schotti, 1013: Δεινότερα πάσχει Σαμβίκου· et Erasmi Adag. p. 966.

302. C. μη'.] *Leucippides* quæ fuerint, constat ex Apollodoro VI. 10, 3: 11, 2. ubi consulendus Heynius: Pausania III. 12, 13, 16. quos et alios citavit Meursius in hoc argumento Miscell. Lacon. II. 15. sed de Ulissis facello non nisi hunc Plutarchi locum apponit I. 4. Palladium hoc multi apud se esse gloriabantur populi: in his Argivi, ut Pausanias prodit II. 23. de aliis exposuit Heynius ad Virgil. Æn. II. 293—297. Excurs. IX.

302. E. μθ'.] Ætas saltem instituti moris constat ex ætate Zeipætæ regis Bithyniæ cujus regnum ab Olympiade CXIII. 1. ad CXXIV. 4. definit Vaillantius in Historia Achæmenidarum p. 301, hunc tamen Plutarchi locum omittens: quem adhibet Palmerius ad Diodor. Sic. T. II. p. 364. Chalcedoniis cum Byzantiis intercessisse societatem multis exemplis cognoscitur: civitatem etiam, diserte prodit Athenæus XII. p. 526. F.

p. 303. A. ν'.] *Agenor Argivus* suum habet in vetustissima fabularum traditione locum. Apollodorus II. 1, 2. Argi, Phoroneo nati, ex filio Jaso, nepotem prodit. Helanicus apud Eustathium ad Iliad. Γ. p. 385. Phoronei filium, Pelasgi Jasique fratrem. Pausanias II. 16. quinta generatione in posteris Phoronei, cum fratre Jaso ponit.

303. A. να'.] Rectius esse ἐκ τῶν ὄρων, ex montibus,

res ipsa fuadet, et fimilis argumenti narratio apud Platonem Leg. III. p. 585. B, C. 586, 587. et laudata dicta Homericæ Odyss. I. 112. Iliad. γ. 217. Peninsulam primo *Ægialeam*, tum *Apriam*, denique *Peloponnesum* dictam, vid. Scholia Hom. Iliad. A. 22. et constat in primis ex Pausania II. 5. sed hic *Apriam* a rege *Api*. Ister citatus Athenæo XIV. 650. B. ab *apriis*, quæ Latinis dicuntur *pyra*. Conferatur et Perizonius ad Ælium Var. Hist. III. 39. Hefychius Ἀχράδα· ἄπιον, Λάκωνες. Meurfius Miscell. Lacon. I. 12. p. 58.

303. B. νβ'.] Pertinet ad illud Herodoti IV. 30: ἐν τῇ Ἠλείῃ πάσῃ χώρῃ οὐ δυνέεται γίνεσθαι ἡμίονοι· — φασὶ δὲ αὐτοὶ Ἠλεῖοι ἐκ κατάρξης τευ οὐ γίνεσθαι σφι ἡμιόνους· ἀλλ' ἐπεὰν προσίῃ ἡ ὥρῃ κυΐσκεσθαι τὰς ἵππους, ἐξελαύνουσι ἐς τοὺς πλησιοχώρους αὐτάς· καὶ ἔπειτά σφι ἐν τῇ τῶν πέλας ἐπιείσι τοὺς ὄνους, ἐς οὓς ἂν σχῶσι αἱ ἵπποι ἐν γαστρί· ἔπειτα δὲ ὀπίσω ἀπελαύνουσι. Hinc breviter retulit Pausanias V. 5, 9. In oratione Plutarchi mendas inesse tum ipsa ostendit, tum illa exempli auctoritas. Quæstionis argumentum est de more equas asinis submittendi indeque mulos procreandi. Igitur etiam quid est hoc ἐνόδας ἵππους? Wesselingius l. c. tentabat ἐνθόρους, *salaces, prurientes*: possis et ὀνώδεις suspicari, quasi *asinas, asinis submittendas*: sed ne huic quidem suspicioni multum tribuam. Deinde κατὰ τῶν ἵππων ὀχευόντων non satisfacit nec compositioni nec sententiæ, quæ requirunt κατὰ τῶν ἵππους ὄνοις ὀχευόντων. CEnomai erga rem equestrem studium frequenter a Veteribus memoratur. Rudera stabulorum ejus narrat Pausanias VI. 21. p. 506. Et horum fortasse quædam significatio subest in illo Pindari Olymp. V. 20: — Οἰνομάου καὶ Πέλοπος παρ' εὐηράτων σταθμῶν.

303. B. νγ'.] Unum hoc refert Meurfius, Creta IX. p. 230.

303. C. νδ'.] Hæc et sequentia ex Aristotelis aut Heraclidis Republica Samiorum sumta videntur. Equidem καλοῦσι potius vertam *nominant*, cum Amyoto et Cruferio, quam *invocant* cum Xylandro; quæ notio magis in questu et lamentatione, quam in adoratione et cultu valet. Dexicreontis Venerem non alibi memoratam ex hoc loco repofuit Larcherus in Memor. de Venere p. 145.

303. D. νε'.] Cognomen χαριδότου animadvertimus supra p. 158. D.

303. D. νς'.] Σαμίων dant E. H. Venet. Voff. in quibus E νήσῳ omittit: Ald. Bas. Σαμίῳ: tum E διέπλευσαν pro διέπεσαν: proba forma est διέπεσον: porro Meziriacus φονευθεισῶν annotat pro φονευθέντων. Est item singularis hæc Plutarchi narratio: tractata Petro Petito in Historia Amazonum Cap. XL. p. 541. seq. A Baccho fugatas Ephesum confugisse, tradit Pausanias VII. 2. p. 525.

303. E. νζ'.] ἀνδρῶν, ita enim scribendum: nec ut nomen proprium, majuscula litera Ἀνδρῶν, ut in majore nostra editione: minus etiam Ἀνδρῶν, ut in minore: sed ἀνδρῶν, *virorum conclave*. Nec tamen Quæstio justam solutionem habet; non enim ἀνδρῶν, sed οἶκος aliquis ubi πέδαι illæ servantur, πεδήτης nominari ostenditur. Igitur aliquid mendi fuisse putem. Locum hunc sine vitii suspitione attingit H. Stephanus Thes. Gr. L. Indice p. 1618. Valckenarius ad Herodot. VI. 22: ubi de duarum Sami factionum diffensione agitur. Similem apud Samios δήμου adversus γεωμόρους occupationem narrat Thucydides VIII. 21. De nomine γεωμόρων Ruhnkenius noster ad Tim. Gloss. Platon. p. 67.

p. 304. C. νη'.] De Herculis a Troja capta reducis in Con Insulam adventu et pugna cum Meropibus Apollodorus II. 7. et qui citantur ab Heynio. Sed ab his paulum diversa est et uberior Plutarchi narratio. Quod *Alciopi* filiam, τὴν Ἀλκιόπου, duxisse dicitur, nomina confusa ejusdem mulieris quæ *Chalciope* dicitur eidem Apollodoro II. 7, 8. et Scholiastæ Pindari Nem. IV. 42. aliisque illic Heynio laudatis. Promontorium Insulæ Λακτῆς est Straboni XIV. p. 971. B. *Antimachia* oppidum quoddam intelligitur ab interpretibus, et Stephano Thes. Gr. L. Ind. p. 463: haud memini alibi me legere. Vossianus codex dat ἀντιμαχία.

304. E.] παλιντοκία Megarensium supra memorata est Quæst. Gr. ιη'. p. 295. D. unde seditionis hujus ætas intelligitur.

D

F

II

Ve
tat
alt
ali
cap
ter
cro
ut
ob
m
fin
B
un
ne
di
in
be
C
n
A

DANIELIS WYTENBACHII

ANIMADVERSIONES

IN LIBELLUM

FALSO PLUTARCHI NOMINE INSIGNITUM

DE PARALLELIS.

ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΛΛΗΛΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΡΩΜΑΙΚΩΝ.]

Vereor ne oleum et operam perdidisse videar, annotationibus in tam futilem libellum conscribendis, cujus alterum dimidium ementitum, alterum pervulgatum ab aliis atque lippis adeo ac tonforibus notum est. Singula capita binas habent historiolas, Græcam et Romanam: alteram cognitam et exploratam, historica quidem fide vulgo creditam: alteram, inauditam, incredibilem, monstruosam: utraque subscriptum gerit nomen testis, scriptoris ignoti et obscuri. Veluti Capite β'. Manlii capitalis in filium animadversio refertur, teste *Aristide Milesio*: præmittitur simile factum Epaminondæ, teste *Ctesiphonte in libro tertio Bæoticorum*. Siccine scripserit Plutarchus, aut alius quivis unus non plane delirus, nec ad omnem mentiendi libidinem effusus? Mitto formam orationis prorsus a Plutarchea diversam, cum labe compositionis, tum verborum fordibus inquinatam. Citat quidem Plutarchi nomine ex isto libello locum Stobæus Tit. VII. p. 91. Græcum exemplum Capitis I; non quidem Trincavellianæ editionis, sed Gesnerianæ et Schowianæ p. 198. ac repetitur in Maximi et Antonii Sententiis ed. Gefner. Wecheliana Serm. XLIX.

p. 178. et Stobæus aliis locis p. 92, 203, 228, 350, 403, 404. Græcas singulas apponit historiolas horum Parallelorum, solo sub nomine auctorum ipsis subscriptorum, v. c. *Aristidis, Softrati, Chrysermi*, aliorum. Quo documento nihil aliud efficitur, nisi talem Collectionem Historiarum jam Stobæi tempore fuisse. Immo jam Clemens Alexandrinus in Protrept. p. 27. C. facinus Erechthei et Marii in hoc libello Capite κ'. p. 310. D. relatum, memorat breviter, uno auctoris nomine, *Dorothei in quarto Italicorum*, et *Pythoclem* ἐν τετάρτῳ Ἰταλικῶν citat Strom. I. p. 334. D. Quin illud Parall. δ'. p. 306. E. de Annibale in Sicilia, ab Æliano quoque relatum fuisse apparet ex ejus Fragmento apud Suidam Voc. *Ταυρίαι*. Neque ego omnes historiolas, omnes auctores, quorum nonnisi in hoc libello mentio extat, ab ejus opifice confictos esse dicam: plerosque tamen dicam. Habuerit quædam ex fontibus turbidis. Nam constat fuisse et ante et post Græciæ statum Romanis subiectum, qui res Romanas Græce conscriberent homines indocti et temerarii, quorum libros indocti Græci vulgo lectitarent. Sed hos non diu viguisse credibile est nec nisi syllogas quasdam ex iis factas mansisse, qualis est hicce Parallelorum libellus. Quod autem in Lampriæ Catalogo Num. CXXVI. annumeratur, *Διηγῆσεις παράλληλοι, Ἑλληνικαὶ καὶ Ῥωμαϊκαί. Ἐπικουρείων ἐναντιωμάτων*. recte judicat Isaacus Vossius ad Pomp. Melam I. 8. p. 600 et seq. hunc libellum spurium et ejusdem auctoris atque illum *De Fluminibus*, pronuncians, titulum hujus libelli in Catalogo ab aliena manu additum esse. Nam Codex Venetus conjecturam firmat, non nisi *περὶ Ἐπικουρείων ἐναντιωμάτων* præbens. Quamquam Fabricius perperam a Vossii sententia discedens, et libellum Plutarcho vindicare conans, inde quoque argumentum ducit, quod scriptor p. 315. C. sua αἴτια citet. Atqui non Plutarchi, sed Callimachi Αἴτια significari, ostendit Ruhnkenius ad Callimachi Fragmenta Bentleiana CXIX. p. 487. et Epist. Crit. II. p. 182. Jam de H. Dodwello, eruditissimo viro, quid dicamus? qui in Geograph. Minor. T. II. p. 109. quamvis p. 128 et 129. horum Parallelorum stilum a stilo aliorum librorum Plu-

tarcheorum diversum agnoscens, eaque Plutarcho abjudicans et ad Christiana tempora rejiciens, tamen molesta disputatione persuadere connititur, ea Plutarchi opus esse posse. Nobis quidem, et quisquis vel paululum consuetudinis habet orationis generibus notandis, uterque libellus ex eadem vel cognata fraudis officina prodiisse videtur, et utriusque a germano genere Plutarcheo diversitas, ut antea, ita nunc et semper, manifesta ad animum accidit. Neque vero si Plutarchus scripsit *περὶ παρειμένης ιστορίας*, ut legitur in Catalogo Lampriæ exempli Veneti Num. XLIX. quod in edito apud Fabricium B. G. III. p. 336. Num. LII. minus probe legitur *περὶ παρειμένου*, cum varia lectione *παρακειμένου*, redditurque *de his quæ historiæ adjacent*: ergo scripserit *περὶ παρειμένης ιστορίας*, *de historia vulgo prætermissa*, nullam tamen operis partem aliquid communionis cum hoc Parallelorum fœtu habuisse putem. Neque tamen ipsum consilium, historiarum paria componendi, a persona scriptoris Vitarum Parallelarum abhorret: quin ejus tituli communione et commendatione libellus in Plutarchi nomen vel ab opifice suo transferretur, vel posterorum opinionione abiret. Simili argumento et instituto scripserunt *Ὅμοια*: veluti *Myronianus* citante Diogene Laertio I. 115. ubi videatur If. Casaubonus: item III. 40: pleniore titulo *ἐν τῷ ἅ τῶν ιστορικῶν ὁμοίων κεφαλαίων*, IV. 14. V. 36. *Speusippus*, et *Ariston*, de quibus notavit Fabricius B. G. II. p. 66 et 280. Aliam inscriptionem horum Parallelorum exhibent Jun. et Collat. Muret. *Συναγωγὴ ιστοριῶν*. Amyotus hanc admonitionem præmisit: “En la marge d’un vieil livre écrit a la main, ces paroles Grecques se trouvent: “*Ce livre ne fut jamais de Plutarque, auteur excellent et savant: mais de quelque écrivain vulgaire, et ignorant de l’art de Poesie et de Grammaire.*” Simile Meziriacus adscripsit: *Inepti alicujus et indocti hominis est: indignus, qui Plutarcho tribuatur*. Et aliorum exstant monita, Plutarcho abjudicantium: v. c. Vossii *De Historicis Gr.* I. 17. p. 112. Valckenarii *Diatrib.* in Eurip. *Fragm.* p. 24. Nam uberius singulari Disputatione hoc egit Cl. Sallierius in *Memoriis Acad. Inscript.* T. VIII.

Proœm. p. 305. B. εὐρῶν—συμβεβηκότα] Inepte ad sententiam, et ad compositionem, etiam si omittas τὰ cum Harleiano. Nam propositum homini erat veteribus fidem conciliare comparatione novorum quæ ἐν τοῖς νῦν χρόνοις facta sunt. Atqui vetera sunt Græca: nova sunt Romana quorum in temporibus se vivere fingit: igitur scribendum saltem erat, εὐρῶν δὲ ἐγὼ καὶ ἐν τοῖς νῦν καὶ Ῥωμαϊκοῖς χρόνοις γεγονότα ὅμοια τοῖς ἐν τοῖς ἀρχαίοις καιροῖς συμβεβηκόσι—. Sed ineptior est quam qui emendetur.

α'. p. 305. B. Δάτις—ἐχειροκοπήθη] Est etiam in Stobæo Floril. Tit. VII. p. 91. addito Epigrammate Panteleis principium diversum Δαρείος ὁ τῶν Περσῶν βασιλεύς—. cæteram varietatem non tanti est referre. De Cynægriro solo Herodotus VI. 114. de Callimacho simpliciter διαφθείρεται. Epizelum pro Polyzelo quod interpretes notant.

305. C. Ἀσδρούβας —] Loco ficti exempli poterat verius apponere Romanum ex Valerio Maximo III. 2, 22 et 24. *Dionysius Siculus* ablegandus ad alios ab artifice hujus libelli fictos scriptores. Amyotus et Xylander reddiderunt *Diodorus Siculus* ex emendatione ipsi sua: hic etiam addit: loqui autem videtur de Metelli victoria illa illustri de Carthaginensibus in Sicilia parta de qua Livius lib. 19. Plinius 8, 6. et *Dionysius Halic. lib. 2*: eaque de causa in Fragmenta Diodori Siculi recepit Wesseling. T. II. p. 642. nimis docte et modeste agentes cum falsario indocto et impudente. *Aristides Milesius* aliquoties in hoc libello citatus, eodem amandandus est: fictus ex Aristide Milesiacorum scriptore. Μιλήσιος abest in Harl. in F. a recentiore manu additum.

β'. 305. D.] Fraudem notavit Valckenarius ad Herodotum VIII. 22. Græca historiola est apud Stobæum ibid. p. 91. adscripto nomine auctoris *Agathyrfidæ Samii in 4 rerum Persicarum*. Notus est *Agatharchidas Cnidius*: at *Samius in Persicis* non nisi hoc loco citatur. *Samius* cognomine altero pari libello De Fluminibus p. 1155. F. memoratur. Miror summum Bentleium, hos locos ut fide dignos attulisse ad Phalarid. T. II. p. 182. De rebus Romanis Aristidem Milesium laudare, suus est homini mos.

γ'. p. 306. A—C.] Græcam historiam reponit Stobæus Flor. Tit. VII. p. 92. edit. Schow. p. 201. præscripta auctoritate ἐκ τῶν Θησέως quod paulo notius est nomen quam *Chrysermi*, non nisi ex hoc et De Fluviis libello cogniti: de quibus nominibus videatur Vossius Historic. Gr. III. p. 342 et 419. Res ipsa et factum Othryadæ a multis produntur auctore Herodoto, I. 82. veluti Valerio Max. III. Ext. 4. Floro II. 2, 14. Suida, aliis citatis Hemsterhusio ad Luciani Contempl. T. I. p. 524. Meurfio Miscell. Lacon. IV. 13. p. 299. In Romana fabula nominum varietatem præbent codices. Nam præter eam quam sub contextu notavimus, Harl. Μινούσιον Ἀμβρῖνον: Mez. Ποστόμιον Ἀλβῖνον: Baf. Ποσθύνιον Ἀλβίηνον: Jun. Μινούτιον Ἀλβίηνον: F. Pol. Schott. Anon. Μισοῦνιον Ἀμβλίρηνον Pro Máios Harl. dat Μαῖμος.

δ'. p. 306. C.] Habet quoque Stobæus VII. p. 91. Leonidæ factum nemini ignotum, auctore Herodoto, VII. 220—224. cujus narrationem alii, five vere, five secus, amplificarunt, veluti ipse Plutarchus De Herod. Malign. p. 866. E. Diodorus Sic. XI. 10. Justinus II. 11. ad illum Weffelingius hanc Aristidis citati auctoritatem memorat: quam vere reprehendit Valckenarius ad Herodot. VII. 225. De facinore Romano mendacium commixtum cum casu trecentorum Fabiorum. Hujusmodi tamen quid de Pœnorum duce Hannibale et Romanorum Fabio Maximo traditum fuisse colligitur ex Fragmento Æliani apud Suidam Voce Ταῖναι T. III. p. 439: Αἰλιανός· Ὁ δὲ ἐκρύντος τοῦ αἵματος περιτραπείς ἐντάφιον ἑαυτῶ, τρόπον τινα, τὸ δυστυχὲς ταῖνιδιον ἐπήγετο· quibus verbis hanc notulam addit Lexicographus, περὶ Μαξίμου λέγει τοῦ Ῥωμαίων στρατηγοῦ, ἀποσπᾶσαντος ἀπὸ τῆς κεφαλῆς Ἀντίβου τὸ στέμμα. Fortasse quoque manaverit aliquis error ex illo facto Fabii Maximi Siciliæ Prætoris, qui trecentos Carthaginiensium obsides Romam duxit: quod exstat apud Polybium Excerpt. Legat. T. II. p. 806. edit. Ernest.

ε'. p. 306. E—307. A.] Stobæus l. c. T. VII. p. 93. fabulam de Mida reponit, apposita in margine Gesnerianæ editionis nota, *Callisthenes in 2 transformat. et Plutarch: at*

in Schowiana præscripto unice Καλλισθένους ἐν δευτέρῳ Μεταμορφώσεων. Apposuit hinc Apostolius Proverb. I. 79. in Αἰγιστέου πέδημα· sic enim in Stobæo filii nomen editur. Callisthenis item fictum est negotium, in celebre nomen collatum: ut item Aristidis in facto clarissimo Curtii. De Callisthenis Metamorphosis nollem credidisset falsario nostro eruditissimus Mellmannus in Commentatione de Auctoribus Metamorphos. Ovid. p. 75. Pro Ἰδαίου Διὸς Junius annotavit ἰδίου υἱέως: et pro Ταρσίου Διὸς, idem Ταρσιδίου, nulla ratione obscuro obscurum substituens: pro χῶμα dant χάσμα Ald. Bas. Xyl.

ς'. p. 307. A, B.] Græcum fabularis traditionis fidem habeat: Latinum plane monstruosum est. *Trifimachi* ut scriptoris nomen alibi non exstat. *Critolai* frequens, sed Ἡπειρωτικὰ et Φαινόμενα citata in Parall. θ'. ex proprio falsarii penu deprompti. Adeatur Vossius Hist. Gr. III. p. 348 et 421.

ζ. p. 307. C.] De Hercule fictum ne in fabulari quidem argumento testem habet. Poterat Achillis in Hectorem facinus imitari Alexander, aut certe imitatus fingi ab Hegesia Magnete cujus narrationem refert Dionysius Halic. De Compositione Cap. XVIII. p. 33. et sequitur Curtius IV. 6. Si quid hujusmodi de Hercule traditum fuisset, credibile est id annotaturos fuisse Grammaticos ad Iliad. X. 398. ubi Achillis immanitatem patriis exemplis excusant Porphyrii Scholia, item Vetera et Veneta. Φουφετίου etiam dat Harleianus: idem, Ἀλέξαρχος ἐν τετάρτῃ Ἰταλικῶν, aliter habet Ἀλέξανδρος δ' ιστορικῶν. Et Cruserio est *Alexander*: et Gesnerum in Bibliotheca sic legisse monet Vossius Hist. Gr. III. p. 319. *Alexarchi* tamen nomen testimonio Servii tuens. Quis significetur illo ἐν τρίτῳ περὶ ποταμῶν, quærere non est operæ pretium.

η'. p. 307. D.] Romanum celebratur: Græcum hinc retulit Stobæus, l. c. p. 92. nec aliis caret testibus, Solino VIII. p. 18. D. et aliis quos citant J. Palmerius Exercit. p. 577. Wesselingius ad Diodor. Sic. XVI. 34. At noster homo gemina facta ad paritatem torquet. Notavit etiam Valckenarius in Orat. De Philippo, Amyntæ filio, p. 244.

Auctores, ejusdem ac priores officinae. Τούσκων pro vetere Τρούσκων dat Harlei: idem Θύμβριος cum Voff. Jun. Petav.

θ'. 307. E.] De Icario et Erigone diserte narrant Scholia ad Iliad. X. 29. Vetera, Veneta, Porphyriana, auctore Eratosthene, duo priora nude ὡς ἱστορεῖ Ἑρατοσθένης postrema plenius, ἱστορεῖ Ἑρατοσθένης ἐν τοῖς ἑαυτοῦ Καταλόγοις. Hujus carmen *Erigone* laudant alii, citati Fabricio B. G. II. p. 475. Fabulam et Apollodorus refert III. 14, 7. ad quem cognoscantur notata Heynii. Sed Noster tenebrius omnia turbavit: et varia lectio est in Jun. et Harl.—ἐπεξε-
νώθη: ὡς δὲ Ἑρατοσθένης, Κρόνος· οὗτος γὰρ γεωργοῦ τινὸς θυγα-
τέρα καὶ τορεῖα καλὴν οὔσαν ἐβιάζετο. Cujus istud ἐν τορεῖα ex
vulgato Ἐντωρία, et hoc ex Ἑριγόνη, natum est. F. adeo
præbet ἐν Τωρία. Romanum, mere nugæ.

ι'. p. 308. A.] Græcum habet Stobæus Floril. Tit. XXXVII. p. 228. Romanum monstrum exstitit ex duobus factis in unum conflatis Decii, et Sp. Cassii, de quo Livius II. 41.

ια'. 308. C.] Utrumque inepte distortum: Latinum etiam aliquot verbis truncatum: absunt in Harl.

ιβ'. 308. D.] Romanum constat: Græcum non modo ementitum, sed stulte ementitum. Paulo aliis verbis narratur in Harl. quæ transcribere non attinet.

ιγ'. 308. F.] Iole cognita in fabulis, non item innocuus de muro saltus: Latinum, cum auctoribus Nicia et Theophilo, unde venerunt, eo abeant.

ιδ'. p. 309. A.] Iphigeniæ decantatam rem quis ex Meryllo, nusquam nisi in istius libelli officina nato, probet? Reliqua ut proxime antecedens caput. Spanhemius tamen hunc locum ut vere Plutarcheum adhibuit ad Callimachi H. Cerer. vers. 109.

ιε'. 309. A.] Græcam historiam exhibet Stobæus Flor. Tit. X. p. 133. Gefner. p. 290. Schow. addita nota Κλει-
τοφῶν ἐν πέμπτῳ τῶν Ἰταλικῶν, prodito etiam puellæ nomine *Demonica*. Similis fortuna Polycritæ Milesiæ narratur in Parthenii Eroticis IX. 364. ubi Schottus monet, hoc loco pro εἰσδοσον legendum esse εἰσοδον, et Σαβίνους pro Ἀλβανούς. horum prius est operarum vitium nescio cujus editionis,

qua ille utebatur: alterum hujusmodi est, ut ipsius scriptoris haberi debeat, quæ corrigere infinitum sit.

15'. 309. C.] Horatiorum et Curiatorum certamen nemo ignorat. Ad horum exemplum et simul ad illud Lacedæmoniorum et Argivorum, proditum supra, Parallelo γ', confictum est præfens Græcum: quod eodem auctore reposuit Stobæus Floril. Tit. XXXVII. p. 228.

16'. 309. F.] Ilus divinitus Palladium accepisse fertur teste Apollodoro III. 12, 3. nec ejus inde casus aut cæcitatatis, aut alterius calamitatis proditur. At proditur in Romanis rebus de L. Metello Pio apud Senecam Controv. IV. 2. p. 243. Plinium H. N. VII. 44. ubi videatur Harduinus. Igitur hinc Bas. et inde Xyl. videntur Ἀντυλος in Μέτελλος mutasse.

17'. p. 310. A.] Utrumque pervulgatum est facinus. De Codro multi prodiderunt, citati Simsono Chron. A. C. 1068. *Decius pater*, bello adversus Latinos se pro patria devovens mortem oppetiit A. U. 415. ut est apud Livium VIII. 9. *filius* adversus Gallos A. U. 455. Livio X. 28. idem fecisse nepotem contra Pyrrhum narrat Cicero De Fin. II. 19. Senect. 12. Tusc. I. 37. at De Offic. III. 4. Paradox. I. 3. non nisi duos hac in caussa recenset. Nepos cum Pyrrho pugnaturus paternum et avitum exemplum secuturus ferebatur A. U. 474. nec tamen fecisse videtur. Qua de re videatur Freinshemius in Supplem. Liv. XIII. 36. seq. et Davisius ad Cic. Tusc. I. 37. Græcum hujus Capitis exemplum refert eodem auctore Stobæus Flor. Tit. VII. p. 92. et Harleianus, paulum a vulgato diversa oratione. Illud in principio—ὥς—νικῆσαι, ut probam dictionem vindicare operæ pretium duxit Abreschius Dilucid. Thucyd. T. I. p. 6.

18'. 310. B.] Neutrum exemplum quidquam fani, vel argumento vel auctoritate, habet. Dii τρόπαισι iidem sunt qui ἀποτρόπαιοι, ut diximus ad p. 149. D. nec opus est cum Harlei. τροπαιοφόροις legere.

19'. 310. D.] Græcum et Romanum facinus ex eodem fonte, alio tamen auctore prioris, memorat Clemens Alexandrinus Protrept. p. 27. C. indeque Eusebius Præp.

Evang. IV. p. 157. D: 'Ερεχθεὺς δὲ ὁ Ἀττικὸς καὶ Μάριος ὁ Ῥωμαῖος, τὰς αὐτῶν ἐθυσάτην θυγατέρας· ὣν ὁ μὲν τῇ Φερεφάττῃ, ὡς Δημάρατος ἐν πρώτῃ τραγωδομένων· ὁ δὲ τοῖς ἀποτροπαίοις ὡς Δωρόθεος ἐν τετάρτῃ Ἰταλικῶν. Græcum celebratum, vel Euripidis fabula: clarum et Praxitheæ in hoc argumento nomen, de quo Heynius ad Apollodorum III. 15, 1. p. 846. Romanum, monstri simile.

κα'. 310. E.] Græcam historiam hinc refert Stobæus Flor. Tit. LXII. p. 403. alio auctore, *Sostrato Lib. 2, de venatione*. At *Parthenii* explorata est auctoritas; quippe hujus in Eroticis exstat hæc fabula Cap. X. p. 364. docte de eo differuit Mellmannus in Comment. De Auctoribus Metamorphos. Ovid. p. 79. seq. Latinum rursus fide caret.

κβ'. 310. F.] Fabulam de Cinyra et Smyrna hinc refert Stobæus ibidem, adscripto nomine *Theodori*. Harleianus, omisso nomine, nude dat, ὡς οἱ μῦθοι βούλονται. Sane fuit argumentum notum, nunc tenemus ex Ovidio Met. X. 298. seq. Antonino Lib. Fab. XXXIV. Hygino CCXLII. et quos citant Meziriacus ad Ovid. Epist. T. I. p. 357. Heynius ad Apollodor. III. 14, 3. Romanum exemplum rursus ex monstrorum officina depromptum.

κγ'. p. 311. C.] Utraque historiola ἀδέσποτος, nec alibi prodita. *Jubas* notus in Scriptoribus, de quo Vossius Hist. Gr. II. 4. p. 175. ὑπομνήματα περὶ Λιβύης memorans ex Athenæo III. 83. B. *Hesianax* ignotus, at *Hegebianax* notus: itaque Amyotus reddidit, et Vossius citavit Hist. Gr. III. p. 371. Romana narratiuncula fortasse aliquid traxit ex alia prodita in Crasso p. 545.

κδ'. 311. D.] Græca fabula habet auctoritatem Euripidis in Hecuba: ad cujus versum 1153. Musgravius hoc in loco κερκίσιν corrigit.

κε'. 311. F.] Et hoc in Parallelo non nisi Græca fabula auctoritatem habet: cujus testes annotavit Heynius ad Apollodorum III. 12, 7.

κς'. p. 312. A.] Altheam ex Marte peperisse Meleagrum traditur etiam apud Apollodorum I. 8, 1. Hyginum Fab. CLXXI. Sed in venandi studio compressam, quale quid cum reliqua de Meleagro historia ex Græco Parallelo ex-

cidisse, et in hoc argumentum Latini quamvis ficti desiderare videtur: id vero nec in fragmentis ex Euripidis Meleagro nec alibi, quod sciam, significatur. Attigit Valckenarius Diatrib. in Euripid. Fragm. XIII. p. 137.

κζ'. 312. B.] De Telamonis parentibus Apollodorus III. 12, 6. Reliqua historia explicatur in Meziriaci Comment. Epist. Ovid. T. I. p. 246. Latinum Parallelum, ut priora, fictum.

κη'. 312. C.] Græca res celebrata vel Ovidii Epistola Her. XI. Canaces ad Macareum: meminit et Hyginus Fab. CCXXXVIII. et citati ibidem a Munckero. Eodem auctore apposuit ex hoc Parallelo Stobæus Flor. Tit. LXII. p. 404. Latinum cum utroque auctore εἰς κόρακας.

κθ'. 312. E.] 'Αρίστων 'Αριστώνυμος' sensum saltem aliquem haberet, si scriptum esset non nisi alterum. Stobæus hanc Græcam hujus Paralleli citans Flor. Tit. LXII. p. 404. habet sine nomine proprio 'Εφέσιος τῷ γένει νεανίας—υἱὸς Δημοστράτου—cætera paulo diverse—tum 'Ονοσκελίαν, et auctorem in margine *Aristoclis Lib. 2. Paradoxorum*, qui æque confictus ac supra Parall. κέ'. p. 311. F. *Aristotelis Paradoxa* ex hoc uno loco refert Fabricius B. G. II. p. 195. 'Ονόσκελιν nomen posterioris ætatis pro 'Εμπουσα dictum intelligimus e Scholio Aristoph. Eccles. 1048.

λ'. 312. E.] Romanum saltem exemplum fabulari ferebatur traditione, quod cognoscimus ex simili facto Romanarum ancillarum, aliis nominibus hominum relato, a Plutarcho in Vita Romuli p. 36. E. Camilli p. 145. F. seq. μυθώδη fatente, indeque festum Ancillarum Nonis Caprotinis. Indidem fortasse, ut solet, Macrobius Saturn. I. 11. p. 239. In Græco *Sardiani* dicuntur, qui dicendi erant *Lydiæ reges*: a quorum ætate id, si umquam fuit, minus abhorret quam a posteriore, quo Sardiani sub regibus Græcis erant. Larcherus ad Herodot. I. 14. hunc locum citans, *si verum est*, inquit, *quod iste scriptor prodidit, hoc factum referri debet ad bellum quod Gyges contra Smyrναος gessit*. 'Ελευθερία festum potius dicendum erat 'Ελευθέρια' quo nomine similia memorantur: v. c. in Plutarchi Aristide p. 331. F. Heniochi loco apud Stobæum Flor. Tit.

XLI. p. 241. alios notatos Meurfio Græc. Fer. III. p. 103.

λα'. p. 313. B.] Eumolpi adversus Athenienses bellum, attigimus Parall. κ'. *Pyrandri* nomen et facinus ab ipso libelli opifice fictum: Harl. exhibet *Χρύσανδρος*. Alia de Eumolpo tradita apud Apollodorum III. 15, 4. e Callisthenis Thracicis sumta esse, quod suspicatus erat hujus loci indicio Galeus p. 91. quem sequitur Heynius p. 861. nimis patienter uterque fert nostrum tenebrionem. *Historiola Romana* ex M. Manlii et Sp. Mælii rebus conflata videtur.

λβ'. 313. B.] Romuli saltem obitus vulgo notus: cætera et in hoc, et Græcum Parallelum finxit ipse scriptor. In oratione animadvertendum εἰς τοὺς κόλπους ἔλαβον, ubi utroque loco pro ἔλαβον dant ἔβαλον Ald. Bas. Xyl. Voff. F. P. T. V. B. Harl. Tum Αἴτιος Πρόκλος, fortasse fuit Αἴλιος Πρόκλος; idque natum ex Ἰούλιος quo vulgo proditur hominis nomen: animadvertit etiam Bryanus ad Vitas Plut. T. I. p. 76, 1. Harleianus ἀνὴρ δέ τις τῶν ἐπιφανῶν καὶ πράων καὶ Ῥωμύλου φίλων ἐξ ἀγροῦ κατιῶν, εἰπὼν ἑωρακέναι τὸν βασιλέα—. Et idem codex in toto hoc libello magnam lectionis varietatem præbet: quam utinam melioribus præberet in libris, ut eam notare operæ pretium esset.

λγ'. 313. E.] Latina res nihili: Græca de Pelope, Chryippo, Laio, in fabulis celebrata: de qua Interpretes ad Æliani Var. Hist. XIII. 5. Valckenarius in Diatribe in Euripid. Fragm. Cap. III. p. 18 et 24: de tragœdia Chryippo. Heynius ad Apollodor. III. 5, 5. p. 587.

λδ'. p. 314. A.] Et hujus paris non nisi Græcum auctoritatem habet. Nota est fabula de Theseo, Phædra, Hippolyto. Multa veterum testimonia exhibuit Bachetus Meziriacus ad Ovidii Epist. Her. IV. T. I. p. 320. sequ. Stobæus ut alios horum Parallelorum locos retulit in Florilegio, ita hunc in editionibus omissum, ex codice Parisino adscripsit margini exemplaris sui, nunc in Bibliotheca Lugduno-Batava servati, H. Grotius p. 405. inde depromsit Valckenarius et argumentis tragœdiæ Hippolyti p. 4. addidit. Cæterum aliud ibi auctoris nomen proscriptum

est Ζωπύρου ἢ Θησηίδος, non magis certi quam aliorum in hoc libello citatorum. Quod autem apud Valckenarium editur στρόφῳ τὸν βίον περιέγραψε, in Grotii exemplari legitur βρόχῳ τ. β. π.

λξ'. 314. C.] Romana res rursus nova et inaudita, de Lupercalium origine et Luperca dea: quæ significari in hac narratiuncula videntur. Huic poterat nobile exemplum apponi Iphigeniæ. Nam de Helenæ hujusmodi causa nil in fabulis proditum fuisse videtur; licet Lycophronis in Alexandra vers. 102. ubi Helenam dicit ἄνυμφον πόρτιν, huc spectare putet Meursius, et item opinionem suam reponat in Miscell. Lacon. II. 16. p. 175. Quod nobis quidem non probatur. Ex diverso hujusce tamen Parallelorum libelli exemplare videtur fluxisse fabula narrata in Tzetzæ commentario ad Lycophr. vers. 132. de Helena a Paride rapta interea dum Menelaus oraculi jussu, ab exercitu ad Trojam sedente, Spartam profectus, sacrificium patraret—. Λοιμοῦ δὲ κατασχόντος Λακεδαιμονίους καὶ μαντευομένων ἔχρησεν ὁ Ἀπόλλων θεὸς μὴ παυθῆναι τὸν λοιμὸν εἰ μὴ εὐγενὴς Λακεδαιμονίων ἀπελθὼν ἐν τῇ Τροίᾳ θύσοι τοῖς τάφοις αὐτῶν· κ. τ. λ. fatis est documenti in similitudine verborum, narrationis quamvis præposteræ. Ab eodem exordio profectus Stobæus Flor. Tit. VII. p. 93: Λοιμοῦ κατασχόντος τὴν Λακεδαίμονα transit in narrationem de Buli et Sperthie cognitis ex Herodoto VII. 134. seq.: auctorem professus Ἐκ τῶν Θησεώς. De usurpata a Spartanis religione humanarum victimarum ex Apollodoro refert Porphyrius De Abstin. II. 55.

λς'. 314. E.] Romuli et Remi negotium nemini ignotum: contra, Græcum alibi non legimus: *Nyctimus* quidem et *Parrhasius* prodita in Arcadicis nomina. Pro ἐν Ἰουλίᾳ Anonym. et Bryanus ad Vit. Plutarch. T. I. p. 72. corrigunt ἢ Ἰλίαν: idem Φαῦστος in Φαυστύλος mutandum monet.

λζ. p. 315. A.] Græcum argumentum, pervulgatum: Latinum, inauditum.

λη'. 315. B.] Hercules ἔθυσσε τὸν Βούσιριν, ut est apud Plutarchum in Theseo p. 5. B. decantata fabula; *Quis illau-*

dati nescit Busiridis aras: duos diversis ætatibus cognomines in unam personam confusos notat Heynius ad Apollodor. II. 5, 11. p. 419: hoc in aliis multis factum. *Faunum* quidem cum *Caco* confundi, verisimile est.

λθ'. 315. C.] Cui non item notus Phalaris, bos, Perillus? Ex hoc loco retulit Stobæus Flor. Tit. XLVIII. p. 350. adscripto auctore in margine edit. Gesn. Latine *Dorothei in primo rerum Sicularum*: Trincavellianæ, Δωροθέου ἐν α Σικελικῶν. Nostro in loco ἐν δευτέρῳ Αἰτιῶν ad Callimachi Αἴτια spectare ostendit Ruhnkenius noster ad Callim. Fragm. CXIX. edit. Ernest. Vol. I. p. 487. et Epistol. Crit. II. p. 182. Ægestanum exemplum, ut alia, monstri simile: Harleianus sine nomine urbis dat, Ἐν πόλει τινὶ τῆς Ἰταλίας: mox Σωρῖνος pro Κενσωρῖνος. Aliunde ducebatur *Æmiliorum* nomen teste Plutarcho in Numa p. 65. D. *Æmil.* Paul. p. 256. A. Fortasse confusus est commentitius hic *Æmilius Censorinus* cum Albanorum rege Amulio, quod nomen in maioribus illius gentis memorat Silius Ital. VIII. 298.

μ'. 215. E.] Græca fabula celebratur apud Apollodorum I. 7, 8. et citatos ibi Heynio: et geminum falsarium in libello De Fluviiis p. 1152. F. Et Bachetus Meziriacus eam attigit ad Ovid. Epist. Her. p. 281. In Latino nil fani: Anienem Iliæ maritum a quibusdam proditum narrat Servius ad Virgil. Æn. I. 273. De Alexandro Polyhistore constat.

μα'. 315. F.] De Hegesistrato non repugnamus, quamvis alibi ut huius facti auctore et urbis conditore, quod sciamus, non memorato. Nomen quidem aliquoties legitur apud Herodotum, tum etiam fausto omine commendatum IX. 90, 91. Diversitatem formæ in nomine urbis Ἐλαιῶντος et Ἐλεῶντος, notarunt Pintianus et If. Vossius ad Melam II. 2, 95. Dukerus ad Thucyd. VIII. 103. Præsentem locum spectare videtur Scholiastes Aristoph. Plut. 383: ἡκτηρία ἐστὶ κλάδος ἐλαίας ἐρίῳ λευκῷ περιελημένος, ὡς Πλούταρχος ἐν Παραλλήλοις φησί. Hemsterhusius, *nihil, ut opinor*, inquit, aliud in illo libello quod ad hanc rem pertineat. At Scholiastes spectavit verba in Vita Thesei p. 7. F.

10. B. et alibi *ἰκετηρίας* fit mentio v. c. Pompeio, p. 633. C. F. Virt. Mulier. p. 251. E. 262. E. Aristides T. II. p. 381. Ælian. Var. Hist. III. 26. Porphy. Antr. Nymph. §. 33. Telegoni res tractat Meziriacus ad Ovid. Ep. Her. T. II. p. 100. seq. Agyllinam quidem, Tusculum, Tibur, condidisse dicebatur: Præneste conditor ferebatur *Cæculus*, ut est apud Virgilium Æn. VII. 681: ubi Servius hanc originem nominis memorat: *Præneste locus est haud longe ab Urbe, dictus ἀπὸ τῶν πλινθῶν, id est, ab ilicibus, quæ illic abundant.*

DANIELIS WYTTENBACHII

ANIMADVERSIONES

IN PLUTARCHI LIBRUM,

DE FORTUNA ROMANORUM.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΡΩΜΑΙΩΝ ΤΥΧΗΣ.] Habet Lampriæ Catalogus Num. CLXV. Damophilus Bithynus memoravit hinc dictum Plutarchi nomine, proditum p. 316. E. laudatus Evagrio Hist. Eccles. VI. 1:—τύχη καὶ ἀρετὴ—σπειράμενας συνελθεῖν. Et in Arsenii Violeto citatur sub nomine Plutarchi, omisso tamen libri titulo, locus qui est p. 317. C: Νυνὶ δέ μοι δοκῶ—λαφύροις. Sed ut a nemine Veterum hic liber citaretur, Plutarchi eum esse materia et oratio arguit: parilitas etiam locorum cum aliis libris: v. c. de Sylla ejusque victoriæ monumentis p. 318. D. παρ' ἡμῶν ἐν Χαιρωνείᾳ· quod est item in Vita Syllæ p. 473. D. Et est ex juvenilibus Plutarchi scriptis, et rhetorico genere, ut item duo proximi *De Alexandro*, et *De Atheniensibus*; quo de genere diximus in Disputatione de Spuria Auctoritate libelli De Educatione, sub finem p. 37. et sequi. De hoc et duobus proximis libellis item fere, ac nos, judicavit vir magnus Josias Mercerus ad Nonium Marc. p. 142. judicio suo clausulam subjungens hanc: *Verum de tota ea re erit alius dicendi locus.* Qui locus an ab eo tractatus proditusque exstet, ignorare me fateor. Deesse quædam in fine libelli, res ipsa ostendit: quorum

argumentum an tale fuerit, quale Reiskius ait, affirmare non audeo, de libello, cujus scriptor in suo ipse institutus turbavit. Quæstio illis temporibus agitata, utrum Virtutis an Fortunæ initia et incrementa tanti imperii debeantur. Græcis fere secundum *Fortunam* judicantibus: ut hoc in libello factum est; nisi ea pars, quæ intercidit, *Virtutis* vindicias habuit. Caussam attigit Is. Casaubonus ad Polybii I. 4: in qua omnino adversarii ac rivalet invicem fuerunt Græci et Romani: quorum hi illis imperii sui magnitudinem, illi his Alexandrum et Athenienses opponebant: quod proximis in libellis disertius explicabimus.

p. 316. C. Αἱ πολλοὺς πολλάκις ἡγωνισμέναι καὶ μεγάλους ἀγῶνας Ἀρετὴ καὶ Τύχη—] Certamina intelliguntur earum non in rebus gerendis invicem adversantium, sed de rebus gestis litigantium, laudem causamque effectiōnis utraque sibi vindicante: qualis est ὁ παρὼν ἀγὼν, *præsens certamen*, quod in hoc libello, tamquam coram iudicibus ac testibus, agunt: qualiaque de aliis civitatibus virisque egerunt, de quibus quæritur Virtutine an Fortunæ plus debuerint: veluti Assyriorum, Persarum, Ægyptiorum, Carthaginien- sium imperio; Semiramidis, Cyri, Sesostris, Hannibalis, aliorum, rebus gestis. Ergo est ἀγὼν *judicialis*, quo sensu et verbum ἀγωνίζεσθαι frequens est. De opere et facto dicitur aliquanto rarius. Cujusmodi dixit Polybius in hac ipsa re, de incrementis imperii Romani: τὸ κάλλιστον ἅμα καὶ ὠφελιμώτατον ἐπιτήδευμα τῆς Τύχης· πολλὰ γὰρ αὕτη καινο- ποιούσα καὶ συνεχῶς ἐναγωνιζομένη τοῖς τῶν ἀνθρώπων βίοις, οὐδέποτε τοῖόνδ' ἀπλῶς οὐτ' εἰργάσατο ἔργον, οὐτ' ἡγωνίσατο ἀγώνισμα. Plutarchus De Amicor. Multitud. p. 94. C: εἰς ἀγῶνα ἀπά- σης τύχης. De Genio Socr. p. 575. C: ἀγῶνες ἀρετῆς καὶ τύ- χης, quasi adversariarum, declarantur. Julian. Or. I. p. 23. B. Sed hoc loco unice valet ἀγῶνος significatio *judi- cialis*: cujus tam frequens est usus, ut nil attineat exempla apponere. Et hoc verbo monere satis est, Τύχης nomine contineri omnem rerum actionumque efficientiam, quæ a Virtute disjuncta, nec in hominis potestate posita est; sive illa ut casus et temeritas, sive ut divina providentia infor- metur. Si quis autem desideret reprehensionem cæcitatatis

Veterum hac in re, laudationemque aciei luminisque hodiernorum, huic ipsi cæco Amyoti argumentum satisfaciet.

316. C. ἀρετὴ μὲν, ὡς καλὸν, ἀνωφελὲς δέ] De hac opinione, ejusque contraria, *virtutem et honestam et utilem esse*, dictum est et a Spanhemio ad Juliani Or. I. p. 19. C. et a nobis in Bibliothecæ Crit. Vol. III. Part. II. p. 18 et seq. ubi monuimus, hoc loco post καλὸν, addendum esse μέν.

316. D. Ἰων] Idem dictum exstat in Sympof. VIII. 1. p. 717. B: ἔφη γὰρ οὐ φαύλως Ἰωνα εἰπεῖν περὶ τῆς τύχης, ὅτι πολλὰ τῆς σοφίας διαφέρειουσα, πλεῖστα αὐτῇ ὅμοια ποιεῖ. De Ione Chio nobili Tragædiæ poeta et solutæ orationis scriptore Fabricius B. G. I. p. 683. ante hunc Bentleius Epist. ad Mill. p. 50: postea Toupus Epist. Crit. p. 104. A simili notatione fluxit Agathonis sententia apud Aristotelem memorata De Morib. ad Nicomach. VI. 4: Τέχνη τύχην ἔστερξε, καὶ τύχη τέχνην.

316. D. προσκοσμοῦσιν] Videtur aliquid deesse; siquidem verbum hujusmodi constructionem postulat, ut dicatur προσκοσμεῖν τινί τι: in Stephani Thes. omissum annotavit Scottus ex Josepho Ant. Jud. XV. 10, 3. p. 776: τοῦτον ἐπισημότατον ὄντα τὸν τόπον καὶ τῷ ναῷ προσεκόσμησεν, ὃν ἀφιέρωσε Καίσαρι· et credibile est in quibusdam Plutarchi locis obliteratum ferri: v. c. in Cæsare p. 738. F: Πομπηίου δὲ ἀνάθημα γεγωνὸς τῶν προσκεκοσμημένων τῷ θεάτρῳ· *donarium Pompeii ex eorum numero quæ ornamentis causa addiderat theatro*: vulgo editur προκεκοσμένων. ibid. 722. B: τὴν βασιλικὴν ἐκεῖνος, ὀνομαστὸν ἀνάθημα, τῇ ἀγορᾷ προσεκόμισεν· rectius legatur, προσεκόσμησεν. Cleomene p. 807. D: Λυδιάδας ὁ καθέμενος τὴν τυραννίδα, καὶ τοῖς πολίταις ἀποδοὺς τὴν ἐλευθερίαν, καὶ τὴν πόλιν προσκομίσας Ἀχαιοῖς· legendum καταθέμενος et προσκοσμήσας. Arato p. 1038. D. eadem ratione τοῖς Ἀχαιοῖς προσκομίσαι τὴν πόλιν· *civitatem adjungere fœderi Achæorum*, legendum προσκοσμήσαι. In præsentī loco Harl. et P. dant προσκομοῦσιν.

316. E. Πλάτων] In Timæo p. 526. E: ὁρατὸς γὰρ ἀπτός τέ ἐστι (ὁ κόσμος) καὶ σῶμα ἔχων. p. 527. F: πυρός τε καὶ γῆς, ὕδωρ ἀέρα τε ὁ θεὸς ἐν μέσῳ θεῖς—ξυνέδησε καὶ ξυνεστήσατο οὐρανὸν ὁρατὸν καὶ ἀπτόν.

316. E. τύχη καὶ ἀρετή—σπεισαμένας συνελθεῖν.] Hanc sententiam Plutarchi nomine laudavit Damophilus, ex quo eam retulit Evagrius Hist. Eccles. VI. 1: Δαμόφιλος μὲν φησὶ τὰ κατὰ Ῥώμην ἀναγράφων, Πλούταρχον τὸν Χαιρωνέα σαφῶς εἰπεῖν, ὅτι διὰ ταύτην μόνην ἐσπείσαντο πρὸς ἀλλήλας ἀρετή τε καὶ τύχη. Hunc Julianus Imp. in Misopogone p. 358. C. ex aliorum libris suavissimos lectu ipsum libros composuisse, et ex Plutarcho etiam locos adscivisse scribit. Suidas in Δαμόφιλος ejus pueritiam ad Marci Antonini ætatem refert.

p. 317. A. Δημόκριτος] Alio in argumento dixit, ut apparet ex gemino Plutarchi loco De Amore Proles p. 495. E: ὁ γὰρ ὁμφαλὸς πρῶτον ἐν μήτρῃσιν, ὥς φησι Δημόκριτος, ἀγκυρῆ-βόλιον σάλου καὶ πλάνης ἐμφύεται. De vocabulo et forma ἀγκυρῆβόλιον, præter Stephanum Thef., quædam notavit H. Casaubonus, in nostro loco perperam *Heraclitum* pro *Democrito* memorans ad Strabon. III. p. 240. C. Idem eum historiæ adhibet, indeque interpretatur ad Polybium I. 4. T. I. p. 747.

317. A. Ὡς γὰρ οἱ φυσικοὶ—] *Physicos* dicit non modo Ionicos veteres, aut Democriteos, Stratonicos, Epicureos, sed universe omnes qui hanc partem tractarunt philosophos, excepto tamen Aristotele, qui mundum *semper fuisse* statuit: nam nec a Platonis ratione abhorret istiusmodi elementorum pugna, quamvis ea proportionem et modo in concordiam redacta dicat. Plura notabimus ad Placit. Philos. I. 4. quæ descriptio comparatur huic loco et Lucretio V. 417. Ovidio Met. I. 1—30. Pro ὑπολήψεις Mez. maluit ἀντιλήψεις, et φορᾶς pro φθόρου. Ad κόσμον οὐκ εἶναι κόσμον Margo Voff. habet hoc Scholion, “κόσμον ἄκοσμον, ὥς Σίβυλ . . .” Ἔσται κόσμος ἄκοσμος ἀπολλυμένων ἀνθρώπων. Et Latina versio Budæi. Gemina est præsentis loco comparatio in Plutarchi Fragm. De Anima I. 1: Τὸν μὲν γὰρ κόσμον οἱ φυσικοὶ λέγουσιν ἐκ τεττάρων σωμάτων πρώτων καὶ μεγίστων συνηρτῆσθαι, κατ’ ἀντίθεσιν καὶ ἀντίταξιν ἀλλήλοις ἄνω καὶ κάτω φερομένων καὶ ῥεπόντων· τὴν δὲ κακίαν καὶ ἀκοσμίαν τὴν ἐν ἡμῖν τέσσαρα πάθη τὰ πρῶτα κινεῖ καὶ διαφέρει πρὸς τὸναντίον ἀτάκτως καὶ ἀλόγως. Dione p. 962. B: τὸ πᾶν ἡγουμένων πειθόμενον ἐξ ἀκοσμίας κόσμος ἐστὶ. Sic in dicto Demonactis ap.

Anton. et Max. p. 141. quod Euclidi adscribitur in Arsenii Violeto Titul. Ἡσυχίας. Cæterum, Sibyllinus versus exstat apud Lactantium Inst. Div. VII. 16.

317. C. Νυνὶ δέ μοι δοκῶ—λαφύροις.] Arsenius in Violeto retulit, cujus loca Plutarchea repetiit eruditissimus vir Chr. Fred. Matthæi ad calcem libelli De Vitioso Pudore p. 128.

317. C. Ἀλλὰ τῆς μὲν Ἀρετῆς—Τῆς δὲ Τύχης] Satis apparet imitatio exempli Xenophonte de Hercule Prodicio et duabus ei suadentibus Deabus: Memor. Soc. II. 1, 21.

317. D. Ἄνδρες ἀρηίφατοι] Odyss. A. 41.

317. D. Λούκιοι—Κέστλας] Præter notata in Emendationibus, etiam hæc sunt corrigenda Κούριοι—Σκευόλας: posterius ita dant Bas. Xyl. Mez. et margo Voff.

317. E. Βριθὺς ὀπλιτοπάλας—] Æschyli ex perduto dramate versus aliquoties citatus Plutarcho: De Fortun. et Virt. Alex. II. p. 354. D. Cicerone p. 887. B. Sympof. II. p. 640. A. Eustathius ad Iliad. E. p. 513. citat ἀντιμάχοισι: satis erat ἀντιμάχοις: quamquam ἀντιπάλοισι præbent Pol. Schott. Jannot. Anon. in Harleiano totus hic versus abest. Retulit Grotius in Excerpt. Trag. p. 55. et Stanleius in Fragm. Æschyl. T. II. p. 650.

317. E. οἱ Σπαρτιάται τὴν Ἀφροδίτην] Hoc argumentum erudite illustravit Larcherus in libro Gallice scripto, Commentatione de Venere, *Mémoire sur Vénus* p. 218.

p. 318. A. Οὐ μὲν γὰρ ἀπειθὴς κατὰ Πίνδαρον—Ἀλκμάν] Horum locorum unica est, quod sciam, hæc mentio. Pindari locum in Fragmentis retulerunt Schneiderus p. 82. Heynius p. 95: quod pro μὲν γὰρ ἀπειθὴς exhibet codex Petav. μεγαπειθὴς, habent quoque B. E. Voff. Jannot. ex his B. et Voff. vulgatam in margine gerunt antiqua item manu: Harlei. μεγαροπειθὴς: nec displicet mihi Reiskii ἀπειθὴς, propter sequens Πειθοῦς ἀδελφὴ. Alcmanis dictum ex hoc loco reposuit Fulvius Urfinus in Lyricor. Fragm. p. 72. in Pindari dicto ipse quoque μεγαπειθὴς exhibens, quod et Amyotus reddit *trouble feste*. Alia ad hujus argumenti rationem annotat D. Heinsius ad Hesiodi Εργ. 80. p. 28. de Pandora. Fortunæ imaginem descriptam operæ pre-

tium est cognoscere apud Dionem Chryf. Or. LXIII. p. 591. C, D. et Galenum in Protreptico, cap. II.

318. B. Παῦλος Αἰμυλῖος—ἄτρωτον στρατὸν ἄγων καὶ νίκην ἄδακρυν] Hoc declamatorie magis dictum quam vere: non modo ipse Plutarchus in Æmilio Paulo p. 268. E: τῶν δὲ Ῥωμαίων ἔπεσον ὡς μὲν Ποσειδώνιος φησὶν, ἑκατὸν, ὡς δὲ Νασικᾶς, ὀγδοήκοντα. Livius XLIV. 42: *ex victoribus ceciderunt non plus centum*. Sic et Eutropius IV. 7. Pauci quidem pro multitudine hostium. Sed ἄδακρυς νίκη dicitur in qua nemo ex victore exercitu cadit: qualis fuit Archidami de Arcadibus, de qua hoc nomen adhibuit Oraculum, ut est apud Diodor. Sic. XV. 72. et alios citatos Meurfio De Regno Laced. XIX. p. 84.

318. B. Μέτελλος ὁ Μακεδονικός] Cicero Fin. V. 27: Q. Metellus tres filios Consules vidit, e quibus unum etiam et censores et triumphantem, quartum autem Prætorem. Tusc. I. 35. Velleius Pat. I. 11, 7: *Mortui ejus (Metelli) lectum pro rostris sustulerunt quatuor filii: unus consularis et censorius, alter consularis, tertius consul, quartus candidatus consulatus: quem honorem adeptus est. Hoc est nimirum magis feliciter de vita migrare quam mori*. Valerius Max. VII. 1, 11. Plinius Hist. Nat. VII. 11 et 45. Ad illos locos consulantur interpretes et Burmannus de Stemmata Metellorum ad Vellei. Pat. II. 3: nostraque notata ad hujus Apophthegmata p. 201. F.

318. C. Αἰμύλιος Σκαῦρος] Atqui fuit e gente Æmilia, patricia majorum gentium. Aurelius Victor. De Vir. Illustr. LXXII: *M. Æmilius Scaurus nobilis, pauper; nam pater ejus quamvis patricius ob paupertatem carbonarium negotium exercuit*. Cicero Or. Pro Muræna, 7: *Scaurus memoriam prope intermortuam generis sui virtute renovavit*. Similis fuit origo et gens L. Cornelii Sullæ: ut constat ex Plutarcho in Ejus Vitæ initio p. 451. C, D. Hujusmodi vir an proprie dictus sit *homo novus*, καὶνὸς ἄνθρωπος, subdubito. *Princeps Senatus* subinde cognominatur: veluti Valerio Max. VIII. 5, 2. Asconio Ped. in Argumento Cic. Orat. Pro M. Scauro. Græcis in more Romano significando dicitur προγράφεσθαι τῆς βουλῆς, apud Plutarchum Æmil. Paulo

p. 275. E. restituendum in Catone Maj. p. 345. F: προσ-
έγραψε μὲν οὖν τῇ Συγκλήτῳ τὸν συνάρχοντα καὶ φίλον, Λεύκιον
Ουαλέριον Φλάκκον. sic vulgo, quod mutandum in προέγραψε
—τῆς Συγκλήτου. Q. Flaminio p. 379. B: τὸν μὲν προ-
έγραψε τῆς βουλῆς· vulgatur προσέγραψε. Tib. Gracch. p.
825. D: προγεγραμμένος κατ' ἀξίωμα τῆς Ῥωμαίων βουλῆς. At-
tigit Valesius ad Polybii Excerpt. T. III. p. 189.

318. C. Νικοπόλεως τῆς ἐταίρας] Plutarchus in Sylla p.
452. B.

318. D. Σοφοκλέους] Œdip. Tyr. 1090.

318. D. Ῥωμαῖστί μὲν Φήλιξ—] Geminus est locus in
Vita Syllæ p. 473. D: ἐκέλευσεν ἑαυτὸν ἐπὶ τούτοις Εὐτυχῇ
προσαγορεύεσθαι· τοῦτο γὰρ βούλεται ὁ Φήλιξ μάλιστα δηλοῦν·
αὐτοῖς δὲ τοῖς Ἑλλησι γράφων καὶ χρηματίζων ἑαυτὸν Ἐπαφρόδιτον
ἀνηγόρευε· καὶ παρ' ἡμῖν ἐν τοῖς τροπαίοις οὕτως ἀναγέγραπται,
Λεύκιος Κορνήλιος Σύλλας Ἐπαφρόδιτος. Conferatur Appianus
Bell. Civ. I. 97. Diodorus Sic. Excerpt. T. II. p. 541.
Helladius ap. Phot. p. 1588. ad eumque Meursius p. 59.

318. D. κατὰ Μένανδρον] Eamdē nomine Menandri sen-
tentiam adhibet Plutarchus Symp. III. 6. p. 654. D.
Scholiastes Theocriti II. 10. unde Grotius in Excerpt. p.
755. retulit Ὡς γὰρ δὴ πλεῖστον Ἀφροδίτης ἔχεις· quem
fecutus est Clericus p. 262. et Toupius sine dubio ita le-
gendum affirmavit in Emend. Suid. T. II. p. 46. et ad
Theocritum l. c. T. I. p. 210.

318. D. Μάρκελλος τὸ Οὐῖρτουῖτις τε καὶ Ὀνώρις] Marcello
tribuit in Ejus Vita Plutarchus p. 314. C. Livius XXVII.
25. XXIX. 11. Valerius Max. I. 1, 8. Cicero Verr. IV.
54. Nat. Deor. II. 23. At idem Or. Pro Sextio 54. C.
Marius perhibet auctorem templi, item Vitruvius III. 1.
VII. Præfat. Festus: *Summiſſiorem aliis ædem Honoris et
Virtutis C. Marius fecit; ne si forte officeret auspiciis publi-
cis, augures eam demoliri cogerent.* Diversas duas Marcelli
et Marii ædes iisdem Numinibus dicatas, intelligit Rosi-
nus Ant. Rôm. II. 18. p. 167. seq. De Marii dedicatione
Inscriptionem apponens ex *Epigrammatum libro*, ut ait,
quæ est apud Gruterum CCCCXXXVI. 3: ibidem C. 4.
alia est VIRTUTI ET HONORI L. ULPIUS MARCEL-

LUS. LEG. AUG. PR. PR. PANNON. INF. V. S. Cæterum hinc apparet quæ sit causa in varietate lectionis librorum nostrorum E. Harl. Jannot. Petav. qui pro Μάρκελλος exhibent Μάριος. Nam quod mox p. 322. C. in eadem re, Marcelli nomen ponitur; est ille locus perperam hinc a librario repetitus.

318. D. Μέντις—Σκαῦρος Αἰμύλιος] Cicero Nat. Deor. II. 23. Nomen Αἰμύλιος scribitur hoc et aliis locis in Harl. et Petav.

318. E. τὴν Τύχην τῇ Ἀνδρείᾳ παρωνόμασεν] τῇ Τύχῃ τὴν Ἀνδρείαν π. quod præbet B, dat quoque Harl. Pro παρωνόμασεν maluimus παρωνόμασαν ut Mez. neque enim Ancus rex nomen *fortunæ* primus instituisse putandus est, sed universe Latini. Est autem *fortuna* παράνομον *fortitudinis*. Attamen infra p. 322. D. ubi hic locus repetitur, dicitur τὴ τῆς Ἀνδρείας Τύχης ἱερὸν ὑπὸ Μαρκίου Ἀγκου—ἰδρυθὲν καὶ ὀνομασθέν· nec tamen inde efficitur ut vel alterutro loco vera, vel utroque lectio vitata sit. Illud apparet, posteriore loco perperam Ἀνδρείαν Τύχην factam esse ex ea quæ *Fors Fortuna* dicitur; siquidem non constat *Fortuna Fortis, Virilis* *Fortuna* eadem est quæ Ἀρρὴν *Mascula*, et ad Servium Tullium pertinet: de quo p. 323. A. Consulendus quoque B. Briffonius De Formul. I. 87.

318. F. πρὸ Καμίλλου] Videtur delendum: et omittitur p. 322. D.

318. F—319. A. Γυναικείας Τύχης—] In Vita Coriolani p. 232. A. Dionysius Hal. VIII. 58. Valerius Max. I. 8, 4. verbo Livius II. 40. Lactantius D. I. II. 7, 2.

p. 319. A. Φούριος Κάμιλλος] Plutarchus in Ejus Vita p. 144. D. Cicero Divinat. II. 32. Varro apud Gellium XVI. 17. Livius V. 32, 50. Dicit Φήμης καὶ Κληδόνης, *Aium Locutium*: De illis notavimus in Bibl. Crit. III. I. p. 60.

319. A, B. Φόρτικαν] Φόρτιν dant Bas. Xyl. Φόρτην margo Voff. Φόρτημ Mez. Cæsarem Populo R. hortos suos trans Tiberim sitos testamento legasse, novimus ex Suetonio in Cæsare, 83. Dione Cassio XLIV. 35. De hoc Plutarchi loco diligenter ac docte differuit B. Briffonius De Formulis

I. 87. probans nobis hanc non eandem fuisse, quæ *Fors Fortuna* a Servio Tullio ad Tiberim, sed post C. Jul. Cæsarem a Germanico Cæsare in his Hortis dicata sit, teste Tacito Annal. II. 41.

319. B. Περὶ δὲ Γαίου Καίσαρος—,] Non aptus est transitus, quasi ad alium Cæsarem, atque eum, de quo dixerat: malim ita scriptum esset Ἐπείγε Γαίον Καίσαρα—. Hujus historiæ auctores annotavimus ad Apophth. Reg. et Duc. θ. p. 206. C. *Sabinus* in ejus ducibus memoratur ab ipso Bell. Civ. III. 55 et alibi.

319. C. τῷ πνέοντι] Abest in Ald. Bas. Xyl. B. E. Voff. P. adest in Schott. Jannot. Anon. unde sumsit Stephanus. Harlei. dat μὴ πτήσσων ὅτι. Quod φέροντι in nostris conjecturis posuimus, pro *vento ferente* accipi volumus: quæ de significatione diximus ad p. 95. B.

319. D. ἄρξας τέσσαρα—] Collat. Muret. Schott. Anon. Mez. T. V. B. interpositum exhibent γῆς καὶ θαλάττης.

319. D. ηὔξατο τοῖς θεοῖς] Notavimus in Apophthegm. ι'. p. 207. E.

319. E. καταβαλοῦσα — κατέλιπεν] Vulgo — καταβαλοῦσα, τούτους ἀναβῆναι μόνον, δι' ὧν ἀνέβη μόνον, κατέλιπεν. In his B omittit ἀναβῆναι μόνον. Harlei. omittit δι' ὧν ἀνέβη μόνον. Utroque modo sensus juvatur.

319. E. καὶ Μάρκῳ] Quem velit Marcum non apparet. Poterat Antonius uterque M. et L. memorari, item Sex. Pompeius. Sed mox in hujus sententiæ interpretatione non nisi *Antonium* dicit. Aut hoc spurium est; aut aliquid germanum excidit.

319. F. περὶ ἣν ὡς ἔρμα κατέδυ] ἔρμα abest in B. et Voff. at in hujus margine ἄρμα. Vulgata lectio est exquisitæ dictio- nis, adhibitæ etiam Platoni Rep. VIII. p. 495. D: ὅταν αὐτοῦ παῖς γενόμενος, τὸ μὲν πρῶτον ζηλοῖ τε τὸν πατέρα καὶ τὰ ἐκείνου ἴχνη διώκῃ· ἔπειτα ἴδῃ αὐτὸν ἐξαίφνης πταίσαντα, ὥσπερ πρὸς ἔρματι, πρὸς τῇ πόλει, καὶ ἐκχέαντα τὰ τε αὐτοῦ καὶ ἑαυτὸν, ἢ στρατηγήσαντα, ἢ τιν' ἄλλην μεγάλην ἀρχὴν ἄρξαντα· κ. τ. λ. Ex re nautica ductum. Dio Cassius XLIII. 31: εἴ γε μὴ προκαταφυγὼν ἐς τὴν γῆν ἀγκύρας εἰς τὸ στόμα τοῦ λιμένος ἄλλας πρὸς ἄλλαις προσενεβεβλήκει, καὶ περὶ αὐτὰς οἱ πρῶτοι τῶν διωκόν-

των σφᾶς ὥσπερ περὶ ἔρμα ἐπταίκεσαν, πᾶν ἂν τὸ ναυτικὸν ἀπολω-
λέκει. Universe notat *firmamentum*, *fulcrum*, *retinaculum*;
hinc et *suburram* navis et *palos*, *crepidines*, infra superficiem
maris latentes, *scopulos*: ut fere interpretes hoc loco reddi-
derunt: sed VII. Sap. Conviv. p. 163. A. reddi potest *fla-
tio*, ut fecit Xylander, sed et *septum*, *agger*. Dio Chryf.
Or. III. p. 47. C: τῷ δὲ κυβερνήτῃ ἀνάγκη μὲν ὄρεσιν πρὸς τὸ
πέλαγος—οὐ μὴν οὐδὲ τὰ ἐν τῷ βυθῷ χρὴ λανθάνειν αὐτόν, ἢ λήσεται
περιπεσεῖν ὑφάλοις πέτραις, ἢ ἀδῆλοις ἔρμασι. Or. XII. p. 217.
C: στερεὸν ἔρμα legendum pro στερεὸν ἔργμα. Harpocration
Ἑρμάς· ὑφαλος πέτρα· vix dubium quin sit librarii error pro
Ἑρμα. Hesychius, Ἑρματα·—ὑφαλοι πέτραι. In simili fen-
tentia comparationem ἔρματος omisit Philo Jud. De Som-
niis p. 1128. D: ἐν αὐταῖς τοῦ βίου ταῖς δυσμαῖς ἐξοκείλαντες,
ἢ περὶ γλῶτταν ἄθυρον, ἢ περὶ γαστέρα ἀπληστον, ἢ περὶ τὴν τῶν
ὑπογαστρίων ἀκράτορα λαγνείαν. Ad eandem rationem acci-
piendus Lyfias apud Athen. XIII. p. 612. D: περὶ τοῦτον
τὸν κάπηλον ὡς περὶ στήλην διαφθείρονται. De hac notione dixit
Fischerus ad Anacreontis Fragm. XXXVIII. p. 372. de
eadem et aliis significationibus ἔρματος notavit quædam H.
Stephanus Thes. Gr. L. T. I. p. 1143. Alteram illam *fir-
mamenti* et *fulcri*, compluribus translationibus frequentem,
alibi attingemus.

319. F. Λέγεται δὲ πολλῆς—μεταβᾶσα πρὸς αὐτόν.] Eadem res
iisdem fere verbis narratur a Plutarcho in Ant. p. 930. D.
p. 320. A—F.] Hæc rhetorice hoc loco explicita, magis
historice narrantur in Vita Romuli p. 19—21. Res decan-
tata: partim eam attigimus Quæst. Rom. κα'. p. 268. E.
In fratrum fatu, ut in Herculis, longam noctem et eclipsin
fuisse, item rhetoricum est, et fuerit proditum, ut alia de
hoc ortu, tamen ab historicis, ne ut fabulam quidem, me-
moratam meminimus. Quod vulgatur *περιέπτυξε*, probum
et ab omnibus libris firmatum, excepto Petaviano, ex quo
annotatum est *περιέστηξε*: quod miror placuisse Abreschio
Dilucid. Thucyd. p. 562. Ibidem τῶν σκύμνων ἀπολωλότων,
αὐτὴ χρ. concinnius sit, τ. σκ. ἀπ. αὐτῇ, χρ.

320. F. Θεμιστοκλέους] Notavimus Quæst. Rom. κέ'. p.
270. B. Pro ὑστέραν B dat ὑστεραίαν.

p. 321. D. συνήθειαν] Forte, συνέχειαν.

321. E. δρυάδων] Haud temere nobis videmur monuisse δρυόχων legendum esse: qua de voce satis est lectores ablegasse ad Ruhnkenii annotationem in Timæum Voc. Δρύοχοι· δρυόχους ἐν Τιμαίῳ καλεῖ τὰ στηρίγματα τῆς πηγνυμένης νηός. Adhibeatur Basilius in Naumachicis ap. Fabric. B. G. VIII. p. 139. Voff. aliquantum accedit dans δρυῶν.

321. E. ἐπέσχε] ἔσχε item dat Harl.

321. F. Μούλιος—Σίλων—Τελεσῖνος] Et Harl. dat Μοῦῖλος. Ex historia Belli Marfici et Civilis cogniti, C. Papius Mutilus, Q. Pompædus Silo, Pontius Telefinus: horum et Plutarchus meminit in Mario p. 424. D. Sylla p. 470. E.

p. 322. A.] Conferendus Plutarchus in Numa p. 73. A. B. Dionysius Hal. A. R. II. 76.

322. B. πολέμου τύχην] Immo πολέμου πύλην ut in Numa p. 73. A. ubi item de Jano ter clauso.

322. B. Τίτου] Mez. Τίτου Μανλίου· ut in Vita Numæ p. 73. A.

322. C. ἡσυχίας τῆς Νουμᾶ προσίστορηται.] εὐτυχίας præter B, E, dat quoque Mez. Porro pro vetere προῖστόρηται reddidimus προσιστόρηται: ex E, Voff. Harl. Xyl. qui vertendo item expreffit. Καντάβρων etiam habet Harl. et Xyl.

322. C. φερέπολιν] Hoc quidem Pindari esse intelligimus ex Pausania IV. 30: ἦσε δὲ καὶ ὕστερον Πίνδαρος ἄλλα τε εἰς τὴν Τύχην, καὶ δὴ καὶ φερέπολιν ἀνεκάλεσεν αὐτήν.

322. C. Ἐξεστὶ δὲ οὕτω—] Temere hoc ex antecedentibus repetitum etiam notavit Jos. Mercerus ad Nonium Marcell. p. 142. quamquam ab eo dissentimus, quod hanc iterationem non librario, sed Plutarcho, ejus ipsius declamationis aliud meditamentum facienti, tribuit.

322. E, F. Σέρβιος δὲ Τοῦλλιος—Φενεστέλλαν—] Exposuimus ad Quæst. Rom. 15. p. 273. B. φαίνεστέλλαν est in E. et Harl.

322. F. ΠΙΜΙΓΕΝΕΙΑΣ—πρωτογονοῦν] Auctorem scripsisse πρωτογόνου verisimile est. De Fortuna Primigenia Cicero Leg. II. 10. Livius XXXIV. 53. ubi plura docent

interpretes. A Servio rege dedicatam narrat Plutarchus item Quæst. Rom. ρ5'. p. 289. B.

322. F. 'Οψεκουέντης] B, E. 'Οψεκουέντις. Harl. *Εντης. Eadem vocat μειλιχίαν Quæst. Rom. οδ'. p. 281. D. Memoratur apud Plautum Afinar. III. 3, 126. Inscriptionibus apud Gruter. LXXV. 6, 8. CCL. *Vicus Fortunæ Obsequentis* Regione I Urbis: item P. Victori. Et in Nummis frequens.

322. F. 'Ιδίας Τύχης] Hanc nominat in Quæst. Rom. οδ'. p. 281. E. non exstat apud P. Victorem De Reg. Urbis R. in Reg. X. quæ est Palatii, nec alibi quod sciam. Dionysius Hal. IV. 27. non nisi duas Fortunæ a Servio Tullio ædes dicatas tradit, alteram in Foro Boario, alteram ad Tiberis ripam Τύχης ἀνδρείας.

322. F. 'Ιξευτρίας] Quæst. Rom. οδ'. p. 281. E. alibi legere nos non meminimus. Fortasse sit eadem quæ P. Victori Reg. Urb. Rom. X. Palatii, est *Fortuna Vicina*: ut vel apud hunc, vel Plutarchum, error sit.

322. F. παρὰ δὲ τὴν Μουσκώσαν—Παρθένου Τύχης ἱερὸν ἔστιν] Hæc a proximis puncto erant disjungenda: in omnibus editionibus perperam continuantur. *Virgo Fortuna* est apud Nonium Voce *Undulatus* ex Varrone, p. 189. Arnobium Adv. Gent. II. p. 91. *Virginalis*, ubi videatur Def. Heraldus. *Muscofi fontes* cognominantur Virgilio Ecl. VII. 45. proprium nomen alibi non legimus: Μουσικώσαν quod est in Ald. B, E. Voff. Harl. non probandum. Quid si hæc *Fortuna* cum *Fonte et Aqua Virgine*, aut conjuncta fuit antiquitus, aut a Plutarcho confusa?

p. 323. A. 'Αβησχύμαις] Non solum Mez. sed etiam Josias Mercerus ad Nonium Marc. p. 142. corrigendum monuit Αἰσχυλῆαις *Esquiliis*, et *Fortunam Respicientem* intelligit. Atqui in *Esquiliis* nulla *Fortuna* memoratur apud Sext. Rufum et P. Victorem: apud Onuphrium quidem *Parva et Mala*. At in X Regione habet *Fortunam Respicientem* Inscriptio apud Gruterum p. CCL. et alibi eadem occurrit. Poterat ἐπιστρεφόμενη et *Reducem Fortunam* significare: cujus frequens est mentio in Scriptoribus, Inscri-

ptionibus, Nummis. Vid. Fabricius ad Dion. Cass. LIV. 10. Gesnerus ad Claudian. In VI. Conf. Honorii, 1. *Aram Malæ Fortunæ Esquiliis consecratam* prodit Cicero Nat. Deor. III. 25. Leg. II. 11.

323. A. Τύχης εὐελπίδος] Memorata Quæst. Rom. οδ'. p. 281. D.

323. A. Ἀφροδίτης Ἐπιταλαρίου] Non aliunde cognita. Larcherus Diff. de Venere p. 201. accipit a ταλάροις *qualis*, in quibus lanificii pensa et instrumenta ponuntur: ut sit *Venus lanificii præses*. At Meziriacus annotavit ἐπὶ ταλαρίου *in ludo talario*: quasi *ara prope ludum talarium* posita fuerit. Nos in neutram partem statuere possumus. Τύχης ἄρρενος mentio est Quæst. Rom. οδ'. quam eandem esse atque ἀνδρείαν, de qua Dionysius Hal. IV. 27. et Plutarchus supra p. 318. E. putamus.

323. A. μεγάλη ῥοπή] Sunt ipsa Demosthenis verba Or. Olynth. II. p. 8. C: μεγάλη γὰρ ῥοπή, μᾶλλον δὲ ὅλον ἢ τύχη παρὰ πάντ' ἐστὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα. Adhibuit Dio Chryf. Or. LXIV. p. 598. D: μεγάλη γὰρ ῥοπή, μᾶλλον δὲ ὅλον, εἴπερ τις, ἢ τύχη.

323. A—C. ἐξ αἰχμαλώτου—ἀπύστραψεν] Sumfit a Dionysio Hal. IV. 1. comparandus Livius I. 39. Ὀκρισία, ut Dionysio, dicitur in Harl. Festo in Voce *Nothum* est *Oclisia*, Aurelio Victori *Ocrefia* Vir. Ill. VIII. p. 79. ubi Inscriptio a Schotto allata.

323. B. κλιέντας] Ita Latinum et Græcum nomen πελάτην jungit in Romulo p. 25. A. De conditione hominum videantur citati ab Ruhnkenio ad Tim. Voce Πελάτης.

323. C. Οἱ δὲ περὶ Ἀντίαν—σπουδασάσης] Hinc in Fragmenta Historic. Lat. relatus hic locus edit. Sallust. Haverkamp. T. II. p. 359. Nomen uxoris Servii Γεγανίαν maluit scribi Mez. Tanaquillidem ubique Ταρκυλλίδα habent Ald. B. E. Voff. Harl. quasi a Tarquiniis oriundum.

323. D. τὴν βασιλείαν ἀποθέσθαι] Dionysius Hal. IV. 40. Livius I. 48.

323. D. προέσθαι τὴν πάτριον Ῥωμαίων πολιτείαν] Et Harl. dat προέσθαι: sed hoc postulat negationem καὶ μὴ προέσθαι, nec dimittere, ut Xyl. monuit. Ῥωμαίων est in Ald. Bas.

Xyl. Harl. Et πολιτείαν habet B in margine: at in ipsa oratione πομπήν, ut Harl.

323. E. Τιμόθεος] Idem dictum animadvertimus De Audiend. Poet. p. 32. D.

323. F. Φίλιππον ἀπέβαλε Μακεδονία] Hæc est lectio Stephani et codicum nostrorum scriptorum; nam in nostra editione Μακεδονία est operarum error. Bas. Xyl. Φίλιππος ἀπέβαλε Μακεδονίαν. Sic et Ald. excepto Μακεδονίας. Harl. κατέβαλε.

p. 324. A. ἀπέκοψεν ἡϊόνων] Reiskii est conjectura ἀνέκοψεν ἐρήμων retulit usque ad deferta meridiana: scilicet, quod, ut inquit, litora in media continente frustra quæras. Equidem ἡϊόνων retineam in dictione oratoria ut ad rem augendam compositum, nec sine verisimilitudine positum usque ad litora maris meridiani. At ἀνέκοψεν probem, ut usurpatum hoc sensu, et aliis et Plutarcho. v. c. Opp. Mor. p. 897. F. Vit. 265. F. 272. C. 296. A. 313. E. 402. B. 465. E. 699. B. 935. E. 971. D. Cæterum Pompeii illam Numidicam expeditionem simpliciter narravit Plutarchus in Ejus Vita p. 624. F. et sequ.

324. B. ὡς Ἀθηναίων] ὡς ὁ Ἀθηναίων dant Harl. Voss. P.

324. B. ὡς ὁ Κολοφωνίων] Hunc quamquam antiquissimum, tamen ut minimum in fine adjecit. Nec fane in Scriptoribus hoc imperium valde celebratur. Memorat Strabo XIV. p. 952. B. Inde Proverbium fluxisse dicitur, frequens illud τὸν κολοφῶνα ἐπιθεῖναι: de quo videantur Parmæiographi, et Platonis Scholiasta p. 18. ad quem locum annotata Ruhnkenii edidit Heusdius noster in Specim. Platon. I. p. 33.

324. C. Μιθριδάτην] Magis oratorie, quam vere dictum, Mithridatem, tempore Belli Marfici, ipsum occupatum fuisse bellis Sarmaticis et Bastarnicis; quippe hi populi dudum antea in ejus ditionem venerant, eique dediti et fideles erant, quum jam res inter eum Romanosque ad arma spectabat. Ita colligimus ex Appiano Mithridat. 15. Vol. I. p. 661. Vaillant. Regn. Achæmenid. p. 67.

324. D. Μετὰ τὴν ἐπ' Ἀλλίᾳ—325. D.] Totum hoc argumentum historice magis explicuit in Vita Camilli p. 141

—144. quocum conferre operæ pretium est Livium V. 46
 —49.—Vulgo legebatur ἐν Ἀλλίᾳ, quod ex Schott. venit:
 ad *Alliam*: quo sensu ἐν item usurpatur: veluti ἡ ἐν Χαιρωνείᾳ μάχῃ, pugna ad *Chæroneam*, quod et nos monuimus ad
 p. 82. D. et Wesselingius ad Diodor. Sic. T. I. p. 695.
 Et Harl. habet ἐν Παλλίᾳ.

Νοῦσον ἀνὰ στρατὸν—] Iliad. A. 10.

p. 325. B. εἶδε ἵχνη ποδῶν ἀκρώνυχᾳ] Huc pertinet Fragmentum Æliani apud Suidam Voc. Τριμμούς· Καὶ ἀναβλέποντες ὁρῶσι τριμμούς τῆς ἀνόδου καὶ προσβάσεις· δι' ὧν ἀνῆλθεν ὁ Ῥωμαῖος, καὶ συνέβαλλον μὴ ἄπορον εἶναι, ἀλλ' εὐεπίβατον. Vestigia levia et summis quasi unguibus impressa, eleganter dicuntur ἀκρώνυχᾳ, sic aliquoties Plutarchus: v. c. supra p. 317. E. 320. D. Eumene, 590. B. Seneca Epist. LVI. *suspensum vestigium ponitur*.

325. D. Πομπεύει δὲ μέχρι νῦν—] Plinius H. N. XXIX. 14: *De anserum honore quem meruere Gallorum in Capitolium adscensu deprehenso, diximus. Eadem de causa supplicia annua canes pendunt inter ædem Juventatis et Summani; vivi in furca sambucea arbore fixi.* Ælianus Nat. Animal. XII. 33: totius argumenti narrationem ita concludit: Ταῦτά τοι τίνουσι δίκην κύνες παρὰ Ῥωμαίοις, καὶ νῦν ἀνὰ πᾶν ἔτος προδοσίας ἀρχαίας μνήμη· τιμᾶται δὲ χὴν ταῖς τεταγμέναις ἡμέραις, καὶ ἐν φορείῳ πρόεισιν εὖ μάλα πομπικῶς.

325. F. Μαλίου καὶ Σερουίου.] Debuerat scribi vel Μανλίου cum Xyl. vel Μαλλίου cum B, E. Alterius loco requiram Σερουιλίου, ut Cruferius, *Servilios*, quum cætera sint nomina gentium, non prænomena singularium virorum. Aldinum Σερερουίου vitiosum vulgatam quoque vitii suspectam reddit. Budæus omisit.

325. F. Πολύβιος] II. 18 et 22. ubi et hunc Plutarchi locum attulit Schweighauserus.

p. 326. A. ὡς Λίβιος ιστόρηκε] VI. 1. πράγματα vertunt Xyl. et Cruferius *res Romanæ* quasi dicitur historia *res gestæ*. Apud Livium est: *Parvæ et raræ per eadem tempora literæ fuere; una custodia fidelis memoriæ rerum gestarum: et quod etiam si quæ in commentariis Pontificum, aliisque publicisque erant monumentis, incensa urbe pleræque interiire.* Pote-

rant πράξεις dici *Acta Senatus*, et similia scripta non item πράγματα. Sic Plutarchus Mario p. 425. D. Ciceron. 878. B. *acta alicujus rescindere, confirmare*, cet. Quid causæ sit, quod Λίβιος a Budæo redditur *Polybius* nescio.

326. A. Ἐγὼ δὲ τίθεμαι] Conjecturæ firmandæ monendum τίθεσθαι τινι τι esse, *alicui aliquid tribuere, imputare*: veluti supra τιθέναι p. 319. F. Nude etiam τίθεσθαι τινι, subaudiendo τὴν ψῆφον v. c. apud Aristidem T. I. p. 145, 167, 168, 193, 194. II. 247.

326. B. ὁ Μολοττὸς Ἀλέξανδρος] Livius VIII. 17, 24.

326. B. ἐπυθάνετο τὴν ἐν Ῥώμῃ δύναμιν] Alexandro non ignotos fuisse Romanos probabiliter et erudite differit Sancto-crucius noster Diff. de Alexandro p. 478. seq.

326. C. Οὐ γὰρ ἀναιμωπὶ γέ] Odyss. Σ. 148.

326. C. τρισκαίδεκα μυριάδων] Hic numerus non caret probabilitate, si audimus Livium de hoc argumento differentem IX. 19.

326. C—Ἐπιστάμενοι—] Odyss. I. 49. Deesse quædam notavit Mez. Reisk. et nos ad Titulum libri.

DANIELIS WYTTENBACHII

ANIMADVERSIONES

IN PLUTARCHI LIBRUM,

DE ALEXANDRI M. FORTUNA AUT VIRT.

ORATIO I.

P. 826. D. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΤΥΧΗΣ Η Α-
PETHΣ ΛΟΓΟΣ Α'.] In Catalogo Lampriæ, ut duo di-
versi produntur libri Num. CLXVI, περὶ τῆς 'Αλεξάνδρου τύ-
χης et Num. CLXXVI, περὶ τῆς 'Αλεξάνδρου ἀρετῆς. Sed
unum fuisse librum duabus orationibus distributum, ut
nunc fertur, non est quod dubitetur. In hac priore exor-
dium fuisse de Fortuna Alexandri idque intercidisse ipsa
prima verba arguunt—Οὗτος ὁ τῆς τύχης λόγος ἐστίν. Maca-
rius Chrysocephalus apud Villoisonum Anecd. Venet.
p. 9. locos inde profert eodem titulo qui hodie est : ἐκ τοῦ,
περὶ τῆς 'Αλεξάνδρου τύχης ἢ ἀρετῆς, πρώτου· mox ἐκ τοῦ περὶ τῆς
'Αλεξάνδρου τύχης ἢ ἀρετῆς δευτέρου. Sine Plutarchi et libri
nomine, locos inde protulerunt Stobæus ex Oratione II. p.
336. C : Κράτης ἰδὼν—τρόπαιον ἔστηκεν. Florileg. Tit. VI.
p. 81. Indidem, 'Αντισθένης—κρατούντων· Flor. Tit. LII. p.
365. Sententiæ Maximi et Antonii p. 516. verba p. 337.
E : Τὸ λαβεῖν καὶ ἀναθέσθαι δύναμιν—νοῦν ἔχοντος. Et omissa,
ut solet, Plutarchi mentione, hunc librum significavit Æ-
lianus Var. Hist. III. 23, 5. ut recte judicat Perizonius.

Plutarcho hunc librum abjudicat Gatakerus ad M. Antonin. p. 9. a, G. citans his verbis, *Plutarchi nomine auctor de Fortuna Alexandri*, rectius pro juvenili et rhetorica commentatione habet Mercerus ad Nonium Marcell. p. 142. ut notavimus ad librum proxime antecedentem: item Sanctocrucius docte et prudenter, more suo, differens in Censura Historicorum Alexandri M. p. 83. sequ. Duæ sunt Orationes: non diversæ materia, quasi ejusdem argumenti duæ partes: sed duo rhetorica ἐπιχειρήματα εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν veluti Plutarchi duæ sunt περὶ σαρκοφαγίας Juliani duæ in Constantium; et similiter apud Senecam Rhetorem.

Et de Alexandro quæri solebat inter Græcos et Romanos Fortuna an Virtute magis valuisset: Romanis fere secundum Fortunam, Græcis, et Plutarcho his in declamationibus, secundum Virtutem judicantibus. Illi his, victores victis, præsentem Græciæ servitutem, et Macedoniam devictam, ut argumentum Fortunæ Alexandri et Virtutis Romanæ objiciebant: hi contendebant, sortem contra casuram, Romanos victos sub victoribus Græcis futuros fuisse, si Alexander in Italiam venisset. Hoc enim Alexandrum destinasse, constat. Hinc agitata quæstio, *quinam eventus Romanis rebus, si cum Alexandro foret bellatum, futurus fuerit*: quam elegante digressionem tractat Livius IX. 17. sequ. nec tamen ita diligente et vera, quam speciosa et ad Romanorum sensum composita: ut verissime judicavit Sanctocrucius noster in Censura Historicorum Alexandri M. p. 479. et nos aliis etiam indiciis animadvertimus, quæ nunc explicare nil attinet. Illud monuisse satis est, Plutarchi animo et moribus congruisse hoc argumentum, qui ubique studium tuendæ veteris Græcorum Gloriæ proficitur. Et monuit ante nos H. Dodwellus in Dissertatione libri Plutarchei spurii De Fluminibus, Geograph. Minor. T. II. p. 109. cujus eruditissimi viri sententiam ut univèrse minus probamus, ita huic parti subscribimus ubi ait: “in illa Græcorum Romanorumque æmulatione Græcarum partium studiosissimus erat Plutarchus. Hanc “ille κακοῦθειας in Herodoto reprehendit quod alios rerum

“inventores quam Græcos agnoverit Herodotus. Hoc
 “studio *Vitas* collegit *Parallelas*, contulitque invicem ut
 “Græcos Romanis anteferendos ostenderet. Hoc studio
 “de Fortuna Romanorum scripsit; ut potiores Fortunæ
 “quam Virtutis partes in Romanorum rebus prospere fe-
 “liciterque gestis fuisse probaret. Alexandri, contra, For-
 “tunam ita laudandam censet, ut Virtutem tamen ejus-
 “dem majoris faciendam, plusque ad eventus prosperos
 “contulisse doceret. Solum enim pene Alexandrum fu-
 “isse, quem Romanis ex animo opponendum esse Græci
 “arbitrarentur, ex Livio manifestum est.” Uberius etiam
 de hac æmulatione differit laudatus Sanctocrucius p. 83.
 seq.

p. 326. E. Πολλὰς μὲν αὐπνους—] Iliad. I. 325.

326. F. Δαρειῖος—ἐκ δούλου καὶ ἀστάνδου] Sic Or. II. p.
 340. B. et in Vita Alexandri p. 674. D. ubi ἀσγάνδου legi-
 tur: perperam; nam et Eustathius ex Ælio Dionysio ad
 Odyss. T. p. 1854, 28: κυρίως δὲ, κατὰ Αἴλιον Διονύσιον, ἄγ-
 γαροι οἱ ἐκ διαδοχῆς γραμματοφόροι· οἱ δὲ αὐτοὶ φησι καὶ ἀστάνδαι
 Περσικῶς. Attamen regio sanguine ortum prodit Diodorus
 Sic. XVII. 5. Contra, Strabo XV. p. 1069. B: οὐκ ὄντα
 τοῦ γένους τῶν βασιλέων. Ælianus XII. 43. δοῦλος ἦν· qua
 de caussa videatur Kuhnius et Perizonius h. l. inprimis
 Wesselingius ad Diod. Sic. l. c.

τούμὸν δὲ σῶμα—] Videtur Plutarchus cogitasse oratio-
 nem quamdam Alexandri sua ipsius vulnera numerantis,
 cujuscumque est quam ex auctoribus suis refert Arrianus VII.
 10.

327. A. ἐν Ἰλλυριοῖς—ἡλοήθη] Nec in altera quidem Ora-
 tione, ubi cætera vulnera repetuntur, memorat p. 341. A.
 nec in Vita: nec Arrianus, qui unus diligenter hanc ex-
 peditionem prodidit I. 1—6. nec alius ex iis qui exstant.

327. A. περὶ Γράνικον] Or. II. p. 341. A. Vita p. 673. A.
 Arrianus I. 15. Diodorus Sic. XVII. 20.

327. A. ἐν δὲ Ἰσσοῦ ξίφει τὸν μηρόν] Or. II. p. 341. A.
 memoratur in Vita p. 675. E. Arriano II. 12. Diodoro
 Sic. XVII. 34. Curtius III. 11, 10. Justinus XI. 9. 9.

327. A. πρὸς δὲ Γάζην—] Or. II. p. 341. A. faltem, ἐν

Γάζη βέλει πληγείς τὸν ὤμον· sic et in Vita p. 679. B. Arrianus II. 27, 3. alterum etiam vulnus addit Curtius IV. 6: *sagittâ per loricam in humero: tum saxo crus ejus affligitur.* Nil Diodorus et Justinus: ille totam obsidionem verbo afficiens XVII. 48. forte perdita deinceps narratione: Justinus XI. 10, 11. ne verbo quidem.

327. A. Μακακάρτοις] Rectius erat Μακαάνδοις, ut apparet ex Arriano III. fin. 30, 19. Curtio VII. 6, 3. In Or. II. p. 341. B. item restituimus Μαγαγάνδοις.

327. A. ἐν ᾗπασιν οἷς] Or. II. p. 341. B. rectius legitur ἐν Ἀσσακάνοις· ibi enim hoc vulnus eum accepisse constat ex Arriano IV. 23, 6. Curtio VIII. 3, 28. Sed de scriptura nominis dubia videantur ibi Interpretes, Cellarius Geogr. Ant. T. II. p. 527.

327. B. ἐν δὲ Γανδρίδαις] *Gandaritas* nominat Plutarchus in Vita Alex. 699. F. at nullum cum his praelium aut vulnus nec ipse nec alii produnt. *Gangaridæ* a pluribus scribuntur. Horum et aliorum populorum cæsis exercitiis regiones eum expugnasse tradit Justinus XII. 8. sed suspecta fide, ut monet Glareanus ad h. l. cui adhibeatur etiam Sanctocrucius in Diff. de Hist. Alex. p. 399. Nec ex Diodoro XVII. 93, 94. hujusmodi quid colligitur.

327. B. ἐν δὲ Μάλλωσι] Rectius Μαλλοῖς ut Harlei. Mez. Or. I. p. 341. C. Vita Alex. p. 700. C. Arrianus VI. 9 et 10. Diodorus Sic. XVII. 98. Curtius IX. 4 et 5. Strabo XV. p. 1056. A.

327. C. ἄορνα ὕψη] Vid. Not. ad Apophth. Alex. κί. p. 181. C.

327. C. πάλιν προδοσίαι] παλιμπροδοσίαι, ut hoc loco Bryanus ad Plut. Alcib. Vol. II. p. 565. sic ibi Stephanus corrigere jubebat p. 205. B. ubi vulgo legitur διὰ τὴν Ἀστυόχου πάλιν προδοσίαν, confirmandæ formæ citans similem παλιμπροδότην Dinarchi ex Polluce VI. 194. et Appiani Bell. Civil. V. 96. Et ipsum παλιμπροδοσία D. Scottus in Append. ad Steph. duobus locis Polybii et Dionysii Hal. probavit. Valckenarius ad Herodot. VIII. 5. pro ἐπέσπαιρε malebat ἐτ' ἐσπαιρε, quod non malum est; unus a vulgata diversus G, qui dat ἐσπαρε.

327. C. πρὸς Ἀμύνταν — καὶ τοὺς Ἀερόπου παῖδας] Hanc sub regni initiis factionem alii non tradunt. Amyntas, nisi est ille Curtio *consobrinus Alexandri* VI. 9, 17: IV. 1, 27: Diodoro Sic. XVII. 48. Arriano II. 13, 3. secundum grammaticam rationem, potest ita intelligi, ut Aëropi filius fuisse dicatur, et sensus sit *ad Amyntam et cæteros Aëropi filios: ad Aëropi filios, in primis Amyntam*. Aero-
pum quidem significari apparet eum, qui Macedoniae rex fuit Olymp. XCV. cognitus ex Diodoro Sic. XIV. 37. Æliano Var. Hist. XII. 43. et aliis ibi ab utroque interprete citatis. Alexandrum Aëropi filium legimus apud Arrianum I. 7, 9. eumque cum hoc Plutarchi loco jungit Freinshemius in Supplement. Curtii I. 10, 5.

327. D.] Geminæ sunt narrationes Plutarchi Or. II. p. 342. D. Alex. p. 672. A. et ipsius Alexandri apud Arrianum VII. 9, 10. Parvas pecuniæ et militum copias, quibus Alexander fretus tantum bellum suscepit, varie quidem, sed tamen exiguas cuncti tradunt Scriptores; quorum dissensum notavit Sanctocrucius p. 236. seq. de Historicis citatis consulatur idem: de Oneficrito p. 38. Aristobulo, p. 42. Ptolemæo, p. 44. Anaximene, p. 33. Duri Samio, p. 53.

327. F. τὴν Ἰλιάδα καὶ τὴν Ὀδύσσειαν—] Oneficrito auctore prodit Plutarchus in Alexandro p. 668. D. et de sola quidem Iliade: καὶ τὴν μὲν Ἰλιάδα τῆς πολεμικῆς ἀρετῆς ἐφόδιον νομίζων καὶ ὀνομάζων, ἔλαβεν μὲν Ἀριστοτέλους διορθώσαντος ἣν ἐκ τοῦ νάρθηκος καλοῦσιν· εἶχεν δὲ ἀεὶ μετὰ τοῦ ἐγχειριδίου κειμένην ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον, ὥς Ὀνησικράτης ἰστόρηκεν· ita subinde hoc nomen *Onesicrates* scribitur. Sed universe *Homeri carmina* dicunt Strabo XIII. p. 888. B. Plinius H. N. VII. 30. Videatur et Sanctocrucius, libro laudato p. 205.

p. 328. A. ἐν Λυκείῳ περίπατον—ἐν Ἀκαδημίᾳ θέσεις] Λυκείῳ est in E, F, G, Gron. Xyl. vulgo Λυκίῳ. Ambulationem congruere Lyceo, constat: Academiae theses, quod hujus erat de omni *quæstione* proposita in utramque partem disputare. Est enim *hypothesis*, *caussa*, oratio de facto aut re singulari, argumentum oratorum: at vero *thesis*, *quæstio*, oratio de re universa, argumentum philosophorum.

Sed idem institutum tenuit Aristoteles et Theophrastus—. De his Theon Sophista in Progymn. Cap. II. p. 20 : παραδείγματα δὲ τῆς τῶν θέσεων γυμνασίας λαβεῖν ἐστὶ παρά τε Ἀριστοτέλους καὶ Θεοφράστου· πολλὰ γάρ ἐστιν αὐτῶν βιβλία θέσεων ἐπιγραφόμενα. Huc pertinet illud Hippolochi apud Athenæum IV. p. 130. E : σεαυτὸν εὐδαιμονίζεις τὰς Θεοφράστου θέσεις ἀκούων. Sic in Academia τὴν θέσιν τοῦ Ξενοκράτους εἰσηκότος apud Plutarchum Apophth. Lacon. p. 220. D. Libros θέσεων Aristotelis ac Theophrasti a Veteribus memoratos refert Fabricius B. G. II. p. 191, 249. Etiam summae et argumenti brevissima declaratio, ut hodieque sic antiquitus dicebatur thesis : veluti illae quaestiones Ciceronis Attic. IX. 4, 9.

328. C. Κριταί, Ἀλκιβιάδαι, Κλειτοφῶντες] Dialogi Platonis exstant horum inscripti nominibus : duo priores clari sunt homines, tertii obscurior est fama.

328. C. Ὑρκανοὺς—κατεσθίουσι] Dubito an hæc de singulis populis historica diligentia pronuncientur. Quod Sogdianis et Scythis hoc loco tribuitur, Caspiis tribuit Strabo XI. p. 787. A. Porphyrius De Abstin. IV. 21 : ἰστοροῦνται γοῦν Μασσαγέται καὶ Δέρβικες ἀθλιωτάτους ἡγεῖσθαι τῶν οἰκείων τοὺς αὐτομάτους τελευτήσαντας· διὸ καὶ φθάσαντες καταθύουσιν καὶ ἐστιῶνται τῶν φιλτάτων τοὺς γεγηρακότας. Τιβαρηνοὶ δὲ ζῶντας κατακρημνίζουσιν τοὺς ἐγγυτάτω γέροντας. De Massagetis jam Herodotus I. 216. paulo diverse, tamen significans et de his moribus eos a Græcis perperam ad Scythas referri : ὁ γὰρ Σκύθας φασὶ Ἕλληνας ποιεῖν, οὐ Σκύθαι εἰσὶ οἱ ποιοῦντες ἀλλὰ Μασσαγέται·—ἐπεὰν δὲ γέρων γένηται κάρτα οἱ προσήκοντες οἱ πάντες συνελθόντες θύουσί μιν, καὶ ἄλλα πρόβατα ἅμα αὐτῶν ἐψήσαντες δὲ τὰ κρέα, κατευωχέονται. Ταῦτα μὲν δὲ τὰ ὀλβιώτατά σφι νεόμισται. Τὸν δὲ νοῦσιν τελευτήσαντα οὐ κατασιτέονται, ἀλλὰ γῇ κρύπτουσι—. Fortasse ex eodem capite fluxerunt quæ in hoc Plutarchi loco de Arachosiis et Hyrcanis narrantur ; siquidem Herodotus, promiscuum cum mulieribus coeundi usum et σπείρουσι δὲ οὐδὲν, ἀλλὰ ἀπὸ κτηνέων ζώουσι καὶ ἰχθύων, item de Massagetis dicit. De Massagetis et Derbicibus eadem ex Porphyrio refert Hieronymus Adv. Jo-
vinian. II. p. 53. E. Theodoretus Serm. IX. p. 615. A.

pro his *Tibarenos* nominans. Similia legantur apud Diogenem Laert. IX. 83. Sextum Empir. Pyrrhon. Hyp. III. 210. Ælium Var. Hist. IV. 1. ubi videndi interpretes Fabricius et Perizonius: tum vero Menagius ad Diog. Laert. VI. 79. Persarum matrimonia cum matribus subinde memorantur: v. c. Diogeni Laertio Proëm. 7. IX. 83. et Menagio citatis. Dioni Chrys. Or. X. p. 150. D. Cononi Narrat. IX. fin. p. 252. Sexto Empir. Pyrrhon. Hyp. I. 152. III. 205. ubi utriusque Scriptoris interpres Schottus et Fabricius, ut Briffonius De Reg. Pers. II. 155. alios etiam testes appellant. Ne vero quis putet illos populos in Græcis ab Alexandro invec̃tis institutis permanfisse; nam antiquos mores et patrios alii partim retinuerunt, alii repeterunt, quod et aliunde colligitur et ex Scriptoribus citatis Alexandro posterioribus, qui illos mores ut sua adhuc ætate in illis populis usitatos referunt.

328. D. Καρνεάδου — Διογένη τὸν Βαβυλώνιον] Frigidum sane argumentum nec nisi declamationis licentia excusabile: quasi vero Carthaginienfes et Babylonii illa ætate feri et agrestes, ac non humanitate et artibus exculti, fuerint. In Diogene etiam bifariam falsum: primum *tempore*, quod is per ætatem non potuit esse Zenonis discipulus, quippe natus circiter viginti annis post hujus obitum, ut ostensum in Disputatione De Panætio p. 13—16. deinde *loco*, quod Babylon tunc fuit florentissima literis Græca urbs Seleucia. Clitomachum patria Carthaginiensem, nomine Hasdrubalem, tradunt Diogenes Laert. IV. 67. et citati ad eum locum ab interpretibus.

328. D. Σωκράτης μὲν ξένα παρεισάγων δαιμόνια] Ex ipsa accusationis formula sumtum, quæ est apud Xenophontem Mem. Socr. I. 1, 1. Platonem Apol. Socr. p. 321. F. Diog. Laert. II. 14. In hujus rei mentione scriptores καινὰ δαιμόνια et ξένα promiscue usurpant: quæ proprie differunt, et in sua lege distinguit Cicero Leg. II. 8: *neve novos sed nec advenas nisi publice adscitos, privatim colunto*: quod ita interpretatur 12, *suosque deos aut novos aut alienigenas coli*.

328. E. Θμιστοκλῆς] Notavimus in Ejus Apophthegm. p. 185. F. Ex eadem disjunctione fluxit illud Ovidii Trist. I. 4, 28: *Si modo qui periit, non periisse potest.*

328. F. περιουκοῦσαν] Mez. nomen proprium putavit. Teneo παροικοῦσαν ut item vertit Amyotus et Budæus *accolam urbem Græcam*. Nomen ei erat Ἀλεξάνδρεια, teste Arriano III. 28, 6. IV. 22, 5. V. 1, 8. Curtio VII. 3, 23. Diodoro Sic. XVII. 83. ubi errorem Scriptorum rerum Alexandri perperam Paropamisum pro Caucaso accipientium et celebrantium, diligenter castigat Wesselingius, ut item Sanctocrucius noster p. 649. seq. hujus urbis situm designans p. 827.

p. 329. A. ἐμποδισθεῖσαν] Memoranda etiam prior nostra conjectura, eademque nobis cum Reiskio communis ἐμπολισθεῖσιν, per quas in his terris conditas exstincta est barbara feritas. Verbum a Stephano in Thef. L. Gr. omissum, apperuit D. Scottus in Append. ex Dionysio Hal. A. R. II. 1. p. 76, 5. Simplex πολίξειν urbem facere, ex Herodoto et aliis probavit idem Stephanus: et nos in Adversariis annotavimus ex Plutarcho Romul. p. 22. F. Porphyrio Vit. Pyth. §. 20. Jamblichio Vit. Pyth. §. 30. Aristide T. I. p. 26, 231. II. 347.

329. A. πολιτεία—Ζήνωνος] Ex his fontibus fluxit Ciceronis disputatio Leg. I. 7—12. et alibi, Off. I. 7. Ejus libros περὶ πολιτείας memorat Plutarchus Symp. III. p. 653. E. Lycurgo, 59. A. Diogenes Laert. VII. 32, 33, 34, 121, 129, 131. Indidem sumtum videtur placitum decori expers ap. Sextum Empir. Pyrrhon. III. 205. Alii etiam citantur a Fabricio B. G. II. p. 415.

329. B. ὡς Ἀριστοτέλης συνεβούλευεν] Consilium reprehendit, omisso tamen Aristotelis nomine, Eratosthenes, quantum ex Strabone intelligimus II. p. 116. B: ἐπὶ τέλει δὲ τοῦ ὑπομνήματος οὐκ ἐπαινέσας τοὺς δίχα διαιροῦντας ἅπαν τὸ τῶν ἀνθρώπων πλῆθος εἰς τε Ἕλληνας καὶ βαρβάρους· καὶ τοὺς Ἀλεξάνδρῳ παραινούντας τοῖς μὲν Ἕλλησιν ὡς φίλοις χρῆσθαι, τοῖς δὲ βαρβάροις ὡς πολεμίοις· βέλτιον εἶναι φησὶν ἀρετῇ καὶ κακίᾳ διαίρειν ταῦτα· — διόπερ τὸν Ἀλέξανδρον ἀμελήσαντα τῶν παραινούντων,

οὖς οἷόν τ' ἦν ἀποδέχεσθαι τῶν εὐδοκίμων ἀνδρῶν, καὶ εὐεργετεῖν.
Ex hoc Eratosthenis dicto fluxisse hanc Plutarchi sententiam satis apparet.

329. C. ὥσπερ ἐν κρατῆρι φιλοτησίῳ μίξας τοὺς βίους.] Ut mundi creator Deus materiam in cratere temperavit, apud Platonem in Timæo p. 528. D. et 531. A: ταῦτ' εἶπε· καὶ πάλιν ἐπὶ τὸν πρότερον κρατῆρα, ἐν ᾧ τὴν τοῦ παντὸς ψυχὴν κεραννύς ἔμισγε, τὰ τῶν πρόσθεν ὑπόλοιπα κατεχεῖτο μίσγων κ. τ. λ. Item ut Legislator civitatem tamquam craterem temperans Leg. VI. p. 623. C. in lege nuptiali suadenda: πόλιν εἶναι δεῖ δίκην κρατῆρος κεκραμένην· οὗ μαινόμενος μὲν οἶνος ἐγκεχυμένος ζεῖ, κολαζόμενος δὲ ὑπὸ νήφοντος ἑτέρου θεοῦ καλὴν κοινωνίαν λαβὼν ἀγαθὸν πόμα καὶ μέτριον ἀπεργάζεται· ταῦτ' οὖν γιγνόμενον ἐν τῇ τῶν παίδων μίξει, διορᾶν, ὡς ἔπος εἶπειν, δυνατὸς οὐδεῖς—. In festo conventu Isthmiorum eadem comparatione usus est Aristides T. I. p. 25: ἐπὶ κοινὸν κρατῆρα συνιόντων, καὶ σπενδόντων ἅμα καὶ θυόντων. Hæc ex Platonis consuetudine: sed ipsum etiam factum spectatur, Alexander convivio excipiens principes Macedonum, Persarum, aliarumque devictarum gentium, quale est apud Arrianum VII. 11, 14:— ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κρατῆρος αὐτὸς τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν ἀρυόμενοι, ἔσπενδον τὰς αὐτὰς σπονδὰς· εὐχετο δὲ τὰ τε ἄλλα ἀγαθὰ καὶ ὁμόνοιάν τε καὶ κοινωνίαν τῆς ἀρχῆς τοῖς τε Μακεδόσι καὶ Πέρσαις. Et ad illas amicorum nuptias cum Perfidibus, mox memorandis, hæc quoque pertinent.

329. D. Δημάρατος] Eiusdem nomine dictum refertur in Vita Alexandri p. 696. F. et 687. A. Plura de homine diximus ad p. 70. D.

329. E. νυμφαγωγίας.] Plutarchus Vit. Alex. p. 703. E: τῶν δὲ ἐταίρων γάμον ἐν Σούσοις ἐπιτελῶν—. Arrianus VII. 4. octoginta sponforum sponfarumque paria prodit. Breviter nec numero addito refert Diodorus Sic. XVII. 107. Chares apud Athenæum XII. p. 538. B. nonaginta duo: hinc sua habet Ælianus VIII. 7.

p. 330. A. ἐκ τοῦ Μακεδονικοῦ καὶ Περσικοῦ τρόπου μεμιγμένην τινὰ στολὴν ἐφόρει] Sic fere in Vita Alexandri p. 690. E. Diodorus Sic. XVII. 77. ubi videatur Wesselingius: item Sanctocrucius in Diff. de Historicis Alex.

declamatorias ineptias in hoc Plutarchi loco notans p. 370.

330. A. Ἐρατοσθένης] libro supra memorato p. 329. B.

330. B. ἐλέφασι] Notavimus p. 144. D.

330. C. Ἀρίστιππος—] Pertinet ad ejus acute dictum quod refertur a Diogene Laertio II. 70. et Sexto Empir. Pyrrhon. H. III. 204: παρὰ Διονυσίῳ τῷ τῆς Σικελίας τυράννῳ τοιαύτης ἐσθῆτος Πλάτωνι καὶ Ἀριστίππῳ τοῖς φιλοσόφοις προσ-
ενεχθείσης ὁ μὲν Πλάτων ἀπεπέμψατο, εἰπὼν, “Οὐκ ἂν δυναίμην
“θῆλυν ἐνδύναι στολὴν, Ἀρρὴν πεφυκώς,” ὁ δὲ Ἀρίστιππος προσή-
κατο, φήσας, “—καὶ γὰρ ἐν βακχεύμασιν Οὔσα ἢ γε σώφρων οὐ
“διαφθαρήσεται.” Venustas est in opportuno responso ex
eiusdem Euripidis tragœdia Bacchis; unde hi versus petiti
sunt 317, 834. de quibus alia etiam notavimus in Epistola
Critica p. 12.

330. D. Τρῆρες Ἰωνίαν] De horum incursionibus in Ioni-
am Strabo I. p. 106. A, B. XI. p. 779. C. XII. p. 859.
C. post conditas in Ionia Atheniensium colonias numeran-
tur: Cimmericus populus Magnetas delevisse dicuntur
XIV. p. 958. C. indeque Eustathius in Odyss. A. p. 1671,
20. Ergo ab Herodoto et aliis non *Treres*, sed *Cimmerii*
nominantur. Illorum pars in Thracia habitantes *Treres*
memorantur apud Thucydidem II. 96. Plinium IV. 17.
p. 201. Stephanum Byz. Voc. Τρῆρος, e Callimacho et
aliis.

330. D. Σκύθαι Μηδίαν] Herodotus I. 12, 85—87.

330. E. ταῖς φωναῖς] Propria sunt Plutarcho apophtheg-
matum laus ac studium: ut notavimus p. 172. A.

330. E. Ἀντίγονος ὁ γέρων] Ita cognominatur primus An-
tigonus, dux Alexandri M. pater Demetrii Poliorcetae,
avus Antigoni Gonatae. Ejus apophthegmata sunt p. 182.
A. non item hoc, nec alibi. Eodem cognomine γέρων,
major, ut a sequentibus distinguatur, ponitur in Ifid. et
Ofirid. p. 360. C. Vita Pelopidae p. 278. D. Sic Metellus
γέρων De Garrul. p. 506. D.

330. F. Διονύσιος—ἀστραγάλοις] Rectius Lyfandro tribui-
tur in Apophth. Lacon. p. 229. B.

330. F. Σαρδαναπάλου] Polybius Excerpt. Virt. et Vit. T.

III. p. 21. Plenius Strabo XIV. p. 989. A, B. ex Aristobulo, ipsam addens sepulcri inscriptionem, quam solam indidem refert Arrianus II. 5. et Apollodorus ap. Schol. Aristoph. Av. 1022. Athenæus ex Chrysippo VIII. p. 335, 336. duos illos ut famosissimos refert Dio Chryf. Or. IV. p. 81. D. tertium addit Clemens Alexandr. Strom. II. p. 411. D. Cicero illos vertit Tusc. V. 35: *Hæc habeo quæ edi, quæque exsaturata libido Hausit: at illa jacent multa et præclara relicta*: ubi alia etiam dedit Davifius.

p. 331. A. Αὐδασοῦντι] Epigramma reponitur Or. II. p. 335. B. ubi videantur notata. Integrum duobus in principio versibus additis legitur in Anthologia Epigr. Lib. IV. p. 454: Ἀρχελάου, οἱ δὲ Ἀσκληπιάδου· εἰς τὸν αὐτόν. Τόλμαν Ἀλεξάνδρου καὶ ὅλαν ἀπεμάξατο μορφὰν Λύσιππος· τίν' ὁδὸν χαλκὸς ἔχει δύναμιν; Αὐδασοῦντι δ' ἔοικεν ὁ χάλκεος εἰς Δία λεύσων, Γᾶν ὑπ' ἐμοὶ τίθεται, Ζεῦ, σὺ δ' Ὀλυμπον ἔχει. Videatur eruditissimus Jacobfius Animadverff. in Anthol. Vol. II. Part. I. p. 179.

331. A. καὶ Ἀλέξανδρος—υἱός] Alexandri videtur esse responsum ad illum epigrammatis poetam, sed fine carens ac truncum. Alibi me legere, non nunc quidem recorder.

331. B. ἐπ' Ὀλύμπια] In Vita Alex. p. 666. D. breviter τῶν περὶ αὐτὸν ἀποπειρωμένων εἰ βούλοιτ' ἂν Ὀλυμπιάσιν ἀγωνίσασθαι στάδιον· ἦν γὰρ ποδῶκης· Εἴ γε, ἔφη, βασιλεῖς ἔμελλον ἔξιν ἀνταγωνιστάς.

331. B. τῆς ἀρετῆς κατὰ βῆμα μνημονεύης] In Alexandrum transtulit quod de Lacæna prodidit ipse in Apophth. Lacæn. β'. p. 241. E.

331. C. Ἀμφοτέρων, βασιλεὺς τ' ἀγαθός—] Iliad. Γ. 179. Eundem tractat Socrates ap. Xenophontem Ἀπομν. III. 2, 2. Inscriptus Juliani Imperatoris sepulcro, teste Zosimo III. 34, 7. et alios: quod Epigramma Libanio auctori tribuitur in Epigramm. Analect. Brunck. Vol. II. p. 404.

331. D. τὴν Πάριδος λύραν—] Hæc narratio paulum diverse exstat in Vita Alexandri p. 672. B. Æliano Var. Hist. IX. 38. ubi videndi Interpretes, Stobæo Flor. Tit. VII. p. 90. Homericus versus est Iliad. I. 186.

331. E. Πύρρωνι δὲ τῷ Ἡλείῳ] Nil de donis in hunc ab Alexandro collatis Diogenes Laertius; quamquam non abest a verisimilitudine, siquidem cum Anaxarcho magistro apud Alexandrum in Asia fuit, ut ille prodit IX. 61. Et talem fuisse famam diserte narrat Sextus Empiricus Adv. Mathem. I. 282: λέγεται γὰρ αὐτὸν (τὸν Πύρρωνα) καὶ ποιῆσιν εἰς τὸν Μακεδόνα Ἀλέξανδρον γράψαντα, μυρίοις χρυσοῖς τετιμῆσθαι. Itaque dissentiam a Sanctocrucio meo hujus facti fidem repudianti, in Dissert. De Historic. Alexandri p. 210.

331. E. Ξενοκράτει δὲ—πεντήκοντα τάλαντα—] Hujus rei certior est auctoritas et a multis prodita: Plutarcho in Vita Alex. p. 668. E. in hoc ipso libello p. 133. B. Apophthegm. Alex. λ', p. 181. D. ubi plura notavimus.

331. E. Ὀνησίκριτον] Vit. Alex. p. 701. C. Arrianus VI. 2, 6. VII. 5, 9: 20, 6. Strabo XV. p. 1051. B. ibi Casaubonus. Diogenes Laert. VI. 84. ad eum Menagius. Fabricius B. G. II. p. 223 et 365. Sanctocrucius l. l. p. 38, 210. 442, 732—747. et nostra notata ad p. 327. D.

331. F. Διογέει — περὶ Κόρινθον.] Res vulgo celebrata. Plutarch. Vit. Alex. p. 671. D. Diog. Laert. VI. 32. Valer. Max. IV. 3. Ext. 4. alii.

331. F. Ἀργεάδας] Dicti ab Argeo Macedoniae rege post Caranum quinto: quem significat Stephanus Byzant. in Voc. Ἀργέου νῆσος.—ἀπὸ Ἀργέου τοῦ Μακεδόνης, ἀφ' οὗ Ἀργεάδαι· annotavit hunc locum etiam Meziriacus. Nam quod Reiskius vult Ἀργειάδας ex eodem Stephano Voc. Ἀργος, habet et ipsum aliquam verisimilitudinem, nec tamen tantam, quantam vulgata, scilicet quia hæc a libris firmatur, illa non item.

p. 332. A. ἀνευρών] Probabilius est ἀνερευῶν, in Jannot. Jun. Anon. Vulcob. margo G.

332. B. Διονύσου θεοῦ γενάρχου καὶ προπάτορος] Magis oratorie quam vere dictum. Hercules et Perseus ita poterant dici: at cum Baccho nil commune ut in proavis numeraretur. Itaque hoc utitur ad eum argumento Anaxarchus apud Arrianum IV. 10, 8: Διόνυσος μὲν Θεβαῖος ἦν, οὐδέν τι προσήκων Μακεδόσι καὶ Ἡρακλῆς Ἀργεῖος, οὐδ' οὗτος προσήκων, ὅτι μὴ κατὰ γένος τὸ Ἀλεξάνδρου. Ἡρακλείδην γὰρ

εἶναι τὸν Ἀλέξανδρον. V. 26, 8. ipse Herculem πρόγονον nominat, Bacchum non item. Cæterum, laudem quæfivisse Alexandrum Herculis et Bacchi per Indiam factis instaurandis et celebrandis, communis est locus in hoc historiæ argumento.

332. B. γυμνήτιδος σοφίας ἐθάδες] Gymnosophistæ: Vita Alex. p. 700. F. seq. cæterum fatis celebrati.

332. C. παρακόψαι καὶ παραχαράξαι τὸ νόμισμα] Pervulgatum præceptum *Diogenis adulterare pecuniam*, id est, *receptos mores contemnere*: de quo videatur Julianus Imp. Or. VI et VII. Menagius ad Diog. Laert. VI. 20. Dictio et ad alia transfertur: de quo monuit Wesselingius ad Diodor. Sic. I. 78.

332. C. χειροκρασίαν] Reiskius malit *χειροκρατίαν*, laudans Wesselingium ad Diodor. Sic. T. II. p. 534. in lectionis varietate huic assentientem. Eamdē attigit non oblitus Plutarchei hujus loci H. Stephanus Thes. L. Gr. T. IV. p. 422, 423. Differentia significationis colligitur ex iis quæ diximus p. 20. A. de vocabulis *γυναικοκρατία* et *γυναικοκρασία*: sic *χειροκρασία* intelligatur *libido manuum*, *χειροκρατία*, *imperium manuum*.

332. C. τὸν Στωϊκὸν ἐκείνον λόγον] Stobæus Eclog. Ethic. p. 169: Φασὶ δὲ (οἱ Στωϊκοὶ) καὶ πάντα ποιεῖν τὸν σοφὸν κατὰ πάσας ἀρετάς· πᾶσαν γὰρ πρᾶξιν τελείαν αὐτοῦ εἶναι· διὸ καὶ μηδεμίαν ἀπολελεῖσθαι ἀρετῆς.

332. D. ἐπίπονον] Harl. ἐπίμονον, ut Reisk. Nec præferam vulgato.

332. E. τὸ τοῦ Πώρου—Βασιλικῶς] Notavimus in Apophthegm. λα'. p. 181. E.

332. E. Ῥωξάνης] Or. II. p. 338. D. Vit. Alex. p. 691. E: τὰ περὶ Ῥωξάνην ἔρωτι μὲν ἐπράχθη, καλὴν καὶ ὠραίαν ἐν τινι χρόνῳ (lege χορῶ) παρὰ πότον ἐφθεῖσαν. Arrianus IV. 19. ex communi fonte. Curtius VIII. 4. Pro Ὁξυάρθρου Junius annotavit Ὁξυάρτου. Ita certe nomen scribitur apud Plut. Vit. Alex. p. 697. C. Arrianum loco memorato et alibi. Nam Curtium, qui patrem Rhoxanæ prodit *Cobortanum*, indeque hoc nomen in locum Plutarchi citatum in-

vehere volentem Wesselingium pro ἐν τινι χρόνῳ legendo ἐν χορτάνου, non moramur.

332. F. καθάπερ τινὰ γένεσιν τύχης βασιλικῆς] Vix sanum est γένεσιν· in mentem mihi venit γύμνωσιν· nec improbandum Reiskii νέμεσιν. De re narrat Plutarchus Vit. Alex. p. 690. B: Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἐπῆλθεν, ἀλγῶν τε τῷ πάθει φανερός ἦν καὶ τὴν ἑαυτοῦ χλαμύδα λύσας ἐπέβαλεν τῷ σώματι καὶ περιέστειλεν.

332. F. Ἡφαιστίωνος] Vita Alex. p. 688. A. Apophthegm. p. 180. D. ubi est ὥσπερ εἰώθει, quod hoc loco ὡς ἔτυχε καὶ ἀπλῶς, forte et simpliciter: ἀπλῶς non de industria, nec certo quodam consilio, sed consuetudine tacita: de qua notione quædam annotavimus supra alicubi.

p. 333. A. Σωκράτης ἠνέσχετο συγχοιμηθέντος Ἀλκιβιάδου] Plato Sympof. p. 334. G. Diogenes Laert. II. 31. Nepos Alcib. II. Pro ἠνέσχετο Junius notavit ἀπέσχετο· quo non opus est.

333. A. Φιλόξενος] Plutarch. Vit. Alex. p. 676. F. Adv. Epicur. p. 1099. C. Ufum particulæ ἵνα notavimus ad p. 67. F.

333. B. Ξενοκράτην] Diximus modo p. 331. E.

333. B. Τοῦτο ποσάκις Ἀλέξανδρος εἶπε—;] Quid illud fit quod dixerit, excidit ex libris: ut pleraque hinc ad finem.

333. C. παρὰ τὰ δεινὰ—] Notavimus p. 172. F.

333. C. Εἰς οἶωνός—] Iliad. M. 243.

333. C. Πέρας μὲν ἐστίν] Demosthenis Or. Pro Coron. p. 326. C. Notavimus supra p. 166. F.

333. C. Θουκυδίδης] II. 87. Ut suo utitur Solinus Cap. I. p. 8. C. Memoriam metus perimit: ut sententia aliena Achilles Tatius Hist. Amat. VII. p. 441: Ἀληθὴς δὲ ἐστίν, ὡς ἔοικεν, ὁ λόγος, ὅτι μνήμην ἐκπλήσσειν πέφυκεν φόβος. Dudum monuimus Bibl. Crit. Vol. I. Part. II. p. 62.

DANIELIS WYTTENBACHII

ANIMADVERSIONES

IN PLUTARCHI LIBRUM,

DE ALEXANDRI M. FORTUNA AUT VIRT.

ORATIO II.

P. 333. D. *χθὲς*] Declamatio five *Διάλεξις*, biduo deinceps habita: ut illa *περὶ Σαρκοφαγίας*, quarum altera simile exordium habet, p. 996. D.

333. E. *Ἀρχεστράτου*] Hujus multi sunt et luculenti apud Athenæum loci: ex eodem certe III. p. 104. A. quo Chrysippi de Archestrato dictum refertur, affirmantis carmen hujus *γαστρολογίαν* Epicuro fuisse *μητρόπολιν τῆς φιλοσοφίας αὐτοῦ*, colligitur eum inter Olympiadem CXIV. et CXXVII. floruisse, quarum illa Alexander, hac Epicurus obiit: igitur non satis recte in Poetis incertæ ætatis poni a Vossio De Poet. Gr. p. 225. et rectius a L. Gyrardo T. II. p. 148. subjungi Antagoræ, æquali Antigoni Majoris: de quo diximus p. 182. F.

333. F. *Διονύσιος γοῦν — κιθαρῳδοῦ*] Animadvertimus p. 41. D.

p. 334. A. *ὥστε τὸν μισθὸν—ἀντιτερόμενος*] Varietas lectionis duorum codicum non reticenda: Harlei. *ὥστε ἀπέχεις τὸν μισθὸν τερόμενος*: item G, ultimum tamen *ἀντιτερόμενον* retinet.

334. A. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Φεραίῳν τύραννος] Memorabile profecto exemplum a Plutarcho item relatum in Vita Pelopidæ p. 293. E: Τραγωδὸν δέ ποτε θεώμενος Εὐριπίδου Τρωάδας ὑποκρινόμενον ᾗχετο ἀπιὼν ἐκ τοῦ θεάτρου, καὶ πέμψας πρὸς αὐτὸν ἐκέλευε θάρρειν, καὶ μηδὲν ἀγωνίζεσθαι χεῖρον· οὐ γὰρ ἐκεῖνου καταφρονῶν ἀπελθεῖν, ἀλλ' αἰσχυνόμενος τοὺς πολίτας, εἰ μηδένα πώποτε τῶν ὑπ' αὐτοῦ φονευομένων ἡλεηκῶς ἐπὶ τοῖς Ἑκάβης καὶ Ἀνδρομάχης κακοῖς ὀφθήσεται δακρύων. Eadem hinc sumpta narrat Ælianus Var. Hist. XIV. 40. Animi mobilitatem temeritatemque hac in causa universe notat Isocrates Pænegyric. p. 129: ἀλλ' ἐπὶ ταῖς συμφοραῖς ταῖς ὑπὸ τῶν ποιητῶν συγγειμέναις, δακρύειν ἀξιοῦσιν· ἀληθινὰ δὲ πάθη πολλὰ καὶ δεινὰ γιγνόμενα διὰ τὸν πόλεμον ἐφορῶντες, τοσούτου δέουσι ἐλεεῖν, ὥστε καὶ μᾶλλον χαίρουσιν ἐπὶ τοῖς ἀλλήλων κακοῖς, ἢ τοῖς ἰδίοις αὐτῶν ἀγαθοῖς.

334. B. Ἀρχελάῳ — ἐσήμεναι] Animadvertimus in Apophthegm. p. 177. B. Hoc loco etiam Harl. dat ἐνεσήμεναι: quod verbum attigimus p. 129. E.

334. B. Ἀτέας] Item in Apophth. p. 174. E. annotavimus. Ἀνταίας E, F. Gronov. Pet.

334. C. Διονύσιος — Φιλόξενον εἰς τὰς λατομίας ἐμβαλῶν] Res a multis celebrata, paulum dissentientibus, in summa consentientibus: quorum plerisque citarunt Lindenbrogius ad Ammian. Marcellin. XIV. p. 34. Davisius ad Ciceronis Tusc. V. 22. Perizonius ad Æliani Var. Hist. X. 9. et Wesselingius ad Diodor. Sic. XV. 6. Verbum περιγράφειν ex hoc Plutarchi loco apponens Casaubonus ad Athenæum, interpretatur *delere* p. 324. idem consulendus p. 134. cui adhibeatur Ruhnkenius noster ad Tim. Voc. Διαξύειν p. 82. Quam κορωνίδα hoc sensu dicant Græci monuimus p. 66. D.

334. C. Φίλιππος — πρὸς τινὰ ψάλτην] Animadvertimus p. 67. F. In καινοπρεπέστερος dissentiunt quidam libri. Ald. Bas. Xyl. E, F. Voss. Gronov. μικρότερος καὶ νεοπρεπέστερος, quod probem: at G et Pet. vitiose μικρότερον καινοπρεπέστερον. Fortasse etiam duæ fuerunt antiquitus lectiones μικροπρεπέστερος et νεοπρεπέστερος: utrumque Plutarcho usurpatur: illud Vit. p. 253. F. Mor. 8. A. hoc Vit. p. 589.

DE ALEX. M. FORTUNA. OR. II. p. 334. C—335. A. 123

F. 825. A. Mor. 785. F. item Plato Leg. X. p. 667. B. illud etiam Aristidi T. I. p. 64. T. II. p. 367.

334. C. Βριθὺς—] Æschyli versus: notatus p. 317. E. et hoc loco dant ἀντιπάλοισι Ald. Baf. E. F. Voff. Gronov. Harl. Pet.

334. D. τραγωδοὶ μὲν οἱ περὶ Θετταλὸν καὶ Ἀθηνόδωρον—ἡττημένον] Iisdem fere verbis res narratur in Vita Alexandri p. 681. D. ubi nomen est Θεσσαλὸς, ut in alia re memoratur p. 669. D. et in Vita Demosthenis p. 854. A. siquidem idem histrio significari videtur: item apud Athenæum XII. p. 538. F. ex Charetis historia Alexandri, cum *Athenodoro* jungitur.

334. E. Λύκωνα τὸν Σκαρφέα] Item gemino loco refertur Vit. Alex. p. 681. E. Sic ab histrionibus mutatam dramatum dictionem monet Valckenarius ad Eurip. Phœn. p. 432.

334. F. Ἀριστόνικος] De hujus citharædi obitu Arrianus IV. 16. In Philippi compotatoribus numeratur a Theopompo ap. Athen. XV. p. 435. B. In Memnonis amicis a Polyæno V. 44, 1.

p. 335. A. Ἀντιγενίδου] Eadem rem narrans Dio Chrys. Or. I. initio, et Basilius M. De Legendis Gr. p. 499. B. tibicinem Timotheum produnt: et Anonymus Schol. in Hermogenem edit. Ald. T. II. p. 343. Sed neutrius ætati satis congruit, de qua diximus p. 22. A. 32. D. 193 F. Et quidem Timotheus citharædus perhibetur. Ἀρμάτειος νόμος Plutarch. Mus. p. 1133. E, F. Euripid. Orest. 1391. Etymol. M. Hesychii interpretes.

335. A. Ἔρπει γὰρ ἅντα—] Alcmanis esse colligitur ex Plutarcho in Vita Lycurgi p. 53. D: Ἔρπει γὰρ ἅντα τῷ σιδάρω τὸ καλῶς κιθαρίσδεν· ὡς ὁ Λακωνικὸς ποιητὴς εἶρηκεν. Ultimum verbum recte κιθαρίσδεν edidit Jos. Scaliger ad Varonem R. R. p. 195. primum legi vult ῥέπει, *ferro præponderat egregie fidibus canere*, quod metaphora sumta sit a statera: non sine veri specie: melius quidem, quam quod vulgata profitetur *obviam it horti bonus citharista*.

335. A. Ἀπελλῆς — τὸν κεραυνοφόρον] Plutarchus in Vit. Alex. p. 666. A. Plinius H. N. XXXV. 36, 15: *Apelles*—

pinxit et Alexandrum Magnum fulmen tenentem in templo Ephesiæ Dianæ, viginti talentis: Fr. Junius Catalogo Artificum p. 20.

335. B. Λυσίππου—] Plutarchus Vit. Alex. p. 666. A. Alexandri ἑγκλισίς τοῦ τραχήλου notata p. 53. C. Tzetzes Chiliad. XI. 368.

335. B. Αὐδασοῦντι] Or. I. p. 331. A.

335. B. μόνον Λύσιππον] Id est, *solum Lysippum statuas facere*. Nam idem proprium munus in pictura Apelli, et in sculptura Pyrgoteli tribuit, ut est apud Plinium H. N. VII. 28: *Idem hic imperator edixit, ne quis ipsum alius, quam Apelles, pingeret: quam Pyrgoteles, sculperet: quam Lysippus ex ære duceret*: conferatur de priore XXXVII. 4. At duo postremi nominantur soli ab aliis: veluti Cicerone Ep. Div. V. 12: *Alexander—ab Apelle potissimum pingi, et a Lysippo fingi volebat*. Horatio Ep. II. 1, 239—*idem rex ille—Edicto vetuit ne quis se præter Apellem Pingeret, aut alius Lysippo duceret æra, Fortis Alexandri vultum simulantia*. Valerius Max. VIII. 11. Ext. 2. Himerius Eclog. XXXII. p. 288. edit. Wernsdorf. At Plutarchus utroque loco solum Lysippum dicit: item Arrianus I. 16, 7. quamquam is quidem non ita, ut duos reliquos excludere voluisse videatur; si quidem ipsi non nisi de statuis dicendum erat. Quod hoc loco dicitur ἦθος, Plinius XXXV. 36, 19. de Apellis æquali Aristide Thebano: *is omnium primus animum pinxit, et sensus hominis expressit, quæ vocant Græci ἦθος* et ibid. 2. appellat *mores*. Xenophon Mem. Socr. III. 10, 3. ἦθος dicit, quod pictori exprimendum esse dubitantem Parrhasium docet Socrates, cujus disputatio conferatur cum Dione Chryf. Or. XII. p. 211. B. igitur in vultu expressum *χαρακτῆρα* dixerunt: ut monuimus Bibl. Crit. III, I. p. 16. ad Plutarchi Quæst. Plat. I. p. 999. E. et alias disertius monebimus.

335. C. Στασικράτης—] Brevius rem narrat Plutarchus in Alexandro p. 705. B. et Strabo XIV. p. 949. C. *Cheirocratem* eundemque Alexandriae in Ægypto architectum dicens. Atqui is *Deinocrates* fuit: cujus nomen ponit in hac item re fusc narranda Vitruvius Lib. II. Præfat. p.

17. Tzetzes Chil. XI. 367, 368. Plutarchum, ut solet, sequens, *Staficratem* dicit. Mox ἔργα δειλῶν τεχνιτῶν καὶ ἀγεννῶν est quoque in Harl.

335. E. Ἡμῶδα] *Emodus*, Indiæ mons: Plinio H. N. VI. 17. Arriano Indic. p. 510. ed. Blancard. Dionysio Perieg. 748. 1146. 1162. Straboni XV. p. 1010. A. 1023. A.

335. F. τὸν Ἐπὶ τῆς αἰχμῆς] Non aliunde cognitum opus. p. 336. A. Ἀντισθένης ἔλεγεν —] Hunc ipsum locum, omisso Plutarchi nomine, reponit Stobæus Flor. Tit. LII. p. 365: Ἀντισθένης ἔλεγεν ὅτι πάντα δεῖ τοῖς πολέμοις εὐχεσθαι τ' ἀγαθὰ παρεῖναι, χωρὶς ἀνδρείας· γίνεται γὰρ οὕτως οὐ τῶν ἐχόντων ἀλλὰ τῶν κρατούντων.

336. B. Ἐπίχαρμος] Multis celebratum. Ex Stobæo Flor. IV. p. 54. ubi in novissima editione apponitur Κερκίδας ἐν Μελιάμβοις, nec nisi exordium præponitur Νοῦς ὁρῇ καὶ νοῦς ἀκούει, plenius refert Grotius Dict. Poet. Stob. p. 33: Νοῦς ὁρῇ, καὶ νοῦς ἀκούει· τᾶλλα κωφὰ καὶ τυφλά. Attingunt Porphyrius Vit. Pythag. §. 46. ubi videndus Rittershufius, Jamblichus Vit. Pythag. §. 228. Julianus Or. VIII. p. 247. A. Plinius formam imitatur, H. N. XI. 54: *Animo autem videmus, animo cernimus*—. Attigimus dictum p. 98. B.

336. B. καταισχύνει χωρὶς ἀρετῆς—] Ex Platonis monito in Menexeno p. 408. B: οὔτε γὰρ πλοῦτος κάλλος φέρει τῷ κεκτημένῳ, μετ' ἀνανδρίας· ἄλλω γὰρ ὁ τοιοῦτος πλουτεῖ καὶ οὐχ ἑαυτῷ· οὔτε σώματος κάλλος καὶ ἰσχὺς δειλῶ καὶ κακῷ ξυνοικούντα, πρέποντα φαίνεται, ἀλλ' ἀπρεπῆ, καὶ ἐπιφανέστερον ποιεῖ τὸν ἔχοντα, καὶ ἐκφαίνει τὴν δειλιάν· πᾶσά τε ἐπιστήμη χωριζομένη δικαιοσύνης καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς, πανουργία, οὐ σοφία, φαίνεται.

336. C. Βαβυλῶνας] *Malim cum Reiskio Βαβυλῶνα.*

336. C. ἔξαιεν οἶκοι πορφύραν ἀναβάδην ἐν ταῖς παλλακαῖς καθήμενος] *Manavit ex narratione Ctesiae, quam refert Athenæus XII. p. 528. F: Ἀρβάκης—εἶδεν αὐτὸν ὁ Μῆδος ἐψιμυθιωμένον καὶ κεκοσμημένον γυναικιστὶ, καὶ μετὰ τῶν παλλακίδων ξαίνοντα πορφύραν, ἀναβάδην τε μετ' αὐτῶν καθήμενον. Dio Chrys. Or. LXIII. p. 588. D: Σαρδανάπαλος—εἰς τὴν γυναικωνίτιν καθῆστο ἐπὶ χρυσηλάτου κλίνης, ἀναβάδην—ὃν οὐκ ἦν δια-*

γνῶναι τῶν παλλακῶν· Cleomedes Κυκλ. Θεωρ. II. p. 476: εἰ τις Σαρδανάπαλον ἐπινοήσῃς — καὶ τὰς παλλακίδας, μεθ' ὧν ἐπὶ ταῖς κλίναις διημερεύσεις, ποτὲ μὲν πορφύραν ξαίνων, ἄλλοτε δὲ στεφάνοις ἀναδούμενος—. Clemens Alexandr. Pædag. III. p. 251. C: τὸν θηλυδρίαν Σαρδανάπαλον, τὸν Ἀσσυρίων βασιλέα ἐπὶ κλίνῃ ἀναβάδην ἐζόμενον εἰσάγουσι πορφύραν ξαίνοντα. Adverbi-um ἀναβάδην accipimus *pedibus in altum sublati*, ut Scholiastes Aristophanis Plut. 1124. Acharn. 409, 410. Item accipi potest apud Pollucem III. 90. VI. 175. eamque interpretationem præferam alteri ἐφ' ὕψηλοῦ τόπου καθήμενος et præfert Hemsterhusius ad Hesychium T. I. p. 314. vere monens hujus dictionis frequentiam ex hac narratione Ctesiae venisse.

336. C. ἐπορχουμένην ἑαυτῇ —] Korayus, eruditissimus Græcus, in notis ad Hippocratis librum De Aere et Locis T. II. p. 330. corrigendum contendit ἐπορχουμένην, quasi *quæ pedem pedi impositum habeat*, quod Latine dici possit *inequitantem sibi ipsi*. Nobis retinenda videtur vulgata, *sibi ipsi insultantem barbarico modo*; quippe a libris commendata, et aliquanto etiam facilior intellectu, quam illud ἐπορχουμένην ἑαυτῇ; quamquam ejus verbi exemplum in Plutarcho legisse non memini, nec nisi unum Stephanus attulit locum ex Appiani Punicis Vol. I. p. 388. ἐπορχούμενος τοῖς πολέμοις. Neque magis nobis probatur altera eruditissimi viri ratio de voce ἀναβάδην, quam eodem quo ἐπορχουμένην sensu accipit. Unus codex Harl. variat, dans ἐπερχουμένην. Habitum hunc statuæ et inscriptionem prodiderat Aristobulus, unde retulerunt Strabo XIV. p. 988. C. Athenæus XII. p. 530. B, C. Arrianus II. 5. crepitum digitorum *συμβάλλοντα τοὺς τῆς δεξιᾶς χειρὸς δακτύλους ὡς ἂν ἀποκροτοῦντα* diserte declarantes, statum item gradumque lascivientis significantes.

336. C. Κράτης ἰδὼν χρυσὴν εἰκόνα Φρύνης —] Plutarchus Defect. Orac. 401. A: —τὴν χρυσὴν ἐν τοῖς στρατηγοῖς καὶ βασιλεῦσι θέασαι Μνησαρέτην, ἣν Κράτης εἶπεν τῆς τῶν Ἑλλήνων ἀκρασίας ἀνακεῖσθαι τρόπαιον. —Μνησαρέτη γὰρ ἐκαλεῖτο· τὴν δὲ Φρύνην ἐπὶ κλησιν ἔσχε διὰ τὴν ὠχρότητα. Et præsentem locum omisso Plutarchi nomine refert Stobæus Flor. Tit. VI. p.

81: Κράτης ἰδὼν χρυσὴν εἰκόνα Φρύνης τῆς ἐταίρας ἐν Δελφοῖς ἑστῶσαν, ἀνέκραγεν ὅτι τοῦτο τῆς Ἑλλήνων ἀκρασίας τρόπαιον ἑστήκεν. Athenæus XIII. p. 591. B: αὐτῆς δὲ τῆς Φρύνης οἱ περικτίονες (an Ἀμφικτύονες;) ἀνδριάντα ποιήσαντες ἀνέθηκαν ἐν Δελφοῖς χρύσειον ἐπὶ κίονος Πεντελικοῦ· κατεσκεύασε δὲ αὐτὸν Πραξιτέλης· ὃν καὶ θεασάμενος Κράτης ὁ Κυνικός, ἔφη, τῆς τῶν Ἑλλήνων ἀκρασίας ἀνάθημα· ἑστήκε δὲ ἡ εἰκὼν αὕτη μέση τῆς Ἀρχιδάμου τοῦ Λακεδαιμονίων βασιλέως καὶ τῆς Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου, ἔχουσα ἐπιγραφὴν, ΦΡΥΝΗ ΕΠΙΚΛΕΟΥΣ ΘΕΣΠΙΚΗ, ὥς φησιν Ἀλκέτας ἐν δευτέρῳ Περὶ τῶν ἐν Δελφοῖς ἀναθημάτων. Dictum tribuit Diogeni Cynico Scholiastes Aristoph. Plut. 179. Et Ælianus Var. Hist. IX. 32. id significare videtur, cui *Græci non omnes ἀλλ' οἱ τῶν Ἑλλήνων ἀκρατέστεροι* hanc statuam posuisse dicuntur. Diversa fuit hæc statua ab alia, item Praxitelis opere, quam ipsa in patria Thespiis dedicavit, Pausania teste IX. 29. et aliis citatis Casaubono ad Strabonem IX. p. 629. A. perperam Glyceram nominante. Delphica statua fuit ἐπίχρυσος, ut narrat Pausanias X. 14. aliique citati Kuhnio ad Ælianus. l. l.

336. E. Ὁάρσην] Νάρσην scribitur apud Strabonem XV. p. 1069. A. ubi P. Leopardus corrigere jubet Ἀρσην Emend. XI. 9. itaque legitur in Arriano II. 14. Diodoro Sic. XVII. 5. ubi consulatur Wesselingius.

336. E. Τιγράνην] Plutarchus in Vita Pompeii p. 637. A. Velleius Pat. II. 37. Valer. Max. V. 1, 10. Appianus Mithridat. 104. alii.

336. E. Νικομήδην] Atqui Prusias hic fuit, ut novimus ex Polybio Excerpt. Legat. XCVII. T. II. p. 736. unde habet Plutarchus—: πρεσβευτῶν παραγεγονότων Ῥωμαϊκῶν πρὸς αὐτὸν ἐξυρημένος τὴν κεφαλὴν, καὶ πῖλεον ἔχων καὶ τηβένναν καὶ καλικάους, ἀπὴντα τούτοις, καὶ καθόλου τοιαύτη διασκευῇ κεχρημένος, οἶαν ἔχουσιν οἱ προσφάτως ἡλευθερωμένοι παρὰ Ῥωμαίοις, οὓς καλοῦσι λιβέρτους—· sed operæ pretium est hæc apud ipsum legere Polybium. Breviter hujus reprehensionem refert Livius XLV. 44: *Hæc de Prusia nostri scriptores. Polybius eum regem indignum majestate nominis tanti tradit: pileatum, capite raso, obviam ire legatis solitum, libertumque populi Ro-*

mani ferre: et ideo insignia ordinis ejus gerere—. Appianus in Mithridaticis II. p. 644.

336. F. Κύκλωπι μετὰ τὴν τύφλωσιν] Animadvertimus in Apophthegm. p. 181. F.

p. 337. A. Ἡφαιστίωνι—πρὸς Κρατερόν] Similiter narratur in Vita Alex. p. 691. F.

337. D. κτήσει—χρήσει] Videantur notata p. 137. E.

337. D. Χάριλλος ὃν Λυκοῦργος—] Plutarchus in Vita Lycurgi p. 41. A. paulo aliter: recens natum, in cœnam magistratuum allatum κατέκλινεν ἐν τῇ βασιλικῇ χώρᾳ, καὶ Χαρίλαον ὠνόμασε διὰ τὸ τοὺς πάντας εἶναι περιχαρεῖς ἀγαμένους αὐτοῦ τὸ φρόνημα καὶ τὴν δικαιοσύνην.

337. E. ἀγωνιστῇ γὰρ ἡγεμονίας ὑποκριτὴν ἐπεισήγαγε] Eleganter invertit frigidum Timæi, si quidem illud dictum cogitavit quod memorat in Sympof. VIII. p. 717. C: Εὐριπίδου—ἀποθανόντος καθ' ἣν (ἡμέραν) ἐγεννήθη Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος τῶν ἐν Σικελίᾳ τυράννων, ἅμα τῆς τύχης, ὡς Τίμαιος ἔφη, τὸν μιμητὴν ἐξαγούσης τῶν τραγικῶν παθῶν, καὶ τὸν ἀγωνιστὴν ἐπεισαγούσης.

337. E. διάδημα κωφὸν διεξῆλθε] Gemina notatio Plutarchi De Rep. Ger. Seni p. 791. E: Ἀριδαῖος ἦν νέος, γέρων δὲ Ἀντίγονος· ἀλλ' ὁ μὲν ἅπασαν ὀλίγου δεῖν κατεκτήσατο τὴν Ἀσίαν· ὁ δὲ, ὥσπερ ἐπὶ σκηνῆς δορυφόρημα κωφὸν, ἦν ὄνομα βασιλέως, καὶ πρόσωπον ὑπὸ τῶν αἰὲ κρατούντων παροινούμενον. Sic Philo Jud. de Flacco p. 968. A: κωφὸν ὡς ἐπὶ σκηνῆς προσωπεῖον, ἕνεκα προσχήματος αὐτὸ μόνον παραλαμβάνοντες, ἐπιγεγραμμένον ὄνομα ἀρχῆς. Conferatur Spanhemius ad Aristoph. Ran. 944. et ad Juliani Cæsares p. 355. A. edit. Heufingeri p. 63.

337. E. Καὶ κε γυνὴ φέροι ἄχθος—] Apud Aristoph. Equit. 1053. inter Metrica Schotti. 67.

337. E. Λαβεῖν καὶ ἀναθέσθαι—φρόνημα ἔχοντος] Relatum exstat in S. Antonii p. 316. omisso nomine Plutarchi, et illa parte Ὀάρση—βασιλείαν. Scripturam nominis Ὀάρσης notavimus modo p. 336. E. De Bagoa Ælianus Var. Hist. VI. 8. ibique Kuhnii.

337. F. Κακοὶ γὰρ ἐμπλησθέντες—] Euripidis ex Erechtheo ap. Stob. Flor. III. p. 36. Gefn. p. 19. Grot. in Fragment-

tis Musgrav. T. III. p. 562. Non ignorasse videtur Thucydides, illa scribens IV. 17 :—μὴ παθεῖν ὅπερ οἱ ἀήθως τι ἀγαθὸν λαμβάνοντες τῶν ἀνθρώπων· αἰεὶ γὰρ τοῦ πλέονος ἐλπίδι ὀρέγονται, διὰ τὸ καὶ τὰ παρόντα ἀδοκῆτως ἀτυχῆσαι.

p. 338. A. Κλεῖτος ἐν Ἀμοργῷ—] Navarchum Antipatri bello Lamiaco legimus apud Diodorum Sic. XVIII. 15. eundem 72. victorem non ad Amorgum, sed ad Echinades.

338. A. Δημήτριος] Sic in Ejus Vita p. 893. D. attigimus rem supra p. 57. F.

338. B. Κλέαρχος] Jovem se appellasse, tradit Memnon in Excerpt. Photii CCXXIV. p. 704. ubi alia etiam de ejus infania et crudelitate. Athenæus III. p. 85. B. Ælianus Var. Hist. IX. 13. Diodorus Sic. XV. 81. Justinus XVI. 4, 5.

338. B. Διονύσιος ὁ νεώτερος] Doridem habuit matrem, Plutarchus Dione p. 959. B. Versum hunc significat Scriptor Epist. Socrat. XXXIV. p. 75. Dionis ad Speusippum : πάνυ γὰρ οἶομαι αὐτὰς ἀξιηκούς εἶναι ἀνδρὸς, Κέκροπος κοινώμασι βλαστόντος· laceffitus ab hoc Ep. XXXIII. diserte posito dicto p. 74 : πάνυ γὰρ ἀξιηκούς αὐτὰς οἶομαι εἶναι ἀνδρὸς, Φοίβου κοινώμασι βλαστόντος.

338. B. ὁ δὲ πατήρ—ἀποπνίξας] Rei notitiam servavit et Ælianus XIII. 45 : Διονύσιος τὴν μητέρα διέφθειρε φαρμάκοις· Λεπτίνην δὲ τὸν ἀδελφὸν σῶσαι δυνάμενος, ἐν τῇ ναυμαχίᾳ περιεῖδε ἀπολλύμενον· ubi consulendi Kuhnii et Perizonius.

338. C. Ἡ γὰρ τυραννὶς ἀδικίας μήτηρ ἔφυ] Exstat apud Stobæum Flor. Tit. XLVII. p. 343. apposito in edit. Gesner. *Dionysii tyranni, alias Euripidis*, apud Grot. XLIX. p. 186. *Dionysius*. In Proverbiorum Appendice Vaticana II. 7. proditum, numero exemit Schottus p. 280. De ejus in tragœdiam scribendam studio Cicero dixit Tusc. V. 22. Ælianus Var. Hist. III. 18. utroque loco interpretes adhibendi.

338. C. Ἀρετὴν—Σωφροσύνην—Δικαιοσύνην—] Duæ priores cognitæ sunt ex Plutarchi Dione p. 960. C. et Nepotis I. 1. tertiam an alii affinxerint, haud statuimus.

338. C. φθορὰς παίδων, καὶ τυμπανισμοὺς ἐν ἀνδρογύνοις] In-

terpretes alii perperam acceperunt: recte Cruferius: *pue-
rorum stupra, tympanorum inter semimares pulsationes.* Τυμ-
πανισμοὶ sunt sacerdotum Deæ Phrygiæ, Matris Deorum,
Gallorum, castratorum: ut p. 60. A. et 56. D, E. qui locus
huic fere est geminus: item p. 144. D, E. ubi argumentum
exposuimus.

338. C. ἡρίστα μὲν ὄρθρου καθεζόμενος—ἄρματος] Hæc sim-
plicius ac disertius narrantur loco gemino Vitæ Alex. p.
677. D, E—ubi plenius rectiusque scribitur—τοξεύειν ἢ
ἐπιβαίνειν ἄρματος ἐλαυνομένου καὶ ἀποβαίνειν. De more *assi-
dendi ad prandium* notavimus quædam p. 150. A.

338. D. ἐκύβευε δὲ πρὸς Μήδιον] Vit. Alex. p. 706. D.
Confer notata p. 65. C, D.

338. D. Πρωξάνην—Στάτειραν] De *Rhoxanæ* conjugio dixi-
mus, p. 332. E. de *Statiræ* Plutarchus Vit. Alex. p. 703.
E. eandem prodit Diodorus Sic. XVII. 107. Justinus
XII. 10. at Arrianus *Barsinen* natu maximam Alexandro
tunc nupuisse refert VII. 4. quam certe unam inter Alex-
andri uxores fuisse, documento est filius ex ea relictus
Hercules, de quo mentio fit a scriptoribus citatis Frein-
shemio ad Curtium X. 6, 11. De harum celebritate nup-
tiarum vidimus p. 329. E.

338. D—F. περὶ δὲ τῆς Δαρείου γυναικὸς—μαρτύρων] Eadem
leguntur historice narrata, in Vita Alex. p. 682. C, D. Si-
millime Arrianus IV. 20. Athenæus XIII. p. 603. C.
Curtius IV. 10. Quibus adhibeatur iudicium Sanctocru-
cii p. 261—264.

p. 339. B, C. Ταρρίας ὁ Δεινομένουσ—πολεμίους.] Hujus
nomen in fociis Alexandri non nisi hoc loco exstat. Res
quidem ipsa et factum a Plutarcho in Vita Alex. p. 703.
E, F. tribuitur *Antigeni*, cognomen *ετεροφθάλμου*, ex hoc
vulnere, adeptο. Hic fortasse idem sit *Tarrias* qui *Tau-
ron*, Arriano V. 14 et 16. Curtio V. 3: VIII. 14.

339. B, C, D. Ἀντιγένης—Τελεσίππης ἐρᾶν] Item de An-
tigene narratur in Apophth. p. 181. A. at in Vita Alex.
p. 689. B. Eurylocho Ægeo.

339. D, E, F. Φιλώτας—Ἀντιγόνα] Eadem res brevius
narratur in Vita Alex. p. 692. B.

339. E. ὁ σιδάρεος ἐκεῖνος πεπαινόμενος] Ipsa verba produnt vel dictum vel imitationem poetæ: πεπαίνειν explicuimus p. 102. A. dictum cum aliis poetarum dictis comparavit Wartonus ad Theocrit. Addend. T. II. p. 412. Pro ἔκ τινος Harl. ἐν τινι.

339. F. Ἡφαιστίωνι] Notavimus p. 333. A.

p. 340. B. Ξέρξην Δαρεῖος ὑπὸ Ἀτόσσης] Auctor Herodotus VII. 3.

340. B. διάδημα τῆς βασιλείας] Haud negligenda est mentio lectionis E, F, G. Pol. Schott. δ. τ. Ἀσίας.

340. B. ἀστάνδου] Notavimus p. 326. E.

340. C. τὴν βασιλικὴν καὶ ὀρθοπαγῇ κίταρις] Persicum nomen κίταρις, proprie notans *fasciam tiaræ regiae*, hoc et aliis locis pro ipsa *tiara* usurpatur. Hanc soli regi rectam gestare licebat. Satis est de hoc argumento scriptorem laudasse in primis Brissonium De Regno Pers. I. 46—52. cui adhibeatur Gatakerus Adversf. Posthum. XIV. p. 691. seq. Interpretes Pollucis X. 162. Hesychius in Voce Κίδαρις. Dio Chrysf. Or. XIII. p. 226. A: ὀρθὴν ἔχων τιάραν καὶ ἐπὶ θρόνου χρυσοῦ καθίζων. XIV. p. 233. C. 234. D: ὁ Περσῶν βασιλεὺς ὅπως μὲν ἔξει μόνος ὀρθὴν τὴν τιάραν ἐφρόντιζεν. Scribitur in libris quidem κίδαρις, κίθαρις, et κίταρις: apud Plutarchum in Vitis subinde legitur p. 126. E. 637. A. 641. C. 1024. E. 1025. E. 1052. A.

340. C. Αἴγων] Non conveniunt hæc cum Pausania II. 19. abrogatam regiam potestatem tradente. An Ægonis hujus notitia alibi exstet, alii videant.

340. C, D. ἐν Πάφῳ—Ἀλύνομος] In nomine hominis et in loco variant scriptores. Diodorus Sic. XVII, 46, 47. Tyri everfæ regem *Ballonynum* ab Alexandro constitutum refert. Justinus XI. 10. Curtius IV. 1. *Sidonis Abdolominum*. Conferantur Interpretes, in primis Wesselingius ad Diodori l. c.

340. E. βάθρσι χιόνων κατακεχωσμένα ἔθνη] Diodorus Sic. XVII. 82. Curtius V. 3. Narratio tota oratorie exaggerata, aut ipsius ingenio oratoris aut ex Scriptoribus fabulosis.

340. E. θάλατταν μαχομένην ἔπλευσε] Arrianus VI. 19.

prudenter narrat: Curtius IX. 9. declamatorie. Conferatur Sanctocrucius p. 410—412.

340. E. Γεδροσίων καὶ Ἀραχωσίων] Plutarch. Vit. Alex. p. 702. A. Arrianus VI. 22. seq. Diodorus Sic. XVII. 81. Curtius IX. 10.

p. 341. A. ἔγχε' τ' ἄορί τ'—] Iliad. A. 265, 541.

341. B. ἐπὶ Γρανίκου—ἐν Μαλλοῖς] Horum pleraque supra leguntur et a nobis annotata sunt p. 327. A.

341. B. περὶ τὴν Ὑρκανίαν] Immo περὶ τὴν Κύρου πόλιν ut Curtius VI. 6. cervix ejus saxo ita icta est, ut oculis caligine offusa, conlaberetur; ne *mentis quidem compos*. Arrianus brevius IV. 3: καὶ βάλλεται λίθῳ αὐτὸς Ἀλέξανδρος βιαίως τὴν τε κεφαλὴν καὶ τὸν αὐχένα.

341. B. Τοῦτ' αἶμα] Notavimus p. 180. D.

341. B. ὡς Χάρης φησὶν, ὑπὸ Δαρείου—ἀπήντησεν] Eadem leguntur in Vita Alexandri p. 675. E.

341. C. διαβὰς δὲ τὸν Τάναϊν—ἐνοχλούμενος] Item in Vita Alexandri p. 691. A. Arrianus IV. 4, 17. Curtius VII. 9, 13. Quod in numero variat Plutarchus, non debbat mirari Freinshemius, si hujus libelli rationem habuisset.

341. D. ὑπερείπουσα] *subruens, suffodiens*: verbum sæpissime cum verbo ὑπερείδω confusum: ut diximus p. 71. B.

341. D. ἡ Ἀθηναῖα πρὸ τοῦ Μενελάου] Iliad. Δ. 128.

341. E. Ποίους γὰρ Τυφῶνας—ἄλλοφύλων] Rhetoricus ornatus ut Or. I. p. 327. A. Ne Hercules quidem adversus Typhonem, sed adversus natum ex illo leonem Nemeum, pugnasse fertur: Apollodor. II. 5, 1.

341. F. παραταττόμενος διώκων] Legam διώκων ἐν ἀποστάσεσι, ut constructio sibi constet: quam turbatam diligentissimus, in hoc genere, Perizonius neglexit in hoc loco citando ad Æliani Var. Hist. III. 23. 6. Sogdianorum et Bactrorum defectionem memorat Arrianus IV. 1. illorum Curtius VIII. 8, 11. horum IX. 7. ubi videatur Freinshemius: Asiæ majorem partem VII. 9, 17, universe *defectiones* Plutarchus Vita Alex. p. 702. E.

341. F. Τίς γὰρ ἄν—Ἡρακλῆς] Aut ductum ex Tragico, aut formatum ad tragicam dictionem. Hujusmodi est in

Euripidis Herc. Fur. 22: Καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ἐξεμόχθησεν πόνους. et 1050. Ὁ πολλὰ δὴ τλὰς Ἡρακλῆς λέγει τάδε.

p. 342. A. Καλυδώνιος οἶνος] Χαλυβώνιος οἶνος, Syriae: Strabo XV. p. 1068. B. Persarum regibus expetitur vinum, οἱ βασιλεῖς πυρὸν μὲν ἐξ Ἀσσοῦ τῆς Αἰολίδος μετήεσαν, οἶνον δ' ἐκ Συρίας τὸν Χαλυβώνιον. Posidonius apud Athen. I. p. 28. D. Hesychius in Voce Χαλυβώνιος. Suidas Χαλυδώνιος. ut hoc loco G. Briffonius De Perf. Regn. I. 84. jam Χαλυβώνιος ex hoc Plutarchi loco citaverat; ubi plura notavit Lederlinus.

342. A. Ὑρκανικοὶ ἰχθύες] Non ignotos vulgo fuisse, suspicetur quis inde quod eos librarii perperam invexerunt in alium Plutarchi locum Adv. Epicur. p. 1101. A: οὕτως ἔχομεν πρὸς αὐτοὺς—ὥς πρὸς τοὺς Ὑρκανοὺς ἰχθῦς ἔχομεν. ubi Xyl. Mez. et Toup. ad Suid. Cur. Nov. p. 145. recte judicant corrigendum ὥς πρὸς τοὺς Ὑρκανοὺς ἢ Σκύθας ἔχομεν. Mare idem et Caspium et Hyrcanium dictum constat: indeque fale conditos pisces Ecbatana asportari narrat Aelianus Nat. Animal. XVII. 32. Comparetur Curtius VI. 4, 18.

342. B. πρέσβεις παρὰ τοῦ Περσῶν βασιλέως—] Hæc minus rhetorice narrantur in Vita Alexandri p. 666. E.

342. B. περὶ τῆς χρυσῆς ἀναδενδράδος] De vite arbutivo aureo. Videatur Briffonius Regn. Perf. I. 77. Diodorus Sic. XIX. 48. ibidem Weffelingius.

342. B. διαπυνθανόμενος πόση] Sic et Harl.

342. B. ποῦ δέ οἱ ἔντεα—] Iliad. K. 407.

342. C, D. Φιλίππου τελευτήσαντος—τέλος ἔχουσιν] Historiæ partes animadvertimus Or. I. p. 327. D. Postrema verba poetam redolent.

342. D. Φύλαρχος] Sic et Harl. Hujus loco in hoc argumento testem citavit Durin Samium in Vita Alex. p. 672. A. Or. I. p. 327. E. De Phylarcho Vossius Hist. Gr. I. 17. Fabricius B. G. II. p. 225. qui monet a Radero perperam in Scriptoribus rerum Alexandri numeratum.

342. D. Περδίκκας οὐδὲν ἔλαβε] Item in Vita Alexandri p. 672. B.

342. E. τείχεσι πόλεων μυριάδων—] Significantur infana

Xerxis facta in perfodiendo Atho, castigando Hellesponto, et numerando exercitu, cognita ex Herodoto VII. 21. seq. 35, 54: et 60.

p. 343. A. Ὅμματα καὶ κεφαλὴν—] Iliad. B. 478.

343. A. κουριδίας] Iliad. A. 114.

343. B. Ἀχιλλέως] Iliad. Ω. 555—585.

343. B. Διομήδους] Iliad. Ε. 335, 855.

343. B. Ὀδυσσέως] Odyss. Α. 200.

343. C. Ἀριστείδης ἀπὸ τύχης ἦν δίκαιος] De Fortuna p. 97. C.

343. C. Οὐδὲν ἄρα τῆς ἀρετῆς ἔργον ἐστὶν ἀλλ' ὄνομα] Euripidis de quo diximus p. 165. A. et dicemus p. 1066. C.

343. D. Σόλων—σεισάχθειαν.] Vita Solonis p. 86. D, E. 87. D. alibi.

343. D. Ἀλέξανδρος τὰ χρεῖα—ἐξέτισε] Vita Alex. p. 703. E. Arrianus V. 5. Diodorus Sic. XVII. 110.

343. D. Περικλῆς—] Vita Periclis p. 158—162.

343. D. Ἀλέξανδρος—νάους] Hæc templa destinaverat exstruere, ut constat ex Diodoro Sic. XVIII. 4. Ergo hoc loco rhetorice loquitur Plutarchus. Vide Sanctocrucium p. 482.

343. D. Βρασίδαν] Thucydides, II. 25.

343. D. ἐν Ὁξυδράκαις] Idem quod ἐν Μαλλοῖς p. 341. C. 327. B. Harduin. ad Plin. VI. 18. Perizon. ad Ælian. V. H. II. 41. Rhetoricus libelli epilógus: item Curtius in hac historia rhetorice egit, IX. 6.

p. 345. B.] Desunt quædam in fine, iudice Mez.

DANIELIS WYTTENBACHII

ANIMADVERSIONES

IN PLUTARCHI LIBRUM,

ATHENIENSES BELLO AN DOCTRINA

CLARIORES FUERINT.

ΠΟΤΕΡΟΝ ΑΘΗΝΑΙΟΙ ΚΑΤΑ ΠΟΛΕΜΟΝ κ. τ. λ.] In Lampriæ Catal. Num. CLXXXVI: κατὰ τὴν ἔνδοξον Ἀθηναίων. Plutarcheum esse res ipsa ostendit. Genus item est rhetoricum ut proxime antecedentium libellorum, aliquanto tamen parcius ac modestius, sed oratione magis et forma, quam argumento et materia. Producuntur imperatores et scriptores, illorum victoriæ cum horum scriptis committuntur: judicatur secundum imperatores: rhetorice nimirum, pejore causa meliorem vincente. Nam Athenienses ut magni fuerunt bello, ita maximi literis ac doctrina: illam laudem cum aliis populis communem habent: hujus ipsi sunt auctores, et, ut propriæ possessionis domini: harum luce prodenda et diffundenda toti hominum generi profuerunt, et omnem sequentium seculorum posteritatem ad ingenii cultum converterunt: victoriarum quidem paucissimarum fructus ad libertatem Græcorum pertinuit, plerarumque consilium et eventum victores ad suum ipsi in Græcos imperium retulerunt. Porro, silentio prætereuntur legum latores, rei publicæ et constituendæ auctores, et moderandæ gubernatores; nisi iidem et bello

clari fuerint. Omittitur Solon, de quo, ut de toto hoc genere, recte judicat Cicero Off. I. 22: *Sed quum plerique arbitrentur res bellicas majores esse quam urbanas, minuenda est hæc opinio.*—*Quamvis enim Themistocles jure laudetur, et sit ejus nomen, quam Solonis, illustrius, citeturque Salamis clarissimæ testis victoriæ, quæ anteponatur consilio Solonis ei, quo primum constituit Areopagitas; non minus præclarum hoc quam illud judicandum est. Illud enim semel profuit, hoc semper proderit civitati. Hoc consilio leges Atheniensium, hoc majorum instituta servantur. Et Themistocles quidem nihil dixerit in quo ipse Areopagum adjuverit: at ille vere, ab se adjutum Themistoclem. Est enim bellum gestum consilio Senatus ejus qui a Solone erat constitutus.* Sed totum hoc et proximum caput legendum est. Plutarchus præterea omisit Philosophiam, donum deorum, medicinam animorum, cujus Athenarum urbs parens et nutrix ad omne ævum celebratur. Denique in loco de Oratoribus expromitur callida et prope maligna irrisio in Isocratem, nec multo lenior in Demosthenem: certe periniqua; siquidem et ille juvenes saluberrimis præceptis ad reip. tractationem et omne virtutis studium instruxit: hic multas reip. partes ipse gessit, et optimis consiliis patriam adversus Macedones tutatus est: uterque cives ad bellicam gloriam et libertatem armis vindicandam incitavit. Ergo Plutarchus nisi fecit aliam quoque declamationem in contrariam partem, aut nisi loci a nobis desiderati ex hoc libello exciderunt; certe proposito suo nimium serviit. Nam si quærimus quid *ἐνδοξον*, *gloriosum*, sit, utrum veritate et honestate, an opinione vulgi, æstimandum; (ut Epicurus statuit, ap. Cic. Fin. II. 15.) certe prius omnes tuebuntur. An igitur sapientia cedet fortitudini, cui ne existere quidem sine illa datum est? Aut dicamus *ἐνδοξον* esse quod fama celebretur et laudetur? An igitur temporum locorumque spatio laus Atheniensium bellica latius patuit, quam laus doctrinæ? Hoc nemo rerum peritus dixerit. Sed credo in ista erga scriptores iniquitate speciem æquitatis consecutus est, qui ipse scriptor et doctus et doctor, se non sui studii amore auferri fiverit, sed suam

laudem laudi imperatoriæ postposuerit, et illi ab hominibus doctis et pacis artium studiosis jactatæ sententiæ *Cedant arma togæ, concedat laurea linguæ* contrariam thesin ornaverit.

p. 345. C. Ταῦτα ὁρθῶς ἐκεῖνος] Dictum Themistoclis est apud Plutarchum, supra p. 270. C. 320. F. Vita Themistocl. p. 121. B.

345. D. Κράτιππος] Constat hunc Thucydidis historiam supplevisse; quod ita interpretamur ut in primis res illo temporis spatio, quod Thucydides complexus erat, gestas et ab illo prætermittas, colligeret: tum et postea gestas subjungeret: quas quousque continuaverit, non constat. Nec postulare possumus ut Plutarchus in hoc declamatorio scripto terminos operis Cratippe accutate et cum grammatica fide definiverit; non magis, quam Thucydidei: cujus non initium et finem designavit, sed illustres quasdam partes de medio expromsit. De Cratippi quidem argumento et spatio ita colligimus ex Dionysio Hal. Judic. de Thucyd. §. 16. Marcellino Vit. Thucyd. p. 6. Pseudo-Plutarcho Vit. X. Orat. p. 834. D. Cratippus quidem Thucydidi συνακμάσας fuit, ut ait Dionysius, id est *æqualis, ejusdem ætatis*, eoque adhuc vivo hujus historiam supplevit, certe, res post hanc scriptam et vivo adhuc Thucydide gestas scripto consignavit; siquidem hic obiit Olympiad. XCVII. 1. ut suspicatus est Dodwellus et assentitur Corfinus Fast. Attic. Vol. III. p. 289. Victoria autem Cononis ad Cnidum contigit fere triennio antea. Attamen, quum Thrasybuli et Cononis res sint pars *Hellenicorum* Xenophontis, horumque mentio a Plutarcho prætermittatur; facile quis in eam suspicionem incidat, aliquid hoc loco excidisse, quod mentionem illius operis Xenophonte continuerit; præsertim quum aliis in libris Plutarchus illius auctoritate et testimonio utatur. *Archini* mentio apud Xenophontem quum nulla fiat, relinquenda hæc est Cratippo. Ἀρχίνου enim hoc loco corrigendum esse historia illorum temporum docet, et monuit Taylorus ad Vitam Lysiae p. 51. et plura de viro attulit Ruhnkenius Histor. Crit. Or. Gr. p. 42. Thrasybuli quos dicit τοὺς ἀπὸ Φουλῆς

ἐβδομήκοντα, in numero consentit cum Xenophonte Hellenic. II. p. 470. E. de aliorum dissensu auctorum monuerunt Wesselingius ad Diodor. Sic. T. I. p. 667. Taylorus ad Lyfiæ Vitam p. 47.

345. E. Θεμιστογένη — τὸν Συρράκουσιον] Ferrem si scriptum esset συντάξει. Nunc malim Meziriaci et T. V. B. Θεμιστογένει—τῷ Συρράκουσίῳ. Et sic Xenophon Hellenic III. p. 480. A: Θεμιστογένει τῷ Συρακουσίῳ γέγραπται.

345. E. Κλεινόδημοι, Δίυλοι, Φιλόχορος, Φίλαρχος] *Clindemius* scribæ error videtur corrigendus, ut legatur vel Κλείδημοι, vel Κλειτόδημοι· illo nomine scriptorem citat Plutarchus Thes. p. 8. C. 12. F. Themistocle 117. A. Aristide 330. E. et alii: hoc, item complures: de utroque Vossius Hist. Gr. III. p. 344, 345. et fortasse est scripturæ varietas in nomine ejusdem hominis, ut monuit Bryanus ad Plutarchi Vit. T. I. p. 68. *Dyillus* τῶν οὐ παρελημμένων ἐν τῇ ἱστορίᾳ dicitur Plutarcho De Malignit. Herodoti p. 862. D. de operibus ejus Vossius l. l. III. p. 360. Wesselingius ad Diodor. Sic. XVI. 14. *Philochorus* de quo Vossius I. 18. Suidas: sæpe citatus aliis, et Plutarcho, Opp. Mor. p. 403. E. 785. B. 846. B. 847. A. Vit. 6. C. 7. E. 8. B. 12. A. 14. A. 16. D. item ut Clidemus Atticarum rerum scriptor, de quibus et Heynii est annotatio ad Apollodorum III. 14. *Phylarchus*, ita enim sæpius scriptum reperitur nomen, nobis animadversus supra p. 342. D.

345. E. ὥσπερ δραμάτων ὑποκρίται—μνήμαϊς.] Plutarchi nomine apponit Grammaticus Græcus apud Hermannum in Emend. Rat. Grammat. Gr. p. 368.

p. 346. A. Ἀπολλόδωρος—μιμήσεται] Hefychius Voc. Σκιαγραφίαν· τὴν σκηνογραφίαν οὕτω λέγουσιν· ἐλέγετο δέ τις Ἀπολλόδωρος ζωγράφος, Σκιογράφος· οὗτος δὲ καὶ πῖλον ἐφόρει ὀρθόν· καὶ ἐν τοῖς ἔργοις ἐπιγράφεται, Μωμήσεται τις μᾶλλον ἢ μιμήσεται· idem deinceps Σκιαγράφος ὁ Ἀπολλόδωρος. Proverbium Zeuxidi tribuit Plinius XXXV. 36. habet Diogenianus VI. 74. Apostolius XIII. 53. Alia de Apollodoro Plinius XXXV. 36. 1. Junius Catalog. Pictor. p. 24. *Colorum temperationem* recte φθορὰν reddit Xylander: quam

significationem nominis aliquoties notavit et usurpavit Plutarchus : v. c. De EI apud Delph. p. 393. C : τὰ μινύμενα τῶν χρωμάτων οἱ βαφεῖς φθείρεσθαι, καὶ φθορὰν τὴν μίξιν ὀνομάζουσιν. De Pythiæ Orac. p. 395. D. 436. B. Sympof. VI. p. 725. C : τὰς τε μίξεις τῶν χρωμάτων οἱ ζωγράφοι φθορὰς ὀνομάζουσι. Porphyrius Abſtinent. IV. 20. Kuſterus ad Schol. Ariſtophan. Plut. 530. *Primus hominum hoc fecit* : formula Plutarcho alibi uſurpata : Mario p. 432. F : ὕπατος δὲ πρῶτος ἀνθρώπων ἐπτάκις ἀνηγορευμένος. Cæſare, p. 718. F : δόξης ἐφιέμενος καὶ τοῦ πρῶτος ἀνθρώπων ſτρατῶ διαβῆναι τὸν Ῥῆνον.

346. A. Εὐφράνωρ—βοεΐα] De hoc et cæteris videatur Junius in Catalogo Artificum. Dictum ejus de ſuo et Parrhaſii Theſeo memorat Plinius H. N. XXXV. 36, 5 : *opera ejus ſunt—Theſeus : in quo dixit, eundem apud Parrhaſium roſa paſtum eſſe, ſuum vero carne.*

346. A. πεποιήται—Δῆμον Ἑρεχθῆος] Verſus Homericus Iliad. B. 547. magis congruens in Δῆμον Ἀθηναίων, opus Parrhaſii, quam in Theſeum ; quo de opere Plinius XXXV. 36, 5 : *Pinxit Δῆμον Athenienſium, argumento quoque ingenioſo. Volebat namque varium, iracundum, injuſtum, inconstantem : eundem exorabilem, clementem, miſericordem, exceluſum, glorioſum, humilem, ferocem, fugacemque oſtendere.* Quo probabilius eſt ſuſpicio, labem hære in illo πεποιήται καὶ τι προſέεικε, ſi quidem illa hunc vicinum etiam locum affecit.

346. B. γέγραφε δὲ καὶ τὴν ἐν Μαντινείᾳ πρὸς Ἐπαμινόνδαν ἱππομαχίαν Εὐφράνωρ] Opus Euphranoris memoratur a Plinio XXXV. 36, 25 : *Opera ejus ſunt, equeſtre prælium, duodecim Di :* cet. Prælium hoc narratur a Xenophonte Hellenic. VII. 5. nec tamen diſerte ab aliis rerum Epaminondæ ad Mantineam narratoribus. Polybio IX. 8. Diodoro Sic. XV. 84. Plutarcho autem in Ageſilao p. 615. F. omnino omittitur : quem hoc ipſo loco putem ex Ephoro plurima ſumſiſſe : qui res Epaminondæ uberius explicuerat, et Grylli, Xenophontis filii, in pugna deinceps inter totos exercitus commiſſa, obitum prodiderat : quod legimus apud Diogenem Laertium II. 54 : ὁ δὲ Γρύλλος τεταγμένος κατὰ τοὺς ἱππέας, ἦν δὲ ἡ μάχη περὶ Μαντίνειαν, ἰſχυρῶς

ἀγωνισάμενος ἐτελεύτησεν, ὥς φησιν Ἐφορος ἐν τῇ πέμπτῃ καὶ εἰκοστῇ· Κηφισοδώρου μὲν ἱππαρχοῦντος, Ἠγεσίλεω δὲ στρατηγοῦντος· ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ καὶ Ἐπαμινώνδας ἔπεσε. Hanc igitur postrema pugna priorem et singularem Atheniensium, Euphranoris opere celebratam, ἱππομαχίαν, significari dicam ab Aristide in Panathenaico p. 186: ἡ πόλις—τούς γε ἄλλους ἀναμφισβητήτως ὑπερβέβληκε· πεζομαχία μὲν ἢ ἐν Μαραθῶνι· ναυμαχία δὲ ἢ ἐν Σαλαμῖνι· ἱππομαχία δὲ, ἀπορῶ μὲν ἦντινα κρίνω, ἔστω δὲ ἢ ἐν Μαντινείᾳ.

346. D. καὶ διαβουλευομένοις αὐτοῖς ἀκμὴν τοῦ πέμπειν] Si scriptum esset, διαβουλευομένοις ἀκμὴν πέμπειν τὴν εἰς Λακεδαιμόνα βοήθειαν, καὶ εὐθέως ὀπλίζεσθαι προσέταξε τοῖς Θηβαίοις, nil requireremus. Ut nunc est, διαβουλευομένοις αὐτοῖς accipiendum pro Dativo Consequentiae, de quo diximus p. 169. D. Tum, nisi τοῦ deleamus, ellipsis Præpositionis περὶ intelligenda erit, pro περὶ τοῦ, cuius exempla notavit Abreschius Dilucid. Thucyd. p. 121. 451. 747. Animadv. in Æschyl. Lib. III. p. 25. Auctar. Thucyd. p. 273. Sic est in dictione ἀμφισβητεῖν τινός pro περὶ τινος, apud Isocratem Panegy. p. 135. ed. Mori. Or. Philipp. p. 169. Archidam. p. 226. Platonem p. 183. F. Aristidem T. I. p. 483. In alia compositione Dio Chryf. Or. XXXVI. p. 444. D: ἐπεὶ ἤψω τῶν λόγων τῆς θείας διοικήσεως· *quum attigeres sermones de divina gubernatione.* Aristides T. I. p. 196: εἴρηται ταύτης· *de hac dictum*, poterat et scriptum fuisse ταύτῃ. Sed et Plutarchus VII. Sap. Conviv. p. 167. A: οἰκονομίας λόγος γέγονε poterat probari pro περὶ οἰκ. λ. γ. Sympof. III. p. 649. A: βοηθεῖν τῷ Τρύφωνι τῶν στέφανων· *adjuvare Tryphonem de coronis i. e. in controversia de coronis.* 650. F: ἔφη, τὸν μὲν τῶν γερόντων λόγον ἀποδέχεσθαι, *dixit, se probare rationem de senibus allatam.*

346. E. σύγγραμμα] σύρρηγμα, *conflictum*, sic p. 350. E: σύρρηγμα φάλαγγος. Frequentius σύρραξις· p. 339. B. Vit. p. 420. F. 587. A. 605. D. 729. B. Verbum συρρήγνυσθαι frequens est in re bellica.

346. F. κρίσιν προσθείητε] Satis est una demta litera προσθείητε, *neque caussam proponeretis agendam pictoris adversus imperatorem.* Ita προθεῖναι κρίσιν· Mario p. 413. C: προύθηκε

τῷ Τρεβωνίῳ κρίσιν. Catone Min. 766. C. Agide 800. C. Sic γνώμην προθεῖναι, *fæpius et similia*.

346. F. Σιμωνίδης τὴν μὲν ζωγραφίαν —] Notavimus p. 17. F.

p. 347. A. ὁ γοῦν Θουκυδίδης] Hanc in ejus narratione evidentiam Plutarchus laudat item in Nicia p. 523. C, F. attingit Longinus De Sublim. 25.

347. A. Ὁ γὰρ παρὰ τὴν Ῥαχίαν —] Thucydides, IV. 11, 12.

347. B. καὶ πάλιν ὁ ἐν τοῖς Σικελικοῖς —] Idem VII. 71. ubi hunc Plutarchi locum Cimmeriis tenebris obscuriorem, ut ait, expedire studuit Dukerus. Thucydidea narratio longior est, quam ut hic apponatur. Eamdem partem significat Plutarchus in Nicia p. 539. E. Nos in nota Græco contextui subiecta fecimus quod potuimus.

347. C. τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην] Singularis hæc notitia, ex hoc loco memorata Larchero ad Herodot. VI. 115. T. IV. p. 461. Haud infcita est suspicio Wernsdorfii qui huc refert excerptum Himerii Eclog. XXI. 7. p. 276: Ἀγγέλλει ποτὲ τὴν νίκην τῶν τις ἀριστεύων τῷ δήμῳ· οἱ δὲ οὕτως αὐτὸν τῆς προθυμίας ἠγάσθησαν, ὥστε χαλκοῦς παρ' Ἀθηναίοις ἀπὸ τῶν λόγων ἐκείνων ἔστηκεν. Alterius Therippi Atheniensis meminit idem Heraclides apud Plutarchum in Solone p. 96. D. quod noluimus reticere, si forte in hujus pro *Euclis* nomine ponendo aliquis error subfuerit. Ἑρωεὺς populus non aliunde cognitus, hinc a Corfino prolatus Fast. Attic. Vol. I. p. 221. et probatus, nisi forte corruptum nomen sit, ut Ἑρσιάδης vel Θορεὺς, nota populorum nomina substitui deberent. Nobis vulgata lectio, in qua omnes consentiunt libri, retinenda videtur.

347. D. ἣν Θουκυδίδης ἱστόρηκεν — ἀπέστειλαν] Thucydides V. 65. sequ. hanc pugnam narrat: nil tamen de carne εὐαγγελίας præmio; quam rem aliunde habuit Plutarchus et iisdem fere verbis retulit in Agefilao p. 614. F: τῆς ἐν Μαντινείᾳ μάχης γινομένης, ἣν Θουκυδίδης γέγραφε, τῷ πρώτῳ φράσαντι τὴν νίκην οἱ ἄρχοντες ἐκ φιδιτίου κρέας ἔπεμψαν εὐαγγέλιον, ἄλλο δὲ οὐδέν. Cæterum hoc loco ratio constructionis pro ἀπέστειλαν postulat ἀποστεῖλαι, ut monuerunt Xyl.

Mez. Reisk. At eadem ratione ἀπέστειλαν postulat Λακεδαιμόνιοι ὥς φασι. Alterum verum est. Morem, ex εὐαγγελίων victima partes amicis mittendi, notavit Stanleius ad Æschyli Agamemn. 87.

347. E. ἐξικνούμενοι] *pertingunt et penetrant orationis pulcritudine*, scilicet *ad aures et animos legentium*: quod subaudiendum ex re ipsa: itaque acceperunt Amyotus et Reiskius. Nam ut Xylander et Cruferius verterunt, scriptum debebat esse ἐφικνούμενοι τῶν πραγμάτων, *æquantes, assequentes rerum magnitudinem orationis facultate*: quo sensu hoc verbum ab optimis scriptoribus usurpatur, ut notavit Valckenarius ad Joh. Chryf. Or. p. 4. Et ἐξικνεῖσθαι τινος, πρὸς τι, εἰς τι, similiterque junctum, frequens est Plutarcho: et nude positum, ut hoc loco, legitur in Vita Aristidis p. 329. C: ἤδη δὲ καὶ βέλος ἐξικνεῖτο· *jam telum pertingebat, jam intra teli jactum erant*. Xenophon Cyropæd. III. 3, 27: οἱ δὲ τοξόται καὶ ἀκοντισταὶ καὶ σφεδονήται αὐτῶν ἀφίεσαν τὰ βέλη πολλῶ πρὶν ἐξικνεῖσθαι· et alibi sæpius.

347. E. Ἰσχε ψεύδεα] Odyss. T. 203.

347. E. Μενάνδρῳ] Scholiastes Horatii Art. Poet. versu 311. *Verbaque provisam rem haud invita sequentur*: edit. Cruquii p. 633: *Menander cum fabulam disposuisset, etiam si nondum versibus adornasset, dicebat tamen se jam complexisse*. Magis sententiæ et usui conveniat στιχίδια, *versiculos, modululos*: sic diminutiva forma legitur p. 60. A. 668. A. Vit. 168. F. στιχος *versus*, passim.

347. F. Ἡ δὲ Κόριννα τὸν Πίνδαρον] Huc pertinet illud in Anonymi Vita Pindari metrica 9: Τῶ δὲ λιγυφθόγγων ἐπέων μελέων θ' ὑποθήμων, Ἐπλετο διὰ Κόριννα, θεμείλια δ' ὥπασε μύθων Τὸ πρῶτον—. Ab hac sæpe victum certamine narrat Ælianus Var. Hist. XIII. 25.

p. 348. A. Ἰσμηνὸν—] Ita omnes nostri codices nisi quod versus non distinguit, quod editorum primus fecit Xylander, ita ut nos dedimus, excepto fine Ἡρακλέους ἦτταν, quod mutavi cum Mez. et exemplis Luciani T. III. p. 525. in quibus ἀνδρῶν recte abest: cui redundantia ut occurreret Fulvius Urfinus in Carm. IX. Illustr. Femin. p. 48. ἱερὸν omisit. Plutarchus versum tertium omisit: Luci-

anus quartum diverse dat ; Ἡ τὰν κυανάμπυκα Θήβαν, Ἡ τὸ πάντολμον σθένος Ἡρακλέος· duos alios subjungit. Qui plura de hoc loco discere volunt, adeant eruditissimos viros, Schneiderum, Hermannum, Heynium, in hujus postrema editione Pindari Vol. III. Part. I. p. 64.

348. A. Πλάτων] Phædone p. 376. E. 377. A. et Plutarchus De Aud. Poet. p. 16. C. ubi notavimus.

348. A. Ὁ δὲ μῦθος εἶναι βούλεται—] Dictio videtur ab eodem auctore fluxisse, quo illa apud Julianum Or. VII. p. 207. A. de μύθου et αἴνου diversitate : βούλεται γὰρ ἐπι-κρυπτόμενος παραινεῖν τε καὶ διδάσκειν—· quem locum retulit Suidas in Voc. Αἶνος et Μῦθος : et Schol. Aristoph. Vesp. 1251.

348. B. Κινησίας] Diximus de homine ad p. 22. A. For- tasse ἀργάλεος nominatus fuerit ab aliquo Comico. Sic Vit. Demosth. Argas ποιητῆς ἦν νόμων πονηρῶν καὶ ἀργαλέων. p. 847. F. Amator. p. 749. C : φεύγοντες ἀργάλεον ἀγῶνα κιθαρωδῶν. Ut in hoc poeseos genere proprium vitii no- men fuisse videatur.

348. B. νόμος ἦν μηδένα ποιεῖν κωμωδίας Ἀρεοπαγίτην] Non aliunde nisi ex hoc loco apponit S. Petitus De Leg. Attic. p. 329. Xylandrum notans vertentem, ut lege Areopagitæ caverint, ne quis porro comædiam scriberet : quod vertendum erat, ut lege cavretur, ne quis Areopagita comædiam scribe- ret. Qui error doctissimo homini non nisi per summam festinationem accidere potuit.

348. C. Γοργίας—] Exstat item in libello De Aud. Poet. p. 15. D.

348. D. Εὐριπίδου — Σοφοκλέους — Αἰσχύλου] Scita et con- cinnæ brevitatis comparatio : cujus in Æschylo στόμα, in Euripide σοφία, ut propriæ dotes agnoscuntur : at in So- phocle quomodo præ ceteris λογιότης, five *facundiam*, five *doctrinam* eam dicas, cernatur, non satis apparet. Suspi- catus aliquando sum, γλυκύτης antiquitus scriptum fuisse : veluti in illo Phrynichi Σοφιστικ. Παρασκ. apud Photium p. 328 : τῶν τραγικῶν Αἰσχύλον τὸν μεγαλοφωνότατον, καὶ Σοφο- κλέα τὸν γλυκύν, καὶ τὸν πάνσοφον Εὐριπίδην—προκρίνων—. Ano- nymus in Vita Sophoclis ei tribuit εὐκαιρίαν, γλυκύτητα,

τόλμαν, ποικιλίαν· tum illud aliorum de illo dictum adfert, Σοφοκλέους τοῦ μέλιτι τὸ στόμα κεχρισμένου. Conferantur et Dio Chryf. Or. LII. p. 552. A. Dionysius Hal. Opp. Rhet. p. 69, 21. Stanleius ad Vit. Æschyli T. II. p. 706.

348. E. Εὐφημεῖν χρῆ] Aristoph. Ran. 356.

348. E. μηχανὰς ἀπὸ σκηνῆς περιάκτους] Sic mox μηχανῶν ἀπὸ σκηνῆς. Pollux IV. 126, 130, 131. Et quædam notavimus Bibliothec. Crit. Vol. III. Part. I. p. 41. seq.

348. E. Νικόστρατοι—Πῶλοι.] Histriones nobiles tragici. *Callippides*, nobis animadversus p. 212. F. *Polus* memoratus Plutarcho Opp. Mor. p. 787. E. 816. F. 848. B. Gellio VII. 5. Luciano Necyomant. 16. T. I. p. 479. ubi videatur Moses Solanus. *Theodorus* Plutarcho memoratus Opp. Mor. p. 545. E. 737. A. 816. F. Æliano Var. Hist. IX. 41. ubi plura de eo dedit Perizonius: et Valckenaerius Diatrib. Fragm. Eur. p. 182. *Nicostratus* apud Suidam in hoc nomine, comœdiæ actor perhibetur. *Meniscum* et alibi nos legere meminimus, et illis in Scriptorum locis, quos ad Aristotelis Poeticam Sect. XLVII. p. 95. citat Tyrwhittus, probans nostri loci scripturam præ illa aliorum locorum *Mynisco*.

348. F. δυσπραγμάτευτος λαός] Minus recte reddiderunt: *Xylander*, *negotiosissima turba*: *Cruferius*, *odiosa natio*: rectius *Stephanus Thes. Gr. L. Indic. p. 790. difficulter tractabilis*, *Quocum rem habere difficile est*, *Difficilis*, *Morosus*: unum hunc Plutarchi locum apponens: similiter vertit *Amyotus*. Notio vocabuli disertius apparet ex cognato ἀπραγμάτευτος de quo exposuit *Weffelingius* ad *Diodor. Sic. XVII. 41*.

348. F. ὁ Λάκων] Notavimus *Apophth. Lac. p. 230. B*.

348. F. ἐφόδια καταχορηγοῦντες εἰς τὸ θέατρον] Pertinet huc *Demosthenis* dictum *Olynth. I. p. 4. D*: τὰ στρατιωτικὰ χρήματα — ὑμεῖς οὕτω πως ἄνευ πραγμάτων λαμβάνετε εἰς τὰς ἐορτάς. III. p. 36. D: οἱ μὲν τὰ στρατιωτικὰ τοῖς οἴκοι διανέμουςι θεωρικά· 39. C. *Harpocratio* in Θεωρικά· *Hesychius* in Θεωρικά χρήματα· et in Θεωρικὸν ἀργύριον. *Plutarchus* in *Pericle* p. 156. E. 157. A.

p. 349. A. ὅσου κατέστη] Videtur *Latinismus*, quanto con-

stiterit. Verbum ex Græco usu accipiendum, *comparatum*, *confectum fit*: G dat ὅσον· at in genitivo pretii nil est difficultatis.

349. A. πολεμῶν τοὺς βαρβάρους] T. Mez. τοῖς βαρβάροις. Non opus. Sic Plutarchus Sylla p. 492. C: πολεμήσων Ἴου-γούρθαν· alibi ap. eundem semel legi. Plura dedit Wesselingius Diodor. Sic. IV. 61. T. I. p. 305.

349. A. ἄπυρα σιτία] De usu dictionis et rei videatur Wesseling. ad Diodor. Sic. XIX. 37.

349. A. σκελλίδας] Saltem *σκελλίδας permulas*, vel *σκυλλίδας parvulas squillas*, requirebamus. Meziriacus adscripsit conjecturam *τριχίδια καὶ σκυλλίδας καὶ μυλλούς*· qua facile caremus.

349. B. τοῖς μὲν ἡττηθεῖσι περὶν προσυβρίσθαι—] Breviter ac docte istam ignominiam describit Bartholemius in Peregrinat. Anacharfidis Cap. LXX. T. VII. p. 251.

349. B. τοῖς δὲ νικήσασιν—οἶκον] *Tripes* quidem cum inscriptione, tribus, choragi, et poetæ, ut *ἀνάθημα*, *donarium*, in templo Bacchi reponeretur: quale negotium narratur de Aristide in Ejus Vita p. 318. E: νίκης ἀνάθημα χορηγικοὺς τρίποδας ἐν Διονύσου κατέλιπεν—τοιαύτην ἐπιγραφὴν διασώζοντες· Ἀντιοχὶς ἐνίκᾳ· Ἀριστείδης ἐχορήγει· Ἀρχέστρατος ἐδίδασκε· comparetur p. 319. A. Nicia p. 524. E. Athenæus p. 32. F. Epigramma in Simonidem ap. Bentley. Differt. Phalar. p. 169. Sed hi tripedes, hæc donaria οὐχ ὑπῆρχον αὐτοῖς, non erant proprietas ac possessio poetarum, quippe consecrata in templis: ita ὑπάρχειν dicitur ut alibi docebimus. Deme- trius ita nude dictus vix dubium est quin Phalereus significetur: ἐπὶ πεισμάτων ἐκκεχυμένος βίος quomodo in hunc locum conveniat, non apparet; si quidem hac in metaphora laudem paupertatis haberet: veluti in Aristonymi dicto apud Stob. Flor. XCV. p. 521: πλῶ ἔοικε τῷ παρὰ γῆν ὁ τῶν πενήτων βίος· ὁ δὲ τῶν πλουσίων τῷ διὰ πελάγους· τοῖς μὲν γὰρ ῥάδιόν ἐστι καὶ πείσμα βαλεῖν, καὶ προσσχεῖν, καὶ νεωλῆσαι· τοῖς δ' οὐ. Igitur credam scriptum reliquisse auctorem ἐπιδειγμὰ τῶν ἐκκεχυμένων βίων καὶ τῶν ἐκλελοιπότην κενοτάφιον οἶκον· i. e. domum bonorum cum effusorum documentum, tum deficientium quasi sepulcrum vacuum. Similiter Plutarchus

De Latenter Vivendo p. 1130. C: κενοταφῶν τὸν βίον. Similiter videtur correxisse Amyotus reddens: *un servir d'exemple de ceux qui ont follement despendu le leur, et ont laissé leur maison comme une sepulture vuide.*

349. C. εὐφημεῖν χρὴ—εὐτολμος] Imitatio illius Aristophanei loci p. 348. E. adhibiti. Pro εὐτολμος sententia postulat ἄτολμος, ut T. Mez. Reisk.; nisi forte ante εὐτολμος reponendum.

349. C. Κλυθὶ Ἐννῶ—θάνατον.] Totum hoc ejusdem Pindari esse videtur; et hujus nomen, aut forte ἐγκωμιοῦδης, pro eo quod nunc est a scriptore positum fuisse putem. Prior pars legitur apud Plutarchum De Frat. Am. p. 483. D: Κλυθ' ἀλάλα πολέμου θύγατερ: et duobus locupletius verbis apud Athenæum I. 19. A: Κλυθ' Ἀλάλα πολέμου θύγατερ, ἐγχείων προοίμιον unde retulit Eustathius ad Iliad. E. p. 994. In Ἐννῶ dissentiunt nostri libri: Ald. Basf. ἄννα ἐγὼ: E ἄννα . . . γω: G, ἀνάγω. Xyl. et Mez. emendatione ex altero Plutarchi loco ducto ἀλάλα: Leonic. et Schott. Ἐννῶ, unde Stephanus sumsit. Fortasse hujusmodi fuerint versus: Κλυθ' Ἀλάλα Πολέμου θύγατερ—ἐγχείων προοίμιον—ἀμφίετ' ἄνδρες—τὸν ἱερόθυτον θάνατον. In verbo ἀμφίετε assentientem habemus Mez. et Amyot.

349. C. νίκας—τρυγὸς ὀδωδύας] Νίκαι signa et statuæ deæ Victoriæ, ut subinde apud Plutarchum Opp. Mor. p. 841. D. 852. B. Vit. 424. B. 458. B. 579. E. 709. F. 1002. A. Hedera, κιττῶ, coronabantur victores: quo pertinet Dioscoridis Epigramma in Sophoclem Anthol. III. p. 398. Anonymi in Aristophanem I. p. 136. Alciphronis II. 3. III. 48. Fæcis, τρυγὸς, quæ fuerit cum Tragœdia communio, apparet ex ejus cognomine τρυγωδία quod eam agerent canerentque perunῆτι fæcibus ora, ut est in Horatiano versu Art. Poet. 277. et Scholiast. Aristoph. Nub. 295. aut quod fæx in præmii parte esset, teste eodem Acharn. 498. alia etiam videantur in Oderici libello De Marmorea Didascalia p. 58. sequ. in primis Benteium Dissert. Phalarid. p. 170. ubi bovem dithyrambicæ victoriæ præmium fuisse notat; nam hircum τράγον Tragœdiæ proprium fuisse, monere nil attinet. Victorem poetam coronatum, cœna in

arce honoratum, colligimus ex CEnomao apud Eusebium Præp. Evang. V. p. 228. D.

349. D. νηχοτάλαντοι] Verisimillima est Bryani conjectura ναὶ χιλιοτάλαντοι ad Plutarchi Vit. Vol. I. p. 100. loco gemino in Vita Periclis p. 158. F:—ἡμᾶς τὴν πόλιν καταχρυσοῦντας καὶ καλλωπίζοντας, ὥσπερ ἀλάζονα γυναῖκα περι-απτομένην λίθους πολυτελεῖς καὶ ἀγάλματα καὶ ναοὺς χιλιοταλάντους. In alio argumento De Facie in Orbe Lunæ p. 924. A: μυδρὺς χιλιοταλάντους.

349. D. παρθενῶνες ἐκατόμπεδοι] Templum Minervæ in arce, παρθενῶν, item ἐκατόμπεδον, et ἐκατόμπεδος ναὸς, dictum: Periclis opus de quo in ejus Vita Plutarchus p. 159. E. Solert. Animal. p. 970. A. alibi. Harpocraton in Ἐκατόμπεδον. Hesychius in Ἐκατόμπεδος. Meurfius Attic. Lect. III. 16. Cecropia p. 30.

349. D. νότια τεῖχη] Pluralis ponitur ut proximis παρθενῶνες, ἐκατόμπεδοι, νεώσοικοι, quæ singularia et erant et usurpabantur. Arcis Athenarum, opus Cimonis ut Plutarchus in Ejus Vita p. 487. B: τῇ ἀκροπόλει τὸ νότιον τεῖχος κατεσκεύασεν quod et Nepos prodit Cim. III. fin. *His ex manubiis Athenarum arx, qua ad meridiem vergit, est ornata.* Pausanias I. 28: τῇ δὲ ἀκροπόλει, πλὴν ὅσον Κίμων ᾠκοδόμησεν αὐτῆς ὁ Μιλτιάδου, περιβαλεῖν τὸ λοιπὸν λέγεται τοῦ τεῖχους Πελασγούς— ibid. 21: τοῦ νοτίου καλουμένου τεῖχους, ὃ τῆς ἀκροπόλεως ἐς τὸ θέατρον ἐστὶ τετραμμένον—. Ab hoc diversum est, τὸ τεῖχος τὸ μακρὸν τὸ νότιον apud Andocidem Or. De Pac. p. 24: τὸ τεῖχος τὸ μακρὸν τὸ νότιον ἐτειχίσθη i. e. murus qui ab urbe in Phalerum pertinebat, ac distinguitur ab altero ex urbe in Piræum pertinente: qui ibidem p. 23. dicitur τὸν Πειραιᾶ ἐτειχίσσαμεν—εἶτα τὸ μακρὸν τεῖχος τὸ βόρειον quæ eadem leguntur in Æschinis Oratione De Falsa Legat. p. 270. C. Ambo dicuntur τὰ μακρὰ τεῖχη, τὰ μακρὰ σκέλη: illud eorum quod urbem cum Piræo jungebat, per excellentiam subinde vocabatur τὸ μακρὸν τεῖχος et τὰ μακρὰ τεῖχη. Ita mihi quidem videtur comparanti Thucydidem I. 69, 107, 108. II. 13. cum aliorum locis proditis a Meurfio Lect. Att. III. 4. Athen. Attic. III. 11.

Omnino in diverforum horum nominibus murorum etiam ab antiquis turbatum est, quum non constanter singulos singulis nominibus afficerent. Quod in primis cernitur in loco Harpocratonis *Διὰ μέσου τείχους*. Ἀντιφῶν πρὸς Νικοκλέα· τριῶν ὄντων τειχῶν ἐν τῇ Ἀττικῇ, ὡς Ἀριστοφάνης φησὶν ἐν Τριφάλητι, τοῦ τε Βορείου, καὶ τοῦ Νοτίου, καὶ τοῦ Φαληρικοῦ· διὰ μέσου τούτων ἐλέγετο τὸ Νότιον· οὐ μνημονεύει καὶ Πλάτων ἐν Γοργία. Quid sit Φαληρικὸν intelligitur: non item quid Βόρειον et Νότιον. Deinde inter duos muros qui certe sunt τὸ τε Φαληρόνδε, καὶ τὸ εἰς Πειραιᾶ, ut Thucydides loquitur I. 107. quis fuit medius murus? Nullum quidem novimus qui inter utrumque item ab urbe ad mare ductus esset. Ergo fuerit transversus murus, qui illos duos jungeret. Talem unum novimus, eam partem mœniorum urbis quam Thucydides II. 13. dicit τὸ μεταξὺ τοῦ τε μακροῦ καὶ τοῦ Φαληρικοῦ, *medium inter longum et Phalericum murum*. Apud Platonem in Gorgia p. 284. F. legitur, Περικλέους δὲ καὶ αὐτὸς ἤκουον ὅτε συνεβούλευεν ἡμῖν περὶ τοῦ διὰ μέσου τείχους· quod Plutarchus mox p. 351. A. item dicit διὰ μέσου τείχους· sed in Pericle p. 160. A. ita reddit, τὸ μακρὸν τεῖχος, περὶ οὗ Σωκράτης ἀκοῦσαί φησιν αὐτὸς εἰσηγουμένου γνώμην Περικλέους. At Scholiastes Platonis a Ruhnkenio editus, habet ad hunc locum quod audire operæ pretium fit: *Διὰ μέσου τεῖχος λέγει, ὃ ἄχρι νῦν ἐστὶν ἐν τῇ Ἑλλάδι· ἐν τῇ Μουνυχίᾳ γὰρ ἐποίησε καὶ τὸ μέσον τεῖχος, τὸ μὲν βάλλον ἐπὶ τὸν Πειραιᾶ, τὸ δὲ ἐπὶ Φάληρα*—. Sit igitur vel hoc ut murus διὰ μέσου a Piræo ad Munychiam indeque ad Phalerum pertinuerit, vel ut illa mœniorum urbis pars τὸ διὰ μέσου τεῖχος dicta sit; five ipsi duo muri ab urbe in Piræum et Phalerum pertinentes hoc διὰ μέσου τεῖχος nomen habuerint, ut Plutarchus l. c. et Dio Chrysostomus Or. VI. p. 87. C. usurparunt: apparet certe veteres in appellatione τοῦ νοτίου τείχους illius extra urbem variasse: et antiquiores quidem murum ex urbe ad Piræum τὸν βόρειον, ex urbe ad Phalerum τὸν νότιον appellasse: quam rationem video et Bartholemium secutum esse in Tabula Geogr. 4. Capitis VI. posteriores autem illud νότιον nominasse quod a Piræo per Munychiam ad

Phalerum pertineret, quam rationem ut diserte Scholiaſtes Platonius, ita obſcurius Harpocraton ſecutus eſt. Nam Urbis quidem mœnia dicebantur ὁ κυκλὸς τοῦ ἄσπερος ap. Thucyd. II. 13. Ariſtidem Panathen. p. 149 et 187.

349. D. νεῶν οἶκοι] Solennis eſt forma νεώσοικοι. Pollux IX. 128. Suidas in Vocib. Νεώρια καὶ νεοσοίκους· et in Νεώσοικοι. Harpocraton item in Νεώρια καὶ νεώσοικοι ſpectans Demoſthenis Orat. De Claſſib. p. 75. A: διανεῖμαι τόπους δέκα τῶν νεωρίων, ſκεψαμένους ὅπως ὡς ἐγγύτατα ἀλλήλων κατὰ τριάκοντα ὥσι νεώσοικοι. Nam νεώρια ſunt *navalia*, quæ habent complures νεωσοίκους, ſingularum receptacula triremium. Stephanus Theſ. L. Gr. T. II. p. 1006. Schefferus Milit. Naval. III. 4. Eſt et ap. Plutarchum Opp. Mor. p. 841. D. 852. C. 159. E. Ariſtidem T. I. p. 541.

349. D. προπύλαια] Athenarum arcis propylæa, portarum veſtibulum, Thucydidi II. 13. τὰ προπύλαια τῆς ἀκροπόλεως Periclis conſilio facta Plutarchus in Ejus Vita p. 160. B. Harpocraton in Voce Προπύλαια ταῦτα, Cicero Offic. II. 17. et multi memorant citati Meurfio Lect. Attic. VI. 33.

349. D. Ἀμφίπολις—] Hanc ab Agnone, Niciæ filio, colonis Athenienſibus occupatam conditamque auctor eſt Thucydides IV. 102. ſexaginta annis poſt expulſum ex Mileto a Dario Ariſtagoram. Igitur longo tempore poſt occupatam et colonia frequentatam a Miltiade Chersonesum: præſertim quum hic fuerit Miltiades Cypſeli filius, teſte Herodoto VI. 34. ſeq. æqualis temporum Piſiſtrati et Cræſi: non is qui poſtea Chersonesi imperium habuit Miltiades Cimonis filius, cujus vitam Nepos prodidit, in qua perperam huic tribuit coloniæ Athenienſium in Chersonesum deductionem.

349. D. τὴν Βρασίδου ἀσπίδα] Thucydides IV. 12. Diodorus Sic. XII. 62.

349. E. Νειλέου καὶ Ἀνδρόκλου] Codri filii, duces Athenienſium coloniæ in Ioniam deductæ: Pauſanias VII. 2. Strabo XIV. initio p. 938. Plutarchus De Exil. p. 603. B. Pro *Androclo* Himerius Or. I. 14. p. 350. *Andronicum* dixit: ut bene vidit Wernſdorfius. De coloniæ initiis vi-

deantur Lipsius, Burmannus, Ruhnkenius ad Velleium Pat. I. 4.

349. E. Πόντον Εὐξεινον] Rhetorice dictum. Hunc quidem jam antiquitus sibi aperuerunt Milesii aliique Græci, qui in his oris urbes condiderunt. Poterant et Athenienses dici Ponti Euxini dominium Persis ademisse, expugnato Byzantio: de quo Thucydides I. 94. Omnino Ἑλλάσποντον magis conveniebat in hoc argumentum.

349. E. ἡ δὲ πεντακοσίας τριήρεις, ἡ δὲ μυρία τάλαντα—] Hoc universe de omnibus intelligendum victoriis, non de singulis quæ singula hæc munera pepererint. Non videntur historica diligentia, sed oratoria exaggeratione, *quingentæ* triremes poni. Florentibus rebus numerus censebatur ad *trecentas*, veluti a Pericle apud Thucydidem II. 13. atque alios, citatos Meurfio De Fortun. Athen. VII. p. 57. Lycurgus orator *quadringentas* comparavit, teste Pausania I. 29. p. 75. Pseudo-Plutarcho Vit. X. Orator. p. 841. C. et Pscephismate ibid. p. 852. C. At μυρία τάλαντα dicuntur numero in hac re celebrato, v. c. apud Demosthenem Or. Olynth. III. p. 13. B: πλείω δὲ ἢ μυρία τάλαντα εἰς τὴν ἀκρόπολιν συνήγαγον· quod iisdem verbis iteratur in Or. De Rep. Ordinanda p. 71. A. Lycurgus orator item plura intulit, ut est apud auctores modo citatos.

349. E. Καρκίνος—Ἀστυδάμας] *Carcini Alope* memoratur ab aliis quos citat Valckenarius Diatrib. p. 13. *Aslydamantes* tragici duo produntur a Suida pater et filius: ille ducentarum et quadraginta fabularum scriptor, et quindecies victor, ut hunc videatur significasse Plutarchus. Adeatur Fabricius B. G. I. p. 671, 673. In συνῆν conveniunt omnes libri, et interpretes vertendo *quando Carcinus rem habuit cum Aerope*: candidius etiam Amyotus, *quando concubuit*: reprehensus a Valesio ad Harpocrat. p. 43. reticente correctionem. Mihi videtur vera scriptura fuisse vel ἐνίκα vel εὐημέρει.

349. F. ἕκτη μὲν ἰσταμένου Βοηδρομιῶνος—τὴν ἐν Μαραθῶνι νίκην—] Locus parallelus Plutarchi in Camillo p. 138. A: Πέρσαι μηνὸς Βοηδρομιῶνος ἕκτη μὲν ἐν Μαραθῶνι—ἡττήθησαν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. De Malignit. Herodot. p. 861. E. quod tue-

tur Corfinus Fast. Attic. Vol. III. p. 148. adversus Ælianum Var. Hist. II. 25. huic pugnae sextum Thargelionis assignante.

349. F. ἔκτη δὲ μηνὸς οἰνοχοεῖται τῆς Χαβρίου περὶ Νάξον ἐπινίκια ναυμαχίας] μηνὸς mutandum in μεσοῦντος ostendit locus parallelus p. 138. A: Ἀθηναῖοι τὴν περὶ Νάξον ἐνίκων ναυμαχίαν, ἧς Χαβρίας ἐστρατήγει, τοῦ Βοηδρομιῶνος περὶ τὴν πανσέληνον. De hac pugna Diodorus Sic. XV. 35. mirum tacuisse Nepotem in Chabria: meminit et Plutarchus in Phocione p. 744. C: περὶ Νάξον—ἐνίκων μεγάλοις μυστηρίοις· καὶ παρεῖχεν οἰνοχόημα Χαβρίας Ἀθηναίοις καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν τῇ ἔκτῃ ἐπὶ δέκα τοῦ Βοηδρομιῶνος.

349. F. τῇ δὲ δωδεκάτῃ—ἀπὸ Φυλῆς κατῆλθον] Videtur hac de re dixisse in loco perduto Sympof. IX. 6. ut recte suspicatur Taylorus ad Vitam Lyfiæ p. 50. Meursius Græc. Feriat. VI. p. 277. sub titulo Χαριστήρια ἐλευθερίας hunc unum locum adfert.

349. F. τρίτῃ δ' ἵσταμένου τὴν ἐν Πλαταιαῖς] Plutarchus Camillo p. 138. B: τρίτῃ δὲ ἐν Πλαταιαῖς καὶ περὶ Μυκάλην ἡγήθησαν—. Ælianus qui Var. Hist. II. 25. simile argumentum narrans secutus videtur Plutarchi vel Camillum vel perditum librum Περὶ Ἡμερῶν, in adversariis suis turbavit, hos dies in Thargelionem mensem referens, τοῦ δὲ αὐτοῦ μηνὸς ἔκτη ἵσταμένου καὶ τὴν ἐν Πλαταιαῖς μάχην φασὶ γενέσθαι. At ipse Plutarchus in Aristide p. 330. F: ταύτην τὴν μάχην ἐμαχέσαντό τε τετράδι τοῦ Βοηδρομιῶνος ἵσταμένου κατ' Ἀθηναίους, κατὰ δὲ Βοιωτοὺς τετράδι Πανέμου φθίνοντος· ubi prius τετράδι fortasse mutandum in τρίτῃ ut ortum ex sequente. Conferatur Wesselingius ad Diodorum Sic. XI. 29. et Herodotum IX. 101. Cæterum in hoc Plutarchi loco pro vulgata omnium librorum lectione μὲν dedimus τὴν ex E et Jun.

349. F. τὴν δὲ ἔκτην ἐπὶ δέκα τοῦ Μουνυχιῶνος—περὶ Σαλαμίνα νικῶσιν ἐπέλαμψεν ἡ θεὸς πανσέληνος.] Aliter in Camillo p. 138. B: ἐν δὲ Σαλαμῖνι περὶ τὰς εἰκάδας (τοῦ Βοηδρομιῶνος) idque verius et rectius ut demonstravit Petavius ad Themistium Or. XII. p. 638. seq. edit. 4. Or. V. p. 405. edit. Harduin. Doctrin. Temp. X. 26. p. 110. Scalige-

rum reprehendens ex hoc loco pugnae Salaminiae tempus definientem, De Emendat. Temp. V. p. 407.

p. 350. A. ὁ Μαντινιακὸς ἀγὼν] Non apparet quem dicat ἀγῶνα· utrum pugnam alterutram Mantineensem, illamne priorem quam Thucydides prodidit V. 65. seq. de qua notavimus in hoc libello p. 347. D. an postremam, qua Epaminondas occubuit: an ἵππομαχίαν, de qua vidimus p. 346. B.

350. A. Ἐρεῖσμα τῆς Ἑλλάδος] Pindari dictum tractavimus in Biblioth. Crit. Vol. III. Part. I. p. 49. ad Juliani Or. I. p. 8. C. Conferantur viri docti in editione Heyniana III. I. p. 74.

350. B. παῖδες Ἀθηναίων] Notavi ad Plutarchum Ser. Num. Vind. p. 552. B. veteris editionis p. 39. Postea ita distinxī: ὅθι παῖδες Ἀθηναίων—ἐβάλοντο φαεινὰν—κρηπῖδ' ἐλευθερίας. Heynius in ultima editione ita cum Hermanno disponendos ait:—ὅθι παῖδες Ἀθηναίων ἐβάλοντο φαεινὰν—κρηπῖδ' ἐλευθερίας.

350. B. ὥσπερ ἀδαμάντινοι] Amyotus vertit quasi legeret ἀδαμάντινον· Cruferius et Xylander, quasi ἀδαμαντίνους, tamquam adamantinis fulcris muniverunt Græciæ libertatem: unde Reiskius suscepit nescio quid conjecturae, ὥσπερ βάσειν ἀδαμαντίναις. Vulgata bene habet: sensus est fortes, duri et patientes, invicti laboribus. Pindarica est imitatio illius apud Athenæum XIII. p. 601. D: ἐξ ἀδάμαντος ἢ σιδάρου κεχάλλευσται μέλαιναν καρδίαν· de quo diximus ad Ser. Num. Vind. p. 558. A. edit. veteris p. 69. ut de Stoicis dicit p. 1057. D. item Theocritus III. 39. de Amaryllide οὐκ ἀδαμαντῖνα ἐντί. Frequentius etiam dicitur de re quæ firmatur: de tyrannide sua Dionysii ipsius dictum apud Plutarchum in Dione p. 961. A. 962. B. De Garrulit. p. 508. F. Monuerunt et Perizonius ad Ælian. Var. Hist. VI. 12, 6. Wesselingius ad Diodor. Sic. T. II. p. 86. De aliis quoque rebus: v. c. Æschyl. Prom. 6. Æschines Advers. Ctesiphont. p. 286. B: χαλκοῖς καὶ ἀδαμαντίνους τείχεσιν, ὡς αὐτὸς φησι, τὴν χώραν ἡμῶν ἐτείχισε. Horatius Carm. III. 24, 5.

350. B. ὡς Αἰσχίνης—] Advers. Ctesiphont. p. 295. A: εἰ

δέ τις αὐτῶ τῶν στρατηγῶν ἀντείποι, καταδουλούμενος τοὺς ἄρχοντας καὶ συνεθίζων μηδὲν αὐτῶ ἀντιλέγειν, διαδικασίαν ἔφη γράφειν τῷ βήματι πρὸς τὸ στρατηγεῖον. Quod Victorius Var. Lect. V. 23. opportune comparat cum illo Ciceronis, *Cedant arma togæ, concedat laurea linguæ*.

350. B. Ὑπερίδου Πλαταικὸν] *Plataicum* hujus loci ratio postulat: quo nomine oratio exstat Isocratis: at Hyperidis, hoc uno loco memoratur: itaque ab auctore hoc loco Ἰσοκράτους Πλαταικὸν scribendum fuisse putem.

350. B. τὸν Λυσίου κατὰ τῶν τριάκοντα] Eodem nomine citatur in Ejus Vita apud Pseudo-Plutarchum p. 836. B. significari eam, quæ exstat κατὰ Ἐρατοσθένους τοῦ γενομένου τῶν τριάκοντα persuadent Fabricius B. G. I. p. 898. et Taylorus ad Lyf. Fragm. p. 655.

350. C. Φωκίωνος εἰς Βυζάντιον] Plutarchus in Ejus Vita p. 748. A. Diodorus Sic. XVI. 77. ibique Wesselingius.

350. C. ἡ τοῖς κοινοῖς στεφάνοις—παραβάλωμεν] Compositio minus apta sententiæ absolvendæ, hanc fere orationem postulantis: ἡ τοῖς κοινοῖς στεφάνοις οὗς τὴν Ἑλλάδα ἐλευθερώσας ἔλαβεν ὁ δῆμος, τὸν Δημοσθένους περὶ τοῦ στεφάνου παραβάλωμεν an communibus coronis quas Atheniensis populus accepit, quod Græcos liberavit, Demosthenis orationem Pro Corona comparabimus. Opponitur privata Demosthenis corona publicis coronis quas totus populus Atheniensium ab aliis populis accepit: veluti a Byzantiis et Cherronefitis, propter illa modo dicta adversus Philippum missa auxilia: quorum in hanc rem decreta in eadem Demosthenis Oratione produntur: p. 323. C: στεφανούμενον τὸν δᾶμον τῶν Ἀθηναίων ὑπὸ τῷ δάμῳ τῶν Βυζαντίων καὶ τῶν Περινθίων alterum p. 326. A: Χερρόνησιτῶν οἱ κατοικοῦντες Σηστὸν, Ἐλεοῦντα, Μάδυτον, Ἀλωπεκόννησον, στεφανοῦσιν Ἀθηναίων τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον, χρυσῶ στεφάνῳ ἀπὸ ταλάντων ἐξήκοντα κ. τ. λ.

350. C. ὁμόσας τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας] Celebratum Demosthenis jusjurandum in Oratione Pro Corona p. 343. A: ἀλλ' οὐκ ἔστιν, οὐκ ἔστιν ὅπως ἡμάρτετε, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν ὑπὲρ τῆς ἀπάντων ἐλευθερίας καὶ σωτηρίας κίνδυνον ἀράμενοι· οὐ, μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας τῶν προγόνων, καὶ τοὺς ἐν Πλαταιαῖς παραταξαμένους, καὶ τοὺς ἐν Σαλαμῖνι

ναυμαχήσαντας, καὶ τοὺς ἐπ' Ἀρτεμισίῳ κ. τ. λ. quod a Thucydide fluxisse I. 73. monet Waffius.

350. C. οὐ τοὺς ἐν ταῖς σχολαῖς — ἐφ' οἷς οὐ τοὺς Ἴσοκρ.] Utrumque οὐ est a Stephano. Prioris loco Ald. Xyl. habent ἦ: at Leonic. Schott. Anon. οὐ, non dissentientibus nostris codicibus. Posterius prorsus abest in Ald. Bas. Xyl. E. G: nec tamen eo adhibito, sensus satis constat: qui, ut nunc est lectio, sic accipiendus est: *in qua oratione id unum splendidissimum et doctissimum fecit, quod majores juravit, qui apud Marathonem pro libertate pugnassent, et non magistros qui in scholis discipulos ea facinora docent propter quæ civitas non Antiphontes, Isæos, Isocrates, sed hos (pro patria occumbentes) publica sepultura honoravit.* Fortasse aliquid excidit. Verbum προδιδάσκειν habet non modo elegantiam oppositionis ad προκινδυνεύειν, sed etiam commendationem ab usu in docendis juvenibus frequentato. Plutarchus Gryllo p. 992. B: αἱ δὲ ἀηδόνες τοὺς νεοσσοὺς προδιδάσκουσιν ἄδειν. Solert. Animal. 968. C. 973. B. Cato Min. 770. C. Plato Gorg. p. 298. E: πρῶτόν με προδιδάσκει, ἵνα μὴ ἀποφοιτήσω παρὰ σοῦ. Ubi Scholiastes Ruhnkenii p. 117: περιττεύει ἢ πρόθεσις Ἀττικῶς perperam; habet enim præpositio vim ostendendi et exemplo præeundi. Epinom. p. 704. D: πολλὰ προδιδάσκοντα καὶ ἐθίζοντα δεῖ διαπονεῖσθαι παῖδα ὄντα καὶ νεανίσκον. Aristides T. I. p. 107, 137, 507, 509. II. 71, 101, 149. ubi legitur vulgo προσδιδάσκω, 189, 226.

350. C. οὗς οὐκ ἐμιμεῖτο] Similiter Plutarchus in Ej. Vita p. 852. C: ἐπαινέσαι μὲν ἱκανώτατος ἦν τὰ τῶν προγόνων καλὰ, μιμήσασθαι δὲ οὐχ ὁμοίως.

350. D. Ἰσοκράτης δὲ τοὺς ἐν Μαγαθῶνι—] In Panegyrica Orat. p. 98 et 99: ἀπήντων οἰκείαν δύναμιν ἔχοντες ὀλίγοι πρὸς πολλὰς μυριάδας ὥσπερ ἐν ἀλλοτρίαις ψυχαῖς μέλλοντες κινδυνεύειν. Similiter antea dixerat Thucydides I. 70. de Atheniensibus dicentem Corinthium faciens: τοῖς μὲν σώμασιν ἀλλοτριωτάτοις ὑπὲρ τῆς πόλεως χρώνται, τῇ δὲ γνώμῃ οἰκειοτάτῃ εἰς τὸ πράσσειν τι ὑπὲρ αὐτῆς quem ad locum Abreschius in Dilucid. Thucyd. complures hujus exempli imitatores producit p. 65. Quibus addantur Ælianus Nat. An. VIII, 1. de

Indico cane. Gregorius Naz. Stelit. I. p. 76. A. Bafilus M. Epist. LXXIX. p. 140. C. alique ecclesiæ doctores martyribus accommodantes. Attigit hoc argumentum H. Valesius Emend. II. 16.

350. D. αὐτὸς, ὡς φασι, ἤδη γέρων—θάνατον.] De aliis, credo, narratum, inimicus aliquis oratoribus philosophus in Isocratem transtulerit: quamquam fortasse ipse isti convicio materiam præbuerit, in Panathenaica sic de se scribens p. 405: ἀλλ' οὕτω μοι τὸ γῆρας ἐστὶ δυσάρεστον καὶ μικρολόγον καὶ μεμψίμοιρον, ὥστε πολλάκις ἤδη τὴν μὲν φύσιν τὴν ἐμαυτοῦ κατεμεμψάμην ἧς οὐδεὶς ἄλλος καταπεφρόνηκε, καὶ τὴν τύχην ὠδυράμην—. Sed procul abest hujusmodi confessio ab illa: hujus candor, ab illius dedecore. Et Cicero longe diversam Isocratis personam ac senectutem prodit in Catone Maj. V: *Est etiam quiete et pure et eleganter ætæ ætatis placida ac lenis senectus: qualem accepimus Platonis, qui uno et octogesimo anno scribens mortuus est: qualem Isocratis, qui eum librum, qui Panathenaicus inscribitur, quarto et nonagesimo anno scripsisse dicitur, vixitque quinquennium postea. Cujus magister Leontinus Gorgias centum et septem complevit annos, neque umquam in suo studio atque opere cessavit: qui quum ex eo quæreretur, cur tam diu vellet esse in vita? "Nihil habeo, inquit, quod incusem senectutem." Præclarum responsum et docto homine dignum! sua enim vitia, et suam culpam in senectutem conferunt.* Hæc scribens Cicero, si tam dissimile magistri ac discipuli responsum cognitum habuisset, non prætermisurus fuisset. Gorgiæ gemina de hoc argumento dicta exstant in Stobæi Flor. p. 600. Omnino hæc tota Plutarchi de Isocrate narratio iniquior et magis rhetorica quam historica censerī debet.

350. D. οὐ γὰρ ἀκονῶν τὸ ξίφος—φωνῆεν φωνήεντι συγκροῦσαι] Scita et venustula descriptio: cujus copia et exempla fuisse videntur, partim in Aristophane, partim in rhetorum libris: illius in Lamacho, Acharn. 1070—1140. Agathone, Thesmophor. 57—75. ubi nimia orationis componendæ poliendæque cura cum fabri opere comparatur: veluti ipsum Isocratem notat Dionysius Halic. De Vi Demosth. 4. p. 270: ἀμαρτάνει δὲ ἐν οἷς ὠραῖζεται ποτε, τοὺς Γοργίου νεα-

ρὸς σχηματισμοὺς ζηλοῦσα· τὰ γὰρ ἀντίθετα καὶ πάρισα καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις οὐ μετριάζοντα οὔτε καιρῷ γινόμενα κατασχύνει τὴν μεγαλοπρέπειαν αὐτῆς, καὶ—δι' εὐλαβείας μὲν λαμβάνει τὸ συγκροῦσαι τὰ φωνήεντα τῶν γράμματων, δι' εὐλαβείας δὲ ποιεῖται τὸ χρήσασθαι τινι τῶν τραχυνόντων. Et proverbii instar videtur συγκροῦσαι φωνῆεν φωνήεντι in libro De Vitiofo Pud. p. 534. F. Atque Chrysippus περὶ τῆς τῶν φωνηέντων συγκρούσεως—φησὶ ταῦτα παρετέον—. De Repugn. Stoic. p. 1047. B. Hermogenes De Formis Or. I. p. 263 : Συνθήκη δὲ καθαρὰ, πρῶτον μὲν ἡ ἀπλῆ, καὶ μηδὲν περὶ συγκρούσεως τῶν φωνηέντων μικρολογουμένη. De Gorgia inventore harum rerum Diodorus Sic. XII. 53. ibique Wesselingius.

350. E. Μιλτιάδης—νενικηκώς.] Trajectiones quamquam Plutarcho non sunt infrequentes, tamen non ab ipso putem factam hanc verborum τῇ ὑστεραία, quæ post ἦκεν justum sibi locum postulant. Et Reiskius medelam tentavit, qua legeretur Μιλτιάδης γὰρ παραγεγονώς εἰς Μαραθῶνα τῇ ὑστεραία—offendens in αὐτὸς, et εἰς Μαραθῶνα pro ἐν Μαραθῶνι· quorum illud otiosum, hoc minus probum, videtur. Sane αὐτὸς quam vim hoc loco habeat, non apparet : at εἰς Μαραθῶνα, probum censendum. Igitur fortasse sic auctor scripserit : Μ. μὲν γὰρ αὐτόθεν εἰς Μαραθῶνα τὴν μάχην συνάψας, ἦκεν τῇ ὑστεραία εἰς ἄστὺ νενικηκώς. *Miltiades confestim pugna Maratbone commissa, postridie victor in urbem venit : αὐτόθεν*, frequentissimum Plutarcho hac significatione alibi ostendemus : εἰς τόπον, pro ἐν τόπῳ in loco, multa habet exempla in Plutarcho et aliis auctoribus, et alibi a nobis illustrabitur : nunc satis est laudasse Berglerum ad Aristoph. Vesp. 1183. Hemsterhufium ad Plut. p. 456. Dukerum ad Thucyd. III. 104.

350. E. Περικλῆς ἐννέα μηνὶ Σαμίους—] Ex Ione refert Plutarchus in Pericle p. 167. E : θαυμαστὸν δέ τι καὶ μέγα φρονῆσαι καταπολεμήσαντα τοὺς Σαμίους φησὶν αὐτὸν ὁ Ἰων ὡς τοῦ Ἀγαμέμνονος ἔτεσι δέκα βάρβαρον πόλιν αὐτοῦ δὲ μηνὶ ἐννέα τοὺς πρώτους καὶ δυνατωτάτους τῶν Ἰώνων ἐλόντος. Thucydides I. 117 : οἱ Σαμίοι—ἐξεπολιορκήθησαν ἐννάτῳ μηνί—.

350. F. Ἰσοκράτης δὲ—] Scriptor De X. Orator. p. 837. F : τὸν δὲ Πανηγυρικὸν ἔτεσι δέκα συνέθηκεν, οἱ δὲ δεκαπέντε λῆγ-

ουσιν. Quintilianus Instit. Or. X. 4: *Panegyricum Isocratis, qui parcissime, decem annis dicunt elaboratum.* Interpretes ad Æliani Var. Hist. XIII. 11.

350. F. Τιμόθεος — Χαβρίας — Ἰφικράτης.] Hæ victoriæ item una mentione junguntur a Demosthene Or. De Rep. Ordinand. p. 70. B: νῦν δὲ οἱ πολλοὶ τοῦτο λέγουσιν, ὡς Κερκύραν εἶλε Τιμόθεος· καὶ τὴν μόραν κατέκοψεν Ἰφικράτης· καὶ τὴν περὶ Νάξον ἐνίκα ναυμαχίαν Χαβρίας· quæ iisdem verbis reponuntur in Or. Adv. Aristocratem p. 457. A. De Iphicratis factō diximus Apophth. Lac. p. 219. C. et satis constat: et Chabriæ victoriam ad Naxum notavimus supra p. 349. F. Timothei in Corcyram expeditio nota est e Xenophonte Hellenic. VI. p. 585. B. ac Diodoro Sic. XV. 47. Nepote II. At Eubœam liberavit et ipse suasor et imperator Timotheus, ut novimus ex Demosthenis O-rat. De Chersoneso p. 43. B, C. Postea Phocion, ut in Ejus Vita narrat Plutarchus p. 747. et Æschines Or. De Falsa Legat. p. 270. A.

351. A. ἰσόψηφον αὐτοῖς τὴν Ἑλλάδα] Scilicet *Lacedæmoniis*, quibus reliquos Græciæ populos Atheniensis populus jure æquavit. Est hæc pax a Xenophonte prodita Hellenic. VI. p. 593. D. et Diodoro Sic. XV. 38. quam Thebani accipere noluerunt.

351. A. προπύλαια—ἐκατομπέδους] Videantur scriptores a nobis laudati ad p. 349. D.

351. A. Κρατῖνος—περὶ τοῦ διὰ μέσον τείχους] Legendum διὰ μέσου ut supra ostendimus p. 349. D. ad verba νότια τείχη. Cratini dictum retulit Plutarchus in Pericle p. 160. A: Πάλαι γὰρ αὐτὸ λόγοισι προσάγει Περικλῆς, Ἔργοισι δ' οὐδὲ κινεῖ· quorum in ultimo metrum postulat κινέει, ut edidit Grotius Excerpt. Comic. p. 495.

351. A. Ἀλλὰ δὴ μετὰ—ἐπαινεῖ] Hæc usque ad finem ita corrupta, lacera, et hiulca sunt, ut ex uno codice vermis et putredine adeo, reliqua vocabula quamvis rara et disjuncta in unum hunc locum conjunxisse librarius videatur; et ipsius libelli extremam partem deesse, manifestum est. In primis verbis tenemus nostram correctionem, quam ita vertimus: *Sed, hercle, Demosthenis oratoris*

orationes nimirum dignæ sunt, quæ cum Demosthenis imperatoris rebus gestis comparentur! Oratio illius κατὰ Κόνωνος non est ἀνοίας sed αἰκίας, ut habent nostri codices G et Jun. et reddidit unus Xyl.: nam Cruferius, in amentiam Cononis: Amyotus nude, adversus Cimonem: mendum hujus loci jam notaverat Meursius Lect. Attic. III. 6. indeque Fabricius B. G. I. p. 921. Oratio πρὸς Ἀμαθούσιον nulla cognita est: Spartiatis captos novimus ex Thucydide IV. 41. et supra legimus p. 349. D. Ἡ ὅτι τοὺς ἐποίκους ἔγραψεν, et constructione et argumento obscurum est: qui sunt ἐποίκοι? utrum Arcades an Messenios, quos tuendos et constituendos in Orationibus Pro Megalopolitis, De Fœdere Alexandreo, et aliis, suadet: an de conciliatis Græcis, ipsius auctoritate et legatione, adversus Macedones: G dat ἐπ' οἴκους, quo nil proficimus: sed hæc sunt naufragia verborum unde cætera perdita cognoscere non licet. Alcibiadis quidem factum, quo Mantineenses et Eleos adversus Lacedæmonios conjunxit, est illud proditum apud Thucydidem V. 43. Postrema satis sunt perspicua, quamquam inchoata nec absoluta: Meziriacus annotavit λέγει τὸ τέλος.

DANIELIS WYTENBACHII

ANIMADVERSIONES

IN PLUTARCHI LIBRUM,

DE ISIDE ET OSIRIDE.

PLUTARCHUS hunc librum scripsit Delphis, ut intelligitur ex ejus verbis p. 378. C. et scripsit ad Cleam, amicam, mulierem haud indoctam, eandemque religiosam, quippe Ifidis et Osiridis sacris jam a parentibus initiatam, ac Thyiadum Bacchicarum Delphis principem; cui item inscripsit librum *De Virtutibus Mulierum*, ut notavimus ad p. 242. E, F. 351. E. Consilium scriptoris videtur fuisse, ut amicam de horum Ægyptiorum numinum ortu et cultu saniora, quam quæ vulgo ferrentur, doceret, religionemque fabularum deliriis cærimoniarumque ineptiis mirifice deformatam et apud prudentiores homines in contemptum adductam, istis quoad ejus fieri posset sordibus purgaret, omnique literarum et philosophiæ instrumento ad historiæ fidem, naturæ rationem, dignamque divinitate speciem reformaret. Quod an probabiliter ad judicium doctorum hominum fecerit, postea videbimus: illud non est dubitandum, quin huic obsecutus consilio librum confecerit qui doctrinæ copia et varietate non modo in eruditissimis Antiquorum operibus, sed in præcipuis etiam rerum Ægyptiacarum veterum fontibus censeretur debeat. *Veteres* autem res dicimus eas, quæ fuerunt stante regno, necdum a Persis subactis, et si quædam earum sub

illis, ac deinceps sub Græcis, tum sub Romanis integræ manferunt. Harum igitur rerum cognitionem non nisi a Græcis Latinisque scriptoribus habemus. Nam libris literisque Ægyptiorum deperditis, ne paucissima quidem illa ædificiorum reliquiis inscripta signa elementaque literarum intelligimus: nec illa quæ dicitur Coptica lingua quid quantumque ex vetere Ægyptiorum lingua servaverit, satis apparet: nec aliorum populorum, veluti Arabum, scripta, ut recentiora, ad illam antiquitatem pertinent: nec in antiquiorum, id est Judæorum sacris libris, mentio harum rerum nisi tenuis et perexigua fit: et hæc omnia lucem magis desiderant quam adferunt. At vero Græci Latini-que homines, qui quidem doctrinæ cognitionisque studiosi essent, unam exterarum regionum maxime Ægyptum cognitu memoratuque dignam judicarunt, spectatum venerunt, scriptis celebrarunt. Itaque Scriptorum qui nunc exstant, nullus facile reperitur quin Ægyptiorum aliquam mentionem fecerit: complures etiam dedita opera et copiose de Ægyptiis exposuerunt: ex ætate quæ fuit sub Persis, Herodotus: sub Græcis, Eudoxus, Eratosthenes, Manethos, hic quidem Ægyptius sed Græce scribens, quamquam ex horum operibus non nisi reliquiæ supersunt: sub Romanis, Diodorus Siculus, Strabo, Plutarchus hoc ipso in libro, Jamblichus, Horapollus de Hieroglyphicis, Pomponius Mela, Plinius; ne dicamus de iis qui brevius et carptim hujus argumenti partes memorarunt; quos enumerare infinitum fit. Ergo ex Græcis Latinisque auctoribus materiam promebant, eaque ut unica contenti erant, etiam recentiore ævo inde a renatis doctrinæ studiis, qui res Ægyptiacas vel cognoscere, vel conscribere vellent. Cumque aliorum populorum literatura et eruditio quatuor habeat partes has vulgo dictas, Linguam, Libros, Historiam, Antiquitates, harumque duabus prioribus carerent res Ægyptiacæ, ecce venit qui eas adferre videretur Athanasius Kircherus multæ lectionis homo multarum rerum linguarumque cognitione imbutus, Græcarum tamen Latinarumque literarum nec ad copiam nec ad diligentiam satis intelligens, cæterum repertæ a se doctrinæ

veluti magicam tabernam ostentans. Ac primum, veram et antiquam Ægyptiorum linguam se ex tenebris in lucem emittere professus est edito *Prodromo Copto sive Ægyptiaco*, Romæ 1636. 4. et ejusdem linguæ Copticæ Institutionibus et Nomenclatore, alio volumine inscripto *Lingua Ægyptiaca restituta*, Romæ 1644. 4. Denique omnem Ægyptiorum doctrinam, antiquitatem, historiam, tractavit in *Œdipo Ægyptiaco*, tribus Tomis formæ maximæ, editis Romæ 1652. Et profecto sua utrique operi debetur laus; modo ex ea ostentationem et hyperbolas Kircheri circumscribamus. Nam et in *Œdipo* multas partes ita inchoavit ut aliis viam ad pergendum aperiret, maxime apponendis imaginibus operum artis iisque et signis hieroglyphicis, quibus illa opera notata sunt, explicandis, veluti Mensæ Isiacæ, Obeliscorum, corporum humanorum condiendo servatorum, quas Mumias dicunt, Canoporum, Amuletorum, Lucernarum; quamquam subinde legenti in mentem veniat illud, *Pergula pictorum, veri nihil, omnia ficta*. Lingua autem *Coptica*, sive ab urbe *Copto*, sive aliunde nomen habet, est Christianorum Ægyptiorum, qui se sub Saracenis et Turcis ad hunc diem ægre tutati sunt, sed ipsis his Christianis jam fere ignota: cujus linguæ libri continentur Sacro codice Veteris et Novi Testamenti, et aliis Ecclesiasticis quorum exempla Romæ servata Kircherus cognoverat. Cedo vero materiam et formam Linguæ. Forma scripturæ et elementa literarum, sunt Græca: materia item, id est nomina et verba, magnam partem Græca: cætera aut Arabicis ac Phœniciis similia, aut nullius cognitæ servatæque linguæ vocabulis congruentia, quis pro certo affirmet vera et antiqua Ægyptiaca esse? Quamquam tota hæc linguæ materia, prouti nunc in Copticis libris fertur, ita vetus et vera Ægyptiaca videbatur Kircheri, ut non dubitaret quin Ægyptiaca Græcam linguam in Græciam tamquam coloniam deduxisset: *quæ postea sensim exculta, brevi ingentia incrementa fecerit; adeo ut ipse rex Psammetichus, teste Herodoto, e Græcia linguæ peritiores, qui subiectos populos puritatem ejus linguæ docerent, in Ægyptum arcessiverint*. vid.

Prodrom. p. 171. piget enim totum locum referre, ægro-
tantis somnio simillimum. Herodotus autem aliud plane
dicit II. 15. Psammetichum Ionibus et Caribus domici-
lia sedesque in Ægypto habitandas dedisse, et pueros Æ-
gyptios tradidisse lingua Græca erudiendos, a quibus lin-
guam istam edoctis ortos esse eos qui nunc essent in Æ-
gypto interpretes. Cæterum post Kircherum per centum
fere annos nemo, quod sciamus, fuit qui res Ægyptiacas
ita conscriberet ut iis Copticam linguam adhiberet. Ex-
stitit demum sæculo superiore medio, qui hoc ageret,
eruditissimus Theologus Paulus Ernestus Jablonski; allata
cognitione hujus argumenti ex omni Scriptorum genere,
cum recentiorum, tum in primis antiquorum, Græcorum
et Romanorum; quos omnes legerat eum certe ad finem
ut quidquid in iis ad res Ægyptiacas spectaret, excerptum
annotatumque haberet: universa porro materia ad certam
rationem ordinata, ad judicii regulam exacta, in suos locos
descripta, totum hunc doctrinæ locum nova luce illustra-
ret, ejusque studii opus effectumque proderet compluri-
bus libris, præcipue Pantheo Ægyptiorum, tum aliis sin-
gularibus, partim seorsim editis partim ineditis modo, nu-
perrime autem una editione collectis et vulgatis a Te-
watero nostro inter eruditos et ipso insigni Theologos.
Quod autem diximus, Jablonskium *res Ægyptiacas* ita
conscripsisse ut iis *Copticam linguam* adhiberet, utrumque
quale sit accuratius definiendum est. Nam nominum Æ-
gyptiorum a Græcis aliisque populis memoratorum signifi-
cationem ita aperire studuit, ut ea cum similibus vocabulis
Testamenti Coptici V. et N. compararet. Quæ ratio etsi
nonnumquam probabiliter cederet, tamen universe effici-
endo proposito triplex impedimentum objiciebat. Pri-
mum, jam supra dictum, erat in ipsa ista lingua, in cu-
jus farragine quis tandem affirmet quid vetus et germa-
num Ægyptiacum sit? ne is quidem qui linguas Orien-
tales alias teneat, quarum certe quædam Jablonskio de-
fuisse videntur. Alterum, quod copia linguæ ex uno fonte
librorum V. et N. T. haustæ, nimis tenuis et exigua erat
ad tantæ materiæ perspicientiam et explicationem. Ter-

tium in eo cernitur, quod sæpenumero etymologiæ et interpretationes apponebantur minime verisimiles: aut quod vocabulorum Copticorum vis non certo perspiceretur, quippe ex uno aut altero loco tantum cognita: aut quod ex his, nomina, etymologiæ, interpretationes, effingerentur, non quæ sponte et naturali facilitate in eam, quam auctor volebat, formam influerent, sed quasi machinis et malleis tunderentur, ut quidlibet ex quolibet fieri posse videretur; aut quod unius rei ac nominis, complures apponerentur etymologiæ et interpretationes, ut auctoritas uniuscujusque infirmaretur aliarum accessione, et ipse auctor se singulis diffidere ostenderet. *Res autem Ægyptiacas*, tractavit non universas, sed partem *Sacram*, in primis eum earum locum qui Deos, eorum vim, proprietatem, religionem, cultum, originem complectitur, et si quæ sunt conjuncta argumenta, veluti *De Tabula Isiaca* et *De Diebus Ægyptiacis in Calendario Romano*: cæteras et ipsas sibi bene intellectas hujus doctrinæ partes, Historiam, Geographiam, res civiles, bellicas, domesticas non de industria exponeret, sed ad propositum argumentum illustrandum accommodate attingeret et conferret.

p. 351. E. ὧ Κλέα] Duos mulieri libros inscripsit ex his qui quidem exstant, hunc, et illum *De Virtutibus Mulierum*, nec alibi memoratur: eam Delphis fuisse ἀρχηγὸν τῶν θυσιάδων, ita enim corrigendum videtur, Ifidis cultui dedicatam, eique a patre et matre consecratam, legimus in hoc libro p. 364. E. et 351. F. Alia etiam notavimus p. 242. E, F. Fuit autem in propinqua Delphis Tithorea religiosissimum omnium Ifidis fanum, teste Pausania X. 32.

351. E. Τὰ ἄλλα μὲν γὰρ—χρώμενος] Emendandum diximus: Τὰ ἄλλα μὲν γὰρ ἀνθρώποις ὁ θεὸς ὧν δέονται δίδωσιν, νοῦ δὲ καὶ φρονήσεως μεταδίδωσιν, οἰκεῖα κεκτημένος ταῦτα καὶ χρώμενος. duce Eustratio in Commentario ad Aristotelis Ethic. Lib. VI. p. 98, b. Plutarchi sententiam ita referente: δεῖ δὲ μὴ λανθάνειν ὅτι εὐρίσκομεν τοὺς παλαιούς πολλάκις φρόνησιν καὶ γινῶσιν ἀπλῶς ὀνομάζοντας καὶ αὐτῶν τῶν τιμιωτάτων τῇ φύσει, ὅπου γε καὶ ἐπὶ θεοῦ ταύτην φέρουσιν. ὡς (δὲ, dele) καὶ ὁ Χαιρωνεύς Πλούταρχος. “οὐ γὰρ ἀργυρίῳ, φησὶ, καὶ χρυσίῳ μακάριον

“ τὸ θεῖον, οὐδὲ βρονταῖς καὶ ἀστραπαῖς ἰσχυρὸν, ἀλλ’ ἐπιστήμη
 “ καὶ φρονήσῃ· τᾶλλα μὲν γὰρ ὁ θεὸς ὦν δέονται ἄνθρωποι δι-
 “ δωσι, νοῦ δὲ καὶ φρονήσεως (οὐ dele) μεταδίδωσιν, οἰκεῖα κεκτη-
 “ μένος ταῦτα καὶ χρώμενος.” Καὶ οὐ δῆπου ταῦτα λέγων οὕτως
 (vulgo οὕτως) ὁ σοφὸς τὴν βουλευτικὴν ἔξιν περὶ τῶν ὠφελίμων
 ἀνθρώποις δηλοῖ, ἀλλὰ τὴν ἐνιαίαν γνῶσιν τῶν ὄντων, καθ’ ἣν ἐν
 ἑαυτῷ τὸ πρῶτον αἴτιον πάντα καὶ πρὸ τοῦ γενέσθαι προείληφε.
 Horum postrema ita reddenda sunt: *Et nimirum hæc dicens*
bicce sapiens, non significat habitum deliberandi de iis quæ ho-
minibus utilia sunt, sed solam et singularem cognitionem rerum
quæ sunt, per quam in se ipso primus effector omnia, antequam
fiant, anticipat. Verissima est oppositio verborum διδόναι et
 μεταδιδόναι, quam hujus loci sententia flagitat, et Græco-
 rum in verborum simplicium et compositorum consuetu-
 dine tuetur. Sic Plutarchus Conjug. Præcept. p. 140. C: *μήτε*
φεύγειν τοῦ ἀνδρὸς ἀρχομένου, μήτε αὐτὴν κατέρχεσθαι.
 Apophthegm. Lac. p. 208. D: *δείξω γὰρ—ὅτι οἱ ἄνδρες τοὺς*
τόπους ἐπιδεικνύουσι. Musc. 1140. C. Theseo p. 5. C: *οἷς μὲν*
ἐβιάζοντο τοὺς ἄλλους, ὑπ’ ἐκείνου καταβιαζομένους. Romulo p.
 36. B: *ἰδρυμένον—καθιδρυμένον.* Themistocl. p. 12. B. Ca-
 millo p. 132. A. 134. D. Plato Leg. II. p. 58f. C: *καλεῖν*
τούς τε ἄλλους θεοὺς, καὶ δὴ καὶ Διόνυσον παρακαλεῖν. V. p. 611.
 A: *καταλέγουσι—λέγουσι.* XII. 690. D. 687. A. Notum
 est Demosthenis ἀπολαμβάνειν ἀλλὰ μὴ λαμβάνειν a Plutarcho
 relatum in Ej. Vita p. 850. C. Aristides T. I. p. 35. 49.
 69. 145. 478. 515, bis. 525. II. 121. 159. 225. 246. 309.
 Porphyrius Abstin. II. 30. Quædam notavimus in Se-
 lectis Histor. p. 369. sequ. In οἰκεῖα κεκτημένος animad-
 vertenda est vis nominis: οἰκεῖον est *domesticum*: ἴδιον, *pro-*
prium: utrumque opponitur τῷ ἀλλοτρίῳ, *alieno*: igitur
 alterum altero redditur ab Hesychio. Ἰδιον· οἰκεῖον· et Οἰ-
 κείαν· ἰδίαν. et sæpe alterum per alterum variatur, veluti a
 Plutarcho in Vita Arati p. 1027. D: οὐ γὰρ ἰδίῳ ἀπορία
 καλῶν ἐξαρτῶσιν ἀλλοτρίων ἐπαίνων τὴν δόξαν, ἀλλὰ τοῖς ἐκείνων
 τὰ οἰκεῖα συνάπτοντες ὡς καὶ τοὺς γένους καὶ τοὺς βίου ἡγεμόνας
 εὐφημοῦσι. De Anim. et Corp. Vitiis p. 500. ἰδίῳ κακῶν,
 codex C dat οἰκείῳ κακῶν. Differunt tamen: ἴδιον est ge-
 nus: οἰκεῖον, species. Deus omnia possidet ἴδια, omnes res

funt ejus propriæ: sed harum aliæ sunt *externæ*, mancipia, possessiones, omnes extra ipsum res, aliæ sunt *internæ*, ejus naturæ partes, οἰκεῖα, veluti cognitio, scientiæ, aliæ virtutes. Igitur *externa* nobis *dat*, δίδωσι· *interna* nobiscum communicat, participes eorum nos facit, μεταδίδωσι. Apopofite Philo Jud. De Nom. Permut. p. 1065. A: ὁ τοίνυν κυρίως διδοὺς ὅτιοῦν, ἴδιόν τι πάντως ἑαυτοῦ δίδωσιν. De Monarchia p. 817. A. Dei cognitionem precanti, Deus ipse respondet: Χαρίζομαι δὲ τὰ οἰκεῖα τῷ ληψομένῳ· οὐ γὰρ ὅσα μοι δοῦναι ῥάδιον καὶ ἀνθρώπῳ λαβεῖν δυνατόν· ὅθεν ὁρέγω τῷ χάριτος ἀξίῳ πάσας ὅσας ἂν οἷός τε ἦ δέξασθαι χάριτας· τὴν δ' ἐμὴν κατάληψιν οὐχ οἷου ἀνθρώπου φύσις ἀλλ' οὐδ' ὁ σύμπαρ οὐρανός τε καὶ κόσμος δυνήσεται χωρῆσαι. Ergo et distinguuntur subinde: v. c. apud Plutarchum De Amor. Prolis p. 493. C: ἄκρατον γὰρ ἐν ἐκείνοις (τοῖς ζώοις) ἡ φύσις καὶ ἀμιγῆς καὶ ἀπλοῦν φυλάττει τὸ ἴδιον· ἐν δὲ ἀνθρώποις—πρὸς πολλὰ μιγνυμένη δόγματα καὶ κρίσεις ἐπιθέτους, ποικίλῃ γέγονε καὶ ἰδίᾳ, τὸ δὲ οἰκεῖον οὐ τετήρηκε· prius ἴδιον Meziriacus mutat in οἰκεῖον, credo, ut frequenti sua vis constet: haud temere ille; nam utrobique *indoles* significatur, quæ est magis cum natura animantis conjuncta quam τὸ ἴδιον· et τὸ οἰκεῖον est communio generis: et postrema sic reddenda,—: *natura hominis varia et singularis reddita, indolem suam communionemque generis non servavit*. De Adul. et Amie. p. 53. A: ὄψεται γὰρ αὐτὸν οὐδαμοῦ βέβαιον, οὐδ' ἴδιον, οὐδ' οἰκεῖον πάθει φιλοῦντα· *videbit enim adulatorem nusquam stabilem, neque suum, neque proprio affectu amantem*—. Sympof. V. p. 682. C, D: πρὸς τὰ οἰκεῖα κατὰ τὴν τοῦ πάθους ιδιότητα κινουῦνται· *ad consuetas res secundum affectionis proprietatem moventur*: quo loco οἰκεῖα intelliguntur inclinationes et proclivitates quibus consuetudo vim naturæ adjunxit. Adv. Epicur. p. 1096. E: ἴδιον—καὶ οἰκεῖον καὶ ἀλλότριον· *singularem—et familiaritatem et alienitatem*: hic ut sæpe οἰκεῖον est *consentaneum naturæ*. Xenophon Hellenic. II. 4, 20. Lyfandrum ait voluisse ἰδίας facere Athenas; Lacedæmonios, τὴν τῶν Ἀθηναίων χώραν, οἰκεῖαν καὶ πιστήν· oppositio non est in urbe et regione, sed in uno et pluribus. Lyfandri futuræ erant *propriæ*, Lacædemoniorum *domesticæ*.

351. D. Οὐ γὰρ ἀργύρω—] Aut hinc, aut ex communi fonte habet Themistius Or. XXXIII. p. 365. B: Οὐ γὰρ ἐν ἀργύρῳ τὸ εὐδαιμον καὶ μακάριον, οὐδὲ ἐν ποτοῖς καὶ σιτίοις—.

351. D. Ὅμηρος] Iliad. N. 354. Plutarcho citatum p. 32. A. ubi vide notam.

351. D. Οἶμαι δὲ καὶ τῆς αἰωνίου ζωῆς—ἀθανασίαν] Xylandri versio in nostra editione prave *cognitiones*, pro *cognitionis*, habet. Locum sic reddimus, retentis quantum licet Xylandreis. *Existimo etiam æternæ durationis, quam Deus occupavit, beatitatem in eo esse quod Deus cognitione non deficit a cognoscendis: et sublata rerum cognitione, immortalitatem non esse vitam, sed tempus.* Tueor γινωσκόμενα, pro γινόμενα: Deus est ἐν τῷ αἰῶνι, ubi in cognitione τῶν ὄντων vivit: τὰ γινόμενα illis opponuntur, non *sunt* sed *fiunt*, mutantur et intereunt, non ἐν τῷ αἰῶνι, sed ἐν τῷ χρόνῳ, versantur. Sic celebratur auctoritate Platonis in Tim. p. 529. C, D. seq. et alibi sæpius: Plutarchus exornat. De EI Delphico p. 393. A. Quæst. Plat. p. 1007. D. quos ad locos plura prodemus. Igitur γινόμενα quia sunt ad χρόνον adstricta, et hoc loco diferte dicitur Dei ἀθανασία non esse χρόνον, sed βίον, non congruunt cum sententia Plutarchi: qui si hoc etiam dicere voluisset, *Deum non tantum τὰ ὄντα sed etiam τὰ γινόμενα cognoscere*, ea non disjunxisset, sed conjunxisset ita fere—μὴ προαπολιπεῖν τὰ ὄντα καὶ γινόμενα· τοῦ δὲ γινώσκειν καὶ φρονεῖν ἀφαιρεθέντος—. Deinde προαπολείπειν hanc habet vim, Deus res cognoscendas non deferit, semper eas confectatur cogitatione, hæ ejus cognitioni insunt, non deficit ab iis cogitando; non eas ante se et longius ipsius cognitionem præcurrentes relinquit. Verbum προαπολείπω τι, sic active dicitur p. 74. E: τοὺς νοθετοῦντας προαπολείπειν· *admonentes ante relinquere, quam ipsi admonitionem perfecerint.* Eunapius Ædes. p. 55: σὺ δὲ προαπολείψεις ἐμέ· et apud alios. Porro βίος et ζωὴ differunt, ut βιοῦν et ζῆν· quod et Ammonius annotavit: hoc dicitur universe de tempore ac duratione animantis: illud de tempore et actione animantis rationalis. Ad sententiam præsentem accedit alia apud Plutarchum Ad Princip. Indoct. p. 781. A: Οὐ γὰρ χρόνῳ ζωῆς ὁ θεὸς εὐδαιμων, ἀλλὰ τῆς ἀρετῆς τῷ ἄρχοντι. Por-

phyrius promiscue dixit De Abstin. II. 52 : προσιών τῷ θεῷ
—περὶ τοῦ αἰωνίου βίου λήψεται τὰς ὑποθήκας. IV. 20. p. 371 :
τὴν αἰωνίαν ἡμῖν ζωὴν συνέχει. Sæpe junguntur vario senten-
tiæ modo, ut βίος καὶ χρόνος : de quo alibi dicemus. Di-
ferre etiam disjunguntur. Talis est illa inscriptio in Simi-
lem, citata Salmasio ad Spartiani Hadrianum Cap. 10.
p. 77 : Σίμιλις ἐνταῦθα κεῖται βιοὺς μὲν ἔτη ν', ζήσας δὲ ἔτη ζ'.
quorum postremum ultimos septem annos significat quos
in agro et otio vixit. Philo Jud. De Charitate p. 701. A :
ἤρξατο μεταβάλλειν ἐκ θνητῆς ζωῆς εἰς ἀθάνατον βίον. De Som-
niis p. 1114. D : προστίθησι—ζωὴ δὲ θρύψιν, βίῳ δὲ τυφον. Tum
εἶληχεν, quod non satis proprie et philosopha ratione de
sempiterno Deo dicitur, *sortitus est*, videtur fluxisse ex illa
tripertita univérſi fortitione apud Homerum Iliad. O. 189.
in qua Ζεὺς ἔλαχ' οὐρανὸν εὐρὺν ἐν αἰθέρι καὶ νεφέλῃσι.

351. E. ἀνάληψιν] *susceptionem* reddidimus pro Xylandri
recuperationem, de quo monuerat et Squirius. Ita De
Anim. Tranquill. p. 472. B : μαθημάτων ἀνάληψις *discipli-
narum suscepio*, i. e. perceptio, discendi actio. Galenus
Protrept. Cap. II : τέχνης ἀναλήψεως καταφρονοῦντα *negli-
gentem artes discere*. Diogenes Laert. VII. 8. Porphyrius
De Abstin. I. 29. III. 10. Jamblichus Vit. Pythag. §. 68.
188. 225. Eusebius Præp. Evang. IV. p. 140. D. V. p.
196. C. Sic verbum ἀναλαμβάνειν, ut alibi dicemus.

351. F. Ἑλληνικὸν γὰρ ἡ Ἴσις καὶ ὁ Τυφών—] Plutarchum
γλίσχρως ἐτυμολογεῖν καὶ βαρβαρικὰ ὀνόματα ἐξελληνίζειν, fri-
gidas notationes prodere et peregrina nomina temere ad
Græcam originem cogere, non negamus. Alias easque in-
digenas origines alii procudere studuerunt : quas videre est
in Jablonskii Pantheo Ægypt. III. 1, 12—15. de *Iside* : V.
2, 18. de *Typhone* : quæ an ipsæ veræ sint, ipsi dii sciant,
hominem arbitror scire neminem.

351. F. κολουούσαις] Veram hanc esse lectionem nemo
dubitaverit, qui frequentem hujus verbi usum, et cum
verbo κωλύειν a librariis usurpatam commutationem cog-
noverit, quam annotavimus p. 69. E. reddendum *retun-
dentibus, refectantibus*.

p. 352. A. Ἰσειον] Et Latinis *Iseum* et *Isium*. Plinio H.

N. V. 10. ubi vid. Harduinus : Lampridio in Alex. Sever. 26. P. Victor. Reg. Urb. R. IX. Merito dubites Plutarchum credidisse in hac vocabuli forma partes esse τοῦ ὄντος, ac non argumento et mulieris ad quam scribebat ingenio se accommodasse.

352. A. Προμηθέως—θυγατέρα] Clemens Alexandr. Strom. I. p. 382: ταύτην δὲ Ἰστρος ἐν τῷ περὶ τῆς Αἰγυπτίων ἀποικίας, Προμηθέως θυγατέρα φησί.

352. A. Δικαιοσύνην] Squirius opportune citat Inscriptionem a Reinesio Class. I. N. 135. proditam, a Seldeno ad hoc Deo cognomen relatum Ἰσιδι Δικαιοσύνη—.

352. B. ἱεραφόροις καὶ ἱεροστόλοις] De Ægyptiis Porphyrius ex Chæremone refert De Abstin. IV. 8: καὶ τὸ μὲν κατ' ἀλήθειαν φιλοσοφεῖν ἐν τε τοῖς προφήταις ἢ καὶ ἱεροστολισταῖς, καὶ ἱερογραμματεῦσιν ἔτι δὲ ὠρολόγοις· τὸ δὲ λοιπὸν τῶν ἱερέων τε καὶ παστοφόρων καὶ νεωκόρων πλῆθος καὶ ὑπουργοῦν θεοῖς, καθαρεύει μὲν ὁμοίως, οὗτι γε μὴν μετ' ἀκριβείας καὶ ἐγκρατείας τοσῆσδε. Clementi Alex. Strom. VI. p. 633. D. ὁ στολιστῆς dicitur, ut Plutarchus p. 366. F. inde locus templi, ubi hæc pars religionis tractatur, στολιστήριον p. 359. A. et actio ipsa στολίζειν p. 366. F. 375. A. Tum ἱεραφόροι, *sacra ferentes*, dicuntur universe, qui separatim sunt κιστοφόροι, παστοφόροι, et alii: Hedylus ap. Athen. XI. p. 497. D. ἱεραγωγούς nominat: Νεῖλος ὁκοῖον ἀναξ μυσταῖς φίλον ἱεραγωγοῖς Εὐρε μέλος θείων πάτριον ἐξ ὑδάτων. Firmicus Maternus Astron. III. 11, 9. Ægyptia sacra significans—: *prophetas aut vestitores divinorum simulacrorum faciet, aut divinarum bajulos caerimoniarum*: porro ibid. 12, 3: *deorum bajulos vel templorum custodes, aut qui religionibus homines initient*: item, 14, 1: *sacerdotibus præpositi, et sacrorum bajuli simulacrorum*. ibid. 3: *sacerdotes aut prophetas, deorum vestitores aut in templis maxima tractantes officia*. Hinc frequens dictio *sacra ferre*, quod ut sacerdotum, ita poetarum censetur: videatur Delacerda ad Virgilii Georg. II. 475:—*dulces ante omnia Musæ, Quarum sacra fero*, et Valesius ad Ammian. Marcellin. XXII. p. 227. Conf. Schmidtius V. Cl. Differt. De Sacerd. et Sacrif. Ægypt. p. 128. seq. et 198. Forma ἱεραφόροις in omnibus nostris codicibus prodita recte defen-

ditur a Reiskio adversus Squirium in *ιεροφόροις* mutantem. Quæ in voce *Ἱεροστόλοι* ex vetere lexico apponit Stephanus in Thes. L. Gr. ex hoc Plutarchi loco sunt.

352. B. *ὥσπερ ἐν κίστῃ*] Refertur comparatio ad τὴν *ιεράν κίστην*, de qua dicitur infra p. 366. F. quæ profecta videtur ab illa arca in qua conditus Osiris obierat p. 356. B, C. Hinc ritus ad alios populos fluxit quorum in sacris *κίσταις* ferebantur, quarum frequens est mentio: indeque *κιστοφόρος*, ut apud Demosthenem Orat. Pro Coron. p. 350. A. pro *κιστοφόρος*: et nummi *cistophori*. Conferatur Spanhemius ad Callimach. Hymno in Cer. 3 et 127. Plutarchus exemplum comparationis duxit ab metaphora *ἀγαλματοφόρων*, qui Dei, quem colunt, imaginem animo impressam gerunt: de quibus egregia est annotatio Ruhnkenii nostri ad Tim. Lex. Plat. p. 7.

352. B. *οἰήσεως*] Non sanum videtur: dicitur enim malo sensu ut vidimus p. 39. D. et hic locus bonum requirit: et quando antecedentis vocabuli *ὑποδηλοῦντα* postrema syllaba, mendo affecta est, credibile est hujus primam quoque affectam esse; et auctorem ipsum dedisse *νοήσεως*, *cogitationis*: hoc et aliis usitatum est, et Plutarcho: cujus sufficit locos notasse: Opp. Mor. p. 48. B. 167. B. 382. F. 407. A. 899. D. 961. C. 947. A. 961. C. 974. E. 992. E. 1024. F. 1067. C. 1071. F. 1082. A. 1119. F. 1129. E. Vit. 65. C. 425. C. 1001. B.

352. C. *ἐκεῖ βαδίζειν*—] Disertius Jannot. Anon. *ἐκεῖσε, illuc abire, i. e. ad inferos*: ita dicitur *ἐνταῦθα, ἐκεῖ in hac vita, apud inferos: ἐντεῦθεν ἐκεῖσε ἀπιέναι, ex hac vita ad inferos abire*: De Ser. Num. Vind. p. 565. A. 566. F. Amator. 758. B. Sympot. VIII. p. 745. D: *ταῖς ἐντεῦθεν ἀπιούσαις ἐκεῖ ψυχαῖς* ubi item præstaret *ἐκεῖσε*. Sed sæpe hæc diligentia, five auctorum five librariorum culpa, desideratur. Ad sententiam aliquid manasse dicas ex Platonis dicto in Phædone p. 398. A: *οὐδὲν γὰρ ἄλλο ἔχουσα εἰς ᾧδου ἢ ψυχὴ ἔρχεται πλὴν τῆς παιδείας τε καὶ τροφῆς ἃ δὴ καὶ λέγεται μέγιστα ὠφελεῖν ἢ βλάπτειν τὸν τελευτήσαντα εὐθὺς ἐν ἀρχῇ τῆς ἐκεῖσε πορείας*.

352. C. *παγωνοτροφίαι — καὶ τριβωνοφορίαι*] Similiter p.

81. C. Habitum philosophi notavimus p. 52. C. Pro-
verbii speciem habet *Barba non facit Philosophum*. Similia
Lucianus de Philosophis v. c. Philopseude T. III. p. 51:
μόνη τῇ πολιᾷ καὶ τῷ πάγωνι διαφέροντες τῶν βρεφῶν. Eunuchus
T. II. p. 357: εἰ γὰρ ἀπὸ πάγωνος, ἔφη, βαθέος κρίνεσθαι δεῖ
τοὺς φιλοσοφοῦντας, τὸν τράγον ἂν δικαιότερον προκρίνεσθαι πάν-
των. Alia videantur apud Erasmmum Adag. p. 1684.

352. C. λινιστολῖαι καὶ ξυρήσεις] Et hoc vulgo jaçtatum.
Ifis linigera: Ovidio Met. I. 747. Art. Am. I. 77. Ep.
Pont. I. 1, 51. Juvenalis Sat. VI. 533: *Qui grege linigero
circumdatus et grege calvo, Plangentis populi currit derisor
Anubis*. Martialis Epigr. XII. 29: *Linigeri fugiunt calvi,
sistrataque turba*—. Herodotus II. 36: οἱ ἱερεῖς τῶν θεῶν τῇ
μὲν ἄλλῃ κομέουσι, ἐν Αἰγύπτῳ δὲ ξυρεῦνται. 37—: εἴματα δὲ λί-
νεα φορέουσι ἀεὶ νεόπλυτα, ἐπιτηδεύοντες τοῦτο μάλιστα—οἱ δὲ
ἱερεῖς ξυρεῦνται πᾶν τὸ σῶμα διὰ τρίτης ἡμέρης ἵνα μήτε φθεῖρ μήτε
ἄλλο μυσαρὸν μηδὲν ἐγγένηται σφι θεραπεύουσι τοὺς θεοὺς. In
Luciano De Sacrificiis T. I. p. 537: ἀκούση πολλῶν σοφιστῶν,
καὶ γραμματέων, καὶ προφητῶν ἐξυρημένων—recte hanc scriptu-
ram defendit T. Hemsterhusius. Videantur quoque Ri-
galtius ad Artemidor. I. 23. p. 9. Menagius ad Diog. L.
VIII. 87.

352. C. τὰ δεικνύμενα καὶ δρώμενα] Nomina de sacris et
mysteriis usurpantur. Sic Plutarchus De Profect. Virt.
Sent. p. 81. D: δρωμένων δὲ καὶ δεικνυμένων τῶν ἱερῶν. mox
366. E. Et separatim in hac re usurpantur: v. c. δεικνύ-
μενα p. 359. D. 672. A. Aristides T. I. p. 191. sæpius et-
iam δρώμενα Plutarchus Opp. Mor. p. 169. D. 244. B.
276. E. 280. B. 378. A. 415. A. 418. B. 421. B. 590. A.
Vit. p. 31. B. 34. D. 83. B. 104. D. 131. B. 146. D.
210. B, C. 299. D. 332. A. 548. F. 711. E. 1012. D.
Aristides T. I. p. 26. 522. 323. 256. 257. 296. 297. 318.
Pausanias p. 362. 659. 676. 707. 726. 793. 880. 884. Jam-
blichus Vit. Pythag. §. 216.

352. C. ὅταν νόμῳ παραλάβῃ, λόγῳ ζητῶν] *quum legitime
susceperit, ratione quærens*. Ita λόγος et νόμος sæpissime con-
junguntur, ut a Latinis *ratio* et *lex*: qua in comparatione
fere λόγος *rationem philosopham* significat, qua de notione

diximus p. 75. A. 76. C. 78. E. Sic in matrimonii initiis p. 138. B: οἶμαι καὶ τὸν λόγον συνεφαπτόμενον ὑμῶν καὶ συνυμναιοῦντα, χρήσιμον ἂν τι ποιῆσαι καὶ τῷ νόμῳ προσφδόν. 442. E. restituendum 446. E. in Xenocratis dicto, — ποιοῦσιν ἐκουσίως διὰ τὸν λόγον, ἃ ποιοῦσιν ἄκοντες οἱ λοιποὶ διὰ τὸν νόμον. 719. C. 779. B: οἱ λόγοι τῶν φιλοσόφων—νόμων δύναμιν λαμβάνουσιν. 780. C. 988. B. 1033. B. 1038. A. 1050. D. 1060. D. 1108. C. 1124. E. Vit. 85. E. Plato Leg. VII. 639. F. VIII. 645. F. 646. D.

352. D. τὸ λῖνον ἀνθοῦν] *florens linum*, significat *linum fascium splendens candore, linteum*. Plin. H. N. XIX. 1—10. Plutarchus verum *linum*, non *lanam arboris* dicere, intelligitur e proximis; quamquam hujus et color cum colore ætheris conjunctior est, et ipsa quoque linum nominabatur, et a sacerdotibus in vestitum adhibebatur, quod monet Salmasius Exercit. Plin. p. 702. a. Ἀνθεῖν de colore usurpari, notum est.

352. D. ἧ φησιν ὁ Πλάτων] In Phædone p. 379. F. inde alii sumserunt citati ab H. Junio ad Erasmi Adag. p. 452.

352. D. περιττωμάτων ἔρια—τὸ δὲ λῖνον—] Ex hoc vel communi auctore sua sumfit Apuleius in Apologia p. 310: Quippe lana, segnissimi corporis excrementum, pecori detracta, jam inde Orphei et Pythagoræ scitis, profanus vestitus est. Sed enim mundissima lini seges, inter optimas fruges terra exorta, non modo indutui et amictui sanctissimis Ægyptiorum sacerdotibus, sed opertui quoque in rebus sacris usurpatur. Hujusmodi philosophorum rationes in depili et glabro reddendo corpore perstringit Dio Chrys. Or. XXXIII. p. 412. D: σκώπεται δὲ καὶ καταγελάται παρὰ τοῖς σοφοῖς καὶ νέοις ἢ τῆς φύσεως τέχνης, καθάπερ ἀρχαῖά τις οὔσα καὶ σφόδρα εὐήθης καὶ ἀχρεῖα περιττὰ (leg. ἀχρεῖα κ. π.) προσθεῖσα τῷ σώματι· τί γὰρ ὑμῖν ὀνύχων ἔδει; τί δαὶ τριχῶν; ἀλλ' οὐδὲ χειρῶν ἴσως οὐδὲ ποδῶν.

352. E. Ἡσίοδον] Ery. 741. πέντοζον *manum* dicit, quinque digitos, veluti *ramos*, habentem: αὖτον ἀπὸ χλωροῦ τάνειν, *aridum a viridi refecare*, i. e. ungues amputare. Sic Proclus ad illum locum, Plutarchi commentarium redolens.

352. F. τοὺς ἄλλας ἐν ταῖς ἀγνεύαις ἀφαιρεῖν] Idem aliis locis aliisque rationibus prodit. p. 363. E. Sympos. VI. p. 685. A. VIII. p. 729: A. quos tractat Jablonskii Panth. Æg. III. 81. falem foffilem excipiens, auctore Arriano Expedit. Alex. III. 4, 8.

352. F. Ἀρισταγόρας] Ægyptiacorum scriptor: de quo vide Voffium Histor. Gr. III. p. 332.

p. 353. A. τὸν Ἄπιν ἐκ φρέατος ἰδίου ποτίζειν—] Ex Aristagora sumtum, ut colligitur ex Æliano Nat. Animal. XI. 10. illum memorante, tum narrante de cultu Apidis, in iisque hoc: καὶ φρέαρ καὶ κρήνη ποτίμου νάματος· τοῦτο γὰρ οἱ φασιν οἱ θεραπευταὶ καὶ ἱερεῖς λυσιτελεῖν ἀεὶ, Νειλώου πίνειν κατὰ πιαίνεσθαι, καὶ εἰς ὄγκον σαρκῶν ὄντος ἀγαθοῦ. dictio suspecta: Gronovius tentavit—λυσιτελεῖν, ἀλλ' εἰ Νειλώου πίνει, κατὰ π. Abreschius Animadvers. Æschyl. p. 182: κρήνην—λυσιτελεῖν ἀεὶ. Νειλώου δὲ πίνειν καταπιαίνεσθαι—εἰς ὄγκον σαρκῶν ὄντως ἀγαθόν· fane repugnante sententia loci. Equidem priora non abhorre putem a stilo Æliani: in postremis requiri ἐκτὸς ἀγαθοῦ, *præter bonum*: vel ὄντως ἄγαν, *revera nimium*, vel certe simile quid. De dulcedine et efficacia aquæ Nili idem III. 33. vid. Jablonskii Panth. Æg. Part. II. p. 166. Stanleius ad Æschyli Suppl. 570. Οὐδὲν γὰρ οὕτω τιμὴ Αἰγυπτίοις ὡς ὁ Νεῖλος, Meziriacum et Reiskium offendit, ἐν τιμῇ requirentes: certe, poterat aut hoc, aut τιμᾶται, scripsisse Plutarchus: quod nunc legitur, minus cum ipsius oratione, quam Æliani, Philostrati, et similium curiositate congruit. Quod ad rem attinet, probat harum peritis Aristides Orat. Ægypt. fin. T. II. p. 364: ἔγωγέ ποτε ἤκουσα καὶ ἄλλου τῶν τι δοκούντων εἰδέναι περὶ ταῦτα, ὅτι καὶ τῶν νομίμων καὶ τῶν περὶ τὰς ἐορτὰς καὶ θυσίας, εἰς τὸν Νεῖλον αὐτοῖς ἀνήκει τὰ πλεῖστα. Plura Voffius De Idololatr. II. 74, 75.

353. A. εὐσταλῇ καὶ κοῦφα ταῖς ψυχαῖς περικεῖσθαι τὰ σώματα] Ad hanc speciem informat Ofirin Synesius De Provid. p. 90. D: κοῦφόν τε ὄντα καὶ περιεπτισμένον, καὶ ἐλαφρὸν τῇ ψυχῇ φορτίον τὸ σῶμα περικείμενον.

353. A, B. Οἶνον δὲ—Ἐκαταῖος ἰστόρηκεν] Hæc origo usus vini apud alios auctores aliter proditur. Videatur Hero-

dotus II. 37 et 60. Diodorus Sic. I. 15 et 71, de regibus :
οἴνου δὲ τακτόν τι μέτρον πίνοντας, μὴ δυνάμενον πλησμονὴν ἄκαι-
ρον ἢ μέθην περιποιῆσαι. ad utrumque Wesselingius. Com-
mentationes sacerdotum in templis narrat Porphyrius De
Abst. IV. 6. ex Chæremone τόπον μὲν ἐξελέξαντο ἐμφιλοσο-
φῆσαι τὰ ἱερά—ἀπειπάμενοι δὲ πᾶσαν τὴν ἄλλην ἐργασίαν καὶ
πόρους ἀνθρωπίνους ἀπέδοσαν ὅλον τὸν βίον τῇ τῶν θεῶν θεωρίᾳ καὶ
θεάσει·—δίαίτα δὲ λιτὴ καὶ ἀφελής· οἴνου γὰρ οἱ μὲν οὐδ' ὅλως,
οἱ δ' ὀλίγιστα ἐγεύοντο· νεύρων αἰτιώμενοι βλάβας, καὶ πλήρωσιν
κεφαλῆς ἐμπόδιον εἰς εὖρησιν· quibus adjungatur §. 8. p. 319.
et utroque loco ἀγνεῖαι.

353. B. ὡς αἶμα τῶν πολεμησάντων ποτὲ τοῖς θεοῖς—προγόνων]
Orientalium sapientum communem opinionem, vinum ge-
nii mali inventum esse, ostendit Jablonskii Panth. Æg.
P. I. p. 131. sequ. indeque Androcydis monitum Alexan-
dro M. datum venisse, relatum Plinio H. N. XIV. 7: *Vi-
num poturus rex, memento te bibere sanguinem terræ: cicuta
hominum venenum est, cicutæ vinum: cujus aliud de vini
potu vituperium prodit Clemens Alexandr. Strom. VII.
p. 718. D. Similis est Græca fabula De serpentibus aut
venenis ex Titanum, Typhonis, Gorgonis sanguine: quam
attingit doctissimus Mellmannus in Commentat. De Nar-
rationib. Mutatar. Form. p. 33. Item cognata videtur
fabula de hominum generis ex deorum sanguine ortu, apud
Julianum Fragm. p. 292. A, B. Quod Squirius προγόνων
corrigere tentat in πηλογόνων, quod est nomen Gigantum,
habet quamdam speciem, nec tamen ut mihi plane pro-
betur: magis est poeticum et rarius quam pro hujus loci
ratione; legitur apud Callimachum H. Jov. 3. Hesychio
Πηλάγονες· γέροντες· recte volunt Π. γίγαντες· sed et Πηλα-
γόνοι, vel Πηλαγενεῖς requirebatur. Malim Γιγάντων nostro
in loco vel Γηγενῶν, aut aliud; nisi forte Plutarchus cogi-
taverit πηλὸν, vini cognomen, de quo monuit Casaubonus
ad Athen. p. 661. Toupius Emend. Suid. II. 66. ut ea
communione sibi illud πηλογόνων persuaderi pateretur. De
diis ex Gigantomachia in Ægyptum fugientibus assumpta
animalium specie dicitur p. 357. A. Luciano De Sacrific.
T. I. p. 538. et pervulgata fabula. Hygin. Præf. Ovid.
Met. V. Fast. I. Servius ad Æn. III. 578. Diod. S. I. 86.*

353. C. Ὁξυρυγχῖται—τὸν ὀξύρυγχον ἰχθύν.] Strabo XVII. p. 1166. C. seq. Ælianus Nat. Anim. X. 46. Clemens Alex. Protrept. p. 25. B.

353. C. φάγρου] Ælianus Nat. Anim. X. 19: Τοὺς ἰχθῦς τοὺς φάγρους Συηνῖται μὲν Αἰγυπτίων ἱεροὺς νομίζουσι—ἀνιέναι τε καὶ ἀναπλεῖν τοῦ Νείλου μέλλοντος, οἷδε προθέουσι καὶ νήχονται, οἷονεὶ τοῦ νέου ὕδατος ἄγγελοι, καὶ τὰς τῶν Αἰγυπτίων ἀνηρημένους γνώμας προευφραίνουσι καλαῖς ἐλπίσι, τὴν ἐπιδημίαν τοῦ ῥεύματος πρῶτοι συνιέντες καὶ θαυμαστῇ τινὶ φύσει προμαντευόμενοι ἐκεῖνοι γάρ. Clemens Alex. Protrept. p. 25. B: σέβουσι δὲ αὐτῶν Συηνῖται φαγρὸν τὸν ἰχθύν.—Ὁξυρυγχῖται τὸν φερώνυμον τῆς χώρας αὐτῶν ὁμοίως ἰχθύν· ubi videantur interpretes, quibus addatur Schmidtius V. Cl. Differt. De Sacerdot. et Sacrif. Æg. p. 296—298. In piscibus χαρακτῆρα ἴδιον καὶ ἐπιχώριον habentibus numeratur a Strabone XVII. p. 1179. A.

353. D. Οἱ δ' ἱερεῖς ἀπέχονται πάντων] De Sacerdotibus Herodotus II. 37: ἰχθύων δ' οὐ σφί ἐξεστι πάσασθαι· quod universe accipiendum. Clemens Alexandr. Strom. VII. p. 718. D: ἰχθύων οὐχ ἄπτονται. Porphyry. De Abstin. IV. 7. p. 314: ἰχθύων τε ἀπείχοντο πάντων. Julianus Or. V. p. 176. B: ἀπηγόρευται ἰχθύσιν ἅπασι χρῆσθαι· κοινὸν δὲ ἐστὶ τοῦτο καὶ πρὸς Αἰγυπτίους τὸ πρόβλημα· ambigue dictum, ita accipi possit, *vetitum est omnibus uti piscibus*, ut subaudiatur, *quosdam excipi, quibusdam licere uti*: at si universe negat, ut sit *vetitum est ullo pisce uti*, i. e. *præceptum est nullo pisce uti*: dictio suspecta fit hebraismi: quæ certe non in Julianum: ut credam eum scripsisse ἀπλῶς μὴ pro ἅπασι.

353. D. πρώτου μηνὸς—πρὸ τῆς αὐλείου θύρας] Mense Thot, qui primus erat Ægyptiis, ut post Scaligerum et Petavium, docuit Corfinus Fast. Attic. Vol. II. p. 395. Ante fores domuum suarum edere non fuit singularis mos hujus festi, sed communis Ægyptiorum consuetudo: ut colligitur ex Herodoto II. 29. Conf. Schmidt. V. Cl. De Sacerd. Æg. p. 293.

353. D. ἀναλήψομαι] *tractabo, referam*. Videatur nostra annotatio ad Ser. Num. Vind. p. 558. D.

353. D. οὐδὲ περίεργον] Verum vidit Bentleius, corrigens οὐδ' ἀπερίεργον, *neque a curiositate liberum*: de cibo et victu

usurpatur, ut ostendunt Stephanus Thes. L. Gr. Ind. p. 485. Scottus Append. quibus adde locum Teletis apud Stobæum p. 575. Mez. Salmaf. Xyl. tentarunt ἀλλὰ περί-εργον. Tum legendum ἀποφαίνων pro librorum omnium lectione ἀποφαίνειν· uno excepto Pet. qui dat ἀποφαίνει.

353. D. 'Ομήρῳ μαρτυρεῖ — ἀπορίαν.] Geminus locus est Sympof. VIII. 8. p. 730. C, D. item Ægyptiorum moris mentionem habens—. In Homero jam Plato animadver- tit Republ. III. p. 439. F: Καὶ παρ' 'Ομήρου τάγε τοιαῦτα μά-θοι ἂν τις· οἶσθα γὰρ ὅτι ἐπὶ στρατιᾶς ἐν ταῖς τῶν ἡρώων ἐστιά-σεσιν οὔτε ἰχθύσιν αὐτοὺς ἐστιᾷ καὶ ταῦτα ἐπὶ θαλάττῃ ἐν 'Ελλη-σπόντῳ ὄντας· οὔτε ἐφθοῖς κρέασιν, ἀλλὰ μόνον ὀπτοῖς.

353. E. ἐκ πυρὸς] Conjeci ἐκφυλον *alienigenum*, *toto ge- nere diversum*, ductus non solum congruentia literarum, quarum ista confusio librariis in proclivi est: sed et re ipsa, quæ iteratur p. 364. A: δόξει δὲ καὶ τὸ ὑπὸ τῶν Πυθαγο-ρικῶν λεγόμενον, ὡς ἡ θάλαττα Κρόνου δάκρυόν ἐστιν, αἰνίττεσθαι τὸ μὴ καθαρὸν μηδὲ σύμφυλον αὐτῆς· et consuetudine Plutarchi hoc vocabulum sæpe usurpantis: v. c. Sympof. IV. p. 669. D. de animalibus marinis: τὸ δὲ τῶν ἐναλίων γένος ἐκ-φυλον ὅλως καὶ ἀποικον ἡμῶν ὥσπερ ἐν ἄλλῳ τινὶ κόσμῳ γεγονότων καὶ ζώντων. VIII. 731. C. Solert. Animal. p. 976. C. Adv. Colot. p. 1123. B. Vit. p. 261. A. 299. D. 741. B. 1000. E. Neque tamen absurdum erat fuspicari aliquid excidisse, et hujusmodi quid scriptum fuisse ἐκ πυρὸς καὶ ὕδατος λείψανον: quale quid legitur De Placitis Philos. III. 16. Quæst. Nat. p. 911. E. et Squirius in præsentem locum convenire censuit. Sed priorem rationem præfero.

353. E. ἐγκατεστοιχειούτο ἱερουργίαις] Inter hæc vocabula desidero articulum ταῖς. Verbum semel alibi apud Plut. legitur in Lycurgo p. 47. A: τὰ μὲν οὖν κυριώτατα καὶ μέ-γιστα πρὸς εὐδαιμονίαν πόλεως καὶ ἀρετὴν ἐν τοῖς ἡθεσιν ᾤετο καὶ ταῖς ἀγωγαῖς τῶν πολιτῶν ἐγκατεστοιχειωμένα μένειν ἀκίνητα: *tamquam doctrinæ initia et fundamenta imposita*. Sunt enim στοιχεῖα *elementa et rudimenta disciplinæ et artis*: hinc ver- ba, καταστοιχίζειν τοὺς εἰσαγομένους. De Stoic. Repugn. p. 1036. A. et στοιχειοῦν ibid.

353. E. περὶ κρομμύου—τὸν τῆς 'Ισιδος τρόφιμον Δίκτυν τῶν

κρομμύων ἐπιδρασσόμενον] Amyotus prius illud κρομμύου, ut nomen proprium hominis *Crommyum* accipit. Cruferius τρώφιμον reddit, *altorem*. Uterque perperam. Ald. Bas. Xyl. A. E. Venet. dant Δίκτυν οὐ κρομμύων· unde Mez. annotavit Δίκτυνον κρομμύων· vulgatam Stephanus dedit sumtam ex Leonic. quocum consentiunt Pol. Schott. Anon. et, ut videtur, Flor. quippe ex quo nil varietatis proditum est. Certe nec οὐ nec τῶν probem. Nomen alumni non alibi, quod sciam, proditum, etiam in ejus interitus narratione p. 357. E. omittitur: ubi ὡς εἴρηται præsentem hunc locum significat. Sive *Dictys*, five *Dietyus*, fuerit; similitudo quædam cum fabula Græca de Dictye, quam Euripides in perdita tragœdia celebravit, eo nos ducit, ut suspicemur alteram ex altera fabulam, et alterum ex altero cognomen fluxisse.

353. F. οἱ δὲ ἱερεῖς ἀφοσιοῦνται καὶ δυσχεραίνουσι τὸ κρόμμυον.—.]—Gellius XX. 8:—*apud Plutarchum in IIII in Hesiodum commentario legi: "cæpe tum revirescit et congerminat decedente luna, contra autem inarescit adolescente. Eam caussam dicunt esse sacerdotes Ægyptii, cur Pelusiotæ cæpe non edunt; quia solum olerum omnium contra lunæ aucta atque damna, vices et minuendi et augendi habeat contrarias."* Ubi recte improbat Gronovius commenta Lambecii et Scioppiii, qui hunc locum significari putantes, verba illa in *IIII in Hesiodum commentario* mutari voluerunt in *Ifin et Osirin commentario*: quasi vero Plutarchus non soleat diversis in libris easdem res iterare. Mos vulgo jactatus: v. c. Lucianus Jov. Tragœd. T. II. p. 690: ἀπασιν κοινὸν τοῖς Αἰγυπτίοις τὸ ὕδωρ· ἰδίᾳ δὲ Μεμφίταις μὲν ὁ βοῦς θεός· Πηλουσιώταις δὲ κρόμμυον· καὶ ἄλλοις ἴβις.—. Juvenalis Sat. XV. 9. in Ægyptiorum superstitionibus recensendis: *Porrum et cæpe nefas violare, et frangere morsu. O sanctas gentes, quibus hæc nascuntur in hortis Numina.* Plinius H. N. XIX. 32: *Allium cæpasque inter deos in jurejurando habet Ægyptus.*

353. F. τὴν ὕν ἀνιέρον ἡγοῦνται—ἐν πανσελήνῳ] Herodotus II. 47: ὕν δὲ Αἰγύπτιοι μιαρὸν ἡγῆνται θηρίον εἶναι,—τοῖσι μὲν νυν ἄλλοις θεοῖσι θύειν ὕς οὐ δικαιεῦσι Αἰγύπτιοι· Σελήνη δὲ καὶ

Διονύσῳ μούνοισι τοῦ αὐτοῦ χρόνου, τῇ αὐτῇ πανσελήνῳ τοὺς ὅς θύσαντες πατέονται τῶν κρεῶν—ἐν ἄλλῃ δὲ ἡμέρῃ οὐκ ἂν ἔτι γευσαίητο. Hinc Plutarchus: partim etiam ex Manethone, quem citat Ælianus Nat. Animal. X. 16: 'Ακούω Μανέθωνα τὸν Αἰγύπτιον, σοφίας εἰς ἀκρὸν ἐληλακότα ἄνδρα, εἰπεῖν, ὅτι γάλακτος ὑείου γευσάμενος ἀλφῶν ὑποπίμπλαται καὶ λέπρας—πιστεύεσσι δὲ Αἰγύπτιοι τὴν ὕν καὶ ἡλίῳ καὶ σελήνῃ ἐχθίστην εἶναι· ὅταν δὲ Αἰγύπτιοι πανηγυρίζωσι τῇ σελήνῃ θύουσιν αὐτῇ ἅπαξ τοῦ ἔτους ὕν· ἄλλοτε δὲ οὔτε ἐκείνη, οὔτε ἄλλῳ τῷ τῶν θεῶν τόδε τὸ ζῶον ἐθέλουσι θύειν, ὡς μυσαρὸν. Proclus in Hesiod. 'Ημερ. 767: τὴν δὲ σὺν ἀνίερων Αἰγύπτιοι φασὶν, ὅτι μίξεσι χαίρει κρυπτομένης ὑπὸ τοῦ ἡλίου τῆς σελήνης.

p. 354. A. τὸν δὲ λόγον—νομίζοντες] Hic est ille λόγος quem sibi dictu nefas esse dixit Herodotus, l. c. II. 47: διότι δὲ τοὺς ὅς ἐν μὲν τῇσι ἄλλῃσι ὀρτῇσι ἀπεστυγήκασι, ἐν δὲ ταύτῃ θύουσι, ἔστι μὲν λόγος περὶ αὐτοῦ ὑπ' Αἰγυπτίων λεγόμενος· ἐμοὶ μὲν τοι ἐπισταμένῳ οὐκ εὐπρεπέστερός ἐστι λέγεσθαι.

354. A. ἀλλὰ τρυφὴν γε—κατάραν] *sed luxuriam saltem*—: malim tamen τε pro γε. Rem ex eodem non nominato auctore refert Diodorus Sic. I. 45. cujus dictionem apponere juvat: Μετὰ τοὺς θεοὺς τοίνυν πρῶτον φασὶ βασιλεῦσαι τῆς Αἰγύπτου Μηνᾶν, καὶ καταδειξαι τοῖς λαοῖς θεοὺς τε σέβεσθαι καὶ θυσίας ἐπιτελεῖν· πρὸς δὲ τούτοις παρατίθεσθαι τραπέζας καὶ κλίνας, καὶ στρωμνὴν πολυτελεῖ χρῆσθαι, καὶ τὸ σύνολον τρυφὴν καὶ πολυτελῆ βίον εἰσηγήσασθαι· διὸ καὶ πολλὰς ὕστερον γενεαῖς βασιλεύσαντα Τνέφαχθον τὸν Βοκχόριδος τοῦ σοφοῦ πατέρα, λέγουσιν εἰς Ἀραβίαν στρατεύσαντα, τῶν ἐπιτηδείων αὐτὸν διὰ τὴν ἐρημίαν καὶ τὰς δυσχωρίας ἐκλιπόντων, ἀναγκασθῆναι, μίαν ἡμέραν ἐνδεῇ γένόμενον χρῆσασθαι διαίτῃ παντελῶς εὐτελεῖ παρὰ τισι τῶν τυχόντων ἰδιωτῶν, ἡσθέντα δὲ καθ' ὑπερβολὴν, καταγινῶναι τῆς τρυφῆς καὶ τῷ καταδείξαντι τὴν πολυτέλειαν ἐξ ἀρχῆς βασιλεῖ καταρᾶσθαι· οὕτω δ' ἐγκάρδιον αὐτῷ τὴν μεταβολὴν γενέσθαι τὴν περὶ τὴν βρῶσιν καὶ πόσιν καὶ κοίτην, ὥστε τὴν κατάραν ἀναγράψαι εἰς τὸν τοῦ Διὸς ναὸν ἐν Θηβαῖς· ὃ δὲ δοκεῖ μάλιστα αἴτιον γενέσθαι τοῦ μὴ διαμεῖναι τὴν δόξαν τοῦ Μηνᾶ καὶ τὰς τιμὰς εἰς τοὺς ὕστερον χρόνους. Hoc spectavit Alexis in libro περὶ αὐταρκείας apud Athenæum X. p. 418. E: μετρία τροφῇ κεχρῆσθαι τὸν Βόκχοριν καὶ τὸν πατέρα αὐτοῦ Νεόχαβιν. Apollonii apud eum-

dem IV. p. 191. F. est mentio de frugalitate in conviviis veterum Ægyptiorum : καθήμενοι γὰρ ἐδείπνουν τροφῇ τῇ λιτοτάτῃ καὶ ὑγιεινοτάτῃ χρώμενοι, καὶ οἶνον τοσούτῳ ὅσος ἱκανὸς ἀν γένοιτο πρὸς εὐθυμίαν. Diversitas scripturæ in nomine regis *Tecbnatis*, aut scribendi aut pronunciandi negligentia debetur : de qua notavit Wesselingius ad Diod. Sic. l. c. Nam *Nectabis* Plinii N. H. XXXVI. 19, 2. alius est. Et in *Menis* nomine variatur ; qui alibi Diodoro S. I. 94. Μνεύης est.

354. B, C. Οἱ δὲ βασιλεῖς—ἀπεκάλυψεν.] Hæc Stobæus reposuit Floril. Tit. XLII. p. 294. edit. Gefn. adscripto *Plutarchi libro de Iside* : in Trincavelliana et Damasceni Parallel. MS. nullo auctoris libræ nomine addito. Reges etiam e militum ordine lectos, in sacerdotum ordinem alligi solitos esse, convenit cum Strabonis narratione XVII. p. 1135. C : οἱ δ' ἱερεῖς καὶ φιλοσοφίαν ἥσκουν, ὁμιληταί τε τῶν βασιλέων ἦσαν. Diodori Sic. I. 70. et magis etiam cum Platone Politic. p. 183. G : περὶ μὲν Αἴγυπτον οὐδ' ἔξεστι βασιλέα χωρὶς ἱερατικῆς ἄρχειν· ἀλλ' ἐὰν ἄρα καὶ τύχη πρότερον ἐξ ἄλλου γένους βιασάμενος, ὕστερον ἀναγκαῖον εἰς τοῦτο εἰστέλλεσθαι αὐτὸν τὸ γένος. Synesius De Provid. p. 93. D. ibique Petavius. Conf. Schmidtii V. Cl. Differt. De Sacerd. et Sacrif. Ægypt. p. 83. Elegans est paronomasia in ἐμφάσεις et διαφάσεις, *signa in quibus et per quæ veritas apparet* : ut in Defect. Orac. p. 417. B :—τῶν μυστικῶν, ἐν οἷς τὰς μεγίστας ἐμφάσεις καὶ διαφάσεις λαβεῖν ἐστὶ τῆς περὶ δαιμόνων ἀληθείας. Symbolicam doctrinæ rationem notabimus proximo F. Sphinges ἐπιεικῶς, *fatīs frequenter*, (ita enim accipiendum monuimus p. 43. E.) ante templa poni solitas, testis est Strabo XVII. p. 1158. D. in descriptione templorum Ægyptiorum : διὰ δὲ τοῦ μήκους παντὸς (τῆς εἰσβολῆς εἰς τὸ τέμενος) ἐφ' ἐκάτερα τοῦ πλάτους σφίγγες ἴδρυνται λίθιναι, πῆχεις εἰκοσὶν ἢ μικρῶ πλείους ἀπ' ἀλλήλων διέχουσαι, ὥσθ' ἓνα μὲν ἐκ δεξιῶν εἶναι στίχον τῶν σφίγγων, ἓνα δ' ἐξ εὐωνύμων· μετὰ δὲ τὰς σφίγγας πρόπυλον μέγα, εἴτ' ἄλλο προελθόντι πρόπυλον, εἴτ' ἄλλο· οὐκ ἐστὶ δὲ διωρισμένος ἀριθμὸς οὔτε τῶν προπύλων, οὔτε τῶν σφίγγων· ἀλλὰ δὲ ἐν ἄλλοις ἱεροῖς, ὥσπερ καὶ τὰ μήκη καὶ τὰ πλάτη τῶν δρόμων. Synesius De Provid. p. 101. C : —ἡ σφίγξ ἡμῶν

ἐπὶ τῶν προτεμενισμάτων ἱδρύται, τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀγαθῶν ἱερὸν σύμβολον, τὴν μὲν ἰσχὺν θηρίον, τὴν δὲ φρόνησιν ἄνθρωπος. Pertinet eodem collocatio Sphingum in urbe Sai, Herodoto prodita II. 175. et ante pyramidem Plinio H. N. XXXVI. 17. utraque Amasidis jussu facta. Ifidis numen idem censerī posse quod Neithæ, quæ est Minerva Ægyptiorum, certe hæc quadam ratione inter se communicari, ostendit Jablonskius Panth. Æg. P. I. p. 78. et P. II. p. 23, 40. Sed idem P. I. p. 66. hanc inscriptionem in fraudis suspicionem adducens, quod nemo ante Plutarchum illam memoraverit, et quod nomen *pepli* manifesto prodat Græcum auctorem de celebri illo apud Athenienses peplo Minervæ cogitantem, nobis non persuadet: neque enim rationi consentaneum est, proditas a scriptore docto et prudente res pro fictis et falsis habere nisi ab antiquioribus eadem proditas reperiamus: siquidem ita unus scriptor primus fidem haberet, posterī res novas narrantes non item. Porro nomen *pepli* a Græco interprete venisse, nec ad fraudis suspicionem valere, res ipsa loquitur. Et Proclus eandem inscriptionem referens, paulo aliis verbis utitur; ut appareat utrumque Ægyptiacam inscriptionem ipsum suo iudicio vertisse: sic igitur in Timæum I. p. 30: ὅτι δὲ ἄνωθεν ἡ ἐπικράτεια τῆς θεοῦ ταύτης διατείνει μέχρι τῶν ἐσχάτων, δηλοῦσιν Ἕλληνες μὲν ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ Διὸς αὐτὴν γεννᾶσθαι λέγοντες· Αἰγύπτιοι δὲ ἱστοροῦντες, ἐν τῷ ἀδύτῳ τῆς θεοῦ προγεγραμμένον εἶναι τὸ ἐπίγραμμα τοῦτο· “τὰ ὄντα καὶ τὰ ἐσόμενα καὶ τὰ γεγονότα ἐγὼ εἶμι· τὸν ἐμὸν χιτῶνα οὐδεὶς ἀπεκάλυψεν· ὃν ἐγὼ καρπὸν ἔτεκον ἥλιος ἐγένετο·” Postremæ partis a Plutarcho prætermisæ, *fructus, quem peperit, sol factus est*, significatio refertur ad Horum, Ifidis filium, eundem Apollinem ac Solem habitum. Credibile est de eadem inscriptione loqui Jamblichum De Myster. Ægypt. VIII. 5. p. 161: ὑφηγήσατο δὲ καὶ ταύτην τὴν ὁδὸν Ἑρμῆς· ἡρμήνευσε δὲ Βίτυς προφήτης Ἀμμωνι βασιλεῖ ἐν ἀδύτοις εὐρὼν ἀναγεγραμμένην ἐν ἱερογλυφικοῖς γράμμασιν, κατὰ Σάϊν τὴν ἐν Αἰγύπτῳ, τό τε τοῦ θεοῦ ὄνομα παρέδωκε τὸ διῆκον δι’ ὅλου τοῦ κόσμου, postrema nescio an perperam acceperint interpretes, quæ sic reddenda sunt, *et tradidit dei nomen significare τὸ διῆκον δι’ ὅλου τοῦ κόσμου id quod*

totum mundum pervadit: hoc enim congruit numini ei quod *præsentia* et *futura* et *præterita* continet: et nomini Ifidis, cuius talem esse vim docet Jablonskii Panth. Æg. P. II. p. 23—26. Quod τοῦ θεοῦ, non τῆς θεοῦ legitur, nisi hoc ab auctore scriptum fuerat, tamen et illud ad *deam* referri se patitur. Est etiam de hac inscriptione disputatio R. Cudworthi System. Intellect. Cap. IV. §. 18. cuius doctrinam et iudicium equidem Mosheimii ratiunculis antepono. Et omnino in usu fuisse Ægyptiis cum sacras, tum alias, inscriptiones, multis exemplis constat apud Herodotum II. 107, 137, 141. Diodorum Sic. I. 27. plane huic similes in Ifidem et Ofiridem: alia, 55.

354. C, D. τὸν Ἀμοῦν — τὴν φωνήν.] Herodotus II. 42. Jamblichus De Myster. Ægypt. VIII. 3. p. 159: ὁ γὰρ δημιουργὸς νοῦς, καὶ τῆς ἀληθείας προστάτης καὶ σοφίας, ἐρχόμενος μὲν ἐπὶ γένεσιν καὶ τὴν ἀφανῆ τῶν κεκρυμμένων λόγων δύναμιν εἰς φῶς ἄγων, Ἀμῶν κατὰ τὴν τῶν Αἰγυπτίων γλῶσσαν λέγεται: ubi Galeus hunc Plutarchi locum adfert. Jablonskii Panth. Æg. P. I. p. 178. de vi et origine nominis probabiliora docet, quam Squirio citatus Bochartus Geogr. Sacr. p. 431. ex Hebraica dictione אֱמֶלֶךְ ducens, et cum Græco δεῖνα communicans.

354. D. τῷ παντὶ τὸν αὐτὸν νομίζουσιν] Præstat annotata correctio ὃν τῷ παντὶ τ. α. ν. correctioni Jablonskii l. c. p. 180. τ. π. τ. α. νομίζοντες. Cæterum sententia refertur ad illam Hecataei interpretationem, nomen Ἀμοῦν formulam esse generalem v. c. *beus*, ad *omnes* homines resque appellandos accommodatam. Ita et Pythagoras, Orphei exemplo, deos imaginibus posuit, teste Jamblichō Vit. Pythag. §. 151: οὐ ταῖς ἡμετέραις συνεζευγμένους μορφαῖς, ἀλλὰ τοῖς ἰδρύμασι τοῖς θείοις, πάντα περιέχοντας καὶ πάντων προνοοῦντας, καὶ τῷ παντὶ τὴν φύσιν καὶ τὴν μορφήν ὁμοίαν ἔχοντας.

354. D. τῶν Ἑλλήνων οἱ σοφώτατοι—Ὀνούφῳ Ἡλιουπολίτου] Græcorum sapientissimos in Ægyptum cognoscendæ sacerdotum doctrinæ profectos, subinde nominant scriptores: v. c. Strabo XVII. p. 1159. D. Diodorus Sic. I. 96, 98. ubi alios etiam citat Wesselingius. Ex nostro loco, vel ex communi fonte, haufit Clemens Alexandr. Strom.

I. p. 303. C, D: ιστορεῖται δὲ Πυθαγόρας μὲν Σώγχεδι τῷ Αἰγυπτίῳ ἀρχιπροφήτῃ μαθητεῦσαι· Πλάτων δὲ Σεχνούφιδι τῷ Ἡλιοπολίτῃ. Εὐδόξος δὲ ὁ Κνίδιος Κονούφιδι τῷ καὶ αὐτῷ Αἰγυπτίῳ. Plutarchus in Solone p. 92. E: χρόνον δὲ τινα καὶ τοῖς περὶ Ψένωφιν τὸν Ἡλιοπολίτην, καὶ Σώγχιν τὸν Σαῖτην, λογιωτάτοις οὖσι τῶν ἱερέων συνεφιλοσόφησε. De Eudoxo Diogenes Laert. VIII. 90:—συνεγένετο ἐν Αἰγύπτῳ Χονούφιδι τῷ Ἡλιοπολίτῃ—· sic enim pro Ἰχόνουφιν recte corrigit Menagius, qui consulatur. Eidem operam dedisse Platonem scribit Plutarchus De Genio Socrat. Simmiam narrantem faciens, p. 578. F: Ἀγητορίδας ὁ Σπαρτιάτης ἦκεν εἰς Μέμφιν ὡς Χόνουφιν τὸν προφήτην * * * ποτὲ συμφιλοσοφοῦντες διετρίβομεν ἐγὼ καὶ Πλάτων καὶ Ἑλλοπίων ὁ Πεπαρήθιος· ἦκε δὲ πέμψαντος βασιλέως καὶ κελεύσαντος τὸν Χόνουφιν, εἴ τι συμβάλλοι τῶν γεγραμμένων, ἐρμηνεύσαντα ταχέως ἀποστεῖλαι κ. τ. λ. Nomina Onuphis, Chonuphis, Ichonuphis, Psenuphis eadem esse, et cultorem dei significare docet Jablonskius in Collectione Vocum Ægyptiacarum p. 413.

354. E. μάλιστα δὲ οὗτος—δόγματα.] Pythagoras in iis est de quibus minime dubium fit quin in Ægypto fuerint: et multi testes sunt et similitudo doctrinæ exstat, cum reliquæ, tum symbolicæ, de quo argumento monuit Jamblichus Vit. Pythag. §. 103. et alii citati Jablonskio Panth. Æg. Proleg. p. 118. seq. Collect. Voc. Æg. p. 357.

354. F. Μὴ ἐσθίειν ἐπὶ δίφρου—ἐν οἰκίᾳ] Ex his secundum et quartum cognovimus p. 12. D, E. primum et tertium, non alibi memorata, ex hoc loco reposuit Stanleius Hist. Philos. VIII. 4. p. 798, 799.

354. F. τὴν μονάδα—κύβον.] Videatur in hoc libro p. 381. E, F. De EI Delphico p. 393. B. Jamblichus Commentar. in Nicomach. p. 14: Διὸ τὴν μονάδα ἄτροπόν τε καὶ Ἀπόλλωνα καὶ ἕτερα τοιαῦτα· τὴν δὲ δυάδα Ἰσὶν τε καὶ Ἀρτεμιν κατὰ ἀνάλογον οἱ Πυθαγορικοὶ ἐπωνόμαζον· ubi videatur Tennulius p. 98. Vit. Pythagor. §. 146, 147. Porphy. De Abst. II. 36. Vit. Pythagor. §. 50. Scriptor. Theologum. Arithm. apud Photium Cod. CLXXXVI.

354. F. καὶ δρωμένοις νῆ Δία] Duo priora vocabula delenda censuit Reiskius, ut nata ex antecedenti ἰδρυμένοις. At-

qui ego retineam sacra et mystica notione, *rituum, caerimoniarum*, quem animadvertimus p. 352. D. Formulam νή Δία, *adeo*, attigimus p. 66. A.

354. F. Ὅσιριν ὀφθαλμῶ καὶ σκήπτρῳ γράφουσιν — πολυ-
όφθαλμον] Hanc significationem nominis produnt quoque
alii. Diodorus Sic. I. 11. πολυόφθαλμον vertens, unde re-
petiit Eusebius Præp. Evang. I. p. 27. C. Horapollo,
I. 34. Compositionem vocis ex Copticæ linguæ ratio-
nibus dijudicat Jablonskius Panth. Æg. P. I. p. 146. quo
studiosos rejicit item in Collectione Voc. Ægypt. p. 188.
ubi neminem pœnitebit notam Tewateri nostri legisse.

p. 355. A. θυμὸν ἐσχάρας ὑποκειμένης] Correctio θυμιατηρίου
ἐπικειμένης, confirmatur testimonio Horapollinis Hieroglyph.
I. 22: Αἴγυπτον δὲ γράφοντες, θυμιατήριον καιόμενον ζωγραφοῦσι
καὶ ἐπάνω καρδίαν quem locum citans Xylander, oppor-
tune adpellat verba Hermetis Trismegisti ex Apuleii inter-
pretatione fol. 183. edit. Ald. (p. 90. edit. Elmenhorst.)
An ignoras, ó Asclepi, quod Ægyptus imago sit cœli.

355. A. Ἐν δὲ Θήβαις—ἀνέντευκτον οὖσαν] Hæc reposuit
Stobæus Florileg. Tit. XLIII. p. 308. in edit. Gefn. ad-
scripto *Plutarchi in lib. de Iside*: in Trincavell. Πλουτάρχου.
Vix dubium est, quin de hoc signo loquatur Diodorus Si-
cul. I. 48. a rege Osymandya positum narrans: ἐν τούτῳ
(τῷ οἴκῳ) δ' εἶναι πλῆθος ἀνδριάντων ξυλίνων, διασημαῖνον τοὺς τὰς
ἀμφισβητήσεις ἔχοντας, καὶ προσβλέποντας τοῖς τὰς δίκας κρίνουσι
τούτους δ' ἐφ' ἐνὸς τῶν τοίχων ἐγγεγλύφθαι τριάκοντα τὸν ἀριθμὸν,
καὶ κατὰ τὸ μέσον τὸν ἀρχιδικαστὴν ἔχοντα τὴν ἀλήθειαν ἐξηρτη-
μένην ἐκ τοῦ τραχήλου καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπιμύουσιν· καὶ βιβλίων
αὐτῷ παρακειμένων πλῆθος· ταύτας δὲ τὰς εἰκόνας δεικνύναι διὰ τοῦ
σχήματος, ὅτι τοὺς μὲν δικαστὰς οὐδὲν δεῖ λαμβάνειν, τὸν ἀρχιδι-
καστὴν δὲ πρὸς μόνην βλέπειν τὴν ἀλήθειαν. Ipsum argumen-
tum et verbum λαμβάνειν in hac Diodori narratione, de-
siderat declarationem disertam iudices ἄχειρας fuisse, quod
nomen excidisse videtur. Sic Plutarchus καταμύουσα τοῖς
ὄμμασιν retulit ad ἀνέντευκτον, ἄχειρες ad ἄδωρον.

355. A. Τοῖς δὲ μαχίμοις κάνθαρος — παρασκευάζοντες] Ex
eadem auctoritate profectus Ælianus Nat. An. X. 15: Ὁ
κάνθαρος ἄθλην ζῶν ἐστι, σπείρει δὲ εἰς τὴν σφαῖραν, ἣν κυλίει

ὁκτὼ δὲ καὶ εἴκοσι ἡμερῶν τοῦτο δρᾶσας, καὶ θάλψας αὐτήν, εἴτα μέντοι τῇ ἐπὶ ταύταις προάγει τὸν νεοττόν. Αἰγυπτίων δὲ οἱ μάχιμοι ἐπὶ τῶν δακτυλίων εἶχον ἐγγεγλυμμένον κάνθαρον, αἰνιττομένου τοῦ νομοθέτου, δεῖν ἄρρέντας εἶναι πάντας πάντη τοὺς μαχομένους ὑπὲρ τῆς χώρας, ἐπεὶ καὶ ὁ κάνθαρος θηλείας φύσεως οὐ μετείληχεν.

De sexu simplici, procreatione, indeque suscepta religione scarabæi, similia tradunt Horapollus Hieroglyph. I. 10. Porphyrius De Abstin. IV. 9. p. 327. Plinius H. N. XXX. 30. ex Apione, Scholiast. Aristoph. Pac. 7.

355. B. κύνα—Ἑρμῆν λέγουσι] Eumdem enim Mercurium, quem Anubin, esse perhibent. Videatur Jablonsk. Panth. Æg. P. III. p. 14. seq.

355. B. Πλάτων] Republ. II. p. 429. A: οἶσθα γάρ που τῶν γενναίων κυνῶν, ὅτι τοῦτο φύσει αὐτῶν τὸ ἦθος.—ἀλλὰ μὴν κομψόν γε φαίνεται τὸ πάθος αὐτοῦ τῆς φύσεως καὶ ὡς ἀληθῶς φιλόσοφον.—ὅψιν οὐδενὶ ἄλλῳ φίλην καὶ ἐχθρὰν διακρίνει ἢ τῷ τὴν μὲν καταμαθεῖν, τὴν δὲ ἀγνοῆσαι· καίτοι πῶς οὐκ ἂν φιλομαθὲς εἴη συνέσει τε καὶ ἀγνοίᾳ ὀριζόμενον τό τε οἰκεῖον καὶ τὸ ἀλλότριον. Quo loco Plutarcheum γνώσει verius putem quam vulgatum in Platone συνέσει.

355. B. συνοικειοῦσιν] *accommodant, conciliant, proprium ac domesticum faciunt, communicant*: verbum hac notione et constructione frequens Plutarcho, v. c. Opp. Mor. p. 22. F. 36. D. 52. E. 371. A. 377. B. 389. C. 390. A. 542. C. 662. D. 670. B. 675. E. 723. F. 1014. A. Vit. 41. D. 65. C. 66. B. 78. D. 286. C. 288. A. 322. A. 387. A. 690. E. 824. A. 909. E. 951. A. Quod Porphyrius apud Eusebium Præp. Evang. III. p. 113. A, D. συνοικίζειν et προσοικίζειν dixit, fortasse librariis debetur, auctori συνοικειοῦν et προσοικειοῦν tribuendum.

355. B. Οὐδὲ τὸν ἥλιον ἐκ λωτοῦ—αἰνιττόμενοι] Plutarchus De Pythiæ Orac. p. 400. A: Αἰγυπτίους ἑωρακῶς ἀρχὴν ἀνατολῆς παιδίον νεογνὸν γράφοντας ἐπὶ λωτῷ καθέζομενον. Porphyrius Epistol. ad Anebonem apud Euseb. Præp. Evang. V. p. 198. B: αὐταὶ δὲ αἱ εὐχαὶ, τίνα ἔχουσι λόγον, τὸν ἐξ ἱλίου ἀναφανέντα λέγουσαι, τὸν ἐπὶ λωτῷ καθήμενον, καὶ ἐπὶ πλοίου (ita leg. pro πλοῖον) ναυτιλλόμενον—. Solem dicens. Hoc argumentum vetustis gemmarum signis illustrat Cuperus in

Harpocrate p. 2—12. Plutarchus hoc loco dixit ἐκ λωτοῦ ἀνίσχειν per breviloquentiam pro ἐπὶ λωτοῦ καθήμενον ἀνίσχειν nec opus est sedulitate Squirii, ἐκ λωτοῦ mutandum in ἐξ ἴλως contendentis.

355. C. Ὡχον] De Cambyse narratur a Plutarcho in sequente hujus libri parte p. 368. F. et Herodoto II. 29. et in hunc magis ὠμότατον καὶ φοβερώτατον, καὶ ἀποκτείναντα πολλοὺς convenire videtur. Tamen diversas has cædes Apidis putem, nec hoc loco Cambyfis nomen pro nomine Ochi substituendum; nam item de Ocho narrat Plutarchus hoc in libro p. 363. C. Ælianus Var. Hist. IV. 8. ubi videantur Interpretes, et Nat. Anim. X. 28. et hic Ægyptiorum templa spoliavit, ut narrat Diodorus Sic. XVI. 51. et XVII. 5. crudelitatis infamia eum reprehendit: ἦρχε δὲ τῶν Περσῶν Ὡχος, καὶ προσεφέρετο τοῖς ὑποτεταγμένοις ὠμῶς καὶ βιαίως· μισουμένου δὲ αὐτοῦ διὰ χαλεπότητα τῶν τρόπων—.

355. C. τοῦ δὲ ἀληθῆ δόξαν ἔχειν περὶ τῶν θεῶν—] Pietatis erga deos principem partem esse, recte sentire de diis, et vere et subinde monent veteres. Epictetus Enchir. XXXI. 1: τῆς περὶ τοὺς θεοὺς εὐσεβείας ἴσθι ὅτι τὸ κυριώτατον ἐκεῖνο ἐστὶν ὀρθὰς ὑπολήψεις περὶ αὐτῶν ἔχειν, ὡς ὄντων καὶ διοικούντων τὰ ὅλα καλῶς καὶ δικαίως.—Seneca Epist. XCV. p. 370: *Primus est deorum cultus deos credere: deinde, reddere illis majestatem suam, reddere bonitatem, sine qua nulla majestas est: scire illos esse qui præfident mundo, qui universa vi sua temperant, qui humani generis tutelam gerunt, interdum curiosi singulorum*—. Cicero Or. Pro Domo, 41: *nec est ulla erga deos pietas, nisi honesta de numine ac mente eorum opinio; cum expecti nihil ab iis, quod sit injustum atque inonestum, arbitrere.* Hermes Trismegistus ap. Lactantium Inst. Div. II. 15, 6: ἡ γὰρ εὐσέβεια γνῶσις ἐστὶ τοῦ θεοῦ· quod aliis locis ad causam suam accommodavit idem Lactantius III. 9, 19: *pietas autem nihil est, quam dei parentis agnitio.* V. 14, 11: *pietas autem nihil aliud est quam dei notio: sicut Trismegistus verissime definivit, ut alio loco diximus.* Porphyrius De Abstin. II. 60: τούτων χρεῖαν οὐκ ἔχουσιν οἱ θεοὶ, εἰς δὲ τὸ ἦθος ἀποβλέπουσι τῶν προσιόντων, μεγίστην θυσίαν λαμβάνοντες τὴν ὀρθὴν περὶ

αὐτῶν τε καὶ τῶν πραγμάτων διάληψιν. Alias εὐσεβείας definitiones alibi attingimus.

355. D. Λέγεται δὲ ὁ μῦθος—] Fabula non mere allegorica, ut contendit Jablonskius Panth. Æg. P. I. p. 143. sed est et historica et allegorica. Argumentum et quasi fundamentum est historicum: duo paria regum fratrum et conjugum vetustissima fama traditorum: alterum beneficium, *Osiris* et *Isis*: eorum filius *Horus*: alterum illis contrarium et inimicum, maleficum, *Typhon* et *Nephthys*: aliā etiam numina illis socia: quorum personæ, res, facta, per allegoricam interpretationem ad regionis Ægypti naturam, fluvium, cælum, accommodantur. Plutarchus, quamvis fabulæ partibus, ut ait, nimis supervacaneis et inutilibus omissis, tamen in hoc ejus compendio eam copiam diligentiamque retulit, ut hic unus in veterum libris nobis exstet locus unde hoc argumentum satis diserte distincteque cognoscamus. Nam qui ejus rationem habuerunt alii duo scriptores, Diodorus Sic. I. 13—22. res civiles et bellicas persequitur Osiridis, obitum et sacra breviter perstringit: Synesius in libro *De Providentia*, de hac ipsa majorem partem philosophatur, facta et casum Osiridis, ad calamitatem conversionemque, sua ætate Ægypto illatam, significandam transtulit atque immutavit, arcanas et mysticas fabulæ partes prætermittens v. c. p. 110. D. 115. C. 123. C. de iisque Herodoteum εὐστομα κείσθω objiciens p. 124. A. Conferatur Jablonskius Panth. Æg. P. I. p. 205. Cæterum ex hoc Ægyptiacæ narrationis principio traductos quosdam locos in Græcorum mythologiis ferri, cuique attente legenti sponte occurret.

355. D. Τῆς 'Ρέας—ἄγουσι] Græci sunt dii Saturnus et Rhea, quorum neutri Ægyptium numen unum et certum plane respondet, sed plura partim et quodammodo congruunt. Certe parentes illi deorum a Græcis Saturnus et Rhea nominati, ab iisdem hanc Ægyptiam fabulam interpretantibus, cum duobus in ea traditis numinibus communicati sunt. Indidem Rheæ quinque partus refert Plutarchus De Orac. Defect. p. 429. F: τὴν 'Ρέαν Αἰγύπτιοι μυθολογοῦσι πέντε θεοὺς τεκεῖν, αἰνιττόμενοι τὴν ἐκ μιᾶς ὕλης τῶν

πέντε κόσμων γένεσιν. Solis animadversio exstat etiam in Græca fabula de adulterio Martis et Veneris Odyss. Θ. 270. Quod legitur τῶν φώτων ἐκάστου, perspicuitas requirebat τ. φ. ἐκ. ἔτους· quamquam ita scripsisse auctorem non affirmem: magis affirmem eum scripsisse τὸ ἐβδομηκοστὸν δεύτερον, siquidem quinquies LXXII. conficiunt numerum CCCLX. cui additis quinque diebus ἐπαγομέναις, explentur CCCLXV dies, quibus tunc Ægyptii annum censebant: atque ita, addito δεύτερον, hunc Plutarchi locum apponit Scaliger De Emend. Temp. p. 195. nil monens de addito a se vocabulo, sed quasi sic in libro exstet. De ratione anni Ægyptiaci videndus etiam Petavius Doctrin. Temp. III. 1. ex veteribus in primis Herodotus I. 4. Diodorus Sic. I. 13. fed et alii citati Scaligero ac Petavio, tum Jablonskii Panth. Æg. P. I. p. 143. et Larcherus ad Herodot. l. c. Xylandri συνελεῖν recte tuetur Reiskius; est enim frequens verbum significatione colligendi, contrahendi, cujus exempla alibi prodemus.

355. E. Παμύλην—Παμυλίων ἑορτὴν αὐτῷ τελεῖσθαι φαλληφορίοις ἐοικυῖαν] Quamquam ex vulgata lectione non apparet de Παμύλης nomine utrum viri an mulieris fit; siquidem hoc significatur per ὑδρευομένην, illud per αὐτῷ, cujus loco Venetus codex habet αὐτῇ· tamen virum demonstrat locus Hesychii in V. Πααμύλης· Αἰγύπτιος θεὸς Πριαπώδης. Caussa festi φαλληφορίων memoratur in sequentibus p. 365. C. Eodem pertinet Herodoti narratio, II. 48. cui adhibetur Wesselingii annotatio. Porphyrius apud Euseb. Præp. Evang. V. p. 199. A. Jablonskii Panth. Æg. P. III. p. 201. sequ. Collect. Voc. Ægypt. p. 192.

355. F. ἐν πανύγροις] Amyotus et Xylander nomen proprium loci intelligunt in Panygris: Cruferius, Baxterus, Squirius, in præriguis locis palustribus. Utraque ratio suspecta nobis accidit. Nec πανύγροις, quod Squirius conjicit, probamus. Ergo ἐπέχομεν.

p. 356. A. Βασιλεύοντα δὲ Ὅσirin—] Hæc Squirius in eandem sententiam excipiens atque ea quæ supra p. 354. A. de Mene rege dicuntur, hunc et Ofirin eundem esse contendit. Atqui diversæ sunt res, diversæ traditiones.

Menis Ægyptios primus a simplici et frugali victu ad lautiorē delicatiorēque convertit, at Osiris a vita inopi et ferina ad frugum agrique culturam ac Deorum cultum eos traduxit. Et omnino hic illo antiquior celebratur. Conferendus omnino Diodorus Sic. I. 13—16. de Ofiride, et I. 45. de Mene.

356. A. ὕστερον δὲ γῆν πᾶσαν ἡμερούμενον ἐπελθεῖν—] Diodorus Sic. I. 17. et ad eandem rationem Synesius De Provid. p. 102: ἔθνε γὰρ Πειθοῖ καὶ Μούσαις καὶ Χάρισιν, ἔχοντας ἅπαντας ἐναρμόζων τῷ νόμῳ. Usitatam scriptoribus oppositionem πειθοῦς et armorum notavimus ad Juliani Or. I. p. 1. A. Biblioth. Crit. Vol. III. Part. I. p. 36. seq.

356. B. —Ἑλλησι δόξαι Διονύσῳ τὸν αὐτὸν εἶναι] Res per-
vulgata auctoribus Herodoto II. 42. Diodoro Sic. I. 17.
aliis. Vini quidem inventionem prudenter omittit Plutarchus, quippe nulla cum verisimilitudine Ofiridi affictam, immo ab ejus persona et religione abhorrentem: quod supra vidimus p. 353. A, B. et monet Jablonskius Panth. Æg. P. I. p. 131.

356. B. τὴν Ἴσιν—ἐγκρατῶς ἔχουσιν] Haud temere Marklandus conjicit auctorem scripsisse—ἐγκρατῶς ἄρχουσιν, et res congruit apud Diodorum Sic. I. 17.

356. B. συνωμότας ἄνδρας ἐβδομήκοντα καὶ δύο.] Hunc numerum refert Jablonskius Panth. Æg. P. III. p. 126. ad orbis terrarum descriptionem in LXXII. regiones antiquitus Ægyptiis usurpatam teste Horapolline I. 14: indeque colligit totidem ab Ægyptiis omnes ventos habitos, quos cum Typhone in perniciem Ægyptiorum conspirasse. Quæ solutio ænigmatis an verisimilis sit, alii videant. Nobis ratio numeri alia eaque in promptu videtur posita in numero dierum LXXII. quibus si unum, tamquam ducem, diem Typhonis addamus, existit LXXIII. quinta pars anni, pro numero quinque et deorum et dierum intercalarium.

356. B. βασίλισσαν ἐξ Αἰθιοπίας παροῦσαν ἣν ὀνομάζουσιν Ἀσώ.] Idem Jablonskius l. l. p. 126. ex versione Ægyptio-Thebaica Aët. Ap. VIII. 27. nomen *Afo* interpretatur *Æthiopem*, et eandem quam *Tbuerin*, a Plutarcho memora-

tam Typhonis pellicem p. 358. C. allegorice *ventum Æthiopem*, significari vult. Hujus mulieris personam Synesius De Provid. accommodavit in uxorem ducis Scytharum p. 100. seq.

356. C. ἐπιρρήξαι] Quum complures libri A, E. Flor. Pol. Jannot. Pet. habeant ἐπιρρήξαι, fortasse vetus lectio fuerit ἐπιρράξαι. Simili notione in Philopœmene p. 367. E. de carcere quo is inclusus est: οἶκημα κατάγειον—μεγάλῳ λίθῳ περιανομένῳ κατακλειόμενον, ἐνταῦθα κατέθεντο τὸν Φιλοποίμενα, καὶ τὸν λίθον ἐπιρράξαντας, ἄνδρας ἐνόπλους κύκλῳ περιέστησαν. Ad Princip. Indoct. p. 781. D: ὑπερῶον οἶκημα θύραν ἔχον ἐπιρράκτῃν—. Verbum ἐπιρράσσειν *hosti, impetum in hostem facere*, usurpavit Diod. Sic. XV. 84, 85. XVI. 12.

356. C. διὰ τοῦ Ταναϊτικοῦ—Αἰγυπτίους] Ita omnes libri. Attamen requiritur Τανιτικοῦ, sic enim dicitur hoc Nili ostium, ab urbe cui nomen est *Tanis*, de qua docte differit Jablonskii in Collect. Voc. Æg. p. 339. vulgatum pertinet ad *Tanain* fluvium, cui nulla est cum hoc argumento communio. Tum Αἰγυπτίοις corrigendum monuit Bentleius. Utrumque jam Xylander recte verterat. In his acquiesco, nec desidero Squirii ἔτι νῦν pro ἐστὶ νῦν, nec Marklandi νομίζειν pro ὀνομάζειν.

356. C. Ἀθύρ—χρόνον τοσοῦτον] Conferatur p. 366. D. *Athyr* mensis respondet Novembri: testibus a Jablonskio citatis Panth. Æg. P. I. p. 3, 4, 25. addatur ipse Opuſc. II. p. 253, 258. Osirin regnasse viginti et octo annis, menstrui Lunæ curriculi significatione proditum esse, refert Proclus in Commentar. ad Hesiod. Ἡμερ. 817: καὶ τις Αἰγύπτιος μυθολογεῖ μῦθος τὸν Ὀσirin τοσαῦτα ἔτη βασιλεῦσαι ὅσους ἐστὶν ὁ τῶν ἡμερῶν τούτων ἀριθμός· ἐνδεικνύμενος, ὥς ἐμοὶ δοκεῖ, πάντων αὐτὸν εἶναι τῶν γεννητῶν δημιουργὸν καὶ τελεσιουργὸν μετὰ τῶν σεληνιακῶν ἀκτίνων τέχνη τεύχοντα τὴν γένεσιν τῶν τε αὐξητικῶν καὶ τῶν μειωτικῶν, ἵνα καὶ γίνηται τὰ τῇδε καὶ φθείρηται. Comparetur Plutarchus in sequentibus p. 367. F.

356. D. Χέννιν] *Cbemmis* vel *Cbemmo*, verum esse hujus loci nomen, constat: tamen vulgatam retinuimus ut ab omnibus nostris proditam libris. *Panopolin* dictam a Græcis, Satyros etiam in expeditione secum habuisse Osirin, est

in Diodori Sic. narratione I. 18. Videatur Jablonskii Panth. P. I. p. 90. seq. Collect. Voc. Æg. p. 395. Larcherus ad Herod. II. 91.

356. D. Πανικὰς προσαγορεύεσθαι] Mendum Stephanianæ προσαγορεύεσθαι in nostram editionem venit. Quod Squirius reprehendit Plutarchum quasi dicentem ab Ægyptiis illos terrores eodem, quo a Græcis, nomine πανικὸς nominari, perperam est: nomine alio ducto a nomine Dei, qui Græcorum Πανὶ respondeat, item ab Ægyptiis illos terrores cognominari significat. Non quidem tuemur Græcam fabulam de Pane exercitus Bacchi præfecto, memoratam Polyæno I. 2. neque ideo utimur laudata Squirio etymologia Hebraica Bocharti פח *terreri, timere*, quando in promptu est nativa et Græca πᾶω, *pasco*, fortasse postea invento φ cum φᾶω, φαύω *dico, luceo*, communicatum, unde φαῦνοι, *fauni*, quorum sunt voces ex occulto missæ: quod notavimus Biblioth. Crit. Vol. III. Part. I. p. 60. Et hoc loco et Defect. Orac. p. 419. C. Πανὶ vis vocandi adjungitur.

356. D. ὅπου τῇ πόλει μέχρι νῦν ὄνομα Κοπτῶ.] Reiskius expeditionem reddere compositionem studet legendo ὅπου πόλιν ἢ μέχρι ν. ὁ. K. At non solum impedita, sed et manca videtur compositio et aliquot vocabulorum jacturam prodens, fortasse ita supplendam κόπτεσθαι δὲ ἐν τῇ πόλει ἢ μέχρι ν. ὁ. K. Sic et antecedens μὲν habebit δὲ quod ei respondeat, et etymologiæ mentio exstabit, quam alterius etymologiæ mentio desiderat: et sententia erit, *dicitur ibidem in Chemmi cincinnorum unum defecuisse et vestem lugubrem induisse, planxisse autem in urbe hodieque dicta Copto*: Hoc refertur ad Græcorum opinionem, nomen urbis Copti a κόπτεσθαι *plangere* repetentium. Alteram a κόπτειν, ἀποστερεῖν, ut Ægyptiacam memorat Plutarchus, nec additamentum Marklandi Ἑλληνες probandum; quamquam de hujus Ægyptiaci verbi origine et significatione nondum constat inter doctos homines, quorum opiniones memoravit eruditissimus noster Tewaterus in Auctario ad Jablonskii Collect. Voc. Æg. p. 435. seq.

356. E. παῖδάρια—ταῖς τούτων ὀττεύεσθαι κληδόσι] Ut suo tempore adhuc vigans oraculum narrat Dio Chrys. Or.

XXXII. p. 364. D: ἴστε δήπου τὰς τοῦ Ἀπίδος φήμας ἐνθάδε ἐν Μέμφει, πλησίον ὑμῶν· ὅτι παῖδες ἀπαγγέλλοντες παίζουσι τὸ δοκοῦν τῷ θεῷ, καὶ ἀψευδὲς πέφηνεν. *Ælianus Nat. Animal. XI. 10*: Μάντις τε ἦν ἄρα ἀγαθὸς ὁ Ἀπὶς, οὐ καθίζων μὰ Δία κόρας, ἢ πρεσβυτέρας γυναῖκας, ἐπὶ τινων τριπόδων, οὐδὲ μὴν πόματος ἱεροῦ ἐμπιπλάς· ἀλλ' ὁ μὲν τις εὐχεται τῷ θεῷ, τῷ δὲ (*lege δὲ δὴ*) αὐτοῦ καὶ μαθεῖν ἐθέλει· παῖδες δὲ ἀθύροντες ἕξω καὶ πρὸς ἀλλήλους σκιρτῶντες, ἐπίπνοοι γενόμενοι σὺν τῷ ῥυθμῷ αὐτὰ ἕκαστα προλέγουσιν, ὡς εἶναι Σάγγραν τὰ λεχθέντα. *Vocabula ὅττα et ὅττε* εἶσθαι egregie exposuit Ruhnkenius ad *Tim. p. 197. seq.* κληδόνα nos attigimus *Biblioth. Crit. Vol. III. Part. I. p. 66. sequ.*

356. E. ἐρῶντα] *Præferam alteram Squirii correctionem ἐρώση*, hoc enim voluit, non quod editur ἐρούση. Fortasse etiam auctor scripserit οὐκ ἐρῶντα σ. δι' ἄγνοϊαν δὲ ὡς ἐ—. Certe alterutrum, in hanc *vel illam sententiam.

356. E. μελιλώτινον] Confirmatur hæc lectio auctoritate loci gemini in hoc libello p. 366. B. et monuit Holstenius ad *Steph. Byz. p. 75.* item correxit Meziriacus. Plura videantur apud Squirium.

356. F. Ἀνουβιν] *Diodorus Sic. I. 18, 87. Ælianus Nat. Anim. X. 45.* Squirio citati: sed uberrime Jablonskii *Panth. Æg. P. III. p. 1—39.*

p. 357. A. Βύβλον] Mutare gestiunt Squirius in Βύβλου, Reiskius in Βυβλίων· equidem vulgatum feram. De *Isidis Byblum* adventu mentio est apud Stephanum *Byz. Voc. Βύβλος* inter opiniones de nomine urbis referens: οἱ δὲ ὅτι ἐν αὐτῇ Ἰσις κλαίουσα Ὀσιριν, τὸ διάδημα ἔθηκε· τοῦτο δ' ἦν βιβλίον, βύβλου τῆς φυλῆς τῆς Αἰγυπτίας ἥς ἀνέτραφε Νεῖλος ἐν τοῖς ἔλεσι· quæ aliquanto integriora servavit *Etymologus M. Voce Βύβλος*—οἱ δὲ φασίν, ὅτι Ἰσις ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου παραγενομένη κλαίουσά τε τὸν Ὀσιριν τὸ διάδημα τῆς κεφαλῆς ἐκεῖσε ἀπέθετο βυβλινὸν ὑπάρχον ἀπὸ τῆς ἐν τῷ Νείλῳ φουμένης βύβλου. *Io a Græcis cum Iside comparata, simili fortuna et adventu in Phœniciam notabatur, ut apparet ex Apollodoro II. 1, 3: γεννᾷ παρὰ τῷ Νείλῳ ποταμῷ Ἐπαφον παῖδα· τοῦτον δὲ Ἥρα*

* [Scriptum est in Wyttenbachii autographo, in hanc ve sententiam.]

δεῖται Κουρήτων ἀφανῇ ποιῆσαι· οἱ δὲ ἠφάνισαν αὐτόν· καὶ Ζεὺς μὲν αἰσθόμενος κτείνει Κούρητας· Ἰὼ δὲ ἐπὶ ζήτησιν τοῦ παιδὸς ἐτράπετο· πλανωμένη δὲ κατὰ Συρίαν ἄπασαν, ἐκεῖ (γὰρ dele) ἐμηνύετο ὡς τοῦ Βυβλίων βασιλέως γυνὴ ἐτιθήναι τὸν υἱόν·— ubi cognoscatur Heynii annotatio.

357. A. ἐρίκη τινὶ—ἀπέκρυψεν ἐντὸς ἑαυτῆς.] Hæc plana sunt, et perperam a Squirio pro impeditis habita. Nam quod ἐρίκη inter plantas minores censeatur nihil ad rem; quum hæc miraculo divino evenisse crederentur. Venetus dat ἐρείκη, hic et mox, quæ est scriptura accuratior. Mezi-riacus annotavit μυρίκη hic et mox, fortasse μύρραν volens, et rem cum Adonide ex Myrrha nato comparans: illud frustra, quia sunt diversæ arbores: hoc verisimiliter, quia Græci hanc partem fabulæ de Ofiride ad ortum Adonidis traduxisse videntur, ut Heynius ad Apollodorum l. c. T. II. p. 257. monuit. Sed et cum Bacchi ortu hoc argumentum communicatum esse docet Valckenarius, erudite de hoc et aliis hujus libri locis differens, ad Euripidis Phœniss. 654. seq. ubi de Baccho recens nato, Κισσὸς δὲν περιστεφῆς, Ἑλικτὸς εὐθὺς ἔτι βρέφος Χλοηφόροις ἐργεσι, Κατασκίοισιν ὀλβίσας ἐνώτισεν. Vim vocabuli ἀναδραμεῖν, *procrescere, in altitudinem excrescere*, notavimus p. 2. C.

357. A. κόλπον] κορμὸν, *truncum*, ante Marklandum correxit Salmasius: quo sensu præter Athenæum V. p. 201. A. citatum Stephano Thef. L. Gr. T. II. p. 104. utitur Cœnomaus ap. Euseb. Præp. Evang. V. p. 234. A, B. Nec tamen κόλπον penitus repudiare ausim.

357. A. πνεύματι—δαιμονίῳ φήμης] *divino famæ vento*, cujusmodi intelligendum ex numine *famæ*, diximus Bibl. Crit. Vol. III. Part. I. p. 58.

357. A. καθίσασαν ἐπὶ κρήνης ταπεινῇ.] Hæc et sequentia transferunt in Græcam fabulam de Cereris filiam quærentis adventu in Atticam ad Celeum, ejusque filiarum occursum ad fontem, et nutritione filii: de quo est Homericus Hymnus in Cererem vers. 98. seq.

357. B. ἡμερον ἐμπεσεῖν] Subaudiam αὐτῇ, ut Reisius: nec præponam εἰς, ut Salmasius.

357. B. τοῦ παιδίου τὴν τίτθην.] Monuimus τὴν aut delen-

dum, aut in αὐτὴν mutandum. Sed et in τοῦ παιδίου videtur quid vitii subesse. Marklandi est suspicio inter ista duo medium excidisse πρεσβυτέρου. Certe ne sic quidem perspicua erit narratio, nisi statuamus lacunam in antecedentibus esse, amissis verbis compluribus de duobus reginæ filiis.

357. B. Μάλκανδρον—προσειπεῖν] Regis nomen est Phœnicium Μάλκος, Μάλχος, rex, et Græcum ἀνδρός· ut composita sunt pure Græca, Ἀλέξανδρος, Μένανδρος, Νίκανδρος et alia multa: at Squirius probat Baxterum qui reddit *Melcarthus*, quasi utraque pars nominis Phœnicia sit, מלך, מלך rex civitatis: quæ ut verisimilior sit etymologia, non tamen ita Plutarchum scripsisse conficitur; præsertim omnibus libris in vulgata lectione consentientibus. *Astarte* notum est Syrorum numen. *Saofin* vel in Græcum abiit, ut conservationem significaret: vel ad *Sais* Ægyptium nomen Minervæ refertur. Νεμανοῦν, putem esse ἵν ἰμνν nutricans dolor. Quod extremum est ὅπερ ἂν Ἕλληνες Ἀθηναῖδα, non una parte vitiosum videtur; nec enim Athenaidis nomen huic loco congruit; quippe si postremum *Nemanum* ad Minervam voluisset referre, Ἀθηναῖαν dixisset, non Ἀθηναῖδα· aut notasset quæ propria significatio nominis Ἀθηναῖς· equidem putem aliud requiri nutritionem notans v. c. τιθηνίδα· quod licet non proditum in Lexicis, tamen et analogia, festum τιθηνίδια *nutricalia*, tuentur: constructione item ad Reiskii correctionem conformata, locum ita legam: ὄνομα δὲ τῷ μὲν βασιλεῖ Μάλκανδρον εἶναι φασιν· αὐτῇ δὲ οἱ μὲν Ἀστάρτην, οἱ δὲ Σάωσιν, οἱ δὲ Νεμανοῦν· ὅπερ ἂν Ἕλληνες τιθηνίδα προσείποιεν.

357. C. νύκτωρ δὲ περικαίειν τὰ θνητὰ—τὴν ἀθανασίαν αὐτοῦ] Sic de Cerere erga Celei filium scriptor Hymni Homericæ, 239. unde sua habet Ovidius Fast. IV. 553. Hircundinem, ut cum Isidis religione conjunctam, memorat Minucius Felix 21. p. 194. loco fortasse corrupto, certe subobscurum, notato item Jablonskio Panth. Æg. P. III. p. 55.

357. C. ἐγκραγοῦσαν—ἐνθανεῖν] Prius est a Stephano, confirmatum excerptis Veneti codicis, unde nil diversitatis annotatum. Nam alii variant: Ald. Bas. Xyl. diferte νε-

κραγεῖσαν, quod Jannot. Pol. Schott. silentio suo probant : A, E. Flor. κεκραγοῦσαν : sed probior est forma aoristi secundi, ἐγκραγοῦσαν a verbo ἐγκράζω quo et alii utuntur, et Plutarchus Apophthegm. p. 179. C. ἡ δὲ πρεσβυτὶς ἐγκραγοῦσα. Coriolano p. 233. A : ἐγκραγόντες οἱ θρασύτατοι. Demetrio p. 909. D : ἐγκραγόντος ἐκείνου. Posterius ortum ex vero ἐκθανεῖν, *animi deliquium pati, ad breve temporis spatium emori*, quod hac in re frequens esse ostendimus ad Ser-Num. Vind. p. 94. Filiolorum minor dicitur ἐκθανεῖν, major ἀποθανεῖν, *penitus mortuus esse*.

357. D. Τοῦ δὲ Φαίδρου ποταμοῦ—ἐκθρέψαντος] *Phædrum* fluvium non memini alibi a me legi. Hujus unius loci auctoritate eum memorat Ortelius in Thesauro Geogr. in *Ægypto* ponens : dubito an recte : credibilis est significari *Phœniciæ* fluvium, ex quo evecta, quam *Ægypti*, in quem invecta sit Isis : sed is quum exaruerit, postea in oblivione fuit apud scriptores : quidquid sit in *Ægyptum* tendens navi, non in fluvium, sed in unum ex Nili ostiis invectura erat. Et verbum ἐκθρέψαντος habet aliquid novitatis, ut poetæ magis decorum quam prosæ scriptori : simile est Sophoclis in Ajace, 1124 : Ἡ γλαῦσσά σου τὸν θυμὸν ὡς δεινὸν τρέφει. Nisi hoc ab omnibus libris confirmaretur et saltem tolerabile esset, præferrem Marklandi ἐκπέμψαντος.

357. D, E. ὑπ' ὀργῆς ἐμβλέψαι—ἀποθανεῖν] Convenit cum Græcorum Brimo, seu Hecate.

357. E. ὡς εἴρηται τρόπον ἐκπεσεῖν εἰς τὴν θάλασσαν] Mendum ex duplici lectione natum, quippe auctor scripsit vel ὡς εἴρηται, vel ὃν εἴρηται τρόπον. Nam supra dixit quomodo Ifidis alumnus Dictys perierit p. 353. F. Idque animadverti post editam sub contextu notulam.

357. E. Μανέρωτα] Herodotus II. 79. Pausanias IX. 29. Athenæus XIV. p. 620. A. Hesychius et Suidas in Voce, similia tradunt : quibus omnino adhibendus est Jablonskius in Collect. Voc. Æg. p. 128. seq. Cæterum τὰ τοιαῦτα pro *hæc, præsentēs res*, tuetur se Plutarchi consuetudine quam notavimus p. 15. D. Mox τούτῳ γὰρ τῷ Μανέρωτι non debebat in correctionum mentione omitti τοῦτο γ. τ. M.

ut dat margo codicis Veneti, et conjecerunt Mez. Bentl. Markl.

357. F. τὸ δεικνύμενον αὐτοῖς εἶδωλον ἀνθρώπου τεθνηκότος—ἐπεισάγουσι] Morem hunc Ægyptiorum proxime ante Mannerotis mentionem, refert Herodotus II. 78. et Plutarchus indidem memorat in VII Sap. Conv. p. 148. A. ubi aliorum loca annotavimus. In constructione verborum subest quid asperitatis; nam illa ὥσπερ ἀμέλει—ἐπεισάγουσι utrum continuet Plutarchus antecedentibus tamquam aliorum opinionem referens, an ex sua ipse persona pronunciet, dubium est; prius suadet Infinitivus παρακαλεῖν, posterius Indicativus ἔστιν. Equidem illud præferam, itaque Xylander reddidit; sed tunc ἔστιν mutandum in εἶναι: neque enim hoc loco valere possit ratio convertendæ orationis ex obliqua in rectam, de qua diximus ad Ser. Num. Vind. p. 567. F. Et sic magis etiam Marklandi οἰνωμένους in obliquam orationem quadrabit: estque verbum Plutarcho alibi usurpatum v. c. Sympos. IV. p. 672. A: πίνειν καὶ οἰνοῦσθαι παρακαλοῦντες ἀλλήλους. VII. 712. B: μήτε ὑπὸ νηφόντων καταφρονεῖσθαι, μήτε οἰνωμένους ἀνιᾶν. Scriptor De Educat. Puer. p. 1. D. Plato Leg. VI. p. 623. C.

357. F. Ὄρον ἐν Βούτῳ τρεφόμενον—.] Hujus rei ratio exponitur p. 366. A.

p. 358. A. εἰς τεσσαρεσκαίδεκα μέρη] Ratio redditur p. 368. A. ubi proba forma δεκατέσσαρα adhibetur. Diodorus Sic. I. 21. *viginti et sex* prodit: ubi videatur Wesselingius.

358. A. τὴν δὲ Ἴσιν πυθομένην ἐν βάριδι παπυρίνῃ—] Huc pertinet *cymba Isidis* cui interitum minabantur in cārmine magico incantatores Ægyptii, teste Porphyrio ap. Euseb. Præp. Evang. V. p. 198. B: ἀπειλὰς προσφέροντα ἐκφοβεῖν—ὅτι τὸν οὐρανὸν προσαράξει, καὶ τὰ κρυπτὰ τῆς Ἰσίδος ἐκφανεῖ, καὶ τὸ ἐν Ἀβύδῳ ἀπόρρητον δείξει, καὶ τὴν βάριν στήσει, καὶ τὰ μέλη τοῦ Ὀσίριδος διασκεδάσει τῷ Τυφῶνι—. Jamblichus Myster. Æg. p. 147. Porro *Navigium Isidis* festum in Calendario Romano: de quo Jablonskius Opuscul. T. II. p. 306. Papyrusceas Ægyptiorum cymbas complures memorarunt Herodotus II. 96. Theophrastus Hist. Plant. IV. 9. Lucanus

IV. 136. Plinius H. N. XIII. 22. Nomen *baris* Ægyptium exponit Jablonskii Collect. Voc. p. 49.

358. A, B. πολλοὺς τάφους Ὀσίριδος—τὸν φαλλόν—] Eadem parva varietate prodit Diodorus Sic. I. 21, 22. De cultu Phalli vidimus p. 355. E.

358. B. οὗς μάλιστα τῶν ἰχθύων ἀφοσιοῦσθαι] Vulgo ὡς οὗς μ. τ. ἰ. ἀ. Mez. et Salmaf. transponunt in οὗς ὡς—. Strabo XVII. p. 1166. C. 1167. A. lepidotum et oxyrynchum communiter ab omnibus Ægyptiis honorari scribit: idque tuens Semlerus hunc Plutarchi locum in hanc sententiam vertit *hos pisces maxime sanctitatis existimationem habere*: in quo reprehenditur a Cl. Schmidtio De Sacerdot. Ægypt. p. 296. notionem *exsecrandi et abominandi* defendente. Est sane hæc frequentissima significatio, quam exposuimus p. 63. B. sed eadem pace Strabonis ad hunc Plutarchum accommodari potest ut eum ita accipiamus, *Ægyptios horum piscium, ut sanctorum, esum maxime deprecatos esse*.

358. B. διαπονεῖν] Petavius ad Synesium De Provid. p. 40. corrigebat διαπαιδεύειν ignarus hujus melioris lectionis: est enim frequens διαπονεῖν *aliquem exercitando instituere*: v. c. Opp. Mor. p. 227. D. 8. C. 561. D. 1142. B. Vit. 412. E. 485. E. 585. C. 646. B. 708. D. 762. A. Notavit et Wesselingius ad Diodorum Sic. T. I. p. 409.

358. C. Ὠροῦ ἵππον εἰπόντος] Synesius hanc fabulæ partem attingens, *lurum* prodidit, De Provid. I. fin. p. 115. C: ὅταν Ὠρῶ τῷ παιδὶ γνώμη γένηται συμμαχίαν ἐλέσθαι πρὸ τοῦ λέοντος λύκον.

358. C. διασπάσαι] Non placet: nec quæ aliquando conjiciebam διαρπάσαι, διαπαλαῖσαι: aliquanto probabilius videtur διαπρᾶξαι, *conficere*: de quo notavimus p. 183. E.

358. C. Θούρις] Eadem videtur, quæ supra p. 356. B. dicta est *Asô*: ubi vide notata. Serpens convenit in Aspidem Ifidis, de qua Jablonskii P. Æg. P. I. p. 118.

358. D. κρατῆσαι τὸν Ὠρον—κράνος] Jablonskii Panth. Æg. P. III. p. 32, 53, 61. allegorice de Sole, Luna, et malefico vento ab illis victo interpretatur, capitis insigne regium detractum ad interlunii obscuritatem, rursus im-

positam bovinam galeam ad redeuntis lunæ cornua referens: quæ item in Ionem Inachi filiam, cum Ifidis numine communicatam, congruunt: de qua Ovidius Met. IX. 686: *Inachis:—inerant lunaria fronti Cornua cum spicis nitido flaventibus auro, Et regale decus: cum qua latrator Anubis, Capitis insigne regium, caput bovinum sibi imposuit Astarte, teste Sanchoniathone, ex interpretatione Philonis Byblii apud Euseb. Præp. Evang. II. p. 38. C: ἡ δὲ Ἀστάρτη ἐπέθηκε τῇ ἰδίᾳ κεφαλῇ βασιλείας παράσημον κεφαλὴν ταύρου. Confer. Cuperus, Harpocrat. p. 109. Fluvii βούκρανοι ac ταυρόκρανοι in Græcorum fabulis feruntur: quo de argumento brevis est notula Jortini inter notas Musgravii ad Euripidis Orest. 1384.*

358. D. τοῦ δὲ Τυφῶνος δίκην τῷ Ὄρω νοθείας λαχόντος.] Ratio fabulæ allegorica redditur p. 373. B.

358. E. ἡλιτόμηνον—τὸν Ἀρποκράτην] De Harpocrate existat pereruditus Gisb. Cuperi liber: et docta Jablonskii commentatio in Panth. Æg. P. I. p. 241. qui ipsum Harpocratis nomen Ægyptium esse et *clauditem* significare ostendit. Homericum est ἡλιτόμηνον Iliad. T. 118. de partu septem mensium. Eustathius ad h. l. exponit ἀλιτήσας, ἡγουν ἀμαρτῶν ἀποτυχῶν τῶν συνήθων ἐννέα τοῦ τοκετοῦ μηνῶν. Conferatur Etymolog. M. Suidas. Eadem ratione de Baccho dixit Philo Jud. Omnem Prob. Esse Liberum p. 884. E: Σεμέλης, ἡνίκα Διόνυσον ἐκύει, τὸν ὠρισμένον ἄχρι τῆς ἀποτέξεως χρόνον ἐνεγκεῖν οὐ δυνηθείσης, καταπλαγεῖς Ζεὺς τὴν τοῦ κατὰ γαστρὸς φύσιν, ἡλιτόμηνον ἐξέκαυσε, καὶ ἰσότιμον τοῖς οὐρανίοις ἀπέφηνε θεοῖς. Jocularis est error Gyraldi eumque secuti Kircheri Œdip. Æg. II. p. 154. in hoc Plutarchi loco nomen proprium *Helitomenum* facientium. Alia de voce notavit etiam Xylander. Conferatur et Schmidtus Vir Cl. Opusc. p. 45.

358. E. Ὄρου διαμελισμόν] Reiskius volebat Ὀσίριδος δ. At Plutarchus de partibus loquitur fabulæ quas omisit. Ut retulit Horum Ifidi capitis insigne detraxisse, a Typhone νοθείας accusatum, a diis absolutum, ita diverse eadem in sacris tradita fuisse apparet, Horum Ifidi caput abstulisse; a diis condemnatum ut membratim discerpe-

retur. Huc pertinet Plutarchi commemoratio in libro De Anim. Procreat. e Tim. p. 1026. C : Αἰγύπτιοι μὲν οὖν μυθολογοῦντες αἰνίσσονται τοῦ Ὠρου δίκην ὄφλοντος, τῷ μὲν πατρὶ τὸ πνεῦμα καὶ τὸ αἷμα, τῇ δὲ μητρὶ τὴν σάρκα καὶ τὴν πιμελὴν προσνεμηθῆναι· disertius etiam in Fragmento De Anima I. 6 : κινδυνεύομεν ὁμοίον τι ποιεῖν τῇ περὶ τοῦ Ὠρου ὑπ' Αἰγυπτίων μυθολογουμένη διανομῇ, δικάσαντος τινὸς τῶν παλαιοτέρων θεῶν, ἐπεὶ τῷ πατρὶ τιμαρῶν ἀπέκτεινε τὴν μητέρα, καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ καὶ τὸν μυελὸν καταλιπεῖν, περιελεῖν δὲ τὴν πιμελὴν καὶ τὰς σάρκας, ὡς τούτων ἐν τῇ μητρὶ τὴν σύστασιν λαβόντων, ἐκείνων δὲ ἀπὸ τοῦ πατρὸς κατὰ τὴν γένεσιν ρυέντων αὐτῶ. Nil pertinet ad Porphyrium Abstin. IV. p. 379. quod putat Jablonskius in Addendis ad Panth. Æg. P. I. p. 32. Opuscul. Vol. II. p. 313.

358. E. κατ' Αἰσχύλον] Non annotavi me alibi legisse : Senarius est : Ἀποπτύσαι δεῖ καὶ καθήρασθαι στόμα.

358. F. ὅτι δ' οὐκ ἔοικε—διηγῆσαι αὐτῇ.] Quod in fine corrigendum putabamus αὐτῇ ὁρᾶς, vel αὐτῇ οἶσθα, nunc minus nobis placet; quod ita, post modo antecedentem similem formulam αὐτῇ δυσκολαίνεις, hæc iteratio frigeat, et verisimilius videatur scriptum antiquitus fuisse δεῖξαι αὐτὸ, quorum prius vocabulum ab præcedente διηγῆσαι absorptum fit. Proverbii vim habet αὐτὸ δεῖξαι, *res ipsa ostendet*, Platoni adhibitum Theætet. p. 139. D. notatum Schotto Adag. p. 376. Notanda est proprietas nominis ἀραιῖς, *raris*, in quibus nihil est solidi, veri, veluti corpora rara, πολύπορα, spongiosa, inanibus spatiis interrupta, unde est nomen ἀράχνη, *aranea* : quod malim ab ἀραιὸς et terminatione χνη, *χνος* ducere quam cum Lennepio Etymol. L. Gr. ab ἄρω et ἄχνη : Xylander vertendo prætermisit : magis etiam a vero deflexit Cruferius, reddens, *anilibus fabulis aut commentis futilibus* : immo, *vanis fabulis aut figmentis inanibus*. De voce ὑπονοίας, *fabulæ sensu et significatione*, diximus p. 19. E. et alibi plura dicemus.

358. F. τῇ πρὸς τὸ νέφος ἀναχωρήσει τῆς ὀψέως] Falsum certe est ἀναχωρήσει· verisimilius etiam ἀνακλάσει, quam ἀναχρώσει, nisi forte plura exciderint. Illud de reflexu luminis, solis, visus, solemniter ponitur. Exemplum ad amoris na-

turam aperiendam adhibet Plutarchus Amator. p. 765. Ε: ἀνάκλασις δῆπου τὸ περὶ τὴν Ἴριν ἐστὶν τῆς ὄψεως πάθος, ὅταν ἡσυχῇ νοτερῶ, λείψ δὲ καὶ μέτριον πάχος ἔχοντι προσπεσοῦσα νέφει ἡλίου ψαύσῃ κατ' ἀνάκλασιν, καὶ τὴν περὶ ἐκεῖνον αὐγὴν ὀρώσα καὶ τὸ φῶς δόξαν ἡμῖν ἐνεργάζεται τοῦ φαντάσματος ὡς ἐν τῷ νέφει ὄντος. Iridis ortus similiter describitur De Placit. Philos. III. 5. De Facie Lunæ p. 921. A.

p. 359. A. τῶν ναῶν διαθέσεις—Θηβαίοις εἰοκότα καὶ σηκοῖς] Templorum partes et formam describit Strabo XVII. p. 1158. D. quem partim laudavimus supra p. 354. B, C. partim nunc ad intelligendum δρόμον et πτερὸν apponimus: Τῆς δὲ κατασκευῆς τῶν ἱερῶν ἡ διάθεσις τοιαύτη. Κατὰ τὴν εἰσβολὴν τὴν εἰς τὸ τέμενος, λιθόστρωτόν ἐστιν ἔδαφος, πλάτος μὲν ὅσον πλεθριαῖον ἢ καὶ ἔλαττον, μῆκος δὲ τριπλάσιον καὶ τετραπλάσιον, ἔστιν ὅπου καὶ μεῖζον· καλεῖται δὲ δρόμος τοῦτο, καθάπερ Καλλίμαχος εἶρηκεν· “Ὁ δρόμος ἱερὸς οὗτος Ἀνούβιδος.”——τοῦ δὲ προνάου παρ' ἐκάτερον πρόκειται τὰ λεγόμενα πτερά· ἔστι δὲ ταῦτα ἰσοῦσθαι τῷ ναῷ τείχη δύο κατ' ἀρχὰς μὲν ἀφεστῶτα ἀπ' ἀλλήλων μικρὸν πλέον ἢ τὸ πλάτος ἐστὶ τῆς κρηπίδος τοῦ νέω· ἔπειτ' εἰς τὸ πρόσθεν προϊόντι κατ' ἀπονευούσας (vulgo κατεπινευούσας) γραμμὰς μέχρι πηχῶν πεντήκοντα ἢ ἐξήκοντα· *quæ alarum hæc erat collocatio, ut duæ utrimque ab utraque parte atrii, non in linea recta invicem cum atrio, sed retrorsum nuentibus angulis porrigerentur in spatia cubitorum quinquaginta aut sexaginta.* Erantque illa πτερά propter altitudinem et amplitudinem prospectui et fiderum contemplationi idonea: ut apparet ex Olympiodori Commentario MS. in Platonis Phædonem, unde mentionem de *Ptolemæo* edidit et exposuit Ism. Bullialdus ad hujus librum De Judicandi Facultate p. 203 et seq. Et fortasse talis pars templi significatur in Evang. Matth. IV. 5. nomine πτερύγιον· quamquam hoc non firmiter contendimus: illud affirmamus, ab Ægyptiorum templorum πτεροῖς diversa fuisse Græcorum πτερά, αἶτους, αἰτώματα, Romanorum *fastigia*, quippe quæ erant ipsorum templorum *teſta* in speciem alarum volantis aquilæ conformata. Alia etiam legantur apud Krebsium Observ. N. T. ex Josepho ad Matth. IV. 5. Quod Salmasius et Bentleius, pro θηβαίοις maluerunt θήβαις, intelligebant rarissimam il-

lam significationem, *cistæ*, *arcæ*, notatam Hesychio in Θή-
βη πόλις Βοιωτίας, καὶ κιβώτιον· hujus editori Albertio, et
Casaubono ad Athenæum ex Syriaco הבן ducenti IV. 2.
p. 245. Sed Plutarchus, quum diserte hoc loco senten-
tiam prodere voluerit, non credibile est obsoleto vocabulo
usum esse; sed, vel θήκαις scripsisse, quod similiter cum
θήβαις confunditur in Herodoto I. 52. vel σπηλαίοις, quod
Squirio in mentem venit. Nam Toup̄ii Append. Theocrit.
p. 44. Θηβαίοις ἐοικότα σηκοῖς· et Bouherii ad Cic. Tusc. p.
356. θηκαίοις ἐνταφίοις, minime nobis probantur. Quædam
in hanc rem docte, excepto nomine *Bæotiorum* θηβαῖα, an-
notavit Schneiderus ad Varronem De Re Rustica III. 1.
Στολιστήρια igitur sunt cellulæ, ubi imagines deorum vesti-
untur et ornantur: de quo munere notavimus p. 352. B.

359. A. Ἀβύδω] Porphyrius ap. Euseb. Præp. Evang. V.
p. 198. B. τὸ ἐν Ἀβύδω ἀπόρρητον· indeque Jamblichus Myst.
Æg. p. 149. τὰ ἐν Ἀβύδω ἀπόρρητα· huc refert. Mendose
in loco ex Demetrii Ægyptiacis apud Athenæum XV. p.
680. A. περὶ Ἀβυλον πόλιν. Alia vide in Cellarii Geogr.
Ant. T. II. p. 48.

359. B. τὸν Ἀπιν εἰδωλον ὄντα τῆς ἐκείνου ψυχῆς] Videatur
p. 362. C. 368. B. In Memphi urbe habitum et nutritum,
constat ex scriptoribus citatis Jablonskio Panth. Æg. P. II.
p. 186. seq.

359. B. καὶ τὴν μὲν πόλιν—τάφον Ὀσίριδος] Urbem hanc
Memphin intelligendam arbitror, non *Tarbofirin*; ut in
Emendatione notavi: hanc tamen nomine πολίχνην dici,
adhuc tueor. De etymologia nominis *Memphis* videatur
Jablonskii Collect. Voc. Æg. p. 137. et quos ibi citat
Tewaterus noster: in quibus Michaelis verba Plutarchi ὅρ-
μον ἀγαθῶν mutare conans in ὄρμον ἀγαθόν, quid rationis se-
quatur non apparet.

359. B. τὴν δὲ πρὸς Φίλαις νησίδα] De hac Insula, Philis,
in iisque celebrato Osiridis sepulchro, Diodorus Sic. I. 22.
Strabo XVII. p. 1155. D. Seneca ap. Servium ad Virgil.
Æn. VI. 154. Quæst. Nat. IV. 2. citati Squirio: tum
vero Tewaterus noster in eruditissimo additamento ad Jab-
lonskii Collect. Voc. Æg. p. 455.

359. B. μηθίδης] Præter varias lectiones et conjecturas in Emendatione notatas, Squirius etiam μηδικῆς, ἐρείκης, περσείας tentat; quorum certe duo postrema nimium a similitudine vulgatæ scripturæ recedunt. Nec Jablonskius Collect. Voc. Æg. p. 144. aliunde hoc vocabulum quam ex hoc loco apponit. Illud quidem apparet hujus arboris religionem pertinere ad ἐρείκην cui Ofiridis corpus inclusa fuerat: p. 357. A.

359. C. Ταφόσιριν] Non sibi ipse repugnat Eudoxus, quod quis suspicari possit, ut corpus totum Ofiridis et in Bufiride, et in Taphosiri situm dicat; quippe huic urbi non nisi ταφήν, sepulturam, funus, monumentum, quæ sunt signa monumentaque honoris, nec ipsius corporis præsentiam postulant. Strabo XVII. p. 1150. B. et 1152. B. duas hoc nomine Ταποσίρεις, majorem et minorem, prodit. Procopius Ædific. VI. 1. Script. Byz. T. II. p. 470: πόλις ἐστὶν ἡμέρας ὁδῶν Ἀλεξανδρείας διέχουσα, Ταφόσιρις ὄνομα, ἵνα δὲ ταφῆναι τὸν τῶν Αἰγυπτίων θεὸν Ὅσιριν λέγουσιν. Cellarius Geogr. Ant. T. II. p. 9, 11.

359. C. Αἰνῶ—χεομένας—] Locum non habet αἰνῶ, sensu repudiandi, prætermittendi, qui non nisi poetis usurpatur: ut vidimus De Aud. Poet. p. 22. F. Quæ dicitur τομὴ ξύλου significat lignæ columnæ in qua Ofiridis corpus conditum erat dissectionem p. 357. C. σχίσις λίνου non refertur ad illud p. 358. D. σχοινίον τι προβαλόντες εἰς μέσον κατακόπτουσι, sed ad lugubrem scissionem vestium: siquidem Plutarchus indicia funebria et mortualia colligit.

359. D. Σῶθιν—ἄρκτον] De Solbi reponit Plutarchus p. 365. F. 376. A. Solert. Animal. p. 974. F. Conferatur Jablonskius Panth. Æg. P. II. p. 36. seq. Collect. Voc. Æg. 336. Canis comes Orioni additus in Astris; Aratus, Phæn. 322. sequ. et cæteri Astronomici testes. Arctus adjungitur Typhoni, quod mare in quo Nilus perit, ad Septemtriones Ægypti est: de qua ratione agitur deinde p. 363. E.

359. D. ταφάς·] aut hoc, aut τροφάς verum est: ταφαὶ quidem memorantur p. 380. D.

359. D. Κνήφ] Jablonskius Panth. Æg. P. I. p. 81. seq.

J. Kocheri Diff. in Obs. Miscell. Belg. Nov. Vol. II. p. 129. 132. seq. Tewaterus ad Jablonskii Collect. Voc. Æg. p. 112.

359. D. ῥάστη μὲν ἀποδράσει] Non vacat μὲν, siquidem ei respondet longiore intervallo ὀκνῶ δὲ μὴ—. Usus superlativi ῥᾶστος tali sensu notavimus p. 40. C.

359. E. Ἱστοροῦσι γὰρ—ἀνθρώπους] Citat Eusebius Præp. Evang. III. 3. p. 91. B. Quid sit γαλιάγκων, exponit Galenus in Gloss. Hippocrat. Γαλιάγκωνες· οἱ σμικρὸν μὲν καὶ ἄτροφον ἔχοντες τὸν βραχίονα, τὰ δὲ κατὰ τὸν ἀγκῶνα ὀγκωδέστερα, ὥσπερ καὶ αἱ γαλαῖ· οἱ δὲ φάσκοντες γάλλον τὸν χῶλὸν ὀνομάζεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο συγκεῖσθαι τοῦνομα, ταχὺ ἂν δόξειαν παρακούειν· οὐ γὰρ γαλιάγκωνας, ἀλλὰ γαλλοβραχίονας ἔχρην αὐτοὺς ὀνομάζεσθαι. Sequimur correctiones Fæsi qui plura de hoc vocabulo tradit in Œcon. Hippocrat. p. 82. quod ut Hippocrateum notat Pollux II. 140. adhibet etiam Plutarchus De Curiosit. p. 520. C. De Osiridis colore, mox p. 364. B. De Typhonis 364. A. et 363. A. De Oro ratio apparet candoris, quod cum Sole comparabatur.

359. E. Κάνωβον] De quo egit Jablonskii Panth. Æg. P. III. p. 133. qui quidem pronuncians, solum ex *Scriptoribus Ethnicis* Dionysium Periegetem v. 12. fuisse qui Canobum in Diis Ægypti numeraret, non cogitavit egregius vir de hoc Plutarchi loco, ubi Canobus tam Deus censetur, quam Osiris, Isis, Horus, Typhon. Ejus nomine stella magnitudinis primariæ *Canobus* habetur in sidere Argus navigii, non procul ab Orione et Cane, ut ait Plutarchus. Conferatur Manilius I. 216. Plinius II. 71. Aratus 342.

359. F. τὸ μὲν Ὄρου, τὸ δὲ Ἱσίδος] Notavimus modo 359. D. Vix dubitandum quin auctor scripserit τὸν μὲν Ὄρου, τὸν δ. Ἱσ.

359. F. τὰ ἀκίνητα κινεῖν] Proverbii vim habet: in eodem argumento adhibuit Plutarchus Amator. p. 757. A: μέγαλου μοι δοκεῖς ἄπτεσθαι—καὶ παραβόλου πράγματος, μᾶλλον δὲ ὅλως τὰ ἀκίνητα κινεῖν τῆς περὶ θεῶν δόξης ἣν ἔχομεν, περὶ ἐκάστου λόγον ἀπαιτῶν καὶ ἀπόδειξιν· ἀρκεῖ γὰρ ἡ πάτριος καὶ παλαιὰ πίστις, ἥς οὐκ ἔστιν εἰπεῖν οὐδ' ἀνευρεῖν τεκμήριον ἐναργέστερον. Plato Leg. III. p. 588. D: ἐπιχειροῦντι δὴ νομοθέτῃ κινεῖν τῶν

τοιούτων τι πᾶς ἀπαντᾷ λέγων μὴ κινεῖν τὰ ἀκίνητα. VIII. p. 648. D: νομίσας τὸ ἀκίνητα κινεῖν, ἀληθῶς τοῦτο εἶναι. XI. p. 675. B: ἐπὶ πολλοῖς—λεγόμενον εὖ τὸ μὴ κινεῖν τὰ ἀκίνητα Porphyrius De Abstin. I. 4. Suidas in Mὴ κινεῖν ἀκίνητα.

359. F. πολεμεῖν, οὐ τῷ πολλῷ χρόνῳ κατὰ Σιμωνίδην] Plutarchus in Theseo p. 4. F: ὁμόσε τῇ φήμῃ βαδίζοντες, καὶ τῷ πολλῷ χρόνῳ κατὰ Σιμωνίδην πολεμοῦντες. Sine auctoris nomine De El Delph. p. 391. F. Imitatus est Ælianus ap. Suid. Voc. Ὀμόσε. Οἱ Ἀκαρναῖνες συγγραφεῖς ὁμόσε ἔχουσι τοῖς ποιηταῖς· ubi pro ἔχουσι Kühnius vere conjicit χωροῦσι. Aristides Orat. De Concordia T. I. p. 522: ὁμόσε τοῖς φανεροῖς ἰών. Proverb. Metric. Schotti v. 1170. Fulv. Urfinus Fragm. Lyric. p. 182.

359. F. οὐδὲν ἀπολιπόντας—μεταφέρειν.] In constructione aliquanto diductiore, ob eamque causam non satis primo obtutu perspicua, notandus est sensus et usus. Illum ita reddimus, *nil omittentes quominus e cælo in terram transferamus tanta nomina: vel, tantum non e cælo in terram transferentes tanta nomina: μικρὸν ἀπολείπειν τινος parum abesse ab aliqua re, ab aliqua actione facienda: item μ. vel οὐδὲν ἀπολείπειν τοῦ ποιεῖν, quasi nil distare a faciendo aliquid, satis sunt cognitæ dictiones: at rarior est usus cum ellipsi articuli Genitivi, et simplici Infinitivo οὐδὲν ἀπολείπω ποιεῖν τι. Sic tamen Plutarchus Camillo p. 150. D: μικρὸν ἀπέλειπεν ὀγδοήκοντα ἔτη γεγονέναι. Timoleonte init. p. 236. B: ἡ δὲ πόλις—μικρὸν ἀπέλειπεν ἔρημος εἶναι. 239. F: μικρὸν ἀπολείποντος συνηρῆσθαι. 242. A: μικρὸν ἀπολιπὼν ἐκπολιορκεῖσθαι. Cæfare p. 719. E: μικρὸν ἀπέλειπον ἡρῆκέναι. 724. A. Catone Min. 782. D. Rationem Participii Accusativi, veluti hoc loco est ἀπολιπόντας, ostendimus p. 122. E.*

p. 360. A. μεγάλας μὲν τῷ ἀθέῳ λεῶ κλισιάδας ἀνοίγοντας] Spectat ad religiosum morem profanis templi portas occludendi, θύρας δ' ἐπιθέσθαι βεβήλοις· cuius contrarium est *magnas aperire fores*: dictum de aliis etiam rebus, v. c. Plutarcho Alcibiade p. 195. F: μεγάλας δ' αὐτῷ κλισιάδας ἐπὶ τὴν πολιτείαν ἀνοίγοντος τοῦ τε γένους καὶ τοῦ πλούτου. Clemens Alexandr. Pædag. III. p. 239. C: ὥς μὴ ἀκόλαστον αὐτῶν τὸ λαγνὸν γενόμενον πλατείας ἀναπέτασθαι κλισιάδας τοῖς

εἰς ἡδυπάθειαν φερομένοις. Erasmus Adag. p. 1386. *Fenestram aperire*. Hesychius Κλισιάδες· αἱ δίπτυχοι θύραι· κλισίαι· postremum vocabulum delendum ut ex proximo repetitum. Pollux IV. 125: καὶ ἔστι μὲν σταθμὸς ὑποζυγίων· καὶ αἱ θύραι αὐτοῦ μείζους δοκοῦσι, καλούμεναι κλισιάδες πρὸς τὸ καὶ τὰς ἀμάξας εἰσελαύνειν καὶ τὰ σκευοφόρα. IX. 50. idem dicitur, et nomen a κλείειν *claudere* ducitur: καὶ σταθμὸς δ' ἂν καλοῖτο ἡ τῶν ὑποζυγίων στάσις· καὶ κλείσιον παρὰ τὸ κεκλεῖσθαι· οὗ καὶ αἱ θύραι κλεισιιάδες· hinc duplex scriptura κλεισιιάδες et κλισιάδες, de qua vide Hemsterhusium. Nam Hesychii Κλησιάδας vitiosum est, ut notarunt interpretes. Alia etiam cognoscantur ex Dorvillii annotatione ad Chariton. p. 124. Wetstenii ad I. Corinth. XVI. 9. Salliero et in primis Pierfsono ad Mærin p. 227. seq.

360. A. ἐξανθρωπίζοντι] Plutarchus De Genio Socrat. p. 582. B: Σωκράτους ἀνδρὸς ἀτυφία καὶ ἀφελεία μάλιστα δὴ φιλοσοφίαν ἐξανθρωπίσαντος, *humanam reddidit philosophiam*, ubi vulgo legebatur φιλοσοφία ἐξανθρωπήσαντι, itemque citatur in H. Stephani Thes. Gr. L. T. I. p. 454. Gregorius Nyss. Or. IV. T. II. p. 534. B: μή τις υἱὸν ἀκούσας ἐξανθρωπίσῃ τὸ θεῖον δι' ἐμπαθοῦς ὑπολήψεως. Vid. Suicerus Thes. Eccles. p. 1134.

360. A. Εὐημέρου τοῦ Μεσσηνίου] Libri ἱερᾶς ἀναγραφῆς nomine inscripti, subinde citati antiquis, ab Ennio Latine versi, unde quædam reliquiæ exstant, proditæ in Ennii Fragm. p. 312. et sequ. ubi videnda sunt Hier. Columnæ Prolegomena in Euemerum. Pseudo-Plutarchus De Placit. Philos. I. 7. Athenæus XIV. p. 658. F. *Coum* cognominat. Ex recentioribus de eo dixerunt Xylander h. l. P. Petitus Observ. Miscell. I. 1, 2. J. Davifius ad Ciceronem Nat. Deor. I. 42. Bentleius ad Callimachi Fr. LXXXVI. P. Wesselingius ad Diodor. Sic. T. I. p. 364. Ed. Corfinus ad l. c. De Placit. Phil. Diff. I.

360. A. πᾶσαν ἀθεότητα—διαγράφων] Hunc locum apponit Grammaticus Græcus ab Hermanno editus in E-mend. Rat. Gramm. Gr. p. 368. perperam hoc verbum explicans: ΔΙΑΓΡΑΦΩ τὸ περιλαμβάνω, αἰτιατικῇ· καὶ τὸ, σχεδὸν ὁμοῦ πάντας περιλαβὼν γράφω καὶ οἷον εἰπεῖν ὁμολογῶ· ὡς

καὶ Πλούταρχος, πᾶσαν ἀθεότητα κατασκεδάννυσσι τῆς οἰκουμένης τοὺς νομιζομένους θεοὺς πάντας ὁμαλῶς διαγράφων. Perperam et Marklandus mutatum voluit in διαγράφων. Nil verius vulgata, *proscribens, delens ex catalogo*. Sic mox 377. D. ut recte restituimus codicum scriptorum et rei ipsius auctoritate, pro vitioso διαγράφοντες. Simili in argumento adhibuit Plutarchus Amator. p. 757. B: ὁρᾷς δῆπου τὸν ὑπολαμβάνοντα βυθὸν ἡμᾶς ἀθεότητος, ἂν εἰς πάθη καὶ δυνάμεις καὶ ἀρετὰς διαγράφωμεν ἕκαστον τῶν θεῶν. Consulenda est eruditissima Ruhnkenii nostri annotatio ad Tim. Gloss. Platon. p. 81, 82. seq.

360. A, B. ἐν δὲ Πάγχοντι—Παγχώους καὶ Τριφύλλους.] Wesselingius l. c. Diod. Sic. T. I. p. 364. corrigit Παγχαῖα—Παγχαίους καὶ Τριφυλίους. Panchæos et Triphylios, ut certos et historica auctoritate proditos populos, memorat Diodorus: Eratosthenes et Polybius repudiant *Panchæos*, apud Strabonem II. p. 163. C. VII. p. 459. A. quorum sententiam quamvis a Voffio ad Melam II. 8. reprehensam, sequitur Wesselingius.

360. B. Φρύγες—Μανικὰ καλοῦσι.] Phrygiacum esse apparet etiam ex Machone apud Athenæum p. 578. Melittam meretricem Atticam narrante, quæ Attice Μᾶνῖα, Phrygiace Μᾶνῖα cognominabatur ab amatore nomen laudis causa imponente: Eamdem mulierem eodem nomine in scortis numerat Demetrii Plutarchus Vit. p. 901. C. Aliam memorat Xenophon Hellenic. III. 1, 8. Fortasse in hanc rationem dixit Aristides Hymno in Jovem T. I. p. 2: τί τολμήσομεν εἰπεῖν περὶ τοῦ Διός; δότε μοι μανικὸν γενέσθαι τὸν λόγον, ὥσπερ τῇ ὑποθέσει, οὕτω καὶ τοῖς πρέπουσιν εἰς αὐτόν. Nam ratio loci non finit cogitare θεῖαν μανίαν, Platoniam, in Convivio et Phædro celebratam.

360. B. Μάνιν—Μάσδην] In postremo dant Μάσσην E. Venet. Μάστην A. in priore Μάντιν A. Venet. At certior est scriptura Μάνης, apud Herodotum I. 94. IV. 45. regis hoc nomen tradentem: et fervorum Phrygiarum frequens apud Græcos, de quo Menagius ad Diog. Laert. V. 55.

360. C. ἐξαρθέντες—ὥς φησιν ὁ Πλάτων] Hinc firmatur correctio prioris verbi: sic enim Plato Leg. IV. p. 600. G: ὁ

μὲν δὲ θεὸς, ὥσπερ καὶ ὁ παλαιὸς λόγος, ἀρχὴν τε καὶ τελευτὴν καὶ μέσα τῶν ὄντων ἀπάντων ἔχων, εὐθεΐαν περαίνει κατὰ φύσιν περιπρευσόμενος· τῷ δ' αἰὲς ξυνέπεται δίκη τῶν ἀπολειπομένων τοῦ θεοῦ νόμου τιμωρός· ἥς ὁ μὲν εὐδαιμονήσῃν μέλλων ἐχόμενος, ξυνέπεται ταπεινὸς κεκοσμημένος· ὁ δέ τις ἐξαρθεὶς ὑπὸ μεγαλαυχίας, ἢ χρημασιν ἐπαιρόμενος, ἢ τιμαῖς, ἢ καὶ σώματος εὐμορφίᾳ ἅμα νεότητι καὶ ἀνοίᾳ φλεγόμενος τὴν ψυχὴν μεθ' ὕβρεως, ὡς οὐτ' ἄρχοντας, οὔτε τινὸς ἡγεμόνος δεόμενος, ἀλλὰ καὶ ἄλλοις ἱκανὸς ὦν ἡγεῖσθαι, καταλείπεται ἔρημος θεοῦ. Prior hujus loci pars una omnium maxime celebrata est, ut ostendimus ad Ser. Num. Vind. p. 73. (558. F.) Et hanc posteriorem omisso Platonis nomine adhibet Plutarchus De Virt. Morali p. 451. E: ὅταν ἅμα ἀνοίᾳ καὶ ὕβρει φλεγόμενοι τὴν ψυχὴν ἐπισχέσεως δέωνται.

360. C. 'Ωκύμοροι cet.] Empedoclis esse novimus ex Sexto Empirico Adv. Mathemat. VII. 123. ubi in longiore excerpto hæc etiam leguntur:

Παῦρον δὲ ζώουσι βίου μέρος ἀθροίσαντες,

'Ωκύμοροι καπνοῖο δίκην ἀρθέντες ἀπέπταν.

Ita legimus priorem versum, qui vulgo editur Παῦρον δὲ ζῶσι βίου μέρος ἀθροίσαντες. Retulit Henr. Stephanus in Poesi Philos. p. 20. edens ἀθρήσαντες. *Animam fumi instar avolare* frequens est dictio eorum qui eam cum corpore interire dictitant: ut ostendimus ad Ser. Num. Vind. p. 80.

360. C. ἀγῶγμοι] quos abducere jus est vel dominis servos in veterem servitutem, vel debitores creditoribus in nexum. Plutarchus in Solone p. 85. B. 86. E. Budæus Comment. Gr. L. p. 200.

360. C, D. 'Αντίγονος ὁ γέρων — σύνοιδεν] Notavimus in Apophth. Reg. et Duc. p. 182. C. Cognomine γέρων dicitur *primus ætate, major*, ut monuimus p. 330. E.

360. D. Λύσιππος ὁ πλάστης 'Απελλῆν—οὔσαν] Hinc retulit Junius in Catalogum Artificum p. 20, 109—116. In postrema dicti parte apparet Euripideum quid ex Andromache 773. probabiliter correctum a Valckenario in Diatriba Fragm. Eur. p. 203: Τιμὰν καὶ κλέος Οὔτοι λείψανα τῶν ἀγαθῶν 'Ανδρῶν ἀφαιρεῖται χρόνος.

360. D—F. Βέλτιον οὖν—ἔχει λόγον] Citat Eusebius Præp.

Evang. V. 5. Qui tales dæmonum naturas flatuerunt Philosophi, *Plato*, de quo videbimus p. 361. C. *Pythagoras*, *Diogene Laertio* VIII. 32. *Jamblichus* Vit. Pyth. 37. aliis testibus proditus, *Xenocrates* *Stobæo* *Eclog. Phys.* p. 5. sequens fideliter *Platonem*, ut tota vetus *Academia*; *Cbrysippus*, *Plutarcho* *Opp. Mor.* p. 277. A. 419. A. 1051. C. *Universe* *Placit. Philos.* I. 8. Et alii multi memorati multis, et *Plutarcho* ipso hujus opinionis patrono. *Veteres Theologi* significantur, *Orpheus*, *Musæus*, similesque ad *Epimenidem* et *Pherecydem* usque: sic appellat *Orpheum* *Plutarchus* *Def. Orac.* p. 436. D. et *De Animi Procreat.* ex *Tim.* p. 1030. A: οἷτε πάλαι θεόλογοι, πρεσβύτατοι φιλοσόφων.

360. B. Γίνονται γὰρ ὡς ἐν ἀνθρώποις καὶ δαίμοσι ἀρετῆς διαφοραὶ καὶ κακίας] Ad verbum propemodum reponitur in *Def. Orac.* p. 417. B: εἰσὶ γὰρ ὡς ἐν ἀνθρώποις καὶ δαίμοσιν ἀρετῆς διαφοραὶ κ. τ. λ.

360. E. Γιγαντικὰ καὶ Τιτανικὰ] Sæpe junguntur memorando: v. c. *Plutarcho* *De Facie Lunæ* p. 926. E. *Ciceroni* *Nat. Deor.* II. 28. *Horatio* *Od.* III. 4, 43 et 50. Unde ab imperitis sæpe confunduntur; licet sint diversa bella. De *Gigantibus* *Ovidius* *Met.* I. 151. *Apollodorus* I. 6. De *Titanibus* *Hesiodus* *Theogon.* 630. sequ. *Ovid.* *Fast.* III. 795. *Apollodorus* I. 1, 3. *Heynius* in notis. Pro *Titanibus* in illa conjunctione *Typhones* posuit *Plutarchus* *De Superstit.* p. 171. D: εἰ δὲ *Τυφῶνές τινες ἢ Γίγαντες* ἤρχον ἡμῶν τοὺς θεοὺς ἐκβαλόντες. *Pelopida* p. 289. B: οὐ γὰρ τοὺς *Τυφῶνας* ἐκείνους, οὐδὲ τοὺς *Γίγαντας* ἀρχεῖν—. Cæterum ex *Eusebio*, ut videtur, hanc partem *Τὰ δὲ Γιγαντικὰ* —μυθολογουμένων ἀκούειν. refert *Theodoretus* *Cur. Gr.* III. p. 515. D. perperam proscribens, ex libro *De Orac. Defectu*.

360. F. Κρόνου τινὸς ἄθεσμοι πράξεις] *Squirius* *Κρόνου* τινὲς, quod tueri se putat auctoritate *Eusebianæ* lectionis πολλαὶ τινες: quocum consentit *Theodoretus*. Certe, ratio postulare videtur τινὲς: at usus etiam τινος admittit: de quo diximus p. 89. E.

360. F. φυγαὶ τε Διονύσου] Recepimus φυγαὶ, quia Eu-

sebiani Theodoretianique auctoritatem exempli habet, ac tolerabilius saltem est vetere φθόγγοι : magis tamen satisfaciat Reiskii φόνοι cædes. Bacchus a Titanibus discerptus traditur Plutarcho infra p. 365. F. De Carn. Esu p. 996. C. Diodoro Sic. III. 62. ubi videatur Weffelingius, V. 75. quæ cum Osiride communicata narrat idem IV. 6. Cornutus De Diis XXX. p. 220. At ejus per terrarum orbem peragrationes, non erant φυγαί, sed πλάναι.

360. F. Τυφωνικῶν, ἄλλων τε] Hæc ita distinguenda et legenda, Τυφωνικῶν ἄλλα τε—et alia, cum passim in fabulis ad omnium auditionem pervulgata, tum arcanis involuta sacris et initiationibus vulgoque inaudita invisæque servata, eamdem habent rationem. In Eusebio et Theodoretō ἄλλων τε plane deest.

360. F. θεοειδέας—ἀντιθέους—θεῶν ἀπο μήδε' ἔχοντας.] Duo priora passim occurrunt : tertium Odyss. Z. 12 : Ἀλκίνοος δὲ τότ' ἦρχε θεῶν ἀπο μήδεα εἰδώς.

360. F. τῷ δ' ἀπὸ τῶν δαιμόνων προσρήματι] Eamdem consuetudinem tradit De Aud. Poet. p. 24. A, C. Defect. Orac. p. 415. A.

p. 361. A. Δαιμόνιε σχεδὸν ἔλθε] Iliad. N. 810.

361. A. Ἄλλ' ὅτε δη—] Iliad. E. 438. Π. 705. Υ. 447.

361. A. Δαιμόνιη, τί νύ σε—] Iliad. Δ. 31.

361. A. ὁ μὲν Πλάτων] Legum IV. p. 601. C. Exposuimus ad Quæst. Rom. κε'. p. 269. E.

361. B. Ξενοκράτης—τρέπονται] Geminus huic est locus Defect. Oracul. p. 417. C. ubi effatum idem omisso auctoris nomine refertur : ἐορτὰς δὲ καὶ θυσίας ὥσπερ ἡμέρας ἀποφράδας καὶ σκυθρωπὰς ἐν αἷς ὠμοφαγίαι καὶ διασπασμοὶ, νηστεῖαι τε καὶ κοπετοὶ, πολλαχοῦ δὲ πάλιν αἰσχρολογίαι πρὸς ἱεροῖς μανίαι τε ἀλαλαί τε ὀρινόμεναι ῥιψαύχενι σὺν κλόνῳ, θεῶν μὲν οὐδενὶ, δαιμόνων δὲ φαύλων ἀποτροπῆς ἕνεκα φήσαιμ' ἂν τελεῖσθαι μειλίχια καὶ παραμύθια. Eodem spectat Porphyrius Epist. ad Anebon. apud Euseb. Præp. Evang. V. p. 199. A : εἰ δ' οὖν οἱ μὲν ἀπαθεῖς, οἱ δ' ἐμπαθεῖς (θεοὶ) οἷς διὰ τούτων φασὶ φαλλοὺς ἰστάναι καὶ ποιεῖσθαι αἰσχροῤῥημοσύνας, μάταιοι αἱ θεῶν κλήσεις ἔσονται, προσκλήσεις αὐτῶν ἐπαγγελλόμεναι, καὶ μηνίδος ἐξιλάσεις καὶ

ἐκθύσεις, καὶ ἔτι μᾶλλον αἱ λεγόμεναι ἀνάγκαι θεῶν· Eusebius ib. p. 186. A.

361. B. Ἑσίοδος] Ἔργ. 122.

Τοὶ μὲν δαίμονες εἰσι Διὸς μεγάλου διὰ βουλάς,
Ἑσθλοὶ, ἐπιχθόνιοι, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων·
Οἳ ῥα φυλάσσουσιν τε δίκας καὶ σχέτλια ἔργα
Ἡέρα ἐσάμενοι, πάντη φοιτῶντες ἐπ' αἶαν
Πλουτοδόται· καὶ τοῦτο γέρας βασιλῆϊον ἔσχον.

et 252.

Τρεῖς γὰρ μυρίοι εἰσὶν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
Ἀθάνατοι, Ζηνὸς, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων.

Οἳ ῥα φυλάσσουσιν κ. τ. λ. ut priore loco.

Versus in primis celebrati Antiquis: v. c. Aristidi T. II.

171. Reddidit Plautus Rudente Prolog. 9.

Qui est imperator divum atque hominum Jupiter

Is nos per gentes alium alia disparat;

Hominum qui facta, mores, pietatem, et fidem

Noscamus: ut quemque adjuvet opulentia.

Qui falsas lites falsis testimoniis

Petunt: quique in jure abjurant pecuniam.

Eorum referimus nomina exscripta ad Jovem.—cet.

361. B. Πλάτων] Συμπόσιον p. 327. F: πᾶν τὸ δαιμόνιον με-

ταξύ ἐστι θεοῦ τε καὶ θνητοῦ—ἐρμηνεύον καὶ διαπορθμεῦον θεοῖς τὰ παρ' ἀνθρώπων καὶ ἀνθρώποις τὰ παρὰ θεῶν, τῶν μὲν τὰς δεήσεις καὶ θυσίας, τῶν δὲ τὰς ἐπιτάξεις τε καὶ ἀμοιβὰς τῶν θυσιῶν· ἐν μέσῳ δὲ ὃν ἀμφοτέρων συμπληροῖ, ὥστε τὸ πᾶν αὐτὸ αὐτῶν ξυνδέσθαι· διὰ τούτου καὶ ἡ μαντικὴ πᾶσα χωρεῖ, καὶ ἡ τῶν ἱερέων τέχνη τῶν τε περὶ τὰς θυσίας καὶ τὰς ἐπαυδὰς καὶ τὴν μαντείαν πᾶσαν καὶ γοητείαν· θεὸς δὲ ἀνθρώπων οὐ μίγνυται, ἀλλὰ διὰ τούτου πᾶσά ἐστιν ἡ ὁμιλία καὶ ἡ διάλεκτος θεοῖς πρὸς ἀνθρώπους καὶ ἐγγεγορόσι καὶ καθεύδουσι—οὗτοι δὲ οἱ δαίμονες πολλοὶ καὶ παντοδαποὶ εἰσιν· εἰς δὲ τούτων καὶ ὁ Ἔρως. Ex hoc fonte et sententiæ et dictiones frequentes in posterorum scripta fluxerunt. Argumentum copiose explicat Plutarchus Defect. Orac. p. 415. A. 416. F. Dionysius Halicarn. Ant. Rom. I. 77. de Rheæ Sylviæ partu dubitans, ἥ καὶ ταύτας παραδέχεσθαι (χρὴ) τὰς ιστορίας ὡς ἀνακεκραμένης τῆς ἀπάσης οὐσίας τοῦ κόσμου, καὶ

μεταξὺ τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ θνητοῦ γένους ὑπαρχούσης φύσεως, ἣν τὸ δαιμόνων φύλον ἐπέχει, τότε μὲν ἀνθρώποις τοτὲ δὲ θεοῖς ἐπιμιγνύμενον, ἐξ οὗ ὁ λόγος ἔχει τὸ μυθεύομενον ἡρώων φύναι γένος, οὔτε καιρὸς ἐν τῷ παρόντι διασκοπεῖν, ἀρκεῖ τε ὡς φιλοσόφοις περὶ αὐτῶν ἐλέχθη. Multi multis modis: Aristides T. II. p. 106. Maximus Tyrius Differt. XIV. 8.

361. C. Ἐμπεδοκλῆς] Eosdem versus apponit Plutarchus, excepto postremo, De Vitand. Ær. Alien. p. 830. F. Haud obscura sunt imitationis vestigia in Virgilio Æneid. VI. 739:

*Ergo exercentur pœnis, veterumque malorum
Supplicia expendunt. Aliæ panduntur inanes
Suspensæ ad ventos: aliis sub gurgite vasto
Insectum eluitur scelus, aut exuritur igni.
Quisque suos patimur Manes: exinde per amplum
Mittimur Elysiū, et pauci læta arva tenemus:
Donec longa dies, perfectō temporis orbe,
Concretam exemit labem, purumque reliquit
Ætherium sensum, atque aurai simplicis ignem.*

Plura huic placito intelligendo attulimus ad Ser. Num. Vind. p. 124. Disput. De Anim. Immortal. p. 21.

361. E. Σάραπιν τὸν Πλούτωνα] Hoc argumentum proxime deinceps E explicat. Duplicem fuisse, antiquum, et recentiore postea ex Græcia a Ptolemæo adscitum, ostendit Jablonskius Panth. Æg. P. I. p. 226. P. II. p. 231.

361. E. Ἴσιν τὴν Περσέφασσαν] Isis pluribus cum Græcis numinibus communicabatur, etiam cum Proserpina: ut est in illa apud Appuleium invocatione Metamorph. XI. init. Conf. Jablonskius Panth. Æg. P. II. p. 20—25.

361. E. Ἀρχέμαχος — Ἡρακλείδης.] *Archemachus* Eubæensis et rerum Euboicarum scriptor recensetur Vossio Hist. Gr. III. p. 329. citatur quoque a Scholiaste Homeri ad Iliad. IX. 525. apud Fabric. B. G. I. p. 305. *Heraclides Ponticus* nemini in his literis non plane novo ignotus. Templum illud Canobi hinc refert Jablonskius Panth. Æg. P. III. p. 135.

361. F—362. A. Πτολεμαῖος—Σάραπιν.] Eandem historiam refert Plutarchus De Solertia Animal. p. 984. A.

Tacitus Hist. IV. 83. Clemens Alexandr. Protrept. p. 31. B. brevius etiam Origines c. Celsum V. p. 607. seq. ubi videndus Spencerus. Quod pro ἀνεῖλε Squirius conjecit et recepit ὄναρ εἶδε, *per somnium vidit*, jam viderant Bentleius et Baxterus, et vertendo exprefferant Amyotus et Xylander. Ita et alii et Plutarchus pro κατ' ὄναρ. v. c. Apophth. p. 183. A: ὄναρ ἰδὼν χρυσοῦν θέρος ἐξαμῶντα Μιθριδάτην. De Fac. Lun. p. 941. E: οὐκ ὄναρ μόνον οὐδὲ διὰ συμβόλων. Adv. Colot. 1109. A. Vit. 124. F. 160. C. 238. C. 367. C. 665. C. 678. C. 993. D.

362. A. Ἡρακλείτου] Apud Clementem Alex. Protrept. p. 22. C: εἰ μὴ γὰρ Διονύσω πομπὴν ἐποιοῦντο καὶ ὕμνεον ᾄσμα, αἰδοίοισιν ἀναιδέστατα εἰργασται, φησὶν Ἡράκλειτος· αὐτὸς δὲ Ἀΐδης καὶ Διόνυσος, ὅτέω μαίνονται, καὶ ληναΐζουσι. Obscurum dictum, ut Heracliteum: præsertim in priorē parte, in qua nec apparet consecutio, et αἶδης ab αἰδῶς, *pudor*, ducitur: quod et Plutarchus ab ἀειδῆς, *nescius*, duci improbat, qui item, dubito an verisimilius, præbet ληραίνουσι pro ληναΐζουσι, tum ληραίνειν ad Ἀδην, μαίνεσθαι ad Διόνυσον, refert, quæ nos conjunctim ad utrumque referenda arbitramur. Igitur ut locum nisi ad veram, certe ad probabilem scripturam sententiamque redigamus: eum ita reddamus, addita in priorē parte ante αἰδοίοισιν negatione οὐκ. “Nisi *enim Baccho pompam ducerent et cantilenam canerent, cum reverendis non irreverentissime ageretur; idem enim est Reverendus (Ἀΐδης) qui Bacchus, cui furunt et nugantur seu Bacchanalia agunt.*” Vult enim, Bacchum per se esse et haberi reverendum, αἶδην, αἰδοῖον, sed per effusam pompæ et cantûs libidinem irreverentissime tractari: eundem enim esse quem Ἀΐδην Plutonem.

362. A. ἄδην λέγεσθαι τὸ σῶμα τῆς ψυχῆς.] Duplex est ratio hujus allegoriæ. Altera, quod censeatur ἀειδῆς activa significatione *inseius*, quæ a vulgari consuetudine abhorret passivam usurpante *ignoti, invisibilis*, ut Plutarchus p. 948. E. 1130. A. quamquam Plato dictum vult *multa scientem*, intensivo: v. c. in Cratylo p. 265. G. quod item significat in Phædone p. 385. G: εἰς τοιοῦτον τόπον—γενναῖόν καὶ καθαρὸν καὶ ἀειδῆ, εἰς ἄδου ὡς ἀληθῶς, παρὰ τὸν ἀγαθὸν καὶ φρόνιμον

θεόν. Altera ratio est qua corpus σώμα ducitur a σῆμα *sepulcrum* quasi animæ: quod commentum item Plato celebravit, Cratylo p. 264. C, D. Gorgia 300. A. Phædro p. 346. D.

362. B. πᾶσι κοινὸς ὁ Σάραπις] non proprius certorum hominum generum Deus, sed omnibus communis, veluti Ἄδης qui item κοινὸς dicitur v. c. Euripidi Supplic. 797. quod equidem nolim adverbii instar accipere cum Marklando.

362. B. Φρυγίοις γράμμασιν] Deorum Historia, per cultum Deæ Phrygiæ inter Græcos et Romanos cognita; Ita Φρύγιοι λόγοι memoratur liber Diagoræ Melii apud Tatianum Orat. ad Græc. p. 96. edit. Worth. et titulum interpretatur Vossius Hist. Gr. IV. 2. Ex eodem genere mentionem facit Plutarchus μύθων πάνυ παλαιῶν, οὓς οἱ Φρύγες τε περὶ Ἀττεῶ—παραλαβόντες ἠγάπησαν. Cum his *Phrygiis libris* haud scio an conjuncta et cognata τὰ Ἐφέσια γράμματα, de quibus vidimus supra p. 85. B. Certe plane diversi sunt argumenti Φρύγιοι λόγοι Æsopi.

362. B, C. Φιλάρχου—Φιλάρχου] *Philarchus* paucis scriptor memoratur, at *Phylarchus* plurimis proditur et Plutarcho multis locis: et hoc nomen sæpe cum illo permutatum reperitur: neque firmiter statuendum, aut nullum scriptorem *Philarchum* fuisse, aut hanc scripturam in hujus celebrati scriptoris nomine falsam esse: certe nulla est ratio *Phylarchum* contextui invehere ubi omnes codices in *Philarcho* consentiunt. Itaque et nos hoc retinuimus p. 345. E. et Xylander, quamquam in Latina interpretatione alterum posuit. De ipso scriptore notavimus quod ad rem pertineret p. 342. D. Plutarchus eum hoc loco reprehendit, quod Σάραπιν ex Græcis vocibus σαίρειν et πᾶν junctum perhibuit.

362. C. Χαλκᾶς—πύλης Ἀθήνης καὶ Κωκυτοῦ] Has memorat Diodorus Sic. I. 96: εἶναι δὲ λέγουσι πλησίον τῶν τόπων τούτων καὶ σκοτίας Ἑκάτης ἱερὸν, καὶ πύλας Κωκυτοῦ καὶ Ἀθήνης διελημμένας χαλκίοις ὀχεῦσιν. Hinc in Græcas manarunt fabulas: Homericum Iliad. Θ. 15: Ἐνθα σιδήρειαί τε πύλαι καὶ χάλκεος οὐδός. Virgilii Æn. VI. 552: *Porta adversa ingens*,

solidoque adamante columnæ; Vis ut nulla virum, non ipsi exscindere ferro Cœlicolæ valeant. Stat ferrea turris ad auras: Propertii IV. 10, 2: Panditur ad nullas janua nigra preces. Quum semel infernas intrarunt funera leges, Non exorato stant adamante viæ. plane Græco νομοὺς respondent leges, nec mutandum in *sedes*, ut alibi ostendemus. *Adamantem orci* utroque loco interpretes compararunt cum Theocriteo II. 33.

362. C. παντὸς—ἐπιλαμβάνεσθαι] Plenius etiam corrigendum πάντων—ἐπιλαμβάνεσθαι.

362. C. εὐμορφον] Lenius corrigi possit ἑμμορφον qua voce utitur Plutarchus, Numa p. 68. C. Defect. Orac. p. 428. F. De re ipsa item pronunciat Plutarchus p. 359. B. 368. B.

362. D. χαρμοσύνην—τὰ χαρμόσυνα ΣΑΙΠΕΙ] Notationem ex linguæ Copticæ rationibus probat Jablonskii Panth. Æg. P. II. p. 253. seq. et Collect. Voc. Æg. p. 242. nimis tamen ille de sententia Plutarchi hæsitans, quæ satis manifesto hæc est, τεκμαιρόμενος, colligens hoc inde quod festum illud, quod festo a Græcis agi solito et Χαρμόσυνα dicto, convenit, Σαίρει appellant. Est enim hoc nomine festum Atheniensium proditum ab Hesychio in Voce. Χαρμόσυνα ἑορταὶ Ἀθήνησι καὶ χαρμόσυνα quæ duæ postremæ voces ex proxime sequente temere huc tractæ videntur. Quod Hesychius dicit ἑορταὶ, non ἑορτῇ, igitur significet omnia festa ab Atheniensibus χαρμόσυνα dicta fuisse, et Meursius idcirco nomen hoc in Græcia Feriata omiserit, quod suspicatur Castellanus, citatus Corsino Fast. Attic. Vol. II. p. 375. uterque horum χαρμόσυνα, ut certum quoddam Atheniensium festum, recensuerunt, quod Plutarchi locus manifesto postulat, nec Hesychius repugnat. Venetus dat σαίρειν.

362. D. αἰδῶς υἱὸν] αἰδοῦς poterat probari in Heraclitea etymologia prodita supra A, B. at nil ad hanc Platonis sententiam. Igitur tueor adhuc rationem in Emendatione positam, ut verisimiliorem saltem aliis multis quæ se offerunt. Conf. not. nostr. A, B.

362. D. AMENΘHN] Hanc etymologiam probat et illustrat Jablonskii Collect. Voc. Æg. p. 23.

362. E. ἐπισκεψώμεθα—προσδιέλθωμεν] E. ut Marklandus voluit, dat ἐπισκεψόμεθα. Venetus προσδιέλθωμεν. quorum utrumque probo.

362. F. τοὺς πυρρόους—τὸν Τυφῶνα] Sic p. 359. E. 364. A, B. Afinorum in Oriente rufus traditur color: teste Bocharto Hierozoic. P. I. p. 60 et 181. Jablonfk. Panth. Æg. P. II. p. 44.

362. F. ὄνον δὲ—] Conf. 371. C. Ælianus Nat. Anim. X. 28. Jablonfk. Panth. Æg. P. III. p. 73. seq.

362. F. Βουσιρῖται δὲ καὶ Λυκοπολῖται—] Dictum in Sap. Conviv. p. 150. E, F. ubi videatur annotatio: cui addatur Jablonsk. Collect. Voc. Æg. p. 409.

362. F. καὶ πόπανα—τροφὴν διδόναι] Conferatur Jablonfk. Panth. Æg. P. II. p. 74. Mensis Ægyptius Παῦνι respondet *Junio*, Φαωφὶ *Octobri*.

p. 363. A. οἱ Πυθαγορικοὶ — ὡς Εὐδόξος ἱστόρηκεν] Hinc, aut ex communi fonte, quædam sumfit Ælianus Nat. Animal. X. 28. de Afini apud Ægyptios contemptu: in his etiam hoc: Λέγουσι δὲ οἱ Πυθαγόρειοι, ὡς λόγος, ὑπὲρ τοῦ ὄνου καὶ ἐκεῖνα· μόνον τοῦτον τῶν ζώων μὴ γεγονέναι κατὰ ἀρμονίαν· ταύτῃ τοι καὶ πρὸς τὸν ἦχον τὸν τῆς λύρας εἶναι κωφότατον· ἤδη δὲ αὐτὸν τινες καὶ τῷ Τυφῶνι προσφιλεῖ γεγονέναι φασί. Commenti Pythagorici explicationem ab Eudoxo vel Plutarcho prætermittam, nec ab aliis, quod sciamus, proditam, nos redituros non profitemur, partes tamen nonnullas patefacturos non desperamus. Primum utroque loco numerus 56 constituendus: quem quare priore loco in 58 mutandum notaverit nulla ratio apparet. Alia quoque argumenta adfert Xylander, sed magis illa ad laudem numeri 56, quam vituperium Typhonis pertinentia, igitur ab hoc instituto aliena. Igitur ἀγρία μέτρω ἕκτω καὶ πεντηχοστῷ est mensura, conjunctione, συζυγία vulgo dicta, numerorum parium quinquagesima et sexta, id est numero 112, qui explet tempus quatuor mensium Lunarium; siquidem mensis Lunariorum hoc in libro 28 diebus censetur. At Typhon natus est ante justum nascendi tempus μὴ καιρῷ μηδὲ κατὰ χώραν ut dicitur p. 355. F. Porro numeri impares sunt præstantiores et masculi: pares, deteriores et mulie-

bres. Ergo primus impar, *ternus*, tribuitur Diis, in quibus quare non nisi hi tres memorentur, causa non apparet. Deabus assignatur *quaternarius*, qui est primum quadratum par 4, primi paris 2: in his quod non nisi quinque memorentur, ratio fortasse sit quod Pallas proxima est Jovi: Dianæ autem substituitur Rhea, quamquam et illi suus fuit numerus, ut novimus ex Porphyrio De Abstin. II. 36. et Jamblichō in Nicomach. Arithm. p. 14. Jupiter 12 tenet, ut totidem princeps Deorum. Duodecim enim deorum σύστημα ad Græcos venit ab Ægyptiis teste Herodoto II. 4. et ab iisdem istud arithmoticum commentum ad Pythagoreos venisse, hoc Plutarcheo loco significatur.

363. A. πυρρόχρουν γεγονέναι τὸν Τυφῶνα] Sic p. 359. E.

364. A. Hinc Jablonskius Panth. Æg. P. III. p. 44. seq. Conf. Diodorus Sic. II. 88.

363. B. ἀκριβῆ ποιούμενοι τὴν παρατήρησιν] Diserte hoc narrant Herodotus II. 38. Diodorus Sic. I. 88.

363. B. θύσιμον γὰρ οὐ φίλον εἶναι θεοῖς] Hanc sententiam ingeniose confirmat Schmidtus V. Cl. De Sacerd. et Sacrif. Æg. p. 262.

363. B. συνείληχε] Ufu probatur, συλλαγχάνειν τινι. *forte cum aliquo conjungi, obtingere alicui*: v. c. Plutarcho dictum Opp. Mor. p. 424. A. 586. F. 737. D. Vit. 64. A. 369. E. 741. F. Aristidi T. I. p. 294.

363. B. οἱ σφραγισταὶ λεγόμενοι] Porphyrius De Abstin. IV. 7: μυρία δ' ἄλλαι παρατηρήσεις καὶ τῆς περὶ αὐτὰ τέχνης τῶν καλουμένων μωσχοσφραγιστῶν. Rem ipsam narrat Herodotus II. 38. et Diodorus Sic. I. 70. notat genus et nomen Schmidtus V. Cl. in Diff. De Sacerd. et Sacrif. Æg. p. 181.

363. C. τὸν Ὠχον—ὄνον ἐπωνόμασαν.] Ælianus Var. Hist. IV. 8: τὸν Ὠχον οἱ Αἰγύπτιοι τῇ ἐπιχωρίῳ φωνῇ ὄνον ἐκάλουν, τὸ νωθὲς αὐτοῦ τῆς γνώμης ἐκ τῆς ἀσθενείας τοῦ ζώου διαβάλλοντες· ἀνθ' ὧν ἐκεῖνος τὸν Ἀπιν πρὸς βίαν κατέθυσεν ὄνον. Plura notavimus p. 355. C.

363. C, D. τὰ Ἰουδαϊκὰ παρέλκοντες εἰς τὸν μῦθον.] Asinum Judæis in deserto sitientibus fontem aquæ aperuisse, ut vulgo proditum memorat Plutarchus Sympot. IV. p. 670.

D. nec multum diverse Tacitus Hist. V. 3. sequens fere Manethonis narrationem nobis quidem cognitam ex Josepho c. Apionem I. 26. ubi vestigia etiam sunt communionis Judæorum cum Typhone, quod urbem *Avarim* habitaverint, quæ κατὰ τὴν θεολογίαν ἄνωθεν Τυφώνιος habebatur. Plura de hoc argumento exposuit Bochartus Hierozoic. P. II. p. 221. seq. attigit et Jablonskius Panth. Æg. P. III. p. 73. seq.

363. D. ἀπ' ἄλλης δὲ ἀρχῆς—ἀφανίζεται.] Citat Eusebius Præp. Evang. III. 3. ubi rectius pro δυναμένων legitur δοκούντων. Horum duo sunt genera: prius hoc loco recensens vocat τοὺς ἀπλουστάτους· alterum p. 364. A. dicitur οἱ σοφώτεροι τῶν ἱερέων· in utrorumque ratione vertitur tota interpretatio allegorica hujus fabulæ. Græcorum opinio de cognatis Κρόνου et χρόνου, Ἡρης et ἁέρος, de qua vid. Cicero Nat. D. II. 25, 26. ut nota ita verisimilis est: Ἡφαίστου γένεσιν, τὴν εἰς πῦρ ἁέρος μεταβολὴν, aliquanto magis exquisitum et Heracliteum videtur, de quo dicemus ad De El Delphico p. 392. C.

363. E. θρῆνός ἐστιν ἱερὸς ἐπὶ τοῦ Κρόνου—] Pro Κρόνου in omnibus tradito libris, verum esse Ὀσίριδος, res ipsa loquitur: hunc lugeri in festo solitum, pervulgatum nec cuiquam ignotum est.

363. E. —τὰ μὲν ἑῶα τοῦ κόσμου πρόσωπον—δεξιῶς.] Notavimus p. 359. D. et Quæst. Rom. ση'. p. 282. D.

363. E, F. θάλασσαν—ἀφοσιοῦνται—τῆς αἰτίας] Loco gemino eadem docet Plutarchus Sympot. VI. p. 685. A. VIII. 729. A. quos notavimus p. 352. F. Ut Ægyptii mare *spumam Typhonis* ita Empedocles *sudorem terræ* nominavit, teste Aristotele Meteorolog. II. 3. et Pseudo-Plutarcho De Placit. Philos. III. 16.

363. F. ἰχθύϊ γράφουσιν· — μίγνυσθαι] Tuemur nostram emendationem. Clemens Alexandr. Strom. V. p. 670. edit. Potter. ἐν Διοσπόλει τῆς Αἰγύπτου, ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ καλουμένου πυλῶνος, διατετύπεται παιδίον μὲν γενέσεως σύμβολον· φθορᾶς δὲ ὁ γέρων· θεοῦ τε αὖ ὁ ἱέραξ· ὡς ὁ ἰχθύς μίσους· καὶ κατ' ἄλλο πάλιν σημαινόμενον, ὁ κροκόδειλος ἀναιδείας· φαίνεται τοίνυν συντιθέμενον τὸ πᾶν σύμβολον, δηλωτικὸν εἶναι τοῦδε· “Ω γινόμενοι καὶ ἀπο-

“γινόμενοι, θεὸς μισεῖ ἀναΐδειαν.” Quædam harum rerum signa annotavit Horapollon in Hieroglyph. v. c. *Accipitrem* I. 6. *Pisces* I. 44. *Hippopotamum* I. 56. quod nomen in hoc Plutarchi loco legendum ἵππων ποταμίων, ut priore in parte: breviter attingit Ælianus Nat. Animal. VII. 19: ἀσεβέστατον δὲ ὁ ποτάμιος ἵππος, γεύεται γὰρ τοῦ πατρός. Hanc lectionem pro crocodilo, et pro Diospoli *Sain*, veriorem puto: in simili argumento citatam supra p. 354. B, C. et sæpe aliis memoratam, Jablonskio adhibitis Panth. Æg. P. I. p. 53. seq. Diospolis eadem quæ antiquitus *Thebæ*, Diodoro Sic. I. 15.

p. 364. A. —ἡ θάλαττα Κρόνου δάκρυόν ἐστι.] Clemens Alexandr. Strom. V. p. 571. B: τοιαῦτα καὶ οἱ Πυθαγόρειοι ᾔνισσοντο· Φερσεφόνης μὲν κύνας τοὺς πλανήτας, Κρόνου δὲ δάκρυον τὴν θάλασσαν ἀλληγοροῦντες. Plenius ex deperdito Aristotelis libro refert Porphyrius Vit. Pythag. §. 41: Ἀριστοτέλης ἀνέγραψεν—ὅτι τὴν θάλατταν μὲν ἐκάλει Κρόνου δάκρυον.—ubi pro nomine Κρόνου vulgo perperam legitur εἶναι: ut notavit Stanleius ad Æschyli Agam. 139 et postea Jablonsk. Panth. Æg. Proleg. p. 114. de opinione Ægyptiorum differens.

364. A, B. πυρρόχρων—καὶ πάρωχρον.] Paronomasia ut optimo cuique, ita Plutarcho, non infrequens; cuius in priore parte postulatur πυρρόχρουν ut supra 363. A. ubi plura de hac opinione notavimus.

364. B. τὸν δὲ Ὅσιριν—μειγνύμενον.] Sic supra p. 359. E. Quod Squirius monet πᾶν in Accusativo casu accipiendum, aut πάντα legendum esse, confirmatur per geminam Plutarchi sententiam De Primo Frigido, p. 950. A: ὅτι δὲ οὐ τοῦ αἰέρος τὸ μέλαν, ἀλλὰ τοῦ ὕδατος ἐστίν, ἡ αἴσθησις ἐπιμαρτυρεῖ, τῷ μὲν αἰέρι μηδενὸς, ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν, μελαινομένου, τῷ δὲ ὕδατι πάντων· ἂν γὰρ τὸ λευκότερον ἐμβάλῃς ἔριον εἰς ὕδωρ ἢ ἱμάτιον, ἀναφαίνεται μέλαν καὶ διαμένει, μέχρις ἂν ὑπὸ θερμότητος ἐξικμασθῇ τὸ ὑγρὸν, ἢ τισιν στρέβλαις ἢ βάρεσιν ἐκπυσθῇ. Aquam vulgo habitam esse nigram documento est illud Anaxagoræ de quo Cicero Acad. II. 31: *Anaxagoras albam esse nivem non modo negabat, sed sibi, quia sciret aquam nigram esse, unde illa concreta esset, ne videri quidem: quod et Sextus*

Emp. Pyrrhon. I. 33. memoravit, ubi alios laudat Fabricius.

364. B. ἡ δὲ πολίωσις] Aristoteles De Generat. Animal. V. 1: ἦτε γὰρ πολιότης, ἀσθένειά τις ἐστὶ τοῦ ὑγροῦ τοῦ ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ καὶ ἀπεψία.

364. B. τὸ δὲ φθινόπωρον—] Autumnum laborare ὑγρότητος ἐνδεία, novum ad nos accidit. Neque in Græciam valet, ubi teste Hippocrate De Diæta Præf. hæc est ὥρη λίαν ψυχρή τε καὶ ὑγρή: neque in Ægyptum, quippe id est tempus stagnantis adhuc Nili, post cujus recessum mense Novembri demum agri feruntur. Igitur, nisi quid subest vitii in scriptura, sententia accipienda est de vigore et copia humoris in animalibus et plantis.

364. B. Μνεῦιν] Diodorus Sic. I. 21. Porphyrius ap. Euseb. Præp. Evang. III. p. 127. C: Ἡλίῳ μὲν γὰρ καὶ Σελήνῃ βοῦς ἀνιέρωσαν· ἀλλ' ὃ γε Ἡλίῳ ἀνακείμενος ἐν Ἡλίου πόλει, καλούμενος Μνεῦις, βοῶν ἐστὶ μέγιστος, σφόδρα μέλας, μάλιστα ὅτι καὶ ὁ Ἡλῖος ὁ πολὺς μελαίνει τὰ ἀνθρώπεια σώματα. Alii citati Jablonskio Panth. Æg. P. II. p. 259. seq.

364. C. τὴν Αἴγυπτον — προσκεχώρηκεν] μελάγγαιον dicit Ægyptum Herodotus II. 12. Plutarchus in Alexandro de urbis Alexandriae initiis p. 679. F: ἐν πεδίῳ μελαγγείῳ positam tradit: Χημίαν Ægypto fuisse nomen Ægyptium, et vocis significationem recte a Plutarcho notatam, tuetur Jablonskius Collect. Voc. Æg. p. 404. Ægyptum cordi comparari, disertius ostendit Horapollus Hierogl. I. 22. et notavimus p. 355. A. Sinistra plaga mundi est meridiana, ut modo vidimus p. 363. E.

364. C. πλοίοις ὀχήμασι χρωμένους] Clemens Alexandr. Strom. V. p. 566. C: Αἰγυπτίων οἱ μὲν ἐπὶ πλοίου, οἱ δὲ ἐπὶ κροκοδείλου τὸν Ἡλίον δεικνύουσι· σημαίνουσι δὲ ὅτι ὁ Ἡλῖος δι' αἴρος γλυκεροῦ καὶ ὑγροῦ τὴν πορείαν ποιούμενος γεννᾷ τὸν χρόνον· ὃν αἰνίσσεται ὁ κροκόδειλος διὰ τινὰ ἄλλην ἱερατικὴν ἱστορίαν· quod iisdem fere verbis, ut ex Porphyrio excerptum refert Eusebius Præp. Evang. III. p. 115. C. item docente Antr. Nymph. X. p. 11. Jamblichus Myst. Æg. p. 151. Huic opinioni affinis est alia Ægyptiorum opinio apud Heliodorum III. p. 148. seq. *Deos quasi fluentes ferri.* Nata

indidem Græcorum fabula, *Herculem a Sole poculum accepiſſe in quo, ut navigio, veberetur*: ap. Athenæum XI. p. 469. ſeq. ubi plura de hoc argumento notavit Caſaubonus. Attigit Cuperus Harpocrat. p. 14. et Jablonſkius Panth. Æg. P. II. p. 103. Salmaſii περιπολεῖν proprium eſt de aſtrorum motu, et Plutarcho uſurpatum, p. 155. A. 417. B. 746. A. 926. D. 1107. B. Nec proximum ἀεὶ delendum cum Reiſkio, utpote Plutarcho ſubinde fic adhibitum, ut propemodum abundare videatur: fic mox, 367. D. et p. 125. E, F. 723. C. 735. D. 778. D. 785. E. 797. A. 880. A. 1003. B. 1033. F.

364. C. γένεσιν] tuemur, repudiato Squirii κίνησιν offendente et nexum ſententiæ et conſtructionem.

364. C. Ὅμηρον ὥσπερ Θαλῆν] Sæpe a poſteris celebratum: Plato Theæteto p. 118. F. Ariſtoteles Metaphyf. I. 3. Homericum eſt dictum Iliad. Ξ. 201. Nomen Τῆθυν origine et ſignificatione cum τιθηνουμένη conjunctum, Grammatica etiam ratio ſuadet. Ægyptiis placitum tribuit p. 365. C.

364. D. πρόεσιν] πρόθεσιν haud ſcio an aliquid patrocini inveniatur in antiquiſſima conſuetudine qua litera θ multis vocabulis vel inſerta vel præpoſita reperitur: veluti θάμα, θάτερος, pro ἄμα, ἄτερος· ῥυθμός, βαθμός, pro ῥυμός, βαμός, et plurima talia. Et in Iliad. A. 291. Τοῦνεκα οἱ προθέουσιν ὀνειδέα μυθήσασθαι, ut nunc eſt, debet accipi pro προτιθέας προπονunt, ut Canterus Lect. Nov. I. 3. ſed fortaffe rectius cenſeatur eſſe forma fic aucta ex προέουσιν, verbi προέω, quod productum in προίημι uſurpatur.

364. D. ΑΠΟΥΣΙΑΝ—εὐρέσεως] Notatio nominum ὕψος, υἶδς, ὕδωρ, ὑγρὸς, analogiæ congruit; ſunt enim ab ὕειν, emittere, pluere: quod item augetur in κύειν· ut ἰω in κίω, ἦλον in κῆλον, ἀρπάλιμος in καρπάλιμος, et alia ſimiliter. Et ἀπουσία aliquando pro *emissione ſeminis* uſurpatum colligitur ex Artemidoro I. 81. cujus verba reponit Suidas in Ἀπουσίασει, ubi opportune Toupius Emend. Suid. T. III. p. 38. edit. ſecund. adhibuit hunc locum Plutarchi, vocabulum ἀπουσίαν hac ſignificatione ut cognitum citantis, ceterum ut ἀπὸ ὕσιαν notantis; quamquam et ex ἀπὸ ἐσίαν con-

trahi potuit. At συνουσίαν perperam ad eandem originem revocat; siquidem manifesto est a συνεῖναι, una esse. Haud dissimiliter Diodorus Sic. III. 14. ex Agatharchide ἀπουσίαν *amissionem* notante Wesselingio. Causa diversæ significationis venit a diversitate originis, quæ est in verbis εἶναι *esse*, ἰέναι *ire*, ἵέναι, *mittere*, et nonnumquam una forma εἶναι et ἵέναι comprehenduntur: unde compositorum v. c. ἀπειναι *abesse*, ἀπιέναι *abire*, ἀφιέναι *dimittere*, nomina verbalia ex sceminino Participii Præsentis facta, nunc sunt ἀπουσία *absentia*, ἀφεςις, *dimissio*, ἀμισσις: at non exstat ἀπιουσία *abitus*, quod analogia desiderat, neque ἐπιουσία *adventus proximus*, cujus adjectivus est in parte orationis dominicæ qua dicitur ἄρτος ἐπιούσιος, quem vulgo dicunt *panem quotidianum*, qui ex ratione Grammatica est *viæctus in proximum quemque diem*. Ὑψ cognomen Bacchi confirmatur a Suida in Voce, Etymologo iisdem verbis, nisi quod additur origo ducta ex verbo ὕειν: plura in eandem rem dat Valesius ad Harpocrationem p. 101. Ὑγρασία habet auctoritatem consuetudinis, adhibitum a Plutarcho Opp. Mor. p. 627. E. 896. F. 903. D. 906. A. 907. C. 909. A. Diodoro Sic. I. 38. At ὕσις, ab analogia commendatum, in Lexicis caret exemplorum testimonio.

364. E. ἀρχικλαμένουςαν.] Tuemur ἀρχηγὸν μὲν οὖσαν. Reliquæ conjecturæ, v. c. Baxteri ἀρχίλαν μὲν οὖσαν. Palmerii Exercit. in Gr. Aucl. p. 220. ἀρχιπλάνην, cujus masculina forma dicitur a Luciano in Toxari T. II. p. 547. de Scytharum ducibus. Cupero memorata Harpocrat. p. 95. Ortivinii, nescio cujus, ἀρχικλαμυστοῦσαν. Marklandi, ἀρχιφλαμενίζουσαν, vel ἀρχιφλαμινίαν οὖσαν, quod sane miror acutissimo homini excidisse. Sunt hæc omnino commenta, Sardorum instar venalium, aliud alio nequius. Quibus enumeratis ἀρχηγὸν probat Squirius, probatum etiam aliis et nobis, et confirmat simili Plutarchi loco Quæst. Græc. β'. p. 293. E. ubi in rebus Delphicis dicitur ἡ τῶν θυιάδων ἀρχηγός. De Clea quædam annotavimus p. 242. E. et 351. C.

364. E. θάπτοντες τὸν Ἄπιν—ὀργιασμοῖς] Apidis sepultura p. 362. C. Jablonskius Panth. Æg. P. II. p. 201. seq.

Illud νεβρίδας περικαθάπτονται καὶ θυρσοὺς φοροῦσι, in Ofiridis et Bacchi comparatione ponit Diodorus Sic. I. 11. ubi videatur Wesselingius.

364. F. Διὸ καὶ ταυρόμορφον—εἰρηκεν] Hæc partim gemino loco Quæst. Gr. λς'. p. 299. A. tractata sunt. Pertinet eodem versus Euphorionis apud Schol. Arati 173. Ὕη ταυροκέρωτι Διονύσῳ κοτέσασα. Socratem scriptorem annotavimus p. 245. D. Argivorum festum Bacchi, Sympof. IV. 671. E.

364. F. τὰ τιτανικὰ καὶ νύξ τέλεια] νυκτέλια legendum certe, non item scribendum censuimus, omnibus libris in vulgato consentientibus: exposuimus vocabulum ad Quæst. Rom. ριβ'. p. 291. A: τιτανικὰ referuntur ad Bacchum a Titanibus laceratum, de quo argumento notavimus p. 360. F.

p. 365. A. ὥσπερ εἴρηται] p. 358. A. 359. A.

365. A. καὶ Δελφοὶ—Δικνίτην] Apollinis et Bacchi etiam in tutela Delphici oraculi communionem, significat Plutarchus De EI Delphico p. 388. E, F. uberius Macrobius Saturn. I. 18. p. 286. Δικνίτην Bacchi cognomen de quo Spanhemius ad Callimach. Hymn. Cer. 127. Albertius ad Hesych. in Voce. Delphicæ Thyades aliquoties memorantur Plutarcho p. 242. E. 249. E. 364. E. 953. C. Aristophani Nub. 605. Catullo Nupt. Pel. et Thet. 391. θυιάδες et θυάδες legitimæ sunt formæ: hæc a θύω, illa ab hinc producto θύω de quo monuit Ruhnkenius noster Epist. Crit. I. p. 51.

365. A. Πίνδαρος—ὀπώρας] Versus ita distincte legendos putem,

Δένδρων δὲ νόμον Διόνυσος πολυγαθῆς

Αὐξάνοι ἀγνὸν φέγγος ὀπώρας

Bis alibi citat Plutarchus levi cum varietate Sympof. VIII. p. 745. A. et Amator. p. 757. A. qui loci ad hujus exemplum corrigendi videntur: δένδρων dat Venetus: νόμον tuear, pro quo altero loco est τρόπον, et viri docti aliud malunt: si quid mutandum esset, malim γόνον πολυγαθῆς, est lætitiæ dator ut Hesiodo Op. et D. 614. Δῶρα Διονύσου πολυγήθεος et ipse Pindarus in Fragm. ap. Lucian. T. III.

p. 525. quod supra tractavimus p. 348. A. Διονύσου πολυγάθεα τιμάν. Bacchus præest arboribus frugiferis, unde δένδρίτης cognominatur: apud Plutarchum Sympot. V. p. 675. F. Porphyrius ap. Euseb. Præp. Evang. III. p. 109. D: τῶν δὲ ἀκροδρύων καὶ ὅλως τῶν φυτευτικῶν ἡ δύναμις, Δίονυσος ὀνομάζεται. III. C. 119. D. Cornutus De Diis XXX. p. 214: τῶν ἡμέρων δένδρων ἐπίσκοπος ὦν καὶ δοτὴρ θεός. Et verisimile est Latinum nomen *baccam* hinc ductum.

365. B. τὸ ὕδρεϊον—] Clemens Alexandr. Str. VI. p. 634. A. de Ægyptiorum sacris: ὁ προφήτης ἔξεισι προφανὲς τὸ ὕδρεϊον ἐγκεκολισμένος. Conf. Pignorius Exposit. Tab. Isiacæ p. 75. Cuperus Harpocrate p. 51.

365. B. τῷ θρίῳ βασιλέα —] Obscura sunt, ut monet Squirius; nec hujus interpretatione, qua βασιλέα Ofiridem intelligit, magis perspicua fiunt: quamquam Ofiridem intelligendum nexus sententiæ arguit, ratio tamen grammatica postulat βασιλέα Ὀσίριδα. Fortasse θρύῳ fuerit vera lectio, quod E θρύων præbet. Est enim θρύον *junci* genus, palustris herba; de quo Steph. Thes. Gr. L. Append. p. 1059. Kuhnius ad Ælian. Var. Hist. V. 6. Albertius ad Hesych. Voce. et una fuit in partibus suffimenti κῦφιρ. 383. E.

365. B. Παμυλίων ἐορτὴν] Vide p. 355. E.

365. B. ἀρχὴ δὲ πᾶσα] Notabimus Adv. Stoic. p. 1077. A.

365. C. Τρισμάκαρες] Odyss. Z. 154.

365. C. Δεσμοὶ μὲν—] Odyss. Θ. 340.

365. D. Ἀποπιδ] Tractat fabulam Jablonskii Panth. Æg. P. III. p. 98. seq.

365. D. Δία—Αἰγύπτιοι τὸ πνεῦμα καλοῦσι] Sententia sic accipienda: *Ægyptium nomen Jovis significat etiam ventum*. Nomen Jovis Ἀμοῦν esse vidimus p. 354. C. cujus significationes tractans Jablonskii Panth. Æg. P. I. p. 177. seq. hanc non adhibet.

365. E. χενόσιρις] Probat etymologiam Jablonskii Collect. Voc. Æg. p. 400. justam et linguæ rationibus congruentem formam Σχενόσιρις ostendens: nec tamen audiendus, quod in Plutarchi loco ita scribendum censet.

365. E. Ἀρίστων] Dicat quis, hunc eundem esse Ari-

stonem Chium, siquidem scripsit κτίσεις ἐθνῶν καὶ πόλεων, ut notat Jonsius De Script. Hist. Phil. I. 12, 5. Plutarchus tamen cum addito hoc ὁ γεγραφὼς Ἀθηναίων ἀποικίας distinguere videtur ab aliis Aristonibus scriptoribus: quorum complures recenset Diogenes Laert. VII. 164. ubi et hujus ex hoc loco ut unico, mentionem facit Menagius: alios etiam cognomines retulerunt Fabricius et ab eo citati B. G. II. p. 390.

365. E. Ἀλεξάρχου.] Hoc nomine *scriptor* citatur quis in Parallel. Min. p. 307. C. de quo Vossius Hist. Gr. II. p. 319. et *Grammaticus* a Clemente Alexandr. Protrept. p. 36. A. Quis hic, quem quærimus, fuerit, non liquet.

365. E. Ἀρσαφῆς—ὀνόματος] Notationem vocis Ἀρσαφῆς probat Jablonskii Panth. Æg. P. I. p. 289. et Collect. Voc. Æg. p. 38. Squirius hoc nomen in Ἀσiriis mutandum censet, alioquin nil esse causæ quare verba ἐν τῷ ἄλλῳ γράμματι λέγεσθαι. Quæ ipsa verba, ut insititia et aliena delere jubet Reiskius: temere quidem ille; quippe quæ stare possunt, utrumvis nomen legatur. Squirii Ἀσiriis verisimile judicat eruditissimus vir A. I. Silvestre de Sacy in Epist. De Inscriptione Rosettana p. 30. teste Tewatero ad Jablonskii Collect. Voc. Æg. I. c. Nobis nunc nil mutandum videtur. Præpositionis ἐν in tali sententia usus, pro σὺν τῷ α γρ. colligitur similibus exemplis v. c. Def. Orac. p. 415. C: λέγει γὰρ ἐν τῷ τῆς Ναϊδος προσώπῳ ubi plura notabimus. Vita Homer. §. 23. p. 296: ἐν γὰρ τῷ τοῦ Ἡφαίστου ὀνόματι τὸ πῦρ λέγει. §. 178. p. 380: ἐν τῷ αὐτῷ προσώπῳ διδάσκει item §. 185. p. 384.

365. F. Ἑρμαῖος—Ὀσirin.] Hujus significationis rationes probat Jablonskii Panth. Æg. P. I. p. 148. corrigens Ὀμβριον, ubi alias de origine et notione hujus nominis opiniones exponit: quibus adhibeatur omnino Tewateri nostri annotatio ad Jablonskii Collect. Voc. Æg. p. 188. Ἑρμαῖος a Plutarcho scriptum esse, arguit idem nomen iteratum p. 368. B. Alibi scriptorem non memoratum reperimus. Et quod Reiskius suspicabatur eundem esse *Hermeam*, a Photio memoratum scriptorem rerum patriæ suæ Hermopolis, Cod. CCLXXVIII. p. 1596. videtur is posterior esse

Plutarcho, siquidem omnes in eodem volumine scriptores fuerunt ex postrema ætate.

365. F. Μνασέαν.] Hæc est legitima hujus nominis forma: significatur *Mnaseas* non Colophonius ut putabat Squirius, sed nobilis ille Patarensis, ut monuit Valckenarius ad Eurip. Phœn. p. 251. multis Veterum memoratus, recensitus a Vossio Hist. Gr. I. 21.

365. F. Ἀντικλείδην—] Plutarchus inter scriptores rerum Alexandri M. recenset in Ej. Vita. p. 691. A. plura ejus scripta recensent Vossius Hist. Gr. III. p. 322. Fabricius B. G. II. p. 209.

365. F. Προμήθεως οὔσαν θυγατέρα] Videatur p. 352. A.

365. F. τὸν σείριον Ἰσιδος νομίζουσι, ὕδραγωγὸν ὄντα] *Et inter stellas Sirium adtribuunt Isidi, cum aquam ducat: ita reddendum.* Squirius contendit legendum esse Ὀσίριδος pro Ἰσιδος: quod nobis non probat. Nam quod Plutarchus infra p. 372. D. dicit εἰσὶ γὰρ οἱ τὸν Ὀσίριν ἀντικρυς ἦλιον εἶναι καὶ ὀνομάζεσθαι σείριον ὑφ' Ἑλλήνων λέγοντες εἰ καὶ παρ' Αἰγυπτίοις ἢ πρόθεσις τοῦ ἄρθρου τοῦνομα πεποίηκεν ἀμφιγνοεῖσθαι est hæc opinio Græcorum. Et quod idem Squirius citat dictum Eusebii Præp. Evang. I. p. 27. D: τῶν δὲ παρ' Ἑλλήσι πάλαι μυθολόγων τινὲς τὸν Ὀσίριν Διόνυσον προσαγορεύουσι καὶ σείριον παρωνύμως, sunt hæc verba non Eusebii, sed Diodori Sic. I. 11. ac diserte ostendunt hanc Græcorum esse opinionem. At hoc loco manifeste Ægyptiorum opinio significatur: νομίζουσι, nimirum Ægyptii. Deinde fidus cœleste *Canem*, ab Ægyptiis Σῶθιν dici et Isidi adtribui, legimus et annotavimus p. 359. D. Hujus fideris duæ præ cæteris celebrantur stellæ, *Sirius* in primis illustris, et *Isis*, sed deæ Isidi totum fidus *Canis* erat dicatum, apud Ægyptios; *Sirium* apud eosdem Osiridi dicatum fuisse, non legimus: sed quare eum Plutarchus ὕδραγωγὸν dicat, rationem animadvertimus hanc quod *Nilum adducat*, quippe mense Epiphi, id est Julio, quo Sirius et omnino Canis dominari censentur, maxime redundantem. Conferatur Scholiastes Arati Phæn. 152 et 333. Eratosthenis Catasterism. XXXIII. * Plutarch. Solert. Animal. p. 974.

F. Porphyrius De Antro Nymph. p. 265. Jablonsk. Panth. Æg. P. II. p. 45.

p. 366. A. τὸν λέοντα τιμῶσι καὶ χάσμασι λεοντείοις—λέοντι.] Plutarchus Sympof. p. 670. C: κρῆναι δὲ καὶ καταχάσματα τῶν (lege κατὰ χασμάτων λεοντ.) λεοντείων ἐξίασι κρουνοὺς, ὅτε Νεῖλος ἐπάγει νέον ὕδωρ ταῖς Αἰγυπτίων ἀρούραις ἡλίου τὸν λέοντα παροδεύοντος. Horapollon I. 21. Cuperus Harpocrat. p. 48. Jablonsk. Panth. Æg. P. I. 218. Schmidtus Opusc. de Antiq. Æg. p. 47. Hæc animalium signa alii etiam apud Græcos fabri et artifices addebant januis et columnis, notante Dione Chryf. Or. LXXX. p. 670. A:—θύρας ἢ ὀροφὰς οἰκιῶν κατασκευάζοντες, ἕτερ' ἅττα μηχανῶνται φαίνεσθαι· λέγω δὲ οἶον θυρῶν ἐξοχαῖς θηρίων κεφαλὰς ἀπεικάσαντες, ἢ κίωνων ὁμοίως. Arati est versus Phænom. 351: 'Ἡελίου τὰ πρῶτα συνερχομένοιο Λέοντι.

366. A. Ὡρος—κρᾶσις ἀέρος.] Jablonsk. Panth. Æg. P. I. p. 206—210.

366. B. περὶ Βοῦτον] Notavimus p. 357. F.

366. B. Νέφθυν—ἀπορρύνεντος] Rem attigimus p. 356. E. Vocabulum ἀπορρύνεντος notandum, quod et ad Nilum et coronam refertur, quippe non solum *defluere*, sed et *decidere* notat: quo sensu non infrequens est Plutarcho: ut diximus p. 199. A.

366. C. τὸ παντελές] Conjeci ἀλιτενές, *maritima*, juxta *mare extensa* pars Ægypti: de qua voce videatur Wesselingius ad Diodor. Sic. T. I. p. 211. Nec obest στερρότης *soliditatis*, quod quis putet, quod illa pars Ægypti palustris fuit; nam hæc ob eam causam quod mare ad ipsam alliditur στερρὰ potest dici. Nisi hoc placet, certe παντελές suspectum manet: nec si legas αὐτοτελές, *terram per se ipsam omnem esse solidam*: nec si στερρότης in στειρότης *sterilitatis* mutes, æque consulas sententiæ quam legendo ἀλιτενές, nec ea mutatione facile careas.

366. C. βασιλὶς Αἰθιοπῶν] Vide supra p. 356. B.

366. C. τῶν ἐτησίων] Causas incrementi Nili similiter Etesiiis ventis tribuit Democritus ap. Pseudo-Plutarch. De Placit. Philos. IV. 1. disertius etiam Aristoteles apud

Anonymum De Vita Pythagoræ §. 23. ut exploratum tradit.

366. D. μηνὸς Ἀθύρ] Vid. p. 356. C.

366. D. Ἰσιδος εἰκόνα] Correctionem qua *Ifidis*, pro *Ofiridis* nomine, nomen posuimus, tuetur et nexus orationis, et codicum auctoritas, et res ipsa. Bos et Terra sunt Ifidis imagines: ut diserte Plutarchus p. 366. A, F. 363. D. Apuleius in pompa Ifidis Metam. XI. p. 262: *erat et bos omniparentis Deæ fœcundum simulacrum*. Hanc bovem in festo luctu Ofiridis ita obvelatam significat Herodotus II. 132: ἡ δὲ βοῦς τὰ μὲν ἄλλα κατακέκρυπται φοινικέῳ εἵματι· τὸν αὐχένα δὲ καὶ τὴν κεφαλὴν φαίνει κεχρυσωμένα παχέϊ κάρτα χρυσῷ· μεταξὺ δὲ τῶν κερέων ὁ τοῦ ἡλίου κύκλος μεμιμημένος ἔπεστι χρύσεος· ἔστι δὲ ἡ βοῦς οὐκ ὀρθή, ἀλλ' ἐν γούνασι κειμένη· μέγαθος δὲ ὅσηπερ μεγάλη βοῦς ζωή· ἐκφέρεται δὲ ἐκ τοῦ οἰκήματος ἀνὰ πάντα τὰ ἔτεα, ἐπεὰν τύπτωνται οἱ Αἰγύπτιοι τὸν οὐκ ὀνομαζόμενον θεὸν ὑπ' ἐμεῦ ἐπὶ τοιούτῳ πρῆγματι· huc refertur et tabula picta in Herodoti editionibus huic loco addita, et narratio Plutarchi in qua βοῦν διάχρυσον intelligere oportet *statuam et signum bovis inauratæ*. Conf. Schmidtius De Sacerdot. Æg. p. 210. Forte cui in mentem veniat corrigere γῆς, quæ nobis non necessaria mutatio videtur; vulgata γῆν satis bonam sententiam præbente, *bovem etiam et terram putant esse imaginem Ifidis*. Plane audacter et temere Squirius in contextum invexit, βοῦν γὰρ Ὀσίριδος εἰκόνα ἔμψυχον νομίζουσι. Nam quod Meziriacus annotavit, βοῦν γὰρ Ὀσίριδος, τὸ δὲ βυσσινὸν ἱμάτιον εἰκόνα γῆς νομίζουσι, suscepit ex Amyoto, qui sic ex conjectura vertit.

366. F. Τῇ δὲ ἐννάτῃ ἐπὶ δέκα νυκτὸς ἐπὶ θάλατταν κάτεισι—] Rectius κατίασι, *descendunt*. Sed major est difficultas in numero. Nam quum luctus argumentum quatuor partes, ideoque dies totidem, haberet; non apparet quare tertio die festum ex lugubri in lætum mutaretur, præsertim quum diserte hic dictum sit, *quatrividuum ἐπὶ πένθει τῆς θεοῦ ἄκτον*: neque aliunde constet, luctum perditum et gratulationem reperti Ofiridis, eodem deinceps tempore celebrari consuevisse. Quam difficultatem Jablonskius in Nova Interpret. Tabulæ Ifiacæ Opuscul. Vol. II. p. 257—262.

ita tractavit, ut magis in ea ostendenda quam expedienda nobis acumen suum probaret. Scilicet quod apud Epiphanium T. I. p. 451. D. legerat ἐν τῇ ἐνδεκάτῃ Τυβί κατ' Αἰγυπτίους πάντες ὑδρεύονται ὕδωρ καὶ ἀποτιθέασιν ἐν αὐτῇ τῇ Αἰγύπτῳ καὶ ἐν πολλαῖς πατρίσιν· hanc *aquationem* et eam supra dictam in ortu Osiridis a Pamyle factam p. 355. E. communicat cum ea quæ hoc narratur loco, eumque ita scribi debuisse censet τῇ ἐνδεκάτῃ μηνὸς Τυβί νυκτὸς ἐπὶ θάλασσαν κάττεισι. Quæ sane non est critica ratio, sed vis et mutandi libido, a reliqua viri doctrina et ratione abhorrens: quam item improbavit Sinnerus vir doctissimus in Catalogo Bibliothecæ Bernensis p. 43. Nos illud unum tenemus: si mensibus diversis festum utrumque actum fuerit, perduto quidem Osiridi convenisse mensem *Atbyr* Novembrem, quo Nilus plane ex agris recessit: at reperto magis congruere Aprilem *Pharmuthi*, quo Nilus increfcere incipit, quam *Tybi* Januarium. Sed prioris festi mensem fuisse *Atbyr* novimus ex hoc loco: eundem fuisse posterioris mensis festi, indidem teneremus, si locum hac in parte sanum esse constaret.

p. 367. A. θάλασσα γὰρ ἦν Αἴγυπτος] Herodotus II. 5. Diodorus Sic. II. 3. I. 39. et Wesselingio citati. Strabo XII. p. 810. C.

367. B. εὐρίσκεται μέχρι νῦν κογχύλια ἔχειν] Ex Herodoto II. 12: καὶ αὐτὸς οὕτω κάρτα δοκέω εἶναι, ἰδὼν τε τὴν Αἴγυπτον προκειμένην τῆς ἐχομένης γῆς, κογχύλιά τε φαινόμενα ἐπὶ τοῖς ὄρεσι, καὶ ἄλμην ἐπανθοῦσαν, ὥστε καὶ τὰς πυραμίδας δηλέεσθαι.

367. B. τὸ πέλαγος, καὶ τὴν θάλασσαν.] Non est mera repetitio ejusdem rei, sed diversarum distinctio et proprietatis observatio. Et sic alibi loquitur Plutarchus v. c. de Ægypto VII Sap. Conviv. p. 151. C: τοὺς ἐμβάλλοντας εἰς τὰ πελάγη ποταμοὺς ἐπισχεῖν ἕως αὐτὸς ἐκπλήνῃ τὴν νῦν οὖσαν θάλασσαν. Camillo p. 136. B: τὴν μὲν γὰρ βόρειον θάλασσαν Ἀδρίαν καλοῦσιν—τὴν δὲ πρὸς νότον κεκλιμένην, ἄντικρυς, Τυρρηνικὸν πέλαγος. Antonio p. 919. B. Est enim θάλασσα mare ipsum dicta ab ἅλασσα, et ἅλς· πέλαγος pars maris appropinquans πελάζον terræ, eamque occupans. Subinde etiam promiscue usurpantur.

367. B, C. τὴν Φάρων, ἣν Ὅμηρος ἤδει] Odyss. Δ. 355. Strabo XII. p. 810. C.

367. C. ὅμοια τοῖς ὑπὸ τῶν Στωϊκῶν θεολογουμένοις—] Cicero Nat. Deor. II. 28: *Deus pertinens per naturam cuiusque rei, per terras Ceres, per maria Neptunus, alii per alia, poterunt intelligi.* Sextus Empir. Pyrrhon. III. 118. Diogenes Laert. VIII. 147. Scriptor De Placit. Philos. I. 7. p. 881. F. ibique interpretes: Gatakerus ad M. Antonin. IV. 40. p. 125.

367. C. Οἱ δὲ τοῖσδε τοῖς φυσικοῖς] *Hi autem, dicuntur Ægyptii; hos enim cum Stoicis comparat Plutarchus et horum opinionem diserte prodit Sympos. VIII. 1. p. 718.* B: Αἰγύπτιοι—τὰς οὐσίας τῶν θεῶν ἐν ἀέρι καὶ πνεύμασι καὶ τισὶ θερμότησι καὶ ὑγρότησι τίθεσθαι. Nemo interpretum recte vertit.

367. C. σελήνην γόνιμον—βλαστήσει] Exponit Jablonskius Panth. Æg. P. II. p. 8. Conferatur et Plutarchus Sympos. III. 10.

367. D. κεκληρωκότα] Poterat vera lectio fuisse συγκεκληρωκότα quamquam passiva forma usurpatur συγκεκληροῦσθαι τινι alicujus rei participem fieri, ut in Aristide T. I. p. 146, 148, 521. II. 103, 211. Æliano Var. Hist. XI. 9. et restituendum VIII. 1. fortasse in activa forma et passiva significatione dictum fuerit, ut συλλαγχάνειν τινι, de quo diximus p. 363. B.

367. D. Τυφῶνα ΣΗΘ ἀεὶ Αἰγύπτιοι καλοῦσιν] Reponit p. 367. B. In nominis rationem inquit Jablonskius Panth. Æg. P. III. p. 207. seq. Quod particulam ἀεὶ mutandam vult Squirius in οἱ, aut delendam: non tenuit illam particulæ vim, quam supra notavimus p. 364. C.

367. D, E. τῷ μὲν ἡλίῳ τὸν Ἡρακλέα—τῇ δὲ σελήνῃ τὸν Ἑρμῆν] De priore et Græcorum consentit allegoria Hercules cum Sole communicans: de posteriore ratio intelligitur quod Anubis perpetuus Isidis et Osiridis custos idem ac Mercurius habitus est: videatur Jablonskius Panth. Æg. P. I. p. 192. et P. III. p. 12—15.

367. E. Οἱ δὲ Στωϊκοὶ—ἀναθυμίασιν.] Diogenes Laertius VII. 145: τρέφεσθαι δὲ τὰ ἔμπυρα ταῦτα καὶ τὰ ἄλλα ἄστρα, τὸν

μὲν ἥλιον ἐκ τῆς μεγάλης θαλάττης νοερὸν ὄντα ἄναμμα· τὴν δὲ σελήνην ἐκ ποτίμων ὑδάτων, ἀερομιγῇ τυγχάνουσιν καὶ πρόσγειον οὔσαν· ὡς ὁ Ποσειδώνιος ἐν τῷ ἕκτῳ τοῦ φυσικοῦ λόγου· τὰ δ' ἄλλα ἀπὸ τῆς γῆς. Porphyrius Antr. Nymphar. XI. p. 257 : τοῖς δ' ἀπὸ τῆς Στοᾶς, ἥλιον μὲν τρέφεσθαι ἐκ τῆς ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἀναθυμιάσεως, ἐδόκει· σελήνην δὲ ἐκ τῶν πηγαίων καὶ ποταμίων ὑδάτων· τοὺς δ' ἀστέρας ἀπὸ τῆς ἐκ γῆς ἀναθυμιάσεως· κ. τ. λ. alia etiam notavit Menagius ad Diog. Laert. l. c.

367. E. Ἐβδόμη ἐπὶ δέκα — πανσέληνος] Decimo septimo die mensis Athyr, luctum Ofiridis agere ac per quadriduum festo celebrare, vidimus p. 366. D. Sed nec plena Luna pertinet ad obitum Ofiridis, quem potius decresciente vel obscurata Luna significari par erat : nec dies decimus septimus is est quo maxime Luna plena apparet, sed is quo primum apparet eam aliquid ex rotunda figura amittere et initium facere decrescendi. Igitur hic locus talem quamdam scripturam desiderat, ἐν ᾗ μάλιστα γίνεται μετὰ τὴν πλήρωσιν μειουμένη κατάδηλος ἡ πανσέληνος. Ne quem in hac scriptura vocabulum μάλιστα offendat, reputantem non *potissimum et maxime* illa die Lunam apparere imminutam, sed potius sub novilunium : est hæc vis particulæ in significando tempore quæ respondeat Latinæ *prope, fere, circiter, admodum* : v. c. in Platonis Critone initio, Socrates ex illo quærit τί τῆνικαδὲ ἀφῖξαι, ᾧ Κρίτων, ἡ οὐ πρῶτ' ἔτι ἐστι. KP. πανὺ μὲν οὖν. ΣΩΚΡ. Πηνίκα μάλιστα ; KP. Ὁρθρος βαθύς. sensum exprimas, *quotum tempus maxime est*. Plutarchus Sylla p. 461. A : Μαρτίαις καλάνδαις, ἥτις ἡμέρα συμπίπτει μάλιστα τῇ νομηνίᾳ τοῦ Ἀνθεστηριῶνος μηνός. Antonio p. 648. E : ὁ δὲ Τίμων ἦν Ἀθηναῖος, ὃς καὶ γέγονεν ἡλικία μάλιστα κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον. Thucydides II. 57 : ἡμέρας γὰρ τεσσαράκοντα μάλιστα ἐν τῇ γῇ τῇ Ἀττικῇ ἐγένοντο. I. 14. Herodotus VIII. 65.

367. E, F : Διὸ καὶ τὴν ἡμέραν — τεμνόμενος] Solemne est nomen ἀντίφραξις in rebus Astronomicis de obstructione Solis interjectu Terræ aut Lunæ : igitur potissimum de Solis aut Lunæ defectu ponitur a Plutarcho v. c. De Superstit. p. 169. A. De Facie Lun. p. 932. C. Dione p. 968. A. et verbum item ἀντιφράττειν. At, ut hoc loco

dicitur, de numero usurparunt Pythagorici. Quorum commentum hoc arithmeticum hujusmodi est. Numerus ἐπίπεδος *planus* est qui fit multiplicandis duobus numeris: Numeri ἐπίπεδοι *plani*, sunt vel τετράγωνοι, *quadrati*, qui existunt numero per se ipsum multiplicando, v. c. bis duo sunt *quatuor*, ter tria sunt *novem*, quater quatuor sunt *sedecim*, et sic porro: vel sunt ἐτερομήκεις, *oblongi*, qui efficiuntur numero, non per se ipsum, sed per alium multiplicato, v. c. bis tria sunt, *sex*, bis quatuor sunt *οκτώ*, ter quatuor *duodecim*, ter quinque *quindecim*, ter sex *duodeviginti*. Jam solus ex quadratis numeris *sedecim*, et ex oblongis *duodeviginti*, dicuntur τὰς περιμέτρους ἴσας ἔχειν τοῖς περιεχομένοις ὑπ' αὐτῶν χωρίοις, *areas æquales suis lineis ambientibus*: fit enim *quadratum* 16, hujus unumquodque latus est 4: fit *oblongum quadrangulum* 18, hujus alterna opposita latera sunt æqualia. v. c. duo habeant numerum 6, duo numerum 3. Ergo in quadrato 16, numerus hic 16 efficitur duobus modis: et κατὰ τὰς περιμέτρους, id est *addendo*, quatuor lineis ambientibus in unam summam colligendis, v. c. $4+4+4+4=16$. et κατὰ τὰ χωρία i. e. *multiplicando*, areæ magnitudinem constituendo, v. c. $4 \times 4 = 16$. Eadem est ratio in numero 18; nam efficitur item et *additione* laterum, v. c. $3+3+6+6=18$, et *multiplicatione* v. c. $3 \times 6 = 18$. Hos igitur duos numeros 16 et 18, medius separat numerus 17 obtinens τὸν ἐπογδοὺν λόγον *rationem sesquioctavam*, in duas partes inæquales sectus 8 et 9; hi enim duo numeri sunt in λόγῳ ἐπογδόῳ, habet quippe numerus 9 plus unam octavam partem numeri 8. In ultima parte hujus loci retineam διαιρεῖ, sic eum constituens, —ἀντιφράττει καὶ διαζεύγνυσιν ἀπ' ἀλλήλων καὶ διαιρεῖ, κατὰ τὸν ἐπογδοὺν λόγον εἰς ἄνισα διαστήματα τεμνόμενος—*eos obstruit et disjungit et dividit, secundum sesquialteram rationem in partes inæquales dissectus*: hæ partes sunt 8 et 9. Cæterum hoc arithmeticum Pythagoreorum commentum, ut pleraque fane jejunum, in eo labitur, quod numerus 18 multiplicando etiam confici potest ex $2 \times 9 = 18$. neque ita laterum additione 18, sed 22 efficit.

367. F. Ἐτῶν δ' ἀριθμὸν οἱ μὲν βιῶσαι—] Supra narratum

p. 356. C. Cæterum, ne quis formam elegantioreν βιωναί requiratur, vulgatam βιωσαι usurpavit Plutarchus infra p. 660. E. 783. D.

p. 368. A. εἰς δεκατέσσαρα μέρη τοῦ Ὀσίριδος διασπασμὸν] Attigimus supra p. 358. A.

368. A. τοῦνομα πολλά φράζει—ἀγαθοποιόν] De Etymologia et significatione nominis videatur Jablonskii Panth. Æg. P. I. p. 144—154. Collect. Voc. Æg. p. 187. ibique Tewaterus noster.

368. B. ΟΜΦΙΝ] Jablonskii putavit Plutarchum POM-ΦΙΝ scripsisse, Collect. Voc. Æg. p. 183. at Kocherus Obs. Misc. Nov. Tom. II. p. 304. vulgatam scripturam tuetur.

368. B. πρὸς τὰ φῶτα τῆς σελήνης—πανσέληνον] De mensuris adscendentis Nili veteribus memorata retulit Jablonskii Panth. Æg. P. II. p. 175, 237, 239. Plutarchum, tradentem viginti et octo cubitorum maximam Nili adscensionem, reprehendunt Squirius et interpretes Plinii H. N. V. 10: *maximum incrementum ad hoc ævi cubitorum decem et octo, Claudio principe, narrantis*. At plane cum Plutarcho consentit testis, qui rem ipse vidit, Aristides Orat. Ægypt. T. II. p. 361: τί δ' αὖ εἶποις περὶ τὴν ἀνάβασιν αὐτοῦ τάξιν καὶ μουσικὴν; τὸ ἐν Σύνῃ μὲν καὶ Ἐλεφαντίνῃ ὀκτὼ εἴκοσιν αἶρεσθαι πήχεις· περὶ δ' αὖ τὸ Ἰνδικὸν καὶ Ἀράβιον ἐμπόριον, τὸν Κόπτον, ἓνα καὶ εἴκοσι· καὶ πάλιν τούτων ἀφαιρεῖν ἑπτὰ, καὶ τέτταρας καὶ δέκα ἄγειν τοὺς κατὰ Μέμφιν γνωρίμους, καὶ πρὸς οὓς Ἕλληνες ἤδη λογίζονται· κάτω δὲ ἐν τοῖς Ἑλλήσιν εἰς ἑπτὰ καταβαίνειν, εἶτα δύο, ἤκουον· quo loco corruptelæ ita sunt corrigendæ, — τοὺς κατὰ Μέμφιν γνώμονας, πρὸς οὓς Ἕλληνες ἤδη λογίζονται· κάτω δὲ ἐν τοῖς Ἑλλήσιν εἰς ἑπτὰ κ. ε. δ. ἤ. *indices mensurarum, qui sunt in Memphi: secundum quos Græci adscensionem Nili numerant, infra autem in paludibus ad septem, deinde ad duo subsistere adscensionem*. Ergo et Plinius, ut Græci, computavit secundum mensuras Memphiticas, id est, medias. Sed in Plutarchi verbis, ἐξ πρὸς τὴν διχότομον, legendum esse ἑπτὰ π. τ. δ. *septem, ad rationem dimidiata Lunæ*, et res ipsa arguit, et monuit Squirius. Mendes et Xoïs, ex Geographis cognitæ urbes inferioris i. e. palustris

Ægypti, annotavit eruditissimus noster Tewaterus ad Jablonskii Collect. Voc. *Æg.* p. 138 et 444. *Xoitarum* dynastia fertur: de qua Marham. p. 321.

368. B, C. Τὸν δὲ Ἄπιν εἰκόνα μὲν Ὀσίριδος—ὀργώσης] Videatur p. 359. B. 362. C. Sympof. VIII. 1: Αἰγύπτιοι τὸν τε Ἄπιν οὕτως λοχεύεσθαι φασιν ἐπαφῇ τῆς Σελήνης. Herodotus III. 28: Αἰγύπτιοι δὲ λέγουσι σέλας ἐπὶ τὴν βοῦν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατίσχειν, καὶ μιν ἐκ τούτου τίκτειν τὸν Ἄπιν· ἔχει δὲ ὁ μῶσχος οὗτος ὁ Ἄπης καλεόμενος σημεῖα τοιάδε· ἐὼν μέλας, ἐπὶ μὲν τῷ μετώπῳ λευκὸν τετράγωνον, ἐπὶ δὲ τοῦ νότου αἰετὸν εἰκασμένον, ἐπὶ δὲ τῇ οὐρῇ τὰς τρίχας διπλᾶς, ἐπὶ δὲ τῇ γλώσσῃ κἀνθαρον. Hinc intelligitur quare a Plutarcho dicatur *atratus circum splendidas partes umbrosis tectus*. Adhibeatur *Ælianus Nat. Animal.* XI. 10. Jablonskii Panth. *Æg.* P. II. p. 182.

368. C. τῇ νουμηνίᾳ τοῦ Φαμενώθ —] Respondet Martio menfi. De nominis etymologia suspicionem suam ponit Jablonskii Collect. *Æg.* Voc. p. 371. ubi quædam addit Tewaterus.

368. C. φύσιν ἔχειν ἀρσενόθηλυν] Jablonskii Panth. *Æg.* P. I. p. 64.

368. D. τὸν Ὀρον· ἔστι δὲ οὗτος ὁ περίγειος κόσμος] Vid. p. 366. A. 367. A, B. Jablonskii Panth. *Æg.* P. I. p. 206.

368. E. ὀρίζων κύκλος—Ἄνουβις] Idem P. III. p. 26.

368. E, F. κύων—ἡ Ἑκάτη] Canem sacrum esse Hecates constat, et vidimus p. 277. A, B. 280. B. 290. D. et notabimus p. 379. D.

368. F. Κρόνος — κύων — κυνὸς ἐπὶ κλησιν ἔσχεν.] Κρόνος et χρόνος ut nomine ita notione esse cognata ostendimus p. 363. D. quo minus necesse est hoc pro illo reponere contra omnium consensum librorum, quod fecit Squirius. Etymologia vocis κύων canis a κύειν parere, osculari, dum verisimilior adferatur, non est repudianda.

368. F. ἔτι δ' οὖν—ἐτέρων ζώων.] Tenemus rationem in Emendatione proditam, ἔτι γοῦν—Nunc quoque Anubidis cultoribus nefas est canem nominare. Meziriacus quæ ad hunc locum notavit, quamquam non probo, non tamen silentio prætereunda puto: sunt autem hæc: *Plutarchus hic quiddam posuerat, quod adhuc facerent, qui Anubin colebant:*

quod cum videretur esse ex iis arcanis, quæ detegi fas non putabant, superstitiosus librarius id omisit, et pro eo ἀπόρρητόν τι notavit. Apin a Cambyse interfectum narrat Herodotus II. 29. et Ælianus N. A. X. 28. quod monuimus p. 355. C. Quod L. Pignorius in Expositione Mensæ Ifiacæ p. 82. mendacii arguit Plutarchum, qui referat Canem divinos honores amisisse, quod Apidis a Cambyse projecti cadaver depastus esset, et testes citat auctores Canem postea quoque ab Ægyptiis divino cultu affectum esse; non recte intellexit Plutarchum hoc saltem declarantem, *Canem non amplius obtinuisse primum locum inter animalia divinis honoribus culta.*

p. 369. A. Δημόκριτος—καθ' Ἡράκλειτον] Democritum et Epicurum principia rerum *atomos* habuisse constat. Stoicos materiam ἀποιον statuisse, novimus ex Diogene Laertio VII. 134. Plutarch. Adv. Stoic. p. 1085. B, C, F. 1086. A. aliisque: idque Stoicis maxime in origine mali explicanda obfuisse, quum eam non in materiam ut ἄψυχον et ἀποιον referre possent, Platoni rectius cessisse, docet Plutarchus De Animæ Procreat. in Timæo p. 1015, 1016. quamquam et ipse materiam ἀποιον reliquit, non tamen ἄψυχον fecit. Iidem πρόνοιαν et εἰμαρμένην dicebant περιγεννητικὴν ἀπάντων apud Plutarchum De Stoic. Repugn. p. 1055. E. Eodem pertinet illud Ciceronis Stoicos reprehendentis sub Cottæ persona Nat. Deor. III. 39: *Vos enim ipsi dicere soletis nihil esse quod Deus efficere non possit et quidem sine labore ullo: ut enim hominum membra nulla contentione, mente ipsa et voluntate moveantur, sic numine Deorum omnia fingi, moveri, mutarique posse. Neque id dicitis superstitiose et aniliter, sed physica constantique ratione: materiam enim rerum, ex qua et in qua omnia sint, totam esse flexibilem et commutabilem; ut nihil sit quod non ex ea quamvis subito fingi convertique possit: ejus autem universæ fictricem et moderatricem divinam esse providentiam: hanc igitur, quocumque se moveat, efficere posse quidquid velit. Itaque aut nescit quid possit: aut negligit res humanas: aut quid sit optimum, non potest judicare.* Heracliti παλίντονος ἁρμονία, harmonia in adversum tensa, facile intelligitur quomodo arcui et lyræ

congruat, quippe illi nervus oppositus est, huic chordæ; ut effectus et officium utriusque per partium repugnantiam existat: citat Plutarchus De Animi Procreat. p. 1026. B. Plato Sympof. p. 321. A. Porphyrius Antro Nymph. XXIX. p. 27. eodem spectat. Plutarchi sententiam docte ac subtiliter vindicat Bælius Diction. Hist. et Crit. Voc. *Zoroastre*, minus recte acceptam a Cudwortho System. Intellect. IV. 13. p. 230. sequ.

369. B. κατ' Εὐριπίδην] Notavimus p. 25. C.

369. B. ἐκ θεολόγων καὶ νομοθετῶν εἰς ποιητὰς καὶ φιλοσόφους] Auctores opinionis de Deo ejusque cultu triplicis generis tradit Plutarchus in Amatorio p. 763. C. *legislatores, poetas, philosophos*: in quo eum sequitur Scriptor de Placitis Philos. I. 6. p. 879. F. Item pronunciavit Varro, cujus argumenta refert Augustinus De Civ. Dei VI. 5—8. Eusebius Præp. Ev. IV. p. 130. A—D. His quartum genus, *theologorum*, h. l. additur, haud temere; siquidem hi a philosophis distinguendi sunt, ac dudum ante eos fuerunt; indeque ab antiquissimis temporibus honore floruerunt, veluti Orpheus, Musæus, Linus, et ante hos alii, quorum nomina oblivio obruit. De hoc genere monuimus p. 360. D—F. Aliam distributionem hujus argumenti facit Dio Chryf. Or. XII. p. 205. A, B. 206. C. 207. D. ponens primo loco τὴν ἔμφυτον δόξαν, *notionem innatam*, tum tria illa doctorum genera, *legislatores, poetas, philosophos*: his quartum addens *signorum opifices*, pictores, statuarios, sculptores, similes.

369. B. φήμαις] Hæc est notio, quæ a nobis, in Biblioth. Crit. Vol. III. Part. I. p. 59. definitur, *auctoritas, qua narrationes antiquitus traditæ, sive veræ, sive fictæ, ad populi religionem consecrantur*. Locis illic appofitis addantur Platonis Leg. II. p. 580. E: μυθολόγους διὰ θείας φήμης, male a Ficino redditum, Pausaniæ VIII. 32. p. 667: τῷ δὲ Ἑρμῇ καὶ Ἡρακλεῖ καὶ Εἰλειθυίᾳ πρόσσεστιν ἐξ ἐπῶν τοῦ Ὀμήρου φήμη. Philosophorum sunt λόγοι: Poetarum λόγοι et φήμαι: Theologorum et Legislatorum, λόγοι, φήμαι, τελεταὶ, θυσίαι. 1

369. B, C, D. ὡς οὐτ' ἄνουν — δεχόμενος.] Sententia uno

nexu longius continuata, nonnihil obscuritatis suscepit, quam vertendo ad probabilem perspicuitatem redegit Xylander, in Græcis quoque juvandam, puncto inter ἀγαθοῖς et μᾶλλον mutato in comma. Rara est hæc potestas ἀδίκῃα nominis πειθήνιος, *persuadendi vim habens, efficax obedientia*, ut femel apud Plutarchum legitur De Virt. Mor. p. 442. C. Dolia Jovis prodita sunt Iliad. Ω. 527. inde aliis memorata, Platoni Rep. II. p. 430. E. Synesio Provid. p. 126. A. Proclo in Hesiod. p. 35. quem in hoc argumento citavimus ad Ser. Num. Vind. p. 34. Τὸ κατ' εὐθεΐαν ὑφηγούμενος ex Platone fluxit, Leg. IV. p. 600. G : ὁ μὲν δὲ θεὸς—ἀρχὴν τε καὶ τελευτὴν καὶ μέσα τῶν ὄντων ἀπάντων ἔχων, εὐθεΐαν περαίνει κατὰ φύσιν περιπορευόμενος. Et illud, δυεῖν ἀντιπάλων δυνάμεων τῆς μὲν ἐπὶ τὰ δεξιὰ—τῆς δ' ἑμπαλιν ἀναστρεφούσης—pertinet ad dictum in Timæo p. 528. G : τὴν μὲν δὲ ταυτοῦ κατὰ πλευρὰν ἐπὶ δεξιὰ περιήγαγε· τὴν δὲ θατέρου κατὰ διάμετρον, ἐπ' ἀριστερά.

369. D. ὁ, τε βίος μικτός, ὁ, τε κόσμος εἰ καὶ μὴ πᾶς, ἀλλ' ὁ περίγειος οὗτος καὶ μετὰ σελήνην] Et sententia et dictio auctoritatem habet. Plato Theætet. p. 128. E : 'Ἄλλ' οὐτ' ἀπολέσθαι τὰ κακὰ δυνατόν, ὃ Θεόδωρε, ὑπεναντίον γάρ τι τῷ ἀγαθῷ αἰεὶ εἶναι ἀνάγκη, οὐτ' ἐν θεοῖς αὐτὰ ἰδρῦσθαι· τὴν δὲ θνητὴν φύσιν καὶ τόνδε τὸν τόπον περιπολεῖ ἐξ ἀνάγκης. Anonymus De Vita Pythag. §. 11. edit. Kuster. p. 1315. apud Phot. Biblioth. edit. Schott.—τὴν δὲ τάξιν μέχρι σελήνης σώζεσθαι, τὰ δὲ ὑπὸ σελήνην οὐκέτι ὁμοίως· ἐξ ἀνάγκης δέ ἐστι καὶ ἡ κακία εἰς τὸν περὶ γῆν τόπον· ἅτε δὲ πυθμένος λόγον ἐπεχούσης τῆς γῆς πρὸς πάντα τὸν κόσμον, καὶ πρὸς ὑποδοχὴν ὑποστάθμης οὔσης ἐπιτηδείας· καὶ πάντα μὲν τὰ ἄλλα μέρη κατὰ τὴν πρόνοιαν καὶ τὴν βεβαίαν τάξιν, καὶ τὴν εἰμαρμένην τοῦ θεοῦ ἐπομένην αὐτῷ φασὶ διοικεῖσθαι· τὰ δὲ μετὰ τὴν σελήνην τέταρτον αἰτίας, (leg. τέταρσιν αἰτίαις cum Photio), κατὰ θεὸν, καθ' εἰμαρμένην, κατὰ προαίρεσιν ἡμετέραν, κατὰ τύχην—. Plutarchus Symp. IX. 14. p. 745. B : τοῦ κόσμου τριχῇ πάντα νεμεμημένου, πρώτην μὲν εἶναι τὴν τῶν ἀπλανῶν μερίδα, δευτέραν δὲ τὴν τῶν πλανωμένων, ἐσχάτην δὲ τὴν τῶν ὑπὸ σελήνην. Defect. Orac. p. 438. D. Cicero Somn. Scip. 4 : *infra autem (Lunam) jam nihil est nisi mortale et caducum, præter animos generi hominum, munere deorum, dados : nam*

ea quæ est media et nona, tellus, neque movetur, et infima est, et in eam feruntur omnia suo nutu pondera.

369. D. ΘΕΟΝ—ΔΑΙΜΟΝΑ] De horum differentia nominum similem significationem a Græcis usurpari, supra vidimus p. 360. D—361. Delendum γὰρ ante ἀγαθῶν, ut hinc ortum.

369. D—370. C. ὥσπερ Ζωροάστρις ὁ Μάγος—] Hanc Magorum doctrinam, nominaque Numinum exposuit Th. Hydeus De Relig. Pers. Cap. IX. p. 161—164. Ex Veteribus breviter de Zoroastre ejusque placitis et ætate Plinius H. N. XXX. 2. Diogenes Laert. Proœm. §. 8. isque ex iisdem, unde Plutarchus, auctoribus: qui, ut hoc loco omnium copiosissime et religionem et fabulas narravit, ita rem verbo attingit De Animi Procreat. p. 1026. B. et supra Qu. Rom. XXVI. p. 270. D. Porphyrius Vit. Pythag. §. 41. ubi alios etiam auctores citat Ritterhusius, ut item Menagius ad Diog. Laert. l. c. Scaliger ad Euseb. p. 15. Cudworthus System. Intellect. T. I. p. 320. seq. Stanleyus Hist. Phil. T. II. p. 1164. Bruckerus Hist. Crit. Philos. T. I. p. 171. Baylius Dictionar. Voc. Zoroastre: postremus etiam editor libelli Porphyriani De Antro Nympharum Goensius p. 91. Scripturam Ζωροάστρις retinui ut hoc loco ab omnibus proditam: quamquam et Plutarcho alibi, et omnibus scriptoribus Ζωροάστρης dicitur.

369. E. ἐδίδαξε μὲν τῷ—] Legendum, vel cum Bentleio, καὶ ἐδίδαξε τῷ μὲν—: vel cum Meziriaco et Squirio, ἐδίδαξε δὲ τῷ μὲν—.

369. F. τοῦ δὲ φαύλου τοὺς ἐνύδρους εἶναι] Squirius edidit τ. δ. φ. μῦς ἐν. εἶναι, inductus gemino Plutarchi dicto Symp. IV. 5. p. 670. D: τοὺς δὲ ἀπὸ Ζωροάστρου μάγους τιμᾶν μὲν ἐν τοῖς μάλιστα τὸν χερσαῖον ἐχθρὸν, ἐχθαίρειν δὲ τοὺς ἐνύδρους μῦς, καὶ τὸν ἀποκτείναντα πλείστους θεοφιλῇ καὶ μακάριον νομίζειν. Nec ulla est necessitas ut statuamus scriptorem utroque loco plane idem scribere debuisse: nec, si ita esset, hac minus proba compositione μῦς ἐνύδρους, sed rectius τοὺς ἐνύδρους μῦς, aut τοὺς μῦς τοὺς ἐνύδρους dedisset.

369. F. ἐκεῖνοι πολλὰ μυθώδη περὶ θεῶν λέγουσι.] Similes his sunt et fortasse hinc fluxerunt Gnosticorum theogoniæ,

veluti *Basilidis, Valentiniani*, apud Epiphanium De Hæresib. II. 24, 31. *Carpocratis, Ptolemæi*, aliorum, quorum res et opiniones conscripsit ex recentioribus in primis Beaufobrius in Historia Manichæismi.

p. 370. A. —θεοὺς εἰς ὧν ἔθηκεν] Cognata hæc opinio fabulæ Orphicæ, ovum principium rerum facienti, proditæ a Plutarcho Symp. II. 3. p. 635. E. 636. D. indeque repetitæ a Macrobio Sat. VII. 16. p. 638. Athenagoras Legat. Pro Christian. p. 18. B. Damascius De Principiis, Excerpt. in Wolfii Anecd. Græcis T. III. p. 252. Et apud alios populos viguit opinio ut affirmat Eschenbachius in Epigene Orphic. p. 111—113. Baylius in Voce *Arimanius*. Jablonskii Panth. Æg. P. I. p. 42. seq. Opusc. II. p. 315.

370. C. Θεόπομπος δὲ φησι—] Credibile est hoc Theopompum prodidisse Historiæ Philippicæ libro VIII. unde ejusdem de Magis auctoritatem adhibet Diogenes Laert. Proœm. §. 8. In conjuncto eum argumento citat Æneas Gazæus Dialog. De An. Immortal. p. 77: ὁ δὲ Ζωροάστρης λέγει, ὡς ἔσται ποτὲ χρόνος ἐν ᾧ πάντων νεκρῶν ἀνάστασις ἔσται οἶδεν ὁ Θεόπομπος ὃ λέγω· ubi notanda vis verbi οἶδεν, *novit, profert, testis est*: de qua dicemus ad Romul. p. 24. A. Animam non umbram jacere et Magis traditum et cum aliis commune placitum, attigimus ad Ser. Num. Vind. p. 564. C. ubi plura addemus.

370. B. Θεόπομπος δὲ φησι κατὰ τοὺς Μάγους—] Anquetilius Perronius in notis ad Zend-avestam T. II. p. 420. ex Chronico Hamzahi Hispahanensis citat traditam antiquitus opinionem Deum summum huic mundo duodecim mille annos durationis constituisse: tribus millibus primis et alteris liberum a malo fuisse: septies millesimo Arimanium venisse et mala bonis admiscuisse. Memorat idem hunc Theopompi locum.

370. C. Χαλδαῖοι δέ—] Diserte Chaldæis assignat Sextus Empir. Advers. Mathem. V. 29: τῶν δὲ ἀστέρων ἐνίους μὲν ἀγαθοποιούς εἶναι λέγουσιν, ἐνίους δὲ κακοποιούς, τινὰς δὲ καὶ κοινούς· οἷον ἀγαθοποιούς μὲν τὸν τοῦ Διὸς καὶ τὸν τῆς Ἀφροδίτης· κακοποιούς δὲ τὸν τοῦ Ἄρεος καὶ Κρόνου· ἐπίκοινον δὲ τὸν τοῦ Ἑρ-

μοῦ. In mediis et communibus variatur, aliis alios ex tribus reliquis numerantibus: v. c. Macrobius Somn. Scip. I. 29. auctorem citans Ptolemæum in Harmonicis, qui locus exstat III. 16. sed magis congruentes ad præsentem rem, idem exponit in Tetrabiblo I. 5. p. 17. ac disertius etiam hujus Paraphraſtes Proclus I. 5. p. 28. Marklandus volebat ſcribi οὗς * καλοῦσι, quaſi quid excidiſſet. Mihi quidem non perſuadet. Sententia conſtat: *Chaldæi autem putant, Planetas deos eſſe, quos vocant, eorumque duos beneficos cet.* Neque tamen diffimulo, mihi aliquando duriorẽ compoſitionem viſam et tale quid in mentem veniſſe — τῶν πλανητῶν, οὗς θεοὺς γενεθλίους καλοῦσι, δύο μὲν ἀγαθοῦργούς κ. τ. λ.—

370. C. τὰ δὲ Ἑλλήνων] Popularis Græcorum opinio a Poetis et Legum latoribus proſecta. Dii χθόνιοι et ὀλύμπιοι ſive οὐράνιοι paſſim opponuntur: veluti a Plutarcho Deſect. Orac. 416. E. Prim. Frig. 949. Qu. Rom. 270. A. ubi quædam annotavimus: 290. D. Porphyrio Antr. Nymph. §. 6. Pro ἀποτροπαίου legendum ἀποτρόπαιον, ſcilicet μερίδα, aſſentior Marklando. Utriuſque deorum generis diverſitatem ex vulgari opinione notat Iſocrates Orat. Philipp. p. 181: ὁρῶ—καὶ τῶν θεῶν τοὺς μὲν τῶν ἀγαθῶν ἡμῖν αἰτίους ὄντας, ὀλυμπίους προſαγορευομένους· τοὺς δ' ἐπὶ ταῖς ſυμφοραῖς καὶ ταῖς τιμωρίαις τεταγμένους, δυſχερεſτέρας τὰς ἐπωνυμίας ἔχοντας· καὶ τῶν μὲν καὶ τοὺς ιδιώτας καὶ τὰς πόλεις, καὶ νεῶς καὶ βωμοὺς ἱδρυμένας· τοὺς δὲ οὔτ' ἐν ταῖς εὐχαῖς, οὔτ' ἐν ταῖς θυſαῖς τιμωμένους, ἀλλ' ἀποπομπὰς αὐτῶν ἡμᾶς ποιοῦμένους. Harmonia, Martis et Veneris filia, Cadmi uxor, nota in fabulis: Apollodorus III. 4. Pauſanias IX. 5. Hyginus Fab. VI. alii quos ibi citant Interpretes.

370. D. Ἡράκλειτος—ἐξευρήσειν] Tria ſunt diverſa Heracliti dicta. Primum, πόλεμος πατὴρ καὶ κύριος πάντων· quod item Heracliti nomine memorat Proclus in Tim. Plat. I. p. 24. ſine auctore ut proverbium Lucianus De Conſcrib. Hiſt. T. II. p. 4. Icaromenippo p. 759. unde in Adagiis exhibuerunt Eraſmus p. 519. et Collector Stromatei ap. Schottum I 114. Alterum, reprehentionem Homericæ verſus Iliad. Σ. 107. ubi Scholiaſtes Venetus: Ἡράκλειτος

τὴν τῶν ὄντων φύσιν κατ' ἑρὶν συνεστάναι νομίζων μέμφεται Ὁμήρου, σύγχυσιν κόσμου δοκῶν εὐχέσθαι. Item Aristoteles Eudem. VII. 1: Ἡράκλειτος ἐπιτιμᾷ τῷ ποιήσαντι, Ὡς ἕρις ἔκ τε θεῶν καὶ ἀνθρώπων ἀπόλοιτο. Οὐ γὰρ ἂν εἶναι ἀρμονίαν, μὴ ὄντος ὀξέος καὶ βαρέος, οὐδὲ τὰ ζῶα ἄνευ θήλεος καὶ ἄρρενος ἐναντίων ὄντων. Ad hoc placitum Heracliti ostendendum loco gemino Plutarchus De Anim. Procreat. p. 1026. B. illius παλίντροπον ἀρμονίην κόσμου ὁκωσπερ λύρης καὶ τόξου adhibuit, de qua diximus p. 369. A. Et πόλεμον Heraclito cum Empedocli communicat De Solertia Animal. p. 964. D. Tertium est dictum, ἥλιον δὲ μὴ ὑπερβήσεσθαι—quod sincerius exstat apud eundem Plutarchum De Exilio p. 604. A: ἥλιος γὰρ οὐχ ὑπερβήσεται μέτρα· φησὶν ὁ Ἡράκλειτος· εἰ δὲ μὴ, ἐρίννυες μιν δίκης ἐπίκουροι ἐξευρήσουσιν.

370. E. Ἐμπεδοκλῆς δὲ—.] Empedoclis fatis pervulgata opinio, quatuor elementis duas contrarias vires præficiens φιλίαν conjungentem, et νεῖκος disjungentem. Multi sunt auctores: in his solennis Diogenes Laert. VIII. 76. ubi ab interpretibus alii etiam citantur, quibus Davisius ad Ciceronem De Nat. Deor. I. 12. addi jubet Achillem Tattium Isagog. in Arat. p. 125. id est ed. Petav. Uranolog. §. 3. p. 75. Cyrillum Adv. Julian. II. p. 67. Plutarchum Placit. Philos. I. 3. ubi alios porro memorat Corfinus: et plures adferri poterant; et omnes adferre infinitum est. Ipsa Empedoclis verba hoc loco prodita suis auctoritatibus stabilienda sunt. Igitur alter exstat apud Plutarchum De Anim. Tranquillit. p. 474. B: Δῆρις θ' αἱματόεσσα, καὶ Ἀρμονίη θεμερῶπις· ut restituimus ex codicibus pro ἱμερῶπις, monitum jam a Bentleio Epist. ad. Mill. p. 17. etiam hoc loco legendum esse καλεῖ θεμερῶπιν; et restituissemus, nisi omnes libri in vulgata lectione consensissent. Νεῖκος οὐλόμενον est in illis decantatis versibus:

Πῦρ, καὶ ὕδωρ, καὶ γαῖα, καὶ ἡέρος ἥπιον ὕψος

Νεῖκός τ' οὐλόμενον δίχα τῶν ἀτάλαντον ἀπάντη,

Καὶ Φιλότης μετὰ τοῖσιν, ἴση μῆκός τε πλάτος τε·

quæ cum cæteris apponit H. Stephanus in Poesi Philosophia p. 21. præscripta auctoritate ex Plutarcho et aliis: illius est De Plac. Philos. I. 3. alii autem sunt Sextus

Empir. Adversf. Mathem. X. 315—317. Clemens Alex. Strom. VI. p. 624. D. Simplicius in Aristot. Physf. p. 6. Stobæus Eclog. Physf. p. 286. edit. Heeren.

370. E. Οἱ δὲ Πυθαγορικοὶ —] Ex Aristotele sumtum Metaphysf. I. 5 : Πυθαγόρειοι—τὸν ἀριθμὸν νομίζοντες ἀρχὴν εἶναι, καὶ ὡς ὕλην τοῖς οὖσι, καὶ ὡς πάθη τε καὶ ἔξεις· τοῦ δὲ ἀριθμοῦ στοιχεῖα, τὸ ἄρτιον καὶ τὸ περιττόν· τούτων δὲ τὸ μὲν πεπερασμένον, τὸ δὲ ἄπειρον· τὸ δὲ ἐν δὴ ἐξ ἀμφοτέρων εἶναι τούτων· καὶ γὰρ ἄρτιον εἶναι καὶ περιττόν·—ἕτεροι δὲ τῶν αὐτῶν τὰς ἀρχὰς δέκα λέγουσιν εἶναι τὰς κατὰ συστοιχίαν λεγομένας· πέρας, ἄπειρον· περιττόν, ἄρτιον· ἐν, πλῆθος· δεξιὸν, ἀριστερόν· ἄρρεν, θῆλυ· ἡγεμόν, κινούμενον· εὐθύ, καμπύλον· φῶς, σκότος· ἀγαθόν, κακόν· τετραγώνον, ἑτερόμηκες. Adde scriptorem De Placit. Philosoph. I. 7. p. 881. D. Porphy. Vit. Pythag. §. 49, 50. Anonymum Vit. Pyth. §. 3, 4. Stanleium Hist. Philosf. p. 719. Bruckerum T. I. p. 1049.

370. E. Ἀναξαγόρας δὲ νοῦν καὶ ἄπειρον] Neque hunc facile quisquam ignorat rerum omnium descriptioni Νοῦν effectorem et ordinatorem præfecisse : testes sunt Plato, Aristoteles, Cicero Nat. Deor. I. 11. Diogenes Laert. II. 8. utrobique plurimi a Davisio et Menagio citati. Scriptor De Placitis Phil. I. 3. Valckenarius in Diatribe de Fragm. Euripid. V. p. 40. Interpretationem loci Ciceroniani nuper in schola huic operi destinata tractavimus : nunc apponere non attinet. Minus vulgo animadversum ἄπειρον Anaxagoræ, nec a Bruckero quidem ostensum. Est hæc materia, quam Νοῦς ordinavit, constans ὁμοιομερείαις, partibus similibus, iisque infinitis. Notavit Aristoteles Physic. I. 4, 6. III. 4. Lucretius I. 830—844 : *Nunc et Anaxagoræ scrutemur homæomeriam* :—*Nec tamen esse ulla parte idem in rebus inane Concedit, neque corporibus finem esse secandis.* Cicero Acad. IV. 37 : *Anaxagoras materiam infinitam : sed ex ea particulas similes inter se minutas ; eas primum confusas, postea in ordinem adductas mente divina.*

370. E. Ἀριστοτέλης δὲ τὸ μὲν εἶδος τὸ δὲ στέρησιν] Atqui his commune in quo ambæ versentur substratum dat ὕλην materiam Physic. I. 7, 8. Plutarchus, qui dicitur, De Placit. Philosf. I. Moshemius in notis ad Cudworthum λεπτολογῶν

reprehendit Plutarchum in commemoratione Anaxagoræ et Aristotelis. Atqui haud temere censentur in iis qui contraria principia statuerunt; idque Plutarcho ad propositum satis erat.

370. E, F. Πλάτων δὲ—] Forma ἐπιλυγίζόμενος proba habenda, ut ostendit Ruhnkenius ad Tim. Voc. Ἐπηλυγάζονται p. 119. et hoc loco libri omnes in vulgata consentiunt, et Xylander ac Squirius non nisi suo ipsi iudicio ἐπηλυγίζόμενος substituerunt. Nomina ταυτὸν et θάτερον frequentia sunt Platoni in Timæo p. 528. D. et sequ. Ἐν δὲ τοῖς Νόμοις spectat ad Leg. X. p. 669. B. ΑΘΗΝ. Ἄρ' οὖν τὸ μετὰ τοῦτο ὁμολογεῖν ἀναγκαῖον τῶν τε ἀγαθῶν αἰτίαν εἶναι ψυχὴν καὶ τῶν καλῶν, καὶ κακῶν καὶ αἰσχυρῶν, δικαίων τε καὶ ἀδίκων, καὶ πάντων τῶν ἐναντίων; εἶπερ τῶν πάντων γε αὐτὴν θήσομεν αἰτίαν. ΚΛ. Πῶς γὰρ οὗ; ΑΘΗΝ. Ψυχὴν δὴ διοικοῦσαν καὶ ἐνοικοῦσαν ἐν ᾧ πασι τοῖς πάντη κινουμένοις μῶν οὐ καὶ τὸν οὐρανὸν ἀνάγκη διοικεῖν φάναι; ΚΛ. Τί μὴν; ΑΘΗΝ. Μίαν ἢ πλείους; ΜΕΓ. Πλείους· ἐγὼ ὑπὲρ σφῶϊν ἀποκρινοῦμαι. ΑΘΗΝ. Δυοῖν μὲν γέ που ἔλαττον μὴδὲν τιθῶμεν, τῆς τε εὐεργέτιδος, καὶ τῆς τάναντία δυναμένης ἐξεργάζεσθαι. Quod postremum dicit Plutarchus, ἀπολείπει δὲ καὶ τρίτην—pertinet ad Tim. p. 528. D. mediam illam ex duabus contrariis mixtam materiam, τῆς ἀμερίστου καὶ ἀεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ ἐχούσης οὐσίας, καὶ τῆς αὐτῆς περὶ τὰ σώματα γιγνομένης μεριστῆς τρίτον ἐξ ἀμφοῖν συνεκέρασατο οὐσίας εἶδος—hinc animam fecit Deus. Atque aliis etiam locis eandem celebrat sententiam: veluti Politico p. 175. A: τὸν κόσμον μῆτε αὐτὸν χρὴ φάναι στρέφειν ἑαυτὸν ἀεὶ, μῆτ' αὐτὸν ὅλον ἀεὶ ὑπὸ θεοῦ στρέφεσθαι διττὰς καὶ ἐναντίας περιγωγὰς· μῆτ' αὐτὸν δύο τινὲ θεῶν φρονοῦντε ἑαυτοῖς ἐναντία, στρέφειν αὐτόν· *sed mundus vicissim a deo ducitur, et sibi ipse soli relinquitur*—. p. 176. C, D. Rep. II. p. 430. D: Οὐδ' ἄρα ὁ θεὸς, ἐπειδὴ ἀγαθὸς, πάντων ἂν εἴη αἴτιος, ὥς οἱ πολλοὶ λέγουσιν· ἀλλ' ὀλίγων μὲν τοῖς ἀνθρώποις αἴτιος, πολλῶν δὲ ἀναίτιος· πολὺ γὰρ ἐλάττω τὰ ἀγαθὰ τῶν κακῶν ἡμῖν· καὶ τῶν μὲν ἀγαθῶν οὐδένα ἄλλον αἰτιατέον· τῶν δὲ κακῶν ἄλλ' ἅττα δεῖ ζητεῖν αἰτία, ἀλλ' οὐ τὸν θεόν.

p. 371. B. ἐπίκλητον—ἀθρίαις—ἀφανισμοί] Quæ his corruptis substituunt Viri Docti, comprobantur usu et alio

rum Scriptorum et ipsius Plutarchi: veluti ἐπίκνηρον, Anim. Tranquill. p. 475. D. Sympof. IV. 2. p. 662. E. Adv. Epicur. 1090. B. Fragm. XVII. —: ἀωρίαις, Fortun. Rom. p. 322. A. Menander ap. Stob. p. 387. ex emendatione Bentleii. Aristides T. II. 181. 302. —: ἀφηνιασμοί, De Alexandri Fort. p. 341. F. Virt. Mor. 451. D.

371. B. ΣΗΘ.—Βεβῶνα] Nominum ratio cognoscatur ex Jablonskio Panth. Æg. P. III. p. 102 et 107. et Collect. Voc. Æg. p. 51 et 287. In hoc iterato accentum Βέβωνα librorum auctoritate retinuimus: item Μάνεθος noluimus in Μάνεθως mutare.

371. C. περὶ μὲν τοῦ ὄνου] p. 363. B, C.

371. C. ἵππον ποτάμιον] Jablonsk. Panth. Æg. P. III. p. 68.

371. D. ἀφίξιν Ἰσιδος—] Videatur idem in Opusculis De Diebus Ægypt. in Calendario Romano p. 306.

371. D. Ἐν δὲ Ἀπόλλωνος πόλει] Apposite Ælianus Nat. Animal. X. 21: Ἀπολλωνοπολῖται δὲ, Τεντυριτῶν μοῖραι, σαγηνεύουσι μὲν τοὺς κροκοδείλους, καὶ τῶν περσεῶν, φυτὰ δὲ ἐστὶν ἐπιχώρια, ἐξαργτήσαντες μετεώρους μαστιγοῦσίν τε πολλαῖς καὶ ταῖς ἐξ ἀνθρώπων ξαίνουσι κνυζομένους καὶ δακρύνοντας· εἶτα μέντοι κατὰ κόπτουσιν αὐτοὺς καὶ σιτοῦνται· — Οἱ γὰρ μὴν Ἀπολλωνοπολῖται μισοῦσι κροκοδείλον, λέγοντες τὸν Τυφῶνα ὑποδῦναι τὴν τούτου μορφήν. Quo loco, ut multis aliis aliorum Scriptorum locis, mirum ut illud ἐξ ἀνθρώπων interpretes omnes vexarit: quod nil aliud est nisi *crudelissimæ plagæ, quæ ab hominibus gravissimæ excogitari et infligi possunt*: nam πληγὰς per ellipsin omitti notius est. Et me quidem jam puerum adverterat dictio in Hieroclis ἀστείοις legendis, quibus Vita ejus, a Suida ex Damascio relata, præmitti solet, ubi legitur, εἰς δικαστήριον ἀχθεὶς ἐτύπτετο τὰς ἐξ ἀνθρώπων πληγὰς· cui loco Kusterus, licet a Pearsono similem adscriptum videret Æschinis Adv. Timarchum p. 179. A: τὸν Πιτάλακον ἐμαστίγουν τὰς ἐξ ἀνθρώπων πληγὰς, non tamen se expediit. Vidi postea deinceps apud Platonem Theætet. 126. C. et alios, putaviq. me solum hæc ut repertorem tenere; cum ecce incidi in Abreschii libros, eaque jam occupata et vulgata cognovi, Animadv. in Æschyl. p. 140 et 651. et

Auctar. Dilucid. Thucyd. p. 386. quædam pauca tamen mihi relicta v. c. Aristidis T. I. p. 265, 419, 438. Libanii Orat. De Ira Juliani §. 19. ap. Fabric. B. G. VII. Basilii M. Epist. CCCLXXXIX. p. 386. D. Heliodori II. p. 62 : δεδαπάνηται τὸ ἐξ ἀνθρώπων κάλλος· *consumpta est excellentissima humani generis pulcritudo* : quo sensu dixit Chariton I. p. 14 : καὶ γὰρ οὐδὲ ἀνθρώπινον τὸ κάλλος. Dionysii Hal. in Isæo p. 104. fin. Ex eodem alia Reiskius annotavit ad Æschinis Or. Adv. Timarch. l. c. Or. Gr. Vol. III. p. 83.

371. D. Ὅσιν — ὀφθαλμῶ καὶ σκήπτρῳ γράφουσιν] Huc pertinet quod est apud Sextum Empir. Adv. Mathem. V. 31 : Αἰγύπτιοι βασιλεῖ μὲν καὶ δεξιῷ ὀφθαλμῷ ἀπεικάζουσι τὸν ἥλιον· βασιλεία δὲ καὶ ἀριστερῷ ὀφθαλμῷ, τὴν Σελήνην· ῥαβδοφόροις δὲ τοὺς πέντε ἀστέρας· τῷ δὲ λοιπῷ λαῷ τοὺς ἄλλους ἀπλανεῖς.

371. E. Ὅμηρος—] Iliad. Θ. 22.

371. E. ἱέρακι] Attigit Jablonskii Panth. Æg. P. I. p. 206. Et solem accipitris signo scribunt, teste Horapolline Hieroglyph. VI. et Porphyrio De Abstin. IV. 9. Solis autem et Ofiridis eadem esse numina, sæpius hoc in libro pronunciat Plutarchus.

371. E. διοικεῖν αὐτὸν ἐλαχίστη τῇ τροφῇ] De hujus correctionis veritate non dubitet qui legerit quæ de verbo διοικεῖν exposuimus p. 95. E. Quo minus probandum est Meziriaci ἀδικεῖν.

371. E. νεκρῶν ἀτάφων—] Vulgatum ὄμμασι habet aliquid patrocinii a Porphyrio De Abstin. IV. 9. p. 326 : προσφιλεῖ—ἡλίῳ ἱέρακα—οἰκτεῖραντα δὲ καὶ ἄνθρωπον, καὶ κωκύοντα ἐπὶ νεκρῷ κειμένῳ, γῆν τε ἐπαμώμενον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, ἐν οἷς τὸ ἡλιακὸν κατοικεῖν πεπιστεύκασι φῶς—. Simpliciter rem narrat Ælianus Nat. Animal. II. 42 : Νεκρὸν δὲ ἄνθρωπον ἱέραξ ἰδὼν, ὡς λόγος, πάντως ἐπιβάλλει γῆς τῷ ἀτάφῳ.

371. F. ἂν γὰρ ἀρπασθῇ—] Inimicitias naturales inter utrumque animal ab Ægyptiis exemplo ignis et aquæ significari, refert idem Ælianus Nat. Animal. X. 24 : Σέβουσι δέ τοι Τεντυρίται ἱέρακας· οὐκοῦν οἱ Κόπτον οἰκοῦντες ὡς κροκόδειλων πολεμίους λυπεῖν προηρημένοι, πολλάκις ἀνασταυροῦσιν ἱέρακας. Εἰκάζουσι δὲ τὸν μὲν κροκόδειλον ἐκεῖνοι ὕδατι, ἔνθεν τοι καὶ σέβου-

σιν· οἱ δὲ ἱέρακα πυρὶ, ταύτῃ τοι καὶ προσκυνούσι· μαρτύριόν τε ἐπάγουσιν, ἀπότομον αὐτῶν εἶναι λέγοντες πῦρ καὶ ὕδωρ ἀμιγές. ταῦτα οὖν πενθοῦντες Αἰγύπτιοί φασι. Postrema manifeste corrupta, sic fortasse emendanda sunt—: ἐπάγουσιν, ἀπὸ γονῶν αὐτῶν εἶναι λέγοντες π. κ. ὕ. ἀμ. ταῦτα οὖν πείθοντες Αἰγύπτιοί φασιν· i. e. *adferuntque testimonium, dicentes ignem et aquam ab ipso ortu et origine esse contraria nec misceri posse: idque mihi persuadentes dicunt*: de πείθοντες certe vix est quod dubitetur: sic enim solet Ælianus v. c. X. 14, 29. XII. 3. XIII. 23. XV. 16. XVII. 14. Cicero Ep. Div. IX. 25. *mibique persuadet*.

371. F. Ὀσίριδος ἄγαλμα—ἐξορθιάζον τῷ αἰδοίῳ] Jablonskii Panth. Æg. P. I. p. 288. huic signo accommodat nomen Ἀρσαφῆς supra proditum p. 365. F. idque *fortem et virilem* interpretatur. De re conf. Diod. Sic. I. 88. et Wesselingius.

p. 372. A. ἡγούμενοι] Hoc in σημαίνει mutatum leniorem habet rationem, quam quod Marklandus et Squirius conijciebant: ἀμπεχόνῃ δὲ φλογοειδεῖ στέλλουσιν—. Quod vero uterque in voce σῶμα offenditur, et ego aliquando σῆμα malebam, nunc nil mutatum velim: sic supra 366. A. Ἰσίδος σῶμα γῆν· et 373. A.

372. A. οἷς φθείρει] Potest ferri: nec tamen melius quam ὅς φθείρει, quod volunt Mez. Bentleius, Squirius.

372. A—E. ἐν δὲ τοῖς ἱεροῖς ὕμνοις—γενεθλίοις Ὁρου] Ut iusta et Grammatica ratione Plutarchi dictionem interpretemur, certe ita de his libris loquitur, ut qui ipsius ætate superstites fuerint: talis est Threnus in Saturnum p. 363. D. Nam ubi aliorum sequitur auctoritatem, diserte eam memorat, veluti de libris Mercurii p. 375. F. Et sua quoque ætate Carmina Ifidis per decem mille annos servata ab Ægyptiis celebrari, narrat Plato Leg. II. 557. C. VIII. 631. G. In tempore festorum ratio interpretationis Plutarcheæ apparet. Menses triginta dierum usurpasse Ægyptios constat, et Plutarchum secutum esse documento etiam est quod τῇ τριακάδι τοῦ Ἐπιφῖ μηνός, trigesimo die mensis Epiphi, natale festum Oculorum Hori

agi narrat: sed quomodo hic dies semper in Novam, id est Obscuram, Lunam incidat, qua Sol et Luna, in una recta linea ad Terram sunt, intelligi nequit; nisi ut dicas festum hoc non anniversarium fuisse, sed iis tantum annis agi solitum, quibus trigessimus ejus Mensis dies in νεομηνίαν, Novilunium, incideret. Porro τῇ ὀγδόῃ φθίνοντος τοῦ φαιφῖ, reddendum erat *vigesimo octavo die Mensis Phaophi*, non ut nunc editum est, *vigesima secunda*. Allegoria baculi Solis ex eodem est genere quo illa, quæ Vulcano ut claudo tribuit bacillos, quia ignis ligno alendus est: quam Plutarchus prodit De Vultu Lunæ p. 922. A. ubi similia aliorum dicta referemus. Rursus, quod reditus Solis a solstitio hiberno ad æstivum πάροδος dicitur, recte dicitur; nec Marklandi περίοδος probandum: quod autem hic reditus septimo mense confici perhibetur, rursus movet suspicionem Lunares Menses significari; nisi Plutarchus pro sexto septimum posuit, quia tunc perfectum et jam consummatum est opus τῆς παρόδου. In verbis τετράδι μηνὸς ἱσταμένου πάντων πρῶτος, videtur excidisse nomen mensis, quod fortasse lateat in πάντων, pro quo Scriptor Παῦνι vel Παχών dederit; aut παντὸς, id est ἐκάστου, uniuscujusque mensis: hujus autem festi significationem in Tabula Isiaca reperisse sibi videbatur Jablonskius, ut prodidit in hujus Tabulæ Nova Interpretatione Opusc. II. p. 235, 236. Denique περίεσιν non repugnem si quis a librario, ab auctore περιῖασι profectum putet.

372. D. Ὅσιγιν—Σείριον] Comparanda sunt quæ p. 365. F. legimus. Sed hæc est notatio commentum eorum qui res Ægyptiacas ἐξελληνίζειν solebant: verior cognoscatur ex iis, quos citat Jablonskius Panth. Æg. P. I. p. 127, 144. II. p. 148. et Collect. Voc. Æg. p. 187. cum annotatione Tewateri nostri.

372. D. τὴν δὲ Ἰσιν οὐχ ἐτέραν τῆς Σελήνης] Jablonskius Panth. Æg. P. II. p. 7, 8.

372. E. ἄλλως γέ πως] Hujus quidem loci sententia postulat ἄμως γέ πως, qua de formula diximus p. 73. E. Cæterum et ἄλλως γέ πως probum, nec infrequens est, veluti

apud Plutarchum Opp. Mor. p. 44. E. 515. C. 637. C. 698. A. 745. C. 873. C. 859. E. Vit. 291. A. 642. C. In Lyfia p. 234. pro hac illam restituit Taylorus.

372. E. τιθήνη καὶ πανδεχῆς ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος] in Timæo p. 534. B. 535. A, B. Inde Plutarchus Opp. Mor. p. 1014. D, E. 1015. D. 1023. A.

372. E. μυριάνυμος] Jablonskius Panth. Æg. P. II. p. 24. Ratio quam reddit Plutarchus διὰ τὸ πάσας ὑπὸ τοῦ λόγου τρεπομένη μορφὰς δέχεσθαι καὶ ιδέας Stoicam habet speciem, quam notavimus p. 369. A.

p. 373. A. εἰκόνας ἐκμάττεται — ἀπεληλαμένον] Hæc Platonica sunt: partim ex Theæteto de malo ad hanc terram ablegato p. 128. E. supra nobis notatum p. 369. D. De impressarum formarum, ἐκμαγείων, confusione, indidem p. 136. D—F. de idearum in materiam impressione, ut subiectum ἐκμαγεῖον Timæo p. 534. F. Plutarchus mox 374. E. 392. D. 882. C. Apposite Didymus ap. Euseb. Præp. Evang. XI. p. 545. C: ὃν τρόπον δὲ σφραγίδος μιᾶς ἐκμαγεῖα γίνεσθαι πολλὰ καὶ συχνὰς εἰκόνας ἐνὸς ἀνδρός· οὕτως ἐκ μιᾶς ἐκάστης ιδέας αἰσθητῶν σωμάτων φύσεις παμπληθεῖς — quibus gemina exstant apud Alcinoum De Doctrin. Platonis Cap. XII. p. 356. Verbum ἐκμάττεσθαι τι, aliquam formam in se suscipere, est apud alios, et Plutarchum De Vultu Lun. 934. E. 945. A. Cicerone, 883. D. Quædam notavit Ruhnkenius Ep. Crit. I. p. 49.

373. C. Ὁ δὲ ὦρος οὗτος] Haud temere suspicatus esse videor pro οὗτος auctorem scripsisse ὁ νέος, i. e. junior, minor natu: ita enim Plutarchus loqui solet: v. c. Vit. p. 557. C. 636. E. 740. A. 742. E. 788. F. 880. D. 883. A. 887. C. 922. D. 994. A. 996. C. De utroque Horo in hoc libro Plutarchus p. 355. F. Jablonskius Panth. Æg. P. I. p. 213—216, 245.

373. C. τῇ ἐτέρᾳ χειρὶ Τυφῶνος αἰδοῖα κατέχειν] Fortasse pertinet ad opinionem eorum qui Horum eundem ac Priapum faciunt: de qua Jablonskius Panth. Æg. P. I. p. 209.

373. E. Πλάτων] Timæo p. 527. A, C. 529. C. 534. B, G: χερὶ γένη διανοηθῆναι τριτά· τὸ μὲν γιγνόμενον, τὸ δὲ ἐν ᾧ γίγ-

νεται, τὸ δὲ ὅθεν ἀφομοιούμενον φύεται τὸ γιγνόμενον· καὶ δὴ καὶ προσεικᾶσαι πρέπει, τὸ μὲν δεχόμενον, μητρί· τὸ δὲ ὅθεν πατρί· τὴν δὲ μεταξὺ τούτων φύσιν, ἐκγόνῳ. Et notavimus p. 372. E.

373. F—374. A. Αἰγυπτίους δ' ἄν τις—καὶ δυάδος] Com-
mentum Arithmeticum. Sit triangulum recti anguli; ha-
beat singularum linearum hunc modum: perpendicularem
= 3, basin = 4, hypotenusam = 5: fiant quadrata singula-
rum: $3 \times 3 = 9$: $4 \times 4 = 16$: $5 \times 5 = 25$. Summa quadrato-
rum, lineæ perpendicularis et baseos, 9 et 16. erit æqualis
quadrato hypotenusæ 25. Platonis *nuptialis numerus* non
est figura Geometrica, sed calculus Arithmeticus. De-
inde, in laudabili generatione, non modo utitur tribus his
numeris 3, 4, 5, sed omnibus quadratis usque ad centena-
rium, 1, 4, 9, 16, 25, 36, 49, 64, 81, 100. si quidem se-
quamur Jamblichi interpretationem in Nicomachi Arithm.
p. 116, 117. At secundum explicationem Ismaelis Bullialdi
ad Theonis Mathem. p. 292, 293. fundamentum compu-
tationis ponitur radix rationis sesquitertiæ et sesquiquartæ,
3, 4, 5. quod melius congruit verbis Platonis, ἐπίτρετος
πυθμὴν πεμπάδι συζυγείς. Rep. VIII. p. 492. F. Et hoc quis
miretur, quod Plutarchus dicat—τὰ μὲν γὰρ τρία πρῶτος
περισσὸς καὶ τέλειος ἔστι· imparem primum constat: τέλειον
omnino non constat, siquidem Mathematici πρῶτον τέλειον,
senarium 6 ponunt, v. c. Theon Math. p. 70, 71. Atqui
ternarium, 3, aliquoties πρῶτον τέλειον appellat Plutarchus
v. Sympof. IX. 3. p. 738. E. De Animi Procreat. p.
1020. D. Fabio Max. 176. D. Difficultatem ipse solvit
Theon p. 72: λέγεται δὲ καὶ ὁ τρία τέλειος, ἐπεὶ δὴ πρῶτος ἀρ-
χὴν καὶ μέσα, καὶ πέρας ἔχει. Adde Nicomachum ap. Phot.
Cod. CLXXXVI.

374. A. καὶ τὰ πάντα—πεμπάσασθαι] Si cognata sunt πέντε
et πάντα, de quo non statuo, certe potius illud ab hoc
existisse credibile fit; siquidem πάντα legitimam suam ori-
ginem habet in nomine πᾶς, πᾶσα, πᾶν. Verisimilior est ori-
go verbi πεμπάζεσθαι a πέντε· eandemque reponit Plutar-
chus De EI Delph. p. 387. E. Defect. Orac. p. 429.
D—F. et significat Eustathius in Hom. p. 135, 41. et p.
1502, 45.

374. A, B. τῶν γραμμάτων—ὁ Ἄπις.] Hunc locum tractat Jablonskius Panth. Æg. P. II. p. 195. Et videtur utriusque rei, et literas Ægyptiorum fuisse 25, et tot annos Apidem vixisse, hoc uno loco exstare.

374. B. Ὡρον εἰώθασιν—σύνεστιν.] Ægyptiacorum nominum interpretationem ex linguæ Copticæ rationibus probat Jablonskius: Καίμιν Voc. Æg. p. 99: Μοῦθ ibid. p. 150. et Panth. Æg. II. p. 120: Ἀθυρί et Μεθύερ ibid. p. 121 et 123. et Voc. Æg. p. 20, 133. Platonis δεξαμενὴ est in Timæo p. 535. G. inde Plutarchus retulit Procreat. An. p. 1023. A. Plac. Phil. 882. C. In vocabulis αἰτίου et ἀγαθοῦ error librarii exstat; nam utrobique idem postulatur, Nunc magis probo Marklandum et Squirium pro αἰτίου reponentes ἀγαθοῦ, quod nec dissentit a Jablonskii interpretatione, et consentit cum sequenti dictione Plutarchi, D. ἐνδεᾶ μὲν οὔσαν αὐτὴν καθ' ἑαυτὴν τοῦ ἀγαθοῦ, πληρουμένην δὲ ὑπ' αὐτοῦ.

374. B, C. Ἡσίοδος—μεταλαμβάνοντες] Hesiodus Theogon. 116. Non repudiandum Bentleii τὰ πρῶτα πάντων pro τ. πρ. πάντα. Simplex γε δὴ alibi a Plutarcho recte positum huic loco non aptum est, qui requirit εἴ γε δὴ, *scilicet quidem, nimirum*, quod eidem hac in compositione frequens est: v. c. Opp. Mor. p. 30. F. 561. B. 572. F. 601. D. 718. C. 732. B. 783. C. 926. A. 928. A. 1008. B. 1033. B. 1067. E. 1088. B. 1100. D. Vit. 56. E. 287. D. Et ne quis hæreat in dictione, οὐχ ἑτέρας—ἀλλὰ ταύτας, *non alias—sed has*; est hoc item usitatum ut in huiusmodi oppositione ἀλλὰ ponatur pro ἢ, aut ἀλλ' ἢ, *quam*: sic Plutarchus. Opp. Mor. p. 96. D. 283. A. 286. E. 362. A. 488. A. 758. C. 963. E. Homer. Iliad. Π. 62. Plato Leg. III. p. 598. E. Meleager Epigr. LXXI. Pausanias X. 29. p. 869: οὐκ ἄλλος—ἀλλὰ ὁ πρῶτος Joh. Chrysostom. De Provid. Homil. V. T. I. p. 736. C: οὐδαμῶθεν—ἀλλ' ἀπὸ τῆς ῥαθυμίας *non aliunde—quam a pigritia*—. Denique animadvertenda notio verbi μεταλαμβάνειν, *vertere verbum, red-dere verbum alio verbo*: ut Galenus dixit, De Optima Doctr. T. II. p. 16. C: ὁ Φαβωρίνος εἰς τὴν Ἀττικὴν φωνὴν εἰωθὼς μεταλαμβάνειν ἕκαστα τῶν ὀνομάτων. Similiter Plutarchus De-

mosth. p. 849. B: *aliquam dictionem aliter pronunciare*. Frequens etiam est simpliciter *mutandi* significatione. Hinc μετάληψις Rhetorica figura.

374. C. τὸν Πλάτωνος — μῦθον — ἐν Συμποσίῳ] p. 328. A. multis hinc celebrata fabula: Maximo Tyrio Diff. X. 4. Origeni Adv. Cels. IV. p. 532. seq. Plotino subinde p. 293. A. 295. C. 296. F. 298. B. 317. B. Porphyrio Antr. Nymph. §. 16. Themistio Or. XIII. p. 162. B. Ad hoc exemplum conformavit fabulam de connubio Πόνου et Φύσεως ille, qui dicitur Hermes Trismegistus, apud Stobæum Eclog. Phys. p. 118.

374. E. Χρηστέον δὲ τοῖς μύθοις οὐχ ὥς λόγοις—] Λόγος censetur *vera* narratio: μῦθος, *fieta*. Igitur in μύθῳ dicitur λόγος verum quod in fabulæ involucro latet, propositum, res significata sive ad cognoscendum sive ad agendum. Ergo non totus μῦθος continetur λόγῳ, sed multæ μύθου partes tantummodo spectant ad narrationis nexum et ornatum. De differentia λόγου et μύθου diximus ad Ser. Numinis Vindict. p. 83. 561. B. Et hæc nunc monuimus Reiskii causa.

374. E. ἐνίων φιλοσόφων δόξας] Id est, *Stoicorum*. Hi enim *materiam* sic informabant. Diogenes Laert. VII. 134: δοκεῖ δὲ αὐτοῖς ἀρχὰς εἶναι τῶν ὄλων δύο, τὸ ποιοῦν καὶ τὸ πάσχον· τὸ μὲν οὖν πάσχον εἶναι τὴν ἄποιον, τὴν ὕλην· τὸ δὲ ποιοῦν τὸν ἐν αὐτῇ λόγον, θεόν. Stobæus Eclog. Phys. p. 30. At Platoni materia, et ipsi quidem est ἄμορφος, ἄποιος, ἀνείδεος, non tamen ἄψυχος· ut sæpe in Timæo pronunciat v. c. 534. G. 535. A. indeque probabilem mali originem attulit, ut docet Plutarchus De Animi Procreat. p. 1015. A. seq. et supra De Isid. et Os. p. 369. A. ubi videantur annotata nostra.

374. E. ἔλαιον ὕλην μύρου] Pertinet ad eamdem similitudinem Platonis Tim. p. 535. A. rectius interpretandam: quam retulit quoque Alcinous Doctrin. Plat. Cap. XII. p. 350.

374. E. ἐκμαγεῖον] Plerumque quidem est *signum* quod ex forma imprimitur alicui materiæ, ut notavimus supra p. 373. A. at hic est ipsa *materia* in quam signum impri-

mitur; quæ significatio licet rarior, tamen analogiæ est convenientior; siquidem terminatio εἶον frequens est in significando loco, v. c. ἱατρεῖον, κουρεῖον, μουσεῖον, et sexcentis aliis. Ita ἐκμαγεῖον dicitur ipsa materia quæ formas rerum suscipit, a Platone in Tim. p. 354. F: ἐκμαγεῖον φύσει παντὶ κεῖται, κινούμενόν τε καὶ διασχηματιζόμενον ὑπὸ τῶν εἰσιόντων· quem locum fere descripserunt Pseudo-Plutarchus Placit. Philos. I. 9. Stobæus Eclog. Phys. p. 29. et plenius in editione Heerenii P. I. p. 318. Alcinous Doctr. Plat. Cap. XII. p. 350. Simili in re adhibuit Plutarchus Sympos. V. p. 672. E: ψυχὴν—ὥσπερ ἐκμαγεῖον ἢ κάτοπτρον εἰκόνας καὶ εἰδῶλα τῶν ἐν σαρκὶ γινομένων αἰσθήσεων ἀναδεχομένην.

374. F. σπέρμα τῆς γυναικὸς] Antiquorum opiniones refert Pseudo-Plutarchus Placit. Phil. V. 5. Conferatur Hippocrates De Genitura p. 232 et 233. Aristoteles De Generatione Animal. I. 20. illum conferre ad genituram fœtus muliebri semen aientem, contra hunc negantem, defendit Galenus, cujus sententiam refert Nemefius De Natura hominis Cap. XXV. p. 210. addens: τοιαῦτη δὲ οὖσα τῆς γυναικὸς ἡ γονή, τροφὴ γίνεται τῆς τοῦ ἀνδρός.

374. F. ὑπεναντίαν] Forte se tueatur proximis p. 376. B. p. 375. A. δικαισύνη] Sane Monachum redolet. Recte dici poterat δικαίως· ut Plato Leg. VIII. p. 647. F: συνδυασθέντες ἄρρην θηλεία κατὰ χάριν καὶ θήλεια ἄρρени, τὸν λοιπὸν χρόνον ὁσίως καὶ δικαίως ζῶσι, ἐμμένοντες βεβαίως ταῖς πρώταις τῆς φιλίας ὁμολογίαις.

375. C. Πλάτων—καὶ Ἀριστοτέλης—] Non quidem his verbis, sed quod in hanc sententiam valeat: Plato τὸ ὄν, ταυτὸν, et horum generum formas, τὸ ἀληθές, τὸ καλόν, τὸ ἀγαθόν, iisque contraria τὸ ἕτερον, τὸ κακὸν κ. τ. λ. in Timæo, Sophista, Politico, Philebo, refert: Aristoteles τὸ ὄν eique opposita in Metaphysicis: hujus etiam στέρησις pertinet: et omnino utriusque ea placita quæ notavimus p. 370. E.

375. C. Ἴσιν καλοῦσι παρὰ τὸ ἴσθαι μετ' ἐπιστήμης —] Duplex originitio Græca: altera ad ἐπιστήμην spectans ab ἴσῃμι, initio libri jam posita p. 351. F. 352. A. altera παρὰ τὸ ἴσθαι, id est φέρεσθαι, memoratur a Clemente Alexandr. Strom. I. p. 382. edit. Potter. Ἴσιν δὲ καὶ τὴν ἰω, φασίν,

διὰ τὸ ἰέναι αὐτὴν διὰ πάσης τῆς γῆς πλανωμένην· et Etymologo M. in Voce Ἴσις.

375. C. τοῖς θεοῖς πᾶσιν ἀπὸ δυεῖν ῥημάτων τοῦ θεατοῦ καὶ τοῦ θεόντος ἐστὶν ὄνομα κοινὸν] Poterat tertium citare τοῦ θέντος, *ponente*. Quæ autem sit originis cognatio, in verbis nulla significationis communione conjunctis, θέω, *pono*, *curro*, *speῖο*, ostendimus p. 22. E. quo loco animadversis addantur orta ex primitivo τέω, θέω *pono*: τέλω, τελέω, τέλος, *finis*, *finis*: θέλω, *animo pono*, *statuo*, *volo*: θέω, *pono*, *figo*, *oculos intendo*, unde θεάω, θάω, θαύω, θαυμάζω· quæ notio in verbo ἀτενίζω exstat. Aliorum etymologias nominis θεός adferre nil attinet.

375. D. Πλάτων] In Cratylo compluribus locis: veluti hinc in Plutarcho legendum videatur τὴν οὐσίαν δηλοῦν τοὺς παλαιούς Ἑσίαν καλοῦντας. Sic Plato p. 264. F: εἰοίκαμεν γὰρ καὶ ἡμεῖς τοπαλαιὸν Ἑσίαν καλεῖν τὴν οὐσίαν. Porro p. 268. F: ἡ φρόνησις, φορᾶς ἐστὶ καὶ ροῦ νόσις.—ὅταν δὲ συνιέναι λέγῃ—συνπορεύεσθαι λέγει τὴν ψυχὴν τοῖς πράγμασι τὸ συνιέναι. Tum 270. B: ἄτε γὰρ ἰόντων τῶν πραγμάτων, πᾶν τὸ κακῶς ἰὸν κακία ἂν εἴῃ.—τὸ δὲ κακῶς ἰέναι ὅ τι ποτέ ἐστι, δοκεῖ μοι δηλοῦν καὶ ἐν τῇ δειλίᾳ.—ἡ δ' οὖν δειλία τῆς ψυχῆς σημαίνει δεσμὸν εἶναι ἰσχυρόν.—καὶ ἡ ἀπορία κακόν· καὶ πᾶν ὡς εἰσικεν, ὅ τι ἂν ἐμποδῶν ἢ τῷ ἰέναι καὶ πορεύεσθαι.—D: τὸ γὰρ ἐμποδίζον καὶ ἰσχον τῆς ροῆς τὰ ὄντα λαιδορεῖν μοι φαίνεται διαπαντός ὁ τὰ ὀνόματα θεῖς. Sed longum est omnia apponere. Cæterum in Notatione Emendationum non omittendum erat εὐροῦσι καὶ θεοῦσι, cujus loco Mez. et Reiskius recte legi volunt εὐροοῦσι καὶ θέουσι· cujus etymologiæ eamdem rationem paulo diversis verbis reddit Plato ibidem 270. C.

375. E. τὰ μὲν ἱερὰ τὰ δὲ ὄσια—] Notissima est apud Atticos horum nominum oppositio, qua ἱερὰ dicuntur *sacra*: ὄσια, *profana*, *privata*: de quibus videatur Ruhnkenius ad Tim. p. 196. et qui ab eo citantur. At ἱερὸς de *superis*, ὄσιος de *inferis*, et seorsim raro usurpatur, et rarius conjunctim, ut nos quidem ea nomina in hujusmodi oppositione legere non meminerimus. Sane ὄσιος et ἡ ὄσια, subinde de *religione mortuorum*, *jure manium*, *sepultura*, dicitur: v. c. De Socrat. Gen. p. 585. D: ὁσίως ὑπὸ τῶν φίλων κεκηδεῦσθαι

Oracul. de Arato in Ej. Vit. p. 1051. D. Dio Chryf. Or. XXXVII. p. 462. A: τὰ τῆς ὀσίας περίκειται, dicitur de mortuo cui statua posita est, *jus deorum manium obtinet*: vulgo legitur οὐσίας. Sextus Empir. Pyrrhon. Hipp. III. 198. Ælian. Var. Hist. XII. 64. Jamblich. Vit. Pyth. §. 32. 184.

375. E. Ἀνουβις — νομίζοντες.] Conjungenda sunt cum iis quæ vidimus p. 368. E, F. et Jablonskio Panth. Æg. P. III. p. 1. sequ. Pythagoreorum in gallos albos religio, notatur Sympof. IV. p. 670. C.

375. E. καὶ γὰρ ἄλλα μυρία—γλώττας—.] Et hoc magis Græciæ amorì, quam veritati, datum, pertinere vult adversus Platonis dictum in Cratylo, p. 268. A: ἐννοῶ γὰρ ὅτι πολλὰ οἱ Ἕλληνες ὀνόματα, ἄλλως τε καὶ οἱ ὑπὸ τοῖς βαρβάροις οἰκοῦντες, παρὰ τῶν βαρβάρων εἰλήφασιν. De hujusmodi vocabulis eruditissima est Pierfoni disputatio ad Mœridem Attic. in Voc. Σωδάριον p. 348. De nomine ac significatione Γλώττης, *Glossæ*, dixi ad p. 22. C.

375. F. Ἑρμοῦ λεγομέναις βίβλοις.] Probe sunt disjungendi ab *Hermetis Trismegisti*, qui feruntur ac dicuntur, libris: item ab illis Galeno citatis De Simpl. Medicam. VI. p. 68. Ed. Bas. T. II. Hi sunt antiquiores quos Plutarchus, auctore Eudoxo, memorat. Vid. Marsham. Canon. Chron. Sec. I. p. 40. seq. Fabr. B. G. I. p. 72.

375. F. Ὠρον—.] Ejus cum Sole et Apolline conjungi numen, docet Jablonskio Panth. Æg. P. I. p. 205—216.

375. F—376. A. Σωθι—νομίζουσιν—.] Videatur idem P. II. p. 36—52. Vocab. Æg. p. 336. Græcum κύων, *canis*, a κύειν, *osculari*, repetit et persuadet Lennepius Etymol. L. Gr. p. 468.

p. 376. A. ἦλθον ἀπ' ἐμαυτῆς.] Pertinet ad nomen Minervæ Νηϊθ, cujus hanc interpretationem tangit Jablonskio Panth. Æg. P. I. p. 74. et Vocabular. Æg. p. 161.

376. A. Σῆθ, Βέβων, καὶ Σμῦ.] De primo vidimus p. 367. D. 371. B. de secundo, 371. B. de tertio egit Jablonskio item, Panth. Æg. P. III. p. 110. 111. et Vocabul. Æg. p. 318.

376. B. τὸν σίδηρον—ἀπορίαν.] Comparationem officium Typhonis cum ferro, ex hippopotami ratione interpretatur

Jablonskius Panth. Æg. P. III. p. 69. Cæterum ἀπειρίαν legit jam Xylander, reddens *in infinitatem relabitur*. Nunc malim ἀπορίαν retinere, et sententiam ita accipere—*rursus in se collecta repulit et in consilii inopiam immergit illam Typhoniam vim*—.

376. C. περὶ τοῦ Διὸς ὁ Εὐδοξος] Fabulam tractat Jablonskius Panth. Æg. P. I. p. 173.

376. C. Ἐμφαίνει δὲ καὶ τὸ σειστρον ὅτι σεισθαι δεῖ τὰ ὄντα—τελευτήν] Sistrum, σειστρον, vox haud dubie Græca, tamen a Jablonskio relata in Vocabul. Æg. p. 306. ubi de ejus usu, et figura qui exposuerunt, memorantur cum ab ipso tum a Tewatero nostro. Illud nobis Plutarchi interpretibus animadvertendum, ejus disputationem spectare ad Platonis effatum in Timæo p. 535. G. materiam principem ab elementis quatuor σεισθαι μὲν ὑπ' ἐκείνων αὐτήν, κινουμένην δ' αὖ πάλιν ἐκείνα σειεῖν—τότε μὲν οὖν τὰ τέτταρα γένη σειόμενα ὑπὸ τῆς δεξαμενῆς, κινουμένης αὐτῆς, οἷον ὀργάνου σεισμὸν παρέχοντος, τὰ μὲν ἀνομοιότατα πλεῖστον αὐτὰ ὑφ' αὐτῶν ὀρίζειν, τὰ δὲ ὁμοιόματα (leg. ὁμοιότατα) πάλιν εἰς τὸ αὐτὸ ξυνωθεῖν.

376. E. τῷ δὲ αἰλούρω τὴν σελήνην—] Hanc rem narravit etiam Damascius ap. Photium Cod. CCXLI. p. 1047: τὴν αἴλουρον ἐπτά μὲν τὸν πρῶτον, ἕξ δὲ τὸν δεύτερον, τὸν τρίτον ἐ, καὶ δ' τὸν τέταρτον, καὶ τρία τὸν πέμπτον, ἐφ' οἷς δύο τὸν ἕκτον, καὶ ἓνα ἐπὶ πᾶσι τὸν ἑβδομον· καὶ εἶναι τοσαῦτα γεννήματα τῆς αἰλούρου, ὅσα καὶ τῆς σελήνης φῶτα. Ad eandem argumenti partem referenda est materia fabulæ apud Demetrium vulgo cognominatum Phalereum §. 157: ὥσπερ τις περὶ αἰλούρου λέγων, ὅτι συμφθίνει τῇ σελήνῃ καὶ ὁ αἴλουρος καὶ συμπαχύνεται, προσέπλασεν, ὅτι ἔνθεν καὶ ὁ μῦθος ἐστίν, ὡς ἡ σελήνη ἔτεκε τὸν αἴλουρον. Hæc item in hujus fabulæ explicatione attulit Jablonskius Panth. Æg. P. II. p. 67.

p. 377. A. οὔτε Δήμητρι τῆς τῶν ἐρωτικῶν ἐπιμελείας μέτεστιν, ἀλλὰ Ἰσιδι.] Conjuncta sunt cum simili Eudoxi sententia, de Luna rebus amatoriis præfecta, p. 372. D. cui adhibeatur Spanhemius ad Callimach. p. 434. Cereri quoque adjunctam esse tutelam nuptiarum ostendimus ad p. 138. B. quibus addatur Festus in *Facem*, p. 140: *Facem in nuptiis in honorem Cereris præferebant, aquaque adspergebatur*

nova nupta; sive ut casta puraque ad virum veniret: sive ut ignem atque aquam cum viro communicaret.

377. B. θάπτεσθαι τὸν Ὅσιριν—ἰσημερίαν] Mensis Phaophi congruens Octobri et partus Harpocratis solstitio hiberno habet probabilem rationem, quam expediunt Cuperus in Harpocrate p. 3. et Jablonskius Panth. Æg. P. I. p. 268. sequ. Opuscul. II. p. 245. at festum puerperii demum post vernum æquinoctium agi non item causam habet in promptu sitam. Quod Reiskius pro ἐπιφέρουσιν vult ἀποφέρουσιν vel προσφέρουσιν, temere est: sic p. 378. C. Dicitur et de honore sepulcrorum v. c. Plutarcho Opp. Mor. p. 272. E. Vit. 19. F. 172. C. 190. A. 475. D. 915. C. 954. B. Alia notavimus Bibl. Crit. III. II. p. 14.

377. C. μὴ θεοποιῖαν] Acquiesco in μὴδὲ θεοποιῖαν i. e. *neque religionem deos fingendi*. Sic Porphyrius De Abstin. IV. 9. Pollux I. 13. sensu fere eodem usurpatum, tamen ut minus probum, notat.

377. D. ἔχουσιν καὶ γινώσκουσιν] Nunc pro Indicativis accipere, *habent et cognoscunt*: tamen ἅπαντας tuear.

377. D. διαγράφοντες] Ita legendum nemo dubitabit, qui vim hujus Verbi teneat, accurate expositam a Ruhnkenio ad Tim. p. 81. jam in eadem causa nobis laudato p. 360. A.

377. D, E. Διόνυσον—κωλοτομεῦσιν] Res utiles nominibus Deorum insignire, antiquissimus mos: de quo satis est Ciceronem adhibere Nat. Deor. II. 23: *Quidquid enim magnam utilitatem generi adferret humano, id non sine divina bonitate erga homines fieri arbitrabantur. Itaque tum illud quod erat a Deo natum, nomine ipsius Dei nuncupabant; ut cum fruges Cererem appellamus: vinum autem Liberum: ex quo illud Terenti, Sine Cerere et Libero friget Venus*. Aliorum sententias hunc morem reprehendentes annotavit Davisius. *Phersephones* notatio a φέρω et φονεύω est in Orphico Hymno XXVIII. 16. alias Etymologias dant Plutarchus De Vultu Lunæ p. 942. D. Plato Cratylo p. 265. H. Porphyrius De Abstin. IV. 16. seq. Etymol. M. in Voce. In Cleanthis notatione ratio Stoica exstat prodita item a Cicerone eodem in libro II. 28: *Deus pertinens per natu-*

ram cujusque rei, per terras Ceres, per maria Neptunus, alii per alia, poterunt intelligi: qui qualesque sint, quoque eos nomine consuetudo nuncupaverit, hos Deos et venerari et colere debemus. Quibus addatur Plutarchus qui dicitur Plac. Phil. I. 7. M. Antonin. V. 32. Versus poetæ incerti exstat sub auctoritate Homeri apud Scriptorem De Vit. Hom. §. 23. ubi legitur βωλοτομεῦσι.

377. E. σπονδεῖον] Haud displicet Reiskii σπογγίον.

377. F. ἐνὸς λόγου—ὑπουργῶν] Placitum Stoicum annotavimus p. 369. A. Conferantur item modo dicta ad D et Diogenes Laert. VII. 147.

p. 378. A. δεισιδαιμονίαν—] Elegans est comparatio, qua δεισιδαιμονία et ἔλος, atque rursus ἀθεότης et κρημνός componuntur. Cujus rei ratio petatur ex annotatis nostris ad librum De Superstitione p. 164. E. et 171. E.

378. B. Θεόδωρος εἶπε—] Plutarchus De Anim. Tranq. p. 467. B: Θεόδωρος μὲν γὰρ, ὁ κληθεὶς ἄθεος, ἔλεγε, Τῇ δεξιᾷ τοὺς λόγους ὀρέγοντος αὐτοῦ, τῇ ἀριστερᾷ δέχεσθαι τοὺς ἀκρομένους. Eodem spectat sententia sub Aristonis Chii nomine memorata Ciceroni De Nat. Deor. III. 3:—*si verum est, quod Aristo Chius dicere solebat, nocere audientibus philosophis iis, qui bene dicta male interpretantur*—.

378. C. τῇ θεῷ καθιερωσθαι—τὴν περσέαν] Nexus disputationis postulat τῷ θεῷ. De Persea Ægyptia subinde Theophrastus scribit: et Plinius H. N. XIII. 17. et XV. 13. Hinc intelligitur quare Apollonopolitæ captos Crocodilos in Persea arbore suspendant et enecent: ut tradit Ælianus Nat. An. X. 21. Harpocrates in Perseæ folio involutus erat in Amuleto ap. Kircherum Œdip. T. II. P. II. p. 450.

378. D. εὐφημίαν προκηρύττοντες—δυσφημότατα καὶ λέγοντες] Hæc a Platonis fonte manasse videntur, Leg. VII. p. 632. D. 641. A. Alcibiade II. p. 43. A, B.

378. D. ὁσίοις] *sacris funebribus*: de qua notione diximus p. 375. E. Mez. et Var. Lect. Venet. Ἰσείοις. Reisk. Ὀσιρείοις. Non opus.

378. E. Καὶ γὰρ Ἀθήνησι—καλοῦσι.] Thesmophoria festum agentes mulieres jejunasse, et humi sedisse, et cubasse ἐπὶ

στιβάδων stratorum foliorum ἄγνου notum est testimoniis Veterum a Meurfio citatis Græc. Feriat. III. p. 158. seq. Erat hæc pars supplicationis quam animadvertimus ad librum De Superstit. p. 166. A. Ἀχαία, Cereris cognomen traditur ab Hesychio Ἀχαία· ἐπίθετον Δήμητρος, ἀπὸ τοῦ περὶ τὴν Κόρην ἄχους, ὅπερ ἐποιεῖτο ἀναζητοῦσα αὐτήν· ubi alios etiam testes adhibet Albertius. At μέγαρα κινεῖσι displicuit viris doctis. Prius in μεγαλάρτια mutatum volebat Spanhemius ad Callimachi Hymn. in Cer. 12. quod festum in Delo solemne et cum Thesmophoriis conjunctum fuisse novimus, et docet Meurfius ibid. p. 155. At nil opus mutatione. Dicuntur μέγαρα de facellis et fanis Deorum v. c. Plutarcho De Superstit. p. 169. E: οἱ δεισιδαίμονες — τοῖς τῶν θεῶν μεγάροις ἢ ἀνακτόροις προσιόντες. Marcello p. 309. F: ἰκέτης προσεκυλινδεῖτο τοῖς μεγάροις τῶν θεῶν. Porphyrio De Antro Nymph. §. 6. diferte ad rem præsentem: τοῖς μὲν ὀλυμπίοις θεοῖς ναοὺς τε καὶ ἔδη καὶ βωμοὺς ἰδρύσαντο· χθονίοις δὲ καὶ ἥρωσιν ἐσχάρας· ὑποχθονίοις δὲ βόθρους καὶ μέγαρα. Hesychio Voc. Μέγαρα. Sed κινεῖν novum et suspectum accidit. Et hoc habet quo se tueatur locum Porphyrii De Abstin. IV. 9. p. 326. de accipitre: εἶναι λογικώτατον ἀπολυθέντα τοῦ σώματος, τελεῖν τε ἀγάλματα, καὶ ναοὺς κινεῖν· vertam consecrare statuas et templa tractare. Enimvero Toupus in Append. Theocrit. p. 45. pronunciat veram lectionem esse οἰκεῖν, et in hoc Plutarcho loco οἰκοῦσιν legendum esse. Αὐτὸς ἔφα. Equidem, dum meliora doceamur, κινεῖν retineam eo sensu, sane frequenti, quo notat, ad rem faciendam accedere, aggredi opus, ut notavimus p. 149. D. Tempus περὶ Πλειάδας, id est ad *Pleiadum ortum*, ut probabiliter vertit Xylander: quamquam aliis dicitur *Pleiadum occasus*, veluti Virgilio Georg. I. 221. ubi consultatur Heynius, et Petavius Doctrin. Temp. Auctar. II. 9. Cæterum hi menses Athyr, Pyanepsion, Damatrius conveniunt maxime cum Romanorum Novembre, ita quidem ut spatio quod est ab XXI Octobris ad XXI Novembris censendi sint. De rationibus ac nominibus eorum diligenter et erudite post alios exposuit Corfinus Fast. Attic. Vol. II. Diff. XIV.

378. E. Τοὺς δὲ πρὸς ἐσπέραν—φάσκουσι.] Hoc nexum disputationis intercipere, et speciem alieni additamenti habere, annotavit Squirius. Accipienda ut in parenthesi non infrequenti illa Plutarcho: præsertim quod *Dii dormientes* aliquid conjunctionis habent cum argumento de *Diis mortuis*. Non nisi tres anni tempestates, Hiemem, Ver, Æstatem, ab Ægyptiis aliis (sic ms.) populis usurpatas esse erudite docet Jablonskius Opusc. II. p. 230.

379. A. Εἶτα ὥσπερ ἡμεῖς—] Hæc perperam divulsa ab antecedentibus, iisdem continuanda sunt et interpungendo et vertendo: *quo* sane tempore—cernebant: aliosque ipsi ferentes—multa in morem sepelientium ac lugentium agitabant; tum vero (εἶτα) prouti nos—sic illi non sibi temperarunt, quin Deorum donis nomina Deorum tribuerent; posterius vero eorum—. Particulæ εἶτα usus in Consequentia sic exstat apud Plutarchum Discern. Amic. et Adul. p. 69. C. Sympos. III. p. 653. C. Agefil. 615. F. et alios citatos Hoogeveenio Doctr. Partic. p. 384. Eleganter dictum τὸν τὰ Μενάνδρου ποιήματα διατιθέμενον, Menandri fabulas agentem, recitantem. Plato Leg. II. 578. B: ῥαψῶδὸν δὲ καλῶς Ἰλιάδα καὶ Ὀδυσσεϊάν ἢ τι τῶν Ἑσίοδεϊων διατιθέντα item activa forma Charmid. 239. D: ἔδοξεν ὀργισθῆναι αὐτῷ, ὥσπερ ποιητῆς ὑποκριτῇ κακῶς διατιθέντι τὰ ἑαυτοῦ ποιήματα. Frequentius media forma διατίθεσθαι λόγον, habere, pronunciare, dicere orationem: Plutarchus Stoic. Repugn. p. 1047. B. ex Chrysippo: ἄχρι χειρῶν καὶ στόματος εὐπρεπείας—τὸν λόγον διατίθεσθαι. Ciceron. 866. E: ἐν τῇ βουλῇ κατηγορίαν τινα τοῦ νόμου διατιθέμενος. Alexandr. 677. C. Caton. Min. 768. C. Polybius III. 109, 112. Aristides T. I. p. 359. T. II. 296. Subinde est componere, scribere. Isocrat. Panegy. p. 8. edit. Mor. Polyb. III. 57. Dio Chryf. Or. XXXIII. p. 410. D. Plutarch. De Glor. Athen. p. 345. E: οἱ δ' ἄλλοι ἱστορικοὶ—ἄλλοτρίων γεγόνασιν ἔργων ὥσπερ δραμάτων ὑποκριταί, τὰς τῶν στρατηγῶν καὶ βασιλέων πράξεις διατιθέμενοι. Conf. Wesselingius ad Diodor. Sic. T. II. p. 9.

379. B. Ξενοφάνης—] Annotavimus p. 171. D. Quibus addatur Clemens Alexandr. Protrept. p. 15. B: ὧν ὁ μὲν τις παρεγγυᾷ τοῖς Αἰγυπτίοις. Εἰ θεοὺς νομίζετε, μὴ θρηνεῖτε αὐ-

τοὺς, μηδὲ κόπτεσθε· εἰ δὲ πενθεῖτε αὐτοὺς, μηκέτι τούτους ἡγεῖσθε εἶναι θεοὺς. Minucius Felix Cap. XXI. p. 197: *Isiaci miseri cædunt pectora et dolorem infelicissimæ matris imitantur: mox invento parvulo gaudet Isis, exsultant sacerdotes, nec desinunt annis omnibus vel perdere quod inveniunt, vel invenire quod perdunt. Nonne ridiculum est, vel lugere quod colas, vel colere quod lugeas.* Alia etiam notavit Potterus p. 21.

379. C. —τοὺς μὴ μανθάνοντας ὀρθῶς ἀκούειν ὀνομάτων —] Plato sæpe in Cratylo, in primis p. 278. E: —ὃς ἂν τὰ ὀνόματα εἰδῇ, εἴσεται καὶ τὰ πράγματα· deinceps alii, de quibus J. Uptonus ad Epicteti Diff. II. 14. p. 134. Th. Gatakerus Adversf. Miscell. XXX. 752.

379. C. μὴ ἀγάλματα καὶ τιμὰς θεῶν ἀλλὰ θεοὺς καλεῖν] Hujusmodi est, quod oratorie dixit Cicero Divin. in Cæcil. 1: *Siculi—aiebant: sese jam ne deos quidem in suis urbibus, ad quos confugerent, habere; quod eorum simulacra sanctissima C. Verres ex delubris religiosissimis sustulisset.* Reprehensum a Lactantio Inst. Div. II. 4. Pro τιμὰς ex Amyoti versione εἰκόνας annotavit Meziriacus: sed probum illud et usu receptum hoc sensu, ostendimus p. 91. A.

379. C. τὴν Ἀθηναίων Λαχάρης ἐξέδυσσε.] Idem memoratus in libro De Ser. Num. Vind. p. 558. C. ubi de re et homine diximus p. 70.

379. C. τὸν δὲ Ἀπόλλωνα—Διονύσιος ἀπέχειρεν.] Hoc in sacrilegii genere alia ejusdem familia feruntur et dicta et facta: ad quorum exemplum fortasse quædam a Scriptoribus ficta sunt. Ex quo genere illud est apud Ciceronem Nat. Deor. III. 34: *Idemque Dionysius Æsculapii Epidauri barbam auream demi jussit; neque enim convenire barbaturum esse filium, cum in omnibus fanis pater imberbis esset.* Conferatur Davisius ad h. l. et Aristoteles Œcon. II. 41.

379. D. Ζεὺς ὁ Καπετώλιος—] Incendium verbo tangit Plutarchus in Sylla p. 469. B. uberius Appianus Bell. Civ. V. 83, 86. Tacitus Hist. III. 72. Annal. VI. 12. ubi pro *Sociali bello* Lipsius vere judicat scribendum fuisse *civili bello*. Alii citati Pighio Annal. Mag. R. ad A. U. DCLXX. Freinshemio Supplem. Liv. LXXXV. 4.

379. D. Εὐριπίδης, Ἐκάτης ἁγάλμα φωσφόρου κύων ἔσθ] Di-

cat quis huic versui locum suum fuisse in Euripidis tragædia Hecuba, nisi jam opportune expletæ essent hæ partes versu 1265. Κύων γενήσῃ, πύρσ' ἔχουσα δείγματα. Similem poetæ in hoc argumento dictionem apponit Dio Chryf. Or. XXXIII. p. 411. D. Sed hunc versum parædiæ accommodavit Aristophanes teste Eustathio Od. Γ. p. 1467: Ἐκάτης ἀγάλματα, αἱ κύνες· ταύτῃ γὰρ φασὶ θύονται· ἦν καὶ κυνοπρόσωπον διαπλάττονται. Ἀριστοφάνης· καὶ κύων ἀκράχολος, Ἐκάτης ἄγαλμα φωσφόρου γενήσομαι. Hecubæ ista transformatio celebrata Plauto Menæchm. V. 1, 15. Juvenali X. 271. et ejus sepulcrum Κυνὸς σῆμα in Chersoneso Strabo XIII. p. 889. C. et plurimi Scriptores memorant. Plinius IV. 18. aliique citati Harduino et Casaubono ad illos locos. Sebero ad Pollucem V. 45. quibus addatur Wesfelingius ad Diodor. Sic. T. I. p. 572. et Ruhnkenius ad Tim. Voc. Ἀγαλμα.

379. E. ὑπερείδουσα—ἐμπίπτουσα—] Prius certe postulat ὑπερείπουσα· quod verbum explicuimus p. 71. B. alterum fortasse disertiore poterat commutari ἐκπίπτουσα; hoc sensu—*quæ simplices et infirmos animos subruens in meram superstitionem, in acutioribus autem et audacioribus ad impias et immanes rationes erumpit.*

379. E. εἰς ταῦτα τὰ ζῶα τοὺς θεοὺς—] Conjunctum cum fabula Græca, quam attigimus supra p. 353. B.

379. F. ἐκάστῳ γένει τῶν συννεμηθέντων] In Emendatione correctio nostra perperam expressa sic legenda est: ἕκαστον τῷ γένει τῷ συννεμηθέντι. Cæterum causam hanc πολιτικὴν memorat quoque Diodorus Sic. I. 18: Τῷ δ' οὖν Ὀσίριδι συνεστρατεῦσθαι δύο λέγουσιν υἱοὺς Ἀνουβὶν τε καὶ Μακεδόνα, διαφέροντας ἀνδρείᾳ· ἀμφοτέρους δὲ χρῆσασθαι τοῖς ἐπισημοτάτοις ὅπλοις ἀπὸ τινων ζώων οὐκ ἀνοικείων τῇ περὶ αὐτοὺς εὐτολμίᾳ· τὸ μὲν γὰρ Ἀνουβιν περιθέσθαι κυνῆν· τὸν δὲ Μακεδόνα λύκου προτομήν· ἀφ' ἧς αἰτίας καὶ τὰ ζῶα ταῦτα τιμηθῆναι παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις.

p. 380. A. τῶν δεινῶν τινὰ καὶ πανούργων βασιλέων—.] Mosen hujus commentii auctorem prodidit Artapanus is quem hoc in argumento descripsit Alexander Polyhistor, unde hæc refert Eusebius Præp. Evang. IX. p. 432. A, B: τὸν

Μῶυσον—τὴν πόλιν εἰς λς' νομοὺς διελεῖν, καὶ ἐκάστῳ τῶν νόμων ἀποτάξαι τὸν θεὸν σεφθήσεσθαι, τὰ τε ἱερὰ γράμματα τοῖς ἱερεῦσιν· εἶναι δὲ καὶ αἰλούρους, καὶ κύνας, καὶ ἵβεις· ἀπονείμει δὲ καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἐξαίρετον χώραν· ταῦτα δὲ πάντα ποιῆσαι χάριν τοῦ τὴν μοναρχίαν βεβαίαν τῷ Χενεφρῇ διαφυλάξαι· πρότερον γὰρ ἀδιτάκτους ὄντας τοὺς ὄχλους ποτὲ μὲν ἐκβάλλειν, ποτὲ δὲ καθιστάνειν βασιλεῖς, καὶ πολλάκις μὲν τοὺς αὐτοὺς, ἐνιακίς δὲ ἄλλους—. Sed ex communi ac Plutarchus fonte Diodorus Sic. I. 89 : —τινὲς φασίν, ἐπὶ τῶν παλαιῶν βασιλέων, πολλάκις τοῦ πλήθους ἀρισταμένου καὶ συμφρονούντος κατὰ τῶν ἡγουμένων, τῶν βασιλέων τινὰ συνέσει διαφέροντα, διελέσθαι μὲν τὴν χώραν εἰς πλείω μέρη, καὶ ἕκαστον δ' αὐτῶν καταδειξαι τοῖς ἐγχωρίοις σέβεσθαι τι ζῶον, ἢ τροφῆς τινος μὴ γεύεσθαι, ὅπως ἐκάστων τὸ μὲν παρ' αὐτοῖς σεβομένων, τῶν δὲ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἀφιερωμένων καταφρονούντων, μηδέποτε ὁμονοῆσαι δύνωνται πάντες οἱ κατ' Αἴγυπτον· καὶ τοῦτο ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων φανερόν εἶναι· πάντας γὰρ τοὺς πλησιοχώρους πρὸς ἀλλήλους διαφέρεισθαι, προσκόποντας ταῖς εἰς τὰ προειρημένα παρανομίαις.

380. B. καταστάντες εἰς πόλεμον—] Nisi hanc ipsam rem, certe ejusdem causæ et ætatis bellum inter duas in cultu animalium dissentientes Ægyptias gentes Ombios et Tentyritas narrat Juvenalis Sat. XV. 35. seq. De diversa utrorumque religione ac dissensu Ælianus Nat. An. X. 21.

380. D. Ἰδιθύας·] Εἰληθυίας nomen esse urbi non dubitandum. At de humano sacrificio consentientibus Plutarcho, Diodoro Sic. I. 88. Porphyrio De Abstin. II. 55. negante Herodoto II. 45. cohibendum judicium; certe audiendus etiam Jablonskius Panth. Æg. P. II. p. 68. sequ.

380. E. ἐκεῖνῳ δὲ τὰ πλεῖστα—ὁ Ἄπις·] Hæc non expedio. Post nomen Ἄπις excidisse ὁ Πᾶν, cum res ipsa arguit et monuit Wesselingius ad Diodor. Sic. I. 84. p. 94 et 95. De convenientia numinum Panis et Mendefii hirci docuit Jablonskius Panth. Æg. P. II. p. 280.

380. F. ἀττελάβων·] *Locusta minor, viridis sine pennis*: sic fere Plinius H. N. XXIX. 29. De causis abundantium onorum Theophrastus, De Animalibus Subito Apparentibus, Fragm. p. 473. Plura docent Bochartus Hierozoico

IV. 2. p. 448. nec hunc Plutarchi locum omittens: Camus ad Aristot. Hist. Anim. T. II. p. 112.

380. F. Θεσσαλοὶ δὲ πελαργοὺς—] Eandem rem alii tradunt. Aristoteles De Mirab. Aufc. XXII. p. 52: Περὶ Θετταλίαν μνημονεύουσιν ὄφεις ζωογονηθῆναι τοσούτους, ὥστε εἰ μὴ ὑπὸ τῶν πελαργῶν ἀνηροῦντο, ἐκχωρῆσαι ἂν αὐτούς· διὸ καὶ τιμῶσι τοὺς πελαργοὺς, καὶ κτείνειν οὐ νόμος· καὶ ἂν τις κτείνῃ, ἔνοχος τοῖς αὐτοῖς γίνεται οἷσπερ καὶ ὁ ἀνδροφόνος. Plinius H. N. X. 31: *Honos iis (ciconiis) serpentium exitio tantus, ut in Thesfalia capitale fuerit occidisse: eademque legibus pæna, quæ in homicidam.* Stephanus Byz. Θεσσαλία.—ἐν ταύτῃ οὐκ ἔξεστι τοὺς πελαργοὺς κτείνειν· τοὺς γὰρ τῆς χώρας ὄφεις ἀναιροῦσιν. Videatur etiam Bochartus Hieroz. II. 29. p. 328. et hunc cum aliorum locis apponens.

p. 381. A. Τὴν μὲν γὰρ γαλῆν —] Felem ore partum edere, multis creditum, confutat Aristoteles Generat. Animal. III. 6. Hanc et similes de aliis animalibus fabulas erudite recenset J. Beckmannus ad Antigoni Carystii Hist. Mirab. XXV. p. 45. Alterum illud, *felem per aurem concipere*, non item fertur; quippe magis etiam a natura abhorrens. Tamen apposuit Judæus mendax Aristobulus, sive Aristæas, apud Eusebium Præp. Evang. VIII. 734. D: τό τε τῆς γαλῆς γένος ἰδιάζον ἐστί. Χωρὶς γὰρ τοῦ προειρημένου, ἔχει λυμαντικὸν κατὰστημα· διὰ γὰρ τῶν ὠτων συλλαμβάνει· τεκνοποιεῖ δὲ τῷ στόματι.

381. A. τὸ δὲ κανθάρων—φερόμενος.] Has rationes caussæque colendi scarabæi copiose narrat Horapollus Hieroglyph. I. 10. brevius Porphyrius De Abstin. IV. 9. p. 327. Epist. ad Anebon. ap. Euseb. P. E. III. p. 94. D. Plutarchus supra p. 355. A. quosque ibi citavimus. Contrarium Solis et Mundi motum Ovidio notatum Met. II. 70. diserte argumento artis adhibet et explicat Delalande Breviar. Astronom. p. 24.

381. A. ἀσπίδα δὲ—] Videatur de aspidis religione Jablonskij Panth. Æg. P. I. p. 118.

381. B, C. ὁ κροκόδειλος—πραγματευομένοις.] Caussæ cultus Crocodilo exhibiti, ex animalis natura petitæ. Prima, quod ἄγλασσος, linguæ expers sit: non plane probatum

peritis ostendit Bochartus V. 16. p. 770. sequ. et Wesselingius ad Diodor. Sic. I. 35. Hinc argumentum mysticum, φωνῆς γὰρ ὁ θεῖος λόγος ἀπροσδεής ἐστι, eo referendum, quod dei λόγος est ἐνδιάθετος, isque excellentior quam ὁ προφορικὸς λόγος· de quorum differentia diximus p. 44. A. Quæ subjunguntur, sunt Euripidea ex Troadibus 888. — Ζεὺς εἴτ' ἀνάγκη φύσεως, εἴτε νοῦς βροτῶν, Προσηυξάμην σε· πάντα γὰρ δι' ἀψόρου Βαίνων κελεύθου καὶ δίκην τὰ θνητ' ἄγεις· item Plutarcho adhibita in Quæst. Plat. p. 1007. C. Altera ratio adfertur quod *videat non visus, quod præcipuum est unius summi Dei*; refertur ad celebratam sententiam, in Orphico carmine proditam — οὐδὲ τις αὐτὸν Εἰσοράα θνητῶν· αὐτὸς δὲ πάντας ὁρᾶται· sic enim malim legere, ut est in Justinii Mart. Cohortat. p. 15. C. quam ut in Eusebii P. E. XIII. p. 665. A: οὐδὲ τις αὐτὸν Εἰσοράα ψυχῶν θνητῶν, νῶ δ' εἰσοράαται· siquidem alibi item pronunciatum memini. Velum oculorum crocodili sit nec ne pars hujus animalis, aliis statuendum relinquo. Nilus ad quam altitudinem adscensurus sit, ab eo præsentiri, eaque præsentione locum ponendis ovis eligi, affirmat Plutarchus loco gemino De Solert. Animal. p. 982. C. Plinius H. N. VIII. 37. Ælianus Nat. An. V. 52. Numerum sexagenarium ab eo observari, fere ut Plutarchus, narrat Ælianus Nat. An. X. 21. at Aristoteles Hist. An. V. 33. parcius: ὁ δὲ ποτάμιος κροκόδειλος, τίκτει μὲν ὡὰ περὶ ἐξήκοντα, λευκὰ τὴν χροάν· καὶ ἐπικάθηται ἡμέρας ἐξήκοντα· καὶ γὰρ βιοῖ χρόνον πολύν. Quæ postrema verba non a mendii suspitione vacant. Denique numeri *sexagenarii* illa laus, quod τῶν μέτρων πρῶτόν ἐστι τοῖς περὶ τὰ οὐράνια πραγματευομένοις, refertur ad Astrologos, qui unumquodque Zodiaci signum in triginta partes, partem quamque rursus in *sexaginta* λεπτά, i. e. *minuta*, dividebant. Sextus Empir. Advers. Mathem. V. 5: τὸν μὲν οὖν Ζωδιακὸν κύκλον, ὥσπερ κατηχήμεθα, διαιροῦσιν εἰς δεκαδύο ζῳδία· ἕκαστον δὲ ζῳδίων εἰς μοῖρας τριάκοντα·—ἐκάστην δὲ μοῖραν εἰς ἐξήκοντα λεπτά· οὕτω γὰρ καλοῦσι τὰ ἐλάχιστα καὶ ἀμερῆ. Longius etiam dividendo progreditur Scriptor apud Suidam Voc. Ἐποχή·—ἕκαστον δὲ τῶν ζωδίων διαιρεῖται εἰς λ' μέρη, ἃ καλεῖται μοῖραι· ἢ δὲ μοῖρα διαιρεῖται εἰς ξ' μέρη, ἃ καλοῦνται ἐξηκοστά

πρῶτα λεπτά· καὶ τὸ ἐν πρῶτον λεπτὸν διαιρεῖται εἰς ἐξήκοντα πάλιν, ἃ καλεῖται δεύτερα λεπτά— Firmicus Maternus Astronom. II. 5: *Singula signa, XXX partes habent. Est autem pars in signo tantus locus, quantum Solis aut Lunæ orbis in circuitu complectitur. Sed una pars in minuta dividitur sexaginta, et sic deinceps.* In eodem argumento, partium divisionem in sexaginta minuta omittit Censorinus De Die Natali VII. p. 37. ubi alios etiam hujus placiti testes citat eruditissimus Lindenbrogius. Quod autem Squirius dicit, “Ad rem Censorinus, Est autem hic numerus (sexagenarius scil.) Astrologis prima mensura, quem τέλειον Græci, “nos perfectum vocamus;” est sane a re alienum: verba hæc sunt Censorini XI. p. 49. ubi non de sexagenario LX. sed de senario VI. agitur. Aliam causam sanctimonie hujus numeri Guignesius (De Guignes) repetit ex Cyclo LX Sinenfibus et Ægyptiis culto: de quo videatur in Memoriis Academ. Inscript. Tom. XLVII. p. 357.

381. C. δι' ἀμφοτέρα] Vid. p. 380. E. fin.

381. C. περὶ μὲν τοῦ κυνὸς] p. 355. B. 365. F.

381. C, D. ἡ δὲ ἰβίς — ἀμφικύρτον.] Ibis serpentes et letifera reptilia conficit; quod tradunt Cicero Nat. Deor. I. 36. II. 50. Diodor. Sic. I. 87. Pomponius Mela III. 8. Plinius H. N. X. 40. alii, quos ibi laudat Harduinus. Eadem se cibo oneratam vacuat perluens alvum rostro in ejus ostium inserto, itaque Ægyptios clysteris rationem docuit: testibus Plinio H. N. VIII. 41. Plutarcho De Solert. An. p. 974. C. Æliano Nat. An. II. 35. nec nisi mundam et integram aquam ad usum adhibet, quod item narrat Ælianus N. A. X. 29. Figuræ similitudinem cum triangulo æqualium laterum notat ipse Plutarchus Sympos. IV. 5. p. 670. C: ποιεῖ δὲ τῇ τῶν ποδῶν ἀποτάσει πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς τὸ ῥύγχος, ἰσόπλευρον τρίγωνον. Pennarum varietas est in altero Ibidum et cicure genere, ut novimus ex Herodoto II. 76. hujus autem varietatis accommodatio ad similitudinem Lunæ ἀμφικύρτου, i. e. nec plenæ nec dimidiatæ, ita enim hoc nomen usurpatur a Plutarcho p. 1028. D. quamquam ab hac etiam μνηοειδής, falcata, distinguitur, p. 157. B. 930. E. 931. A. hæc sane comparatio est γλισχρά,

i. e. *lubrica et anceps, frigida*, ut continuo ipse ait Plutarchus; quam nominis vim exposuimus p. 31. E. Ineptior etiam est Hermiæ allegoria in Schol. MS. ad Plat. Phædr. p. 356. C: ἔχει γὰρ (ἢ ἱβίς) τὸ καρδιοειδὲς σχῆμα· ἡ δὲ καρδία ἐστὶ τοῦ ζώου· ἔπειτα τὰ ἄκρα τῶν πτερῶν μέλανα, τὰ δὲ ἄλλα λευκά· ἐμφαίνοντος τοῦ λόγου, ὅτι ἔσωθεν φανή ἐστίν ἡ ἀλήθεια, ἔξωθεν δὲ ἐπικέκρυπται· διὰ γὰρ τῶν ἔξωθεν κεκαλυμμένοι εἰσὶν οἱ λόγοι, ἔσωθεν δὲ ἀναπτυσσόμενοι ἐμφαίνουσι θεῖα ἀγάλματα, ὡς ἐν τῷ Συμποσίῳ Ἀλκιβιάδης περὶ Σωκράτους ἔλεγεν· ἔπειτα καὶ τὰ βήματα αὐτῆς τὰ ἀπὸ ποδὸς εἰς πόδα, σύμμετρα ἐστί· τὸ δὲ μεῖζον, διὰ τοῦ στόματος τὸ ὦν τίκτει· καὶ ὁ λόγος ὁ προφορικὸς ὅστις ἐστὶ γέννημα ἡμῶν διὰ τοῦ σώματος (l. στόματος) προφέρεται.

381. D. Καὶ Ἑλληνες—πρέπουσαν.] Vulgo initium cum fine antecedentis partis ita continuabatur—Αἰγύπτιοι, καὶ Ἑλληνες. Disjunxi puncto. Fecerat item Meziriacus, sed interjecta particula γάρ· sic; Αἰγύπτιοι· Καὶ γὰρ Ἑλληνες—. Squirius conjiciebat Αἰγύπτιοι, εἰ καὶ Ἑλληνες—. Jovis statua fine auribus, ex hoc uno loco refertur a Meurfio in Creta, IV. 1. p. 198: ἀκούειν est *obedire*, ut Opp. Mor. p. 139. A. Vit. 975. F. 1069. A. Aristid. T. II. p. 201. Phidiae Minerva intelligenda est celeberrima illa Athenis statua, cui item draco additus erat, de qua videatur Junius Catal. Piēt. p. 158. De ejusdem Venere Eleorum annotavimus quædam ad Præcept. Conjug. p. 142. D.

381. E. Ἡ δὲ τοῦ Ποσειδῶνος τρίαινα—ὠνόμασαν.] In diversis horum nominum notationibus hanc etiam adfert Eustathius ad Iliad. M. 27. p. 890: τρίαιναν δὲ ὁ μῦθος οἰκείοι τῷ ἑνοσιγαίῳ Ποσειδῶνι· ἡ διότι τρίτον τῇ θέσει τὸ ὕδωρ μετὰ αἰθέρα, διὸ καὶ Ἀμφιτρίτην αὐτῷ συζεύγνυσι, καὶ υἱὸν Τρίτωνα δίδωσι· ἡ—

381. E. Οἱ δὲ Πυθαγόρειοι—ἀποτελούμενος] Universe quædam notavimus supra p. 354. F. Minerva Τριτογένεια frequens in libris; κορυφαγεννῆς alibi non lectum, nec Lexicis annotatum, rationem habet manifestam, ut ex Jovis cerebro ac vertice natæ: et eodem fortasse spectet alterum cognomen modo vera sit notatio prodita Eustathio Iliad. Δ. p. 504: ὡς ἐκ τριτοῦς, ὃ ἐστὶ κεφαλῆς κατὰ Κρήτας, τῆς τοῦ Διὸς γεγονυῖα. Trianguli æquilateri laudes Pythagoricas memorat Proclus in Euclidem, II. p. 47: τὸ μὲν γὰρ ἰσό-

πλευρον κατὰ πάντα ἰσότητι καὶ ἀπλότητι κρατούμενον, συγγενές ἐστι ταῖς θείαις ψυχαῖς· μέτρον γάρ ἐστι καὶ τῶν ἀνίσων ἡ ἰσότης· ὥσπερ καὶ τὸ θεῖον πάντων τῶν δευτέρων. Apollini unitas tribuitur: Nicomachus ap. Photium Cod. CLXXXVI. Tenulius ad Jamblichi Arithm. Nicom. p. 14. Not. 98. Et quod correctionem nostram, πλήθους ἀποφάσει καὶ ἀπλότητι τῆς μονάδος, confirmat, ipse Plutarchus De EI Delphic. p. 393. C: Ἀπόλλων μὲν γάρ οἶον ἀρνούμενος τὰ πολλὰ, καὶ τὸ πλῆθος ἀποφάσκων ἐστίν. Equidem miror, Platonem non ad eandem significationem delatum esse, quem Apollinis nomen a Theffalis Ἀπλὸν usurpari diceret, Cratylo p. 266. C. Δυὰς item Nicomacho apud Photium l. c. dicitur τόλμα et διχοστασία. In ternario a Pythagoricis ut fonte iustitiæ celebrato, accedit quodammodo Aristoteles Nicomach. II. 5: —περὶ τὰς πράξεις ἐστὶν ὑπερβολὴ καὶ ἑλλειψις καὶ τὸ μέσον· ἡ δὲ ἀρετὴ περὶ πάθη καὶ πράξεις ἐστίν· ἐν οἷς ἡ μὲν ὑπερβολὴ ἀμαρτάνεται, καὶ ἡ ἑλλειψις ψέγεται, τὸ δὲ μέσον ἐπαινεῖται καὶ κατορθοῦται— tum Pythagoreorum auctoritas adhibetur. Magn. Moral. I. 34: δῆλον ὅτι ἡ δικαιοσύνη μεσότης τις ἀντὶ τῆς ὑπερβολῆς καὶ ἑλλείψεως—. Denique *tetractyn* et jusjurandum nemo ignorat, vel ex Scriptore De Plac. Phil. I. 3. et Sexto Empir. Adv. Mathem. VII. 94. sed illa erat pervulgata, numerum *denarium* significans, qui addendis invicem numeris quatuor primis 1, 2, 3, 4. existit. Hæc est exquisitior, et haud scio an alibi memorata numeri 36, qui existit addendis quatuor primis imparibus 1, 3, 5, 7 = 16. et quatuor primis paribus, 2, 4, 6, 8 = 20. Theon Smyrnæus in Mathem. Plat. XXXVIII. decem quaterniones recensens, nullam hujus facit mentionem. Est vero species quædam primæ tetractyos ab eo definitæ τετρακτὺς κατὰ ἐπισύνθεσιν τῶν πρώτων ἀποτελουμένων ἀριθμῶν· ita enim legendum pro καὶ ἐπὶ σύνθεσιν—. Differentiam tetractyos, hoc Plutarcho loco traditæ, a communi tetractye, notavit etiam Tiedemannus historiæ philosophæ haud contemnendus interpret in libro De Primis Græciæ Sapientibus p. 420.

382. A. ὡς ὄργανον—] Emendationis nostræ probabilitas cum per se ipsa intelligitur, tum quod celebratam sen-

tentiam refert, *animas esse Dei instrumenta*: quam notavimus p. 163. E.

382. B. μηδὲν ἔμψυχον ἀψύχου—κρεῖττον εἶναι—καθ' Ἡράκλειτον.] Est aliquid Platonici ex Leg. V. p. 604. D: ψυχῆς—σῶμα ἐντιμότερον οὗτος ὁ λόγος φησὶν εἶναι ψευδόμενος· οὐδὲν γὰρ γηγενὲς ὑλμπίων ἐντιμότερον·—πᾶς γὰρ ὃ τ' ἐπὶ γῆς καὶ ὑπὸ γῆς χρυσὸς, ἀρετῆς οὐκ ἀντάξιος. Heracliti dictum paulo integrius apposuit Diogenes Laert. IX. 1: πολυμαθὴν νόον οὐ διδάσκει· Ἡσίοδον γὰρ ἂν ἐδίδαξε καὶ Πυθαγόραν, αὐθὶς τε Ξενοφάνεά τε καὶ Ἐκαταῖον· εἶναι γὰρ ἐν τῷ σοφῶν ἐπίστασθαι γνώμην ἥτε οἱ ἐγκυβερνήσει πάντα διὰ πάντων. Postrema nil mendi habere vix affirmem. In Plutarcho quidem legendum putem ἐκ τοῦ φρονοῦντος ὅτῳ κυβερνᾶται τόδε σύμπαν—i. e. *anima effluviū ac particulam traxit ex cogitante quo hoc universum gubernatur*. Est autem illud *cogitans*, φρονοῦν, illud numen hunc mundum gubernans, illa communis ratio, κοινὸς λόγος· quam homo trahens ipse fit cogitans: sic ex Heracliti doctrina refert Sextus Emp. Adv. Math. VII. 129: τοῦτον δὲ τὸν θεῖον λόγον, καθ' Ἡράκλειτον δι' ἀναπνοῆς σπᾶσαντες, νοεροὶ γινόμεθα— atque hæc ratio est οὐκ ἄλλό τι ἄλλ' ἐξήγησις τοῦ τρόπου τῆς τοῦ παντὸς διοικήσεως, exsecutio modi quo universum administratur; §. 133. Conferatur et nostra annotatio ad Plutarchi Qu. Plat. I. p. 999. E. in Biblioth. Crit. Vol. III. Part. I. p. 19. seq. Cum hac Heracliti sententia conjuncta est alia, quam item Plutarchus hoc loco significasse videtur, continens reprehensionem rerum inanimarum et mortuarum, et aliis compluribus relata, et Plutarcho Sympof. IV. 4. p. 669. A: νέκυες γὰρ κοπρίων ἐκβλητότεροι· de qua illic plura dicemus.

382. C. φθορὰς καὶ ἐπιχρώσεις.] Perperam Latine redditum, *quæ itidem intentui et mutationi obnoxia*, reddendum erat, *quæ itidem colorum mixtionem et inductionem capiunt*. De hac notione φθορᾶς diximus p. 346. A.

382. C. Στολαὶ δὲ—] Differentia vestimentorum refertur ad Sacerdotes, quos duplici generi stolarum usos significatur, altero Osiridis, altero Isidis: nec aliunde nisi ex hoc loco notatum Pignorio Mens. Isiac. p. 19. Variam

vestem Plutarchus supra 352. B, C. Ifideam dicit. Conferatur Schmidtius De Sacerdotib. Æg. p. 25.

382. D. ἐποπτικὸν—νομίζουσι.] Tertius gradus initiationis, quem Philosophi subinde comparant cum tertio Philosophiæ loco et munere, quod perceptis duobus prioribus, id est rebus sensibilibus et opinabilibus, jam in rebus intelligibilibus versatur. Plato Sympos. p. 330. F: ταῦτα μὲν οὖν—καὶ σὺ μυθεῖς· τὰ δὲ τέλεα καὶ ἐποπτικά, ὧν ἕνεκα καὶ ταῦτά ἐστιν, ἑάν τις ὀρθῶς μετή, οὐκ οἶδ' εἰ οἷός τ' ἂν εἴη· qui totus locus ex ipso libro cognoscendus est. Plutarchus Defect. Orac. p. 422. C. Sympos. VIII. 2. p. 718. C: Πλάτων—εἶρηκε καὶ γέγραφε πολλάκις ὕμνων γεωμετρίαν ὥς ἀποσπῶσαν προσισχυμένους τῇ αἰσθήσει, καὶ ἀποστρέφουσιν ἐπὶ τὴν νοητὴν καὶ αἰδίων φύσιν, ἥς θεὰ τέλος ἐστὶ τῆς φιλοσοφίας οἷον ἐποπτεία τελετῆς. De Aristotele in Alexandro p. 668. A: ἔοικεν δὲ Ἀλέξανδρος οὐ μόνον τὸν ἠθικὸν καὶ πολιτικὸν παραλαβεῖν λόγον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀπορρήτων καὶ βαρυτέρων διδασκαλιῶν, ἃς οἱ ἄνδρες ἰδίως ἀκροαματικάς καὶ ἐποπτικάς προσαγορεύοντες οὐκ ἐξέφερον εἰς τοὺς πολλούς. Hos initiationis et Philosophiæ gradus scite et eleganter comparat Theon Smyrnæus in Mathem. Plat. I. p. 18.

382. E. οἱ νῦν ἱερεῖς—Πλούτωνος—] Non antiqui sacerdotes, sed Plutarchi ætate. Igitur et Serapidem, qui est Græcorum Pluton, quidam pro Ofiride habuerunt; teste Tacito Hist. IV. 84. Cætera de laudibus Plutonis adornata sunt ex Platone Cratyl. p. 265. C, D. et Phædon. p. 385. G. Conferantur et nostra notata p. 362. D. et 171. D.

p. 383. A. μὴ φατὸν, μηδὲ ῥητὸν—] Legendum μὴ ψαυστὸν, μηδ' ὀρατὸν· refertur ad illud supra dictum p. 382. D: τὸ γὰρ νοητὸν, ἀόρατον καὶ ἄψαυστον.

383. A. περὶ τῶν θυμιωμένων.] Hunc locum tractat Schmidtius in Dissert. De Sacerd. et Sacrific. Æg. p. 244—251. Ritus Ægyptii rationem habuisse Euripidem in Helena, 874. monet ad illum versum Musgravius.

383. C. Ἀκρωνά—] De hoc Diogenes Laert. VIII. 65. neque abhorret factum ab ejus ætate; siquidem pestis fuit

Athenis Olymp. LXXXVII. 2. Acron æqualis Empedoclis, qui floruit Olymp. LXXXIV. Et quod Hippocrates idem remedium Atheniensibus in eadem calamitate adhibuisse dicitur, temporis quidem rationibus non repugnat; quippe qui Olymp. LXXX. 1. natus perhibetur: quamquam fieri potuit, ut illud ab Acrone factum in Hippocratis nomen a posteris conferretur. Videatur H. Mercurialis Var. Lect. II. 19. Fabricius Bibl. Gr. XIII. p. 32.

383. D. Ἀριστοτέλης—] Haud scio an in perduto nunc libro exstiterit. Certe, Problem. XII. 12. ubi multa de odoratu florum et unguentorum; et Part. Animal. II. 7. ubi de cerebri natura; nil disertum unde hæc dictio citaretur. Verbi διαχεῖσθαι vim exposuimus p. 82. F. Similiter Hippocrates Diæt. p. 369: ὁ δὲ ὕπνος γίνεται τῆς σαρκὸς ὑγρανθείσης, καὶ χεῖται τὸ αἷμα, καὶ γαληνίζει διαχεόμενον τὸ πνεῦμα.

383. D. τὴν σμύρναν παρ' Αἰγυπτίοις ΒΑΛ καλοῦσιν] In Cop-torum libris *Sal* vocari, monet Jablonskius Collect. Voc. Æg. p. 49. cui addatur Schmidti Differt. De Sacerd. Æg. p. 248.

383. D. Τὸ δὲ Κῦφι—] Hujus compositio paulo diversa exponitur a Dioscoride Mat. Med. I. 24. Damocrate apud Galenum De Antidotis II. 2. Edit. Charter. T. XIII. p. 900. F. Et videtur hoc suffimentum notare Porphyrius De Abstin. II. 5. Memorat Hieronymus Adv. Jovinian. II. 8. Manethonis fuisse librum de Cyphi, tradit Suidas in Voc. Μανεθώς. Nominis Ægyptiacam stirpem ostendit, et significationem *odorem bonum* interpretatur Jablonskius Collect. Voc. Æg. p. 117, 118. Quædam etiam annotavit H. Mercurialis Var. Lect. III. 2.

383. E. Τὸν δὲ ἀριθμὸν — γλυκὺ πνεῦμα] In hujus loci emendatione aliquid prætermisum est: sic enim corrigendum: Τὸν δὲ ἀριθμὸν—καὶ μόνος ἔχων τῶν ἴσων ἰσάκεις ἀριθμῶν τὴν περίμετρον ἴσην, ἀγαπᾶσθαι προσηκόντως, ἐλάχιστα ῥητέον εἰς γὰρ τοῦτο συνεργεῖν, ἀλλὰ τὰ πλεῖστα τῶν συλλαμβανομένων—γλυκὺ γὰρ πνεῦμα. i. e. Numerum autem, si vel maxime merito videtur amari, utpote quadratus a quadrato et solus numerorum æqualiter æqualium habens areae quantitatem æqua-

lem numero ambitus, minimum tamen dicendus est ad banc remedium salubritatem conferre, sed plurimæ adhibitarum partium, aromaticas habentium vires; dulcem enim spiritum et benignam exhalationem emittunt—. De numero 16, diximus p. 367. F. et quid illud sit, quod τὴν περίμετρον ἴσην ἔχει τῷ χωρίῳ: nam 4 multiplicatum per 4, est 16: et 4 quater positum item est 16. Porro dicitur ἰσάκεις ἴσος, *æqualiter æqualis*, i. e. *per se ipse multiplicatus, quadratus*: videatur Theon Plat. Mathem. XI. p. 38. Denique est τετράγωνος ἀπὸ τετραγώνου, *quadratus ex quadrato*, nam oritur 16 multiplicando per se ipsum numero 4, qui ipse est quadratus ex bis duobus, $2 \times 2 = 4$.

383. F. λείως καὶ προσηνῶς ὑπνοῦται —] Duo priora junguntur Adv. Epicur. p. 1087. E: ὅσμων καὶ χυμῶν τὰ ἥδιστα προσαγαγὼν σώματι, μικρὸν εὐρήσεις χωρίον ἐν αὐτῷ παντάπασιν τὸ κινούμενον λείως καὶ προσηνῶς. Seorsim p. 55. A. 74. D. 100. D. Cæterum probo ὑπνοῦ τε κρᾶσιν, *temperiem somni conciliatricem accipit*: licet verbum ὑπνοῦσθαι alibi probum sit v. c. 236. B. Vit. 706. E.

383. F. τῶν μεθημερινῶν φροντίδων — ἄμματα] Est imitatio Pindarici dicti, jam adhibiti Plutarcho p. 68. D: τῷ Λυσίῳ θεῷ, καὶ λύοντι τὸ τῶν δυσφόρων σχοινίον καὶ μεριμνῶν, κατὰ Πίνδαρον. Plutarchi dictionem geminæ ejusdem dictioni corrigendæ adhibuimus in Fragmento De Anima edito ad calcem libri De Ser. Num. Vind. p. 143. editionis nostræ Opp. Mor. T. V. Fragn. VI. §. 3. ubi de somno item dicitur, ὁ δεσμός—ἐνδίδωσι καὶ χαλᾶται καὶ γίγνεται μαλακώτερος, οἷον ἀμμάτων ἀφιεμένων, τῶν αἰσθήσεων παραλυομένων καὶ προϊεμένων τὴν περὶ τὸ σῶμα τῆς ψυχῆς ἔντασιν· i. e. *in somno vinculum animi et corporis se remittit et laxatur fitque lenius, veluti funibus solutis nexu, sic sensibus laxatis, et remittentibus animi in corpore intentionem*. Et hujusmodi temperamentum ad somniorum divinationem valet: *Solutus enim corporeis nexibus animus semper vicens motibus indefessis, et cogitationibus subiectis (leg. abjectis) et curis quæ mortalium sollicitant mentes, colligit visa nocturna, quas φαντασίας nos appellamus*: inquit Ammianus Marcellinus XIV. p. 29. et similia Cicero Divin. I. 30. quem laudavimus in conjuncta materia

p. 82. F. Ad mortem, id est, non laxationem animi in corpore, sed dissolutionem ac separationem alterius ab altero, dictionem hanc retulit Lucretius III. 949: *Vitales animæ nodos e corpore solvit*. Virgilius Æn. IV. 695. in obitu Didonis—*Juno—Irim dimisit Olympo, Quæ luctantem animam nexosque resolveret artus*.

383. F. τὸ φανταστικὸν καὶ δεκτικὸν ὀνείρων ὥσπερ κάτοπτρον] Comparatio in divinationis argumento usurpata. Plutarcho v. c. De Pythiæ Orac. p. 404. C. Defect. Orac. 433. A: ὑγρότης — κατόπτρων θίγουσα καὶ μιχθεῖσα πρὸς ἀέρα ἀφαιρεῖ τὴν λαμπρότητα καὶ τὸ φέγγος· τούναντίον τε πάλιν αὖ περιψύξει τινι καὶ πυκνώσει τοῦ πνεύματος, οἷον βαφῇ σιδήρου τὸ προγνωστικὸν μόριον ἐντείνεσθαι καὶ στομοῦσθαι τῆς ψυχῆς, οὐκ ἀδύνατόν ἐστι· sic enim adhuc legendum putamus. Sympos. VIII. 736. A: τοῖς δὲ σώμασι τὰς ψυχὰς συμπαθεῖν ἀνάγκη, καὶ μάλιστα παχυνομένου τοῦ πνεύματος ἀμαυροῦσθαι τὸ μαντικόν, ὥσπερ κάτοπτρον ὁμίχλης ἀναπιμπλάμενον. Aristoteli De Insomniis 2. p. 426. E. et Divinat. Somn. 2. p. 430. G.

p. 384. A. οἱ Πυθαγόρειοι] Jamblichus Vit. Pythag. §. 65: ἐπὶ τε ὕπνον ἐσπέρας τρεπομένων τῶν ὁμιλητῶν ἀπήλλαττε μὲν αὐτοὺς τῶν ἡμερινῶν ταραχῶν καὶ ἐνηχημάτων, διεκάθαιρέ τε συγκεχυδασμένον τὸ νοητικόν, ἡσύχους τε καὶ εὐονείρους, ἔτι δὲ μαντικούς τοὺς ὕπνους αὐτοῖς ἀπειργάζετο. Quinctilianus Inst. Or. IX. 4. p. 832: *Pythagoreis certe moris fuit, et cum evigilassent, animos ad lyram excitare, quo essent ad agendum erectiores: et, cum somnum peterent, ad eandem prius lenire mentes, ut, si quid fuisset turbidiorum cogitationum, componerent*. Censorinus De Die Natal. XII. p. 56: *Pythagoras, ut animum sua semper divinitate imbueret, priusquam se somno daret, et quum esset expergitus, citbara ut ferunt cantare consueverat: ubi plures etiam testes excitavit Lindenbrogius*.

384. A. ὥσπερ ἔνιοι τῶν ἱατρῶν] Transpositionem in Emen-dationibus positam suadet cum ipsa res, tum nomen ἀναλαμάτων, ciborum consumendorum; quam non opus erit mutare vel cum Meziriaco in ἀρωμάτων, vel cum Squirio in ἀναθυμιάσεων. Accedit auctoritas Aristotelis ad quem hic locus referri videtur, De Part. Animal. II. 7. p. 604. F, G. ubi de causa somni traditur: item De Somno et Vigil.

III. p. 423. F. Adhibeatur Hippocrates Diæt. III. p. 369. fin. Stoicorum opinio apud Diogenem Laert. VII. 158. Hermetis ap. Stob. Phys. p. 748.

384. A. Τῷ δὲ Κῦφι χρώνται, καὶ πόματι καὶ κράματι] Videantur Dioscorides et Galenus citati ad p. 383. D. Est autem πόματι καὶ κράματι, figura ἐν διὰ δυοῖν, pro πόματι κεκραμένῳ, id est *potu temperato, mixto*; ita κράμα dicitur Plutarcho Opp. Mor. p. 140. E. 1109. E. et frequens apud Medicos. Prius καὶ opponitur θυμιάματι. Sententia est, *Utuntur Cyphi non solum pro suffimento, sed etiam pro potu mixto.*

384. B. Ἄνευ δὲ τούτων, Ῥητίνη — μᾶλλον] De formula transitus ἄνευ δὲ τούτων—diximus ad p. 25. D. Proxima pars turbata et transjecta, sic est restituenda—Ἄνευ δὲ τούτων, τῶν τὸ Κῦφι συντιθέντων, Ῥητίνη μὲν καὶ Σμύρνα ἐστὶν ἔργον ἡλίου, πρὸς τὴν εἶλην τῶν φυτῶν ἐκδακρύνων· ἐστὶν δ' ἂν νυκτὶ χαίρει μᾶλλον. Ratio apparet ex proximis; ἐκεῖνα, Refina et Myrrha, sunt simplicia ἀπλᾶ et a Sole generata; igitur merito interdum adolentur: at Cyphi, contra, ut mixtum ex plurimis et variis partibus, ut nocturnus aer ex variis astrorum luminibus et effluviis, nocti congruit. De nomine εἶλη videatur Ruhnkenius ad Timæum p. 95.

384. B. Πίνδαρος] Olymp. I. 10.

384. B. νυκτερινὸς ἀὴρ κράμα — σπερμάτων] Restituendum κράμα καὶ σύμμιγμα ex A, E. Venet. Ald. Bas. ut jam ex his duobus dederat Squirius. At quod idem σπερμάτων in ρευμάτων mutatum vult, temere facit. Dicuntur enim σπέρματα h. l. metaphorice, pro partibus et *elementis* unde medicina componitur: veluti Opp. Mor. 157. E, F. et vero κράμα, et δυνάμεις, *vires*, sunt Medicorum vocabula. Nocturni aeris affectionem ex confluentibus astrorum splendoribus ortam, notat Plutarchus De Defectu Orac. p. 424. B.

DANIELIS WYTENBACHII

ANIMADVERSIONES

IN PLUTARCHI LIBRUM,

DE EI APUD DELPHOS.

P. 384. C. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΙ ΤΟΥ ΕΝ ΔΕΛΦΟΙΣ] Hoc ipso titulo citavit Eusebius Præp. Evang. XI. 11 : Πλούταρχος ἐν τῷ περὶ τοῦ Εἰ ἐν Δελφοῖς, longum inde locum apponens qui est p. 391. F—393. B. cujus brevem particulam refert Cyrillus Adv. Julian. VIII. p. 266. B. Veteres Græci quintam literam E pronunciabant EI ut monet Eustathius ad Iliad. E'. initio, indeque Fabricius B. G. III. p. 354. A. Ergo Inscriptio Delphica erat E, sed pronunciabatur EI.

384. D. Σαραπίων] Idem videtur esse qui in libro De Pythiæ Oraculis p. 396. D. dicitur Σεραπίων ὁ ποιητής—παρὰν Ἀθήνηθεν, et in toto Dialogo colloquentis partes tuens, hoc nomine scribitur : ac Sympof. I. 10. init. ejus epulum scenicæ victoriæ Athenis reportatæ memoratur ἐν δὲ τοῖς Σεραπίωνος ἐπινικίοις, ὅτε τῇ Λεοντίδι φυλῇ τὸν χορὸν διατάξας ἐνίκησεν. Quam nominis scripturam hoc loco unus dat Anon.

384. D. Δικαίαρχος—δόξαν.] In Vita Euripidis hoc prodidisse Dicæarchum verisimile est. Nam et vitas eum conscripisse constat ; et Euripidis vitam in his fuisse, cum hic locus significat, tum alius ostendit Adversf. Epicur. p. 1095. A. et hoc Dicæarchi opus annotarunt Jonsius De

Scr. H. Phil. I. 16, 4. Menagius ad Diog. Laert. III. 4. Fabricius B. G. II. p. 295. Versus hos reposuit Grotius in Excerpt. Trag. p. 421. inde Musgravius in Fragm. Incert. CXXXIV. Dictum in Menandreis Excerpt. apponit Grotius p. 759: Αἰσχύνομαι πλουτοῦντι δωρεῖσθαι φίλῳ, Μὴ μ' ἄφρονα κρίνῃ καὶ διδοὺς αἰτεῖν δοκῶ. altero certe loco delendum, iudice Gatakero Adversar. p. 507. Solemnis hæc fors dictorum Euripidis et Menandri, ut altera in alterius nomen transferrentur. Clericus tamen non notato pari altero repetiit in Reliqu. Menandri, p. 272. Socratis ad Archelaum simile fertur responsum, apud Aristotelem Rhet. II. 23: διὸ καὶ Σωκράτης οὐκ ἔφη βαδίζειν ὡς Ἀρχέλαον ὕβριν γὰρ ἔφη εἶναι τὸ μὴ δύνασθαι ἀμύνασθαι ὁμοίως εὖ παθόντα ὥσπερ καὶ κακῶς. Seneca De Benef. V. 6. diserte exponit rationes: paulo diverse M. Antoninus XI. 25. ubi conferendus Gatakerus. Plutarchi exordium comparandum est cum exordio Isocrateæ orationis ad Nicoclem; ut fecit H. Wolfius. Sed in Plutarcho non Isocrateia imitatio sed τὸ φιλευριπίδειον exstat.

384. D. Ἄρα δὴ—κάλλει] Pro ἄρα B dat ὄρα: atqui ὄρα δὴ ab initio sententiæ, sed sequente Accusativo, aut particula ὅτι, εἰ, vel simili ponere solet Plutarchus: ἄρα δὴ autem nec pariter usurpat, nec etiam ἄρα δὴ. quorum illud hoc loco vertendum erat *Itaque nimirum*, hoc *An igitur*. Ergo forte scripserit Plutarchus, Ὅρα δὴ ὅσον ἔλ. — *Vide igitur quantum liberalitate et pulcritudine pecuniaria dona inferiora sint donis doctrinæ et sapientiæ, et quam honestum sit cum hæc donare, tum ab iis, quibus dantur, similia reposcere.* Ὅρα δὴ sic legitur Opp. Mor. p. 82. F. 152. E. 1068. E. 1089. A. 1109. E. Porro Cod. D. dat ἐλευθεριότητος, B omittit καί. ut vetus lectio ostendatur ἐλευθεριότητος κάλλει.

384. E. τοῖς αὐτόθι φίλοις] *amicis isthic degentibus*, i. e. eodem loco, quo tu habitas. Sic mox πόλει μεγάλη significantur Athenæ: illic enim habitabat Serapion, ut modo notavimus.

384. E. τῶν Πυθικῶν λόγων] Dicit disputationes Delphis habitas, librosque ab ipso ibi conscriptos: cuiusmodi sunt

hi tres deinceps, *De EI: De Pythiæ Oraculis: De Defectu Oraculorum: tum De Ifide et Ofiride: De Sera Numinis Vindieta: Symposiacæ Quæstiones* II. 5. IV. 1. V. 2. VII. 2. fortasse etiam *De Mulierum Virtutibus: et plures ut credibile est, in quibus nulla exstant manifesta loci indicia. Et Delphis magnam vitæ partem in præfectura vel sacerdotio et procuratione Oraculi degit, ut apparet ex ipsius verbis De Ger. Seni Rep. p. 792. F.*

384. E. ἀπαρχὰς] Hanc significationem notavimus ad p. 40. B.

p. 385. A. περὶ τὸν θεὸν φιλοσοφήσαντας] Ratio postulat περὶ τοῦ θεοῦ, i. e. *de hoc Deo, de Apolline: itaque vertit Xylander, et voluit Reiskius. Amyotus aliud fecutus est, reddens les premiers hommes doctes qui ont eu dès le commencement la charge de ce temple. Equidem credam οἱ περὶ τὸν θεὸν, accipiendum, ministros et sacerdotes Apollinis in templo Delphico, philosophando sic admisisse hanc literam. Dictio οἱ περὶ τινὰ, varios habet usus: sæpe significat ipsum hominem cujus nomen ponitur: v. c. οἱ περὶ Ῥώμυλον καὶ Ῥῶμον, Romulus et Remus Opp. Mor. 268. E. sæpius hominem cum sociis suis, οἱ περὶ Βάρρωνα, Varro et qui ejus auctoritatem sequuntur 288. B: οἱ περὶ Ἀρσάλον, 421. D: rarius etiam proprie de sociis alicujus, ut hoc loco accipiendum videtur. Sic Conjug. Præcept. p. 143. C: τοῖς περὶ τὸν Κῦρον Ἑλλήσι. Nicia, 160. E: τῶν περὶ Θουκυδίδην ῥητόρων, oratores, socii Thucydidis. Catone Maj. 342. B: τοὺς περὶ αὐτὸν ἐφύλαττε καθαροὺς παντὸς λήμματος comites suos ab omni dono et præda servabat integros. Sanit. Tuend. 135. C: Ἐπίκουρόν τε καὶ τοὺς περὶ Ἐπίκουρον—. Bruto 1002. B: τοὺς περὶ αὐτὸν ἱππεῖς—.*

385. A. καθίσας περὶ τὸν νεῶν] Proprietas et consuetudo desiderat κ. παρὰ τ. v. *prope, juxta, templum. Sic Vit. 136. F. παρὰ τὰ τείχη. 453. D. παρὰ τὸν Εὐφράτην. 555. B, C. 730. C. 970. C. 1007. B. Opp. Mor. 148. B. 146. C. 150. A, B. 160. D. 161. C. 176. E. 196. D. 202. D. 229. D.*

385. B. καθ' ὃν καιρὸν ἐπεδήμει Νέρων—] Æræ Christianæ A. 66. Videantur citati a Tillemontio Hist. Imperator.

Rom. T. II. p. 132. seq. Corfinus in Vita Plutarchi præmissa operi De Placit. Phil. p. 3. Rualdum secutus, ex hoc loco intelligi vult, Plutarchum illo tempore decimum sextum aut duodevicesimum ætatis annum egisse: vere an falso, alibi videbimus.

385. B. ἐδόκει—Ἀμμώνιος] In Græco contextu mendosum est ἐδοκεῖ. De Ammonio, Plutarchi magistro, notavimus quædam p. 70. E. Amyotus et Meziriacus, retento δοκεῖ ante nomen Ἀμμώνιος, ponunt ἔφη ὁ, hac sententia reddendum, *Nam quia Deus omnibus videtur non minus philosophus esse quam vates, recte ad hanc rem, dicebat Ammonius, Deo unumquodque nominum imponi*—. Et hæc ratio habet aliquid verisimilitudinis.

385. B. Πύθιος—ἀλλήλους] Cognomina Apollinis ex Stolica interpretatione. Cornutus De Nat. Deor. XXXII. p. 225: καὶ Δῆλιον δὲ αὐτὸν ὠνόμασαν καὶ Φαναῖον ἀπὸ τοῦ δηλοῦσθαι δι' αὐτοῦ τὰ ὄντα.—Πύθιον, ἀπὸ τοῦ δεῦρο τοὺς ἀνθρώπους ἐρχομένους πυνθάνεσθαι τὰ καθ' ἑαυτούς. Ad eandem rationem Plutarchus De Occult. Viv. p. 1130. Δῆλιον καὶ Πύθιον refert. Φαναῖος exponit Hesychius, ubi videatur Albertius et alii. Ἰσμήνιος ejusque Oraculum apud Thebanos notum, ex aliis et Pausania IV. 27, 32. IX. 10. Λεσχηνόριος, Suidas in Λέσχαι.—Κλεάνθης δὲ φησιν ἀπονενεμῆσθαι τῷ Ἀπόλλωνι τὰς λέσχας, ἐξέδραις δὲ ὁμοίας γίνεσθαι· καὶ αὐτὸν δὲ τὸν Ἀπόλλωνα παρ' ἐνίοις Λεσχηνόριον ἐπικαλεῖσθαι. Cornutus l. c. p. 228. Harpocraton V. Λέσχη. Hesychius ibid. Meurfius ad Lycophron. 543. Nomen compositum an productum sit, dubites. *Compositum*, ex λέσχη et ἀνῆρ, factum esse λεσχήνωρ, quam formam citat Th. Reinesius Var. Lect. III. p. 367. nullo auctore, nec mihi lectam, tamen suadent similia v. c. ἀγήνωρ, ἐλεφήνωρ, εὐήνωρ, φθισήνωρ· et hac ratione fuerit Apollo *differens cum viris, eosque docens*: indeque λεσχηνόριος legitima productione Adjectivum. *Productum* a λέσχη est λεσχηνεύω, ejusdem formæ ac ἐρμηνεύω, τιθηνεύω, σαγηνεύω· sed et alia fuit terminatio λεσχηνόω, unde λεσχηνώτης *confabulator*: indidemque nomen λεσχήνωρ potuit fieri, cujus generis sunt item, Νικάνωρ, Εὐφράνωρ, Θεάνωρ. Equidem si optionis necessitas imponatur, præferam poste-

rius ut aliquantulum probabilius. Stoicorum, Zenonis, Chrysippi, et Cleanthis a Suida l. c. nominati in etymologiarum subtilitate, ac Deorum nominibus interpretandis curiositatem animadvertimus supra p. 31. E. 34. D. 377. D. quibus adjungatur Cicero Nat. D. III. 24.

385. B, C. τοῦ φιλοσοφεῖν, ἔφη, τὸ ζητεῖν—περὶ τὸν θεόν] A Platone fluxit Theætet. p. 119. G: μάλα γὰρ φιλοσόφου τοῦτο τὸ πάθος, τὸ θαυμάζειν· οὐ γὰρ ἄλλη ἀρχὴ φιλοσοφίας, ἢ αὐτή. Pro ἔφη Reiskius maluit ἐστὶ: Venet. ἐφ' οἷς. Pro τὸ ζητεῖν, Venet. τῶν ζητεῖν. Pro τὸν θεόν, D. A. ex correctione, Venetus a prima manu, Ald. Bas. Xyl. τῶν θεῶν. reliqui dant illud vulgatum, sine dubio melius. Itaque et Latina sunt corrigenda, *de Diis* mutandum *de hoc Deo* i. e. de Apolline.

385. C. λόγον τινὰ ποθεῖν τοῦ διὰ τί] Hæc omnino verior est lectio. Sic gemina in sententia Plutarchus Sympof. V. 7. p. 680. C: ὅπου γὰρ ὁ τῆς αἰτίας ἐπιλείπει λόγος, ἐκεῖθεν ἄρχεται τὸ ἀπορεῖν, τουτέστι τὸ φιλοσοφεῖν.—δεῖ δὲ, ἔφη, τὸ διὰ τί γίνεται τῷ λόγῳ μετεῖναι· τὸ δὲ ὅτι γίνεται, παρὰ τῆς ἱστορίας λαμβάνειν. Aristoteles Analyt. Post. II. 10: λόγος ὁ δηλῶν διὰ τί ἐστίν. Frequens distinctio ὅτι et διότι ibid. I. 10.

385. C. οἷον ἐπὶ τοῦ πυρὸς—προσελθεῖν.] Quædam horum alibi etiam tradita deprehendimus: πῦρ ἄσβεστον, ignis perpetuus Delphis, apud Plutarchum in Numa p. 66. B, C. Parcas duas Pausanias narrat X. 24. p. 858. Mulieribus nefas fuisse ad χρηστήριον, id est *penetræle*, accedere, in templum ingredi licuisse, cum hoc Plutarchi dicto concilians Euripideum Ion. 224. censet Musgravius.

385. D. Γνωθὶ σαυτὸν, καὶ τὸ Μηδὲν ἄγαν —] De his enim multum disputatum et scriptum erat. Conferatur Plutarchus VII. Sap. Conviv. p. 164. B. Porphy. De Grad. p. 239. qui ipse scripsit, de quo Holstenius Differt. Porphy. Cap. VIII. p. 49. Stobæus p. 176. Diogenes Laert. I. 41, 63. II. 32. IX. 71. Eponymus Plutarcheus De Vita Homeri §. 151. Plinius H. N. VII. 32. Dio Chryf. 68. C. 148. D. Jamblich. Vit. Pythag. §. 83. Anonymus ibid. §. 16.

385. D. Λαμπρίας ὁ ἀδελφός] *Lamprias* diserte *frater* Plu-

tarcho nominatur Sympof. II. 2. p. 635. A. VIII. 6. p. 726. D. IX. 15. p. 747. B. alibi nude *Lamprias* dicitur v. c. Defect. Orac. p. 413. D. sequ. Sympof. I. 2. p. 617. E. IV. 4. p. 669. C. 670. E. VII. 5. p. 704. D. 705. B. 706. C. IX. 5. p. 740. A, B. C. p. 741. B. De Vultu Lunæ p. 921. D. 937. D. 940. F. 945. D. Alius est *Lamprias* Avus Plutarchi.

385. D. τοὺς σοφοὺς—] Partim a Platone fluxit, qui Protagor. p. 206. G. omiffis Cleobulo et Periandro, Chilonem et Myfonem substituit. Idem exemplum alii in hoc argumento narrando propositum habuerunt: v. c. Pausanias X. 24. Diogenes Laert. I. 41. Aliquanto obscurius fecuti sunt Dio Chryf. Or. LXXII. p. 630. D. Clemens Alexandr. Strom. I. p. 299. B. Ælian. Var. Hift. III. 17, 8.

p. 386. B. ἐκ πίνακος καὶ πυλαίας] *πυλαίαν* interpretati sumus p. 239. C. *præstigiatoris et circulatoris apparatus*. At *πίναξ* proprie *tabula picta*, hoc loco est *pergula pictorum*, de qua Lucilii illud celebratur, *Pergula pictorum, veri nihil, omnia picta*. Sic Plutarchus Adv. Colotem p. 1108. D: ὥσπερ ἀγορὰν ἢ πίνακα τεράτων συντίθησι τὸ βιβλίον. Compar. Aristid. et Caton. Maj. p. 354. D: τοὺς μὲν εἰς ἀγυρτικοὺς κατέβαλε πίνακας *ad præstigiatorias eos redegit tabulas*.

386. B. τοὺς ἀφ' ἑρῶν κινήσας—] Si scriptum esset τ. ἀπὸ τοῦ ἑρῶν κ. quod voluit Reiskius, dictio minus haberet insolitam speciem. Ita dicuntur οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς, οἱ ἀπὸ τοῦ Περιπάτου, οἱ ἀπὸ τῆς Ἀκαδημίας, οἱ ἀπὸ τῆς αἰρεσέως, qui sectam aliquam tuentur, ejus quasi tutores et procuratores. Opp. Mor. p. 673. C. 879. A. 882. C. 887. F. 892. B. 893. B. 1131. E. Vit. 984. E. Diogen. Laert. VII. 132, 133. IX. 49. Sext. Emp. Math. IX. 64. et Fabric. Item οἱ ἀπὸ σκηνῆς καὶ θεάτρου *scenici et bistriones* Vit. 452. A, B. et Opp. Mor. 785. B: αἰσχρόν ἐστι τῶν ἀπὸ σκηνῆς γερόντων τοὺς ἀπὸ τοῦ βήματος ἀγεννεστέρους ὀρεῖσθαι: similiter Vit. 894. D. porro οἱ ἀπὸ τῆς ἐτέρας στάσεως, Vit. 465. A. 467. B. 1049. D. ad eandem rationem 575. D. 709. F. tum ὁ ἀπὸ βουλῆς *senatorius* 581. A. 725. A. 790. A. denique 687. E. τῶν ἀπὸ σφαίρας τινὶ νεανίσκων, *alicui juve-*

num qui pila cum Alexandro ludere solebant. Quibus in locis quum haud pauci sint ejusmodi ut Articulus omittatur, poterit etiam hoc loco ἀφ' ἱεροῦ pro ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ accipi. Sed alia etiam caussa Plutarcho Articuli omittendi, ut oblique significaret proverbium τὴν ἀφ' ἱερᾶς κινεῖν, ex lusu calculorum ductum, *movere scrupulum a sacra linea*: quo alibi quoque utitur v. c. De Solert. Animal. p. 975. A: κινήσαντες τὴν ἀφ' ἱερᾶς. Adv. Colot. 1116. E: εὐθύς οὖν τὸν ἀφ' ἱερᾶς κεκίνηκεν ὁ Κολώτης. De Rep. Seni Ger. 783. B. Plato Leg. V. p. 609. C. XII. 689. A. Philo Jud. Legat. Ad Caium p. 1007. B. Diogenianus Proverb. V. 41. Suidas VIII. 66. Plenius Scholiaſtes Platonis ad l. c. Leg. V. 609. C. Conferatur Caſaubonus ad Theocrit. Cap. XXIII. p. 282. Muretus T. III. p. 49. Ad aliud Proverbium de *Sacra anchora*, hoc ipſum tranſtulit Plutarchus in Coriolano p. 228. F.

386. B. οὐδεὶς ἐγίνωσκε τῶν Δελφῶν—] Nimirum eorum Delphicorum civium quibuscum antea collocutus erat is, qui hæc differit, paulo ſupra dictus ἑτερος δέ τις, unus ipſe τῶν ξένων, *hoſpitem* p. 385. A. memoratorum. Eſt autem in hoc libro nexus Dialogi aut turbatus, aut certe non diſerte declaratus.

386. B, C. Ἔſτι γὰρ ὡς ὑπολαμβάνουσι—] Et hic mendi quid ſubeſt, et nexus obſcuritas: quæ ſic curanda putem, ut ita conſtituantur: Ἔſτι γὰρ, ὡς ὑπολαμβάνουσι Δελφοὶ, τὸ Εἰ, προηγορῶν ἔλεγε Νίκανδρος ὁ ἱερεὺς, σχῆμα καὶ μορφή—*Eſt ſane, ut Delphi putant, aiebat Nicander Sacerdos hanc eorum opinionem defendens, litera E figura et forma appellationis qua homines erga Deum utuntur*—. Hanc rationem partim jam Xylander vertendo ſecutus erat. De Nicandro diximus ad initium libri De Auditione quem ei inſcripſit Plutarchus p. 37. B, C. Verbum προηγορεῖν ſic apud ipſum eſt: v. c. Coriolano p. 216. B: προηγόρει δὲ Μενίνιος Ἀγρίππας qui ex legatis partes dicendi agebat, Bruto p. 986. D: τῷ τῶν Λιβύων βασιλεῖ προηγορῶν. *Aſorum regem oratione defendens*. Xenophon Hellenic. II. 2, 13: προηγόρει δὲ αὐτῶν Θηραμένης. Exped. Cyr. V. 5, 7. Verbum in Lexicis omiſſum, annotavit in Lexico Xenophonteo

doctissimus F. G. Sturtzius in Προαγορεῖν cui loco et verbo præscribendum erat Προηγορεῖν, solemni forma in aliis compositis κατηγορεῖν, συνηγορεῖν, παρηγορεῖν. Fortasse restituendum Galeno De Optima Doctr. init. T. II. p. 16. A, B: τὴν ἀντικειμένην προσαγορεύουσι· quod auctor scripsisse videtur τῇ ἀντικειμένη προηγοροῦσι· mox προηγοροῦντας μὲν ἑκάτέρω τῶν ἀντικειμένων· pro vulgato προσαγορεύοντες· contrariæ sententiæ patrocinium agunt, utramque contrariarum sententiarum defendunt.

386. D. Ἀρχίλοχος] Singularis mentio dicti, non item Neobulæ, satis cognitæ amoribus et carminibus Archilochi: qua de re exquisitiora notavit T. Hemsterhusius ad Hesych. T. I. p. 1418. Reposuit versum Brunckius Analect. Vol. I. p. 45. ad quem eruditissimus Jacobsius nostram rationem probat Vol. I. p. 168. Huic similis est Hipponactis ap. Hephæstion. p. 16. Εἴ μοι γένοιτο παρθένος καλή τε καὶ τέρενα. In Archilocheo haud improbem Reiskii, ἐξ ἐμοὶ γένοιτο, *mibi liceat*: nisi minore mutatione legi posset ὦς, *sic*: *Utinam mibi sic obtingat manum Neobulæ tangere*: ut illud *sic* referatur ad omissam comparationis partem.

386. D. Σώφρονος—] Et hujus versus hæc una habetur mentio. Ὅμα dedit Stephanus uno assentiente Veneto: quod Valckenarius ad Theocrit. X. Idyll. p. 124. ὁμα scribit, et ut Doricum pro ὁμοῦ positum probat: idem de Sophrone digna lectu prodidit ibid. p. 200. sequ.

386. D. τὸ Ὀμηρικόν] Iliad. P. 29. Quod autem demonstrando alteram syllabam in εἴθε otiosam esse, exemplum adfertur particulæ θήν, mendi suspensionem movet; Xylander ut breviloquentiam accipiens, supplevit vertendo —THE—*nihil significat, ut ΘΗΝ apud Sopbronem et Homerum*—utriusque tamen locum prætermittens. Equidem θήν formatum dicam ex δήν, *diu, longe*: et item fuisse τήν, a τέω, τείνω, *tendo*.

386. D. οἶσθα γὰρ δὴ Θέωνα] Durior transitus colloquii, quam ut a Plutarcho ita factus videatur; nam qui sunt item duriusculi, hac ipsa pagina C, D. 387. B. Def. Or. 418. A. nil ad præsentis duritiem loci. Itaque putem ab

Auctore scriptum fuisse, διελθόντος τοῦ Θέωνος, οἶσθα γὰρ δὴ Θέωνα—. *Theoni* huic Plutarchus ut familiari et erudito homini frequenter in libris honorificas colloquendi partes tribuit: v. c. De Pythiæ Oraculis: Sympofiacis, De Vultu Lunæ, Adv. Epicurum: ἐταῖρος etiam nominatur p. 620. A: alibi nude *Theon*: alibi quoque *Grammaticus* p. 626. E. 728. F. igitur argumentum differendi fere Grammaticum ei defertur v. c. p. 396. B. 923. E, F. 931. E. 940. A. Ejus filii memorantur p. 726. A. nominatim *Caphisus*: in Dialogo Adv. Epicur. p. 1104. D. juvenis adhuc dicitur. *Thebis in Ægypto habitavit*, si sana est lectio, et ad eum pertinet Lampriæ sermo p. 939. C:—ἀνευ περιθήβας παρ' ὑμῖν καὶ Σύνην—. Sororis ejus mentio fit p. 610. C. in Consolat. ad Uxorem.

386. D. περιυβρισμένη.] Sana videtur oratio: attamen memoranda exstat codicum scriptorum varietas. Nam Pol. et Jannot. addunt post appositum vocabulum, ἀνηκοῦ, α. monstrose sane, sed et Anon. T. V. B. item subjungunt ἀνηκουία: et codex Paris. B. in margine pro varia lectione habet ἀνηκόαν· præterea hoc scholion: ὁ γὰρ Ἀπόλλων κατὰ τὴν τῶν νοήσεων ἀπλότητα τὴν ἑαυτοῦ ὑπαρξιν ἰδρυσάμενος εἰκότως τὰς διαλεκτικὰς συμπλοκάς τῶν λόγων τῶν συναπτικῶν χαίρειν ἔα ὡς χαμαιζήλους τε καὶ συμπεπλεγμένους· quod pertinet ad antecedentia 386. C. Cæterum illa varietas lectionis forte significet pro περιυβρισμένη fuisse aliquando ὑβριστικὰ ἀνηκουία.

386. D. ἔφην] Legendum ἔφη, ut habet Cod. B.

386. D. τὸν ἐν Δήλῳ βωμὸν διπλασιάσωσιν] Uberius hoc narrat Plutarchus De Genio Socr. p. 579. B. sumtum ex Eratosthenis Platonico, unde retulit Theon Smyrn. in Mathem. Plat. p. 2. ad quem p. 192. alios testes citat Ism. Bullialdus. Rationem solvendi Problematis explicuit Eratosthenes in Epistola ad Ptolemæum Regem servata in Eutocii Commentario in Archimedis L. II. De Sphæra et Cylindro (p. 20. edit. Bas. et p. 144. edit. noviss. Torelli, Oxonii 1792.) ubi aliorum complurium et Platonis ratio apponitur p. 135.

386. D. ὁ θεὸς αὖξαι καὶ συνίστησι τὴν Διαλεκτικὴν—] Pertinet

net ad hanc rem Jamblichi disputatio in Epist. ad Dexip-
pum ap. Stob. Flor. LXXIX. p. 471.

p. 387. A. εἰ ἡμέρα, φῶς ἐστὶν] Poll. Schott. Jannot. A-
non. Mez. εἰ ἡμέρα ἐστὶν, φῶς ἐστίν· A. εἰ ἡμέρα ἐστὶ φῶς, φῶς
ἐστίν. De re vide proximam Notam.

387. A. ἐμφάσεως—] Mez. adscriptit, συνάψεως, ex Amy-
oti versione fufceptum. Xylander recte vertit *significatio-
nis*. Exemplum Syllogismi frequens Stoicis. v. c. Diog.
Laert. VII. 68, 69. qui mendosus corrigendus est ex ge-
minis locis Sexti Emp. Adv. Mathem. VIII. 294—306.
VIII. 429—433. Pyrrhon. Hypotyp. III. 111, 112. ubi
συνάρτησις et ἔμφασις exponuntur: οἱ δὲ συνάρτησιν εἰσάγοντες
(ita lege pro συνεισάγοντες) ὑγιὲς εἶναί φασι συνημμένον—εἰ
ἡμέρα ἐστὶν, ἡμέρα ἐστίν· οἱ δὲ τῇ ἐμφάσει κρίνοντές φασι ὅτι
ἀληθές ἐστι συνημμένον οὗ τὸ λῆγον ἐν τῷ ἡγουμένῳ περιέχεται
—οἷον οὕτως, εἰ ἡμέρα ἐστίν φῶς ἐστίν, ἀλλὰ μὴν ἡμέρα ἐστίν,
φῶς ἄρα ἐστίν. Fabricius ad h. l. Plutarcheum hunc adfe-
rens, “ἔμφασις,” inquit, “est potestas significandi plus
“quam verbo exprimitur, unde latens in illo ac compre-
“hensum deinde erui ac tamquam consequens colligi
“potest.” Cicero Rhetor. Ad Herenn. IV. 54: *signifi-
cationem per consequentiam* appellat. Sic et alii Rhetores
ἔμφασιν describunt; quorum locos apposuit J. Christ. The-
ophil. Ernestius in Lexico Technol. Gr. Rhet.

387. A. ἀποδείξεως ἀρχή—] Legendum ἀποδείξεως δ' ἀρχή,
ut Venet. Mez. Reisk.

387. B. Ὅμηρος—] Iliad. A. 70.

387. D. Ἡρακλῆς—ὑποσπᾶν ἔδοξε βία τὸν τρίποδα] Plutar-
chus alibi De Ser. Num. Vind. p. 557. C. 560. D. Apol-
lodoros II. 6, 2. Cicero Nat. Deor. III. 16. ubi alios
etiam appellat Davifius.

387. D. Εὐστροφον—] Hic inducitur colloquens Sym-
pos. VII. 4. p. 702. D. Εὐστροφος Ἀθηναῖος, et 703. D.

387. D, E. τὴν λεοντὴν ἐπενδυσάμενος] Proverbii instar ex
Herculis more ductum: Suidas Τὴν λεοντὴν ἐνδύου· ἴσον τῷ
γενναΐζου. Plutarch. Opp. Mor. p. 190. E. 229. B. 785.
E. Vit. 437. A. 956. F. Plato Cratyl. p. 268. E. Erasmus
Adag. p. 447, 699.

387. E. πεμπάζειν] Vide Annotat. p. 374. A.

387. F. γενόμενος, Εἶπον] Inter hæc verba aliquid excidisse putavit Mez. quæ suspicio nobis non probatur.

p. 388. A. ΓΑΜΟΣ] Numerus V, habet quidem rationem cum *Nuptiis*, et dicitur γαμήλιος, ut notavimus ad Qu. Rom. I. p. 264. A. Diserte tamen ΓΑΜΟΣ a Pythagoricis dictus est numerus VI. ut Plutarchus De An. Procreat. p. 1018. C. ex Pythagoricis scholis: καὶ ἔστιν ὁ μὲν 5 τέλειος, ἴσος ὢν τοῖς ἑαυτοῦ μέρεσι, καὶ γάμος καλεῖται, διὰ τὴν τοῦ πρώτου ἀρτίου καὶ περιττοῦ σύμμιξιν. Clemens Alexandr. Strom. V. p. 593. C: γάμος γὰρ παρὰ τοῖς Πυθαγορείοις, ὡς ἂν γόνιμος ἀριθμὸς ἢ ἑξὰς καλεῖται. Jamblichus Comment. in Nicomach. Arithm. p. 47. B: πρὸς τῶν Πυθαγορικῶν ἔτι γάμον καλεῖσθαι (τὸν 5) ὅτι κατ' αὐτὸν πρώτιστον σύνοδος ἄρσενος καὶ θήλεος ἐκ κατακράσεως γίνεται· vulgo legitur κατ' αὐτὸ, et κατακράσεως, quod posterius Tenullius perperam vertit *ex conflictu*, quasi legisset καταρράξεως· quod legendum erat κατακράσεως, et vertendum *commixtione*.

388. A. τινὰ δεκτικὴν—χώραν] Mez. adscripsit: “*τινὰ δίοδον ἐν αὐτῷ καὶ χώραν, οἷον δεκτικὴ ἀρχή· ita legere videtur Amyotus.*”

388. C. ὁμοιότητι] Non satis placet. D offert ὁ μὴ διὰ, quod quamvis corruptum, tamen vestigia veteris lectionis ὁμιλία prodit.

388. C. φύσις] Tale nomen significatur in Excerptis Nicomachi apud Photium Cod. CLXXXVI.

388. D. Ἡράκλειτος] Refertur ad notum Heracliti placitum, quod apud Diogenem Laert. IX. 8: πῦρ εἶναι στοιχεῖον, καὶ πῦρὸς ἀμοιβὴν πάντα τὰ γενόμενα ἀραιώσει καὶ πυκνώσει· sic enim verba ordinanda: plures opinionis testes adducit Menagius: diximus et nos p. 97. A. Ipsa verba Heracliti haud scio an hoc solo loco existent: quorum postrema sic videntur legenda—καὶ χρημάτων χρυσὸν, ut posuimus in Versione Latina. Est autem quasi proverbii instar dictum aliquid tamquam auro aut argento permutare: v. c. apud Julianum Or. I. p. 42. B: ἄνδρες ἀγαθοὶ πολλάκις τολμῶσιν, οἷον πρὸς ἀργύριον, τὴν δόξαν, τὰς ψυχὰς ἀποδόμενοι.

388. E. πρὸς τὸν Διόνυσον—μέτεστιν] Bacchi cum Delphis

communione notavimus ad Ifid. et Ofir. p. 365. A. Forma dictionis refertur ad pervulgatum Proverbium, *Τὰ ταῦτα πρὸς τὸν Διόνυσον.*

388. F. Ἀπόλλωνα—Φοῖβόν τε—] Notationem Ἀπόλλωνος, ut negantis τὰ πολλὰ, animadvertimus p. 354. B. 381. F. 393. B: Φοῖβον δὲ δήπου τὸ καθαρὸν καὶ ἄγνόν οἱ παλαιοὶ ὠνόμαζον, ut ipse Plutarchus ait in hoc libro p. 393. C. Hesychius in Voce, ubi videantur interpretes: Etymol. M. T. Hemsterhusius ad Lennepii Etymol. L. Gr. p. 1070. Scriptor Vitæ Homeri in Plutarcheis Opp. §. 17. Heraclides Allegor. Hom. p. 417. edit. Galei.

p. 389. A. Ζαγρέα καὶ Νυκτέλιον καὶ Ἰσοδαίτην—] Bacchi cognomina. Ζαγρεὺς dicitur Callimacho apud Etymol. M. Porphyrius De Abstin. IV. 19. ex Euripide in Cressis, Hesychius, ubi alios etiam citant Viri Docti: ad hoc nomen proxime φοβράς refert Plutarchus, ut quasi *vitæ interceptorem* notare videatur. Νυκτέλιος Ovidio Met. IV. 15. Pausaniæ I. 40. p. 97. fin. Kusterus adhibeatur in notis ad Hesychium, Νυκτελεῖν, ἐν νυκτὶ τελεῖν. Sacra νυκτέλια animadvertimus p. 291. A. significationem nominis Plutarchus monstrat proximo ἀφανισμούς. Ἰσοδαίτην Harpocraton exponit in Voce hac—Ἵπερίδης ἐν τῷ ὑπὲρ Φρύνης, ξενικός τις δαίμων ὃ τὰ δημόδη γυναῖα καὶ μὴ πάνυ σπουδαῖα ἐτέλει· hujus significationi accommodatur proximum ἀποβιώσεις καὶ παλιγγενεσίας, quasi *morte et vita æqualiter distributi*: conferatur et Hesychius in Ἰσοδέτης, quod viri docti mutatum volunt in Ἰσοδαίτης. Suidas. J. Meurfius Lect. Att. I. 27.

389. A. μιξοβόαν — Διονύσω·] Æschyli versus Toupius tractavit Epist. Crit. p. 103. sed elegantissimum in altera editione eruditissimus Appendicis auctor hoc iudicium apponit: *In Æschyli loco διθύραμβον primam producit. Ejciendum vero δὲ, quod Plutarchus omittit, atque ita legendum: (vide Aristoph. Acharn. 264. Anaxandrid. apud Athenæum XI. p. 482. D. Euripid. Bacch. 1173.)*

—— μιξοβόαν πρέπει

Διθύραμβον ὁμαρτεῖν

ΣΥΓΚΩΜΟΝ Διονύσω.

Initium est pars Glyconici acatalectici, reliqui duo Glyconici Pberecratei. Igitur et Meziriaco suum σύσκηνον, et Reiskio σύγκοιτον, eo magis remittimus, quod et nobis postea de hoc loco cogitantibus σύγκωμον in mentem venerat.

389. B. παιδιὰν—ἀνωμαλίαν.] Quod in Emendatione notavimus legendum esse, παιδιᾶ καὶ ὕβρει καὶ σπουδῇ καὶ μανίᾳ προσφέροντες ἀνωμαλίαν, legitur in cod. Venet.

389. B. κόρον — χρησιμοσύνης.] Notum est Stoicorum de combustione mundi placitum, περὶ τῆς ἐκπυρώσεως. at non item nota denominatio intervallorum, qua status exusti mundi χρησιμοσύνη, instaurati autem et vigentis κόσμος dicitur. Huc pertinet disputatio Philonis Judæi ex gemino aut eodem fonte ducta De Animalibus Sacrificio Idoneis p. 839. C. T. II. p. 224. edit. Mang. ἡ δὲ εἰς μέλη τοῦ ζώου διανομὴ δηλοῖ, ἥτοι ὡς ἐν τὰ πάντα, ἡ ὅτι ἐξ ἑνός τε καὶ εἰς ἑνὸς οἱ μὲν κόρον καὶ χρησιμοσύνην ἐκάλεσαν, οἱ δ' ἐκπύρωσιν καὶ διακόσμησιν. ἐκπύρωσιν μὲν κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ δυναστείαν τῶν ἄλλων ἐπικρατήσαντος, διακόσμησιν δὲ κατὰ τὴν τῶν τεττάρων στοιχείων ἰσονομίαν, ἣν ἀντιδιδόασιν ἀλλήλοις. Quam non exstare item in libro περὶ ἀφθαρσίας κόσμου, fane miror.

389. D. τὸν ἐν χορδαῖς καὶ τρυπήμασι—] Platonem imitatur iridentem eos qui de musica sensu et auribus, non ratione, judicant: Rep. VII. p. 487. B, C: παραβάλλοντες τὰ ὦτα, οἷον ἐκ γειτόνων φωνῇν θηρευόμενοι, οἱ μὲν φασὶν ἔτι κατακούειν ἐν μέσῳ τινὰ ἤχην καὶ σμικρότατον εἶναι τοῦτο διάστημα ᾧ μετρητέον· οἱ δὲ ἀμφισβητοῦντες ὡς ὅμοιον ἤδη φθεγγομένων, ἀμφοτέροι ὦτα τοῦ νοῦ προστησάμενοι. Σὺ μὲν, ἣν δ' ἐγὼ, τοὺς χρηστοὺς λέγεις τοὺς ταῖς χορδαῖς πράγματα παρέχοντας, καὶ βασανίζοντας ἐπὶ τῶν κολλόπων στρεβλοῦντες. Eadem varians sequitur Plutarchus De An. Procreat. Platonic. p. 1030. B. et ad verbum repetit Theon Mathem. Plat. Cap. I. p. 8.

389. D. λόγος ἐστὶ τῆς μὲν διὰ τεττάρων—] In numeris disertior erit explicatio si totum instar 12 ponamus:

$12 : 6 = 2 : 1$. Διὰ πασῶν. Λόγος διπλάσιος.

$12 : 8 = 3 : 2$. Διὰ πέντε. Λόγος ἡμιόλιος.

$12 : 9 = 4 : 3$. Διὰ τεσσάρων. Λόγος ἐπίτριτος.

His addit duas compositas. Harum altera est Διὰ πασῶν καὶ Διὰ πέντε id est $12 + 6 = 18$. estque $18 : 6$ Λόγος τριπλά-

σιος ratio tripla. Altera, Δις διὰ πασῶν, id est 24, quæ ad 6 sunt in λόγῳ τετραπλασίῳ, in ratione quadrupla. Tertiam repudiat Διὰ πασῶν καὶ Διὰ τεσσάρων, i. e. $12 + 4 = 16$: hæc ratio 16 ad 6, ἔξω μέτρου βαίνει. Conferendus est Theon Math. Plat. in primis p. 81, 88. Plutarchus locis geminis Defect. Orac. p. 430. A. De Anim. Procreat. p. 1018. D. et 1021. B, C. Nam sex a Musicis traduntur et habentur *Rationes* seu *Symphoniæ* in quibus etiam est *Diapason cum Diateffaron*, ut ex Aristoxeno refert Vitruvius Architect. V. 4.

389. E. πέντε τετραχόρδων θέσεις] Geminis duobus locis adhibetur idem argumentum: Defect. Orac. p. 430. A: τὸ παρ' ἡμῶν ἡρμοσμένον ἐν πέντε τετραχόρδων θέσεσιν ὁρᾶται, τῶν ὑπᾶτων, καὶ μέσων, καὶ συνημμένων, καὶ διεzeugμένων, καὶ ὑπερβολαίων. De Animi Procreat. p. 1029. A. Latine apponamus ex Martiano Capella Lib. IX. in Meibomii Scriptor. Mus. T. II. p. 187, 188: *Tetrachordon est chordarum cum certa qualitate divisio.—Singuli quique tropi tetrachorda quina custodiunt.—Tetrachordon quippe est, quatuor sonorum in ordine positorum congruens fidaque concordia. Sunt autem tetrachorda principalium, mediarum, conjunctarum, separatarum, excellentium.*

389. E. τόνους, ἢ τρόπους, εἴτε ἀρμονίας χρὴ καλεῖν—] Significat *Harmonias*, seu *Tropos*, quibus cognomina sunt a populis, *Lydiam*, *Æoliam*, *Pbrygiam*, *Ionicam*, *Doriam*: quam distributionem in Introductione Musica secutus est Alypius in Meibom. Script. Mus. T. I. et Bacchius attingit p. 12, 13. Martianus Capella ibid. p. 181. Singulis adjecti sunt alii, qui horum ἐπιτάσεις καὶ ὑφέσεις non sunt nisi βαρύτητες καὶ ὀξύτητες, *gravitates et acumina*, i. e. *graviores aut acutiores*, quod ait Plutarchus hoc loco, significans, in Lydio, *Hypolydium* et *Hyperlydium*, in Æolio, *Hyperæolium* et *Hyperæolium*, itemque in reliquis.

389. E. διαστημάτων—δίτονον.] Item geminis locis Plutarchus Defect. Or. p. 430. A. Anim. Procreat. p. 1019. A. Dicitur autem *Diesis* minimus sonus quem natura nostra concinne remittere et intendere potest, et habetur instar quartæ partis soni τόνου: hujus duplum est *bemito-*

nium, dimidius sonus: hujus item duplum τόνος· hujus porro duplum δίτονον: inter duo postrema interjectum τριημιτόνιον, magis adscivit ipse ad explendum numerum quinarium, quam vulgo celebratam a doctoribus artis accepit. Sed διαστήματα intervalla, hæc sunt prima, et iisdem proportionibus censentur quibus *symphonix*; quare et ipsa possunt ad numerum quinarium redigi. Conf. Theon Mathem. Plat. p. 76, 77.

389. F. τὸν Πλάτωνα—καὶ Ἀριστοτέλης] Et hæc tractantur De Def. Orac. p. 430. A. Mundum esse unicum, diserte in Timæo pronunciavit Plato p. 527. D: πότερον οὖν ὀρθῶς ἓνα οὐρανὸν προσειρήκαμεν, ἢ πολλοὺς καὶ ἀπείρους λέγειν ἢν ὀρθότερον; ἓνα· εἴπερ κατὰ τὸ παρὰδειγμα δεδημιουργημένος ἔσται·—item in fine, κάλλιστός τε καὶ τελεώτατος γέγονεν εἰς οὐρανὸς ὃδε μονογενὴς ὢν· tamen si plures sint uno, dubitari posse an quinque sint: p. 537. A: πότερον δὲ ἓνα ἢ πέντε αὐτοὺς ἀληθεία πεφυκότας λέγειν προσήκει, μᾶλλον αὖ, ταύτῃ στάς, εἰκότως διαπορήσαι· τὸ μὲν οὖν δὴ παρ' ἡμῶν ἓνα αὐτὸν κατὰ τὸν εἰκότα λόγον μηνύει—. Et Aristoteles diserte unum statuit mundum, nec plures esse posse De Cælo I. 8, 9.

p. 390. A. ὢν ὁ μὲν ἐστὶ γῆς—δωδεκάεδρον] Quatuor figuræ corporum singulis elementis, dodecaedrum universo accommodat Plato; qua de re videatur Plutarchus Defect. Orac. p. 422. F—428. D. Quæst. Plat. IV. Placit. Philos. II. 6. ex Pythagoræ placitis sumtum dicitur. Alcinous Doctrin. Plat. Cap. XIII. quod Plato Tim. p. 536, et 537, suo more, magis significat quam dicit. Ceterum quinarium elementorum numerum Plutarchus Def. Or. p. 430. A. communicat cum Aristotele quatuor elementorum corporibus, quintum corpus τοῦ οὐρανοῦ adjungente De Cælo, I. 1. quod et ἡ πέμπτη οὐσία vocatur, ut h. l. Conferatur Placit. Philos. II. 7. et eadem Ciceroni dicta Tusc. I. 17: *quinta illa non nominata magis quam non intellecta natura.*

390. A. τὰς τῶν αἰσθήσεων δυνάμεις] Veluti Philo Jud. De Plant. Noachi p. 232. A. De Abrahamo 382. E. De Vita Mos. 666. C. De Decalogo p. 751. B, C:

390. B. σύμπληξις] Verisimillimum est σύμπληξις. Sequi-

tur enim Platoniam de *Visu* opinionem, quam ipse prodit Def. Orac. p. 433. D: ἐμοὶ δὲ δοκεῖ μάλιστα τοιαύτην πρὸς τὸ μαντικὸν πνεῦμα λαμβάνειν σύγκρασιν ψυχῇ καὶ σύμψηξιν, οἷαν πρὸς τὸ φῶς ἢ ὄψις ὁμοιοπαθὲς γινόμενον. Sympof. I. 8. p. 626. C: ὅτι πνεῦμα τῶν ὁμμάτων αὐγοειδὲς ἐκπίπτον ἀνακρινᾶται τῷ περὶ τὰ σώματα φωτὶ καὶ λαμβάνει σύμψηξιν, ὥστε ἐν ἐξ ἀμφοῖν σῶμα διόλου συμπαθὲς γενέσθαι. Conf. De Placit. Philos. IV. 13. Alcinous Doctrin. Plat. Cap. XVIII. Pfellus Omnifar. Doctrin. Qu. 64. Et ceterum Plutarcho est usurpata vox σύμψηξις v. c. Opp. Mor. p. 95. B. 138. E. 1005. C. Vit. 101. A. Itaque hic locus magis perspicue vertendus est: *Ætheri autem et luci, propter eorum cum Visu cognitionem, effulgente Visu, fit ex utrisque, id est luce et Visu, mutua et pariter affecta mixtio et concretio*: αἰθέρι δ. καὶ φωτὶ dicuntur pro uno, per ἐν διὰ δυοῖν, hisque fit mixtio et concretio non secum invicem, quippe jam per naturam suam conjunctis, sed cum Visu oculorum se aperiente et lumen suum emittente.

390. B. τῶν πέντε—σύλληξις] Haud scio an auctor scripserit τῶν πάντων πρὸς τὰ πέντε σύλληξις. Postremum quidem retinendum, quamquam videtur in Lexicis deesse: habet Plato Leg. VII. p. 640. B: συλλήξεως ἐν μέρει, *in parte consortii*. Ab ignorance vocabuli orta est varia lectio, T. B. Pol. Leonie. Schott. σύλληψις.

390. C. τὸν Ὀμηρον—] Iliad. O. 109. Eandem auctoritatem repetit Plutarchus Def. Or. p. 422. E.

390. C. Εὐριπίδης] Rursus apponit Def. Or. p. 431. A. Musgravius referri volebat ad Iphig. Aulid. 870. ibique reponendum, Ὁ λόγος εἰς μέλλοντ' ἀνοιστέος χρόνον pro eo quod nunc legitur, Ὁ λόγος εἰς μέλλοντ' ἂν ὥσθι χρόνον quæ mutatio sane probabilis est.

390. D, E. Ἐπεὶ γὰρ ἐν μήκει—ζῶον] Comparanda rursus geminæ pars disputationis Def. Orac. p. 429. E. Adhibeatur Sympof. IX. 4. p. 738. E. Plato Epinom. p. 704. E. cum Marfilii Ficini explicatione. Joach. Camerarius ad Jamblichi Commentar. in Nicomach. p. 47, 48. Quod autem pro διττὸν probamus ἀπτὸν, res ipsa et literarum similitudo jam Reiskio obtulerat, nobis etiam observatio

consuetudinis : est enim in hoc argumento usitatum : v. c. Platoni Tim. p. 527. D : σωματοειδὲς δὴ καὶ ὁρατὸν ἀπτόν τε θεῖ· τὸ γενόμενον εἶναι· χωρισθὲν δὲ τε πυρὸς οὐδὲν ἂν ποτε ὁρατὸν γένοιτο· οὐδὲ ἀπτόν, ἄνευ τινὸς στερεοῦ —. Epinom. 704. E. Plutarcho II. p. 38. A. 765. A. 1013. C. 1014. C. 1016. D.

390. D. μεταβολῇ] Forte legendum ἢ μεταβολή, ut Venet. et B.

390. E. προελθεῖν τὸ ἔμψυχον] Sic dedimus ex A, B. Pol. Leonic. Schott. T. V. B. Xyl. Amyot. Mez. pro vulgato π. τ. ἄψυχον.

390. E. θεοὶ δῆπου καὶ δαίμονες—] Distributio animalium rationalium in quatuor hæc genera deorum, dæmonum, heroum, hominum, in Libro De Defect. Orac. p. 415. A, B. ab auctoritate Hesiodi repetitur. Atqui hic in Op. et D. 107—200. quinque genera hominum qui deinceps in terra habitarunt, recenset : primum est *aureum*, qui post mortem δαίμονες facti sunt : alterum *argenteum*, post mortem ἐπιχθόνιοι μάκαρες θεοὶ καλέονται : tertium *æneum*, post mortem in Orcum abiit ; quartum Ἀνδρῶν ἡρώων θεῖον γένος οἱ καλέονται Ἡμίθεοι, qui bello Thebano ac Trojano inclauerunt, et hac vita defuncti in beatorum insulas habitatum concesserunt : quintum *ferreum*, quod deinceps fuit et nunc est. Quæ profecto distributio non satis cum Plutarcho consentit ; qui tamen eandem rationem secutus est in Commentario ad Hesiodum, ubi Plutarcheum esse scholion quod vers. 121. sub nomine Procli legitur, res ipsa suadet : Ὅμηρος δὲ δαίμονας τοὺς ἀνθρώπους οὐ καλεῖ, ἀλλὰ τοὺς θεούς· ἢ οὕτως· εἰς τέσσαρα διαιρεῖ τὴν λογικὴν πᾶσαν φύσιν· τὴν μὲν πρώτην θεῶν· τὴν δὲ δευτέραν δαιμόνων· τὴν δὲ τρίτην ἡρώων· καὶ τὴν τετάρτην ἀνθρώπων. Καὶ τὸ μὲν θεῖον ἡμῖν ἀνεπίμικτον· δαίμονας δὲ τοὺς ἐφορῶντας τὰ ἀνθρώπινα, ὡς καὶ Πλάτων, φησὶν· quo loco pro ἢ οὕτως legendum esse Ἡσίοδος δ' comparatio gemini loci, in libro De Def. Or., ostendit : ad hanc enim sententiam Hesiodi descriptionem redigendam iudicabat Plutarchus. Homerus, ut antiquior, deos non tanto comitatu stipatos, sed simpliciores, ad regiam speciem sui ævi informavit : Hesiodus nova genera induxit, quasi fa-

tellitum et ministrorum. Distinxerunt genera philosophi v. c. Pythagorici: de quibus Jamblichus Vit. Pythag. §. 37: μᾶλλον τιμώμενον τὸ προηγούμενον—τοὺς μὲν θεοὺς τῶν δαιμόνων· ἐκείνους δὲ τῶν ἡμιθέων· τοὺς ἥρωας δὲ τῶν ἀνθρώπων· quibus in verbis ἡμιθέους et *heroes* promiscue poni apparet, ut de Hesiodo item monuit Plutarchus l. c. Eodem pertinet Placit. Philos. I. 8. ubi et alii philosophi eandem distinctionem tenuisse dicuntur. Et invaluit postea in populari consuetudine.

390. E, F. τὴν ψυχὴν—καταπέπαυται.] Distributio partium Animæ iterata Def. Orac. p. 429. E. non solemnis, nec in quadam philosophiæ sectarum celebrata, sed ad numerum quinarium explendum quæsitæ. Tres quidem partes a Platone traditæ, λογικὸν, θυμικὸν, ἐπιθυμητικὸν, neminem fugiunt: at duæ reliquæ ab Aristotelica schola sumtæ sunt, in qua θρεπτικὸν et φυτικὸν promiscue, ut ejusdem rei attributa, feruntur. Veluti τὸ φυτικὸν in Ethicis ad Nicom. I. 10. mox idem θρεπτικὸν dicitur. De Anima II. 3. quinque partes numerantur θρεπτικὸν, αἰσθητικὸν, ὀρεκτικὸν, κινήτικὸν κατὰ τόπον, διανοητικόν· ὑπάρχει δὲ τοῖς μὲν φυτοῖς τὸ θρεπτικόν— III. 12: ἀνάγκη ἄρα ἐνεῖναι τὴν θρεπτικὴν δύναμιν ἐν πᾶσι τοῖς φυομένοις καὶ φθίνουσιν—.

390. F—391. A. ἀρχὴ τῷ πρώτῳ συνελθοῦσα—] Primus numerus, ἀρχή, 1, additus primo quadrato 4, efficit 5. sed 1 quoque habetur primus quadratus, quia per se ipsum multiplicatus manet qui fuit; igitur 5 constat ex duobus primis quadratis 1 et 4: quorum 1 præstantior, ut impar, formæ auctoritatem obtinet; 4, minus præstans, ut par, materiæ comparatur. Hæc sunt Pythagorica et Platonica.

391. A. ἐν Κρατύλῳ—] p. 267. F: Τί δὲ ἡ σελήνη; Τοῦτο δὲ τὸ ὄνομα φαίνεται τὸν Ἀναξαγόραν πιέζειν. Τί δὲ; Ἐοικε δηλοῦντι παλαιότερον, ὃ ἐκείνος νεωστὶ, ὅτι σελήνη ἀπὸ τοῦ ἡλίου ἔχει τὸ φῶς.

391. B. ἐν Σοφιστῇ—] p. 164. B: τὸ ὄν—κίνησιν,—στάσιν,—τὸ ἕτερον—ταυτὸν; E. ὁμολογήσαντες αὐτὰ εἶναι πέντε, περὶ ὧν καὶ ἐν οἷς προϋθέμεθα σκοπεῖν.

391. B. ἐν Φιλήβῳ—] p. 77. D: Τὸν θεὸν ἐλέγομέν που, τὸ

μὲν, ἄπειρον δεῖξαι τῶν ὄντων, τὸ δὲ, πέρας;—τούτων δὲ τῶν εἰδῶν τὰ δύο τιθώμεθα· τὸ δὲ τρίτον ἐξ ἀμφοῖν ἓν τι ξυμμισγόμενον·—τετάρτου μοι γένους αὐ προσδεῖν φαίνεται·—τῆς συμμίξεως τούτων πρὸς ἄλληλα τὴν αἰτίαν ὄρα—. Μῶν οὖν σοι καὶ πέμπτου προσδεήσει, διάκρισιν τινος δυναμένου; Τάχ' ἂν· οὐ μὴν οἶμαί γε ἓν τῶ νῦν· ἂν δέ τι δέη, συγγνώση που μοι σὺ μεταδιώκοντι πέμπτου βίον.

391. C. φοραῖς. Πυθόμενος—] Correctionem nostram in Emendationibus proditam, in Latina interpretatione reddidimus.

391. C, D. Ἀλλὰ μὴν καὶ τ' ἀγαθὸν—ἁοιδῆς.] Item ex Platonis Philebo p. 94. G: πρῶτον μὲν πη περὶ μέτρον καὶ τὸ μέτριον καὶ καίριον καὶ πάντα ὅποσα τοιαῦτα χρὴ νομίζειν τὴν ἁΐδιον εἰρῆσθαι φύσιν·—δεύτερον δὲ περὶ τὸ σύμμετρον καὶ καλὸν καὶ τέλειον καὶ ἱκανὸν, καὶ πάνθ' ὅποσα τῆς γενεᾶς ταύτης αὐ ἐστίν·—τὸ τοίνυν τρίτον, ὡς ἡ ἐμὴ μαντεία, νοῦν καὶ φρόνησιν τιθεῖς, οὐκ ἂν μέγα τὶ τῆς ἀληθείας παρεξέλθοις·—ἄρ' οὖν οὐ τέταρτα, ἃ τῆς ψυχῆς ἔθεμεν αὐτῆς, ἐπιστήμας τε καὶ τέχνας καὶ δόξας ὀρθὰς λεχθεῖσας, ταῦτ' εἶναι τὰ πρὸς τοῖς τρισὶν τέταρτα, εἶπερ τοῦ ἀγαθοῦ γέ ἐστι μᾶλλον ἢ τῆς ἡδονῆς ξυγγενῆ·—πέμπτας τοίνυν ἃς ἡδονὰς ἔθεμεν, ἀλύπους ὀρισάμενοι, καθαρὰς ἐπονομάσαντες, τῆς ψυχῆς αὐτῆς ἐπιστήμας, ταῖς δὲ αἰσθήσεσιν ἐπομένας·—Ἑκτὴ δ' ἓν γενεᾷ, φησὶν Ὀρφεὺς, καταπαύσατε κόσμον ἁοιδῆς. Orphicus versus hinc in editionem Gefneri relatus est p. 379.

391. D. αἰείσω ξυνετοῖσι] Est varietas scripturæ in illo versu Orphico, Φθέγξομαι οἷς θέμις ἐστὶ, θύρας δ' ἐπίθεσθε βεβήλοις, de quo partim supra notavi. In hoc igitur notissimo carminis initio, alia lectio ferebatur, ut apparet ex Scholiaste Sophoclis Œdip. Col. 10. ita citante Ἀείδω ξυνετοῖσι, θύρας δ' ἐπίθεσθε βεβήλοισι. Cæterum de hujus dicti celebritate legantur Spanhemius ad Callimach. H. Apoll. 2. Ruhnkenius ad Tim. Voc. Βέβηλοι.

391. D. τοῦ νέου μηνὸς] id est ἀρχομένου, vel ἱσταμένου μηνὸς, primæ decadis: ut dicitur item νεομηνία ποτα luna. Igitur non est cur adversus omnium librorum fidem, cum Reiskio velimus Πανέμου μηνὸς legere: cujus conjecturas, ut aperte falsas, plerumque præterimus: quasdam, quæ vel imperitis vel peritis festinantibus speciem objicere possunt,

saltem notandas duximus. Ex quorum genere hæc fuit.

391. F. τῷ πολλῷ χρόνῳ] Simonidis dictum, Plutarcho frequens, ut notavimus ad Ifid. et Ofir. p. 359. F.

p. 392. A. Ὁ μὲν γὰρ θεὸς—οὐθὲν μεῖον ἐστίν.] Et hoc ex Platone Lachet. p. 240. C: δοκεῖ τὸ γράμμα ἀνακεῖσθαι ὡς δὴ πρόσρησις οὐσα τοῦ θεοῦ τῶν εἰσιόντων, ἀντὶ τοῦ χαῖρε· ὡς τούτου μὲν οὐκ ὀρθοῦ ὄντος τοῦ προσρήματος τοῦ χαίρειν, οὐδὲ δεῖν τοῦτο παρακελεύεσθαι ἀλλὰ σωφρονεῖν· οὕτω μὲν δὴ ὁ θεὸς προσαγορεύει τοὺς εἰσιόντας εἰς τὸ ἱερόν.—καὶ λέγει πρὸς τὸν αἰεὶ εἰσιόντα οὐκ ἄλλο τι ἢ Σωφρόνει, φησί· αἰνιγματωδέστερον δὲ δὴ ὡς μάντις λέγει· τὸ γὰρ Γνωθὶ σαυτὸν, καὶ τὸ Σωφρόνει ἔστι μὲν ταυτὸν, ὡς τὰ γράμματα φησὶ καὶ ἐγώ· τάχα δ' ἂν τις οἰηθείη ἄλλο εἶναι— Similia tradit in Ep. III. p. 708. B. ad Dionysium: quæ adhibet in gemino argumento, De Lapfu Inter Salutandum, Lucianus T. I. p. 728.

392. B. Ποταμῷ—καθ' Ἡράκλειτον] Notavimus ad Ser. Num. Vind. p. 76. i. e. 559. C.

392. C, D. θάνατον] Mors quotidiana, continua mutatione conditionis et naturæ singulorum hominum, a Plutarcho notata est gemino loco in Consolat. Apollon. p. 106. E. Seneca Ep. XXIV. p. 69: *Quotidie morimur; quotidie enim demitur aliqua pars vitæ: et tunc quoque cum crescimus, vita decrescit. Infantiam amisimus, deinde pueritiam, deinde adolescentiam: usque ad besternum, quidquid transiit temporis, periit: hunc ipsum, quem agimus, diem cum morte dividimus. Quemadmodum clepsydram non extremum stillicidium exhaurit, sed quidquid antea defluxit: sic ultima bora, qua esse desinimus, non sola mortem facit, sed sola consummat. Tunc ad illam pervenimus, sed diu venimus.* Philo Jud. De Josepho, p. 544. D: οὗτος ἦν ποτὲ βρέφος, καὶ μετὰ ταῦτα παῖς, εἴτα ἔφηβος, εἴτα μεिरάκιον, καὶ νεανίας αὐθις, εἴτ' ἀνὴρ, καὶ γέρων ὕστατον· ἀλλ' οὐ πάντ' ἐκεῖνα (l. cum Mang. ἀλλὰ ποῦ πάντ' ἐκεῖνα). Οὐκ ἐν μὲν παιδί τὸ βρέφος ὑπεξῆλθεν· ὁ δὲ παῖς ἐν παρ-ήβῳ· ὁ δὲ ἔφηβος ἐν μεिरακίῳ· τὸ δὲ μεिरάκιον ἐν νεανίᾳ· ἐν ἀνδρὶ δὲ ὁ νεανίας· ἀνὴρ δὲ ἐν γέροντι· γῆρας δ' ἐπὶ τελευτῇ· τάχα μέντοι τάχα καὶ τῶν ἡλικιῶν ἐκάστη παραχωροῦσα τοῦ κράτους τῇ μεθ' αὐτὴν προαποθνήσκει, τῆς φύσεως ἡμᾶς ἀναδιδασκούσης

ἡσυχῇ μὴ δεδιέναι τὸν ἐπὶ πᾶσιν θάνατον, ἐπειδὴ τοὺς προτέρους εὐ-
μαθῶς ἠνέγκαμεν, τὸν βρέφους, τὸν παιδὸς, τὸν ἐφήβου, τὸν μει-
ραλίου, τὸν νεανίου, τὸν ἀνδρὸς, ὃν οὐδεὶς ἔτ' ἐστὶ, γήρως ἐπιστάντος.
Varios gradus humanæ vitæ eorum per ætates distribu-
tionem ac denominationem, alii aliter fecerunt: in primis
est Hippocrates, cujus sententiam servarunt idem Philo
Jud. De Mundi Opificio p. 14. Pollux II. 1. Solon parte
Carminis ab eodem Philone l. c. exhibita, Artemidorus
Onirocrit. II. 75. ex Romanis Gellius X. 28. Censorinus
Die Nat. Cap. XIV. Solonis, Hippocratis, aliorumque
opinionem referens. Plutarcho ἀκμάζων dicitur, qui aliis
ἀνὴρ: veluti νέοι dicuntur filii τῶν ἀκμαζόντων in Pyrrho p.
395. A. et ἀκμάζων senior vocatur quam νεώτερος in Vita
Homer. §. 199. Teles ap. Stob. p. 535. in cæteris gradi-
bus significandis, ἀνὴρ γέγονε καὶ ἀκμάζει. At Galenus
ibid. p. 545. ex Hippocrate, quatuor prodens ætates, παί-
δων, [Cætera desiderantur.]

D

SE

Q

Be

tate

eni

rec

mu

con

fici

lub

cur

V.

et

po

qu

niv

est

fib

DANIELIS WYTENBACHII
DEDICATIO
AD PLUTARCHI LIBRUM,
DE SERA NUMINIS VINDICTA.

VIRO AMPLISSIMO,

DANIELI WYTENBACH,

SENATORI BERNENSI, BERNENSIS ET LAUSANNENSIS ACADEMIÆ

CURATORI, CET. CET. CET. FAUTORI ET COGNATO OMNI

OBSERVANTIA COLENDO,

S. P. D.

DANIEL WYTENBACH.

QUOTIESCUNQUE, VIR AMPLISSIME, patriam meam Bernam cogito: cogito vero sæpissime: toties five voluptate, five tristitia, five utraque perfundi me sentio. Cum enim, primæ juventutis memoriam repetens, mecum ipse recolo, quam diu et quam longe ab iis locis absum, animus veluti leni placidoque flumine in pristinæ rerum considerationem defertur; hac sibi indulget atque ita adficitur, ut, cum dubitet, tristitiamne illam an dulcem dicat, lubentissime tamen in ea versetur. In qua cogitatione cum magna me obruat imaginum copia et varietas, Tua, V. A. imago mentem meam et primum in se convertit, et diutissime retinet. Neque hoc Tu forte a me ex tempore fingi putes. Nec enim Tu is es, qui fictis blanditiis quid tribuas; nec ego is, qui Te ignorem, Tuamque benivolentiam adulando captare aut velim aut possim. Sed est ea virtutis et beneficiorum vis, ut optimum quemque sibi maxime adjungant. Ac beneficia quidem ex Patris

mei sermonibus sæpius admiratus sum, cum diceret, ea Te in se contulisse, quibus Te non nomine sed re cognatum ostenderes, et manifeste significares eodem Te amore ejus liberos complecti. Virtutis vero Tuæ testes habes cives singulos et universos. Cum enim eo loco natus esses, et in ea tempora incidisses, ut ad summos in Republica honores sponte evolare posses; indignum Te existimans in fortunæ donis acquiescere, ad generis præsidia virtutis atque ingenii adjecisti ornamenta, ut omnia Tibimet ipse debere videare, nil sibi tuorum vindicaret fortuna. Itaque id affecutus es quo contendunt multi, perveniunt paucissimi, ut in summo magistratus fastigio cunctis tam sis ob pietatem et humanitatem amabilis, quam ob consilii vim et præstantiam admirabilis. Quanto igitur me semper Tui videndi et alloquendi desiderio flagrasse putes, quo Tibi meæ observantiæ testimonia darem præsentiora, et ipse mei studii fructus a Te perciperem præsentiores? Sed Diis aliter visum! Nam in Te oculos figens, ad Te plenis tendens velis, ecce! in Bataviæ oras deferor, vel aura fortunæ, vel amore doctrinæ: ibique detineor oblato docendi munere. Sive igitur munus ipsum spectes, hoc amantissimo cuique literarum jucundissimum est; sive scholam, ea magnorum Doctorum fama celeberrima est; sive urbem, ea florentissima Europæ, Amstelædamum: ut ad summam voluptatem nil nisi præsentis familiæ suavitas, ac patriæ nomen et propinquitas deesse videatur. Quare, V. A. noli putare me patriam ejurasse; qui enim, quamvis diuturna absentia, adeo degenerem, ut hunc sensum exuam? Sed ita potius accipe, me ad avitam et naturalem patriam veluti novam adjunxisse. In cujus rei fidem pignus Tibi do, quo nil habeo pretiosius. Primitias igitur mearum lucubrationum in Plutarchum, quem Tu quanti facias me non latet, Tibi dono, dico, consecro. Has Tu, V. A. eodem animo accipe, quo Tibi offeruntur: Tibique ita persuade, me non cum loco sensum mutasse, sed quoad vivam, et patriæ amantissimum et Tui observantissimum futurum. Vale. Scribebam Leidæ a. d. xxii. Octobris. MDCCLXXI.

PRÆFATIO.

MAGNUM fuit ingenium Plutarchi, magna differendi subtilitas et elegantia, divinarum vero humanarumque rerum scientia, et omnis liberalis doctrinæ vis quædam incredibilis ac prope infinita. Quæ bona etsi per se tanta sunt, ut accessioni nullus relictus videatur locus; magnus tamen iis accessit laudis cumulus, quod non in res obscuras aut ad captandam popularem auram, sed in rem unam omnium gravissimam, in communem humani generis utilitatem expromta fuerunt. Etenim ubique id egit Plutarchus, ut quid utile vel fecus, quid fugiendum vel sequendum doceret; ut de ratione vitæ, de studio virtutum, de moderanda republica differeret; denique ut Philosophiam commendaret non eam, quæ rerum obscuritate gravitatis, et distinctionum acumine subtilitatis, speciem adfectaret, sed quæ errore et superstitione liberaret, essetque vitæ magistra et expultrix vitiorum. Jam vero ejus librorum, quorum ne tertia quidem pars ad nos pervenit, tantus est numerus, tanta et varietas et cujusque in suo genere præstantia, ut veterum scriptorum ei comparem paucissimos, anteponam omnino neminem. Quid de Philosophiæ notitia dicam, cujus ille omnes partes excussit, et quid quælibet secta boni haberet, laudavit, quid falsi monuit? Quid de rebus gestis Græcorum et Romanorum, in quibus memoriæ prodendis nemo facile majore fide versatus est, nemo conversionum momenta et animorum abditos recessus aut vidit acutius aut explicavit prudentius? Quid de reliquis antiquitatis partibus, quarum nulla est quin ex eo egregie possit illustrari, multæ quarum notitiam ei soli debeamus? Recte itaque magni viri ita judi-

carunt, eum qui ex veteribus unum legisset Plutarchum, sed cogitate meditateque legisset, tantam rerum præstantissimarum cognitionem mente comprehendisse, ut omnium consensu hominis eruditi nomen tueri possit.

His Plutarchi laudibus cum ab ineunte ætate mihi aures personarent, contuli me ad ejus lectionem, quam primum eo perveni, ut ipse aliquid de his literis judicare possem. Hic vero quo majorem ipse capiebam voluptatem, eo magis dolebam adeo inique comparatum esse, ut plerique eodem suavitatis fructu carere cogerentur. Quæ calamitas ex duplici potissimum causa oriri videtur. Cum enim duo sint scriptionum genera Plutarchi, alterum, quo magnorum virorum ingenia descripsit, alterum, quo philosophicas quæstiones tractavit, et doctrinam de vitæ morumque ratione tradidit; hoc temporis injuria tantas labe corruptelasque suscepit, ut magna ejus pars intelligi nequeat; cumque ducentis et quinquaginta abhinc annis non sit editum, jam fere ignotum fieri cœpit: illud vero ante hos triginta annos in Anglia editum quidem est a Mose Solano, sed splendide potius quam emendate. Deinde vel sic utrumque genus adeo rarum factum est, ut sæpissime ne maximo quidem pretio comparetur. Unde fit, ut Plutarchi non nisi nomen audiatur, libri jam fere hominum notitiam effugiant, laudentur ab omnibus, legantur a paucissimis.

Quam injustam sortem cum mecum dolerem, indigneque ferrem, scriptorem, cujus præstantia nemini non assidua lectione cognita penitusque perspecta esse debebat, tanta premi tenebrarum iniquitate; cogitare mecum cœpi, an forte mea opera ad pristinum splendorem revocari posset. Arduum, fateor, opus et difficile! Quid quæris? Audere cœpi.—Sed ingredienti in hoc spatium cum necesse videretur libellum aliquem Plutarchi veluti γέφυρας χάριν edere, incidi forte in librum *De Sera Numinis Vindicta*. Erant quidem et amœniores libri et qui criticæ facultati majorem præberent excurrendi campum; verum non meam, sed Plutarchi et aliorum rem hic agi arbitrabar. Nam si argumentum spectes, nullum majus gravi-

usque est; five explicandi rationem, adeo subtiliter eleganterque disputavit Plutarchus, ut, summorum virorum iudicio, proxime ad Christianæ doctrinæ præstantiam accesserit. — Scilicet cum popularem efficere Philosophiam studeret, et id ubique spectaret, ut de rebus quæ ad vitæ rationem, ad emendandos mores, et ad bene beateque vivendum pertinerent, differeret; hanc quoque de pœnis divinis doctrinam explicandam sibi esse putavit. Magna, sine dubio, et difficilis quæstio; de qua jam antiquissimis temporibus varia Philosophorum fuit sententia. Hujus patrocinium cum sibi nonnulli sumssissent Stoicorum, eam adeo horridam rigidamque fecerunt, ut neque aliis facile probaretur, ab Epicureis vero derideretur. Cum enim Providentiam statuerent omnibus minimisque humanis rebus præsto esse, in omnia influere, hominum delicta vel extemplo ulcisci vel in posteris punire; non satis habebant rationes ex rei natura ductas proposuisse; sed, ut cumulate ultro suscepto muneri satisfacerent, alteram quoque certitudinis opificem, experientiam in auxilium cgebant. Hic vero quidquid ad rem facere videretur anxie conquirebant, exempla quoque dubia, et quæ nemo non in utramque partem accipere posset, congerebant: unde factum est, ut pulcherrimum illud Providentiæ nomen ad risum contemptumque traduceretur, eaque mox *Anus fatidica*, mox *Spectrum quod homines agitare ac terreret*, et diceretur et haberetur. Nacti enim hanc ansam Epicurei mire exagitarunt Stoicos, quamvis Dialecticæ peritissimos. “Quod si enim, aiebant, verum est nocentes a Diis puniri, unde est quod malis bene fit, bonis contra?” — “At suo tempore aliquando cuilibet tribuent Dii quod meruit.” — “Bene vero, si hoc ita semper facerent! Nunc vero videte, quot mali five divitiis five tyrannide injuste potiti et beate vixerint et pœnas non dederint.” — “At si ipsi pœnas effugerint, eæ a liberis et nepotibus repetuntur et Providentiæ justitia in fine omnino elucet.” — “Quid vero si aut liberos nullos malus reliquerit, aut posterius eadem felicitate perfruantur? deinde quæ est ista Deorum æquitas, ob parentum nequitiam infantes punire

“posteros?” — “At Deorum consilia nobis ignota sunt, et in ea curiose inquiri ab homuncionibus, summæ et amentia est et impudentia!” — “Ergone aut vobis e meliori luto finxit præcordia Titan, aut ipsi Dii vos in consilia adhibuere, qui ea tam confidenter scienterque explicetis? Videte, O boni, quo evadatis.” Tum vero Stoici multa comminisci, fudare, nec quo se verterent reperire; Epicurei contra acrius insistere, urgere, neque effugiendi locum dare. Tandem eo devenerunt quo devenire in hac disputatione necesse erat, ut post hanc vitam præmiorum et pœnarum locum esse dicerent. At hoc omne, quicquid id est, ad vulgi superstitionem et aniles fabulas referebant Epicurei, jamque victores sibi videbantur et exclamabant:

Relligio,

Quæ caput a cœli regionibus ostendebat,

Horribili super aspectu mortalibus instans,

————— *pedibus subjecta vicissim*

Obteritur: nos exæquat victoria cœlo.

Hanc certaminis iniquitatem cum indigne ferret Plutarchus, hoc libello opem adtulit non quidem Stoicis, quorum rigida decreta aliis libris refutavit, sed justæ eorum causæ, religioni et veritati; nimiumque illud Stoicæ severitatis remittens, orationem ex angustiis et dumetis in campum eduxit, in quo posset exultare. Ac primo quidem totam disputationis formam apte descripsit. Fingit enim Epicureum, postquam in suo et amicorum confessu acriter in sententiam de Providentia ac pœnis divinis invectus esset, abiisse, ejusque objectiones ab ipsis ad examen revocari et refutari. Hic, quidquid ad tarditatem divinæ vindictæ excusandam adferri potest, explicatur; Deum non ira, sed misericordia ad puniendos malos accedere, ut eos corrigat et in viam reducat; eoque non statim pœnas infligere, quod iis tempus largiatur, ut ad meliorem redeant frugem. A posteris autem pœnas repeti, non quod ipsi parentum delictis meruerint, sed quod ex maligna parentum indole labes in liberorum transeant ingenia eaque adficient; has Deos pœnis veluti medicina eluere, ne in

insanabilem animi erumpant morbum. Cum vero videret integrum perfectumque Justitiæ munus in hujus vitæ angustiiis absolvi non posse, id sibi sumfit quod præsens Epicureus nunquam concessisset: Providentiæ igitur administrationem et animæ immortalitatem pro concessa probataque sumfit, et post hanc vitam delicta punitum iri statuit. Tandem disputationem notabili exitu concludit, Thespeii cujusdam historiam inducens, qui animo ad inferos raptus ipse pœnarum ac præmiorum testis fuisset. Quo loco etsi mirum cui videatur, Epicureis fabulam eamque ex eo genere opponi quod ipsi maxime deridebant; id tamen Plutarchus suo sibi jure facere potuit. Nam primum quidem ad illustrandam sententiam quamvis probabilem non tamen certissimam, nil aptius erat tali fabula. Deinde Platonis sui auctoritatem sequebatur, qui gravissimis disputationibus de animæ immortalitate, de virtute, et justitia, in Gorgia, Phædone, Phædro, et decimo de Republica, simillimos epilogos imposuerat. Denique Epicurei, etsi fabulas de inferis ad anilem referebant superstitionem, non tamen ita abjiciebant, ut nullam iis utilitatis partem relinquerent; verum ad eos a vitiis deterrendos, qui rectis rationibus duci non possent, aptas et inprimis utiles judicabant. Hæc de totius libelli descriptione. Singulas vero ejus partes cum ex intimis Philosophiæ derivavit fontibus, tum apte connexuit, tum historiarum varietate, versuum amœnitate et ex omni doctrinarum genere decerptis suavissimis consperfit floribus.

Quare et dignum judicavimus hunc libellum, qui separatim editus omnium cognitioni pateret, et idoneum, in quo primas nostras vires doctorumque hominum de iis et nostro consilio judicia experiremur. Cœpi ergo hoc agere, eum cum reliquis Plutarchi scriptis conferre, multum legendo relegendoque in eorum notitiam pervenire, obscura explicare, corrupta emendare, eam denique cum iis familiaritatem contrahere, ut doctrinam ibi traditam in promptu numeratoque haberem. Cumque me aliud consilium ad Julianum traduxisset, nil tamen de summo Plutarchi remittebam studio, sed ita in eo versabar, ut eum

pæne nullum diem de manibus ponerem, neque meas copias augere desisterem, quicquid aut ipse excogitarem, aut aliorum scriptorum lectione reperissem, annotando et in meam rem conferendo. Hoc tempore cum V. Cl. J. M. Hassenkamp., ab ineunte ætate amicitiae suavitate mecum conjunctus, et cum maxime Rintelii Orientales litteras magna laude et docens et scriptis illustrans: is igitur cum cultiores Europæ lustraret regiones, meum quoque studium adjuvit, misitque ad me varias lectiones Codicis Harleiani, gratissimum δῶρον ἐκ Μοισᾶν. Consului quoque Cel. Reiskii Animadversiones, quibus cum de aliis Græcis scriptoribus, tum de Plutarcho egregie meritus est, et utilissimam in emaculando nostro libello operam ab eo navatam esse deprehendi; pleraque vel corrupta ingeniose corrigi, vel quæ ad rerum gestarum fidem pertinent docte moneri, vel, ut fit, sæpius mecum in eandem explicandi emendandique viam ingredi. Adhuc hæc erant, cum ecce novus dies nova attulit subsidia! — Etenim ab eo tempore, quo ad humaniores litteras animum appuli, nulla mihi beatior regio videbatur Batavia, quod in ea meæ deliciae florerent, colerentur, et tuta tranquillaque pace fruerentur. In quam cum intuebar, maxime mihi occurrebat et quasi lucebat Leida, in qua Græcæ Latinæque Musæ, post renatas litteras, sedes domiciliumque collocaverunt, et ex eo tempore nunquam non summorum Doctorum scholis celebratæ sunt, et nostra ætate principes ex Hemsterhusii disciplina viri antiquam gloriam tuentur, Valckenarius et Ruhnkenius. Huc itaque mihi eundem putavi, ut et veterem sapientiam ab ipso fonte haurirem, et si quid meo studio Criticæ facultatis assecutus essem, id horum duumvirorum lima acueretur atque expoliretur. Quo cum venissem, magnum profecto meæ operæ fructum cepi. Nil dicam de insigni, qua me exceperunt, humanitate: nil de cura, qua meos in his litteris profectus adjuverunt præcipiendo, monendo, cavendo: nil de aliis, quæ in me contulerunt, beneficiis; dicam de Plutarcho, in quem eadem benivolentiæ redundavit ubertas. Etenim Viri summi, quamprimum eis meum consilium aperuissem, illud

continuo laudare, quomodo ad MStos codices pervenire possem demonstrare, quam rationem in adornando toto Plutarcheo opere sequerer monere, denique ex Vossianis libris instructissimæ Bibliothecæ Leidenfis plerosque mecum communicare; quos, age, cum reliquis subsidiis, quæ ad recensendam hanc disputationem adhibuimus, enumeremus.

Uti ergo sumus primum codice MSto, quem *Voss.* nominavimus, seculi ut videtur XV, qui duobus voluminibus in forma quarta, pleraque Plutarchi continet moralia. Hic, cum, ut ab initio notatur, ex Bibliotheca Pauli Petavii ad Vossium pervenerit, idem esse videtur cum eo cujus variæ lectiones ad calcem Edit. Francofurtensis et Parisinæ adjectæ sunt. Quod si ita est, negligentissime in eo conferendo, quisquis ille fuit cui hoc mandatum erat, versatus est. Cum enim in nostro libello varietates præbeat non paucas, nec eas contemnendas, in Francof. et Paris. editionibus notatam reperias omnino nullam.—Deinde librum habuimus, qui in Catalogo Nr. 64. notatur, et a nobis *Collectio Schotti* vocatur. Hic in omnes morales libellos ex duobus codicibus excerptas continet varias lectiones, quamquam plerumque inter se et cum T. V. B. convenientes. Primæ ejus paginæ cum dilaceratæ sint, ex titulo nil præter hæc verba leguntur: *Emendationes Car. Amulii Romæ.* Inferius recentiore manu adscriptum est: *Ex Bibliotheca Card. Granvelani sum Andreæ Schotti Antwerp.* Denique eam lectionis varietatem in nostros usus adhibuimus, quam nescio quis ad marginem libri Aldini, qui Nr. 136. describitur, adlevit. Has, quamquam ignotum est a quo homine et ex quo Codice excerptæ sint, manifestum tamen est ante Vossii ætatem excerptas fuisse, nec pro conjecturis sed lectionibus habendas esse, propterea quod, ut fit, inter bonas vitiosissimæ etiam sunt lectiones, quæ quidvis potius quam ingenium redoleant. In titulo scripta sunt hæc verba, *Donati Janocchi: in fine, Loca a Nicolao Leonico emendata.* Quibus verbis librorum index subjicitur, in quibus emendandis ejus opera versata est, apposito ad quem-

libet emendationum numero et subducta omnium summa. Cum vero libri de S. Num. Vind. nulla fiat mentio, eo magis certus sum, quas in eo deprehendi varietates, MStorum esse lectiones.—Harleianus Codex, cujus mentionem fecimus, est seculi XV, et omnia fere moralia continet.—Editionibus usi sumus omnibus. Primum Aldina; quam fere ubique repræsentavimus, nisi ab ea recedere major auctoritas suaderet. Eandem, exceptis paucissimis et levissimis erratis, expressit Basileensis. Ex his duabus Xylander versionem suam confecit, adhibito præterea codice quodam, cujus lectiones subinde laudat. Hunc secutus est H. Stephanus, qui Genevæ integra Plut. Opera 12. voluminibus, quorum 6. versionem habent, edidit. Hic quamvis se ad Codicum fidem Plutarchum castigasse dicat, nil tamen reperi quod ei Plutarchus, præsertim in nostro libello, debeat. Eiusdem seculi anno xc, duobus voluminibus in folio, Vitæ et Moralia in Aubriorum officina Francofurti edita sunt, eorumque calci adjectæ Xylandri notæ et index variarum lectionum Aldinæ et Basileensis editionis et trium præterea MStorum, qui litteris T. V. B. significantur, i. e. Turnebi, Vulcobii et Bongarsii; denique Codicis Paul. Petavii, de quo supra monuimus: qui indices a quo confecti sint, ignotum est. Eadem recusa est Parisiis 1620. (et 1624.) ita ut paginae respondeant paginis; nisi quod ei Rualdi vita Plutarchi adjecta sit cum Animadversionibus LII. et pluribus scateat operarum vitiis. Sed in his tribus ultimis editionibus non diligentissime versatos esse editores, haud paucis indicatur vestigiis; quorum hæc saltem notabo. Nam ab initio fere p. 2. habent *ἐὰν δοκεῖ τὴν ζήτησιν*, quod mire torfit interpretes. Atqui vel obiter inspectæ Aldina et Basileensis eos hac molestia liberare potuissent, quæ recte exhibent *ἐἶν*. P. 44. cum Ald. Bas. et eas secutus Xylander *Ἰνοῦς* haberent, primum Stephanus nescio quo errore *Οἰνοῦς* recepit, in idemque vitium Francof. et Parisiensem induxit. Et hæc quidem majoris momenti videantur: minorum lectionum negligentiae innumera exempla adferre possem, si mihi et aliis molestus esse vellem.

De ratione quam in animadversionibus conscribendis secuti sumus, cum de ea lector ipse judicare possit, non est quod multa dicamus. In variis lectionibus enumerandis ac dijudicandis noluimus obscuram diligentiam affectare: expenso cujusque momento breviter significavimus, quid eitribuendum sit; nisi uno alteroque loco rei ipsius gravitas et difficultas fusius exponere nos cogeret. Sed defuncti, quantum fieri potuit, accuratissime brevissimeque emendandi officio, omnibus viribus in explicatione elaboravimus. Cum enim, ut omnes Plutarchi libri, ex intimis Philosophiæ fontibus ducta et omni doctrinarum genere referta sit hæc disputatio, operam dedi ut planum facerem, ex cujus sectæ doctrina quodlibet placitum fluxerit: historiæ, quæ adferrentur, qua auctoritate niterentur: et ubique ad quænam sive Poetarum, sive aliorum scriptorum dicta alluderetur; quod in hac opera maximum momentum ad intelligendum auctorem positum esse, ea neglecta plurimorum locorum neque sententiam neque venustatem percipi posse scirem.

Denique ut hoc loco Erasmi opinionem breviter tangeremus, facit viri magni auctoritas. Hic in Adagio *Μετὰ Λέσβιον Ὀιδόν* significavit, se in libro de *Sera Num. Vind.* eam subodorari a ceteris Plutarchi scriptis stili diversitatem, ut dubitaret an ad eundem auctorem referri possit. Non est quod hunc errorem fuisse redarguamus. Nam huic quidem libello germanus inest color; verba, structura, sententiarum lumina, dicendi formæ, disputandi ratio, habitus denique totius orationis adeo similis reliquis scriptis, ut facile quivis omnes Plutarchei ingenii numeros agnoscat. Itaque cum varii varios Plutarchi libros *νοθείας* convincere adgressi sint, contra nostrum tamen libellum, qui vel suspicionem hanc moverit præter Erasmus nemo repertus est: neque is quidem confidenter, sed dubitanter admodum sui dubii injecit mentionem. ^a Constat quoque testibus *Lampria* in Catalogo, et *Sopatru* apud *Photium* Cod. 161. quos laudavit etiam *J. A. Fabricius* B. G. T. III. p. 357.

^a In Supplementis ad Stobæi *Phys.* ex Jo. Damasceno adfertur locus ex hoc libro p. 27.

Plutarchum librum scripſiſſe περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ βραδείως τιμαρουμενων. Et, ſi qua eſt *Thomæ Magiſtri* auctoritas, hic in Voce Δημόκοινος locum ex hoc libro profert, ut p. 42. Animadverſionum monuimus. Quare eum genuinum Plutarchi fœtum eſſe, nec ego dubito, nec alios dubitatuſcos confido.

Denique fragmentum adjecimus, quod, cum hucusque in Stobæo ſub Themiftii nomine circumferretur, nos certiffimis rationibus Plutarcho vindicavimus. Ad hoc emendandum ſolum fere adhibuimus ingenium. Nam Stobæus Bibliothecæ Leidenſis, cui H. Grotius ex duobus optimis Pariſinis MStis lectiones adſcripſerat, ad hoc quidem fragmentum parum contulit.

Ceterum cum noſtra opera eo ſpectet, ut novæ editionis Plutarchi ſpecimen exhibeamus, hoc publice ſpondeo et polliceor, ſi homines eruditi dignum judicent Plutarchum, qui ſuæ luci reſtituatur, et me huic provinciæ parem, me omnem curam atque diligentiam ei tributurum atque conſecraturum; ea quidem lege, ut me bonorum MStorum ſubſidiis adjuvent, ſine quibus et polliceri quid vanum eſt, et tentare temerarium. Tu interim B. L. his fruiſſe, nobiſque fave. *Vale.*

DANIELIS WYTENBACHII

ANIMADVERSIONES

IN PLUTARCHI LIBRUM,

^a DE SERA NUMINIS VINDICTA.

P. 548. A. Τοιαῦτα μὲν ὁ Ἐπίκουρος εἰπὼν] Cum ex abrupto colloquii hujus narrationem ordiatur Plutarchus, erunt fortasse qui initium Dialogi intercidisse putent; fuit certe qui ita judicaret J. A. Fabricius B. G. Vol. III. p. 357. Cujus equidem sententiæ haud accedam, etsi sciam in utramque partem de hac re posse disputari. Nam primo quidem, ne dicam abruptum initium suas habere videres, nihil ad ipsius disputationis integritatem requiras, cum qui colloquentes inducuntur, Epicureorum objectiones recitent. Similiter fere Plato orditur Gorgiam, Plutarchus libros de Gloria Atheniensium et de Invidia, et Lucianus dialogum de Saltatione, quos nemo unquam ^b initio esse truncatos putavit. Et, si quid hoc ad rem pertinet, nuncupatio ὧ Κύντε, satis clare arguere videtur, hinc disputationis initium fieri. Verum idem ego, ut a Fabricii opinione alienus sum, sic in eam partem inclino, ut hunc ^c dialogum alterius disputationis deperditæ, qua, teste

^a Quæstionem attigit Sallustius Gr. De Diis Cap. 19.

^b An finis libelli perierit, vid. infra p. 563. B.

^c Philo Jud. in libro περὶ προνοίας deperdito cujus exstat luculentum fragm. ap. Euseb. P. E. VIII. 386

seq. prius disputationem adversus Providentiam sub alterius persona exprimit A, B. tum deinceps eam ipse vindicat. Haberi eam disputationem adversus alterius reprehensiones patet etiam ex fine. 399. D.

Lampria filio, Epicureos oppugnarat, continuationem esse credam: in quam etiam sententiam Cel. Reiskium concedere video. Sic non mutilus, sed omnibus partibus integer libellus est habendus.

Deinde ὁ Ἐπίκουρος hic certe nullum locum habet. Neque enim de antiquo illo res ipsa cogitare finit, neque de recentiore unquam ejus sectæ ac nominis homine, vel in scriptis legimus, vel fando audivimus. Potius, quæ Fabricii est conjectura, Ἐπικούρειος scripsit Plutarchus. Quamquam ne hoc quidem satis placet. Sive enim continuatio
4 hic liber est deperditæ disputationis, quæ præcessit, vero nomine hominem disputantem induxisset, ut fecit alibi: sive integer est libellus, vel sic tamen proprium aliquod nomen requiras.

548. A. Ὡ Κύνιε] Sic omnes Editiones, et MSS. Voss. et Harl. Sed Coll. Schott. et T. V. B. ὦ Κύρνε. Mihi neutrum placet, et adsentior Reiskio corrigenti Κύντε ^d Quinte. Huic enim et ejus fratri Nigrino libellum *de Fraternali Amore* dedicavit Plutarchus. ^e Illum eundem esse volunt viri docti cum eo, cujus nomini Nigrinum dialogum inscripsit Lucianus.

548. B. πρὸς ἀλλήλους διαβλέψαντες] Plut. I. 1011. D.

548. B. Πατροκλέας] Is gener fuit Plutarchi, quod constat ex Sympos. L. VII. p. 700. E. ubi eum Πατροκλέα τὸν γαμβρὸν vocat.—Xylander mallet hoc loco Πατροκλῆς legere. Certe, ut υ et α sæpius confunduntur, sic hoc nomen hic Πατροκλεὺς scribendum videtur, ut in Fragmento, quod ad calcem exhibebimus, idem vocatur. Πατροκλῆς quidam laudatur apud Stobæum S. CXV. p. 592. ubi Grotius ex Cod. Paris. A. annotavit Μητροκλῆς. Πατροκλέας est apud Xenophontem Hist. Gr. L. VI. 5, 8. Quin idem nomen subinde Πάτροκλος scribitur, ut ex Schol. Homer. Il. A. 337. notat J. Davif. ad Cicer. Tusc. II. 15. Sed in ejus formæ nominibus tam in plurali quam singulari numero frequens est confusio. Vid. J. F. Gronov.

^d Quintus nomen varie scribitur a Græcis Weff. D. S. I. 530. seq.

^e Et proculdubio ille est qui memoratur Symp. II. 1. p. 632. A.

Obf. L. IV. p. 240. St. Bergler. ad Alciph. I. 8. T. Hemsterhuf. ad Lucian. D. M. XI.

548. B. Ἐάν δοκεῖ τὴν ζήτησιν, ἢ τῷ λόγῳ καθάπερ παρόντος, καὶ μὴ παρόντος, ἀποκρινώμεθα τοῦ εἰπόντος.] Sic MSti et ed. Ald. et Bas. ἔάν: sed ceteræ editiones εἰάν habent, quod mirum est, et Xylandrum et Stephanum ferre potuisse. Atqui æstuasse hic interpretes, versio arguit inutilis et inanis, qua ἔάν δοκεῖ τὴν ζήτησιν plane omiserunt. Ἐάν est *omittere, missum facere*. Hac confusione vitium suscepit Aristides, T. II. p. 113: οὐκοῦν οὐδὲ ἐνταῦθα εἰάν ἀμφοτέρω ὁ λόγος φαίνεται. Sic et Schol. agnoscunt et interpretes, qui reddidit, *itaque neque hic utrumque convenit, si constet ratio*; sed legendum εἰάν, et vertendum, *neque hic ratio utrumque videtur concedere*. Idem verbum quoque restituendum est Plutarcho De EI ap. Delph. p. 387. E: εἰδὼς ἡσυχίαν ἄγειν. Legendum enim: εἰσας ἡσ. ἄγ.

Cæterum periodus hæc contortior paullo est et subobscurior. Ordo orationis hic est: ἔάν δοκεῖ τὴν ζήτησιν, ἢ ἀποκρινώμεθα τῷ λόγῳ καθάπερ παρόντος τοῦ εἰπόντος, καὶ μὴ παρόντος; Ultima illa, cum inepte redundant, inducenda putem, præsertim cum absint ab Harl. Quanquam non dissimili constructione locutus est Libanius Declam. XXIII. 5 p. 550. D: καὶ βλάβας εὖ ποιῆσαι βουλευθεῖς, καὶ μὴ δυνηθεῖς, ἐν εὐεργεταῖς ἐστι. ubi nemo magnopere requirat καὶ μὴ δυνηθεῖς. Sed hujus loci tamen alia est ratio. In Voss. manus recentior adscripsit καὶ μὴ παρόντος.

Pro ἀποκρινώμεθα Cod. Xylandr. et Coll. Schott. habent ὑποκρινώμεθα, Harlei. ὑποκρινόμεθα; quod locum hic non habet: quamvis forte quis dicat, eos respondisse ad Epicuri objectiones, *simulantes eum adhuc adesse*. Hæc autem forma Ionibus tantum fuit frequentata, ut observat P. Wesfeling. ad Herodot. L. I. p. 2.

548. B. Ὑπολαβὼν δὲ ὁ Τίμων] Timon frater fuit Plutarchi, ut diferte memoratur in Libro de Fratern. Amor.

^f Ἐάν τὸν λόγον Plato Leg. VI. 625.

F. Plotin. Enn. II. Lib. IX. p. 209. C.

^e Xyl. quidem, non Amiot. qui recte.

^h Dio Chrys. XXXI. 318. D. quod Reisk. animadvertit. XXXIV. 417. B.

p. 387. E. In Sympof. L. I. p. 615. E. et Fragment. eidem colloquentis dantur partes. Harl. omittit δὲ.

548. B. 'Ἄλλ' οὐδ' εἰ βαλὼν, εἶπεν, ἀπηλλάγη, καλῶς εἶχε περιορᾶν τὸ βέλος ἐγκείμενον.] Eximia omnino est elegantia, qua Plutarchus Epicurei dicteria cum telis comparat, ea-que ducta ex consuetudine optimorum Scriptorum, qui sæpius id quod five acute five acerbe in aliquem dictum est, tanquam *telum missum esse* dicunt. Sic Plato Theætet. p. 130. C. de Lacedæmoniis ait: ἂν τινά τις ἔργῃ ὥσπερ ἐκ φαρέτρας ῥηματίσκηαι αἰνιγματώδῃ ἀνασπῶντες ἀποτοξεύουσι· καὶ τούτου ζητῆς λόγον λαβεῖν, τί εἶρηκεν· ἐτέρῳ πεπλήξῃ καὶ νῶς μετανομασμένῳ. Neque multum differt alius locus Phileb. p. 77. C. In Protag. p. 205. D. Socrates argumentorum vi obrutus, cum quid responderet, non haberet, dicitur ἰλιγγιάσαι ὥσπερ ὑπὸ πυκτοῦ ἀγαθοῦ πληγείς. quod imitatus est Julianus Cæsar. p. 334. A. et Hieronym. Epist. LXXXIII. *Illico mihi, quasi a fortissimo pugile percussus essem, ante oculos caligo obversari cœpit; statimque recordatus Chrysippei sophismatis, cet.* Illi simile est illud Juvenalis Sat. VI. vs. 173.

aut curtum sermone rotato

Torqueat enthymema.

VII. vs. 157.

—*quæ veniant diversa parte sagittæ.*

ita vs. 194. *Jaculator*, qui acute quid dixit. Ipsum βάλλειν exquisite de dictariis jaciendis dicitur, apud Sophoclem Ajac. vs. 1261. Electr. vs. 571. Aristoph. Thesmoph. vs. 6903. Numenium ap. Euseb. P. E. L. XIV. p. 732. C. Synesium Dion. p. 108. A. Phrynichus Παρασκ. Σοφ. MS. quem locum mecum communicavit Cel. Ruhnkenius: Βάλλειν σκώμμασιν, τὸ σκώπτειν· καὶ Βάλλειν λοιδορίαις, τὸ λοιδορεῖν· καὶ Βάλλειν ἀραῖς. Ælian. Epist. I. καὶ ὠραῖζομένη πολλοῖς ἔβαλλε τοῖς σκώμμασι. Philostratus Icon. L. I. 27. p. 802. de Capaneo: πρότερος μὲν οἶμαι κόμπῳ βαλὼν τὸν Δία. quo loco, cum Cod. Laud. habeat πρὸς τὸν Δία, idem Cel. Ruhnken. Sophistam scripsisse putat: κομπολακῶν πρὸς τὸν Δία. Eruditam conjecturam confirmat ipse Philostratus Icon. L. II. 31. p. 855: κομπάσας τε ἐς τὸν Δία, κεραυνῷ ἐβλήθη. Verbum κομπολακεῖν est apud Aristophan. Ran. vs.

992. Quin Latinum *dicere* est Græcum *δίκειν, jacere*. Hactenus de eleganti usu verbi *βάλλειν*. Sequitur proverbium paris vel dicam exquisitioris venustatis, *Βαλόντα ἐκφεύγειν*; quod de iis dicitur, qui sive coniecto in aliquem telo aufugiunt, sive congestis convitiis eum relinquunt. Hoc notavit Suidas T. I. p. 414. et Erasmus Adag. p. 1210. Eandemque proverbii notionem variis, uno eodemque loco, exemplis immutatam expressit Plutarchus Discr. Am. et Adul. p. 74. D. qui locus, licet longiusculus, vel ideo adscribendus videtur, ut cognoscere possis, quam sit ille in excogitandis et coacervandis comparationibus elegans et copiosus: Ἐπεὶ τοίνυν, ὥσπερ εἴρηται, πολλάκις ἡ παρρησία τῷ θεραπευομένῳ λυπηρὰ ὑπάρχει, δεῖ μιμεῖσθαι τοὺς ἰατρούς. οὔτε γὰρ ἐκεῖνοι τέμνοντες ἐν τῷ πονεῖν καὶ ἀλγεῖν καταλείπουσι τὸ πεπονθὸς, ἀλλ' ἐνέβρεξαν προσηνῶς καὶ κατηγόνησαν· οὔτε οἱ νοουθετοῦντες ἀστείως, τὸ πικρὸν καὶ δηκτικὸν προσβάλλοντες ἀποτρέχουσιν, ἀλλ' ὁμιλίαις ἐτέραις καὶ λόγοις ἐπεικέσιν ἐκπραῦνουνσι καὶ διαχέουσιν, ὥσπερ οἱ λιθοξόοι τὰ πληγέντα καὶ περικοπέντα τῶν ἀγαλμάτων ἐπιλεαίνοντες καὶ γανοῦντες· ὁ δὲ πληγεὶς μὲν τῇ παρρησίᾳ καὶ χαραχθεὶς, ἀφθεὶς δὲ τραχὺς καὶ οἰδῶν καὶ ἀνώμαλος ὑπ' ὀργῆς, δυσανάκλητος αὐθὶς ἐστὶ καὶ δυσπαρηγόρητος. Διὸ καὶ τοῦτο δεῖ φυλάττειν ἐν τοῖς μάλιστα τοὺς νοουθετοῦντας καὶ μὴ προαπολείπειν (sic enim legend. pro προσαπ.) μηδὲ ποιεῖσθαι πέρας τῆς ὁμιλίας καὶ συνουσίας τὸ λυποῦν καὶ παροξύνον τοὺς συνήθεις. Sed idem proverbium pluribus locis vario modo frequentavit et illustre reddidit ingeniorum princeps, Plato. Ex quo perenni elegantiarum fonte cum et hunc locum velut rivulum derivarit Plutarchus, uberius de hoc proverbio exponendum videtur. Imitatus igitur est noster Platonem Sympot. p. 322. A. Ἰ Βαλὼν γε, ὃ Ἀριστόφανες, οἷσι ἐκφεύξεσθαι; quo respexit etiam Aristides T. II. p. 115. καὶ τὸν βαλόντα μὴ δεῖν ἐκφεύγειν. Ante illum hac forma usus est Euripides Alcest. vf. 680.

* Ἄγαν μ' ὑβρίζεις καὶ νεανίας λόγους

* Ρίπτων ἐς ἡμᾶς, οὐ βαλὼν οὕτως ἄπει.

Duo sunt præterea loci Platonis, qui ex eodem proverbio 7

† Hinc in Proverbia retulit Zenob. II. 71.

ducti sint; alter Rep. L. I. p. 417. A. οἷον ἐμβαλὼν λόγον ἐν νῶ ἔχεις ἀπιέναι. alter^k Phædon. p. 390. F. ὑπὸ προθυμίας ἅμα ἑμαυτὸν καὶ ὑμᾶς ἐξαπατήσας, ὥσπερ μέλιττα τὸ κέντρον ἐγκαταλιπὼν οἰχήσομαι. quem imitatus est Julianus Epist. XLV. p. 426. B. cum ad Zenonem medicum, quem Alexandrini revocaverant, scribit: τοσοῦτον αὐτῇ κέντρον ὥσπερ μέλιττα καταλέλοιπας. ubi forte legendum ἐγκαταλέλοιπας.

Quamquam Plato, ut est assiduus Poëtarum imitator, flosculum hunc ex Eupolide decerpisse videtur, cujus elegantissimi multisque laudati versus, quibus Periclis celebravit facundiam in fabula quam Δῆμοι inscripsit, exstant apud Scholiast. Aristoph. Acharn. vf. 529. Sed iidem cum vitio laborent, quod jam dudum eorum venustati offecit, detur nobis hæc venia, ut paulum a proposito digressi, aliquam e tam pulcro corpore labem eluamus. En tibi integrum fragmentum!

Κράτιστος οὗτος ἐγένετ' ἀνθρώπων λέγειν
 Ὅποτε παρέλθοι, ὥσπερ οἱ ἀγαθοὶ δρομεῖς
 Ἐκκαίδεκαποδῶν ἤρει λέγων τοὺς ῥήτορας.
 Ταχὺς λέγειν μὲν, πρὸς δέ γ' αὐτοῦ τῷ τάχει
 Πειθῶ τις ἐπεκάθισεν ἐπὶ τοῖς χεῖλεσιν.
 Οὕτως ἐκῆλει, καὶ μόνος τῶν ῥητόρων
 Τὸ κέντρον ἐγκατέλιπε τοῖς ἀκρωμένοις.

Postremos versus laudat etiam Diodorus Sicul. L. XII. p. 505. Plinius L. I. Ep. 20. tetigitque P. Wesseling. ad Diod. Sic. l. c. et, quos ipse ad partes vocat, St. Bergler. ad Alciphron. p. 178. et T. Hemsterhus. ad Lucian. Nigrin. c. 7.

Vitium infidet versui tertio, ex quo nemo commodam sententiam eliciat. L. quidem Kusterus ei hac ratione medicinam facere instituit, ut legeret: Ἐκκαίδεκα ποσὶ λέγων ὑπερῆρε τοὺς ῥήτορας, i. e. in dicendo pedibus sedecim superabat oratores. Sed veriore lectionem invenisse mihi videor, legendo:

Ἐκ δέκα ποδῶν ἤρει λέγων τοὺς ῥήτορας.

Hæc enim est mens Comici: *Pericles cum in concionem*

^k Conf. Notas ad Moral. p. 138. D. Comic. p. 499. Attamen pervertit

¹ Recte jam, ut ego Grot. Exc. Wase de Senar. fin.

prodiret, ut egregius cursor, quanquam decem pedum intervallo post suos adversarios cursum iniit, tamen eos consequitur ac prævertit, sic reliquos oratores dicendi copia vicit ac post se reliquit. Complures huc alluserunt scriptores, e quibus medicina peti poterat. Quorum Aristides, licet et ipse vitiosum ἐκκαίδεκα habeat, recte tamen servavit ἥρει, Orat. 8 Platon. II. p. 129. ἐκκαίδεκα ποδῶν ἥρει τοὺς ῥήτορας ἐν τοῖς λόγοις, μόνου δὲ πειθῶ τις ἐπεκάθιζε ἐπὶ τοῖς χεῖλεσι. Scholiastæ verba quæ misere depravata sunt facile comparatione integritati restitui possunt, eaque incorrupta exhibet MStus Cel. Burmanni, et hoc præterea, quod in editis non exstat, addit: Αἰρῶν τοὺς ῥήτορας, ἀντὶ τοῦ νικῶν καὶ Αἰσχίνης· αἰρεῖ γὰρ αὐτὴν οὐχὶ γραφὴ μόνον ἀλλὰ καὶ τὸ ψήφισμα. quem locum Cel. Valckenario acceptum refero. Verum ἐκκαίδεκα, ut dixi, nihili est, et commode germanam lectionem servarunt Themistius Orat. XXVII. p. 339. C. λέγων αἰρήσεις οὐκ ἐκ δέκα μόνον (sic enim lego pro μόνων) ποδῶν, ἀλλ' ἐξ εἰκοσιν ἴσως, τυχὸν δὲ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ σταδίου τοὺς ῥήτορας τοὺς ἀλλὰχόθεν. et Isidorus Pelusiota L. IV. Epist. CCV. p. 102. Πῶς γὰρ Περικλῆς ἐάλω, ὃς ἀπὸ δέκα ποδῶν ἥρει τοὺς ῥήτορας, καὶ προσέτι γε κατὰ τὸ (l. τὸν) καμικὸν, πειθῶ τις ᾧκει ἐν τοῖς χεῖλεσι. Est hæc exquisita notio vocis αἰρεῖν, qua ut cursor suos adversarios ex longiore intervallo prævertit, sic orator, quamvis causa sua deterior sit, adversarios vincere dicitur. Sic Aristides T. II. p. 207. cum de oratore loquitur, ait: τοὺς δρομεῖς ἐμιμήσατο ἐκ πολλοῦ τοῦ (f. m τοὺς) πρόσθεν αἰροῦντας. et Schol. quod supra exhibuimusⁿ. In hac ambiguitate vocis lusit Aristophanes Vesp. 1201. et Plato Apol. Socr. p. 368. C. ὑπὸ τοῦ βραδυτέρου ἐάλων. Hinc αἰρεῖν τινὰ notat *aliquid alicui persuadere et eum in suas partes trahere*, qua significatione hoc verbum frequens est Æliano, et restituendum sine dubio H. A. VII. 39. ἀντιλέγει κατὰ κράτος Ἀριστοφάνης Βυζάντιός, καὶ μεγαίρει τῇ ἀντιλογίᾳ. Pro μεγαίρει, quod interpres reddidit *egregie redarguuntur*, legendum, μέ γ' οἰρεῖ, *mibi quidem persuadet*, ut XIV. 13. καὶ μέ

^m Sic Codd. Jebbii et Schol. MS.^o Diog. L. II. 116. εἶχεν leg. εἶλεν.ⁿ Similis dictio in hoc verbo vitium suscepit T. I. 239.

conf. VI. 75. Himer. 646.

γ' αἰροῦσι λέγοντες. Eadem porro, ut in Eupoli, correctione II. 21. ἐπὶ τὰ αὐλῖα ἰούσας αἵρουσι, legendum αἰροῦσι. Nulla fere est confusio quæ latius pateat quam verborum αἶρειν et αἰρεῖν, neque dici facile potest, quot illa Scriptorum locos corruperit. In Aristophane Equ. v. 863. pro αἵρων legendum αἰεῶν. Origen. c. Celf. L. IV. p. 519. A. Ἀντιφῶν τὴν πρόνοιαν ἀναίρων, lege ἀναιρῶν. Sic verbum ἐξαίρειν centies in ἐξαίρειν mutatum est: de quo alibi dicendi erit locus. P Phrasis, quæ huic significationi originem suam debet, αἰρεῖ ὁ λόγος, et qua cum elegantissimus quisque, tum maxime Plato usus est, librariorum incuria sæpius in ἐρεῖ ὁ λόγος mutata fuit, ut in Eusebio P. E. L. III. p. 125. C. et Origene c. Celf. L. V. p. 605. F. et alibi 9.

Sed ex Eupolide alii quoque vel profecerunt, vel colorem duxerunt, v. c. Lucian. Demonaēt. p. 860. Amor. p. 895. Themistius Orat. XXVI. p. 330. A. λόγου δὲ κέντρον ἐγκαταλίπειν δυναμένου πρὸς ἀρετὴν οὐδεπώποτε ἀπολαύσομεν. 9 Longino S. XXI. ἄκεντρος oratio in vitio ponitur, contra laudatur, quæ ἐγκαταλείπει τι. Optimus hujus dicti est interpres Cicero de Orator. L. III. Cap. 24. *Cujus (Periclis) in labris, veteres Comici etiam cum illi male dicerent, quod tum Athenis fieri licebat, leporem habitasse dixerunt; tantamque in eo vim fuisse, ut in eorum mentibus, qui audissent, quasi aculeos quosdam relinqueret.* et in Bruto Cap. 9. *suavis, sicut fuit, (Demetr. Phaler.) videri maluit quam gravis; sed suavitate ea qua perfunderet animos, non qua perstringeret; et tantum ut memoriam concinnitatis suæ, non, quemadmodum de Pericle scripsit Eupolis, cum delectatione aculeos etiam relinqueret in animis eorum a quibus esset auditus*^r. Hinc πειθῶ cum χεῖλεσιν ἐπικαθίζειν dicitur, sine dubio ad Eupolidem respicitur. Themistius Orat. II. p. 37. B. Constantii eloquentiam cum Periclis comparans, ait: Περικλῆς ὁ Ξανθίππου, οὗ τοῖς χεῖλεσιν ἐπεκάθισε Πειθῶ. Julianus Orat. I. p. 33. A. in eodem argumento versans, Constantii

^p Aristot. Mirab. Aufc. XCI.

^q Aristid. T. I. p. 53. αἶρει.

^r Val. Max. VIII. 9. Ext. 2. Quintil. XII. 10. Lucian. Democrat. T.

III. p. 379. Eupolidis dictum ad Xenophontem accommodat Quintilian. X. 1. p. 908. ubi Burm. laudat Politianum Misc. C. 91.

eloquentiam, cum Eupolideis flosculis utitur, haud obscure cum Periclea comparat: Τίς οὖν ἡ ῥώμη γέγονε τῶν λόγων, τίς δὲ ἡ πειθὰ τοῖς χεῖλεσιν ἐπικαθημένη, παντοδαπῶν ἀνθρώπων συνειλεγμένων τὸ κέντρον ἐναπολιπεῖν ἰσχύσαι ταῖς ψυχαῖς. In Alciphrone L. III. Ep. 65. miror verba temere turbata latuisse elegantissimum Berglerum. Cum enim vulgo legatur: ἔστι δὲ καὶ ὀφθῆναι κεχαρισμενώτατος, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τὰς ὥρας αὐτὰς ἐπικαθημένας ἔχει, καὶ τὴν πειθὰ τοῖς ὄμμασι ἐνορχεῖσθαι εἴποις ἄν: quivis, opinor, facile videat, levi transpositione locum ita esse corrigendum,—τὰς ὥρας αὐτὰς ἐνορχοῦμένας ἔχει, καὶ τὴν πειθὰ τῷ στόματι ἐπικαθῆσθαι εἴποις ἄν. Conf. III. 1. Venusta imitatione immutavit hoc dictum Aristides T. I. p. 72. πειθὰ δὲ ἐν ταῖς σπουδαῖς καὶ παιδιαῖς τίς ἄν ἀπὸ τῶν τούτου χειλῶν ἀναστήσειεν¹. Eunapius *Ædes*. p. 48. et 50. Maxim. p. 78. Τοσαύτη τις Ἀφροδίτη τοῖς χεῖλεσιν ἐπεκάθητο. Basil. M. Epist. CCCLXXV. p. 364. D. τοσαῦτα ἐπὶ τῶν χειλῶν τῆς πειθοῦς φέρει τὰ φάρμακα². Nonnus Dionys. XI. 720. ἡδυεπὴς ἀκόρεστος ἐφίστατο χεῖλεσι πειθῶ. Sed nec hic prætereundus est Cicero Brut. Cap. 15. Πειθὰ quam vocant Græci, cujus effector est orator, hanc Suadam appellat Ennius, ejus autem Cethegum medullam fuisse vult, ut quam Deam in Periclis labris scripsit Eupolis sessitavisse, hujus hic medullam nostrum oratorem fuisse dixerit. Utramque hanc eloquentiæ commendationem breviter conjunxit Synesius Epist. CXXVIII. p. 275. A. cum eam πειθοῦς κέντρον vocat. Ceterum corrupta Eupolidis lectione deceptus Erasmus, novum nobis et inauditum proverbium effectum obtulit Chil. III. Cent. IV. Adag. 73. *Sedecim pedibus superavit*. Sed redeamus ad Plutarchum.

548. B. Ὁ μὲν γὰρ Βρασίδας, ὡς ἔοικεν, ἐξελκύσας τὸ δόρυ τοῦ 10 σώματος, αὐτῷ τούτῳ τὸν βαλόντα πατάξας ἀνεΐλεν] Idem duobus aliis locis refert, in Apophthegm. p. 190. B. et Apophthegm. Laconic. p. 219. C. ἐν δὲ μάχῃ διὰ τῆς ἀσπίδος ἀκοντισθεὶς (Βρασίδας) καὶ τὸ δόρυ τοῦ τραύματος ἐλκύσας, αὐτῷ τούτῳ τὸν πολέμιον ἀπέκτεινε· καὶ, πῶς ἐτρώθη, ἐρωτηθεὶς, προδούσης μὲ, ἔφη, τῆς ἀσπίδος. Putem autem hoc in pugna

¹ Conf. Himerius p. 360. 496.

² Jo. Chryf. T. II. p. 854. A.

³ Damascius ap. Suid. in Ὀλυμπος.

ad Amphipolim contigisse, quam Thucydides describit L. V. cap. 10. et sequent. in qua Brasidam et ^x Cleonem occubuisse constat. Diodorus Sicul. L. XII. p. 530. ὁ μὲν Βρασίδης, ἀριστεύσας καὶ πλείστους ἀνελών, ἡρωϊκῶς κατέστρεψε τὸν βίον· ὁμοίως δὲ καὶ τοῦ Κλέωνος ἐν τῇ μάχῃ πεσόντος.—et Plutarchus Nicia p. 528. D. Brasidæ et Cleonis meminit, ut ἅμα πεσόντων ἐν μάχῃ μιᾷ περὶ Ἀμφίπολιν. Huc cum accedat Scholiaſt. Aristoph. Pac. vf. 283. ἐν Ἀμφιπόλει τῆς Θράκης μονομαχήσαντας ὁ Κλέων καὶ Βρασίδης ἀλλήλους ἀνεῖλον, diserte prodens, utrumque contrario et mutuo vulnere in hac pugna cecidisse; verisimile est h. l. per τὸν βαλόντα Cleonem intelligendum esse. Simile omnino factum Romuli cuiusdam, qui in pugna ad Mursam inter Constantium et Magnentium cecidit, memorat Zosimus L. II. p. 700. Dolendum est, de Brasida, quem immortalī laudum genere ornari par fuisset, tam pauca posteritatis memoriæ esse commendata.—Ceterum notandus hic semel est usus formulæ ὡς ἔοικεν, eo sensu, ut notet, *ut fertur*: qui ut Plutarcho maxime est frequens, sic in aliis Scriptoribus rarissime occurrit. Sic Sapient. Conviv. p. 146. E. 162. C. Def. Orac. 412. A. Garrul. p. 514. D. et alibi sæpius. Locus est Teletis ap. Stob. S. XCV. p. 523. ubi ὡς ἔοικεν eandem vim habet: Καὶ Μητροκλῆς δὲ ἐκείνος ἔφη, ὡς ἔοικεν, ὅτε μὲν παρὰ Θεοφράστῳ καὶ Ξενοκράτει σχολάζοι, φοβεῖσθαι μὴ τῷ λιμῷ ἀποθάνοι,—τοῦτο μὲν καὶ ἐξ ἀνάγκης ἔδει ὑπόδημα ἔχειν. Lege:—τότε μὲν γὰρ ἐ. ἀ. In Platone Phædon. p. 377. A. ὡς ἔοικεν fere abundat. Ὡς ἔοικε II. 41. C, D. 52. B.

548. C. Ἡμῶν δὲ ἀμύνασθαι μὲν οὐδὲν ἔργον ἐστὶ δὴ που τοὺς ἄτοπον ἢ ψευδῇ λόγον εἰς ἡμᾶς ἀφέντας, ἀρκεῖ δὲ αὐτοῖς πρὶν ἀψασθαι τὴν δόξαν, ἂν ἐκβάλλωμεν.] Subobscuram huius loci sententiam reddit structuræ quædam duritia. Interpres quidem vertit: *Nos quidem nullo negotio ulcisci possumus eos, qui absurdo ac falso convicio nos impetunt: quod satis est a nobis profligari antequam attingat.* Itaque ἡμῶν οὐδὲν ἔργον ἐστὶ accepit pro *non difficile est nobis*; qua quidem significatione sæpius occurrit, sed nunquam cum genitivo per-

* De Cleonis morte omnino videndus Davis. ad Max. Tyr. p. 511. b.

sonæ, semper cum dativo. Hæc ergo si germana esset interpretatio, ἡμῖν non ἡμῶν scripsisset Plutarchus. Mihi vero attente consideranti, hæc videbatur esse mens, quam in 11 versione expressi. Ἀρκεῖ δὲ αὐτοῖς neque notare potest *sufficit autem contra illos*, neque commode tanquam Atticus abundans dativus ad ἐκβάλλωμεν referri, ut hanc efficiat sententiam: *sufficit si illis impium suum sermonem e nobis ejiciamus*. Malim itaque mutato spiritu legere αὐτοῖς i. e. nobis: quamquam in eam partem magis inclino, ut αὐτοῖς a librario intrusum esse putem. Ἡμῶν οὐδὲν ἔργον ἐστὶ h. l. notat *nostrum non est*, vel, *non est necesse nobis*, ut apud Sophocl. Ajac. vs. 11. et plenius Electr. vs. 1373. Aristoph. Pac. vs. 1308. Anonym. apud Suid. V. Ἀξιόλογος, et plures, quorum loca in hanc rem adfert Cel. Valckenar. ad Euripid. Phœn. vs. 447. Ita ἡμῖν, f. dativ. Herodot. I. 79. πρῆγμα. Herod. IV. 11. Periz. Æl. V. H. III. 18. not. 13.

548. C. Τί οὖν—μάλιστα κινήκεν ὑμᾶς] Elegans est hic usus verbi κινεῖν, *commovere*, Gallice *piquer*. Sic Def. Orac. p. 435. E. πάντας γὰρ ἡμᾶς ὁ λόγος κινήκε—ἐμὲ δ', εἶπον, οὐ κινήκεν μόνον, ὧς Φίλιππε, ἀλλὰ καὶ συγκέχυκεν. Sic Plato sæpius, v. c. Erast. p. 5. D. Phileb. p. 74. B. Lyfid. p. 113. G. Rep. L. I. p. 410. F. Xenophon. M. S. L. IV. 2, 2. βουλόμενος κινεῖν τὸν Εὐθύδημον. Dio Chrys. Or. II. p. 19. C. Julianus Cæsar. p. 332. C. Sic *commovere* dixit Terentius Andr. II. 6, 25. Hæc vis verbi sæpissime fugit interpretes.

548. C. Ἄλλο δὲ ἀλλαχόθεν ἄνθρωπος, ὥσπερ ὀργῇ τινὶ καὶ λοιδορίᾳ σπαράττων] Recte interpres cepit σπαράττων. Gemina plane sunt loca, ubi de Colote loquitur Plutarchus, quem similiter ut nostrum Epicureum, ait, φωνὰς ἀλλαχόθεν ἄλλας ἀποσπῶντα καὶ ῥήμασιν ἄνευ γραμμάτων ἐπιτιθέμενον ἀποκρούεσθαι (παράκρ. ut V. D.) τοὺς ἀπείρους, in libro Non Posse Suav. Vivi Sec. Epicur. p. 1086. D. Et Advers. Colotem p. 1108. D. Κολώτης φωνὰς τινὰς ἐρήμους πραγμάτων ἀποσπῶν καὶ μέρη λόγων καὶ σπαράγματα ex Philosophorum libris contra quos disputat. Alioqui laceffere, convitiis lacerare notat,

similitudine a canibus desumta. Sic Aristoph. Pac. vf. 638. de calumniatoribus:

— ὑμεῖς τοῦτον ὥσπερ κυνίδι' ἐσπαράττετε.

Acharn. vf. 688. de adolescentibus contentiosis dicitur, ut a Platone Rep. L. VII. p. 490. D. ὕχαιροντες ὥσπερ σκυλᾶκια, τῷ ἔλκειν τε καὶ σπαράττειν τῷ λόγῳ τοὺς πλησίον ἀεὶ. quem locum laudat Plutarchus de Profect. in Virt. Sent. p. 78. E. et imitatus esse videtur Dio Cassius L. XLVI. p. 453. συκοφαντῶν, ἔλκων, σπαράττων τοὺς μηδὲν ἀδικοῦντας ὥσπερ οἱ κυνές. Simplex σπαράττειν eo sensu Plutarcho non infrequens est, De Sanitate Tuend. p. 121. C. Sympof. L. II. 12 p. 653. C. Cimon. p. 485. C. Dio Cass. L. LXI. p. 995. Basil. M. Hom. X. p. 379. E. Adde Cel. Valckenar. Diatrib. in Fragm. Eurip. Cap. XIX. p. 200.

548. C. Κατεφόρει τῆς προνοίας.] Sic Editiones omnes et MSti. Sed Coll. Schott. et T. V. B. κατεφρόνει τ. π. Καταφρονεῖν τὴν προνοίαν sæpius dicuntur Epicurei, v. c. Maxim. Tyr. Diff. XXXVI. p. 425. καταφρονοῦντες δὲ τῶν θεῶν ὡς οὐ δυναμένων τιμωρεῖν. Epictet. Arrian. L. II. Diff. XX. p. 298. Sed κατεφόρει, quamquam nuspiam adhuc omnino ejus inveni exemplum, et germanum et antiqui videtur coloris. Nam primo quidem eadem se tuetur analogia, qua καταχεῖν, κατασκεδαννύναι τινὸς τι, et similia, et ejusdem verbi composita συμφορεῖν, ἐμφορεῖν, ἐκφορεῖν, in quibus significandi vis major est quam in συμφέρειν, εἰσφέρειν, ἐκφέρειν. Nam ut συμφέρειν conferre notat, συμφορεῖν, *acervatim congerere*, et in reliquis similis est ratio; sic καταφέρειν τινὸς τι est *impingere quid in aliquem*, καταφορεῖν, *multa coacervata confertim in aliquem effundere*. Grammaticus tamen rarissimo hoc verbo usus est in explicando alio, cujus hodie plura exempla exstant, Phrynichus Παρασχ. Σοφιστ. MSt. quæ est penes Cel. Ruhnken. Καταγλωττίζειν, καταλαλεῖν, καὶ καταφορεῖν πολλοὺς λόγους. ubi pari errore scribitur καταφρονεῖν. Glossæ Cyrilli: Καταφορὰ, *invectiva*, Καταφορικὸς, *invectivus*. qua voce et Isidor. Pelus. L. II. Ep. 135. usus

est: οὐ γὰρ καταφορικῶς κατὰ τῶν ἀνθρώπων ἡ ἱερὰ γραφή—εἴρη-
 κεν, et alii Patres, ut notat J. Suicer. Thef. V. ²—Κατα-
 φέρειν simili sensu dixit Plutarchus Discr. Am. et Adul. p.
 67. A. ὁ Ἀχιλλεὺς—παρεῖχε τῷ Πατρόκλῳ σιωπῇ καταφέρειν
 αὐτοῦ πολλὰ τοιαῦτα, i. e. *ipse objicere*, ut reddit interpre-
 Clemens Alex. Strom. L. II. p. 359. B. καὶ βλασφήμους
 κακῶς καταφέρωσιν ἡμῶν λόγους. Alioqui συμφορεῖν magis hac
 notione frequentant, v. c. Demosthenes de Corona p. 314.
 C. αἰτίας καὶ σκώμματα καὶ λοιδορίας συμφορήσας ὑποκρίνεται.
 Lucianus Parasit. p. 316. et Icaromenipp. p. 209. λόγους
 τινὰς πικροὺς συμφορήσαντες καὶ λοιδορίας τινὰς ἐκμεμελετηκότες
 ἐπιτιμῶσι καὶ λοιδοροῦσι τοῖς πλησίον. Libanius de Ira Juliani
 §. 19. fin. Zosimus L. II. p. 698. κατὰ Κωνσταντίου—ἄτοπα
 πολλὰ συμφορήσας. Ceterum ut in hoc loco καταφορεῖν et
 καταφρονεῖν confunduntur, sic simili errore vitium suscepit
 Ælianus H. A. X. 29. πανταχοῦ δὲ καθιεῖσα Ἰβίς τὸ ῥάμφος
 καὶ τῶν ῥυπαρῶν καταφρονοῦσα. Nam sine dubio scripserat,
 καταρροφοῦσα, *forbens*.

548. C. ἐμοὶ δοκεῖ καὶ μάλιστα δεινὸν εἶναι] A Coll. Schott.
 et ^a Harl. abest καὶ, quod offendisse etiam videtur Reiskium,
 qui corrigit τὰ μάλιστα. Sed καὶ μάλιστα et alibi, nisi egre- 13
 gie fallor, occurrit, et certe in Platone Phæd.^b p. 377. B.
 ubi orationis vim eleganter auget. Sic καὶ μάλα apud
 Aristoph. Vesp. vs. 118. Ælianus H. A. VI. 23. ἔχεται τού-
 του ταῖς χηλαῖς καὶ μάλα ἐγκρατῶς. Julian. Or. VI. p. 183.
 A. et alibi. Initio vero periodi nunquam ponitur; unde
 in Junco ap. Stob. S. CXVI. p. 594. Καὶ μάλα οὐκ ἀπὸ
 σκοποῦ τινὸς δοκῶ μοι εἰρηκέναι — putem legendum: καὶ μὰ
 Δι' οὐκ α. σ. Contrario modo in Xenophonte Symp. IV.
 7. καὶ πρὸς τούτοις γε ἄλλο οἶδα, καὶ ὑμῖν αὐτίκα μὰ Δι' ἔξεστι
 πειρᾶσθαι, corrigendum videtur: αὐτίκα μάλα ε. π. et in
 Dione Chryf. Or. LIX. p. 576. C. τούτων δὴ τῆς ἀδικίας αὐ-
 τίκα μάλιστα ὑφέξεις δίκην, malim, αὐτίκα μάλα σὺ ὑφ. δ. Sæ-
 pius hac confusione peccatum est a librariis, in Xeno-

^a Olympiodor. MS. in Gorg. Plat.
 p. 146. Simplic. Categor. p. 1.

Scriptorum loci. Sophocl. Stob. 566.

^b Conf. edit. nostr. p. 9.

^c Ad rem ipsam referuntur multi

phonte ap. Stob. S. XCV. p. 525. perperam est αὐτίκα μάλλον pro αὐτίκα μάλα. Apud Demosthen. Coron. p. 484. pro αὐτίκα μάλλον habuit in suis libris Hermogenes αὐτίκα μάλα, observante J. Taylora. Formæ αὐτίκα μάλα sexcenta possem proferre exempla, si tam necessarium quam facile esset.

548. D. ^cΠρόσφατος γέγονα τῇ δόξῃ καὶ καινὸς] Dubium certe est, de qua δόξῃ hic loquatur Plutarchus, utrum de pristina sua Stoicorum sententia, an de Epicureorum. Illa ratio interpreti placuit, hæc placet mihi. Cum enim supra πρὶν ἀψασθαι τὴν δόξαν de Epicureorum placito dixerit, veri certe est simile, hoc quoque loco idem intelligendum esse. Itaque hæc est mens Plutarchi: *propius ad^d Epicureorum sententiam me hic sermo adduxit, et fere tanquam novus advena in eorum scholam concessi.* Vel potius talis: *Epicureorum opinio mihi nova accidit, nunc primum a me cognoscebatur.* Ut καινὸς dicitur, qui insolens est alicujus rei, nondum adsuetus rei, sic novus apud Latinos. Tacitus Agricol. 16. *missus Petronius Turpilianus, tanquam exorabilior, et delictis hostium novus, eoque pœnitentiæ mitior.* Pro καινὸς forsan quis malit ξένος, ut v. c. Cicero dixit de Orator. I. 58. *ne in nostra patria (i. e. in patriæ legibus) peregrini atque advenæ esse videamur.* Sed solet Plutarchus καινὸς καὶ πρόσφατος conjungere, v. c. Fragm. ap. Stob. p. 603. νεαρὸν et πρόσφατον. Conviv. Sapient. p. 146. B. et alibi. I. 899. B.

548. D. Εὐριπίδου—Μέλλει τὸ θεῖον] Sunt verba Orestis in fabula ejusdem nominis, vs. 420.

M. Κἄτ' οὐκ ἀμύνει Λοξίας τοῖς σοῖς κακοῖς;

O. Μέλλει· τὸ θεῖον δ' ἔσται τοιοῦτον φύσει.

^c Recentior in dolore. Ad Herenn. II. 7.

^d His Epicurei λόγοις ad Epicuri δόξαν, quam antea probe tenere et repudiare mihi videbar, imperitus et novus factus sum. Sed vide infra ex 611. E. Sic καινὸς καὶ νέος πρὸς τι Polyb. V.

75. καινὸς καὶ πρόσφατος τῇ κολακίᾳ, novum genus adulationis adferre. Plutarch. I. 899. B. Eadem ratione ἑταῖρος ταῖς μνήμασι Plut. II. 611. E. E. recentem et efficacem ad persuadendum sensum percepi ex sermone Epicurei.

particulam δ' quæ abest in Edd. recte præbet Plutarchus 14 et MSS. Similis est sententia in Ion. vñ. 1615.

Χρονία μὲν τὰ τῶν θεῶν πως, εἰς τέλος δ' οὐκ ἀσθενῇ.

548. D. Πρὸς οὐθὲν, ἥκιστα δὲ πρέπει πρὸς τοὺς πονηροὺς ῥάθυμον εἶναι τὸν θεὸν, οὐ ῥαθύμους ὄντας αὐτοὺς οὐδὲ ἀμβολιεργοὺς τοῦ κακῶς ποιεῖν· ἀλλ' ὀξυτάταις ὀρμαῖς ὑπὸ τῶν παθῶν φερομένους πρὸς τὰς ἀδικίας.] Vox ἀμβολιέργος poetica est, quam fine dubio ex Hesiodo defumfit noster, ex Op. et D. vñ. 411. ἀμβολιεργὸς ἄταις παλαίει—. Ceterum, quod ad sententiam attinet, similis est locus Porphyrii de Abstīn. L. II. §. 22. τοὺς κακοποιοὺς καὶ, καθάπερ ὑπὸ τινὸς πνοῆς, ὑπὸ τῆς ἰδίας φύσεως καὶ μοχθηρίας φερομένους πρὸς τὸ βλάπτειν τὸν ἐντυγχάνοντα, ἀναιρεῖν ἡγούμεθα δεῖν καὶ κολάζειν ἅπαντας. item III. 26.

548. D. Θουκυδίδης] Verba sunt Cleonis apud Thucydidem L. III. c. 38. p. 188. ὁ γὰρ παθὼν τῷ δράσαντι ἀμβλυτέρα τῇ ὀργῇ ἐπεξέρχεται· ἀμύνεσθαι δὲ τῷ παθεῖν ὅτιεγγυτάτω κείμενον ἀντίπαλον ὃν μάλιστα τὴν τιμωρίαν ἀναλαμβάνει. Ad hæc Noster mox infra respicit, et formam Thucydideam imitatus esse videtur de Audition. p. 40. F. τὸ τοίνυν καταφρονεῖν τῷ θαυμάζειν ἀντικείμενον κ. τ. λ.

548. D. ε' Ἀντιφράττει τὴν ὁδὸν τοῖς ἐπιπλεῖστον εὐροοῦσῃ τῇ κακίᾳ χρωμένοις.] Latet hic elegantia quam interpres non cepit, cum vertit: *qui quamplurimum malitia bonos habente successus utuntur*. Nam ἐπιπλεῖστον hic accipiendum est pro *quam longissime*, ut εὐροεῖν duplicem suam vim exprimere queat, *prosperitatis et fluendi*. Sic elegans prodit sententia: *velut objecto aggere fortunatum obstruit torrentem malitiæ*.

Εὐροεῖν et εὐροια *prosperum vitæ cursum* notat, et apud Atticos scriptores, ut docet P. Wesseling. ad Diodor. Sic. L. II. § p. 156. et præsertim Stoicos, qui has voces velut proprias sibi vindicarunt. Stobæus Phys. p. 172. τὴν δὲ Εὐδαιμονίαν ὁ Ζήνων ὠρίσατο τὸν τρόπον τοῦτον· Εὐδαιμονία δ' ἐστὶ εὐρροια βίου. Vide Gataker. ad M. Antonin. II. 5. V. 34. Menag. ad Diog. Laërt. VII. 88. Valckenar. ad Eurip. Phœn. p. 652. Docte omnino et copiose de hac voce disputavit J. D. Lennepius ad Phalar. Ep. XVI. p. 86. quam

ε' Sic ἰμφράγματα Isocrat. 254. ed. 8. Paris. 1621.

† Et 429. T. II.

præclaram editionem a viro egregio, qui nuper admodum literis nostris immatura morte ereptus est, inchoatam relictam esse, vehementer dolemus.

548. E. Αἱ δὲ ὑπὸ χεῖρα τοῖς τολμωμένοις ἀπαντῶσαι τιμωρίαι κ. τ. λ.] Sic Edd. et MSti omnes ὑπὸ χεῖρα, præter Voff. 15 qui ἀνὰ χεῖρα habet, quod tamen recentior manus in ὑπὸ χεῖρα mutavit. Hæc dictio h. l. ut interpret etiam vidit, *statim, promte*, notare debet, quamquam hac significatione rarissime occurrit. In Plutarcho saltem bini præter hunc loci sunt, ubi eadem ponitur potestate: Discr. Ad. et Am. p. 56. B. εἰς τὸ παρὸν εἰσὶν οὗτοι καὶ τὰ ὑπὸ χεῖρα βλαβεροὶ μόνον. et Arato p. 1028. C. de commentariis quos conscripsit: παρέργωγς καὶ ἔ ὑπὸ χεῖρα διὰ τῶν ἐπιτυχόντων ὀνομάτων. Eadem ratio est in ἐν χερσὶ et ὑπόγουος, quæ significant *id quod in manibus, præsens est*. Sic Latini dicunt *sub manu* vel *sub manum*. Seneca Ep. 71. *consilium sub manu, quod aiunt, nascatur*. Sueton. Aug. 49. *quo celeriter ac sub manum annunciari cognoscique possit*. ubi Græcum ὑπογυῖως et ὑπὸ χεῖρα comparavit If. Casaubon. — Pro τολμωμένοις Coll. Schott. et Marg. Cod. Xylandr. habent γενομένοις.

548. E. Ἀριστοκράτους—ὃς προδοὺς τὴν ἐπὶ Κύπρῳ μάχην κ. τ. λ.] Belli Messeniaci secundi anno altero, Lacedæmonii a Messeniis, duce Aristomene, fortissimo viro, gravi clade adfecti sunt ἐπὶ τῷ καλουμένῳ Κάπρου σήματι. Verum anno sequente in pugna ad μέγαν τάρβρον Messenii proditi a socio ^h Aristocrate, Arcadiæ rege, cui magna oblata pecunia Lacedæmonii persuaferant, ut eos, cum ad manus ventum esset, cum suis copiis defereret, internecone deleti sunt. Post quam cladem undecimo anno ultimum Messeniorum præsidium Hira expugnatum est; neque multo post Aristocrates lapidibus obrutus interiit. Sic unicus, qui harum rerum superest scriptor, prodidit Pausanias

^ε F. est *cum occupatus esset manu*, i. e. *bello*. Philo Jud. De Monarch. I. p. 818. D. ἐκ χειρὸς ἀναπράττειν ἀνυπερβίτως τὰς τιμωρίας. Planc. Ep. Div. X. 23.

^h Ἀριστοκράτους τιμωρία. Pausan. IV. 22. p. 334. fin. Aristocrates fili-

um habuit Aristodemum, filiam Eristheniam, quæ Procli Epidauri tyranno nupsit, unde nata Lyfida s. Melissa, Periandri uxor. Diog. Laërt. I. 94. ex Heraclide Pont. ut videtur. Conf. Polyb. IV. 33.

Messen. p. 317. 321. 336. Unde clarum est, hunc Plutarchi locum non uno modo laborare. Nam primo quidem Κάπρω fine dubio scribere voluit librarius. Deinde cum pugna, qua proditi sunt ab Aristocrate Messenii, non ad Κάπρου σῆμα, sed ad μεγάλην τάφρον commissa fuerit; patet, aut aliud præterea vitium insidere Plutarcho, aut lapsum eum fuisse, aut non eundem, quem Pausanias, secutum auctorem. Xylander quidem ad Pausaniam l. c. p. 321. pro Κύπρω h. l. corrigit Κάπρω; sed sic in eodem luto hæremus. Itaque Palmerii potius correctio amplectenda est, qui Exercitat. p. 224. ⁱ ἐπὶ Τάφρῳ substituit; præsertim cum ad eam prope accedat lectio quam in Marg. Ald. inveni ἐπὶ τάφῳ. Nisi forte Plutarchus duo prælia tempore locoque propinqua confudit, ut Reiskius suspicatur^k.

548. F. Ὁρχομενίων τοῖς ἀποβαλοῦσι παῖδας καὶ φίλους καὶ οἰκείους ὑπὸ Λυκίσκου] Hujus rei aut omnino ^l Lycisci ne vestigium quidem uspiam reperi; quod de se quoque fateatur Cel. Reiskius, cujus vera hæc est observatio: *Res Bæoticas alii auctores negligentius tractarunt, quas ut patrias* 16 *attingere Plutarchus amat.* Quanquam incertum quoque est, utrum de Bæotica an Arcadica Orchomeno ^m hic sermo sit.—Voss. et Harl. omittunt τῷ πόδε, quod neutiquam abesse potest. Similiter eos qui hippocampi piscis esu in furorem adigantur, aquam appetere et ⁿ τέγγειν τῷ πόδε narrat Ælian. H. A. XIV. 20.— Νέμεσθαι, κατανέμεσθαι, ἐπινέμεσθαι dicuntur de morbis et ulceribus. Plutarch. Artax. p. 1023. C. ἀλφοῦ κατανεμῆθεις αὐτῆς τὸ σῶμα. Superstit. p. 165. C. Dio Chryf. Or. LVII. p. 571. D. νέμεται ὑπὸ ἐλκῶν. Et sic sæpe Medici Græci, ut notat Foëf. CÆ-

ⁱ Sic Pausan. IV. 17. p. 323. cladem hanc vocat τὴν ἐν Τάφρῳ συμφορὰν 20. p. 327.

^k Οὐκίς' ἦσαν de Messeniis videtur frequentatum fuisse. Dionys. Hal. de Isocrat. in Archidamo.

^l Lycisci nomen in Messeniorum rebus nobilif. errore Plutarchi ad Orchomenios translatum est.

^m Videtur tamen de Bæotiæ Or-

chomeno loqui, quæ celebrior fuit. Hujus reipublicæ formam descripsisse Aristoteles videtur. Polluc. X. 105. Callippus Corinthius ejus historiam exposuit. Pausan. IX. 765. forte idem quem inter Zenonis discipulos numerat Diog. Laërt. VII. 38.

ⁿ Impuri cæde quibus terram accedere nefas Plato Leg. IV. p. 657. C.

con. Hippocr. V. Νομαί, et Mettarius Indic. Aretæi V. Νέμεσθαι.

p. 549. A. Τὰς μὲν γὰρ Ἀθήνησι τῶν ἐναγῶν σωμάτων ῥίψεις, καὶ νεκρῶν ἐξορισμοὺς οὐδὲ παίδων παισὶν ἰδεῖν ὑπῆρξε τῶν ἀποσφαγέντων ἐκείνων] Recte vidit Reiskius, magnas oriri difficultates, si hæc de lustratione Κυλωνείου ἄγους accipere velimus. Mihi aliquando in mentem venit hæc ratione loco lumen accendere, ut hæc cum antecedentibus jungam, et de Lycisci fociis intelligam, eaque sit sententia: *Quid enim solatii attulit Orchomeniis qui liberos et amicos Lycisci proditione amiserunt, quod ille longo post tempore contabuit: quin ejus et sociorum exterminationem cadaverum Athenis faculam neque nepotes eorum qui occisi sunt viderunt.* Scilicet Lyciscum, perpetrata Orchomeniorum proditione, Athenas concessisse suspicor, et ejus sociorumque sceleris hujus cadavera, post mortem eorum, criminis contagionisque detestandæ causa, ab Atheniensibus extra fines esse projecta: quod Orchomeniorum, qui hac proditione perierunt, posteris, ob loci intervallum videre non potuerunt. Quæ explicatio, ut in re incerta, probabilis mihi videtur. Nam de Cylonii sceleris lustratione hic cogitari non potest, cum interfectis Cyloniis Ol. 45. mox Ol. 46. pænæ de eorum interfecto-ribus sumtæ sint: neque de alia præterea re constet, quam Plutarchus in mente potuisset habere. Morem autem Atheniensium scelestorum cadavera extra fines Atticæ projiciendi illustrarunt Interpretes ad Ælian. V. H. IV. 7.—Pro Ἀθήνησι Coll. Schott. Harl. T. V. B. ἐν Ἀθήνησι, quæ Ionica forma est. Sic Herodot. L. II. p. 131. ἐν Ἀθήνησι. et p. 173. IV. p. 361. V. p. 400, 401. VI. p. 453, 454, 476, 495. VIII. p. 656. IX. p. 692. quanquam apud alios quoque reperitur. Nam Harpocration p. 171. Demetrii librum laudat περὶ τῶν ἐν Ἀθήνησι νόμων. In Arrian. ap. Stob. p. 521. l. 41. pro Ἀθήνησι Cod. Par. habet ἐν Ἀθήνησι. Adde Cyrill. c. Jul. L. V. p. 169. A.—T. V. B. Coll. Schott. Marg. Ald. pro ἰδεῖν—, 17 ἀποσφαγέντων habent ἐπιδεῖν—ἀποσφαλέντων. Hoc repudiandum, at illud omnino amplectendum. Ponitur enim ἐπιδεῖν semper in rebus gravioribus et ἐπὶ συμφορᾷς, ut ait

Thom. M. p. 335. cujus usus passim exempla occurrunt. Homeri illud, Il. X. 61. *θνήσκειν—κακά πολλ' ἐπιδόντα*, multi sunt imitati, v. c. Xenophon Exp. Cyr. L. III. 1, 10. Plato Gorg. p. 291. G. Philo p. 282. A. Libanius T. I. p. 49. C. *πολλὰ κακά ἐπιδόντας, εἶτα οὕτως ἀπελθεῖν*. p. 53. A. *τέθνηκε μὲν πολλὰ δὴ καὶ μεγάλα πρότερον ἐπιδὼν κακά*. Dio Cass. sæpe, ut Reimarus notavit in indice.

549. A. *Εὐριπίδης—Οὔτοι προσελθοῦσ' ἡ Δίκη κ. τ. λ.*] Depromti sunt egregii hi versus ex deperdita quadam ° Euripidis fabula, et cum aliqua varietate extant etiam apud Stobæum Phys. p. 9. Eleganter de iis egit Cel. Valckenarius Diatrib. in Fragm. Euripid. C. XVII. p. 186. et ad Phœniss. p. 30.

Verf. 1. Omnes Plutarchi Edd. Coll. Schott. T. V. B. et Harlei. pro *ἡ Δίκη σε* habent *ἡδίκησε*. Quod cum et per se pateat falsum esse, et Cod. Voss. p Marg. Ald. exhibeat *ἡ Δίκη σε*, ut olim jam Xylander conjecerat et hodie Viris Doctis placuit, hoc recipere non dubitavi. Simili fere locutione usus est Euripides Hippol. vs. 1171 q.

—————τῷ τρόπῳ Δίκης

Ἐπαισεν αὐτὸν ῥόπτρον. ———

Frequenter etiam apud eum occurrit *πρὸς ἥπαρ*. v. c. Hippol. vs. 1070. Iphig. Taur. vs. 1370. Rhœf. vs. 425. Helen. vs. 989. Herc. Fur. vs. 979. 1149. Et *μὴ τρέσῃς* eadem et sede et significatione usus est in Heraclid. vs. 715.

Verf. 3. legendum *σιγα* ut Xyland. et Salmas. correxerunt et Cel. Valckenarius edidit. *Σιγα* Dorica est forma et iambum corrumpit. Schol. Soph. Ajac. vs. 75. *τὸ ἐπὶ ῥῆμα (σιγα) προπερισπᾶται*. In hanc sententiam dixit Plotinus Enn. IV. L. IV. p. 440. B. *γινομένων ἀπάντων ἀψόφῳ κελεύθῳ κατὰ δίκην, ἣν οὐκ ἐστὶ φυγεῖν οὐδενί*, quod Platonis exemplo ex Euripide Troas. vs. 887. desumfit. Similiter *ὀπισθόπους* vocatur *Δίκη* ab incerto Poëta, ut constat ex Greg. Naz. Orat. XIX. p. 302. D. *οὐχ ὑπερήμερος ἀπήνησεν ἡ ἀντίδοσις, οὐδ' ὀπισθόπους ἡ Δίκη, τοῦτο δὲ τὸ ποιητικόν*.

° Musgr. fr. Incert. II.

p Mosc. unus.

q Διὸς διφθέρα. Zenob. IV. 11.

Valck. Diatr. p. 185. Diogenian. III. 2.

Add. Suidas V. Ὀπισθόπους et Salmafius ad Herodis Attic. Confecr. Templ. Agr. p. 13. Ed. Crenii. Homero Il. I. vf. 501. ἀρτίπους et Sophocli Electr. vf. 490. πολύπους, et Furiae Ajac. vf. 849 et 855. τανύποδες et ταχεῖαι dicuntur. Euripidis hunc versum obversatum fuisse putem Tibullo El. I. 10, 4.

18 *Sera tamen tacitis Pæna venit pedibus.*

Versum 4. Stobæus ita exhibet: Στειχοῦς' ἀμάρτει τοὺς κακοὺς ἀεὶ βροτῶν, ubi pro ἀμάρτει recte corrigit ὁμαρτεῖ Canterus. Sed eadem opera substituere debuisset τοῖς κακοῖς; semper enim tertius casus cum hoc verbo conjungitur. Sophocl. Thyest. ap. Stob. p. 585. τῷ γῆρα φιλεῖ X' ὦ νοῦς ὁμαρτεῖν κ. τ. λ. et alibi semper. Cel. Valckenar. Diatrib. l. c. ita suspicatur scripsisse Euripidem:

Στείχουσα μάρπτει τοὺς κακοὺς ἀεὶ βροτῶν

Ἦ' ὅταν σχολὴν ἄγουσα τυγχάνῃ Δίκη.

Quem ultimum versum, qui legitur in Fragmento Euripidis ex Phryxo apud Sext. Emp. c. Mathem. L. I. p. 275. 278. et Stobæum Phys. p. 8. huc pertinere putat. Mihi vero, ut dicam quod sentio, Plutarchi lectio non displicet. Non dissimiliter locutus est Euripidis Electr. vf. 1169.

Νέμει τοι δίκαν Θεὸς ὅταν τύχῃ.

Μάρπτει quod elegans et poëticum est, germanum esse puto. Hoc simili sententia occurrit in Oraculo quod Glaucō Epicydīs F. datum fuit ap. Herodot. L. VI. C. 86.

Ἄλλ' ὅρκου πάϊς ἐστὶν ἀνώνυμος, οὐδ' ἐπὶ χεῖρες,
Οὐδὲ πόδες, κραιπνὸς δὲ μετέρχεται, εἶσοκε πᾶσαν
Συμμάρψας ὀλέσῃ γενεὴν καὶ οἶκον ἅπαντα.

Pulchre eandem sententiam expressit Philo Jud. de Mose L. I. p. 96^s. Ἡ γὰρ κόλασις ἐπομένη κατ' ἵχνος, μελλόντων μὲν ἐβράδυνε, πρὸς δὲ ἀδικήματα θέοντας ἐπιδραμοῦσα κατελάμβανε. Ceterum hoc et similibus locis Euripidis, Chrysippum, ut erat Poëtarum studiosissimus, usum fuisse putem ad sententiam de Providentia illustrandam; in qua eum Stoici sui

* Versus item exstat in loco Di-
phili ap. Clem. Al. et Euf. P. E.

XIII. 684. B.

* 618. B. Hesiod. Opp. 219.

secuti sunt, qui operosam Providentiam esse statuerunt, eamque innumeris negotiis occupatam non semper unicuique rei vacare posse. Certe simile Stoicorum decretum exagitat Cotta apud Ciceronem Nat. Deor. L. III. C. 39.—^t*Non curat singulos homines. Non mirum: ne civitates quidem. Non eas? ne nationes quidem et gentis—Atque idem etiam vota suscipi dicitis oportere. Nempe singuli vovent. Audit igitur mens Divina etiam de singulis. Videtis ergo, eam non esse tam occupatam quam putabatis. Idemque mihi magis fit probabile ex Luciano Jov. Trag. p. 648. ubi Damin Epicureum et Timoclem Stoicum ita inducit altercantes: ὁ Τιμ. Ἀκούουσι γὰρ, (Θεοὶ) ὧ Δάμι, ἀκούουσι 19 καὶ σε μετίασι ποτὲ χρόνῳ ὕστερον; Δαμ. Καὶ πότε ἂν ἐκεῖνοι σχολὴν ἀγάγοιεν ἐπ' ἐμὲ, τοσαῦτα ὡς φῆς, πράγματα ἔχοντες καὶ τὰ ἐν κόσμῳ ἄπειρα τὸ πλῆθος ὄντα οἰκονομούμενοι. Hæc et talia Poëtarum Philosophorumque dicta ridebant Epicurei, quod ait Plutarchus Adv. Colotem p. 1124. F. χλευάζωσι δὲ ταῦτα καὶ γελῶσιν.—Ἔστιν Δίκης ὀφθαλμὸς ὃς τὰ πάνθ' ὀρᾷ· καὶ Πέλας γὰρ ἐστὼς ἐγγύθεν βλέπει Θεός· καὶ Θεὸς, ὥσπερ δὴ καὶ ὁ παλαιὸς λόγος, ἀρχὴν τε καὶ μέσα καὶ τελευτὴν ἔχων τοῦ πάντος, εὐθείᾳ περαίνει κατὰ φύσιν περιπορευόμενος· τῷ δ' ἔπεται Δίκη τῶν ἀπολειπομένων τιμωρὸς τοῦ θείου νόμου. Priores loci aut Euripidis aut *Diphili sunt, posterior Platonis est ex Leg. L. IV. p. 600. F. Cæterum, y integram hujus loci sententiam elegantissime expreffit Juvenalis Sat. XIII. vs. 100.*

“ Ut fit magna, tamen certe lenta ira Deorum est.

“ Si curant igitur cunctos punire nocentes,

“ Quando ad me venient? Sed exorabile numen

“ Fortasse experiar; solet bis ignoscere: multi

“ Comittunt eadem diverso crimina fato.

“ Ille crucem precium sceleris tulit, hic diadema.”

Sic animum diræ trepidum formidine culpæ

Confirmant; cet.

^t Plin. H. N. II. 5.

ⁿ Comici dictum ap. Joh. Grammaticum de Mundi Ætern. 16. 4. ap. Fabric. B. G. IX. 603.

* Diphili Clem. Al. Str. V. 606. B.

y Plura similia dicta ap. Stob. Phys. p. 110. seq. ed. Heeren. Philo Jud. 652. D.

549. B. Τοὺς κακοὺς εἰκὸς ἐστὶν ἑαυτοῖς] T. V. B. Marg. Ald. κακῶς. Voff. ἑαυτοῦς. Non inuenta est formula quæ præcessit, οὐ γὰρ ἄλλα—ταῦτα δὲ αὐτὰ, quæ significat *ipsa sola*. Sic Thucyd. L. VIII. C. 67. p. 544. εἰσῆνεγκαν οἱ ξυγγραφεῖς ἄλλο μὲν οὐδὲν, αὐτὸ δὲ τοῦτο ^z.

549. B. Ἐπιχειρεῖν τοῖς παρανομήμασιν.] T. V. B. Coll. Schott. M. Ald. ἐπιχαίρειν. Harlei. παρανομήσασιν.

549. B. Ὑπολαβὼν ὁ Ὀλυμπιακός] Ald. ἐπιβαλὼν: Baf. M. Ald. Coll. Schott. ἐπιλαβὼν: Edd. Xyl. Steph. et Cod. Voff. veram lectionem ὑπολαβὼν præbent. Cæterum Harl. et hic et infra recte, opinor, Ὀλυμπιακός habet: et sic ejusdem viri nomen scribitur Symp. L. II. Q. VI. p. 654. B. ὑπολαβὼν ὁ Ὀλυμπιακός. Nam etsi promiscue Ἀγὼν Ὀλυμπιακός et Ὀλυμπιακός dicebatur, teste Th. Mag. V.; nomen proprium tamen Ὀλυμπιακός scribendum videtur. Forma Dorica Ὀλυμπιαχός occurrit in fragmento Dioxippi ap. Athen. L. XI. p. 502. E. apud Clem. Alex. Protrept. p. 41. ubi scriptor quidam hujus nominis laudatur, et in marmore, apud Maffeiū Mus. Veron. p. 49. Ὀλυμπιαχός Σου-
νιεύς.

20 549. B. Μελλήσεις] Voff. μελήσεις. Sic quoque μέλειν et μέλλει sæpissime confunduntur.

549. B. Τὴν πίστιν ἢ βραδύτης ἀφαιρεῖ τῆς προνοίας.] T. V. B. M. Ald. Coll. Schott. ἀφαιρεῖται, quod, ut usitatus, verum judico. Corruptus est in hac voce Plutarch. Def. Orac. p. 432. D. ἂν τε καθ' ἑαυτὸ δι' ἄερος, μεθ' ὕγρου νάματος ἀφαιρῇται: legendum enim ἀφίκεται.

549. B. Καὶ τὸ μὴ παρ' ἑκάστον ἀδίκημα τοῖς πονηροῖς ἐπακολουθοῦν κακὸν ἀλλ' ^a ὕστερον εἰς ἀτυχήματος χώραν τιθέμενοι.] Vim et venustatem quærit Plutarchus h. l., opponendis

^z Plato Tim. 534. A. Herodot. I. 143. IX. p. 741. Procop. B. P. I. 274. B. Vand. 352. D. Julian. Misop. 338. C. Demosth. Rhod. Lib. 79. B. Numen. Euseb. 544. C. Polyb. IV. 21. Plato Leg. IV. 598. D. cf. Plat. Phædr. p. 337. G. Pausan. p. 252. 411. 610. 615. 725. 827. Longus IV. 120. ed. Villosif. Sim. Aristot.

Mirab. Aufc. XC. Synes. p. 91. C. 202. C. Aristid. I. 449. Epictet. IV. 1. p. 568. et 9. p. 647. καρπὸν εὐδύς ὠραῖον καὶ προὔπτον conf. Isocrat. Ep. VI. p. 723. edit. excerptæ 8. Alia Hoogevenius Partic. p. 659.

^a ὕστερον] ὕστερον Luzac. Exerc. Acad. II. p. 120. Non opus. Sumfit ex Valckenarii exemplari.

similis soni vocibus ἀδίκημα et ἀτύχημα; quæ elegantia adeo frequens est Græcis, ut ejus facile esset sexcenta adferre exempla. Locus est qui Menandro tribuitur ap. Stobæum Eclog. Ethic. p. 197.

Ἀτύχημα καὶ ἀδίκημα (l. καὶ ἀδίκημα) διαφορὰν ἔχει·

Τὸ μὲν (γὰρ del.) διὰ τύχην γίγνεται, τὸ δ' αἰρέσει.

Plutarchus Discr. Am. et Adul. p. 64. C. συνεργεῖν γὰρ δεῖ τῷ φίλῳ καὶ μὴ συμπανουργεῖν, καὶ συμβουλεύειν μὴ συνεπιβουλεύειν, καὶ συμμαρτυρεῖν μὴ συνεξαπατᾶν (l. συνεξαμαρτεῖν v. συγκαταμαρτυρεῖν), καὶ συνατυχεῖν νῆ Δία μὴ συναδικεῖν^b.

549. C. Ἡ ποινὴ ἢ παραχρῆμα τὸ πταῖσμα καὶ τὴν ἀμαρτίαν διώκουσα πληγὴ καὶ νύξις μετὰγει πρὸς τὸ δέον—] Locum hunc, ex quo nullo modo commodus sensus elici poterat, certa et eleganti conjectura sanavit Cel. Reiskius, pro ἡ ποινὴ substituendo ἵππον. Hoc et ipsa disputationis ratio flagitat, et sic antiquitus scriptum fuisse omnia periodi verba arguunt, πταῖσμα, νύξις, σπαραγμὸς, ἀνάκρουσις, περιψόφησις, quæ proprie de equis dicuntur. Ἀνακρούειν ἵππον dicitur *eques, qui equum freno retrahit*, ut notat Pollux I. 211. Σπαραγμὸς est *crebra et vehemens freni retractio*, et qui tali modo agitantur σπαραττόμενοι dicuntur Plutarcho Gen. Socr. p. 592. A. quod interpretes non percepit. Περιψόφησις est *sibilus*, qui alias ποππυσμός vocatur. Similis est quodammodo comparatio, qua usus est Euripides in Fragm. apud Galen. D. Hipp. et Plat. L. IV. p. 152.

Εἰκὸς σφαδάζειν ἦν ἂν ὥς νεόζυγα

Πῶλον, χαλινὸν ἀρτίως δεδεγμένον.

Quem locum ita vertit Cicero, ut propius ad hanc nostram sententiam accedere videatur, Tusc. Disp. L. III. C. 28.

Effet dolendi causa: ut injecto eculei

21

Freno repente tactu exagitantur novo.

Ceterum egregiam lectionem, quam lubens in contextum reciperem, nisi Criticorum religione impedirer, certe in versione exprimendam esse putavi.

^b Themist. IX. 123. D. Plut. II. 468. A. Weff. D. S. I. 564, 5. Diog. Laërt. VI. 54. apud Max. et Ant. p. 567. Aristot. Rhet. II. 19. p. 175.

ed. Cantabr. 8.

^c ἡ ποινὴ. Valckenarius in suo emp. mutavit in ἀπῆνην. Male.

549. C. 'Η καθ' ἑκάστον ὧν πταίει καὶ προσπίπτει, ῥαπιζομένη, καὶ ἀνακρουμένη τῷ κολάζεσθαι κακία μόλις ἂν γένοιτο σύννους.] Reddidit interpres postrema, *saltem tandem ad mentem redibit*, quod in Græcis certe non inest. Nam sic μόλις γοῦν scribere debuisset Plutarchus. Verum recte, puto, conieci μάλιστ' ἂν. Deinde σύννους h. l. significat, *ut secum reputet et cognoscat improbus, se peccatorum suorum pœnas luere*; quam sententiam argumentationis series omnino requirit. Similiter Hierocles Comment. Carm. Aur. p. 127. ait *puniri malum ὅπως ἂν εἰς ἀνάμνησιν καὶ ἔννοιαν ἔλθῃ ποτὲ τοῦ νόμου δι' ὃν πάσχει κακῶς*.

549. D. Τοῖς ὀψὲ—ἀλεῖν λεγομένοις μύλοις τῶν θεῶν.] ^d Versus, nescio cujus Poëtæ, in proverbium abiit, qui legitur apud Sextum Empir. Contr. Mathem. L. I. p. 279.

Ὅψὲ θεῶν ἀλέουσι μύλοι, ἀλέουσι δὲ λεπτά.

Celsum ap. Origen. L. VIII. p. 771. A. et Oracul. Sibyll. L. VIII. vñ. 14. Tetigit eundem Erasmus Adag. p. 1864.

549. D. 'Ρηθέντων οὖν τούτων, καμοῦ πρὸς αὐτὸν ὄντος] T. V. B. Coll. Schott. M. Ald. πρὸς αὐτὸν. Reiskius corrigit πρὸς αὐτοῖς, vel πρὸς αὐτὰ, *cum in his essem, cum hæc tecum reputarem*. Sic Plato Rep. L. VII. p. 488. A. ^e εἶναι πρὸς τί: et Phædon. p. 387. D. εἶναι πρὸς τινί. Plutarch. Audition. p. 40. A. πρὸς οὐδενὶ τῶν εἰρημένων εἶναι. N. Suav. Vivi Secund. Epicur. p. 1100. E. Adv. Colot. p. 1118. C. Philostrat. V. A. L. VI. p. 236. Synes. Ep. IV. p. 165. B. Forte tamen vel αὐτὸν defendi potest, ut Plutarch. Def. Or. p. 419. A. ^f σιωπῇ διανοουμένου τι πρὸς ἑαυτὸν, vel legi πρὸς αὐτῷ, ut Sap. Conv. p. 151. B. αὐτὸς πρὸς αὐτῷ γενόμενος, *secum meditatus*. Cæsar. p. 682. F. 5

549. D. Πότερον, εἶπε, ἐπιθῶ καὶ αὐτὸς ἤδη τῷ λογισμῷ τὸν κολοφῶνα τῆς ἀπορίας.] Voff. Coll. Schott. M. Ald. pro λογισμῷ habent λόγῳ, quod verius esse puto. Nil frequentius confusione harum vocum. Κολοφῶνα ἐπιθεῖναι τῷ λόγῳ venusta est dictio et obvia apud elegantes scriptores; sic Plu-

^d Prov. Metric. Schott. 108.

^f 161. E.

^e Teles Stob. 516, 4, 9. II. 47. E. Conf. Ind. Gr. 1.

^g Cum Accusativo, Dion. 982. B. Dio Chrys. 263. C.

tarch. Adv. Stoic. p. 1064. C. Plato Protag. p. 227. B. 22 Leg. L. II. p. 584. C. Ep. III. p. 703. C. Ælian. H. A. XIII. 12. καὶ δὴ καὶ τὸν κολοφῶνα ἐπῆγε τῷ λόγῳ πάντῃ ἐκεῖνον : lege πάντῃ οἰκεῖον, vel πάντῃ ἐκεῖνον. Liban. Or. XXXI. p. 648. D. Themist. Or. XXIII. p. 288. A. et alibi.

549. E. Τί γάρ—δεῖ τὸ τρίτον ἐπενεγκεῖν κύμα, καὶ προσκατακλῦσαι τὸν λόγον.] Pulchram hanc dicendi figuram duxit a Platone Rep. L. V. p. 465. D. μόγῃς μοι τὰ δύο κύματε ἐκφυγόντι, νῦν τὸ μέγιστον καὶ χαλεπώτατον τῆς τρικυμίας ἐπάγεις. Notum est, χειμάζεσθαι et similia de iis dici, qui disputando urgentur.

549. E. Πρῶτον οὖν, ὥσπερ ἀφ' ἐστίας ἀρχόμενοι πατρώας τῆς πρὸς τὸ θεῖον εὐλαβείας τῶν ἐν Ἀκαδημίᾳ φιλοσόφων, τὸ μὲν ὡς εἰδότες τί λέγειν περὶ τούτων ἀφοσιωσόμεθα.] T. V. B. τῶν μὲν ἐν Ἀκαδημίᾳ. Unde μὲν eximendum et suo loco restituendum videtur, legendo Πρῶτον μὲν οὖν; semper enim cum μὲν effortur hæc formula. Deinde Ald. ἀφ' ἐστίας, ^h una voce. Male: ubique enim divisim scribitur. Plutarch. Multitud. Amic. p. 93. D. Πρῶτον μὲν οὖν, ὥσπερ ἀφ' ἐστίας, ἀρχόμενοι τῆς τοῦ βίου φήμης. De primo Frig. p. 948. B. De Facie Lun. p. 920. F. et alibi: frequentissime enim occurrit proverbium hoc, de quo, ut alios taceam, Paræmiographi consulendi sunt. Denique, cum de Academia loquitur, aut in universum ad Academicorum σκέψιν respicit Plutarchus, ut v. c. Def. Orac. p. 431. A. εἰ δ' ἀλλαχόθι που, κἀνταῦθα τῆς Ἀκαδημίας ὑπομιμνήσκοντες ἐαυτοὺς τὸ ἄγαν τῆς πίστεως ἀφαιρῶμεν: aut eam tantum ejus partem in mente habet, qua præsertim a rebus Divinis assensionem cohibebant, et de iis caute ac dubitanter pronuntiabant: in qua re Platonem secuti sunt, qui et Theætet. p. 122. G. Protagoræ dubitationem laudavit, et ipse timide de Deorum nominibus differuit in Phileb. p. 72. E. Vid. Origenes c. Celf. L. I. p. 343. F. IV. p. 541. A. et Julianus Or. VII. p. 236. D. et sequ.—Ἀφοσιοῦσθαι h. l. est religione sibi quid ducere et tanquam impium aversari, ut subinde hac voce utitur Plutarchus v. c. Isid. et Osir. p. 353.

F. οἱ δὲ ἱερεῖς ἀφοσιοῦνται καὶ δυσχεραίνουσι τὸ κρόμμυον. p. 358. B. et 363. E. διὸ τὴν τε θάλασσαν οἱ ἱερεῖς ἀφοσιοῦνται καὶ τὴν ἅλα. p. 367. F. Symp. L. VII. p. 702. F. Plac. Phil. p. 880. B.

549. E. Τὰ θεῖα καὶ δαιμόνια πράγματα διασκοπεῖν, ἀνθρώπους ὄντας, οἷον ἀτέχνους τεχνιτῶν διάνοιαν ἀπὸ δόξης καὶ διανοίας κατὰ τὸ εἶκός μετιόντας.] Neminem esse puto, quem non offendat odiosa repetitio vocis διανοίας. Missis aliis correctionibus, quas prius tentabam, ⁱ ἀπὸ δόξης καὶ δι' ἀνοίας, vel ἀγνοίας, et aliis, certior tandem videbatur ἀπὸ δόξης καὶ ὑπονοίας: quod
23 sic in simili re locutus est ^k Plutarchus Herod. Malign. p. 861. D. οὐ καθ' ὑπονοίαν οὐδὲ δόξαν ἀλλ' ὡς ἀκριβῶς ἐπιστάμενος. Reliqua fatis sunt plana. Δόξα est opinio, quæ a Platone et Academicis semper ἐπιστήμη ὀππῶνται. Hæc certa et indubitata est: illa, cum incerta fit, subinde fallit, ut fusc docetur in Menone et Rep. L. VII. Disputationes quæ κατὰ τὸ εἶκός fiunt, id est, quæ ex similitudine veri, non ex indubitatis rationibus ducuntur, quam sint fallaces monetur in Phædon. p. 391. B. Hinc ἀληθεία et δόξα passim distinguuntur^l. Parmenides ^m teste Diog. Laërt. L. IX. C. 22. δισσὴν ἔφη εἶναι τὴν φιλοσοφίαν· τὴν μὲν κατὰ ἀληθείαν, τὴν δὲ κατὰ δόξαν. ubi vid. If. Casaubon. Proverbii vim habet dictum Simonidis quod laudat Plato Rep. L. II. p. 424. F. et Scholiast. Euripid. Orest. v. 235. Καὶ τὰν ἀλαθείαν τὸ δοκεῖν βιάζεται. Plato Symp. p. 334. E. ἀντὶ δόξης ἀληθείαν καλῶν κτᾶσθαι. Proxime ad nostri loci mentem ⁿ Antiphon p. 121. l. 20. δόξῃ καὶ μὴ ἀληθείᾳ τὴν κρίσιν ποιήσασθαι.—Ceterum egregius est in hanc sententiam Simonidis locus, qui cum corruptus sit in Stobæo Gefner. S. XCVI. p. 529. emendatior exhibetur a Grotio p. 401.

Ω παῖ, τέλος μὲν Ζεὺς ἔχει βαρύκτυπος °

Πάντων ὅσ' ἐστι, καὶ τίθησι ὅπη θέλει·

ⁱ Ἀπὸ δόξης v. Suid. v.

^k Conf. II. 418. F. 420. E.

^l Melissus ap. Philopon. in Aristot. Phys. b. 6.

^m Vid. locos disertiores iis qui ab Aldobr. allati sunt, apud ipsum Simpl. Ind. Fabr. B. G. VIII. 630.

Parmenidis versus leguntur apud Clement. Alex. Str. I. 576.

ⁿ Isocr. Contra Sophist. p. 503. Dio Chrys. LVI. 554. B. LXVI. 613. C.

° Simile Aristid. II. 39.

Νοῦς δ' οὐκ ἐπ' ἀνθρώποισιν, ἀλλ' ἐφήμεροι

* Αἰ βροτοὶ δὲ ζῶμεν, οὐδὲν εἰδότες

* Ὅπως ἕκαστον ἐκτελευτήσῃ θεός.

Auctor Halcyonis inter opera Luciani T. I. p. 183. Τὰς οὖν ἀθανάτων δυνάμεις μεγάλας οὔσας, θνητοὶ καὶ σμικροὶ παντελῶς ὄντες, καὶ οὔτε τὰ μεγάλα δυνάμενοι καθορᾶν, οὔτ' οὖν τὰ σμικρὰ, τὰ πλείω δ' ἀποροῦντες καὶ τῶν περὶ ἡμᾶς συμβαινόντων παθῶν, οὐκ ἂν ἔχοιμεν εἰπεῖν βεβαίως. Confer Jamblichum Myst. Æg. S. IV. 4, 5.

549. F. Περὶ θεοῦ δὲ] Voff. Coll. Schott. Harl. M. Ald. περὶ θεῶν δὲ. Mox pro ἔχουσιν Voff. ἔχουσα.

p. 550. A. 'Η περὶ τὴν ψυχὴν ἰατρεία, δίκη.] P E Platone hæc ducta sunt, cujus ista est sententia, *quod circa corpus sit ἰατρικὴ, idem circa animam esse δίκην*. Vid. Sophist. p. 153. E. Leg. L. V. p. 604. F. IX. p. 652. D. Critia p. 598. C. Varie tractaverunt hoc placitum Stoici et juniores Platonici. Insignis est locus Hieroclis de Provident. p. 16. ἔοικεν ἡ κρίσις τῶν ἐφεστώτων ἡμῖν δικαστῶν τῇ ἰατρικῇ τέχνῃ, ἣ παραλαβοῦσα τοὺς ἀφ' ἑαυτῶν νοσήσαντας, πάντα πρὸς τὸ θεόν αὐτοῖς συντάττει κατὰ καιρὸν, ὃν ἂν αὐτοῖς τοῖς θεραπευομένοις εἰδείῃ λυσιτελές; f. leg. λυσιτελῇ. Conf. ⁹ Clem. Alex. 24 Pæd. L. I. p. 116. C. sequ. Porphyrius ap. Cyrill. c. Jul. L. V. p. 166. D. Simplicius in Epict. p. 241. Adde Ez. Spanhem. ad Callimach. H. Cer. vf. 32.

550. A. * Πίνδαρος—'Αριστοτέχναν ἀνακαλούμενος τὸν ἄρχοντα καὶ κύριον ἀπάντων θεόν.] Pindari hoc dictum sæpius memorat Plutarchus: v. c. Symp. L. I. p. 618. B. Reip. Ger. Præcept. p. 807. C. Adv. Stoic. p. 1065. F. et suppresso Pindari nomine, de Facie Lunæ p. 927. A. ἀπορῶ τί τῆς προνοίας ἔργον ἐστίν, ἢ τίνος γέγονε ποιητῆς καὶ πατὴρ δημιουργὸς ὁ Ζεὺς 'Αριστοτέχνας. Recte Th. Canterus V. L. II. 11. Pin-

^p Conf. Plat. Leg. XI. 683. G, H. Charond. Stob. 290, 36. Hinc intelligendus Aristid. II. 10. qui ext. δικαιοσύνη κατ' αὐτὴν στᾶσα sc. τὴν ἰατρικὴν. Conf. 37.

⁹ Philo Jud. Euf. P. E. VIII. 393. C.

^r Ad rem (sine Pind. dicto) providentiam divinam vindicat Philo Jud. ap. Euseb. P. E. VIII. 386. C. eo nomine quod Deus est βασιλεὺς non τύραννος.

daro tribuendos esse vidit versus quibus usus est Dio Chryf. Or. XII. p. 217. D.

Δωδωναῖε μεγάσθενες

Ἀριστοτέχνα πάτερ.

Juniores Platonici mundi opificem sæpe Ἀριστοτέχναν vocant, v. c. Atticus ap. Euseb. P. E. L. XV. p. 803. B. Hierocles Aur. Carm. p. 13. Eademque vox mirifice placuit Ecclesiæ Patribus, quorum loca dedit J. Suicer. Thef. Eccl. V. Ἀριστοτέχνης. Adde L. Kuster. ad Hesych. V. Ceterum simili ratione Simonides Jovem Ἀρίσταρχον vocavit, ut refert Athenæus L. III. p. 99. B. de quo videndus est T. Hemsterhuf. Auët. Emend. in Hesych. V. Ἀριστ' ἀρχά.

550. A. Καὶ ταύτης φησὶ τῆς τέχνης ὁ Πλάτων υἱὸν ὄντα τοῦ Διὸς γεγονέναι τὸν Μίνω μαθητὴν] Sic Plato Minoe p. 46. F. et Leg. L. I. p. 565. A. explicavit locum Homeri Od. T. vs. 178.

Τοῖσι δ' ἐνὶ Κνωσσὸς μεγάλη πόλις· ἔνθα τε Μίνως

Ἐννέωρος βασίλευε, Διὸς μεγάλου ὀαριστῆς.

Plutarchus Philosoph. esse c. Principib. p. 776. E. ἀκούομεν δὲ Ὅμηρου τὸν Μίνω θεοῦ ὀαριστὴν ἀποκαλοῦντος· τοῦτο δὲ ἐστίν, ὡς φησὶν ὁ Πλάτων, ὁμιλητὴν καὶ μαθητὴν. Cicero Tusc. II. 13. Max. Tyr. XXXVII. 2. ad utrumque locum vidend. J. Davif. Nicol. Damasc. ap. Stob. S. XLII. p. 294. Cennomaus ap. Euseb. P. E. L. V. p. 209. D. Dio Chryf. sOr. IV. p. 65. C. LIV. p. 556. B. t Libanius Ep. XX. —Voff. Μίνωα, Harl. Μίνωνα vitiose. Μίνω est forma Atticis propria, reliqui Græci Μίνων et Μίνωα frequentabant. Vid. Herodian. Philet. p. 439. et ibi J. Pierfon.

550. A. Οὐ δυνατόν] Harl. οὐδένα quod, etsi non ineptum est, tamen vulgatæ non præferendum.

25 550. B. Πάντοτε φαινόμενον.] Mallem πάντοσε, quod sensus requirere videtur. Hoc loci est, illud temporis adverbium. Plutarchus hoc sibi vult: *ratio humanarum legum sæpe occulta est, nec undequaque patet et conspicua est.*

* Porphy. Abst. II. 52.

t Or. I. p. 8. C.

550. B. Ἐν Λακεδαίμονι κηρύττουσιν οἱ Ἐφοροὶ παριόντες εὐθύς εἰς τὴν ἀρχὴν μὴ τρέφειν μύστακα, καὶ πείθεσθαι τοῖς νόμοις, ὥς μὴ χαλεποὶ ᾧσιν αὐτοῖς.] Idem Spartanorum institutum ex Aristotelis libro, nī fallor, de Rebus publicis Græciæ, memorat Plutarchus, Agid. et Cleomen. p. 808. D. Προεκήρυττον οἱ Ἐφοροὶ τοῖς πολίταις εἰς τὴν ἀρχὴν εἰσιόντες, ὥς Ἀριστοτέλης φησὶ, κείρεσθαι τὸν μύστακα, καὶ προσέχειν τοῖς νόμοις, ἵνα μὴ χαλεποὶ ᾧσιν αὐτοῖς· τὸ τοῦ μύστακος, οἶμαι, προτείνοντες, ὅπως καὶ περὶ τὰ μικρότατα τοὺς νέους πειθαρχεῖν ἐθίζωσι. Hujus quoque meminit Proclus ad Hesiod. p. 155. et similem legis dat rationem,—ἐν μὲν οὖν Σπάρτῃ τοῖς εἰς ἀρχὴν καθιστάμενοις οἱ Ἐφοροὶ προεκήρυττον, μὴ τρέφειν μύστακας· ἵνα τοὺς τὸ φαῦλον τοῦτο παραβάντας μειζόνως κολάζωσιν: videtur legendum: ^u καθιστάμενοι, et εὐθύς pro τοῖς. Sed, ut multa alia Plutarcho sublegit Proclus, sic hæc quoque ex illius Commentario in Hesiodum desumpta esse videntur. ^x Morem Lacedæmoniorum, superiora labra nuda gestandi, tangit Antiphanes ap. Athen. Lib. IV. p. 143. A.

Ἀπόλαυε τοῦ ζωμοῦ, φόρει τοὺς βύστακας

Μὴ καταφρόνει, μὴδ' ἕτερ' ἐπιζήτει καλά.

ubi If. Casaubonus hæc, ut prægnantem locutionem, ita interpretatur: *Ne ita mores Spartaë asperneris, ut audeas in superiore labio pilos gerere.* Sed legendum κέρου τὸν βύστακα, nisi forte aliud quid latet. Lacedæmonii ^y enim barbam quidem alebant promissam, sed superiora labia radebant. Vide J. Meursium Miscell. Lacon. L. I. c. 16. His ita in chartam conjectis, eximiam mecum istam animadversionem communicavit Cel. Ruhnkenius. “In Proclo, scribe: “ἐν μὲν οὖν Σπαρτιάταις εἰς ἀρχὴν καθιστάμενοι. In Antiphane ex Attico more scribendum esset κείρου, quod “metrum respuit. Lege et interpunge:

^u Sic et Aristot. Plutarch. Lycurg. p. 57. A.

^x Lacedæmonios in superiore labro barbam aluisse, ut vult Valckenarius, non efficitur ex iis quos laudat Casaub. et Meursio. Vid. ad Theocr. p. 298. In Antiphanis loco Toupius

Cur. Nov. Suid. legit Ἀπόλαυε ζωμοῦ. μὴ φόρει τοὺς μύστακας p. 51. sed quare τοὺς μύστακας? Mihi vero Ruhnkenii emendatio et verissima et longe elegantissima videtur.

^y Flor. Chr. Ar. Vesp. 474. item Palmer. l. c. Valck. Theocrit. p. 288.

“ Ἀπόλαυε τοῦ ζωμοῦ, ῥόφει· τοὺς βύστακας

“ Μὴ καταφρόνει, μηδ' cet.

“ *Fruere jusculo, sorbe. Barbas*

“ *Ne irride cet.*

- 26 “ Ῥόφει sic est apud Aristophan. Equit. 51. Ἐνθου, ῥόφησον, ἔντραγ'. Βύστακας intelligo non *labra superiora*, sed *barbas*. Hefychius: Βύστακα, πώγωννα.” Aristoph. Pac. 715. Ὅσον ῥοφήσεις ζωμὸν ἡμερῶν τριῶν. Athen. 426. A.

550. B. Ῥωμαῖοι δὲ—ἐτέροι δὲ πωλοῦσι τὰς οὐσίας.] *Manumissionem* significat per *vindicam*, de qua vide Interpretes ad Tit. Inst. de libertinis. *Testamentum* autem intelligit per *aes* et *libram*, sive per *familiae emtionem*, de quo adeundi sunt Ulpianus Fragm. XX. 2. et Briffonius de Formul. VII. p. 558. a quo hic ipse Plutarchi locus laudatur. Reiskius legit ἐτέροις δὲ πωλοῦσι τ. ου. et sic jam Amiotus verterat.

550. B. Παραλογώτατον δὲ τὸ τοῦ Σόλωνος, ἄτιμον εἶναι τὸν ἐν στάσει πόλεως μηδετέρα μερίδι προσθέμενον μηδὲ συστασιάσαντα.] In rationes hujus legis inquit Plutarchus Vit. Sol. p. 89. A. Τῶν δὲ ἄλλων αὐτοῦ νόμων ἴδιος μὲν μάλιστα καὶ παράδοξος ὁ κελεύων ἄτιμον εἶναι τὸν ἐν στάσει μηδετέρας μερίδος γενομένον· βούλεται δὲ ὡς ἔοικε μὴ ἀπαθῶς μηδ' ἀναισθήτως ἔχειν πρὸς τὸ κοινόν, ἐν ασφαλεῖ-θέμενον τὰ οἰκεῖα, τῷ μὴ συναλγεῖν μηδὲ συννοσεῖν τῇ πατρίδι καλλωπιζόμενον· ἀλλ' αὐτόθεν τοῖς τὰ βελτίω καὶ δικαιοτέρα πράττουσι προσθέμενον, συγκινδυνεύειν καὶ βοηθεῖν μᾶλλον ἢ περιμένειν ἀκινδύνως τὸ τῶν κρατούντων. Confer. Reipubl. Ger. Præcept. p. 823. F. ^aJ. Meursium Them. Attic. I. 12. et S. Petitum de Legib. Attic. p. 670.—Pro ἄτιμον h. l. T. V. B. habent ἀτιμώρητον, quod explicatio cujusdam esse videtur, qui per ἄτιμον in hac lege, eum significari putabat, *qui non vindicatur*. Habuit quidem antiquitus ἄτιμος hanc significandi potestatem, ut docet Cel. Valckenar. ad Euripid. Hippol. vf. 1417. sed in Solonis lege omnino infamis notat:—Cæterum pro συστασιάσαντα Harl. στασιάσαντα.

^a Gell. II. 12. Taylor. Lat. Lyf. p. 325. Ed. R.

^a Hic locus veram rationem conti-

net hujus legis ex ipso Solonis exemplo qui utrique se addebat in Atheniensium diffensione. Vid. Diog. I. 58.

550. C. Ἐξαναφέρῃ τῷ πιθανῷ πρὸς τὴν ἀπορίαν.] Elegans est et raro obvius usus verbi ἐξαναφέρειν, quo notat *erigere, attollere se, animum non despondere*. Hanc cum Interpres non ceperit, paucis explicare juvat. Plutarchi hæc est mens *ut probabilitate freta atque suffulta nostra oratio, animosius se contra difficultates quæstionis erigere possit*. Hoc sensu occurrit Fort. Alex. p. 341. C. τὸ Ἀλεξάνδρου φρόνημα ἀπ' ἀρετῆς ὁρμώμενον μεγάλης ἐξάνεφερε καὶ (δὴ del.) διερείδετο πρὸς τὴν τύχην. Est autem nauticum vocabulum, cui opponitur ὑποφέρεισθαι, de quo egit Dorvillius ad Chariton. p. 270. Cod. Xyl. τὸ πιθανόν.

550. D. Κατὰ Πλάτωνα πάντων καλῶν ὁ θεὸς ἑαυτὸν ἐν μέσῳ παράδειγμα θέμενος, τὴν ἀνθρωπίνην ἀρετὴν, ἐξομοίωσιν οὖσαν ἀμωσ- 27 γέπως πρὸς αὐτὸν, ἐνδίδωσι τοῖς ἔπεσθαι θεῷ δυναμένοις.] ^b Et si hæc sententia difertis verbis in Platone, quod sciam, non extet, ejus tamen ubique sparsa sunt vestigia. In Theæteto v. c. p. 128. G. duo in rerum natura exempla esse ait Plato, divinum alterum, alterum terrenum, hoc averfandum, illud imitandum. Deinde, ut quælibet idea adspectabile exemplum habeat, sic Deorum exemplaria esse stellas, et supremi numinis Jovis Solem esse exemplum Rep. L. VIII. et aliis locis docetur. Hinc ex eodem fonte hauriens Plutarchus ad Principem Indoct. p. 781. F. ait Θεὸς ἥλιον ἐν οὐρανῷ μίμημα τὸ περικαλλὲς αὐτοῦ δι' ἐσόπτρου εἰδωλὸν ἀναφαίνεται, τοῖς ἐκείνον ὁρᾶν δι' αὐτοῦ δυνατοῖς. Et fimiliter hoc placitum reliqui enuntiavere Platonici, v. c. Julianus Or. I. p. 48. A. C. Fragm. Cyr. L. II. p. 69. D. Mercurius ap. Stob. Phys. p. 86. Hierocles Aur. Carm. p. 21—25. Proclus ad Remp. Plat. 433.—Summam autem hominum virtutem et beatitudinem in eo consistere, ut imitatione Deorum eis similes evadant, communis fere omnium Philosophorum fuit sententia, eaque notior, quam ut a me h. l. illustrari debeat. Qua in re proprie dicunt Philosophi, ἔπεσθαι θεῷ. Egregie dictionis originem et progressum declarat Stobæus Eclog. Ethic. p. 163. Σωκράτης, Πλάτων ταυτὰ τῷ Πυθαγόρᾳ, Τέλος ὁμοίωσιν Θεῷ. Σαφέστερον

^b Philo Opif. Mund. p. 37. ibi Mangei. nota nostra ad II. 159. C.

δὲ αὐτὸς (l. αὐτὸ) διήρθρωσε Πλάτων, προσθεὶς τὸ κατὰ δυνατόν· φρονήσει δ' ἐστὶ μόνως δυνατόν· τοῦτο δὲ ἦν τὸ κατ' ἀρετὴν, . . . ὅπερ αἰνίξασθαι μὲν Ὅμηρον εἰπόντα,

— κατ' ἰχνία βαίνει θεοῖο.

Πυθαγόρας ὑπ' (l. ἐπ') αὐτὸν εἰπεῖν, Ἐπου θεῶ· δῆλον ὡς οὐχ ὁρατῶ καὶ προηγουμένῳ, νοητῶ δὲ καὶ τῆς κοσμικῆς εὐταξίας ἀρμονικῶ. Εἴρηται δὲ παρὰ Πλάτωνι κατὰ τὸ τῆς φιλοσοφίας τριμερές· ἐν Τιμαίῳ μὲν φυσικῶς . . . ἐν δὲ τῇ Πολιτείᾳ ἠθικῶς· ἐν δὲ τῷ Θεαιτήτῳ λογικῶς. Περιπέφρασται δὲ καὶ τῷ τετάρτῳ περὶ Νόμων ἐπὶ τῆς ἀκολουθίας τοῦ θεοῦ. Locus Platonis est Leg. L. IV. p. 600. G. ἥς (δίκης θεοῦ) ὁ εὐδαιμονήσειν μέλλων ἐχόμενος ξυνέπεται (θεῶ) ταπεινὸς καὶ κεκοσμημένος. Unde profecit Plutarch. Audit. p. 37. D. et Profecit. Virt. Sentiend. p. 81. E. ὥσπερ θεῶ τῷ λόγῳ ταπεινὸς συνέπεται καὶ κεκοσμημένος. Alter est locus Platonis Phædr. p. 344. H. idemque multorum imitatione celebratus, ὁ μέγας ἐν οὐρανῷ ἡγεμὼν Ζεὺς . . . τῷ δὲ ἔπεται στρατιὰ θεῶν· qui ex Onato Pythagoreo ap. Stob. Phys. p. 4. ductus esse videtur. Verum non Platonis tantum hæc dictio frequens est, ut Philoni Jud. Migr. Abr. p. 410. C. ^dJuliano Or. VII. p. 234. C. Jamblich. 28 cho Vit. Pythag. p. 86. Sed veluti propriam sibi eam in hac re vindicaverunt Stoici. Epictetus Arrian. L. I. Diff. II. ὑγιῶς λέγεται, τέλος εἶναι τὸ ἔπεσθαι θεῶ. Hinc scite Labienus ad Catonem ita loquens inducitur a Lucano L. IX. v. 557.

Certe vita tibi semper directa supernas

Ad leges, sequerisque Deum.

Vid. J. Lipsium ad Senecam de Vit. Beat. cap. 15. J. Davis. ad Ciceron. de Fin. L. III. c. 22.—Denique ne quem forte offendat bis repetita vox θεός . . . θεῶ, et pro posteriore corrigere tentet αὐτῶ, his moneatur exemplis. Plutarch. infra Μιτίου. . . Μίτιον pro αὐτὸν. Gen. Socr. p. 590. A. τοῦ Σωκράτους δεηθεὶς ταφῆναι παρὰ Λαμπροκλέα τὸν Σωκράτους υἱόν. Xenophon Exped. Cyr. L. I. 4. 12. M. S. L. III. 5, 4. Ælian. H. A. VII. 41. VIII. 1, 15, 28. IX. 18. Sed sexcenta proferre possem exem-

^c Hippodam. Stob. 554. 76.

^d Creatio Principis 728. B.

pla, quibus non αὐτὸς ponitur, sed ipsum subjectum repetitur.

550. D. Πάντων φύσις ἄτακτος οὕσα ταύτην ἔσχε τὴν ἀρχὴν τοῦ μεταβαλεῖν.] *Ducta hæc sunt a Platone Tim. p. 527. A. βουλευθεὶς γὰρ ὁ θεὸς ἀγαθὰ μὲν πάντα, φλαῦρον δὲ μηδὲν εἶναι κατὰ δύναμιν, οὕτω δὴ πᾶν ὅσον ἦν ὁρατὸν παραλαβὼν οὐχ ἡσυχίαν ἄγον, ἀλλὰ κινούμενον πλημμελῶς καὶ ἀτάκτως, εἰς τάξιν αὐτὸ ἤγαγεν ἐκ τῆς ἀταξίας :* quem nobilissimum locum dici vix potest, ^equot quam varie vel imitati sint vel laudaverint. In Plutarchi loco Def. Or. p. 430. E. qui ex hoc Platonis expressus est, pro ἄλλων φύλλων legendum ἄλλοφύλων. Ad eundem respexit Symp. L. I. p. 615. F. et Philo 728. A, B, C. et 397. Sed longum est omnes enumerare. Sumfit autem Plato hoc placitum ab Anaxagora, de cuius dicto πάντα χρήματα ἦν ὁμοῦ, εἶτα νοῦς ἐλθὼν αὐτὰ διεκόσμησε, pulcre disputavit Cel. Valckenarius Diatrib. in Euripidis Fragn. p. 40.

550. D. Καὶ τὴν ὄψιν αὐτὸς οὗτος ἀνὴρ ἐνάψαι φησὶ τὴν φύσιν ἐν ἡμῖν, ὅπως ὑπὸ θεάς τῶν ἐν οὐρανῷ . . . ἀπεχθάνηται τοῖς ἀναρμόστοις καὶ πλανητοῖς πάθεσιν.] Neque hoc disertis verbis in Platone legere me memini; sed cum variis locis in Theæteto, Timæo, 533. E. et Leg. L. XII. p. 696. C. confer. Tim. Locr. p. 556. B. his itaque locis cum aliis verbis dicat quod idem valeat, jure ei et hoc loco hanc sententiam tribuit Plutarchus, eandemque ejusdem auctoritate laudavit Compar. Aqu. et Ign. p. 958. E. ἡ ὄψις ὀξυτάτη τῶν διὰ σώματός ἐστιν αἰσθήσεων, πυρὸς ἕξαμμα οὕσα θεῶν πίστιν παρέσχηκε, ἔτι τε ἢ Πλάτων φησὶν, δυνάμεθα κατασχηματίζειν, πρὸς τὰς τῶν ἐν οὐρανῷ κινήσεις τὴν ψυχὴν διὰ τῆς ὀψεως. Cujus loci primum quoque membrum ex Platone desumptum est, 29 Phædr. p. 346. E. ὄψις ἡμῖν ὀξυτάτη τῶν διὰ τοῦ σώματος ἔρχεται αἰσθήσεων, eodemque alibi usus est Plutarchus Symp. L. III. p. 654. D. Cicero duobus locis, quæ notat H. Stephan. Lex. Ciceron. p. 124. et Plotinus Enn. I. p. 56. A. Sed eam sententiam, quam h. l. laudat Plutarchus, sæpius memorant Platonici, v. c. Philo Jud. Mundi

* Attic. Plat. Euf. P. E. XV. 798. D. 801. D. Philo 728. B, C.

Opif. p. 11. A. Julianus Or. IV. p. 152. B. V. p. 172. D. Proclus similem laudat ad Hesiod. p. 151. καὶ γὰρ καὶ Πλάτων φησὶν, ὁ βλέπων εἰς τὸ θεῖον ἐξ ἀσελγημάτων (αὐτοῦ f. del.) φυλάττειν ἑαυτὸν σπουδάζει καὶ ἀσεβημάτων πάντων. ^fVide omnino Cyrillum c. Jul. L. III. 97. D. Eandem paulo diverse expressit Cicero Senectut. Cap. 21. et Nat. Deor. II. 14. *Ipse autem homo ortus est ad mundum contemplandum et imitandum*: ubi J. Davisius hoc placitum solis tribuit Stoicis. Fuit autem, ni fallor, hoc Anaxagoræ, ordinem quem in motu rerum cœlestium admiramur, nobis in vita esse exprimendum. Ejus certe discipulus Euripides Phœn. v. 546. iisdem rationum momentis Jocasten utentem facit, cum Eteoclem ad temperantiam hortatur; quæ imitatus est Dio Chrys. Or. XL. p. 496. C. §—Ceterum pro ^h αὐτὸς οὗτος ἀνὴρ malui αὐτὸς ὁ αὐτὸς ἀνὴρ: nam vulgatum non satis Græcum videtur. Pro ἐνάψαι Coll. Schott. Harl. M. Ald. et Ed. Xyl. ἀνάψαι. In ἀσπάζεσθαι quoque insigniter variant libri: Voff. Ald. Bas. ἀσπάζεται. T. V. B. et Marg. Voff. ἀρπάζεται. Coll. Schott. et Marg. Ald. duplicem notant lectionis diversitatem ἀσπάζεσθαι et ἀρπάζεσθαι. Illud verum est in Stephani et utraque Xylandi Edd. expressum.

550. E. Πηδῶν ὁ θυμὸς τῶν φρενῶν ἀνωτέρω.] Senarium a reliqua oratione, in qua latebat, distinximus. Euripidi tribuendus esse videtur, cum quod ejus ingenium redolet, tum quod ejusdem duo versus de ira huic valde similes leguntur apud Galenum T. I. de Dogm. Hippocr. et Platon. L. III. p. 265. alter,

‘Ο θυμὸς αὐτὸν τῶν φρενῶν ἐξῆρ’ ἄνω.

alter,

Πηδῶν δ’ ὁ θυμὸς ἔνδοθεν μαντεύεται.

Sæpius *ira mentem transilire* dicitur. Seneca de Ira L. II.

^f Hinc κόσμος dictus Plato Gorg. 306. C. quo respicit Aristid. II. 132. et 159. Philo Jud. 358. A, B. 372, 373. 806. A. 859. C. Fragm. Ed. Mang. II. 665. Lactant. III. 9. 4. et 15. Aristot. Ethic. Eudem. I. 5.

Jamblich. Protrept. p. 57. Philo T. II. p. 488. Diog. L. II. 10. Peristhione Pyth. ap. Stob. p. 6, 41. Eurypham. ib. 556, 8. Cic. Fin. IV. 5.

§ Aristid. I. 537.

^h αὐτὸς ἀνὴρ II. E. 496.

c. 3. *Illa est ira quæ rationem transfilit, quæ secum rapit.*—Themistius Or. XIX. p. 232. D. πάθος δ̄ προεκπηδᾷ τοῦ λόγου. Basil. M. Hom. Leg. Græc. p. 497. D. Isidorus Pelus. L. I. Ep. 479. θυμὸς ἔξω τῆς οἰκείας τάξεως πηδῶν. L. III. Ep. 303. Quæ omnia ex Tragico fonte fluxisse putem. Euripidem παρωδεῖν videri cui possit Aristophanes 30 Ran. vf. 1025.

Μή σ' ὁ θυμὸς ἀρπάσας

Ἐκτὸς οἴσει τῶν ἐλαιῶν.

Elegans est porro et valde efficax figura, *iram ut sitim sedare*, eademque usus est Plutarchus Cohib. Ira p. 470. B. τροφῇ μὲν γὰρ ὁ πεινῶν κατὰ φύσιν χρῆται, τιμωρία δὲ ὁ μὴ πεινῶν μηδὲ διψῶν αὐτῆς, μηδὲ ὥσπερ ὄψου πρὸς τὸ κολάσαι τοῦ θυμοῦ δεόμενος.—Ἀποπιμπλάναι τὸν θυμὸν Plato dixit Leg. L. III. p. 603. D. et plura notavit Cel. Valckenar. ad Euripid. Hippol. vf. 1327.—Σφαδάζειν sæpius de ira dicitur: sed ejus notionis non est quod congeram exempla, post accuratissimam disputationem Cel. Ruhnkenii Tim. V. Σφαδάζειν.

550. F. Ἐν τάξει καὶ ἐμμελείᾳ τὸν ἥκιστα μετανοία προσοισόμενον χρόνον ἔχοντας σύμβουλον ἄπτεσθαι τῆς δίκης.] Ἐμμελείᾳ recepi pro vulgato μεταμελείᾳ. Illud in suo codice inveniit Xylander, et tum ipse cum Th. Gatakero Advers. p. 734. verum judicat, tum Græci sermonis ratio postulat. Proprie in Musiciis hoc vocabulo utuntur, ubi ἐν μέλει et παρὰ μέλος sæpius occurrunt: et ut μουσικὸς ad varias res transfertur, sic ἐμμελὴς et πλημμελὴς de omni concinno et inconcinno dicuntur: exquisite in primis, ut hoc loco, de judiciis. Plato Critia p. 558. C. δίκη δὲ ὀρθὴ τὸν πλημμελοῦντα ἐμμελῇ ποιεῖν. Julianus Ep. X. p. 379. D. δίκη ἐμμελὴς. Themistius Or. XXII. p. 283. B. δικαστήριον ἐμμελέστερον. Apposite Hierocles Aur. Carm. p. 77. παρέχεται καὶ τὸν θυμὸν ἐμμελέστερον, ἵνα ἐφ' ἡσυχίας τὰ περὶ τῶν δεόντων βουλευώμεθα, μὴ σφόδρα ὑπὸ τῶν ἐνοικούντων παθῶν ἐλαυνόμενοι. Confer Proclum in Tim. L. V. p. 326. Ex hoc usu intelligitur, quam lepida sit urbanitas qua Simonidem tetigit The-

mistocles, cujus dictorium refert Plutarchus Apophthegm. p. 185. D. Πρὸς Σιμωνίδην ἐξαιτούμενον τινὰ κρίσιν οὐ δικάσαν ἔφη· μητ' ἂν ἐκείνον γενέσθαι ποιητὴν ἀγαθόν, ἄδοντα παρὰ μέλος, μητ' αὐτὸν ἄρχοντα χρηστὸν, δικάζοντα παρὰ τὸν νόμον.—Σύμβουλος h. l., si recte memini, ^k Platonica est imitatio; et similiter locutus est Philo Jud.¹ T. II. p. 375. τὴν ἀρειμάνιον λύτταν ὀργῇ συμβούλῳ χρωμένην. Ad ἐμμελεία prope accedunt Coll. Schott. T. V. B. M. Ald. qui ἐπιμελεία habent, quod ex vera lectione ἐμμελεία natum videtur; nam in Juliano Or. VII. p. 217. A. eadem varietas est lectionis.—Ceterum elegans extat fragmentum Plutarchi de lenienda ira apud Stobæum S. XX. p. 175. quod ex libro *de Ira* depromptum esse, ex Cod. Par. A. notavit Grotius. In libro quidem *de Cobibenda ira* cum non legatur, nec in 31 reliquis, quod sciam, Plutarchi scriptis, verum putandum est indicium Parisini Codicis. Locus etsi longior est quam ut a me adscribatur, nil tamen vetat suspiciones quasdam nostras proferre. Itaque τὰς ἐκάστοτε προσπιπούσας ὀργὰς διορθούμενον καὶ διανεύοντα ὥσπερ οἱ κυβερνηταὶ τὰ κύματα. lege ὀργ. διωθούμενον κ. τ. λ. Mox ἢ αὐτὸν τε καὶ σύμπαν οἶκον κ. τ. λ. σύμπαντα exhibet Par. N. Deinde ὅπερ ὀργή τε καὶ πικρία δι' ὀξύθυμίαν λέγεται, νομίσματα ἥκιστα ἀνδρείοις ψυχᾷς πρέποντα. lege . . . ὀξύθ. λ. ὀνόματα ἥκιστα. κ. τ. λ. Mox προμελετώντων καὶ προαποπλούντων πλεῖστον: corrigendum προμ. ἐν οἷς προσομιλοῦμεν πλεῖστον: hoc certe dicit Plutarchus: *discendum hominibus esse, iræ suæ vim repellere, et mansuetudinem exercere, in iis maxime hominibus cum quibus semper et familiarissime degunt, nimirum domesticis.* In fine legendum αὐτοῦ pro αὐτῷ et supplendum προστατῆς, quod excidisse videtur. Sed Cel. noster Ruhnkenius ita corrigit: πεπονημένος αὐτοέντης αὐτοῦ ψυχῆς εἶναι ἀγαθός. Αὐτοέντης five αὐθέντης est *dominus*, cujus notionis abunde exemplorum dederunt Interpretes ad Phrynich. p. 46. et Th. Mag. p. 205.

p. 551. A. Ἐμφορεῖσθαι τιμωρίας συγγενοῦς καὶ ὁμοφύλου σώ-

^k Plato Leg. IX. p. 661. D.

¹ De Fortitud. p. 736. A. Mang. Decalog. 758. B. 351. D.

ματος.] Nolim equidem omnino damnare σώματος, quod sua elegantia non caret. Sic Philo Jud. Temulent. p. 249. Α. τῶν οἰκειοτάτων καὶ φιλτάτων σωμάτων αὐτόχειρες, et ab aliis passim σώμα pro ἄνθρωπος ponitur. Sed hoc tamen loco malim αἵματος, cum quod per se elegantius est, tum quod Platonis imitatio esse videtur Leg. L. IX. p. 659. G. ἡ τῶν ξυγγενῶν αἱμάτων τιμωρὸς δίκη. Unde colorem duxit Julianus Cæsar. p. 335. αἱμάτων συγγενῶν τιννύμενοι δίκας. Sic quoque Herodian. L. I. p. 42. φθείροντες ἀλλήλους ἐμφυλίου αἵματος τὴν Ῥώμην ἐπλήρωσαν. L. II. p. 80. μὴ μόνον ἐμφυλίῳ ἀλλὰ καὶ βασιλείῳ μιᾶναι τὰς δεξιὰς αἵματι. Αἷμα fæpius cædes vocatur: vid. Dorvill. ad Charit. p. 374.

551. A. Τὸ ἀμύνεσθαι τοῦ παθεῖν.] Harl. Ald. Baf. τοῦ ἀμύνεσθαι τὸ παθεῖν. Thucydidis locum supra jam laudavit Plutarchus p. 4. Vid. not. p. 14.

551. A. Μελάνθιον] Versum Melanthii laudat Plutarchus De Ira Cohib. p. 453. E. ὁ δὲ θυμὸς, οὐχ ἢ φησὶν ὁ Μελάνθιος, Τὰ δεινὰ πράσσει τὰς φρένας μετοικίσας·

ἀλλ' ἐξοικίσας τελείως καὶ ἀποκλείσας, ὥσπερ οἱ συνεπιμπράντες ἑαυτοὺς ταῖς οἰκίαις, πάντα ταραχῆς καὶ καπνοῦ καὶ ψόφου μεστὰ ποιεῖ τὰ ἐντὸς, ὥστε μήτ' ἰδεῖν μήτ' ἀκοῦσαι τῶν ἀφελούντων. Alios, qui eodem versu ufi sunt, memorat P. Leopardus 32 Emendat. L. XVII. C. 20. Juliani locus est Ep. X. p. 378. D. Petavius in margine notavit, Melanthii esse versum, sed notam Editor Lipsienfis omisit^m.

551. A. Πλάτων τε τὴν βακτηρίαν ἀνατεινόμενος τῷ παιδί, πολὺν ἔστη χρόνον, ὡς αὐτὸς ἔφη, τὸνⁿ θυμὸν κολάζων.] Mire in narrando hoc facto discrepant scriptores. Nam alii hoc Archytæ, sequens Platoni tribuunt: alii Platonem Speusippo, alii Xenocrati servum puniendum tradidisse scribunt: alii aliter variant. Sed facilis est confusio similitum rerum, neque est quod hæc late persequamur. Adeundi sunt Antiphon ap. Stob. 173. Seneca de Ira I. 15.

^m Tzetis locus est ad Hesiod. Erg. p. 82. fin. Videtur ex Proclo, hic ex Plutarcho habuisse.

ⁿ τὸν θυμὸν κολάζων· dictio Platonica Leg. IX. 657. F. Sentent. Max-

im. et Anton. p. 329. Ed. Stob. bis de Platone. Val. Max. IV. 1. Ext. 2. Plato numquam ἔστις servum Aristid. II. 303. In ira non puniendum. Cicero Offic. I. 26. p. 94.

Plutarch. Educ. Lib. p. 10. D. Adv. Colot. p. 1108. A. Ælian. V. H. XIV. 23. et alii quos in hanc rem laudant A. Menag. ad Diog. Laërt. L. III. c. 38. J. Davif. ad Ciceron. Tusc. IV. 36. et Interpretes ad Lactant. de Ira Dei c. 18. p. 1084. Sed omnium et planissime rem narrat, et proxime ad Plutarchum accedit Seneca de Ira L. III. c. 12. *Non potuit impetrare Plato a se tempus cum servo suo irasceret, sed ponere illum statim tunicam et præbere scapulas verberibus jussit, sua manu ipse percussurus. Postquam intellexit irasci se, sicut sustulerat manum suspensam detinebat et stabat percussuro similis. Interrogatus deinde ab amico, qui forte intervenerat, quid ageret? Exigo, inquit, poenas ab homine iracundo: velut stupens gestum illum servituri deformem sapienti viro servabat, oblitus jam servi; quia alium quem potius castigaret invenerat. Itaque abstulit sibi in suos potestatem, et ob peccatum quoddam commotior; Tu, inquit, Speusippe, servulum istum verberibus objurga: nam ego irascor.*

551. B. Καὶ Ἀρχύτας—Εὐτυχεῖτε, εἶπεν, ὅτι ὀργίζομαι ὑμῖν.] Cicero Tusc. IV. 36.—*ex quo illud laudatur Archytæ: qui, cum villico factus esset iratior, Quo te modo, inquit, accepissem nisi iratus essem.* Similiter Plutarchus Educ. Lib. p. 10. D°. Simile factum Theanus exstat in Collectione Sententiarum MSta Bibliothecæ Leidensis: Θεανὼ ἡ Πυθαγορικὴ φιλόσοφος ὀργισθεῖσά ποτε ἰδίᾳ θεραπαίνῃ ἔφη, ἐμαστίγωσα (infer. σ' te) ἂν εἰ μὴ ἐθυμούμην. Fuit certe Pythagoræ monitum, *Servum iratus ne castiges*, ut refert Jamblichus Vita Pythag. S. 97. et *Iratus ab omni negotio abstineas*, ut est apud Diog. Laërt. L. VII. c. 19. Ceterum fimillimum factum Charilli Laconis narrat Plutarchus Apophthegm. p. 189. F. et Apophthegm. Lacon. p. 232. C. P

33 551. B. Τὸ σφοδρὸν καὶ τραχὺ ἀπαρύτουσι τῆς ὀργῆς.] Elegans est et raro obvius usus verbi ἀπαρύτειν, de leniendis

° Jamblich. V. P. 197. ex Aristoxeno.

P Val. Max. IV. 1. Ext. 1. De Archytæ servis non mirandum eos heri indulgentia abufos etiam esse,

siquidem benigne et clementer eos habuit, ut refert Athenodor. ap. Athen. XII. 519. B. Ælian. V. H. XII. 15.

animi affectibus. Plutarch. Animi Tranquill. p. 471. C. τοῖς ἐπιλογισμοῖς ἀπαρύτειν τοῦ πρὸς τὴν τύχην μεμψιμοίρου. De Genio Socrat. p. 584. E. πολὺ—τῶν ἐμφύτων παθῶν ἀπαρύσαι τῷ λόγῳ. Consol. ad Uxor. p. 610. E. Prof. Virt. Sent. p. 75. C. μηδὲν ἐν τῷ μανθάνειν ἀπαρύτων τῆς περὶ ταῦτα ἀμαθίας. Festive Aristophanes Equit. vf. 917.

Ἄνῃρ παφλάζει· παῦε, παῦ

Ἵπερζέων, ὕφελετέον

Δὲ τῶν ξύλων· ἀπαρυστέον

Τε τῶν ἀπειλῶν ταυτῇ.

Iram cum fervescente olla comparat, e qua aquæ ebullientes *exhaustiendæ* sunt, et ignis subducendus est. Versus, etsi ad mensuram perfecti sunt, tamen ab Aristophane non ita scripti videntur: nam antiqui nunquam δὲ, μὲν et similibus particulis versus ordiebantur. — Ceterum simplex ἀρύτειν restituendum est Plutarcho Ed. Lib. p. 8. B. ἀπὸ πηγῆς τὴν ἐπιστήμην τηρεῖν.

551. B. Θεὸν ὀρῶντας ᾧ—μετάνοια πράγματος οὐδενὸς—θεῖον ἡγεῖσθαι μῦθον ἀρετῆς τὴν πραότητα καὶ τὴν μεγαλοπάθειαν.] Seneca De Benefic. L. VI. c. 23. p. 354.—*statuerunt* (Dii) quæ non mutarent. Itaque non possunt videri facturi aliquid, quamvis nolint.—*Nec unquam primi consilii Deos prænitet.* De magnitudine et tranquillitate animi, egregie Claudianus De Mallii Consulatu v. 227.

Diis proximus ille,

Quem ratio, non ira movet: qui facta rependens

Consilio punire potest.

551. C. Τῷ μὲν κολάζειν.] Mens Plutarchi omnino postulat ἢ τῷ μὲν ταχὺ κολάζειν, ut viderat etiam Cel. Reisk. Non enim de *pæna* et *remissione* sermo est, sed de *celeri* et *tarda pæna*.

551. C. Μόνον ἔχουσι τὸ ἀντιλυποῦν.] Coll. Schott. Harl. et Cod. Xylandri: μόνον ἔχουσιν. Marg. Ald. et T. V. B. nostram lectionem habent, quæ in omnibus editionibus est, nisi quod Ald. et Bas. νόμον habent pro μόνον, frequentissima confusione.

⁹ Erravi, ut videtur nunc. Sanus contextus.

551. C. Τοῖς ἀμαρτήμασι κυνὸς δίκην ἐφυλακτοῦσαι κατακο-
λουθοῦσι, καὶ τὰς πράξεις ἐκ ποδὸς ἐπιδιώκουσι.] Videtur colo-
rem duxisse a Menandro p. 90. Ed. Cler.

34

ἰ Τὸ δ' ἐπιδιώκειν εἰς τε τὴν ὁδὸν τρέχειν

ἦ Εἰς λοιδορουμένην, κυνὸς ἐστ' ἔργον ῥόδη.

Ira sæpe cum cane latrante comparatur. Ἐκ ποδὸς ἐπιδιώ-
κειν est *canum more a tergo alicujus pedes petere*, vel *e vesti-*
gio aliquem persequi: sic Dionys. Hal. Ant. Rom. L. II.
p. 101. τοῖς φεύγουσιν εἰς τὴν πόλιν ἐκ ποδὸς ἐπόμενος. L. III.
p. 156. ἐδίωκεν αὐτὸν ἐκ ποδός. Joseph. Ant. Jud. L. VII.
p. 212. F. ἐκ ποδὸς ἔπεσθαι. Egregie in hanc sententiam dif-
ferit Johannes Chrysost. Hom. in S. Babyl. c. Gent. p.
665. B.—τῷ θυμῷ ζέοντες οὐ συνεῖδον ὅσον ἰδεῖν ἐχρῆν—τοῦ γὰρ
δικαίου τούτου νόμος ἕτερος ἀνώτερος πολλῶ κείται ἐν τοῖς οὐρανοῖς·
τίς οὖν ἐστὶν ὁ νόμος, τοῖς ἡμαρτηκόσι μὴ κατὰ ποδὰς τὴν τιμωρίαν
ἐπάγειν, ἀλλ' ἐνδιδόναι τῷ πεπλημμεληκότι χρόνους καὶ προθεσμίαν,
ὥστε τὸ πλημμεληθὲν ἀποδύσασθαι (f. ἀπολύσασθαι:) ubi in pri-
oribus verbis imitatio inesse videtur Euripidis Phoeniss. vs.
720.

—μῶν νεάζων οὐχ ὁρᾷς ἂν χρὴ σ' ὁρᾶν;

Conf. Ion. 558.

551. D. Καὶ χρόνον γε πρὸς ἐπανόρθωσιν^s—προσιζάνειν] Vide-
tur excidisse verbum διδόναι aut χαρίζεσθαι, quod interpres
quoque suspicatus est. Certe, integra oratio non potest a
διορᾶν pendere.

551. D. Ἄτε γὰρ εἰδὼς ὅσην μοῖραν ἀρετῆς ἀπ' αὐτοῦ φερόμεναι
πρὸς γένεσιν αἱ ψυχαὶ βαδίζουσι κ. τ. λ.] ἰ Animæ licet ex
plurimorum sententia divinæ sint originis, et veluti par-
ticolæ ex essentia divina decerptæ (vid. J. Davis ad Cice-
ron. Tusc. V. 13. et Divin. I. 49.) contagione tamen hu-
manæ vitæ corrumpuntur; five descendentes in gene-
rationem mali quædam portio admisceatur, five commer-
cio cum corpore^u et prava educatione labem contrahant.

^r Simile Aristippi Diog. L. II. 70.
Incert. Stob. Phys. IV. 6. p. 106. Ed.
Her.

^s Philo Jud. Euf. P. E. VIII. 387.
A. 393. A. Joh. Chrys. Hom. Ant.

III. 52. C.

^t Comparandus est Plato Leg. X.
672. B.

^u Empedocl. II. p. 474. E.

Illa sententia placuit Crantori Academico, cujus verba refert Plutarchus Consol. Apollon. p. 104. C. *φυομένοις τε μίγνυται ἐν πᾶσι κακοῦ μοῖρα· τὰ γάρ τοι σπέρματα εὐθὺς θνητὰ ὄντα ταύτης κοινωνεῖ τῆς αἰτίας, ἐξ ἧς ἀφυῖα μὲν ψυχῆς, νόσοι τε καὶ κῆδεα καὶ μοῖρα θνητῶν ἐκεῖθεν ἡμῖν ἔρπει*^v. Et eandem plures recentiorum Platoniorum probasse videntur, cum eam ad Homerum auctorem referebant, cujus *duo dolia in Jovis aula, ex quibus hominibus bona et mala miscentur*, itemque Hesiodi dolium, huc revocabant. Sic certe Proclus in Hesiod. p. 35. *ἐστὶ μὲν ὁ πιθὸς ἡ μία δύναμις τῆς εἰμαρμένης, ἡ πάντων ἀπονεμομένων ταῖς ποιούσαις (l. ἀπιούσαις) εἰς τὴν γένεσιν ψυχᾶς χωρητικὴ (f. δωρητικὴ) καλλιόνων, ἢ χειρόνων, δι' αὐτὴν εὐμοῖροι τινες ἢ κακόμοιροι; περιέχει γὰρ οὗτος τοὺς παρ' Ὀμήρῳ δύο πιθοὺς, τοὺς τῶν κηρῶν πλήρεις*. Quin in Platone Tim. p. 542—544. et Rep. L. X. fin. ejusdem opinionis vestigia³⁵ sunt. Altera sententia, animos corporis contagione adfici et educatione corrumpi, longe plurimos nata est patronos, Pythagoreos, Platonicos et Stoicos, qui eam et voce propagarunt et scriptis celebrarunt. Ea quam late manaverit, longum est enumerare: nos ea explicabimus, quæ ad rem nostram in primis faciunt. Graviter ac pæne divine pronuntiat Cicero Tusc. III. 1.—*parvolos nobis dedit (natura) igniculos, quos celeriter malis moribus opinionibusque depravati sic reslinguimus, ut nusquam naturæ lumen appareat: sunt enim ingeniis nostris semina innata virtutum, quæ, si adolescere liceret, ipsa nos ad beatam vitam natura perduceret. Nunc autem simul atque editi in lucem et suscepti sumus, in omni continuo pravitate et summa opinionum perversitate versamur: ut pæne cum lacte nutricis errorem suxisse videamur. Cum vero parentibus redditi, dein magistris traditi sumus, tum ita variis imbuimur erroribus, ut vanitati veritas, et opinioni confirmatæ ipsa natura cedat. Ex intimis ejusdem doctrinæ penetralibus haufit Virgilius quæ canit Æn. L. VI. vs. 730.*

*Ignæus est ollis vigor et cœlestis origo
Seminibus, quantum non noxia corpora tardant,*

^v Plut. II. 369. C. Plato Rep. II. 430. E. Synes. 126. A. II. ω. 527.

Terrenique bebetant artus, moribundaque membra.

*Hinc metuunt cupiuntque, dolent gaudentque, neque auras
Dispiciunt clausæ tenebris et carcere cæco.*

Juncus ap. Stobæum S. CXVI. p. 597. τῆς ψυχῆς τὸ μὲν εἰ-
λικρινές καὶ καθαρὸν, ὃ δὲ θεῖον ἐστὶ καὶ εἶναι δοκεῖ, τοῦτο μὲν ἔφη
γεννωμένοις ἡμῖν συνεκπέμπεσθαι, μηδενὸς αὐτῷ κοινωνοῦντος τῶν
ταραττόντων τε καὶ ἀφανιζόντων τὴν ἐν αὐτῷ φρόνησιν· ἔπειτα δὲ
τρεφομένου καὶ αὐξομένου τοῦ σώματος παρακολουθεῖν τινὰς ἡδονὰς
καὶ ἀδικίας τῷ ζώῳ (l. θεῷ) πολεμούσας· αἷς σύμμαχος καὶ συν-
έριθος ἢ νεότης γίνεται, ὅφ' ἥς βαδίζουσιν καὶ κατακρύπτεσθαι δο-
κοῦσαι μονονουχὶ μάστιγι καὶ κέντροις, ὥσπερ ἐπὶ σκηνῆς (de-
fumta hæc sunt ex Æschine in Timarch. p. 196. C.) αἱ
τῶν τραγωδῶν Εὐμενίδες, τὸν νέον ἐλαύνουσιν. Conferendus est
omnino Porphyrius De Abstinēt. L. I. §. 30. et Proclus
in Tim. Plat. L. V. p. 326.

551. D. Ἐξανθεῖ δὲ παρὰ φύσιν τὴν κακίαν ὑπὸ τροφῆς καὶ
ὁμιλίας φαύλης φθειρόμενον.] Coll. Schott. M. Ald. T. V. B.
ἐξανθεῖν. Tum pro τροφῆς Ald. Bas. Voff. Coll. Schott. τρυ-
φῆς, solenni in his vocibus confusione, quæ corrumpit etiam
ex parte locum Antipatri ap. Stob. S. LXVI. p. 418.
μηδὲ περὶ θεῶν εὐσεβείας καὶ δόξης καὶ δεισιδαιμονίας ἐμποιεῖν, μηδὲ
τὸ τῆς τροφῆς ὀλέθριον παριστάναι. Legendum quippe: μ.
π. θ. δόξης εὐσεβείαν μὴ δεισιδαιμονίαν ἐμποιεῖν, μ. τ. τ. τρυφῆς
ὀλ. π.

36 551. D. Κατεπάγει τὴν τιμωρίαν.] Voff. Harl. Ald. Bas.
κατεπείγει. Sed vulgata magis et ex Græca consuetudine
est, et ex mente auctoris. Sic semper Græci. Plato Leg.
L. IX. p. 663. F. ἐπάγη δίκην τῷ τοιούτῳ. Julian. Or. II. p.
90. B. ἐπάγειν δίκην. Joh. Chryf. l. c. T. II. p. 665. B.
τὴν τιμωρίαν ἐπάγειν, et alibi sexcenties.

551. D. Τὸ μὲν ἀνήκεστον εὐθύς ἐξεῖλε τοῦ βίου καὶ ἀπέκοψεν,
ὥς ἑτέροις γε πάντως βλαβερόν αὐτῷ τε βλαβερώτατον.] Duxit
hæc a Platone, qui sæpius ita pronuntiavit, v. c. Gorg. p.
308. A. Ἄλλ' οἶδεν ὅτι οὐκ ἄμεινόν ἐστι ζῆν τῷ μοχθηρῷ ἀν-
θρώπῳ· κακῶς γὰρ ἀνάγκη ἐστὶ ζῆν. Leg.^x L. IX. p. 655. G.
ὃν δ' ἂν ἀνιάτως εἰς ταῦτα ἔχοντα αἰσθηταὶ νομοθετῆς, δίκην τού-

τοῖσι καὶ νόμον θήσει τινά· γινώσκων που τοῖς τοιούτοις πᾶσιν, ὥς οὔτε αὐτοῖς ἔτι ζῆν ἄμεινον, τοὺς τε ἄλλους ἂν διπλῇ ὠφελοῖεν, ἀπαλλαττόμενοι τοῦ βίου. Sic etiam Seneca de Ira L. I. c. 15. *At corrigi nequeunt, nihil in ipsis bonæ spei capax est. Tollantur e cœtu mortalium, facturi pejora quæ contingunt: et quo uno modo possunt desinant mali esse.* Conf. c. 16.—Ceterum Cel. Reiskius mallet βλαβερόν ὄν. Vis certe sententiæ et Græci sermonis consuetudo in tali constructione cum adjectivo nonnunquam participium conjungit: et in Xenophonte sine dubio addendum est, M. S. L. I. 4, 11. οὐκοῦν, ἔφη, ὅσῳ μεγαλοπρεπέστερον (adde ὄν) ἀξιοῖ σε θεραπεύειν, τοσούτῳ μᾶλλον τιμητέον αὐτό.

551. E. Συνεῖναι μετὰ πονηρίας.] Plenior forma usus est Plutarchus Is. et Os. p. 352. A. παρ' αὐτῇ καὶ μετ' αὐτῆς ὄντα καὶ συνόντα. Et Plato Sympos. p. 324. E. εἶναι καὶ ξυνεῖναι ἄει μετὰ τινός. Eleganter Græci dicunt ξυνεῖναι ἀρετῇ, κακίᾳ, et similia, *bonum esse, malum esse.* Aristoph. Plut. 504.

551. E. Διαφύγῳσιν] Coll. Schott. T. V. B. ἀποφύγῳσιν.

551. E. Κέκροπα διφυᾶ καὶ δρακοντώδη.] Cecropis inferior corporis pars in Draconis formam exiisse dicebatur. Vid. Apollodor. III. p. 221. et Schol. Aristoph. Plut. vf. 774. Vesp. vf. 175. et 436. 536. Similiter fabulam de Jano Bifronte explicavit Plutarchus Quæst. Rom. p. 269. A. Vid. J. Meursius de Regno Athenar. L. I. c. 8.

551. F. Γέλωνά γε ἴσμεν καὶ Ἰέρωνα τοὺς Σικελιώτας, καὶ Πεισίστρατον τὸν Ἰππάρχου, ὅτι πονηρία κτησάμενοι τυραννίδας ἐχρήσαντο πρὸς ἀρετὴν αὐταῖς.] ^z De Pisistrato nota est res; ejus historiam exposuit J. Meursius libro singulari. De Gelonis et Hieronis in tyrannide modestia vide Plutarch. Apophthegm. p. 175. A, B. conf. Ælian. V. H. VI. 11. 37 et Cel. Valckenar. ad Herodot. L. III. p. 260.—M. Ald. Γέλωνα πῶς ἴσμεν—et τιμωρία pro πονηρία.

552. A. Οἱ μὲν εὐνομίαν τε πολλὴν καὶ γῆς ἐπιμελείαν παρα-

^y Correctioni Xenophontis simili emendavit Alexid. Athenæi III. 107. D. Pierfon Mær. 325. et Toupus Machonem ib. XIII. 581. A. Em.

Suid. I. 79. Dio Chr. 473. A.

^z Pisistratus Athenienses ad agriculturæ studium convertit Dio Chr. XXV. 281. D.

σχόντες—Γέλων δὲ καὶ—κρατήσας μάχῃ Καρχηδονίων—παύσονται τὰ τέκνα τῷ Κρόνῳ καταθύοντες] Non satis clare mentem significavit Plutarchus. Gelon enim non ab agriculturæ studio, sed tantum a victoria de Carthaginiensibus laudari videtur. Atqui illud ei diserte tribuitur Apophthegm. ^a p. 175. A. ἐξῆγε δὲ (Γέλων) πολλάκις τοὺς Συρακουσίους ὡς ἐπὶ στρατείαν καὶ (l. τὴν) φυτείαν, ὅπως, ἥ τε χώρα βελτίων γένηται γεωργουμένη, καὶ μὴ χεῖρονες αὐτοὶ σχολάζοντες. Itaque aut οἱ μὲν, quod agriculturæ studium ad solum ^b Hieronem et Pifistratum referre videtur, delendum: aut hæc laus soli vindicanda Geloni, et legendum—δημοφελεῖς ἄρχοντες· οὐ μόνον αὐτοὺς σώφρονας ἀλλὰ καὶ τοὺς πολίτας φιλεργοὺς ἐκ πολυγέλων καὶ λάλων παρασχόντες. Γέλων δὲ καὶ εὐνομίαν τε πολλὴν καὶ γῆς ἐπιμελείαν κατασκευάσας, καὶ προσπολεμήσας ἄριστα cet.: in qua distinctione juvit me nonnihil Coll. Schott. T. V. B. et M. Ald. qui ita habent: αὐτοὺς τε σώφρονας καὶ τοὺς πολίτας φιλεργοὺς ἐ. π. cet. — Ceterum pugna hæc, qua debellavit Gelo Carthaginienses, ad Himeram pugната fuit, quod addit Plutarchus, ubi eandem rem narrat, l. c. Apophthegm. p. 175. A. Γέλων ὁ τύραννος, ὅτε Καρχηδονίους πρὸς Ἱμέραν κατεπολέμησεν, εἰρήνην ποιούμενος πρὸς αὐτοὺς, ἠνάγκασεν ἐγγράψαι ταῖς ὁμολογίαις, ὅτι καὶ τέκνα παύσονται τῷ Κρόνῳ καταθύοντες. Sed Diodorus Siculus qui pugnam ad Himeram et compositam inde pacem memorat L. XI. c. 26., observante etiam Reiskio, ^c hujus conditionis mentionem facit nullam; sed et usque ad Agathoclis tempora hujus ritus immanitatem perdurasse memorat L. XIX. p. 415. ad quem utrumque locum videndus est Cel.

^a Non argutandum. Sanus est Plutarchi contextus: Gelon Hieroni et Pifistrato additur earundem laudum socius: præcipua ei datur laus victoriæ de Carthaginiensibus. Societatem laudum notat καὶ in Γέλων δὲ καὶ.

^b Hieronis Siculi de Agricultura libri memorantur a Catone p. 145. Colum. I. 1, 8. Epicharmi discipulum vocat, ita seniore nostrum significavit. Hoc tamen interest, ut ap.

Scriptores junior plerumque *rex*, antiquior *tyrannus* vocetur. Lex Hieronis de Agriculis sæpe est apud Ciceronem in Verr. Accus. III. 8. quamquam dubium utrum ab antiquo an juniore lata sit.

^c Schol. Pind. Pyth. II. ex Theophrasto de rebus Etruscis eandem narrat conditionem, quod observat J. Perizon. ad Ælian. VI. 11. Menag. D. L. V. 50. v. 13. 1.

P. Weffeling. Quin, quod mireris, Porphyrius de Abstinencia L. II. p. 202. ^d ab Iphicrate hunc morem sublatum fuisse tradit: καὶ μὲν, αἶτ, καὶ οἱ ἐν Λιβύῃ Καρχηδόνιοι ἐποιοῦν τὴν θυσίαν ἣν ἑΐφικράτης ἔπαυσεν. Sed quis ille Iphicrates? aut quid Iphicrati cum Carthaginiensibus? Error est, sine dubio, aut librarii, aut ipsius Porphyrii^f. Ceterum sacrificii hanc immanitatem eleganter et ad vivum depingit Plutarchus De Superstitione p. 171. C. Τῷ Κρόνῳ^g—αὐτοὶ (Καρχηδόνιοι) τὰ αὐτῶν τέκνα καθιέρουν, οἱ δὲ ἄτεκνοι παρὰ τῶν πενήτων ὠνούμενοι παιδία κατέσφαζον καθάπερ ἄρνας ἢ νεοσσούς· παρειστήκει δὲ ἡ μητὴρ ἄτεγκτος καὶ ἀστένακτος· εἰ δὲ στενάξειεν ἢ δακρύσειεν, ἔδει τῆς τιμῆς στέρεσθαι, τὸ δὲ παιδίον οὐδὲν ἤττον ἐθύετο· κρότου δὲ κατεπίμπλατο πάντα πρὸ τοῦ ἀγάλματος, ἐπαυλούντων καὶ τυμπανίζόντων, ἕνεκα τοῦ μὴ γενέσθαι τὴν βοήν τῶν θρηύων ἐξάκουστον.—Denique, quod Harl. habet, μεγάλη μάχη veri specie non caret.

552. Λυδιάδας.] Locum hunc a Polybio L. II. p. 182. 38 desumptum esse notat Reiskius. De Lydiade eadem et plura narrat Plutarchus Agid. et Cleomen. p. 807. D, E. Arato p. 1041. sequ. Pausanias Arcad. p. 260.—Coll. Schott. T.V.B.M. Ald. Λυδίδας habent, confusione in hoc nomine solenni. Mox Voff. μεταβαλόμενος.

552. B. Τύραννον — ^h Μιλιτιάδην ἐν Χερρόνῳ.] Corn. Nepos Miltiad. c. 2. *Erat enim inter eos dignitate regia. et*

^d De Gelone locum μεγάλη μάχη verum judicat, et in loco adlato Porphyrii legendum putat Γέλων ἱφικράτης. Toup. Cur. Nov. Suid. p. 91. Quod miror ei excidere potuisse.

^e F. leg. Ἀφρικανός.

^f Carthaginienses hunc morem ex Phœnicia attulerunt, ubi Molocho idem sacrificium fiebat. Weffel. Dioid. S. XX. 454. conf. omnino de ipso more humani sacrificii Justin. XVII. 6. et de ejus sublatore XIX. 1. et interp. Carthaginienses Agathoclis tempore homines immolarunt. Vid. Lactant. Inst. I. 21, 13. Sacrificia humana ἔτι καὶ νῦν παραμένον ὁρῶμεν

πολλοῖς. Plato Leg. VI. 625. H. Multa Porphy. Euseb. 155. seq. Orig. Cels. 615. E. Sext. Emp. IX. 128. Romani Quæst. Rom. 83. Not. Romani antiqui Saturno immolarunt duo corpora, quem morem abolevit Hercules Ovid. Fast. V. 627. Festus Voc. Argeos et Sexagenarios. Ad Herculis statuam item sacrificabant humanas victimas Plin. XXXVI. 4, 12. De Sardis Carthaginiensium colonis Zenob. V. 85.

^g Κρόνῳ. Sext. Emp. Pyrrh. III. 208. 221.

^h Respicit f. ad Herodot. VI. 104.

c. 8. *Tyranni omnes reguli vocabantur.* vid. Interpretes, et If. Casaubon. ad Strabon. L. VII. p. 476.—Harl. Xερωνήσωⁱ.

552. B. Θεμιστοκλέα ἐφ' οἷς ἀσελγαίνων ἐκώμαζε καὶ ὕβριζε δι' ἀγορᾶς.] Plutarchus ad eam ^kThemistoclis lasciviam respicit, quam refert Idomeneus apud Athenæum L. XII. p. 533. D. Θεμιστοκλῆς δ' οὕτω Ἀθηναίων μεθυσκομένων, οὐδ' ἐταίραις χρωμένων, ἐκφανῶς τέθριππον ζεύξας ἐταιρίδων, διὰ τοῦ Κεραμικοῦ πληθύνοντος ἐωθινὸς ἤλασεν. Ἀμφιβόλως δ' αὐτὸ εἶρηκεν ὁ Ἰδομενεὺς, εἴτε ἐταίρας τέτταρας συνεπέξευξεν (l. συνυπέξευξεν) ὡς ἵππους, εἴτε ἀνεβίβαζεν αὐτὰς ἐπὶ τὸ τέθριππον. Idem L. XIII. p. 576. C. Θεμιστοκλῆς τε, ὡς φησὶν Ἰδομενεὺς, οὐχ ἄρμα ζευξάμενος ἐταιρῶν, πληθούσης ἀγορᾶς εἰσῆλασεν εἰς τὸ ἄστυ· ἦσαν δὲ αὗται Λαμία καὶ Σκιώνη καὶ Σατύρα καὶ Νάννιον.

552. B. Ὡς ὕστερον Ἀλκιβιάδου.] Scilicet imperator a media Sicula expeditione revocatus fuit. Juvenilem ejus lasciviam multi memorant, v. c. Nepos Cap. 2. Plutarch. Alcibiad. p. 90. et 191. D. Tangere videtur etiam Plato Sympof. p. 331. G. ubi eum ebrium et comeffantem in Agathonis convivium irrupisse narrat. Conf. Alcibiad. I. p. 32. H. ubi ^lἐλξεις ἱματίων non carent imitationis suspitione, cum easdem ei tribuat Archippus Comicus ap. Plutarch. Alcibiad. p. 192. C. qui ita de Alcibiadis filio, Βαδίξει διακεχλιδῶς, θοιμάτιον ἔλκων, ὅπως ἐμφερῆς μάλιστα τῷ πατρὶ δόξειεν εἶναι. cet. Ipse Plutarchus ibid. p. 198. E. ἐν δὲ τούτοις πολιτεύμασι καὶ λόγοις καὶ φρονήματι καὶ δεινότητι, πολλὴν αὖ πάλιν τὴν τρυφὴν τῆς διαίτης καὶ περὶ πότους καὶ ἔρωτας ὕβρισματά τε καὶ θηλότητας ἐσθῆτων ἀλουργῶν ἐλκομένων δι' ἀγορᾶς κ. τ. λ. Quamquam dictio hæc non adeo est rara et exquisita, ut sola per se ad imitationem referenda sit, sic σύρειν et ἔλκειν ἐσθῆτα alii etiam dicunt, v. c. Anaxilas ap. Athen. L. XII. p. 548. C. et Latini *trabere vestem*, vide T. Fabrum ad Phædr. V. 1.

552. B. Οἱ Μαραθῶνες, οἱ Εὐρυμέδοντες, τὸ καλὸν Ἀρτεμίσιον

ⁱ πρότερον.] An deficit quid, aut est Brachylogia? Cæterum hoc ipsum crimen causam ostracismi esse voluerunt. Vid. Lambin. ad Nepot. et

Andocid. c. Alcib. p. 129.

^k Ælian. V. H. II. 12.

^l Dio Chryf. IV. 76. A. Schol. Platon. 78.

“ὅθι παῖδες Ἀθηναίων ἐβάλοντο φαεινὰν κρηπὶδ’ ἐλευθερίας.”] Pindari est dictum, quo victoriam ad Artemisium celebravit. 39 Hoc aliquoties ^m laudat Plutarchus, v. c. Themistocle p. 115.—δ δὲ καὶ Πίνδαρος οὐ κακῶς ἔοικε συνιδὼν ἐπὶ τῆς ἐπ’ Ἀρτεμισίᾳ (l. Ἀρτεμισίῳ) μάχης εἰπεῖν, ὅτι Παῖδες Ἀθηναίων ἐβάλοντο φαεινὰν κρηπὶδ’ ἐλευθερίας. De Malignitate Herodoti p. 867. C. Πίνδαρος—τοῦ Ἀρτεμισίου μνησθεὶς ἐπιπεφώνηκε, ὅτι Παῖδες Ἀθηναίων ἐβάλοντο φαεινὰν κρηπὶδ’ ἐλευθερίας. De Gloria Atheniens. p. 350. A. Πίνδαρος—φησὶν αὐτὸς, ἐπ’ Ἀρτεμισίᾳ παῖδες Ἀθηναίων ἐβάλοντο φαεινὴν κρηπὶδ’ ἐλευθερίας. Arifides Or. Platon. II. p. 188. πρῶτον μὲν ἐπ’ Ἀρτεμισίον πλεύσας δυοῖν ναυμαχίαις δὴ ἴστησι τρόπαια—ὡς φησὶ Πίνδαρος κρηπὶδα τῆς ἐλευθερίας τοῖς Ἑλλησι βαλόμενος. Exquisitius dicuntur, Marathon, Eurymedon, Artemisium, victoriæ in illis locis partæ. Sic Plutarch. Amor. Prol. p. 496. E. et Longin. XXIII. 6.—Harl. Ἀρυμέδοντες et φαεινὰν.

552. B. Οὐθὲν γὰρ αἱ μεγάλαι φύσεις μικρὸν ἐκφέρουσι κ. τ. λ.ⁿ] Latissime patet hujus sententiæ veritas. Nam in omnibus five virtutibus, five doctrinarum studiis ac artibus, parva ingenia, ut angustis finibus sunt circumscripta, ita neque procul a recta ratione aberrare, neque prope ad perfectionem accedere possunt: at magna ingenia in utramque partem excellunt, et evolant altius, et labuntur gravius. Sumfit autem a Platone hoc dictum Plutarchus, et iisdem fere verbis laudavit in Demetrio p. 889. C. Πλάτωνι μαρτυρησάντων, ὅτι κακίας μεγάλας, ὥσπερ ἀρετὰς, αἱ μεγάλαι φύσεις ἐκφέρουσι. Sed ex memoria et suis verbis, ut res magis quam verba curabat, hanc sententiam expressit Plutarchus; cujus rei supra p. 27. et 28. duo exempla habuimus. Etenim aliter est in Platone Rep. L. VI. p. 472. B. Οὐκοῦν καὶ τὰς ψυχὰς οὕτω φῶμεν τὰς εὐφροσύνας, κα-

^m Ni toties a Plutarcho et Arifide tribueretur Pindaro, dicam esse Simonidis, quippe cujus de pugna ad Artemisium fuit carmen Elegiacum: nisi forte et Pindari hoc carmen, unde hic locus sumtus est, Elegiacum fuit. Certe hic apparet longus et brevis versus:

Ἀρτεμισίον ὅθι παῖδες Ἀθηναίων ἐβάλοντο φαεινὰν κρηπὶδ’ Ἑλλάδ’ ἐλευθερίας.
De Simonid. Eleg. in Artemis. Vid. Suid. Σιμωνίδης.

ⁿ λόχμης ἐμπλ. δασείας. Metaphora elegans. Sic de anima II. 497. C. et Lyfis Ep. Jambl. V. P. 77.

καὶς γίγνεσθαι· ἢ οἶει, τὰ μεγάλα ἀδικήματα καὶ τὴν ἄκρατον πονηρίαν, ἐκ φαύλης, ἀλλ' οὐκ ἐκ νεανικῆς φύσεως τροφῇ διολλυμένης γίγνεσθαι· ἀσθενῇ δὲ φύσιν, μεγάλων οὔτε ἀγαθῶν οὔτε κακῶν αἰτίαν ποτὲ ἔσεσθαι. Eundem locum laudat Pausanias L. VII. p. 564. et illustrat Maxim. Tyr. Diff. XXXVIII. §. 6.º Elegans est in eandem sententiam fragmentum Alexidis apud Stobæum S. CXIV. p. 585. et auctius apud Athenæum L. II. p. 36. E. Mihi, ne ea tangam quæ Athenæus addit, in Stobæo quidem, mutua comparatione, ita legendum videbatur :

Ὅμοιότατον ἄνθρωπος οἶνω τὴν φύσιν
Τρόπον τιν' ἐστὶ· τὸν γὰρ οἶνον τὸν νέον
Πολλή γ' ἀνάγκη καὶ τὸν ἄνδρα ἀποζέσαι
Πρώτιστον, ἀφυβρίσαι τ', ἀπανθήσαντα δὲ
Σκληρὸν γενέσθαι καὶ καταστήναι πάλιν,
Ἡδύν θ' ἅπασι τοῦ πλείοιπον διατελεῖ.

40 Ἀφυβρίσαι cum Casaubono nollem in ἀφρίσαι mutare. Eleganter hæc vox dicitur *de mari quod defævit, et omni liquido quod defervet*. Ἀπανθῆσαι, quod in κἀνθῆσαι mutare voluit, huic loco plane proprium est; sic P ἀπανθῆσαι de odore unguenti est apud Aristoph. Ecclef. vf. 1113. Sed eum fugerat eosdem versus in Stobæo extare. Juncus ap. Stob. S. CXVI. p. 598^q. eandem juventutis lasciviam et inconstantiam tangit: cujus corrupta verba ita corrigenda videntur: τὸ μὲν νέον ἅπαν σκιρτᾶν καὶ πεφυκέναι ἀκρατὲς ἑαυτοῦ καὶ ταραττεσθαι. Vulgo τ. μ. ν. ἀ. σ. κ. πεφευγέναι τὰ κρατὲς ἐ. κ. παράπτεσθαι.

552. C. Ὡσπερ οὖν ὁ γεωργίας ἄπειρος οὐκ ἂν ἀσπάσαιτο—καὶ τὴν μαλακότητα τῆς γῆς:] Simillima comparatione usus est Plutarchus initio libri de Vitioso Pudore p. 528. C. Ἐνία τῶν ἐκ τῆς γῆς φυομένων αὐτὰ μὲν ἐστὶν ἄγρια τῇ φύσει καὶ ἄκαρπα καὶ βλαβερὸν τοῖς ἡμέροις σπέρμασι τὴν αὐξήσιν ἔχοντα, σημεῖα δὲ αὐτὰ ποιοῦνται χώρας οἱ γεωργοῦντες οὐ πονηρᾶς, ἀλλὰ γενναίας καὶ πίονος· οὕτω δὲ καὶ πάθη ψυχῆς ἐστὶν οὐ χρηστὰ, χρηστῆς δὲ

• Idem placitum Cic. Off. I. 8. Marīnus Vit. Procli p. 26. ed. 4. Damascen. MS. p. VI. ex Jamblichō.

P ἀπανθῆσαι. Adjunge Lucret. III.

222. De herbis similia vide apud Ciceron. Cael. 31.

q Philo Jud. 192. D. Ariston. ap. Senec. Ep. 36.

φύσεως οἷον ἐξανθήματα, καὶ λόγῳ παρασχεῖν ἐργάσιμον ἑαυτὸν (I. ἑαυτὴν) ἐπιεικῶς δυναμένης. Recte Reiskius ita verba collocanda esse judicavit—τὴν μαλακότητα τῆς γῆς καὶ πάνθ' ὅσα ὑποδείκνυσι. Nam vis sententiæ et bene scribendi ratio, πάνθ' ὅσα in fine collocari jubet. Dictio cum exquisita est et raro obvia, ob eamque forte causam interpreti ignota, qui eam vertendo non reddidit, tum a Coll. Schott. abest. Sic infra p. 25. Plutarchus ὡς—λύπην καὶ χαρὰν καὶ πάνθ' ὅσα ἀναδεχομένης τῆς γενέσεως. Ellipsis est in hac forma vocis ἀγαθὰ vel κακὰ vel τοιαῦτα, quæ pro ratione sententiæ subaudienda est. Hic notat *omnia præclara*. Alias semper plene dicunt ut v. c. Plato Leg. L. XII. p. 692. B. πάνθ' ὅποσα τοιαῦτα. Symp. p. 317. E. πάνθ' ὅσα ἀγαθὰ. Sophocles Electr. vs. 379. et 895. — Pro vulgato ἐμπλεων Harl. ἐμπλεω, quod Atticis proprium est.

552. C. Καὶ ἀπὸ τούτων ἐνορῶν τὸ χρηστόν.] Hæc, nescio quare, vertendo omisit interpres. Nos recte, opinor, sensum expressimus, et versioni inseruimus.

552. D. Τὸν δ' ἐν Αἰγύπτῳ νόμον—ἀπογράψασθαι δοκοῦσιν ἐνίοι τῶν Ἑλλήνων, ὃς κελεύει τὴν ἔγκυον ἀν' ἄλλῳ θανάτου μέχρι τέκῃ φυλάττειν] Hanc ab Ægyptiis legem certe receperunt Athenienses, ut constat ex Æliano V. H. V. 18. ubi vid. J. Kuhn. et Clemente Alex. Strom. L. II. p. 400. D.—'Απογράψασθαι νόμον, *recipere legem*, elegans est hac significatione: qua usus est Plutarchus etiam Apophthegm. Lacon. p. 221. B. Voff. ἔγγυον pro ἔγκυον. Pro γενόμενος Cel. Reiskius mallet γενέσθαι: sed bene habet participium; pen- 41 det enim ab infinitivo ἀναδεῖξαι et προαγαγεῖν.

552. E. Ἐμοὶ μὲν γὰρ—ὀρθῶς ἔφην.] Sic Harl. Ed. Xyl. et Steph. nisi quod pro ὀρθῶς ἔφην, habent ὀρθῶς ἔφη: sed audacter ἔφην reposui, quod Cel. Reiskius jam viderat. Ald. et Bas. Ἐμοὶ μὲν γὰρ ἔφη δοκεῖ, καὶ ὑμῖν; Ὀρθῶς ἔφη. et sic fere Coll. Schott. et M. Ald. nisi quod in iis est Ἐ. μ. γ. ἔφην δοκεῖ καὶ ἡμῖν. Sed pro Ὀρθῶς ἔφη, eadem Coll. Schott. et M. Ald. habent Ὀρθῶς ἔχει. Nos, sine dubio, Plutarchi

* Philo Jud. 710. E.

* De lege Attica vid. Menag. A-

mcen. Jur. Civ. c. 21. qui omnia cum pulvisculo exhausit.

germanam scripturam expressimus. Ceterum ἔφη, ut h. l. cum ἔχει confunditur, sic alibi cum σφισὶ permutatum invenias. Ex qua observatione obiter quosdam scriptorum restituamus locos. Sic in Socraticorum Epistola VII. p. 22. τοῦτο μὲν γὰρ ἐξεῖναι ἔφη εἰ καὶ κρατήσασσι πεποιηκέναι ἐβούλοντο: corrigendum τ. μ. γ. ἐξεῖναι καὶ σφισὶ κρατήσασσι πεποιηκέναι, εἰ ἐβούλοντο. Polyæn. L. IV. 3, 7. Ἀλέξανδρος ἐκράτησε τῆς Ἀσίας· οἱ Μακεδόνες, ἦσαν ἐπαχθεῖς αὐτῷ καὶ βαρεῖς· καὶ πάντα φασίν, αὐτοῖς ἐβιάζοντο παρ' αὐτοῦ γίνεσθαι. Legendum puto: — καὶ πάντα σφισὶν αὐτοῖς. — Ælian. H. A. XVII. 17. — τὰς οὐρὰς ἀλλήλων ἐνδακόντας ἔρμα τοῦτο ἴσχειν καὶ τοῦ διαβάλλειν τὸν πόρον σύνδεσμόν φησιν ἰσχυρότατον ἀποφαίνειν τόνδε^u. Cum φησιν, quia aliquoties præcessit et sequitur, vitiosum videtur, tum sententia postulat σύνδεσμον σφισὶν ἰσχυρότατον ἂ. τ.

552. E. Χερρόνησον.] Harl. Χερώνησον.

552. E. Εἰ Περίανδρος ἐκολάσθη μὴ μετὰ πολὺν χρόνον.] Omnino hic de inclyto illo Periandro, Corinthiorum tyranno, loquitur Plutarchus. Hic, notante etiam Reiskio, ut ex Herodoto L. III. c. 4. constat, cum Corcyraeis et Epidamniis arma contulit; et Anaetorium, Leucas et Apollonia Illyrica, ^va Corinthiis conditæ sunt colonis. Itaque cum ἐκολάσθη non per se violentam mortem significet, sed de aliis Periandri calamitatibus accipi queat, hunc fine dubio Corinthium in animo habuit Plutarchus. Enim vero si de obscuriori Periandro, Ambraciotarum tyranno, loqui voluisset, non nude Περίανδρος posuisset. Adde quod neque de hoc in historiis proditum est, eum has urbes Græcis civibus instruxisse^x.

552. E. Οἶμαι δὲ καὶ Κασσάνδρῳ γενέσθαι τῆς δίκης ἀναβολήν, ὅπως αἱ Θῆβαι συνοικῶνται πάλιν] Si Plutarchus de Cassandri immanitate et perfidia in genus Alexandri loquitur, non recte temporum observavit ordinem, ut bene monet Cel.

^t Expressum hoc ex Xenoph. Hist. Gr. p. 97. Ed. Wels.

^u Sic corrig. f. Thucyd. II. 54. αὐτὸς ἔφη ἐυλλήψεσθαι. Sed ita I. 118. Pherecrat. Athen. 481. C. Sic in Di-

one Chr. XLI. 498. D. corrigunt R. et Anonymus Wolfii.

^v Plin. III. 25.

^x Vide de confusione Periandrorum Diog. Laërt. I. 99.

Reiskius. Thebas enim restituit Cassander Olymp. CXVI. 42 Ann. 2. odio Alexandri M., cujus familiam interjecto demum aliquo tempore interfecit. Olymp. CXVII. Ann. 2. Roxanen una cum ejus filio, et Ann. 4. Herculem Alexandri ex Barsine filium. Verum Plutarchus non ad vexationem stirpis regiæ, sed ad necem Alexandri M. respexit. Hæc enim Cassandro quoque tribuitur, et Thebarum restitutionem præcessit. Justinus L. XVI. c. 2. *universa Cassandri domus Alexandro M. seu necis ipsius, seu stirpis extinctæ pœnas luit.* Cum quo loco conjungendus est alter L. XII. c. 14. *Antipater ad occupandum regem, Cassandrum filium dato veneno subornat.* Thebæ autem neque in integrum plane restitutæ fuerunt, et paulatim decrecendo ad nihilum redierunt. Dionis certe Chrysostomi ætate ἀνάστατοι erant, ut constat ex ejus Orat. VII. p. 123. C. ubi videnda sunt quæ ex Pausania notat Is. Casaubonus.

552. E. Τῶν δὲ τοῦτὶ τὸ ἱερὸν ξυγκαταλαβόντων ξένων κ. τ. λ.] Nimirum Delphicum templum, in quo hanc disputationem habitam esse fingit Plutarchus, Bello Sacro Phocensium duces Philomelus et Onomarchus, mercenariis militibus occupaverunt et exspoliaverunt. Hi postea, magnam partem, Dionysium debellatum cum Timoleonte in Siciliam trajecerunt: cujus ibi auspiciis multis iisque præclaris partis victoriis, tandem ipsi paulatim variis modis absumpti perierunt; ut fuse narrat Diodorus Sicul. L. XVI. p. 129. sequ. et Plutarchus Timoleont. p. 251. B.

552. F. Ἐξώλοντο κακοὶ κακῶς.] Coll. Schott. M. Ald. T. V. B. ἐξώλοντο καὶ αὐτοὶ κακῶς: quod hoc loco vi non caret, postquam tyrannidas everterunt, tandem et ipsi male perierunt. Quamvis κακὸν κακῶς ἀπολέσθαι elegantius sit et multo frequentius. Sed pudet notissimæ dictionis congerere exempla, quorum vel Interpretes ad Matthæum XXI. 41. satis magnam vim dederunt. Simplex etiam κακῶς ἀπολέσθαι a Græcis frequentatur v. c. Sophocle An-

† Ipsi duces tres, Philomelus, Phyllus, Onomarchus, divina pœna pe-

rierunt. Philo Jud. Euseb. P. E. VIII. 392. C. seq.

tig. vf. 98. 710. Aristoph. Eccles. vf. 1070. 1073. Rariori forma καὶ interposuit Gregor. Naz. Ep. LXXVII. οἱ κακοὶ καὶ κακῶς ἀπολούμενοι. Nisi καὶ temere ex antecedente κακοὶ ortum fit. Late autem patet hæc dicendi forma. Dicuntur enim et καλὸς καλῶς, σεμνὸς σεμνῶς, et similia, quæ persequi non est hujus loci.

552. F. Ἐνίοις γὰρ ἀμέλει καὶ κολασταῖς ἐτέρων πονηρῶν, οἷον δημοκοίνοις ἀπεχρήσατο τὸ δαιμόνιον.] ^z Laudat hunc locum Thomas Mag. Voc. Δημόκοινος.—Πλούταρχος ἐν τῷ περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ βραδέως τιμωρουμένων. Ἐνίοις γὰρ καὶ κολασταῖς
43 ἐτέρων πονηρῶν οἷον δημοκοίνοις ἀπεχρήσατο τὸ δαιμόνιον. ^a Eadem voce utitur Plutarch. De Vitand. Ær. Alien. p. 828. F. Πλάτων φησὶ, καθ' ἃδου διαπύρους κολαστὰς καὶ δημοκοίνοὺς ἐφεστάναι τοῖς ἡσεβηκόσι; sed vocem de suo addidit, nam Plato Rep. L. X. p. 519. D. simpliciter dixit διαπύρους ἀνδρας. ^b Vid. præterea Interpretes ad Hesych. V. Δημόκοινος. Alia circumscriptione *carnificem* significant Plato Leg. L. IX. p. 659. F. ^c cui ὁ κοινὸς δῆμιος vocatur, et Julian. Or. II. p. 90. B. cui δῆμιος τιμωρὸς dicitur. — Elegans est usus verbi ἀποχεῖσθαι quo, ut *abuti* Latinorum, notat *abunde aliquo uti*. Sic apud Isocratem Philipp. p. 156. D. Similis est locus Johannis Chryf. Hom. ad Antioch. XV. p. 170. A. ὁ δὲ θεὸς αὐτῷ δὴ τούτῳ τῷ γεγενημένῳ πρὸς σωφρονισμὸν ἡμῶν πλείονα ἀπεχρήσατο, τῷ φόβῳ τῆς προσδοκωμένης ἀπειλῆς πᾶσαν ἐκβαλὼν ῥαθυμίαν.

552. F. Ὑαίνης χολὴ καὶ ^c φώκης πυτία, θηρίων τ' ἄλλα μισρῶν, ἔχουσί τι πρὸς τὰς νόσους χρήσιμον.] Utriusque in medicina magnus fuit usus. De fele Hyænae Plutarchus Adv. Stoic. p. 1065. B. ὥσπερ ἐνίαις τῶν ἱατρικῶν δυνάμεων, ἰδὸς ὄφεως καὶ χολὴ ὑαίνης, κ. τ. λ.^d Vid. Bochartum Hierozoic. P. I. L. III. c. 11. p. 836. Hinc, ni fallor, natum proverbium quo utitur Gregor. Naz. Or. XIII. p. 206. A. ἦν γὰρ ἂν τι καὶ χολῆς ὄφελος, κατὰ τὴν παροιμίαν. De Phocæ coa-

^a Phil. Jud. Euseb. P. E. VIII. 393. D. Synes. Ep. 57. laudatus Vigerio. Olympiodor. MS. in Plat. Gorg. 87.

^a Philo Jud. Leg. Ad Caj. 1005. D.

^b Hellad. ap. Phot. p. 1589.

^c De Phoca Aristot. Mirab. Aufc. LXXVII. ubi Beckm.

^d Trophil. Stob. 541.

gulo Aristoteles, seu quisquis auctor est Mirabilium Aufcult. p. 922. D. et Ælianus H. A. III. 19. ubi videndi Interpretes, quod caput temere a fine capitis 17mi abruptit oscitans librarius, et ut peculiare caput post 18mum collocavit: cum enim scriptor cap. 17. variorum animalium invidiam recensuisset, eodem loco, fine dubio, subjunxit quæ nunc perperam a suo corpore divulsa 19mum caput constituunt. Φώκη δὲ, ὡς ἀκούω, τὴν πιτύαν τὴν ἑαυτῆς ἐκροφεῖ, ἵνα μὴ τοῖς ἐπιλήπτοισιν ἢ ἰᾶσθαι βάσκανον δὲ τὸ ζῶον ἢ φώκη· ναὶ μὰ τόν. De varia scriptura vocis πιτύα egerunt Cl. Sallerius, qui nec hujus loci oblitus est, et J. Pierfon. ad Mærin p. 291.—Τ' ἄλλα *aliorumque* reddiderat Interpres. Unde aut in codice suo eum τ' ἄλλων invenisse putem, aut sic saltem tentasse corrigere. Sed τ' ἄλλα *cetera, ceteroquin* notat. Plutarch. Quæst. Rom. p. 275. D. Κόιντος Μέτελλος ἀρχιερεὺς γενόμενος καὶ τ' ἄλλα δοκῶν φρόνιμος εἶναι. Longin. Τψ. IV. 6. ὁ τ' ἄλλα θεῖος Πλάτων.

p. 553. A. Ἐμβαλῶν ὁ θεὸς πικρίαν τινὰ τυράννου δυσμελίκτον.] * Forte colorem duxit a Platonis dicto Leg. L. III. p. 591. C. ὁ τρίτος σωτὴρ ὑμῖν, ἔτι σπαργῶσαν καὶ θυμουμένην τὴν ἀρχὴν ὁρῶν, οἷον ψαλίον ἐνέβαλεν αὐτῇ τὴν τῶν Ἐφόρων δύναμιν. Etenim, cum quod vocibus ἐμβαλῶν et δηγμοῦ usus est, de freno et simili comparatione cogitare potuit; ut v. 44 c. Horatius Carm. IV. 15, 10. *evaganti frena licentiæ injecit*; tum quod hunc locum laudavit in Lycurgo p. 43. E. et imitando expressit in Fabio p. 190. C. eundem hic forte in animo habuit. Dio certe Chrysoft. eum aliquoties imitatus est, quod latuisse videtur H. Valesium Emend. L. II. c. 10., et multi præterea scriptores, ut eleganter docuit Cel. Ruhenkenius ad Tim. p. 167. Ceterum eadem verba similiter junxit Philo Jud. Omnis Probus Liber. p. 873. B. οὗτοι μὲν πικρίαν ἀμερίλικτον τυραννικῶν ἐχθρῶν ἀποδιδράσκοντες. Πικρία et πικρὸς proprie de *tyrannide* dicuntur: sic Plutarch. Thef. p. 3. C. ἀπολαύοντες τῆς δυνάμεως ἀμότητι

* Ad rem similiter disputat Philo Jud. De Provid. ap. Euseb. P. E. VIII. 393. C. iisdem verbis usus.

καὶ πικρία. Superstition. p. 170. E. Dionys. Hal. A. R. L. II. p. 97. πικρὸν καὶ τυραννικόν. Julian. Or. I. p. 40. B. Liban. Declam. XIX. p. 507. C.

553. A. Τραχύτητα χαλεπήν.] Sic Ald. Bas. et Voss. Sed Coll. Schott. Harl. T. V. B. τραχύτητα λεπτήν, quod loci sententia omnino respuit. Χαλεπὸς et λεπτὸς confusa sunt in Platone Critia p. 558. E. Et hac observatione sanari forte poterit Aristænetus L. I. Ep. 3. εὐκραῆς δὲ καὶ ἡ τοῦ ξεφύρου πνοὴ τὸ λεπτὸν ἅμα παραμυθούμενη τῆς ὥρας· legendo —πνοὴ τὸ χαλεπὸν καῦμα π. τ. ὦ.

553. A. Καθάσαι.] Legendum est cum Voss. καθᾶραι, *expurgare*, a καθαίρειν. Nam neque a καταίρειν, quod hic locum non invenit, hoc est: neque a καθαιρεῖν, quod postulat καθαιρῆσαι. Sed in his vocibus innumeris locis vario modo peccarunt librarii; de quo alibi dicendi erit locus.

553. A. Μάριος.] Quod libri nonnulli habent Γαίος et Καίος idem est. Intelligitur imperator Caius Caligula, qui simpliciter Caius vocatur a scriptoribus.

553. A. Ὅτι Τελετίαν παῖδα] ^fTeletiae, aut hujus omnino facti, nulla est apud alios mentio. Ejus quidem nomen, notante Cel. Reiskio, hujus loci auctoritate in indicem Hieronicarum retulit E. Corfinus. Voss. ὅτε Τελετίαν. Ald. et Bas. ὅτε Τελητίαν.

553. B. Σικυωνίοις μὲν Ὀρθαγόρας γενόμενος τύραννος, καὶ μετ' ἐκείνον οἱ περὶ Μύρωνα καὶ Κλεισθένην.] Orthagoræ Sicyoniorum tyranni meminit Aristoteles Republ. L. V. c. 12. Eumque, priusquam tyrannidem capefferet, coquum fuisse constat ex Libanio Orat. Bongiov. edit. XII. p. 215. μικρὸν ἂν Ὀρθαγόρας μετὰ τούτους δόξειε Σικυῶνος κρατῶν ὁ μάγει-
45 ρος &. Posterius ejus, per centum annos ab eo acceptam tenuerunt tyrannidem, quorum in primis feruntur Myron et ejus nepos Clisthenes. Vide Herodotum L. V. c. 67. VI. c. 126. et ibi P. Wesseling. tum Aristotelem l. c. et Pausaniam L. II. c. 8. ubi pro Πύρρων recte corrigit Μύρων,

^f Teletias.] Hæc videntur orta ex simili facto Sicyoniorum quod est ap. Max. Tyr. XXIV. 1.

^g Hellad. Chrest. p. 6. Ed. Meurf. nil Meurf. annot. Phot. Schotti p. 1579.

et L. X. 39. Clifthenis nomen apud Dionem Chryf. Or. XI. p. 163. D. perperam in Πλεισθένης mutatum est, ut vidit If. Casaubon.

553. B. Κλεωναῖοι—εἰς τὸ μηδὲν ἤκουσι.] ^h Cleonæ, Achaiaë civitas, antiquissimis temporibus adeo floruerunt, ut ab Homero εὐκτιμέναι, *bene habitatae*, vocarentur; et bello Achaico virtute ac potentia valuerunt. Verum seriore ætate paulatim ad nihilum reciderunt, et Luciani certe temporibus ne vestigium quidem superabat, ut disertè testatur Contempl. p. 522.

553. B. Ὀμήρου] Il. O. vf. 638.—Mox pro εὐπρεπὲς malim ἐκπρεπὲς: hoc sententiam magis decet, et frequens est utriusque confusio, ut docuit Valckenarius ad Eurip. Phœn. p. 56. Sic in Xenophonte Œcon. XV. 13. pro εὐπρεπὲς, leg. εὐπετὲς, quod vel scriptoris mens manifesto flagitat.

553. B. Γέγονε δὲ καὶ Περικλῆς Ἀθήνησιν ἐναγοῦς οἰκίας.] Ejus nimirum majores Cylonio se scelere inquinaverant, ut fuse narrat Thucydides L. I. c. 127.

553. B. Πομπήϊος Μάγνος.] Plutarch. Vit. Pompei. p. 603. B. sic de ejus patre Pompeio Strabone—ἐπεὶ δὲ ἀπέθανε κεραυνωθεὶς, ἐκκομιζόμενον τὸ σῶμα κατασπάσαντες ἀπὸ τοῦ λέχους καὶ καθυβρίσαντες cet. Videndi præterea, quos Reiskius laudat, Scriptores Hist. Rom. ad Ann. U. C. 667. et Interpretes ad Velleium L. II. c. 21.

553. C. Τὸν ἀσπάραγονⁱ] Voss. τὴν ἀσπάραγον.

553. C. Μυρίας γὰρ Ἰφίτου βοῦς—Ἀσκληπιόν.] Quid Ulyssi cum Iphiti bovis, quos ab Hercule abactos esse constat? Error videtur esse aut librarii, aut ipsius Plutarchi, et pro Ὀδυσσεά legendum Ἡρακλέα aut Ἡράκλῃν. Nec Æsculapii ratio plane expedita est. Forte ad ejus avum maternum Phlegyam respicitur; is enim templum Delphis incendit. Vid. Eusebium Chron. ad n. 566. et ibi Scaligerum.

553. D. Τὸ δ' ἐν καιρῷ—οὐ βέλτιον εἶναι τοῦ ταχὺ καὶ παραχρῆμα νομίζεῖν; οἷον ἐστὶ τὸ κατὰ Κάλλιππον.] Sine dubio le-

^h Plures fuerunt, v. Ortelium. Hæc ab Ovidio Met. VI. 417. vocatur *humilis*.

ⁱ Libya sylvestris in Medic. fertur. Plin. XX. 43. An f. scribi debuisset οἱ Λιβύες γιωργοί.

gendum ^kνομίζετε, quod altera præstat ratione, qua infinitivus vel ut exclamatio accipitur, ut v. c. in Aristophane Av. vf. 5 et 7. Ran. vf. 753. Ecclef. vf. 528. Luciano Navig. p. 546. et alibi, ubi ὡς τῆς τύχης vel ὡς τῆς μωρίας subintelligendum: vel interrogationem exprimit, ut in Xenophonte M. S. L. I. 4, 12. τὸ δὲ τὰς τῶν ἀφροδισίων ἡδονὰς—ἡμῖν δὲ συνεχῶς μέχρι γήρως ταύτας παρέχειν; Apol. Socr. §. 17. τὸ δ' ἐμὲ μὲν μηδ' ὑφ' ἐνὸς ἀπαιτεῖσθαι εὐεργεσίαν, ἐμοὶ δὲ πολλοὺς ὁμολογεῖν χάριτας ὀφείλειν. Ista, inquam, explicandi ratio hic non valet; nisi forte νομίζειν quis debeat, tanquam ex antecedente verbo similis soni κολάζειν ortum. Formulam οἷόν ἐστι, quod obiter monere liceat, librariorum oscitantia invexit in locum Plutarchi Adv. Stoic. p. 1073. B. et Cimmericas fere ei obduxit tenebras; sic enim legitur: ἐπεὶ κομιδῇ παρὰ τίνων οἷόν ἐστιν ὅτι μέλλει καὶ προσδοκᾶται ποτὲ κάλλος ἔξειν: sed sine ulla controversia scripserat: ἐ. κ. παρὰ τὴν ἔννοιαν ἐστίν, ὅτι κ. τ. λ. Nempe Stoicorum ἐννοίας oppugnat Plutarchus, et per totum librum frequentissima est hæc dictio: sic D. ἄτοπον καὶ παρὰ τὴν ἔννοιαν ἐστίν. p. 1076. B. τί μᾶλλον γένοιτο παρὰ τὴν ἔννοιαν. p. 1077. A. et alibi sæpissime.

¹ Callippi hoc fatum fusius narrat Plutarchus Dione p. 983. D. λυπρῶς πράττων καὶ κακῶς διατρέφων τοὺς μισθοφόρους, ὑπὸ Λεπτίνου καὶ Πολυσπέρχοντος ἀνηρέθη, χρησαμένων ξιφιδίων, κατὰ τύχην, ὧς καὶ Δίωνα πληγῆναι φασίν· ἐγνώσθη δὲ τῷ μεγέθει, βραχὺ γὰρ ἦν ὥσπερ τὰ λακωνικά, καὶ τῇ κατασκευῇ τῆς τέχνης εἰργασμένον γλαφυρῶς καὶ περιττῶς· τοιαύτην μὲν οὖν τίσιν Κάλλιππος ἔδωκεν. Sic Cassius, quo pugione Cæsarem, eodem se ipse interemit: et Theseus eodem supplicii modo adfecit latrones, quo ipsi in alios sævierant; ut refert Plutarchus Thef. p. 5. C. et Cæsar. p. 740. Fm. Est certe Justitiæ via et ratione suum munus exercentis, eodem punire modo quo fuit peccatum: talisque pœna si casu eveniebat, haud inepte ab antiquis Deorum immortalium

^k νομίζετε· f. omisso οὐ τιμωρίας, βέλτιον — παραχεῖν, καὶ νομίζειν. Conf. II. 955. B.

¹ Weff. D. S. II. 106.

^m Senec. Rhet. Controv. L. V. Præfat. p. 281. Ed. 12. Hoc nomine Homerum laudat Dio Chr. LV. 564. A.

confilio tribuebatur. Vid. Ez. Spanhem. ad Callimach. H. Cer. vf. 64. et 116.

553. D. Μιτίου ⁿ τοῦ Ἀργείου] Meminit ejusdem rei Aristoteles de Poëtica Cap. IX. p. 11. D. unde hanc historiam desumfit auctor libri de Mirabil. Aufcultat. p. 738. Credidit autem superstitiosa vetustas, mortuos, si de vivis vindictam fumere vellent, columnam sepulchro suo impositam in eos dejicere: cujus opinionis Cel. Reiskius commode notavit ^o exemplum ex Dione Chryf. Or. XXXIII. p. 340. A. Adde Callimachi Epigr. VII. Anonymum ap. Suidam V. Κυνήγιον, et ad h. l. Cel. J. Toup. Emend. in Suid. T. II. p. 119.

553. D. Ἀρίστων τὸν Οἰταῖον ξεναγωγὸν—τὸν τῆς Ἐριφύλης κοσμόν.] Initio Belli sacri Phocenses, duce Philomelo, Delphicum templum occupaverunt: occupatum Philomeli, qui in pugna cum Thebanis ceciderat, successor deprædatus est Onomarchus. In hoc templo cum infinita erat vis auri, argenti, et pretiosæ vestis, quam inde ab innumeris annis et Græci et Barbari Apollini consecraverant, tum Eriphyles etiam ornamenta et monile, quæ ei Polynices donarat, ut maritum Amphiaræum impelleret ad ineundam secum contra Thebanos militiæ societatem. Hoc itaque monile Phayllus Onomarchi collega abstulit, et Aristonis Cætai uxori, cui in amoribus erat, dono dedit: quæ, cum muliebri levitate diu se hoc ornamento jactasset, incensis ædibus a minore filio furore correpto, ignibus absumpta periit. Sic Parthenius Erotic. Cap. XXV. qui historiam hanc peculiari capite satis fuse ex Phylarcho refert. Contra Diodorus Siculus L. XVI. p. 132. parva diversitate: αἱ δὲ τῶν ἐν Φωκεῦσιν ἡγεμόνων γυναῖκες, περιθέμεναι τοὺς χρυσοὺς ἐκ Δελφῶν ὄρμους, οἰκείας τῆς ἀσεβείας τιμωρίας ἔτυχον· ἡ μὲν γὰρ τὸν τῆς Ἑλένης φορέσασα εἰς ἐταιρικὴν αἰσχύνην ἐνέπεσε, καὶ τὸ κάλλος προέβαλε τοῖς ἐνυβρίζειν προαιρουμένοις· ἡ δὲ τὸν τῆς Ἐριφύλης περιθεμένη, τῆς οἰκίας ὑπὸ τοῦ πρεσβυτάτου τῶν υἱῶν ὑπὸ μανίας ἐμπυρισθείσης, μετὰ ταύτης ζῶσα κατεφλέχθη. Οἱ μὲν οὖν

ⁿ Mitys Argivus quidam Demosth. Nær. ed. Reisk. p. 1856.

P. E. V. 231. D. Dio Chr. XXX. 340. A.

^o Theagenis pugilis. CEnom. Euf.

τοῦ δαιμονίου καταφρονεῖν τολμήσαντες τὸν εἰρημένον τρόπον ὑπὸ τῶν θεῶν τιμωρίας ἡξιώθησαν. Quod autem Plutarchus h. l. ait, ἐκ τινὸς αἰτίας, hoc quale fit fuspicari licet ex Ephori narratione apud Athenæum L. VI. p. 232. E. et 233. A. Ἐφορος δὲ, ἢ Δημόφιλος ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἐν τῇ τριακοστῇ τῶν ἱστοριῶν περὶ τοῦ ἐν Δελφοῖς ἱεροῦ λέγων φησίν. Ὀνόμαρχος δὲ καὶ Φάυλλος καὶ Φάλαικος, οὐ μόνον ἅπαντα τὰ τοῦ θεοῦ ἐξεκόμισαν, ἀλλὰ τὸ τελευταῖον αἱ γυναῖκες αὐτῶν τὸν τε τῆς Ἐριφύλης κόσμον ἔλαβον, ὃν Ἀλκμαίων εἰς Δελφοὺς ἀνέθηκε, κελεύσαντος τοῦ θεοῦ· καὶ τὸν τῆς Ἑλένης ὄρμον Μενελάου ἀναθέντος—Συνέβη δὲ ταῖς γυναιξὶν ἔριν ἐμπεσεῖν περὶ τοῦ κόσμου τούτου, ποτέρα πότερον λήψεται· καὶ διακληρουμένων, ἡ μὲν σκυθρωπὴ οὔσα κατὰ τὸν βίον καὶ σεμνότητος πλήρης, τὸν Ἐριφύλης ὄρμον, ἡ δὲ ὥρα διαφέρουσα καὶ μάχλος οὔσα, τὸν τῆς Ἑλένης· καὶ αὕτη μὲν ἐρασθεῖσα νεανίσκου τινὸς Ἡπειρώτου, συνεξεδήμησεν· ἡ δὲ τῷ ἀνδρὶ θάνατον ἐβούλευσεν: hæc igitur causa fuisse videtur filio, cur tam gravem in matrem conciperet iram, quod illa patri mortem machinaretur. Delphici autem templi spolia vel mercenariis suis distribuerunt duces, vel deliciis dono dederunt: quæ tamen munera plerisque vel infausta vel perniciofa fuerunt, ut Timæus memorat ap. Athenæum L. XIII. p. 605. A—D. De his spoliis peculiarem librum conscripsit Theopompus, ut constat ex eodem Athenæo L. XII. p. 532. D.

Ξεναγὼν est in MStis Voss. Harl. Coll. Schott. et Cod. Xylandr. Editiones omnes ξεναγωγὼν exhibent, quod præ-
 48 terquam in Polluce I. 129. III. 58. ubi eadem voces confunduntur, legere me non memini. Recte interpres reddidit *ductorem peregrinorum militum*. Sic apud Thucydidem occurrit L. II. c. 75. ubi vid. Schol. et Waffius. Parthenio l. c. Aristo vocatur Οἰταίων προστάτης.

553. E. Χελιδόνων τινὰ νεοσσιὰν τῇ λόγχῃ νύξας] Hirundinem lædere, ut hodieque a multis, sic antiquitus nefas habebatur: vid. Ælian. H. A. I. 58. Eadem et ignota voce loqui et reconditas res significare putabatur, vid. Æschyl. Agam. vs. 1046.: ob eamque causam eam Pythagorici averfabantur, ut refert Plutarchus Sympot. L. VIII. p. 727. D. Confer H. Valesium ad Harpocrat. p. 13. De Besso hoc nil proditum est. Bassum Corinthium parrici-

dam memorat Philostratus V. A. L. IV. c. 26. Apollonius Ep. XXXVI. et XXXVII.

553. F. Ὑποθέμενοι τοῖς πονηροῖς.] Verba temere transjecta, ita suo ordini restituenda esse judico: Ἀλλὰ ταῦτα μὲν, ἔφην, ἡμεῖς λέγομεν ὥσπερ ἡξίωται, γ. τ. τ. ἄ. τ. τοῖς πονηροῖς. Mox Cel. Ruhnkenius, pro χρὴ νομίζειν ἀκροᾶσθαι, corrigat, χρῆναι νομίζω ἀκροᾶσθαι.

553. F. Πλάτων, ἀκόλουθον εἶναι τιμωρίαν ἀδικίας τῷ παθεῖν.] P Platonis locus est Legg. L. V. p. 604. F. τιμωρία δὲ ἀδικίας ἀκόλουθος πάθη. Imitatus est eum Proclus Comment. in Hesiod. p. 79. αὕτη γὰρ ἀμοιβὴ τῶν ἀδικημάτων, τιμωρία τις οὕσα τῆς ἀδικίας ἀκόλουθος. Τῷ παθεῖν scripsit Plutarchus, five ex memoria laudans Platonis verba, five ad suam orationem accommodans. Quamquam cum τῷ ab Ald. Baf. et Harl. absit, et η cum εἰ sæpius confundatur, verisimile est in multis Plutarchi libris antiquitus πάθην extitisse. Ὁμόθεν hoc loco pro ὁμοῦ, eodem tempore, accipiendum est; hoc certe sententiæ ratio postulat, quæ pœnam non solum ejusdem cum peccato originis, sed ἡλικιωτίν æqualem, et eodem tempore ortam esse vult. Alioqui ὁμόθεν εἶναι ex eadem stirpe prognatum esse significat, ut docet Cel. Valckenar. Diatrib. Fragm. Euripid. p. 237. Duxit forte noster colorem a Menandro, cujus similia sunt ap. Stobæum p. 561. et Themistium Or. XXII. p. 267. C.

¶ Φυόμενον (ἀγαθὸν) ὥσπερ δένδρον ἐκ ρίζης ῥμιᾶς,

Ἄει δὲ αὐτῷ προσπέφυκε καὶ κακόν.

p. 554. A. Ἡ γὰρ κακὴ βουλὴ κ. τ. λ.] s Ex Op. et D. vñ. 265. Hunc versum imitatus est Menander ap. Stob. S. V. p. 63.

† Εἰμαρμένον δὲ τῶν κακῶν βουλευμάτων

Κακὰς ἀμοιβὰς ἐστὶ καρποῦσθαι βροτοῖς.

¶ Tragicum sonat. Simile Sophocl. Stob. 566. δίκην κακῶν τιμωρὸν ἰμφανῇ τίνυν. Eurip. Stob. Phys. p. 118. Ed. Heeren.

¶ Conf. alium locum Menandri Stob. 570, 26. Dolor et Volupt. Iso- crat. Dem. p. 16. l. 27. Sext. Emp. Pyrrh. III. 195. Vid. Fabric.

† Simil. Synes. 125. D.

¶ Παρωδιῇ et hunc et proximum versum Democritus Chius Ar. Rhet. III. 9. Respicit Pausan. p. 132. Gel- lius, IV. 5. Latin. ex Annalibus Max.

† Vid. not. II. p. 23. E.

- 49 554. A. 'Ος δ' ἄλλω κακὰ τεύχει, ἐφ' κ. ἡ. τ.] ^u Non est hic Hesiodi versus, sed ex superiore Hesiodico saltem expressus. Democrito Chio tribuitur ab Aristotele Rhetoric. L. III. p. 631. Eustathii auctoritate Callimacho vindicatur a Kustero ad Suid. V. Πάγας, in ejusque fragmenta relatus est a Bentleio p. 521. Sine auctoris nomine laudatur ab Æliano H. A. VII. 11. ^x Manifesta sunt vestigia imitationis in loco Tragici Latini apud Ciceronem Tusc. II. 16.

— Qui alteri exitium parat,

Eum scire oportet, sibi paratum, pestem ut participet parem.

554. A. Ἐκαστος τῶν κακούργων ὑεκφέρει τὸν αὐτοῦ σταυρόν.] ^z Illustravit hunc morem J. Lipsius de Cruce L. II. c. 5. ubi nec hujus loci oblitus est. Delendum autem est τῶν, ut vidit etiam Reiskius.

554. B. Βίου δημιουργὸς οἰκτροῦ] Ald. et Bas. οἴκτους. — ^a Frequens est hæc sententia in Platone: *ipsam malitiam malo maximam esse pœnam*. vid. et Synesium Ep. XXXVII. p. 178. B.

554. B. Ἀλουργοῖς.] Voss. ἀλουργεῖς, unde recentior manus correxit ἀλουργέσι.

554. B. Ἐκ τῆς ἀνθινῆς ἐσθῆτος.] Voss. ἀνθικῆς. Harl. ἀνθεινῆς. Vulgata magis est usitata. Plutarch. Qu. Rom. p. 278. A. ἐν ἐσθῆσιν ἀνθιναῖς. Qu. Gr. p. 304. E. ἀνέλαβε στολὴν ἀνθινήν. Ælian. H. A. II. 11. ἡμπεύχοντο χορευτικὰς στολὰς καὶ ἀνθινὰς. Vid. P. Wesseling. ad Diodor. Sic. L. IV. p. 250. Attica lex erat τὰς ἐταῖρας ἀνθινὰ φορεῖν, de qua egit Petitus p. 576. Ἀνθεινὸς æque probum est atque ἀνθινός. Vid. Interpretes ad Hesych. in V.

554. C. Πρὶν ἂν ὀφθῶσιν ἀποσφαγέντες.] Ald. et Bas. πρὶν ἀναφθῶσιν ἀπ. vitiose. Similis confusio contigit in Libanio Declam. XXIX. p. 676. D. δεινὸν ποιησάμενος ὀφθῆναι τελευτήσαντας πρὸ τοῦ δοῦναι δίκην. leg.—ποιησάμενος τὸ φθῆναι τ. π. τ. δ. *neque tolerandum esse putabat, eos prius mori quam pœnas*

^u Gatak. Adv. 539. C.

^x Transtulit Lucilius in Epigramma Anthol. II. 25, 8. imitatus Archias I. 22. Sententia Senec. Ep. 97.

^y Κάνθαρις.] Conf. Aud. Poët. 22. A.

^z Casaub. Ex. Baron. XVI. 79.

^a Ἀδικία τῷ ἀδικούντι μάλιστα βλάβη. Arrian. Epict. et Upton. p. 250.

dedissent. Sed nonnunquam in tali constructione nil refert, utrum ponatur φθῆναι an ὀφθῆναι: ut v. c. in loco Junci ap. Stob. S. CXII. p. 588. συγγενόμενον δὲ (τὸ κάλλος) ὀφροῦν καὶ συντραφῆν οὐκ ὥφθη ποτὲ θᾶττον ἀπαλλαγέν τῆς ἐκείνου ψυχῆς· ὥσπερ δὲ ἐν τινὶ ἀγαθῇ γῇ φυτὸν ἀεὶ θαρρόυν ἀνίησι τοὺς καρπούς καὶ φυλάττει πολυχρονίους: h. l. Gefnerus primum male vertit, *pulcbrtudo illius animam nunquam reliquisse visa est*, cum reddere debuisset, *pulcbrtudo illum non prius quam ipsa anima reliquisse visa est*: deinde pro θαρρόυν, legendum videtur θάλλον, *florens, virens*.

554. C. Ἡρόδικον^b τὸν Σηλυμβριανὸν εἰς φθίσιν ἀνήκεστον πάθος 50 ἐμπεσόντα, καὶ μίξαντα πρῶτον ἀνθρώπων γυμναστικὴν ἱατρικῇ, ὡς φησὶν ὁ Πλάτων, μακρὸν ποιῆσαι τὸν θάνατον αὐτῷ καὶ τοῖς ὁμοίως νοσοῦσιν.] Locus Platonis est Rep. L. III. p. 440. C. Ἡρόδικος γὰρ, παιδοτρίβης ὢν, καὶ νοσώδης γενόμενος, μίξας γυμναστικὴν ἱατρικῇ, ἀπέκναισε πρῶτον μὲν καὶ μάλιστα ἑαυτὸν, ἔπειτ' ἄλλους ὕστερον πολλούς. Πῇ δὴ; ἔφη. Μακρὸν τὸν θάνατον αὐτῷ ποιήσας^c. Fuit Herodicus Gorgiæ Sophistæ frater, et a Platone binis, præter hunc, locis memoratur, Phædro p. 337. B. et Protagora p. 196. B. ubi diserte γυμναστῆς vocatur, ut a Luciano de Conscrib. Hist. p. 46. A Suida V. Ἱπποκράτης inter magistros Hippocratis numeratur^d. Plura de eo tradidit J. A. Fabricius B. G. T. XIII. p. 183.—Harl. Σηλυμβρινόν. T. V. B. Coll. Schott. Marg. Ald. μακράν pro μακρὸν: perperam. Ὡς aut ejiciendum, aut pro ποιῆσαι legendum ἐποίησε.

554. C. Οὕτω καὶ τῶν πονηρῶν, ὅσοι τὴν παραυτίκα πληγὴν ἐκφυγεῖν ἔδοξαν, οὐ μετὰ πλείονα χρόνον ἀλλ' ἐν πλείονι χρόνῳ, τιμωρίαν μακροτέραν οὐ βραδυτέραν τίνουσιν· κ. τ. λ.] Et egregie hæc excogitata et graviter omnino pronuntiata sunt. Neque adeo sibi soli hanc sententiarum præstantiam vindicat Plutarchus, ut alium neminem in ejusdem laudis admittat societatem. Quin subinde apud veteres scriptores ejusdem divinitatis reperies dicta. Democratis sententiam laudat

^b Herodici eandem rationem memorat Aristotel. Rhetor. I. 5. p. 713. B.

^c In eandem sententiam Seneca

Ep. CI: *Quid hujus vivere est? Diu mori.* Gatak. Præf. M. A. p. 8.

^d Plin. XXIX. 2.

Porphyrus de Abſtinent. L. IV. p. 377. τὸ γὰρ κακῶς ζῆν καὶ μὴ φρονίμως καὶ σωφρόνως καὶ ὁσίως, Δημοκράτης ἔλεγεν, οὐ κακῶς ζῆν εἶναι, ἀλλὰ πολὺν χρόνον ἀποθνήσκειν. Adde Lyſiam ap. Athenæum L. XII. p. 552. A, B. Diodor. Sic. L. XVI. p. 130. Philoſtrat. L. I. c. 37. Liban. T. I. p. 36. B.

554. D. Τοῖς γε θεοῖς πᾶν ἀνθρωπίνου βίου διάστημα τὸ μηδὲν ἔſτι.] Hipparchus ap. Stob. p. 573. ὡς πρὸς τὸν ξύμπαντα αἰῶνα ἐξετάζοντι, βραχυτάτον ἔχοντες οἱ ἄνθρωποι τὸν τῆς ζωῆς χρόνον. Cicero Tuſc. I. 36. *Confer noſtram longiſſimam ætatem cum æternitate; in eadem propemodum brevitæ, quæ illæ beſtiolæ (ἐφήμερα) reperiemur.* Add. Lucianus Halcyon. p. 180. et ibi T. Hemſterhuſ. Forte hoc loco Plutarchus in animo habuit dictum Simonidis, quod laudat Conſolat. ad Apollon. p. 117. E. et 111. C. τὸ δὲ πολὺ δῆπουθεν ἢ μικρὸν οὐδὲν διαφέρειν δοκεῖ πρὸς τὸν ἄπειρον ἀφορῶσιν αἰῶνα· τὰ γὰρ χίλια καὶ τὰ μύρια, κατὰ Σιμωνίδην, ἔτη, ſτιγμὴ ἔſτιν ἀόριſτος, μαῖλλον δὲ μορῖον βραχυτάτον ſτιγμῆς^c.

554. D. Ἀλλὰ μὴ πρὸ ἐτῶν τριάκοντα—ἄλλως τε καὶ] Voff. in margine pro var. lect. ἀλλὰ μὴν π. ἐ. τ. Deinde pro ἀλλὰ
51 μὴ πρῶτ' habet ἄλλως τε μὴ πρῶτ', quod manus recentior, eodem modo, quo in vulgatis legitur, correxit.

554. D. Φρουρούμενον ἐν τῷ βίῳ καθάπερ εἰρκτῇ μηδεμίαν μετανάſταſιν ἐχούσῃ—εὐωχίας δὲ πολλὰς—καὶ δόσεις—ὥςπερ ἐν δεſμωτηρίῳ κυβευόντων ἢ πεττευόντων, ὑπὲρ κεφαλῆς τοῦ ſχοινίου κρεμαμένου.] Reſpicit ad hiftoriam Damoclis, cui in medio exquiſitiſſimi convivii apparatus, e lacunari gladium fulgentem, ſeta equina aptum, demitti juſſit Dionyſius, ut ejus cervici impenderet: vid. Cicero Tuſc. V. 21. et ibi J. Daviſ. ^f Cum hujus conditione ſæpius ſcriptores comparant malorum hominum felicitatem. Horatius Carm. III. 1, 17.

*Diſtriçtus enſis cui ſuper impia
Cervice pendet, non Siculæ dapes
Dulcem elaborabunt ſaporem;
Non avium citbaræque cantus
Somnum reducent.*

^c Senec. Q. Nat. VI. 32. fin.

^f Philo Jud. Euf. P. E. VIII. 391. ſeq.

Dio Chrysoft. Or. VI. p. 96. D. ἐστὶν οὖν ὁ βίος ὁμοίος ὥσπερ εἰ τις καθεῖρξειε τινὰ ἐν εἰρκτῇ μικρᾷ, τῶν μὲν ἄνωθεν ξιφῶν κρεμαμένων, τῶν δὲ κύκλοθεν περιπεπηγόντων. Lucianus Ver. Hist. L. I. p. 101. καὶ ὅλως ἐώκειμεν τοῖς ἐν δεσμωτηρίῳ μεγάλῳ καὶ ἀφύκτῳ τρυφῶσι καὶ λελυμένοις. Plutarch. T. II. p. 252. F. Superstition. p. 166. D. ὁ δὲ τὴν τῶν θεῶν ἀρχὴν ὡς τυραννίδα φοβούμενος σκυθρόπην καὶ ἀπαραίτητον, ποῦ μεταστῇ; ποῦ φυγῇ; ποῖαν γῆν ἄθεον εὖρη; ποῖαν θάλασσαν; εἰς τί καταδὺς τοῦ κόσμου μέρος καὶ ἀποκρύψας σεαυτὸν, ᾧ ταλαίπωρε, πιστεύσεις ὅτι τὸν θεὸν ἀποπέφευγας; Phavorinus ap. Stob. S. XLVIII. p. 344. εἴτα δύναται καταφυγεῖν ἄνθρωπος θεὸν φεύγων, ὅπου γὰρ ἂν καταφύγῃ ἢ δίκη αὐτὸν εὐρήσει: quo loco pro εἴτα, quod jam aliquoties præcessit, malim οὗτοι.—§ Ceterum δόσεις, nescio quomodo, me semper offendit. Equidem mallet διαδόσεις, scilicet κυλίκων, aut λύσεις, *solutiones vinculorum*, aut διαχύσεις, *gaudia*. Mox pro ἀποκόψει Voss. ἀποκόψη.

554. E. Τὸν πεπωκότα τὸ κώνειον εἴτα περιϊόντα καὶ προσμένοντα τὸ βάρος ἐγγενέσθαι τοῖς σκέλεσιν αὐτοῦ, πρὶν ἢ τὴν συνάπτουσαν ἀναισθησίᾳ σβέσιν καὶ πῆξιν καταλαβεῖν.] Eos, qui cicutam biberant, oportebat obambulare, donec ^h in crucibus gravedinem sentirent. Sic de Socratis morte Plato Phædon. fin. Εἶεν, ἔφη, ᾧ βέλτιστε—τί χρὴ ποιεῖν; Οὐδὲν ἄλλο, ἔφη, ἢ πιόντα περιιέναι ἕως ἂν σοῦ βάρος ἐν τοῖς σκέλεσι γένηται· ἔπειτα κατακεῖσθαι. Mox interjectis nonnullis: ὁ δὲ περιελθὼν, ἐπειδὴ οἱ βαρύνεσθαι ἔφη τὰ σκέλη, κατεκλίθη ὑπτίος· οὕτω γὰρ ἐκέλευσεν ὁ ἄνθρωπος· καὶ ἅμα ἐφαπτόμενος αὐτοῦ (οὗτος ὁ δοὺς 52 τὸ φάρμακον f. ut inepta glossa, inducendum,) διαλιπὼν χρόνον, ἐπεσκόπει τοὺς πόδας καὶ τὰ σκέλη· καὶ πάλιν σφόδρα πῖσας αὐτοῦ τὸν πόδα, ἤρετο εἰ αἰσθάνοιτο· ὁ δὲ, οὐκ ἔφη· καὶ μετὰ τοῦτο αὐθις τὰς κνήμας· καὶ ἐπανιών οὕτως ἡμῖν ἐπεδείκνυτο ὅτι ψύχοιτο καὶ πῆγνυτο. Scripsit autem Noster σβέσιν pro ψύξιν, *extinctionem caloris naturalis* significansⁱ. Utramque vocem in hac re, Platonis exemplo, conjunxit Ælianus H. A. IV. 23. κωνείου δ' ἄνθρωπος πιών κατὰ τὴν τοῦ αἵματος πῆξιν καὶ ψύξιν ἀποθνήσκει. Vid. Schol. Aristoph. Ran. vf. 126. et P.

^g Antiphon. ib. 533. fin.

ⁱ Aristot. Problem. III. 24. Dios-

^h Quos enecat, incipiunt algere ab
extremitatibus corporis Plin. XXV. 95.

corid. IV. 79.

Petitum Obf. Misc. L. I. c. 17. ^k Hanc cicutæ vim videtur in animo habuisse Lucianus Dial. Mort. XXII. p. 421. ubi Cerberum ita dicentem facit: ἔτι διαμέλλοντα αὐτὸν (Socratem) δακῶν τῷ κωνεῖω, κατέσπασα τοῦ ποδός.

554. E. Ὡςπερ ἰχθῦν καταπεπωκότα τὸ ἄγκιστρον οὐ φάσκοντες ἐαλωκέναι—ἔχεται γὰρ ἕκαστος ἀδικήσας τῇ δίκῃ, καὶ τὸ γλυκὺ τῆς ἀδικίας ὥςπερ δέλεαρ εὐθύς ἐξεδήδοκε· τὸ δὲ συνειδὸς ἐγκείμενον ἔχων καὶ ἀποτίνων.] Exprefsit hanc elegantiam Plutarchus ex proverbiali locutione a *piscibus* ducta, *qui cum esca simul batum deglutierunt*. De hac copiose egit Vir Summus T. Hemsterhusius ad Lucianum Dial. Mort. VIII. p. 359. τὸ ἄγκιστρον τῷ δελέατι συγκατασπάσας. Eademque usus est Basil. M. Hom. XXIII. p. 479. C. Sed Plutarchus simul in animo habuit Platonis dictum Tim. p. 543. A. ἡδονὴ μέγιστον κακῶν δέλεαρ. Hoc complures veterum vel laudarunt vel imitati sunt: v. c. Cicero Senectut. Cap. XIII. *divine enim Plato escam malorum voluptatem appellat, quod ea videlicet homines capiantur, ut bamo pisces*. Philo Jud. T. I. p. 297. ὡς καὶ ἡμῶν τῶν φιλαρέτων δελεάσμασιν ἡδονῆς ὑπαχθέντων, et p. 238. ex emendatione Mangeii: τὰ γὰρ ἡδονῆς ὀλοῦ δελεάτα αὐστηρῶ τόνω καθελεῖν^l. Longin. S. XXXIII. 5. et alii.—Egregie in hanc sententiam Seneca Epist. CV. *Confusam vitam et perturbatam impotentes agunt: tantum metuunt, quantum nocent: nec ullo tempore vacant. Trepidant enim cum fecerunt, hærent, conscientia aliud agere non patitur, ac subinde respicere ad se cogit. Dat pœnas quisquis exspectat: quisquis autem meruit, exspectat*. Eleganter de eadem improborum miseria Juvenalis Sat. XIII. v. 192.

Cur tamen bos tu

*Evasisse putes, quos diri conscia facti
Mens habet attonitos, et surdo verbere cædit,
Occultum quatiente animo tortore flagellum.
Pœna autem vebemens, ac multo sævior illis
Quas et Cæditius gravis invenit, aut Rhadamanthus,
Nocte dieque suum gestare in pectore testem.*

^k Nicander Alexiph. 186.

^l Epictet. Fragm. Ed. Upton. 778. Peregrin. ap. Gell. XII. 11.

554. F. Ἀποτίνων, etfi accipi posset pro *pænas luens*, h. l. 53 tamen minus aptum est, meritoque displicuit Cel. Reiskio, qui κατατεῖνον, *excrucians*, sc. τὸ συνειδὸς, corrigere tentavit. Equidem malim ἐπιτεῖνον *intendens* sc. *pænas*, aut *intentans flagellum*: ut in loco Juvenalis et Lucret. L. III. vs. 1031. —Voss. καταπεποκότα—εἶδωμεν.

554. F. Θύννος βολαῖος πέλαγος ὡς διαστροβεῖ] Senarius ex deperdita vel Æschyli, vel Sophoclis fabula, depromptus esse videtur. Laudat eundem sine auctoris nomine Plutarchus Lucullo p. 491. F. τὴν μὲν ἀγορὰν

Θύννος βολαῖος πέλαγος ὡς διεστρόβει
γενόμενος δὲ τῆς ἀγορᾶς ἐκτὸς—^m Αὖτος ἀμουσίᾳ τεθνηκώς. Quo loco, cum in postremis verbis, quæ sine dubio ex Comico desumpta sunt, τεθνηκώς tanquam explicationem τοῦ αὖτος inducendum putarem; monuit me Valckenarius noster, Vir Celeberrimus, leniore medicina legendum esse τέθνηκε. Βολαῖος hoc loco duplicem admittit sensum. Nam, primo quidem notare potest *incitatus*, a βολῇ *impetus*, ut Xylandro placuit. Sic Attius ap. Ciceron. N. D. II. 5.

*Sicut inciti atque alacres rostris perfremunt
Delphini.*

in quo versu Græcæ imitationis vestigia inesse videntur. Strepitum Thynnorum notat Incertus Poëta apud Longinum XXIII. 2.

— Αὐτίκα (φησὶ) λαὸς ἀπείρων

Θύννων ἐπ' ἡιόνεσσι διίστάμενοι κελάδησαν.

ubi, ejecto ἐπ', legendum Θύννων, quidquid contradicat Langbænius. Mæcius Anthol. L. VI. p. 549.

Θύννων εὐκλώστοιο λίνου βυσσώμασι ῥόμβον

Φράξαντες.

recte Vir vere κριτικὸς J. Toupius explicavit ῥόμβον, *cursum vagabundum*, five *agmen ῥομβοειδὲς thynnorum*, quos *retibus intercipiunt piscatores*, Epist. Crit. p. 16. Altera potestas vocis βολαῖος est *vulneratus*, five *tridente percussus*, ut capit H. Stephan. Thes. G. L. T. III. p. 1105. Quam explicationem et huic loco aptissimam judico, et juvat He-

^m Dé αὖτος vid. Kust. Ar. Thesm. 853. αὖτος φόβῳ Suid. v. Ἀνίφερος.

54 fychius V. Θυννάζοντες, κεντούντες· τοὺς γὰρ μεγάλους θύνους τριόδουσιν ἐλάμβανον. Denique alia ratione anceps hujus versus est sensus: five enim, ut interpretes cepit, cum mari confertur mala conscientia, *quod thynni motu agitur*: ut sæpe curarum fluctus cum undis comparantur maris. v. c. a Lucretio L. III. vf. 491.

vis morbi distracta per artus

*Turbat agens animum, spumans ut in æquore salso
Ventorum validis fervescit viribus unda.*

Sive cum irretito aut vulnerato thynno comparatur, qui fervido cursu per mare rapitur, στροβεῖ διὰ τὸ πέλαγος: quæ ratio, sine dubio, h. l. præstat.

p. 555. A. Ἀποπλάττεσθαι τὸ τῆς Κλυταιμνήστρας ἐνύπνιον τὸν Στησίχορον οὕτως ὡς λέγοντα τάδε—Δράκων ἔδοκῃσε κ. λ.] Recte viderat Reiskius pro τάδε legendum esse Τᾷδε illi sc. Clytæmnestræ, et ad Stefichori verba adjiciendum. Egrege hos versus restituit Doctor meus suavissimus Valckenarius, animadversione quam mecum communicavit: “*Vel certe, ait, μολεῖν vel ejiciendum est κάρα: quia vero de somnio loquitur Clytæmnestræ, et in somniis usitatae sunt loquendi formulæ, ἡ ἔδοξ’ ἰδεῖν ἔδοξα μολεῖν: (Sophocles et alibi, et in Herodiani libello, quem Pierfonus vulgavit p. 434. Ἐδοξάτην μοι τὰ δὲ ἡπεῖρω μολεῖν) suspicor usitato more scripsisse Stefichorum:*

“*Τᾷδε Δράκων μὲν ἔδοξε μολεῖν βεβρωτωμένος ἄκρον.*

“*Ἐκ δ’ ἄρα τοῦ βασιλεὺς Πλεισθενίδας ἐφάνη.*”

Locum sumtum dicerem e Stefichori Ὀρεστεία, quam laudat Athenæus L. XII. p. 513. A., nisi Lyrica essent quæ ex eo poëmate affert Scholiast. Aristoph. ad Pac. vf. 797. Indidem haufit Scholiast. Euripid. ad Orest. vf. 41. et 268. Βασιλεὺς Πλεισθενίδας, est Orestes Plifthenis nepos.

555. A. Καὶ γὰρ ὄψεις ἐνυπνίων καὶ φάσματα μεθημερινὰ καὶ χρησμοὶ καὶ καταιβασίαι—χειμῶνας ἐπάγει καὶ φόβους τοῖς οὕτω διαχειμένοις.] Elegantissime anxietatem et superstitionem malorum depinxit Juvenalis Sat. XIII. vf. 209.

ⁿ Porphyr. Stob. Phys. p. 141. l. 7.
Villoison Animadv. ad Long. p. 22.

Clytemnestræ somnium memoratur
etiam ap. Sophocl. El. 420.

*Nam scelus intra se tacitum qui cogitat ullum,
Facti crimen habet: cedo si conata peregit?
Perpetua anxietas, nec mensæ tempore cessat.*

*Nocte brevem si forte indulsit cura soporem,
Et toto versata toro jam membra quiescunt,
Continuo templum et violati numinis aras,
Et, quod præcipuis mentem sudoribus urget,
Te videt in somnis: tua sacra et major imago
Humana turbat pavidum, cogitque fateri.
Hi sunt qui trepidant, et ad omnia fulgura pallent,
Cum tonat, exanimes primo quoque murmure cœli:
Non quasi fortuitu, nec ventorum rabie, sed
Iratu cadat in terras et vindicet ignis.*

55

Cicero Divinat. II. 72. *Instat enim superstitio et urget, et quo te cunque verteris persequitur: sive tu vatem, sive tu omen audieris, sive immolaris, sive avem adspexeris; si Chaldæum, si barusplicem videris: si fulserit, si tonuerit, si tactum aliquid de cœlo, si ostenti simile natum factumve quippiam erit: quorum necesse est plerumque aliquid eveniat: ut numquam liceat quieta mente consistere. Perfugium videtur omnium laborum et sollicitudinem esse somnus; at ex eo ipso plurimæ curæ metusque nascuntur.*

Καταιβασίαι habent Coll. Schott. et omnes Editiones: sed Voss. Harl. T. V. B. καταβασίαι, quæ communior forma est: nam illa Ionibus propria videtur, ut παραιβάτης pro παραβάτης, quod quidam Codices habent Herodoti L. V. p. 393. Καταιβάτης est fulguris genus, ut constat ex Scholiaste Aristoph. Equit. vs. 693. Ζεὺς καταιβάτης frequentior est in veterum scriptis, et peculiari dissertatione illustratus a Cel. P. Burmanno. Καταιβασίαι potius verterem fulgura, quam cum interprete de cœlo servationes. Vocem ipsam præterquam hoc loco nusquam me legere memini. Χειμῶν eleganter dicitur de curarum fluctu: vid. Ez. Spanhem. ad Aristoph. Ran. vs. 364.

555. A. Ἀπολλόδωρόν ποτε κατὰ τοὺς ὕπνους ὄραν ἐκδερόμενον ἑαυτὸν ὑπὸ Σκυθῶν.] Apollodorus Cassandriæ tyrannus vixit

circa Olymp. 120. Is adeo fuit crudelis, ut passim a scriptoribus °cum Phalaride jungatur, et in exemplum tyrannicæ sævitiae proponatur. J. Lipsius ad Senec. Ir. L. II. 5. h. l. pro Σκυθῶν corrigere voluit, σκυτέων, a coriariis, cerdonibus: “et ii vero, ait, solebant pelles detrahere.” Levissima sane est ratio. Nam primo quidem, hoc sensu Plutarchus γναφέων, a fullonibus, posuisset. Deinde non video, quare Σκυθῶν quem offendat. Scytharum enim et sæva fuit gens et Cassandriæ finitima, a qua sine dubio timere sibi potuerat Apollodorus. Vid. præterea J. Davisium ad Ciceron. N. D. L. III. c. 33. et in primis Nic. Hein-
 56 fium ad Ovid. ex Ponto II. 9. 43. qui tyranni hujus historiam adeo luculente tractavit, ut nil supra addi posse videatur.—Mox, τοῖς σώμασι κύκλω περὶ αὐτὸν περιτρεχούσας, abfunt ab Harl.

555. B. Ἰππαρχον δὲ τὸν Πεισιστράτου, μικρὸν ἔμπροσθεν τῆς τελευτῆς, αἷμα προσβαλοῦσαν αὐτῷ τὴν Ἀφροδίτην ἐκ τινὸς φιάλης πρὸς τὸ πρόσωπον] Aliud somnium Hipparchum vidisse, nocte antequam occideretur, refert Herodotus L. V. p. 398. Ἰππαρχον τὸν Πεισιστράτου, Ἰππiew δὲ τοῦ τυράννου ἀδελφεόν, ἰδόντα ὄψιν ἐνυπνίου τῷ ἑωυτοῦ πάθει ἐναργεστάτην (f. ἐμφερεστάτην), κτείνουσι Ἀριστογείτων καὶ Ἀρμόδιος—Ἡ μὲν νυν ὄψις τοῦ Ἰππάρχου ἐνυπνίου ἦν ἥδε· ἐν τῇ προτέρῃ νυκτὶ τῶν Παναθηναίων ἐδόκει ὁ Ἰππαρχος ἄνδρα οἱ ἐπιστάντα μέγαν καὶ εὐεϊδέα αἰνίσσεσθαι τάδε τὰ ἔπεα,

Τλῆθι λέων ἄτλητα παθὼν τετληότι θυμῷ,

Οὐδεὶς ἀνθρώπων ἀδικῶν τίσιν οὐκ ἀποτίσει.

Simile ei quod h. l. narrat Plutarchus, matri Phalaridis obtigisse ferebatur, ut constat ex Cicerone Divinat. L. I. c. 23. Matrem Phalaridis scribit Ponticus Heraclides, doctus vir, auditor et discipulus Platonis, visam esse videre in somnis simulacra Deorum, quæ ipse Phalaris domi consecravisset: ex his Mercurium e patera, quam dextera manu teneret, sanguinem visum esse fundere cet.

555. B. Πausanίας δὲ Κλεονίχην ἐν Βυζαντίῳ παρθένον ἐλευ-

θέραν ὕβρει μεταπεμψάμενος—ἐτελεύτησεν.] Iisdem fere verbis hanc rem narrat Plutarchus Cimon. p. 482. BP. cum quo conferendus est Pausanias Lacon. p. 90. Cum Byzantii hoc facinus commiserit Pausanias, putem Heracleam Ponticam hic significari. Pausanias Φιγάλειαν vocat. De magica animarum evocatione multi multa: quorum in primis consulendi sunt De la Cerda ad Virgil. Æn. VI. p. 840. et sequ. J. Davisius ad Ciceron. Tusc. I. 16. tum vero quos laudant Cel. Ruhnkenius ad Tim. V. Ἐπαγωγὰι, et Reiskius h. l. Mem. Acad. Inscript. T. II. p. 28. Ceterum recte corrigere videtur h. l. Reiskius ἐφ' ὕβρει: sic Plutarch. Cimon. l. c. ἐπ' αἰσχύνῃ.

555. D. Εἰ μὴθὲν ἐστὶ τῇ ψυχῇ μετὰ τὴν τελευτὴν—χρῆσθαι τὸ δαιμόνιον.] Voss. εἰ μὴθὲν ἐστὶ τ. ψ. T. V. B. pro χρῆσθαι habent χαρίζεται. Librarius χαρίζεσθαι scribere voluerat: sed vulgata præstat.

555. D. Καὶ γὰρ, εἰ μὴδὲν ἄλλο φαίη τις ἂν ἐν τῷ βίῳ καὶ τῷ χρόνῳ τῶν πονηρῶν ἱ παρέχειν κακόν, ἀλλ' ἐξελεγχομένης τῆς ἀδι- 57
κίας—ἡ αἴσθησις αὐτῶν ἀνατρέπει τὴν ψυχὴν.] Edit. Steph. Xylandr. Paris. τῷ βίῳ omittunt. Ald. Bas. Voss. Harl. ἐν τῷ βίῳ καὶ τῷ χρόνῳ habent. M. Ald. ἂν τῷ βίῳ καὶ τῷ χρόνῳ. Coll. Schott. ἂν ἐν τῷ βίῳ καὶ τῷ χρόνῳ: quam lectio-
nem, cum reliquis præstet, recepimus. Forma hæc est ἐν διὰ δυοῖν, pro ἐν τῷ τοῦ βίου χρόνῳ, *diuturnitate vitæ*. Sic Ælianus H. A. XV. 25. Βίον δὲ ἵππων καὶ χρόνον διαριθμοῦσιν εἰς τόσαδε ἔτη, pro βίου χρόνον, *vitæ tempus*. Χρόνος autem plerumque de longo tempore dicitur et a βίῳ distinguitur, cuius notionis luculentum est exemplum in Plutarcho Isid. et Ofir. p. 351. E. οὐ βίον ἀλλὰ χρόνον εἶναι τὴν ἀθανασίαν. Simile est dictum Simonidis ap. Stob. S. XCVI. p. 513. Σιμωνίδης ἐρωτηθεὶς πόσον χρόνον βιώῃ, χρόνον μὲν, εἶπεν, ὀλίγον, ἔτη δὲ πολλά. Pro τῶν πονηρῶν, legendum τῷ πονηρῷ vel τοῖς πονηροῖς, ut sensus sit παρέχειν τὸ δαιμόνιον τοῖς πονηροῖς: nisi

^p ἐπ' αἰσχύνῃ in Cim. l. c. utrumque jungit Philo Jud. 860. E.

^q Idem Plutarchus tradiderat in perduto libro Ὀμηρικαῖς Μελέταις, ut refert Schol. Eurip. Alcest. fin. quem

memorat Kuhn. ad Pausan. p. 253. nostræ edit. Fragm. XI. 1.

^r Moserus legit τὸν πονηρὸν πᾶσχειν κακόν.

potius Cel. nostri Ruhnkenii emendatio admittenda videatur, qui eleganti conjectura pro παρέχειν legit ὑπάρχειν— Coll. Schott. T. B. ἐξελεγχομένης που τῆς ἀδικίας. V. ἐ. ἂν τ. ἂ. unde dedisse putem Plutarchum ἐ. γοῦν τ. ἂ. i. e. *saltem*, quæ particula in hac re propria est. Pro ἀδικίας Harl. male ἀληθείας. — Elegans est et raro obvia dictio ἀνατρέπει τὴν ψυχὴν, quæ de iis dicitur, qui cognitis circumstantibus se malis, terrentur et ab animi statu dejiciuntur. Theocritus Id. VIII. vs. 90. ἀνετράπετο φρένα λύπα. Diodor. Sic. L. XI. p. 228. ἀνατραπέντες ταῖς ψυχαῖς πρὸς φυγὴν ὥρμησαν. L. XX. p. 414. *Carthaginienſes fortiter pugnantes cadente Annone ἀνετράπησαν ταῖς ψυχαῖς*. Basil. M. Hom. IV. p. 312. E. ἀνατρέπεσθαι τὸν νοῦν. Lexicon Rhetor. MS. Ἀναπίπτειν exponit, τὰς διανοίας ἀνατρέπεσθαι. Vid. Cel. Ruhnken. Auctar. Emend. ad Hesych. V. Ἀναπεπτοημένοι. Pro ἀνατρέπεσθαι pleniori dictione, *supinum decidere*, dixit Euripides Ino ap. Valckenar. Diatrib. p. 177. ἐξ ἐλπίδων πίπτοντας ὑπτίους ὄρω. Libanius Declam. XXXI. p. 715. C. τοῦ συνειδότος αὐτὴν ὑπτίαν ἐργαζομένου, *cum conscientia illam supinam dejecisset*.

555. D. Λυσίμαχον ὑπὸ δίψης ἐκβιασθέντα καὶ παραδόντα τοῖς Γέταις τὸ σῶμα καὶ τὴν δύναμιν.] Hujus rei alibi ter meminit * Plutarchus. De Sanitate Tuenda p. 126. E. Λυσίμαχος ἐν Γέταις συσχεθεὶς δίψῃ καὶ παραδοὺς ἑαυτὸν μετὰ στρατεύματος αἰχμάλωτον, εἶτα πιὼν ὕδαρ ψυχρὸν, *Ω θεοὶ, εἶπεν, ὡς βραχείας ἡδονῆς ἔνεκα μεγάλην εὐδαιμονίαν ἀπεβαλόμην. Paulo aliter in Apophthegm. p. 183. E. Λυσίμαχος ἐν Θράκῃ κρατηθεὶς ὑπὸ Δρομαχέτου, καὶ διὰ δίψαν ἑαυτὸν καὶ τὸ στράτευμα παραδοὺς, ὡς ἔπιεν αἰχμάλωτος γενόμενος, *Ω θεοὶ, εἶπεν, ὡς μικρᾶς ἡδονῆς ἔνεκα δοῦλον ἑμαυτὸν ἐκ βασιλέως πεποίηκα. Confer Polyænum L. VII. c. 25^t. Diodor. Sic. T. II. p. 559. et ibi P. Weffelingium.

58 555. E. Ἡ ὕφθονω πολιτικῆς δόξης καὶ δυνάμεως, ἥ δι' ἡδονὴν τινὰ συνουσίας ἄνομον ἔργον ἐργασάμενος καὶ δεινόν.] Erat qui pro φθόνῳ mallet πόθῳ. Sed satis bene habet vulgata; no-

* Demetr. 915. D.

* Casaub. Strab. 462.

ἡ φθόνῳ.] Conf. Fort. Rom. p. 324.

B. φθόνῳ καὶ ταῖς πολιτικαῖς δυσμενείαις. II. 472. B. πολιτικὴ δύναμις.

tat enim invidiam quæ æmulatione civilis potentiae oritur.
Sic Lucretius L. II. vf. 59.

— *Avarities et honorum cæca cupido,
Quæ miseros homines cogunt transcendere fineis
Juris.*

et vf. 74.

*Macerat invidia, ante oculos illum esse potentem,
Illum aspeḗtari claroque incedere honore; cet.*

In Platone Symp. p. 319. G. ὑπὸ πολιτικῶν δυνάμεων, sunt promissiones munerum publicorum, quod interpretes non percepit. Similiter hæc conjunxit Xenophon M. S. L. IV. 2, 35. πολλοὶ δὲ διὰ δόξαν καὶ πολιτικὴν δύναμιν μεγάλα κακὰ πεπόνθασιν. Posteriora fere ex Euripidis consuetudine fluxisse dicas, qui ita in Medea v. 1121.

ᾧ δεινὸν ἔργον παρανόμως εἰργασμένη

Μήδεια, φεῦγε, φεῦγε.

Mox pro ἀφίεις, Voss. ἀφεῖς.

555. F. Ὡσπερ γὰρ ὁ Σιμωνίδης ἔλεγε παίζων, τὴν τοῦ ἀργυρίου κιβωτὸν εὐρίσκειν ἀεὶ πλήρη, τὴν δὲ τῶν χαρίτων κενὴν, οὕτω — γέμουσαν.] Simonides primus precio carmina composuit: quorum itaque laudes ab eo celebrabantur, ii minus ei gratiarum habebant, quam si fine mercede laudati fuissent. Hinc duas se cistas habere jocabatur, mercedum alteram, alteram gratiarum, hanc vacuam, illam plenam. Quamquam aliter hujus dicti mentem accepit Stobæus S. X. p. 130. Σιμωνίδης, παρακαλοῦντος τινὸς ἐγκώμιον ποιῆσαι, καὶ χάριν ἔξειν λέγοντος, ἀργυρίον δὲ μὴ διδόντος· δύο, εἶπεν, οὗτος ἔχω κιβωτοὺς, τὴν μὲν χαρίτων, τὴν δὲ ἀργυρίου· καὶ πρὸς τὰς χρεῖας τὴν μὲν τῶν χαρίτων κενὴν εὐρίσκω ὅταν ἀνοίξω, τὴν δὲ χρησίμην μόνην: in scriptore, unde hæc deprompta sunt, sine dubio plenius erat:—ἀνοίξω καὶ ἄχρηστον, τὴν δὲ ἀργυρίου μεστὴν καὶ μόνην χρήσιμον: aut ἀνοίξω, τὴν δὲ χρημάτων μεστὴν, deinde vertendum οὗτος, *heus tu*, et ad Simonidis responsionem referendum. Scholiast. Aristoph. Pac. vf. 696. Τὸ μέντοι περὶ τῶν κιβωτῶν τοῦ Σιμωνίδου λεγόμενον, ὅτι παρακειμένας εἶχε δύο, τὴν μὲν κενὴν, τὴν δὲ μεστὴν· καὶ τὴν μὲν κενὴν χαρίτων ἔλεγεν εἶναι, τὴν δὲ μεστὴν διδόντων· γνώριμον περιφερόμενον εὐρίσκεται,

καθ' ἱστορίαν δὲ οὐδεὶς εἴρηκεν: h. l. cum inter μεστήν et γνώρι-
 59 μων verbum excidisse putaret Editorum quidam, ut expleret
 lacunam διδόντων intrufit ex Schol. Theocrit. ad Argum.
 Id. XVI. quæ tamen vox vitiosa et in δοθέντων mutanda est.
 Atqui ego ἀργυρίου librariorum incuria in γνώριμον abiisse
 putem, et verba ita constituenda: τὴν δὲ μεστήν ἀργυρίου
 περιφερόμενον εὕρισκεται κ. i. δ. οὐ. εἰ. Περιφερόμενον est fama,
 quæ sine certo auctore, qui eam scriptis prodidit, circumfertur:
 cujus significationis exempla notavi in Ep. Crit. p. 16.
 In hoc autem Plutarchi loco membra periodi turbata vi-
 dentur, ut Reiskius quoque judicavit, refingendaque forte
 hoc modo: διορῶντες ἡδονῆς μὲν μεστήν εὐθύς κενὴν χάριν ἐχού-
 σης, ἐλπίδος δ' ἔρημον· εὕρισκousι μὲν φόβων καὶ πρὸς τὸ μέλλον
 ὑποψίας, μνήμης δ' ἀτερπoῦς πρὸς τὰ προγενόμενα, ἀπιστίας δὲ καὶ
 λυπῶν πρὸς τὸ παρὸν αἰεὶ γέμουσαν. Ad similem comparatio-
 nem Simónidis dictum adhibuit Plutarchus De Curiositate
 p. 520. A. ἂν γὰρ, ὥσπερ ὁ Σιμωνίδης ἔλεγε, τὰς κιβωτοὺς ἀνοί-
 γων διὰ χρόνου, τὴν μὲν τῶν μισθῶν αἰεὶ μεστήν, τὴν δὲ τῶν χαρίτων
 εὕρισκειν κενὴν· οὕτως ἂν τῆς πολυπραγμοσύνης τὴν ἀποθήκην ἀνοίγῃ
 διὰ χρόνου καὶ κατασκέπτηται πολλῶν ἀχρήστων καὶ ἀτερπῶν
 γέμουσαν, ἴσως ἂν αὐτῷ τὸ πρᾶγμα προσταίῃ φανέν ἡδὲς παντά-
 πασι καὶ φλυαῶδες. De cistis Simonidis satis fuse disputat
 Fulv. Urfinus ad Lyricorum Fragmenta p. 188.—Quod
 denique ad sententiam attinet, colorem duxisse videtur Plu-
 tarchus a Lycurgo, cujus locum perquam elegantem in
 Latinum sermonem transtulit Rutilius Lupus L. I. p. 10.
*Nemo enim nocens sine summo mœrore est, Iudices, sed multa
 simul eum perturbant. Quod adest, sollicitudinis plenum, quod
 futurum est, formidolosum, lex paratum supplicium ostentans,
 vitia ex vitiis coacta, occasionem arguendi maleficii captans
 inimicus: quæ quotidiano vebementer ejus animum excruciant.*
 Egregie Seneca Ep. CV. fin. *Tutum aliqua res in mala
 conscientia præstat, nulla securum: putat enim se, etiamsi non
 deprehenditur, posse deprehendi: et inter somnos movetur, et
 quoties alicujus scelus loquitur, de suo cogitat. Non satis illi
 oblitleratum videtur, non satis tectum. Nocens habuit ali-
 quando fortunam, nunquam fiduciam.* His ac talibus ratio-

nibus scelera^x fugienda esse, ipse docuit Epicurus, ut refert Plutarchus N. Suav. Vivi Sec. Epicur. p. 1090. Seneca Ep. XCVII. p. 609. et ibi J. Lips. Ceterum quam ἔννοϊαν supra tetigit noster, ἀνατρέψας τὰ κάλλιστα καὶ μέγιστα τῶν ἐν ἀνθρώποις δικαίων cet. eam pulchre expreffit Perſius Sat. III. vf. 35.

*Magne pater divum! sævos punire tyrannos
Haud alia ratione velis, cum dira libido
Moverit ingenium ferventi tineta veneno,
Virtutem videant intabescantque relieta.*

p. 556. A. Ὡςπερ τῆς Ἰνοῦς ἐν τοῖς θεάτροις λεγούσης ἀκού- 60
μεν, Φίλαι γυναῖκες—ταῦτα εἰκὸς ἐκάστου τῶν πονηρῶν τὴν ψυχὴν ἀναπολεῖν.] Hæc non apte cum antecedentibus cohærent, ut vidit etiam Cel. Reiskius, qui pro ὥςπερ corrigit ὡς γὰρ. Sed cum eadem forma proxime præcesserit, Ὡςπερ γὰρ ὁ Σιμωνίδης κ. τ. λ. mallet h. l. Καὶ ὥςπερ τ. Ἰνοῦς. Ceterum Ἰνοῦς habent Ald. Bas. Voff. et, ut videtur, Schotti Codd. ex quibus nil diversitatis adnotatum est: ab Harl. plane abest hoc nomen: in Edd. Xyl. Steph. Paris. nescio quæ incuria invexit Οἰνοῦς. Depromti autem sunt hi versus ex Euripidis deperdita fabula *Ino*, ut verissime suspicatus est Cel. Valckenarius in immortalī Diatriba in Euripidis *Fragm.* Cap. XVII. p. 173.—Pro ταῦτα corrigendum videtur ταύτη, ut melius respondeat τῷ ὥςπερ. Εἰκὸς perperam abest ab Harl. Ald. et Bas. Ἀναπολεῖν, *vin memoriam revocare, secum reputare*, elegans est verbum: sic Plato *Phileb.* p. 81. G. Philo Jud. Flacc. p. 990. D. 994. E. Leg. Caj. p. 1035. C. Vid. Interpretes ad Hefychium V. Ἀνεπόλησα. Pythagoreorum commentatio quotidiana actæ vitæ ἀναπόλησις vocatur. Epictetus Arriani L. IV. D. VI. p. 618. ἀναπόλει τὰ πεπραγμένα· πῇ παρέβην; Hierocles *Comment.* Aur. Carm. p. 213. ἡ τῆς καθημερινῆς ζωῆς ἀνάμνησις μελέτη γίνεται τῆς τῶν πρόβεβιωμένων ἀναπολήσεως.

556. B. Οὐ γάρ ἐστι θαρράλεον—ἐν οἷς προαιρεῖται τὸ πονηρόν· εἰ μὴ νῆ Δία σοφοὺς τινὰς εἶναι φήσομεν τοὺς ἀδικοῦντας:] ^z Pri-

^x Cic. Fin. I. 16.

^z Philo Jud. Euf. VIII. 387. A. seq.

^y ἱπαναπολίω. Plato Leg. IV. 603. G. Vid. omnino Cic. Leg. II. 17.

ora periodi verba omisit in versione interpretes; credo, quod Græcæ constructionis rationem non caperet. Sensus est: *non enim adeo bene consiliorum suorum rationem descriptam habet malus, ut non sæpius commoveatur et perturbetur.* Ordo hic est: οὐ γὰρ θαρράλεόν ἐστι τὸ πονηρὸν ἐν τούτοις ἃ προαιρεῖται, i. e. *non enim est constans malitia in iis quæ suscipit, vel, in suis consiliis.* Posterioris membri sententiam ita expressit Plato Menex. p. 408. B. πᾶσά τε ἐπιστήμη χωριζομένη δικαιοσύνης καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς, πανουργία οὐ σοφία φαίνεται: quem locum interpretatus est Cicero Off. I. 19.—Hyperides ap. Rutil. Lup. L. I. p. 15. *Nam, cum cæterorum opinionem fallere conaris, tu tete frustraris. Non enim te probas, pro astuto sapientem intelligi.*

556. B. Φιλοπλουτία καὶ φιλοτιμία περιμάχῃτος:] Vocem περιμάχῃτος huic loco minus aptam judico. Dicitur enim de pecunia v. c. pulchritudine et aliis rebus, quæ magna cupiditate expetuntur et de quibus adeo certatur, ut docuit Tib. Hemsterhuf. ad Lucian. T. I. p. 504. Avaritia, et aliæ cupiditates, quæ de iis rebus, quæ cupiunt, vel
61 certare paratæ sunt, περιμάχῃτοι dici nequeunt. Passionem enim vox hæc significat, non actionem. Nolim tamen quid mutare.

556. B. Τοὺς ψέγοντας φοβοῦνται καὶ τοὺς ἐπαινοῦντας δεδιέναι.] Nulla inest tautologia in his verbis: δεδιέναι enim et φοβεῖσθαι differunt, ut δέος et φόβος, de quibus vide Ammonium V. Δέος.

^a 556. C. Εὐθραυστον—καταμανθάνοντες ὡς ἔχουσιν αὐτούς.] Voff. et Harl. εὐθραστον. Sententia simili usus est Plutarchus Cohib. Ira p. 458. E. τὸ δὲ θυμικὸν καὶ μανικὸν εὐπερίθραυστόν ἐστι καὶ σαθρόν. Μοχ καταμανθάνοντες ὡς ἔχουσιν αὐτούς, Attica est constructio, in qua αὐτούς non ad ἔχουσιν, sed ad καταμανθάνοντες refertur, *cognoscentes se, in quibus sint malis.* Sic Euripides Hippol. v. 1395. ὀρᾷς με, δέσποιν', ὡς ἔχω, τὸν ἄθλιον.

556. C. Παρακαταθήκην ἀποδοῦς—ὁ φαῦλος.] Voff. et Harl. παραθήκην: quæ confusio in hac voce solennis est, et copiose

^a 558. C. σιδήρεω] Sophocl. Antig. apud Gataker. M. A. p. 116.

illustrata a V. V. Cell. L. C. Valckenario ad Herodotum L. VI. p. 471. P. Weffelingio ibid. p. 477. et D. Lennepio ad Phalar. p. 179. Attici quidem magis frequentabant παρακατατίθεσθαι et παρακαταθήκη, ut observat Phrynichus p. 138. Mæris p. 313. cui adde J. Perizon. ad Ælian. V. H. IV. 1. Sed ab aliis scriptoribus promiscue hæc dicuntur. Quin Phrynichus MSt. ex Attico, sine dubio, Oratore hæc observat: Παραθέσθαι· τὸ θέσθαι τι παρὰ μεσεγγύῳ.

Deinde pro φαῦλος corrigendum censui φιλάργυρος. Nam et de *avaris* hic sermo est, et Plutarchus, si rectam scribendi rationem sequi voluit, peculiare aliquod vitii genus ponere debuit, quod a φιλοδόξῳ et τυραννικῷ clare distingueretur: tum vero φαῦλος facili errore ex φλγρς, aut simili compendio vocis φιλάργυρος, oriri potuit. Ceterum verbi ὑπονοστεῖν, quod mox sequitur, elegans est usus, quo eximie de *fluvio* dicitur, *qui, cum terram inundavit, rursus in consueti littoris redit fines*. Sic Thucyd. L. III. p. 233. B. Plutarch. T. II. p. 366. D. de Nilo dicit, et Ælian. H. A. X. 43. plene: ὑπονοστεῖ εἰς τὰ ἑαυτοῦ μέτρα, ὑποστρέφει τὰ ἐκ τῆς φύσεως οἱ αὐτῆς ἀεὶ νενομισμένα; quo loco lectio Cod. Medic. ὑποστρέφων non inepta, nec a redundantia Æliani abhorreere videtur; sed certioribus indicatur vestigiis, vocem merum esse interpretamentum exquisiti verbi ὑπονοστεῖν ab annotatore insertum.

556. D. Καταθύοντες ἀνθρώπους ἐπὶ τυραννίσιν καὶ συνωμοσίαις ὡς Ἀπολλόδωρος.] Respicitur ad nefandam fraudem, qua sibi conjurationis socios adjunxit Apollodorus. Memorat eam Diodorus Sic. Excerpt. Peiresc. p. 265. et Polyænus Strategem. L. VI. 7, 2.—ἐπανεστήσεν οἰκέτας καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν ἐργαστηρίων τεχνίτας, καὶ μειράκιον Καλλιμέλη συναρπάσας καὶ θύσας ἐπέστησεν αὐτῷ μάγειρον Λεοντομένην· οὗτος, δειπνοποιήσας, τὰ σπλάγχνα παρέθηκε τοῖς συνωμόταις· ὧν δειπνησάντων καὶ πiónτων τὸ αἷμα οἶνον μέλανι μεμιγμένον, ἔδειξεν αὐτοῖς τὸ σῶμα, τῇ κοινωσίᾳ τοῦ μιάσματος ἐμπεδῶν τὸ πιστὸν τῆς ἐπιθέσεως· καὶ δὴ τούτοις χρησάμενος συμμάχοις κατέλυσε τὴν τυραννίδα· καὶ τύραννος ἐγένετο φονικώτατος καὶ ὠμότατος πάντων ὅσοι παρ' Ἑλλήσιν ἢ παρὰ Βαρβάροις ἐτυράννησαν. Hoc loco pro κατέλυσε, quod mani-

festo falsum est, κατέλαβε corrigit J. Davif. ad Cicer. N. D. III. 33. sed potius consueta vox Polyæno κατέσχε restituenda videtur, ut L. I. 21, 3. τῆς τυραννίδος τῶν Ἀθηναίων κατέσχε, ubi aut legendum τὴν τυραννίδα, aut var. lect. ἐκράτησε recipienda. III. 8. τὴν Ἀργείων τυραννίδα κατέσχε. VI. 45. τὴν Σαμίων ἀρχὴν κατέσχε. VII. 6, 2. τὴν Σάμον κατέσχε.

556. D. Χρήματα φίλων ἀποστεροῦντες, ὡς Γλαῦκος ὁ Ἐπικύδους] Historiam narrat Herodotus L. VI. c. 86. Glaucus Epicydis F. Spartanus depositam ab amico Milesio pecuniam, post ejus mortem, reposcentibus filiis reddere noluit. Postea oraculum consultans responsum tulit, cujus gravitate perculsus Deum veniam oravit peccati, reddiditque depositum. His Leotychides, quem narrantem ista inducit Herodotus, hæc adjungit: Γλαύκου νῦν οὔτε τι ἀπόγονόν ἐστι οὐδὲν, οὔτ' ἐστὶν οὐδεμὴ νομιζομένη εἶναι Γλαύκου, ἐκτέτριπταί τε πρόρριζος ἐκ Σπάρτης· οὕτω ἀγαθὸν μῆτε διανοέεσθαι περὶ παρακαταθήκης ἄλλο γε ἢ ἀπαιτεόντων ἀποδιδόναι. Herodotum eleganter vertit gravissimus morum censor Juvenalis Satyr. XIII. vs. 199.

*Spartano cuidam respondit Pythia vates,
Haud impunitum quondam fore, quod dubitaret
Depositum retinere, et fraudem jure tueri
Jurando: quærebat enim quæ numinis esset
Mens, et an hoc illi facinus suaderet Apollo.
Reddidit ergo metu, non moribus: et tamen omnem
Vocem adyti dignam templo, veramque probavit,
Exstinctus tota pariter cum prole domoque,
Et quamvis longa deduētis gente propinquis.
Has patitur pœnas peccandi sola voluntas.*

556. D. Ἐγὼ μὲν γάρ, εἰ θέμις εἰπεῖν, οὔτε τινὸς θεῶν οὔτε ἀνθρώπων δεῖσθαι κολαστοῦ νομίζω τοὺς ἀνοσιουργοῦντας κ. τ. λ.] Plato ita censebat: ipsam malitiam per se maximam esse pœnam malo, quod animæ præcipuam virtutem corrumpere, cujus excellentia in eo posita fit, ut recte consultet atque deliberet, adpetat bona, mala aversetur. Alia ratione idem dicebant Epicurei: naturali rerum ordine vitia suas relinquere pœnas, morbos, angoresque animi; quos ad Deos auctores ultoresque referre ineptum fit. v. p. 59.

Quam vere, nihil ad rem : Plutarchus certe, an caute satis hoc argumentò contra Epicureos, qui providentiam negant, usus sit, ipse viderit.—Γὰρ quod Coll. Schott. M. Ald. et T. V. B. præbent, cum orationem apte connectat, recipere non dubitavi. Voss. ἐγὼ μὲν ἢ θέμις εἰπεῖν.

556. D. Ὡςπερ ἔφεδρον ἀνίστημι τὴν τελευταίαν ἀπορίαν.] Non videtur cepisse interpretes vim vocis ἔφεδρος, cum vertit : *Jam enim ego ultimam dubitationem, quæ exitum priorum quæstionum mediocriter sane solutarum præstolata est, in medium adduco.* Est autem in Athleticis certaminibus succenturiatus, five tertarius, qui *sedens* expectabat, ut, duobus fociis victis, ipse tertius cum victore certamen iniret. Vide Scaligerum ad Manil. p. 417. et Ez. Spanhem. ad Callimach. H. in Del. vf. 125. et ad Julian. Or. I. p. 31. B. Weff. D. S. I. p. 293.

556. D. Εὐριπίδης—παρρησιάζεται πρὸς τοὺς θεοὺς, τὰ τῶν τεκόντων σφάλματα εἰς τοὺς ἐγγόνους τρέποντας] Respicit ad Euripidis versum ex deperdita fabula Alcmæone : quod ex Stobæo constat, qui eundem exhibet S. LXXVII. p. 454.

Τὰ τῶν τεκόντων ὡς μετέρχεται θεὸς

Μιάσματα.

Sed H. Grotius Excerpt. Trag. p. 422. auctoritate, ni fallor, loci hujus Plutarchei, versum ita constituit ;

Τὰ τῶν τεκόντων σφάλματ' εἰς τοὺς ἐκγόνους

Θεοὶ τρέπουσι.

ac vertit,

In posterorum capita mos Dīs vertere

Culpas parentum.

De hoc Tragici versu, et opinione veterum, Deos majorum peccata in posteris punire, egregia dedit Cel. Valckenarius ad Phœniff. vf. 941. et Hippol. vf. 826. cui adde Ez. Spanhem. ad Callimach. p. 265.—Mox Harl. τὸ ἀδίκως τοῦ βραδέως. Coll. Schott. M. Ald. T. V. B. τῷ ἀ. τοῦ βρ.

556. E. Αἰσῶπον ἔχοντα παρὰ Κροίσου χρυσίον κ. τ. λ.] Res nota est. Videndi sunt J. A. Fabric. B. G. T. I. p. 392^b. 64

^b Zenob. I. 47. Diogenian. I. 46. Himerius. 594.

et Interpretes ad Ælian. V. H. XI, 5. ^c quos Cel. Reiskius laudavit.—Pro *θύσῃται* mallem lectionem Harl. *θύση*: nam *ται* ex sequenti τῶ accessisse videtur. A Voss. abest ὡς ἔοικεν. Harl. transposite ὡς ἔοικεν αὐτῶ καὶ διαφορᾶς. Loco ἀνέπεμψεν Voss. ἀντέπεμψεν, Harl. ἀπέπεμψεν, quod eodem reddit: sed, ut *proficisci in Asiam* Græcis ἀναβαίνειν dicitur, eadem ratione *mittere in Asiam* ἀναπέμπειν dici potest.—De Hyampeia egerunt P. Wesseling. ad Diodor. Sic. T. II. p. 104. et L. C. Valckenar. ad Herodot. L. VIII. p. 637.

557. A. Μηνίσαι τὸ θεῖον—Σάμιος Ἰδμων ἀφίκετο.] Prodidit hoc memoriæ Herodotus L. II. p. 168.—ἦν Ῥοδῶπις· γενεὴν μὲν ἀπὸ Θρηίκης, δούλη δὲ ἦν Ἰάδμονος τοῦ Ἡφαιστοπόλιος, σύνδουλος δὲ Αἰσώπου τοῦ λογοποιοῦ· καὶ γὰρ οὗτος Ἰάδμονος ἐγένετο, ὡς διέδεξε τῇδε οὐχ ἥκιστα· ἐπεὶ τε γὰρ πολλάκις κηρυσσόντων Δελφῶν ἐκ θεοπροπίου, ὃς βούλοιο ποινὴν τῆς Αἰσώπου ψυχῆς ἀνελέσθαι, ἄλλος μὲν οὐδεὶς ἐφάνη, Ἰάδμονος δὲ παιδὸς παῖς ἄλλος Ἰάδμων ἀνείλετο· οὕτω καὶ Αἰσωπος Ἰάδμονος ἐγένετο. Ejusdem viri nomen Ἰδμων scribitur apud Ptolemæum Hephæst. L. V. p. 329.: sed Cel. Valckenarius ad Herodot. l. c. Ἰάδμων h. l. reponendum censet. Apollinem in Delphos morbo et calamitate animadvertisse, aliunde constabat Plutarcho. Respicit huc Libanius Declam. XXXIX. p. 687. B. ὁ Θεὸς ὑπὲρ Αἰσώπου χαλεπαίνων περιέβαλε * * κακοῖς, ubi manifestum est excidisse τοὺς Δελφοὺς: quæ hæc fuerint mala, significat p. 688. B. καίτοι τοῦτο ποίας οὐ νόσου δεινότερον; τίνων οὐκ αὐχμῶν βλαβερώτερον;—Mox loco Ναυπλίου Coll. Schott. T. V. B. ^dΝαυλίαν, Harl. Αὐλίαν, de quibus mihi non satis liquet. De Hyampoli egit J. Palmerius Gr. Antiq. p. 665^e. quod ipsum reponere hic tentavi.

^c Triplex erat poena sacrilegorum; vel κατακρημνίζεσθαι ἢ καταποντοῦσθαι ἢ καταπίμπρασθαι. Philo Jud. Euf. P. E. VIII. 392. C.

^d Quod codd. habent Αὐλίαν v. Ναυλίαν credo ortum esse ex faniore licet nesciam an vera lectione Δαῦλιν. Fuit hæc urbs ad Parnassum sita non procul Delphis. Vid. Palmer. Gr. An-

tiq. VI. c. 12. Cellar. T. I. p. 724. Leopard. Em. XV. 24. Δαῦλιν restituit Pausaniæ p. 166. pro Αὐλιν Harduin. ad Plin. H. N. IV. 4. p. 18. ed. 8.

^e Duplex est Hyampolis: hic Parnassia significatur. Palmer. Gr. Antiq. 668. seq.

557. B. 'Αλέξανδρον—τὸ Βραγχίδων ἄστυ συγχέαντα.] Branchidæ ^f templum Apollinis Didymæi Mileti, cujus sacerdotium eorum familia ab innumeris jam annis tenuerat, Xerxi e Græcia redeunti prodiderunt: pro quo illis beneficio urbem in Sogdiana condere concessit. Hanc postea Alexander M., odio hujus proditionis, funditus diruit, incolasque internecione delevit. Vid. Curtius L. VII. c. 5. et ibi Freinshem. Ælian. ap. Suid. V. Βραγχίδαι. et P. Wesseling. ad Herod. L. VI. p. 446. Ceterum, ut eximia est in eruendis antiquitatis monumentis Anglorum industria, ita nuper detectis hujus templi ruinis, præclaram ejus descriptionem confecerunt. Vide *Ionian Antiquities, published with permission of the Society of Dilettante, by R. Chandler. London. 1769.*

557. B. 'Αγαθοκλῆς δὲ ὁ Συρακουσίων τύραννος.] Prius Agathoclis dictum refert Plutarchus Apophthegm. p. 176. F. 'Εγκαλούντων δὲ τοῖς ναύταις αὐτοῦ τῶν Ἰθακησίων, ὅτι τῇ νήσῳ προσβαλόντες τῶν θρεμμάτων τινὰ ἀπέσπασαν. 'Ο δὲ ὑμέτερος, ἔφη, βασιλεὺς ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς, οὐ μόνον τὰ πρόβατα λαβὼν ἀλλὰ καὶ τὸν ποιμένα προσεκτυφλώσας ἀπῆλθε.

557. C. 'Ατοπώτερος τούτων 'Απόλλων, εἰ Φερεάτας ἀπόλλυσι τοὺς νῦν ἐμφράξας τὸ βάραθρον κ. τ. λ.] Ad Nonacrin Arcadiæ urbem non procul a Pheneo sitam, fons Stygis fluvii scaturiit, quod constat ex Herodoto L. VI. p. 472. § Æliano H. A. X. 40. et Porphyrio de Styge ap. Stob. Phys. p. 130. qui hæc et plura ex Callimacho et Philone Heracleota refert. Hujus aquæ cum prius per terræ hiatum, qui βάραθρον vocabatur, defluerent, postea obstructo forte barathro, Pheneatarum regionem inundarunt, urbemque absorbuerunt, ut diserte prodit Pausanias L. VIII. p. 627. ubi videndus J. Kuhnus, et Ez. Spanhemius ad Callimach. H. in Del. vf. 71. Hanc calamitatem vulgari opinione Apollini auctori tributam fuisse significat h. l. Plutarchus. Atqui hoc quidem constat, Herculem cum Apolline de tripode decertasse eumque abstulisse; nam ipse

^f De templi origine quædam Menag. D. L. I. 72.

nec. Q. N. III. 25. Antigon. Caryst. CLXXIV.

[§] Plin. Hist. Nat. II. 106. Se-

Plutarchus vel hoc libello ejus rei meminit, et multa collegit J. Davifius ad Cicer. N. D. L. III. c. 16. Quod autem additur, Herculem tripodem Pheneum deportasse, Apollinemque conceptam hac injuria iram in infantes Pheneatas effudisse, eosque inundatione perdidisse, ejus vero historiæ ratio non æque est expedita. Condita deinde in ejus locum est nova Pheneus, cui ponit Plutarchus idem contigisse quod antiquæ, ut argumentum ducat ab absurdo. Ceterum ab eo tempore ad Plutarchi ætatem plus quam mille anni effluxerunt, ut recte observat Reiskius: sed noster, ut fit, pro certo numero posuit infinitum. —Pro ἀνασπάσας, malim ἀναρπάσας.

557. C. Συβαρίταις δὲ φράζων—Ἡρας] Observat h. l. Cel. Reiskius, Sybarin a Crotoniatis bis fuisse everfam Ol. 68. A. 1. restitutam Ol. 81. A. 4. iterum everfam Ol. 83. A. 1. neque postea restitutam: cujus rei testem laudat P. Wesfelingium ad Diodor. Sic. T. I. p. 483. sequ. Ceterum ex iis quæ Athenæus L. XII. p. 521. E, F. ex Phylarcho et Heraclide Pontico refert, constat Junonem Sybaritis infensam fuisse, quamquam uterque diversam memorat causam. Oracula de eorum interitu extant ap. eundem Athenæum l. c. p. 520. A. et Ælianum V. H. III. 43.—Sed hæc Sybaritarum res cum mihi perquam
66 obscura esset, lucem petii a Valckenario, qui ecce istam mihi expromsit explicationem: “*Triplex mihi caussa innouit, cur Dea suis cultoribus fuerit irata. Tyranno sublato,* ^h*rerum illius participes cum eradicassent, ἀπεστράφη* “ τὸ τῆς Ἡρας ἄγαλμα, teste Heraclide Pontico ap. Athen. p. 521. F. — *Cum triginta vicinorum Crotoniatarum legatos occidissent, et projecissent cadavera a feris dilanianda; hæc prima malorum ipsis caussa fuisse dicitur μηνίσαντος τοῦ δαιμονίου.* videruntque magistratus eadem nocte atram in civitatem bilem evomentem Deam, quod ibid. E. Phylarchi verbis enarrat Athen. Sed gravissima caussa oraculo veteri, quod exhibent Athen. et Steph. Byzant., prædicta fuit iræ Junonis, quod herus servum, in Junonis qui templum confu-

^h Eustath. ad Dionys. Per. p. 373.

“gerat supplex, nulla Deæ reverentia tactus in ipso templo
 “verberibus affecerit, quumque is ad sepulcrum illinc con-
 “fugisset patris ipsius monumentum, abstinerit dominus ver-
 “beribus: hoc narrant Athenæus XII. p. 520. B. Diogenian.
 “Cent. III. Prov. 26. ex Pausaniæ Lex. Eustatbius in Il.
 “B. p. 225, 30. et Stephanus Byz. in Σύβαρις.—A Plutarcho
 “designati oraculi qui meminerit neminem novi: ab altero,
 “servato a Stephano et Athenæo, diversum apud Ælianum
 “V. H. III. c. 43. nihil nos juvat.”

557. C. Καὶ μὲν οὐ πολὺς χρόνος ἄφ’ οὗ Λοκροὶ κ. τ. λ.]
 i Capta Troja. Ajax Locrus Palladis sacerdoti Cassandræ vi-
 vitium intulit. Cujus sceleris non ipse solum luit pœnas,
 naufragio obrutus scopulisque adfixus, verum et contagio
 in infantes ejus cives Locros redundavit, qui morbis et
 calamitate misere vexati sunt. Hæc mala cum, quomodo
 effugerent, oraculum consultarent, responsum fuit, *Ajacis*
scelus ipsis expiandum esse, mittendis per mille continuos annos
duabus virginibus Trojam, quæ in ædibus Minervæ servili
fungerentur ministerio. Atque hanc illi religionem, quæ
 bello Phocensi demum defuit, totum illud tempus sancte
 et constanter observaverunt. Sic Scholiastes Lycophron.
 v. 1135. qui hujus historiæ testes adfert Timæum et Cal-
 limachum: cui adjungas Ælianum ap. Suidam V. Ποινὴ
 et ibi L. Kusterum, tum Jamblichum Vit. Pythag. §. 42.
 et Schol. Homer. Il. N. v. 66. Hujusmodi ministræ A-
 thenis Λουτρίδες et Πλυντρίδες dicebantur, ut notat Photius
 Lex. MS. Λουτρίδες, δύο κόραι περὶ τὸ ἔδος τῆς Ἀθηνᾶς· ἐκα-
 λοῦντο δὲ αὗται καὶ Πλυντρίδες.

Versus incerti Poetæ, qui hic leguntur, e Callimacho
 depromptos esse putavit L. Kusterus loco citato. Verum
 cum Callimachi Ἀῖτια, in quibus hæc historia, teste Scho-
 liaſte Homeri, prodita fuerat, elegiaco carmine conscripta
 fuerint, potius Euphorioni tribuendi videntur, ut acute 67
 observavit V. Cel. J. Toup. Epist. Critic. p. 162. sequ. et
 ante eum se observasse mihi dixit Valckenarius meus, qui

i Æn. Taſt. et ibi Cafaub. p. 562. eundem ad Strabon. XIII. p. 896. Hie-
 ronym. Adv. Jovinian. I. p. 35. F.

eos etiam Euphorionis esse putat, quibus utitur Plutarchus T. II. p. 682. B. Καλαὶ μὲν ποτ' ἔσαν καὶ αἱ φόβαι Εὐτελίδας κ. τ. λ. Sed illi ex Euphorionis Chiliadibus defumti sunt, quem librum laudat Suidas V. Εὐφορίων, cujus verba ita ut a Viro κριτικωτάτῳ emendata sunt, hic adscribenda videntur—^k ὁ λόγος τοῦ ποιήματος (τῶν Χιλιάδων) ἀποτείνεται εἰς τὴν Ἀττικὴν· ἔχει δὲ ὑπόθεσιν ἀποστερήσαντας αὐτὸν χρήματα ἃ παρέθετο, καὶ εἰς μακράν· εἶτα συνάγει διὰ χιλίων ἐτῶν χρησμούς ἀποτελεσθέντας· εἰσὶ δὲ βιβλία εἴ· ἐπιγράφεται δὲ ἡ πέμπτη Χίλιας περὶ χρησμῶν. Sed pro τὴν Ἀττικὴν legendum esse τὸν Ἀντίοχον, antecedentia clare arguunt, ut vidit Doctor meus suavissimus Ruhnkenius.—Pro πέπαιονται Harl. ἐπαύσαντο. Mox Ald. et Baf. ποσι. Denique non dubitavi pro vitioso Ἡ οἶαι, invitis omnibus libris, germanam lectionem Ἡοἶαι, *matutinæ*, restituere.

557. D. Οὐδὲ γὰρ Θρᾷκας ἐπαινοῦμεν ὅτι στίζουσιν ἄχρι νῦν τιμωροῦντες τῷ Ὀρφεὶ τὰς αὐτῶν γυναῖκας.] Orpheum a Thresfif interfectum fuisse, in eo omnes, qui de ejus morte aliquid prodiderunt, unanimiter consentiunt: sed pauci admodum ad hanc originem Thracum mulieres pungendi morem referunt. Quin utriusque rei vera ratio fabulosæ antiquitatis obvoluta est tenebris. Cum Plutarcho tamen pulchre facit Phanocles, qui suavissimo carmine Orphei amores et fata cecinit, cujus partem servavit Stobæus S. LXII. p. 399. Sic igitur ille in fine:

^l Θρῆκες δ' ὡς ἐδάησαν ἀρῆια (melius ἀρῆιοι) ἔργα γυναικῶν

Ἀγρια, καὶ πάντας δεινὸν ἐσῆλθεν ἄχος,

Ἄς ἀλόχους ἔστιζον, ἵν', ἐν χροῖ σήματ' ἔχουσαι

Κυάνεα, στυγεροῦ μὴ λελάθοιντο φόνου.

Ποινὰς δ' Ὀρφεὶ κταμένῳ στίζουσι γυναῖκας

Εἰς ἔτι νῦν, κείνης εἵνεκεν ἀμπλακίης.

Sed diuturna consuetudine, pictura, quæ in pænæ atque ignominia notam instituta fuerat, in honorem atque ornamentum concessit, ut constat ex Herodoto L. V. p. 374. καὶ τὸ μὲν ἐστίχθαι εὐγενὲς (Θρήσσαις), τὸ δ' ἄστικτον ἀγεννές·

^k N. B. Locus Suidæ et emend. Toupii mutile expressus est. Consule

locum Toupii.

^l D. R. ad Calc. Ep. Crit.

ubi vide P. Weffelingium. Dignum est quod adferatur testimonium Clearchi apud Athenæum L. XII. p. 524. D. qui Scythas hujus immanitatis auctores facit: αἱ δὲ γυναῖκες αὐτῶν (Σκυθῶν) τὰς Θρακῶν, τῶν πρὸς ἐσπέραν καὶ ἄρκτον (τῶν del.) περιόικων, γυναῖκας ἐποίκιλλον τὰ σώματα περόναις, γραφὴν ἐνεῖσαι· ὅθεν πολλοῖς ἔτεσιν ὕστερον αἱ ὑβρισθεῖσαι τῶν Θρακῶν γυναῖκες ἰδίως ἐξηλείψαντο τὴν συμφορὰν, προσαναγραφάμεναι τὰ λοιπὰ τοῦ χρωτὸς, ἢ ὁ τῆς ὕβρεως καὶ τῆς αἰσχύνης ἐπ' 68 αὐταῖς χαρακτὴρ εἰς ποικιλίαν καταριθμηθεὶς κόσμου προσηγορίᾳ τοῦνειδος ἐξαλείψῃ. Tetigit quoque hunc morem Plato Leg. L. VII. p. 634. Fⁿ. et Pausanias Bœotic. p. 304°.

557. D. Τοὺς περὶ Ἡρίδανον βαρβάρους μελανοφροῦντας ἐπὶ πένθει τοῦ Φαέθοντος.] P Fabula de Phaëtonis sororibus, quæ, dolore fraternæ calamitatis, ad ripas Eridani in arbores conversæ, electrum et aurum stillant, fatis est nota. Quam vero h. l. Plutarchus memorat five rem, five fabulam dicas, nil enim repugno, ejus qui meminerit præter Polybium scio neminem. Hic L. II. c. 16. λέγω δὲ τὰ περὶ Φαέθοντα—καὶ τοὺς μελανέιμονας τοὺς περὶ τὸν ποταμὸν οἰκοῦντας, οὓς φασὶ τὰς ἐσθῆτας εἰσέτι νῦν φορεῖν τοιαύτας ἀπὸ τοῦ κατὰ Φαέθοντα πένθους.

557. E. Ἀποτελευτῶσιν.] Harl. τελευτῶσιν.

557. E. Εἰ δὲ μὴ πάντα] Harl. εἰ καὶ μὴ πάντα.

557. F. Εἰ δὲ μὴ βούλει.] ^q Mallem Εἰ δὲ δὴ βούλει: nam, negatio quid sibi velit, non video; sic infra, Εἰ δὲ βούλει, τοὺς ἄλλους θεοὺς ἑάσας, σκόπει τουτονί. Tum pro καίτοι, quid si καὶ γὰρ reponamus? quamquam hoc quidem adeo necesse non est, si sententiam ita accipias: *At, si placet, hæc omittamus: etsi nullo negotio refelli possunt, cum plurima fa-*

^m Vales. Exc. Diod. S. II. p. 596. Epigr. Brunck. III. p. 253.

ⁿ Dio Chrys. XIV. 233. D.

^o Pausan. nil nisi Threßas Orpheum necasse. De viris ἐστίχθαι Pythagoreus ap. Gale Opusc. Mythol. 703.

^p De Dauniorum mulieribus atras vestes gerentibus Timæus ap. Schol. Lycophr. 1137. Conf. Salmas. ad So-

lin. p. 28. b. De fabulæ origine ad Eridanum, f. Padum, electrum e Phaëtonis casu natum, operæ pretium est legere Beckmannum ad Aristot. Mirab. Aufc. LXXXII. Plin. XXXVII. 10. Aristid. I. 263.

^q Sanum. Sensus est: si vero non vis ἀφελεῖν τὸ πλῆθος, omitte hoc, i. e. ne facias, i. e. μὴ ἀφίλει τὸ πλῆθος.

bulis sint simillima. Est quidem apud Platonem frequens elliptica locutio εἰ δὲ βούλει i. e. *si vero placet, hoc tibi concedo, vel*—*hoc consideremus*, v. c. Menone p. 13. A. Hipp. Maj. p. 96. B. Sympos. p. 317. A. Phædr. p. 338. B. Sed hoc nihil ad hunc locum.—Voff. pro βούλει habet βούλη.

557. F. Τῶν θεοξενίων καὶ τῆς καλῆς ἐκείνης μερίδος, ἣν ἀφαιροῦντες τοὺς Πινδάρου κηρύττουσι λαμβάνειν ἀπογόνους.] Disputavit de hoc festo Ed. Corfinus Fast. Att. T. II. p. 337. Sacrum autem erat ^sprimum θεοῖς ξενικοῖς, de quibus v. T. Hemsterhusium ad Hesych. T. I. p. 1694.: deinde, aliis etiam Diis. Delphis certe Θεοξένια celebrata fuisse, constat etiam ex Athenæo L. IX. p. 372. A. Θεοφάνια memorantur ab Herodoto L. I. p. 42. ubi Cel. Valckenarius etiamnum malit reponere Θεοξένια, etsi Θεοφάνια, apud Pollucem L. I. 34. et Philostratum V. A. L. IV. p. 171. occurrant. Non diversum fuisse videtur hoc festum ab Ἐπιδημία Ἀπόλλωνος apud Delphos, de quo Callimach. H. Apoll. vs. 12. et ibi Ez. Spanhem.—Τῶν delendum censet Reiskius, me quidem non repugnante^t. Pro ἀφαιροῦντες malletm ἐξαιροῦντες, quod notat, *portionem terræ, prædæ, sive aliarum rerum alicui eximiam donare*. Sic Plutarch. Quæst. Gr. p. 294. C. μερίδα ἐξαίρετον—νέμουσι. p. 299. E. 69 ἐξεῖλον. Xenophonti Rep. Laced. XV. 3. ἐξαίρετος dicitur ea portio. Eodem sensu Plato Alcib. I. p. 33. C. et Max. Tyr. VIII. 1. ἐξαιρεῖσθαι τινὶ τί. Ἀφαιρεῖν dubito hoc sensu dixisse Græcos. Singulare est, quod ex hoc loco discimus, fuisse adhuc eo tempore qui genus a Pindaro ducerent.

p. 558. A. Μέλαιναν καρδίαν κεχάλκευται ψυχρᾷ φλογί, κατ' αὐτὸν τὸν Πίνδαρον.] Hæc in Pindari, quæ extant, Odis non leguntur: verum in fragmento, quod debemus Athenæo L. XIII. p. 601. D.—τὰς δὲ Θεοξένου ἀκτῖνας προσώπου μαρμαριζοίσας δρακεῖς, ὃς μὴ πόθῳ κυμαίνεται, ἐξ ἀδάμαντος ἢ σιδάρου κεχάλκευται μέλαιναν καρδίαν ψυχρᾷ φλογί. Hinc forte colorem duxit Plutarchus Compar. Stoic. et Poët. p.

^r Exempli gr. Aristid. II. 361.

^t Repon. Aristid. I. 512.

^s Pindar. Ol. III. inscript.

1057. D. Allusit certe eo De Capiend. ex Inimic. Util. p. 91. A. κείνος ἐξ ἀδάμαντος ἢ σιδάρου κεχάλκευται μέλαιναν καρδίαν et Onofander Strateg. XLII^u. p. 124. αὐτὸς οὖν ὁ στρατηγός, ἴσως φήσει τις, ἐξ ἀδάμαντος ἢ σιδήρου κεχάλκευται^x.

558. A. Μετὰ Λέσβιον ὠδὸν.] De hoc edicto, quo Spartanī Terpandri memoriam celebraverunt, vide Ælianus V. H. XII. 50. Suidam V. et Erasmi. Adag. p. 473.

558. A. Πλέον ἔχειν ἐτέρων ἐν τε Βοιωτοῖς ὧ Φιλτιάδαι γένους ὄντες ἀξίου, καὶ παρὰ Φωκεῦσιν διὰ Δαΐφαντον.] Vera est emendatio Xylandri corrigentis: Ὀφελτιάδαι γένος ὄντες ἀξιοῦτε, quam etiam interpretando expressit. Ἀξιοῦτε sensus ipse et constructionis ratio poscit. Philtiadarum inaudita est gens: at Opheltas quidem fatis notus, de cujus posteris non dubito quin hic loquatur Plutarchus. Hunc ex Theffalia in Bœotiam cum suis copiis traduxit Peripoltas, ut refert noster in Cimone p. 478. E.: ejusque et patrem et filium, circa belli Trojani tempora, Thebis imperasse, constat ex Pausania Bœotic. p. 723. Diversus ab eo esse videtur Opheltas, Archemori F. sacerdos Jovis Nemei, a quo mons Opheltes nomen accepit: vid. Apollodor. L. I. p. 46. III. p. 175. et Tzetzem ad Lycophron. vs. 373. Idem nomen legitur apud Virgil. Æn. IX. vs. 401. Statium Theb. L. IV. vs. 780. — Daiphantus Phocensis fuit Bathylli filius. Hujus et præclarum facinus memorat, et vitam peculiari libro enarrasse se testatur Plutarchus Virtut. Mul. p. 244. B. Eodemque auctore constat, insignis victoriæ memoriam, quam quingentis ante suam ætatem annis Phocenses de Theffalis duce Daiphanto reportaverant, adhucdum festis fuisse celebratam, in libro Non suav. posse vivi sec. Epic. p. 1098. F. τὴν μὲν γὰρ Μαραθῶνι μάχην ἄχρι νῦν Ἀθηναῖοι, καὶ τὴν ἐν Λεύκτροις Θηβαῖοι, καὶ νῦν Δία ἡμεῖς τὴν Δαΐφαντος περὶ Ὑάμπολιν εὐορτάζομεν, ὡς ἴστε, καὶ 70
θυσιῶν καὶ τιμῶν ἡ Φωκὶς ἐμπέπλησται. Laudat quoque Reiskius hanc in rem Photium Cod. CLXI. et Pausaniam

^u Philo Jud. 376. D.

^x Videtur etiam imitari Heliodor. L. IV. p. 164. Ed. Bourdelot. Ergo perperam Stanleius ad Æschyl. Prom.

v. 242. Non ex Æschylo: nam et Æschylus ex Pindaro. Simile Joh. Chryf. T. II. 891. D.

Phocic. p. 800. a quo ^y Daiphantus Δαιφάνης vocatur. Variant in eodem nomine Ald. et Coll. Schott. qui Δαίφατον habent.

558. B. Λυκορμαίοις καὶ Σατιλαίοις κ. τ. λ.] Horum vero memoria fere extincta esse videtur. Lycormas Phocicum nomen esse, ex Pausania Phoc. p. 814. observat Reiskius. Ejusdem nominis, et homo fabulis fertur, v. c. in Silio Ital. L. II. vf. 367., et fluvius Ætoliæ fuit, ut constat ex libello, qui Plutarcho tribuitur, *de fluviiis* p. 1152. An forte Λυκωρείοις scripsit Noster? aut incolas saltem Lycoriæ significavit? Fuit hæc oppidum prope Delphos, v. Steph. Byz. V. Λυκώρεια et Ez. Spanhem. ad Callimach. H. Apoll. vf. 19. Sed Lycormæorum quamvis in obscuro lateat ratio, obscurior tamen est Satilæorum: horum enim quod sciam ne vestigium quidem relictum est.—Hoc loco cum mirarer, Plutarchi adhuc ætate fuisse, qui generis originem ad Herculem referrent, quamquam sciebam, posteros forte agnatorum aut Spartæ regum ^z aut Macedoniae superstites esse potuisse: incidi in amicum qui me hoc errore liberaret, *Quin tu, aiebat, hoc mirari noli: nam et nostra ætate hominum gloriosa corpora producit tellus, qui similia jactando aures nobis obtundant.*

558. B. Φιλοσοφία πρέποντος.] Ald. Bas. φιλοσοφίας πρεπόντως. Harl. φιλοσοφίας πρέποντος.

558. C. Συνεκτρέχειν ἐκείνη.] Venustus est et raro obvius hic verbi συνεκτρέχειν usus, quo notat *ejusdem esse cum aliquo magnitudinis.* ^a Sic Phintis Pythag. ap. Stob. p. 487. ^b συνεκτρέχειν ἀλλάλοις dixit de marito et uxore, qui in nuptiis pari et mutuo amore sibi respondent. Lucianus T. I. p. 493. συνεκδραμεῖν τῷ ἀνέμῳ, *tantum provebi quantum ventus pro-pellit.* Julianus Or. II. p. 54. B. συνεκθεῖν τινί. Suidas V. Δημοχάρης. Et in hunc quoque sensum accipiendus esse

^y Daiphanti vitam ipse descripsit Plutarch. v. Phot. p. 117. l. 28. Et hoc est quod Reiskius significavit.

^z Meurs. Lac. Regno. Meziriac. ad Ep. Ovid. citati Fabricio B. G. IX. p. 21.

^a Sic de amicitia similitudinem amplificavit Auſt. ad Herenn. IV. p. 61. b. ed. Berol.

^b συνζήτεις. f. restituendum Eupapio ap. Suid. v. Αἰλιανός.

videatur Ælianus H. A. XIV. 23. ubi de maxilla Xiphiæ piscis loquitur, quæ paulatim crescit, *κητουμένῳ τῷ ἰχθύϊ συνεπίγεται, simul cum reliquis piscis partibus in balænae magnitudinem procedit*; nisi forte, quod olim fuspicabar, legendum, εἰς κήτους μέγεθος τῷ ἰχθύϊ συμμάχεται (v. συνεξάγεται) καὶ ἐκείνη c.

558. C. Λαχάρους.] Lachares, qui patriam suam Athenas auctoritate et copiis Cassandri in servitutem redegit, postea a Demetrio fuit expulsus: ut refert Plutarchus Demetr. p. 904. C. F. Astutiam, qua fugæ periculum evitavit, narrat Polyænus Strateg. L. III. 7, 3. Λαχάρης, ἀλίσκομένων Ἀθηναίων ὑπὸ Δημητρίου, ἐσθῆτα οἰκετικὴν καὶ ἄγροικον ἀναλαβὼν, μέλανι χρίσας τὸ πρόσωπον, κάλαθον ὑπὸ κόπρου κομίζων, διὰ πυλίδος μικρᾶς ὑπεξελθὼν, ἐπιβὰς ἵππου, Δαρεικοὺς χρυσοὺς ἐπὶ χεῖρας ἔχων, ἔφευγεν κ. τ. λ. quo loco legendum putem, κόπρον ἐπὶ καλάθου κομίζων. ^d Cruditatem ejus notat Plutarchus N. suav. vivi fec. Epicur. p. 1090. E. Eumque Minervam ornamentis spoliasse significat De Isid. et Ofir. p. 397. D. τὴν Ἀθηναίων Λαχάρης ἐξέδυσσε: quo pertinere etiam videtur Pausaniæ illud, qui eum vocat L. I. p. 61. τυράννων ὧν ἴσμεν τότε εἰς ἀνθρώπους μάλιστα ἀνήμερον καὶ εἰς τὸ θεῖον ἀφειδέστατον. Nec dubitem quin eodem respexerit Demetrius^e Comicus in Areopagit. apud Athenæum L. IX. p. 405. F. quamquam adeo depravata sunt ejus verba, ut, qui ea ex ingenio restituat, eum valde felicem arbitrer. Sic igitur ille:

Τὸ μέγιστον οὐκ εἶρηκα· Λαχάρους τινὸς,
 Ὅτ' ἦν ὁ λιμὸς, ἐστιῶντος τοὺς φίλους,
 Ἀνάληψιν Ἀθηναίων ἐποίησε Λαχάρης
 Οὐδὲν ἐνοχλοῦσαν ἐνοχλοῦντα νῦν ἐγώ.

558. C. Ἀρίστωνος.] Fuit hic Atheniensis Philosophus et schola^f Epicuri; cumque legatus Mithridatis esset, patriæ occupavit tyrannidem; verum postea obsidione coactus Syllæ se dedit. Videndi sunt quos laudat J. A. Fabric.

^c Plat. Theæt. συνεκπίπτειν 120. B. Plut. II. 978. E. συνέπιπται.

^d Pausan. I. 25. p. 61.

^e Demetrii versus de Lachare ten-

tavit infelici successu S. Petit. Misc. VI. 22.

^f Strabo p. 610. Appian. Bell. Civ.

Pausan. Att. I. 20.

ad Dion. Caff. L. XXXV. p. 50. Variant autem in hoc nomine librarii; nam alibi Ἀριστίων scribitur, ut Reiskius quoque h. l. corrigit: alibi Ἀρίστων, ut h. l. et in Eutropio L. V. c. 6. ejusque interprete Græco Pæanio et Incerto scriptore ap. Suidam V. Γεφυρίζειν, ubi J. Toupius quoque Ἀριστίων reponere tentat, Emend. in Suid. T. I. p. 78. Ceterum eo loco Viri Cl. acumen manifestum mendum effugit, judice Ruhnkenio. Cum enim in Suida sit, πολλὰ κατὰ Σύλλου γεφυρίζων καὶ ἐπικερτομῶν ὁ Ἀριστίων, apud Plutarchum Sylla p. 460. A. αὐτὸν ἀπὸ τῶν τειχῶν γεφυρίζων καὶ κατορχούμενος ἐξηρέθιζεν ὁ Ἀριστίων, in loco vero Dionis, καὶ πυρρίχιζων καὶ γελωτοποιῶν πρὸς τοὺς πολέμιους: clarum est, aiebat V. Cel., pro πυρρίχιζων legendum esse γεφυρίζων, neque obstat Plutarchi κατορχούμενος: hoc enim non *saltans* notat, fed, ut Hesychius exponit, καταπαίζων.

558. D. Ἀναλαβόντες δ' αὐθις ὥσπερ ἀρχὴν κλωστήρος τὸν λόγον.] Edd., nescio quo errore, ἀναλαβόντος, præter Ald. et B. Elegans comparatio ab Ariadnes filo desumta esse videtur; nec dissimili ratione usus est Max. Tyr. XVIII. 8. 72 ἀναλαβεῖν τὸν λόγον ὥσπερ ἀρχὴν μακρᾶς ὁδοῦ. Ἀναλαβεῖν τὸν λόγον est *disputationem retrahere, iterum diligentius tractare*. Sic Plato Criton. p. 338. C. Rep. L. VIII. p. 491. E. X. p. 515. F. Tim. p. 527. F. Plutarch. T. II. p. 212. C. p. 353. D. p. 372. E. De S. N. V. p. 548. E. Philostrat. V. A. L. I. p. 45. et alibi. Rariori exemplo pro παλινωδεῖν, five *revocare*, ponitur ab Origene c. Celf. L. VIII. p. 748. C. ἀναγκασθήσεται γὰρ ἥτοι εἰς πέλαγος φλυαρίας ἐμπεσὼν ἀναλαβεῖν τὸν λόγον καὶ ἀθετῆσαι τὰ εἰρημένα κ. τ. λ. quam vim interpres non cepit, licet ex contextu orationis et sequentibus p. 749. A. satis sit clara. Inest autem in his verbis imitatio Platonis Parmenid. p. 56. B. ἤδη μέντοι ποτέ με καὶ ἔθραξε μή τι ἢ περὶ πάντων ταυτὸν· ἔπειτα, ὅταν ταύτῃ στῶ, φεύγων οἴχομαι, δείσας μή ποτε εἰς τινα ἄμυθον φλυαρίαν ἐμπεσὼν διαφθαῶ: ubi sine dubio legendum εἰς ἄβυσσον φλυαρίας, quod, cum per se elegans est, tum Synesii auctoritate probatur,

κλωστήρος.] Vid. Aristoph. Lyfist. v. 567. Spanhem. Ran. 1391.

candem vocem notat. Eur. Fr. incert. Musgr. 206.

qui locum diserte laudat in Dion. p. 52. A. καὶ κίνδυνος εἰς ἄβυσσόν τινα φλυαρίας ἐμπεσόντας διαφθαρεῖν· ὁ καὶ Σωκράτης ἐφοβήθη παθεῖν, καὶ τὸ πάθος (f. δέος) οὐκ ἀπεκρύψατο φίλους ἄνδρας, Παρμενίδην καὶ Ζήνωνα. Et altera præterea imitatione auctoris libri de Astrologia, qui Luciano tribuitur, p. 367. Ἰκαρος δὲ νεότητι καὶ ἀτασθαλίῃ χρεόμενος καὶ οὐκ ἐπεικτὰ διζήμενος, ἀλλ' εἰς πόλον ἀερεθεὶς τῷ νῶ, ἐξέπεσε τῆς ἀληθείης καὶ πάντως ἀπесφάλη τοῦ λόγου, καὶ εἰς πέλαγος κατηνέχθη ἀβύσσων πρηγμάτων^h. Similiter locutus est Libanius De Vit. sua p. 4. A. εἰς βάραθρον ἀμαθίας πεσεῖνⁱ.

558. E. Αἰγὸς τὸν ἡρυγγίτην λαβούσης εἰς τὸ στόμα ἅπαν ἐφίσταται τὸ αἰπόλιον κ. τ. λ.]^k Aristoteles Hist. Animal. L. IX. c. 3. et Theophrastus, ut testatur Plutarchus Sympos. L. VII. p. 700. D.—καὶ πολλάκις ἀπειπάμεθα τοῖς φίλοις οὐχ ἥκιστα· Θεοφράστου αἰνιττομένου τὸν λόγον ἐν οἷς πολλὰ συναγέοι καὶ ἰστόρησε τῶν τὴν αἰτίαν ἀνεύρετον ἡμῖν ἐχόντων—καὶ τὸ ἡρύγκιον, ὃ μιᾶς αἰγὸς εἰς τὸ στόμα λαβούσης ἅπαν ἐφίσταται τὸ αἰπόλιον. Locum corruptum probabiliter forte ita correxisse videar: καὶ πολλαχῶς ἀπειπάμεθα τοῖς φίλοις, οὐχ ἥκιστα δὲ Θεοφράστου ἀντιθέμενοι τὸν λόγον, ἐν ᾧ κ. τ. λ. Meminit ejusdem rei Noster Philosophand. c. Princip. p. 776. F. τὸ ἡρύγγιον τὸ βοτάνιον λέγουσι μιᾶς αἰγὸς εἰς τὸ στόμα λαβούσης αὐτὴν τε πρῶτον ἐκείνην (f. ἔπειτα) καὶ τὸ λοιπὸν αἰπόλιον ἴστασθαι, μέχρις ἂν ὁ αἰπόλος ἐξέλῃ προσελθὼν. Τοιαύτην ἔχουσιν αἱ ἀπορροιαὶ τῆς δυνάμεως ὀξύτητα. Varia est scriptura vocis. Turneb. τὸν ἡρυγγίτην. M. Ald. νηρυίτην, quod sine dubio ex ἡρυγγίτην ortum est. Vid. præterea J. Albertum ad Hesych. V. Ἡρύγγιον.

558. E. Ὀξύτησι καὶ μήκεσι] Ald. Bas. pro μήκεσι habent μηκέτι. Sed Xylandri Cod. et Voss. Coll. Schott. cum re-

^h Hoc et alia ex eodem libello descripsit Anonym. de Incredib. editus a L. Allatio Excerpt. Soph. cap. 14. p. 37.

ⁱ Hippocrat. Ep, XX. p. 23. F. ed. Charter.

^k Antigon. Caryst. Hist. Mir. cap. CXV. qui hæc et plura dat, legendumque monet hoc loco τὴν ἡρύγγην

Meurs. et Beckm. Add. Schol. Nicandri Ther. 645. emendandus ex Aristotele: sed nimium turbavit excerptendo. Ergo ei suum est relinquendum vitium: forte habuit ex Plutarchi Commentario in Nicandrum. Respexit ad hanc rem sed breviter Plin. H. N. VIII. 76.

73 liquis recte μήκεσι. Tum pro ἀπίστους, quod proxime præcessit, Xylander mallet ἀπίστοις, ut ad ὀξύτησι καὶ μήκεσι referretur. De admiranda rerum in hoc mundo connexionem apposite ad hunc locum disputat Synesius Insomn. p. 134. C. et sequ.

558. E. Πάθους ἐν Αἰθιοπία λαβόντος ἀρχὴν κ. τ. λ.] Respicit ad pestem, quæ bello Peloponnesiaco Athenas invasit, et gravissima Thucydidis enarratione L. II. c. 47. æternam adepta est famam. Hinc Lucretius L. VI. vs. 1139.

Ægypti e finibus ortus

Aera permensus multum, camposque natantes,

Incubuit tandem populo Pandionis—.

Maxim. Tyr. XIX. p. 231. ἐξ Αἰθιοπίας ὁ λοιμὸς ῥεῖ καὶ—
μέχρι τῶν Ἀθηνῶν προελθὼν ἔσται.

558. F. Σιωπῇ περαίνει τὸ οἰκεῖον] Videtur colorem duxisse ex nobili dicto Platonis Leg. L. IV. p. 600. F. ὁ μὲν δὲ θεὸς, ὥσπερ ὁ παλαιὸς λόγος, ἀρχὴν τε καὶ τελευτὴν καὶ μέσα τῶν πάντων ἔχων εὐθείαν περαίνει κατὰ φύσιν περιπορευόμενος¹. Idem ad similem disputationem adhibuit auctor libri, qui Aristoteli tribuitur, de Mundo, in fin. ut legitur ap. Stob. Phys. p. 14: nam, cum de duabus Parcibus locutus esset, ita de tertia pergit: τὸ ἐνεστὸς Κλώθω συμπεραίνουσα, καὶ κλώθουσα ἐκάστω τὰ οἰκεῖα· ὅπερ αἰνίττεται καὶ ὁ μῦθος· Πάντα δὲ ταῦτα οὐκ ἔστι ἄλλό τι, πλὴν ὁ θεὸς, καθάπερ καὶ ὁ γενναῖος φησὶ Πλάτων· ὁ μὲν θεὸς, ὥσπερ καὶ ὁ παλαιὸς λόγος, ἀρχὴν τε καὶ τελευτὴν καὶ μέσσην τῶν ὄντων ἔχων εὐθείως περαίνει κατὰ φύσιν περιπορευόμενος. Est autem hic locus plurimorum scriptorum imitatione celeberrimus. Respexit ad eum Philo Jud. Migrat. Abrah. p. 410. C. Plutarchus Exil. p. 601. B. θεὸς ἀρχὴν τε καὶ μέσα καὶ τελευτὴν ἔχων τοῦ πάντος εὐθεία περαίνει κατὰ φύσιν περιπορευόμενος. Ad Princip. Indoct. p. 781. F.—ἢ φησὶν Πλάτων, εὐθέα περαίνει κατὰ φύσιν περιπορευόμενος. Adversf. Colot. p. 1124. F. ^m M. Antoninus L. X. c. 11. Clemens Alex. Protrept. p. 46. A. Origenes c. Cels. L. VI. p. 640. F. Eusebius Orat. in Constant. M. p. 729ⁿ. Cy-

¹ Seq. τῇ δὲ ἔπεται δίκη τῶν ἀπολιπομένων τιμωρός. Procl. ad Hesiod. p. 178, 1.

^m Atticus Platonic. ap. Euf. P. E. XV. p. 798. D.

ⁿ P. E. XI. 531. A.

rillus c. Julian. L. III. p. 80. D. Variant in scriptura hujus loci libri. Nam Platonis quidem Edd. εὐθεϊαν habent: scriptores, a quibus laudatur, promiscue εὐθέα, εὐθεία, et εὐθεϊαν. Cod. Vatican. et MS. Stobæus, qui penes Cel. Ruhnkenium sunt, hic εὐθέα, ille εὐθεία. Apud Euseb. l. c. pro εὐθεία reponebat εὐθέα H. Valesius, quamquam fontis Platonici ignarus. Ceterum, ut pleraque a Pythagoreis transtulit Plato, sic hoc ab Archyta fumsit, cujus istam alicubi sententiam laudatam inveni: ὁ θεὸς ἀρχὰ τε καὶ τέλος καὶ μέσον ἐστὶ τῶν κατὰ δίκην καὶ ὀρθὸν λόγον περαινομένων. 74
 Dictione κατ' εὐθεϊαν περαίνεται usus est alius Pythagoreus, sive Crito sive Damippus, utriusque enim nomen præfixum est, apud Stobæum S. III. p. 44. cujus verbis, cum valde corrupta sint, age videamus an aliquid medelæ afferre possimus. Sic autem legitur: πᾶσαι γὰρ (ἀρεταὶ) ποτὶ τὸν λόγον καὶ νόμον τὸν ταύτας (φρονάσιος) συναρμοσμέναι καὶ συντεταγμέναι τυγχάνοντι· περαίνεται δὴ ὁ λόγος ἤδη μοι κατ' εὐθεϊαν, καὶ τὸ ῥητὸν ἐν πᾶσιν ἔνι· καὶ τὸ μὲν ὀρίζει καὶ περαίνει· τὸ δὲ ὀρίζεται καὶ περαίνεται. τὸ δὲ ἐξ ἀμφοτέρων αὐτῶν συγκείμενον ἅτε τῷ ὅλῳ καὶ τῷ παντὸς συναρμογὰ ἐντί· Ego vero ita corrigendum putem: π. γ. π. τ. λ. κ. τ. ν. τ. τ. σ. κ. συντεταγμέναι, τυγχάνοντι περαίνεσθαι μὴ ἀλόγως, ἀεὶ δέ τοι κατ' εὐθεϊαν. καὶ τῷ ῥηθέντ' ἐν πᾶσιν ἔνι,—συγκείμενον αὐτῷ τῷ ὅλῳ καὶ τῷ παντὸς συναρμογὰ ἐντί. Inficete verterat Gesnerus, περαίνεται, *Ceterum hæc ad instituti mei probationem satis dicta sunt*; nam de virtutibus ipsis hæc dicuntur. Αὐτῷ pro ἅτε vera est lectio, quam ex Cod. Par. A. notavit Grotius. Pro ῥητὸν, quod sine dubio vitiosum, legendum καὶ τῷ ῥηθέντ' ἐν πᾶσιν ἔνι: Scæ duæ res, de quibus diximus, τὸ ἄλογον et λογικόν, in omnibus virtutibus insunt, quod autem ex utriusque pulchra conjunctione oritur, id ipsius virtutis veluti totum essentiamque constituit. Eadem opera restituamus vocem περαίνειν Themistio Or. VIII. p. 103. B. εἰ μέλλομεν τι περαίνειν: perperam enim legitur παραινεῖν.

558. F. Οὐ μὴν ἀλλὰ πρὸς γε τὰ δημόσια.] Ald. Bas. οὐ μὲν ἀλλὰ τε τὰ δημοσίους. Coll. Schott. duorum librorum diversas lectiones habet, τὰ πρὸς δημόσια, et γε τὰ δημόσια:

hanc Harl. quoque habet, veriorque videtur quam vulgata, et interpreti in mentem venerat. Vulgata si vera esset, ἔχει pendebit a δίκη, quod duriusculum est.

- P. 559. A. Ἐν γάρ τι πρᾶγμα καὶ συνεχὲς ἡ πόλις κ. τ. λ.] In tota hac disputatione, quæ eo pertinet, ut doceatur non indecorum esse Deo posteros ob majorum delicta punire, multa, fateor, infunt ingeniose excogitata. Verum cum undique omnia quæ huc convenirent congereret Plutarchus, multa reperias quæ acutius quam verius dicta esse videantur. E quorum numero hoc est. Dixerat Plato, civitatem quam maxime unam esse oportere; in eoque non solum ejus salutem, sed essentiam quoque ponebat. vid. Rep. L. IV. p. 446. D. V. p. 461. D. F. et alibi. Quamquam Aristoteles quidem, dici vix potest quantum eam sententiam ubique exagitet. Rep. II. 2. Dixerant antiqui civitates esse immortales; propterea quod successione civium eadem manere viderentur: vid. Isocrat. Pac. 269. A. Xenophon M. S. °L. I. 4, 16. Julian. Ep. XXXV. p. 411. CP. Ergo justum est posteros ob majorum peccata poenas dare. Nil vidi magis! Valet quidem ad hominum opinionem hæc ratio, ad Deum vero, qui quid unusquisque egerit videre potest, neutiquam est transferenda. Itaque Epicurei, contra quos disputat Noster, nunquam talem justitiæ Divinæ defensionem probaverunt, sed Stoicorum nimiam severitatem deriserunt. Sic Velleius⁹ ap. Ciceron. N. D. III. 38.—*Dicitis eam vim Deorum esse ut, etiamsi quis morte poenas sceleris effugerit, expectantur eæ poenæ a liberis, a nepotibus, a posteris. O miram æquitatem Deorum! Ferretne civitas ulla latorem istiusmodi legis, ut condemnaretur filius aut nepos, si pater aut avus deliquisset*[†]? Verumtamen mox disputationem e tenebris in

⁹ Tacit. Ann. III. 6.

[†] Sic genus hominum Plato Leg. IV. 602. G. Populus Aristid. II. 46. 239. Philo Jud. Omn. Prob. Lib. 885. E. Hermias Schol. Phædr. p. 171. Conf. infra p. 562. E.

⁹ Velleius Epicureus] Potius Aca-

demicus Cotta.

[†] Ita Legem divinam Legibus Solonis confert, quod illa non genus et liberos sed ipsum maleficum puniat, Dio Chr. LXXX. 667. C, D. Bufiridem laudat Isocrates p. 391.

diem educit Plutarchus, supposito honestiore fundamento, cujus patroni olim Platonici et ipsi Stoici fuerunt, nimirum liberorum ingenia patrum malitia labes quasdam suscipere, has Deos poënis veluti medicina eluere atque purgare.

559. A. Πόλις, ὥσπερ ζῶον οὐκ ἐξιστάμενον αὐτῆς, — οἰκεῖον αὐτοῦ — μέχρῃς ἂν ἡ ποιοῦσα καὶ συνδέουσα ταῖς ἐπιπλοκαῖς κοινωνία τὴν ἐνότητα διαφυλάττη.] Pro αὐτῆς, procul dubio, legendum αὐτοῦ; nam scribendi ratio requirit, vel πόλις, ὥσπερ ζῶον οὐκ ἐξισταμένη αὐτῆς, vel, ὥσπερ ζῶον οὐκ ἐξιστάμενον αὐτοῦ: quorum hoc præstat. Mox Harleianam lectionem veriore judico vulgata οἰκεῖον αὐτοῦ. Ἡ ποιοῦσα manifesto vitiosum est. Reiskius in lectione Ald. et Baf. ἡ ποιοῦσα acquieverat. Et sic fere Voff. καὶ μέχρῃς ἂν ἡ ποιοῦσα. Ipse satis probabiliter emendasse mihi videbar ἡ ἐπιοῦσα, i. e. conjunctio civitatis, *quæ semper nova generatione recens accedit*. Sed plus tribuo Ruhnkenio nostro, emendanti ἡ ἐνοποιοῦσα^s. Sic Plato fere Rep. L. V. p. 461. E. ἔχομεν οὖν μεῖζον ἀγαθὸν τοῦ, ὃ ἂν ξυδῇ τε καὶ ποιοῖ μίαν πόλιν; Compositum ἐνοποιεῖν est apud Polybium L. VIII. c. 5. et alios.

559. A. Ταῦτά γε τοῖς Ἐπιχαρμείοις ἔοικεν, ἐξ ὧν ὁ αὐξόμενος ἀνέφυ τοῖς σοφισταῖς λόγος.] Epicharmus Siculus, antiquissimus comœdiæ poeta et philosophus, cum omnes res perpetua mutationum serie ita statueret versari, ut numquam, quæ heri fuissent, eædem hodie manerent; causam et exemplum præbuit Dialecticis argumentandi cujusdam generis, quod αὐξόμενον λόγον vocarent. Plutarchus Adv. Stoic. p. 1083. A. Ὁ τοίνυν περὶ αὐξήσεως λόγος ἐστὶ μὲν ἀρχαῖος ἡρώτηται (l. εὔρηται) γὰρ, ὡς φησὶ Χρύσιππος, ὑπὲρ (l. ὑπὸ) Ἐπιχάρμου. Epicharmi de hoc argumento versus comode servavit Diogenes Laërt. L. III. c. 12.

νῦν ὄρη καὶ τῶς ἀνθρώπων·

76

Ὁ μὲν γὰρ αὖξεθ', ὁ δὲ γὰ μὲν φθίνει·

Ἐνὶ μεταλλαγῇ δὲ πάντες ἐντὶ πάντα τὸν χρόνον.

Ὁ δὲ μεταλλάσσει κα φύσιν, καὶ οὐποκ' ἐν ταυτῷ μένει.

^s Potes servare ποιοῦσι, mutato dativo in accusat. τὰς ἐπιπλοκάς. Conf. E. ap. Delph. 387. A.

Ἄλλὰ ἕτερον εἶη κ' αὐτὸ δὴ τοῦ παρεξιστακότος·

Καὶ τυ δὴ καὶ γὰρ χθὲς ἄλλοι καὶ νῦν ἄλλοι τελέθομεν

Καὶ οὐθὺς ἄλλοι, κ' οὐποκ' αὐτοὶ καττὸν λόγον.

Respexit ad idem syllogismi genus ^tPlutarchus De Animi Tranquillitate p. 473. D. οἱ μὲν γὰρ ἐν ταῖς σχολαῖς τὰς αὐξήσεις ἀναιροῦντες, ὡς τῆς οὐσίας ἐνδελεχῶς ῥεούσης, λόγῳ ἡμῶν ἕκαστον ποιοῦσι ἄλλον ἑαυτοῦ καὶ ἄλλον. Festivissima comparatione illustravit in Theseo p. 10. C. τὸ δὲ πλοῖον, ἐν ᾧ μετὰ τῶν ἡϊθέων ἐπλευσε (sc. Theseus in Cretam) καὶ πάλιν ἐσώθη, τὴν τριακόντορον ἄχρι τῶν Δημητρίου τοῦ Φαληρέως χρόνων διεφύλαττον οἱ Ἀθηναῖοι· τὰ μὲν παλαιὰ τῶν ξύλων ὑφαιροῦντες, ἄλλα δὲ ἐμβαλόντες ἰσχυρὰ καὶ συμπηγνύντες οὕτως, ὥστε καὶ τοῖς φιλοσόφοις εἰς τὸν αὐξόμενον λόγον ἀμφιδοξούμενον παράδειγμα τὸ πλοῖον εἶναι, τῶν μὲν ὡς τὸ αὐτὸ, τῶν δὲ ὡς οὐ τὸ αὐτὸ μένει λεγόντων. Ex his puto clarum esse, quid sit αὐξόμενος λόγος; ut errare sine dubio videatur Is. Casaubonus ad Athen. II. 2. qui eum accepit pro *gradatione*, cum aliud ex alio *nectitur*, et quasi per gradus a primo ad ultimum venit: nam id quidem in omni inest disputatione, in qua apte et ordine concluditur.—Harl. αὐξανόμενος λόγος. et mox χθὲς—σήμερον.

559. B. Μείζονας τε παραλλαγὰς] Pro τε legendum γε cum Voff. illud constructionis ratio respuit, hoc vim et elegantiam addit orationi.

559. C. Ἐνέχεσθαι τοῖς ὀνειδέσει τῶν προγόνων ἀξιοῦμεν] Ἐνέχεσθαι pro ἔχεσθαι Xylander ex suo Codice recepit. Loco ἀξιοῦμεν Harl. ἀξιοῦτε.

559. C. Εἰς τὸν Ἡρακλείτειον ἅπαντα πράγματα ποταμὸν ἐμβαλόντες, εἰς δὲ οὐ φησιν δις ἐμβῆναι.] Heraclitus princeps, ut cum Platone loquar, τῶν ῥεόντων φιλοσόφων, seu eorum qui nihil certam atque definitam existentiam habere, sed omnia continua mutatione agitari dicerent; hic itaque rerum naturam cum *fluvio* comparabat, in quem idem homo non bis posset descendere, quod nunquam eadem, semper alia ejus esset aqua. Quod dictum adeo est celebre, ut fere

^t Conf. Logica III. 9, 4. Plut. II. 786. F. Chrysippus de hoc *περὶ αὐξανόμενου* Philo Jud. 951. B.

proverbii vim acceperit. Plato Theætet. p. 118. F. Cratyl. p. 265. A. λέγει που Ἡράκλειτος, ὅτι πάντα ῥεῖ, καὶ οὐδὲν μένει· καὶ ποταμοῦ ῥοῇ ἀπεικάζων τὰ ὄντα λέγει, ὡς δις ἐς τὸν αὐτὸν ποταμὸν οὐκ ἂν ἐμβαίης. Plutarch. EI ap. Delph. p. 392. B. ποταμῷ γὰρ οὐκ ἐστὶν ἐμβῆναι δις τῷ αὐτῷ, καθ' Ἡρά- 77 κλειτον. ^uNeque displicebat hæc ratio ipsis Stoicis, in qua cum mire argutarentur, non effugerunt Plutarchi censuram: vid. Adv. Stoic. p. 1083. et sequentibus. Sic certe Seneca Epist. LVIII. p. 483. *Quæcunque videmus Plato in illis non numerat quæ esse proprie putat. Fluunt enim et in assidua diminutione atque adjectione sunt. Nemo nostrum idem est in senectute, qui fuit juvenis: nemo est mane qui fuit pridie. Corpora nostra rapiuntur fluminum more. Quidquid video currit cum tempore: nihil ex his, quæ videmus, manet. Ego ipse, dum loquor mutari ista, mutatus sum. Hoc est quod ait Heraclitus: "In idem flumen bis non descendimus."* Manet idem fluminis nomen, aqua transmissa est. Hoc in amne manifestius est, quam in homine. Adde Numenium ap. Euseb. P. E. L. XI. p. 528. B. Stobæum Phys. p. 40., et quos Reiskius laudat, A. Menagium ad Diog. Laërt. Vit. Heraclit. p. 579. et Th. Gatakerum ad M. Antonin. L. IV. p. 43.

559. C. Πόλις ἐν πράγμα] ἐν abest a Voss. male!

559. D. Ἐξ αὐτοῦ γὰρ οὐχ ὑπ' αὐτοῦ γέγονεν] Sic eadem distinguit Plutarchus Quæst. Plat. p. 1001. C. ἡ δὲ ψυχὴ—οὐκ ἔργον ἐστὶ τοῦ θεοῦ μόνον, ἀλλὰ καὶ μέρος· οὐδ' ὑπ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἐξ αὐτοῦ γέγονε.

559. D. Εἰ δὲ μὴ δόξαιμι ^xπαίζειν ἐγὼ, φαίην ἂν ἀνδριάντα Κασάνδρου καταχαλκευόμενον ὑπ' Ἀθηναίων πάσχειν ἀδικώτερα—ἢ τοὺς ἐκγόνους κ. τ. λ.] Καταχαλκευόμενον, cum potius *ex aere fabricatum*, quam *conflatum* notet, huic loco non est aptum, ut vidit etiam Reiskius, qui καταχωνευόμενον corrigit. Quid si ἀνδριάντα χαλκοῦν καταχωνευόμενον dedit Plutarchus? Certe, utramque vocem facile in hanc unam conflare potuit librariorum incuria. Pro ἀδικώτερα Ald. et Bas. male ἀδι-

^u Areus Didym. ex Cleanthe adfert ipsius verba Heracliti Euf. P. E. XV. 821. D.

^x Εἰ δὲ μὴ δόξαιμι] Platonica formula Leg. VII. 629. C.

κώτατα. Ceterum forma, qua periodum orditur noster, forte a Platone fluxit, qui ita Leg. L. VII. p. 629. C. Εἰ μὴ μέλλοιμι δόξειν παίζειν, φαίην ἄν. . .

559. E. Προλέλοιπε.] In Voss. est πολέλοιπε, unde quidam correxit ἀπολέλοιπε. Sed vulgata elegans est.

559. E. Νυσάϊω δὲ καὶ Ἀπολλοκράτει, καὶ Ἀντιπάτρῳ καὶ Φιλίππῳ, καὶ τοῖς ἄλλοις ὁμοίως παισὶ τῶν πονηρῶν.] Nysæus et Apollocrates filii fuerunt Dionysii senioris: vid. Perizon. ad Ælian. V. H. II. 41. Antipater et Philippus filii Cassandri: quorum hic brevi post extinctum patrem tabe interiiit, ille Philippo succcessit, matrem Theffsalonicen intere-
78 mit, et ipse tandem sive ab Ὑ Alexandro fratre, sive Demetrio, sive Lyfimacho, dissentiant enim auctores, sublat-
tus est. Vid. qui a Reiskio laudatur, Simson Chron. A. M. 3707.—Pro παισὶ Harl. Coll. Schott. M. Ald. πασι.

p. 560. A. Ἀνέστρεψε.] Voss. ἀνέτρεψε, quod Reiskio quoque in mentem venerat, qui tamen recte vulgatam germanam iudicat et ita explicat, *reduxit eos in rectam viam*.

560. A. Μέρει διὰ μέρους.] Equidem probe scio, μέρος nonnunquam corporis membrum notare, et μέρη καὶ μέλη sæpiissime conjungi: quæ tamen ratio, nescio quo modo, mihi semper ab hoc loco aliena visa est. Malim itaque μέλει διὰ μέλους. Sic in Æliano H. A. IV. 35. ὁ βοῦς—τῷ σκέλει παίσας, συνέτριψε μέρος τι βουκόλου: eadem forte correctione legendum, μέλος.

560. A. Διαγίγνεσθαι] Coll. Schott. T. V. B. διαγίνεσθαι.

560. A. Ὑπολαβὼν ὁ Ὀλυμπιακός.] M. Ald. ὑποβαλὼν. Harl. Ὀλυμπικός. De hac confusione, vide quæ notavimus p. 549. B.

560. B. Νομίζεις ἔπεσθαι τῷ τοὺς θεοὺς ἐπιβλέπειν ἕκαστα, τὸ τὰς ψυχὰς ὑπάρχειν ἢ πάμπαν ἀφθάρτους ἢ χρόνον τινὰ μετὰ τὴν τελευτὴν ἐπιμενούσας.] Sive ut Pythagoræi et Platonici, qui animas in æternum duraturas statuebant: sive ut Stoici, qui eas diu quidem permanere at aliquando interire putabant. Cicero Tusc. I. 31. *Stoici autem usuram nobis largiuntur tamquam cornicibus: diu mansuros aiunt animos; semper negant.* Vid. J. Davis.—Voss. μενούσας.

560 B. Οὐκ ὦ γὰρ, εἶπον, ἀλλὰ μικρὸς οὕτω καὶ κενόσπουδος ὁ θεός ἐστιν, ὥστε μηδὲν ἡμῶν ἐχόντων θεῖον ἐν αὐτοῖς—ποιεῖσθαι λόγον τοσοῦτον.] Cum multa sint pro animæ immortalitate argumenta, tum hoc in primis pulcrum atque evidens est, quod a virtutibus Divinis ducitur. Si enim rerum hæc universitas a Deo procreata est, ut est profecto; ejus certe sapientiam non decet animam in easdem cum corpore spatii includere angustias: quin ut ipsa corpore præstantior est, ita ejus curriculum ultra hujus vitæ fines extensum debet esse. Simili ratione usus est Cicero Tusc. I. 49.—*Non enim temere, nec fortuito sati et creati sumus: sed profecto fuit quædam vis, quæ generi consuleret humano; nec id gigneret aut aleret, quod, cum exanclavisset omnes labores, tum incideret in mortis malum sempiternum*—. Ceterum, ne quem forte offendat forma, qua usus est Plutarchus, Οὐκ ὦ γὰρ ἀλλὰ μικρὸς cet. est hæc elegans, sed raro ea 79 obvia ironia, cujus forte exemplum ^z desumpsit a Platone suo, qui ita in Alcibiad. I. p. 32. A. ΣΩΚΡ. Οὐκοῦν, εἴπερ ἐν νῶ ἔχεις ἡγεµῶν εἶναι τῆςδε τῆς πόλεως, ὡς πρὸς Λακεδαιµονίων βασιλεῖς καὶ τοὺς Περσῶν τὸν ἀγῶνα σοι ἡγούμενος εἶναι, ὁρθῶς ἂν ἡγοῖο. ΑΛΚΙΒ. Κινδυνεύεις ἀληθῆ λέγειν. ΣΩΚΡ. Οὐκ ὦ γὰρ, ἀλλὰ πρὸς Μειδίαν σε δεῖ τὸν ὀρτυγοτρόφον ἀποβλέπειν, καὶ ἄλλους τοιούτους, οἱ τὰ τῆς πόλεως πράττειν ἐπιχειροῦσιν. κ. τ. λ.

560. B. Φύλλοις, ὡς Ὅμηρος ἔφη, παραπλησίως ἀπομαραινόμενων παντάπασιν.] Homerus Il. Z. vñ. 146 ^a.

Οἷη περ φύλλων γενεή, τοίηδε καὶ ἀνδρῶν.

Φύλλα τὰ μέν τ' ἀνεμος χάμαδις χέει, ἄλλα δέ θ' ὕλη

Τηλεθώσασα φύει, ἔαρος δ' ἐπιγίγνεται ὥρη.

^a Ως ἀνδρῶν γενεή, ἡ μὲν φύει, ἡ δ' ἀπολήγει.

560. C. Αἱ τοὺς Ἀδωνίδος κήπους ἐπ' ὀστράκοις τισὶ τιθηνόμεναι γυναῖκες ^b.] Horti Adonidis proverbii vim habent, et de rebus immaturis ac brevi perituris dicuntur. Sic Plato Phædr. p. 357. A. ὁ νοῦν ἔχων γεωργός, ὃν σπερμάτων κήδοιτο, καὶ ἔγκαρπα βούλοιτο γενέσθαι, πότρεα σπουδῇ ἂν θέρους εἰς Ἀδωνίδος κήπους ἀρῶν χαίροι, θεωρῶν καλοὺς ἐν ὀκτώ ἡμέραισιν γενο-

^a Simile Leg. VII. 627. D.

XV. 796. C. Aristid. II. 46.

^b Utitur hoc loco Attic. Euf. P. E.

^b Theophr. H. Pl. VI. 7.

μένους^c. Epictetus Arriani L. IV. D. VIII. p. 642. ἀτελές ἐστι ἐκ κηπίου Ἀδωνιακοῦ. Philostratus Vit. Apollon. L. VII. p. 311. Julianus Cæsar. p. 329. C. Simplicius ad Aristotel. de Cælo p. 6. B.—^dVid. Diogenian. I. 4. et Erasmus Adag. p. 1047. et J. Meurf. Græc. Fer. V. Ἀδωνια. Usus est eodem proverbio Euripides in Melanippe, ut Cel. Ruhnkenius ad Platonis Scholiasten docebit. Quod egregium munus eo vehementius desideramus, quo magis et ipsi Platoni novam lucem affusum iri novimus, et a summo Viri Cel. ingenio et eruditione omnia præclara expectamus.

560. C. Ἐφημέρους ψυχὰς—ἀποσβεννυμένας εὐθύς.] Sine dubio legendum, Ἐφημέρων ψυχῶν—βλαστανουσῶν, εἴτα ἀποσβεννυμένων: pertinent enim ad φθινόντων et ἀπομαραινομένων, cum quibus a communi verbo λόγον ποιεῖσθαι pendent. Pro εὐθύς Harl. Ald. et Basf. αἰί.

560. C. Σκόπει τουτονὶ τὸν ἐνταυθοῖ (θεόν)—εἴ σοι δοκεῖ, τὰς ψυχὰς τῶν τελευτώντων ἀπολλυμένας ἐπιστάμενος εὐθύς, ὥσπερ ὁμίχλας ἢ καπνοὺς ἀποπνεούσας τῶν σωμάτων—τιμὰς ἀπαιτεῖν τοῖς τεθνηκόσιν.] Levis fane est ratio, et quæ ad hominum tantum valeat superstitionem. Similiter fere Cicero Amicit.

C. 4. *Plus apud me antiquorum auctoritas valet, vel nostrorum majorum, qui mortuis tam religiosa jura tribuerunt: quod non fecissent profecto, si nihil ad eos pertinere arbitrarentur.*—Quod vero ait Plutarchus, ψυχὰς ὥσπερ ὁμίχλας ἢ καπνοὺς ἀποπνεούσας τῶν σωμάτων, respicit ad Epicureos, qui ita et sentiebant et loquebantur. Sextus Empiricus L. IX. Adv. Physf. p. 568. καὶ οὐχ, ὥς ἔλεγεν ὁ Ἐπίκουρος, καπνοῦ δίκην σκιδνάνται. Lucretius L. III. v. 437.

*Et nebula ac fumus quoniam discedit in auras:
Crede animam quoque diffundi, multoque perire
Ocius, et citius dissolvi corpora prima,
Cum semel omnibus e membris ablata recessit.*

vf. 456.

Ergo dissolvi quoque convenit omnem animam

^c Respicit Stob. Physf. p. 105, 159.

Schottus.

^d Suid. At nec Zenob., nec Pausanias ut in nota ad Diogen. vult

^e Epicur. Epist. ad Herodot. Diog. L. X. 65.

Naturam, ceu fumus in altas aëris auras.

Hanc dicendi formam ipse frequentavit Plato Phædon. p. 381. A. τὰ δὲ περὶ τῆς ψυχῆς πολλὴν ἀπιστίαν παρέχει τοῖς ἀνθρώποις, μὴ ἐπειδὴν ἀπαλλαγῇ τοῦ σώματος, οὐδαμοῦ ἔτι ᾗ, ἀλλ' ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διαφθείρεται τε καὶ ἀπολλύεται, ᾗ ἂν ὁ ἄνθρωπος ἀποθάνῃ, εὐθὺς ἀπαλλαττομένη τοῦ σώματος, ὥσπερ πνεῦμα ἢ καπνὸς διασκεδασθεῖσα οἷχεται διαπταμένη, καὶ οὐδὲν ἔτι οὐδαμοῦ ᾗ. — festive 348. C. ὅμως δὲ μοι δοκεῖς. . . . δεδιέναι τὸ τῶν παίδων, μὴ ὡς ἀληθῶς ὁ ἄνεμος αὐτὴν ἐκβαίνουσιν ἐκ τοῦ σώματος διαφυσᾷ καὶ διασκεδάννυσιν· ἄλλως τε καὶ ὅταν τύχῃ τις μὴ ἐν νηνεμίᾳ ἀλλ' ἐν μεγάλῃ τινὶ πνεύματι ἀποθνήσκων. — p. 385. G. et p. 387. C. μὴ φοβηθῇ ὅπως μὴ ὑπὸ τινῶν ἀνέμων διαφυσθηεῖσα καὶ διαπταμένη οἷχεται. — Olympiodorus MSt. ad hunc locum p. 28. Homerum hujus sententiæ auctorem facit: ἥς δόξης ἦν καὶ ὁ ποιητής,

Ψυχὴ δ' ἐκ ρεθέων πταμένη αἰδόσδε βεβήκει
καὶ

ᾧ Ὀιχετο τετριγυῖα κατὰ χθονὸς ἥ τε καπνός.

In eandem rem versus legitur apud Plutarchum Isid. et Osir. p. 360. C^f.

ᾧ κύμοροι καπνοῖο δίκην ἀρθέντες ἀπέπταν.

560. D. Ἡρακλῆς ὑφελὼν τὸν τρίποδα.] Vide quæ p. 557. C. notavimus.

560. D. εἴ Ἀχρὶ τοῦ πολλὰ τοιαῦτα προθεσπίζεσθαι καὶ καθ' ἡμᾶς, οἷα καὶ Κόρακι τῷ Ναξίῳ χρησθῆναι λέγουσιν.] In Edd. temere ac magno sententiæ detrimento hæc cum antecedentibus conjunguntur. Porro ipsa constructionis ratio 81 postulat Ἀχρὶ γὰρ cet. — Ceterum quid causæ esse dicamus, quod non recens exemplum adferat Plutarchus, qualia multa suo tempore extitisse ait, sed ad remotam antiquitatem confugiat. Forte exempla hæc talia fuerunt quale illud Archilochi; quæ cum recenti essent memoria, et colloquentibus amicis, utpote Delphis, nota, Plutarchus ea reticere fatius duxit. Sed ne hæc quidem ratio mihi satisfacit.

^f Empedoclis. v. Sext. Emp. p. 160. D.

mortalitatis pertinent, expertia ἀποδείξεως. Plotin. 467. A. D.

^g Hæc ad historica argumenta im-

560. D. Τὸ ὀνομαζόμενον ξένον] Clarum est, ζόμενον a frequenti ξένον perperam accessisse, et legendum esse ὄνομα ξένον, ut viderat jam Xylander. Ὀνομα et πρᾶγμα sæpissime conjungi, neminem facile fugiat.

560. E. Ὁ γὰρ ἀποκτείνας ἐν τῇ μάχῃ τὸν Ἀρχίλοχον ἐκαλεῖτο ^h Καλώνδης—ιλάσασθαι τὴν τοῦ Ἀρχιλόχου ψυχὴν.] ⁱ Historia eodem fere modo narratur ab Æliano apud Suidam V. Ἀρχίλοχος.—Aristides Or. Plat. II. p. 293. οὐδ' ἂν ὁ γ' Ἀπόλλων—τὸν ἀποκτείναντα Ἀρχίλοχον, ὃς τὸ πάντων ἔξοχον καὶ δυσχερέστερον εἶδος τῆς ποιήσεως μετεχειρίζετο τοὺς ἰάμβους, ἐξεργεν ἂν τοῦ νέω, φάσκων οὐκ εἶναι καθαρὸν, καὶ ταῦτ' ἐν πολέμῳ τοῦ φόνου συμβάντος· ἀλλ' ὅμως ἐτίμησε τὸν Ἀρχίλοχον, καὶ Μουσάων θεράποντα προσεῖπεν, ἀλλ' οὐκ ἀνθρώπων διάκονον οὐδενός. Dio Chrysostomus Orat. XXXIII. p. 397. C. τὸν μὲν γε ἀποκτείναντα αὐτὸν (Ἀρχίλοχον) ὁ Ἀπόλλων ἐξελαύνων ἐκ τοῦ νέω, Μουσῶν αὐτὸν ἀνεῖπε (f. ἀνεῖλε) θεράποντα ἀνηρηκέναι· καὶ τὸ δεύτερον, ὡς ἀπελογεῖτο ἐν πολέμῳ λέγων ἀποκτεῖναι, πάλιν Μουσῶν θεράποντα ἔφη τὸν Ἀρχίλοχον. Libanius Orat. de Vita sua p. 27. B. Declam. XXIX. p. 687. ὁ δὲ ὑμᾶς ὥσπερ τὸν τοῦ Ἀρχιλόχου φονέα διαρρήδην ἐξελαύνει τοῦ νέω, Μουσῶν ὑμᾶς ἀπεκτονέναι καὶ αὐτοῦ θεράποντα ὑπειπών. Ab CEnomao tamen Archilochi interfector vocatur Archias, ap. Euseb. P. E. L. V. p. 228. C. Οὐκ οὐν ἄδικος ἢ πρὸς τὸν Ἀρχίαν ἀπειλή, οὐδ' ἄκαιρος ἢ Πυθία τιμωροῦσα τῷ Ἀρχιλόχῳ τῷ πάλαι νεκρῷ, καὶ κελεύσασα ἐξιέναι τοῦ ναοῦ τὸν ἐναγῆ· Μουσάων γὰρ ἀπέκτεινε θεράποντα. Origenes c. Celf. L. III. p. 462. A. Ἀλλὰ καὶ Μουσῶν θεράποντα εἰπὼν τὸν Ἀρχίλοχον ἄνδρα ἐν κακίστῃ καὶ ἀσελγεςτάτῃ ὑποθέσει ἐπιδειξάμενον τὴν ἑαυτοῦ ποιητικὴν, καὶ ἥθος ἀσελγὲς καὶ ἀκάθαρτον παραστήσαντα, ὅσον ἐπὶ τῷ θεράποντα εἶναι τῶν Μουσῶν, νομιζομένων εἶναι θεῶν, εὐσεβῆ τινα ἀνηγόρευσεν. Vid. ad h. l. Spencerum, T. Hemsterhuf. ad Callimachi Fragm. p. 590. et quos Reiskius laudat Menagium ad Diog. Laërt. L. IX. c. 56. et J. Fabric. B. G. T. I. p. 572. qui simul observat Coracem Archilochi percussorem et Coracem Protagoræ magistrum ab Abulpharagio fuisse con-

^h Calondas frater Arati. Vid. Vit. Arati ab init.

ⁱ Plin. H. N. VII. 30.

fufos.—Harl. ἐπώνυμον et ἐξιλάσασθαι. Denique cum omnium scriptorum, quos laudavimus, consensu constet, Ar- 82
chilochum a Pythia Musarum θεράποντα vocatum fuisse, hoc ipsum pro ἱερὸν ἄνδρα substituere aliquando malui. Sed cum vulgata fatis videatur bona, præstat nil mutare^j.

560. E. Ταίναρος· ἐκεῖ γὰρ φασὶν—Τέττιγα τὸν Κρήτα πόλιν κτίσαι—παρὰ τὸ ψυχοπομπεῖον.] Facit huc Hefychius Τέττιγος ἔδρανον· ἢ Ταίναρος· Τέττιξ γὰρ ὁ Κρής Ταίναρον ἔκτισεν.—Coll. Schott. M. Ald. T. V. B. περὶ τὸ ψυχ.^k

p. 561. A. ^lΧάριτας ἢ τινὰς κολάσεις.] Conjeci χάριτας καὶ τιμὰς ἢ κολάσεις. Neque enim τινὰς ferri hic potest, et χάρις sæpissime cum τιμῇ conjungitur.

561. B. ^mΠαῖδας ἢ φίλους ἢ γένος ἢ οἰκεῖον αὐτῆς] Coll. Schott. et Harl. sine ἢ habent, γένος οἰκεῖον: quod melius, sine dubio, est quam vulgatum. Nisi forte quis malit, παῖδας ἢ γένος ἢ φίλους ἢ οἰκεῖους: solet enim hæc jungere Plutarchus, v. c. Thef. p. 4. F. T. II. p. 143. A. καὶ φίλους καὶ οἰκεῖους. et alibi sæpe.

561. B. Καὶ δίκην τίνοντας * * * οὐδεὶς ἂν ἀγαπήσειεν κ. τ. λ.] Locum stellis notavimus, quod pauca quædam excidisse videntur, ut vidit etiam interpres. Reiskius quidem supplet, τίνοντας, χρῆ δάκνεσθαι (vel σφόδρα λυπεῖσθαι) καὶ ἐνθυμηθεὶς ταῦτα οὐδεὶς ἂν ἀγαπ. Sed ne sic quidem omnia plana sunt, nec integra oratio ab ἔχω μὲν pendere potest.

561. B. Ἐπὶ ταῖς τοῦ Διὸς τιμαῖς ἄδικον γενέσθαι καὶ ἀκόλαστον.] Sic in Amatorio p. 760. B. ἄρ' οὖν ἐραστῶν τοσούτων γεγονότων καὶ ὄντων οἶσθα ἐπὶ ταῖς τοῦ Διὸς τιμαῖς προαγωγὸν ἐρωμένου γερόμενον: quod perperam vertit interpres, —*ullum nosti, qui vel Jovis honorandi gratia amasium prostituisset?* Redde—*qui vel Jovis honores depactus esset, ut amasium pro-*

^j Conf. Æl. V. H. X. 13. Galen. Protrept. Cap. IX. Solin. p. 8. E. ibique Salmaf.

^k Meurf. Cret. p. 223. nil præter duos hos locos habet.

^l 561. A. Sic ἀγωνίζομαι et διαγωνίζ. opponit Junc. Stob. 588, 52—56. Res ipsa proverbialis Propert. II. 25. 25.

^m 561. B. τιμὰς ἀνατρεπομένας.] Hoc damnatis erat suetum. Tacit. Ann. III. 14. Malefici in theatris antequam interficiuntur splendidis vestibus ornantur, Salmaf. ad Spartian. Hadrian. 17. Am. Marcellin. p. 370. ed. Paris. Simile ad explicationem Dio Chryf. IV. 70. A, B.

stitueret. Sic fere Lucianus Amor. p. 886. ἄρ' οὐκ ἂν ἡ μία νύξ τῶν τοῦ Διὸς σκήπτρων ἐτιμᾶτο. Ceterum Reiskius corrigit: ἀδικὸς—ἀκόλαστος: quamquam vulgata vitiosa non est.

561. B. Ἐχω μὲν τινα καὶ λόγον εἰπεῖν, ἑναγχοῦς ἀκηκοῦς, ὁκνῶ δὲ μὴ φανῇ μῦθος ὑμῖν.] Imitatur Platonem, qui eadem verecundia præfatus est fabulæ de inferis in Gorgia p. 312. E. Ἀκουε δὴ μάλα καλοῦ λόγου, ὃν σὺ μὲν ἡγήσῃ, ὥς ἐγὼ οἶμαι, μῦθον, ἐγὼ δὲ λόγον· ὥς ἀληθῆ γὰρ ὄντα σοὶ λέξω, ἃ μέλλω λέγειν. Sic ipse Plutarchus, cum narrationem fimilis fabulæ de Timarcho Chæronensi *orditur, in De Genio Socrat. p. 589. F. Ἀ δὲ Τιμάρχου τοῦ Χαιρωνέως ἠκούσαμεν ὑπὲρ τούτου 83 διεξιόντος οὐκ οἶδα μὴ μύθουςⁿ * * * λογίσωνται, σιωπᾶν ἄμεινον· Μηδαμῶς, εἶπεν ὁ Θεόκριτος, ἀλλὰ διέλθε αὐτά· καὶ γὰρ, εἰ μὴ λίαν ἀκριβῶς, ἀλλ' ἐστὶν ὅπη ψαύει τῆς ἀληθείας καὶ τὸ μυθῶδες: lacunam forte ita suppleas,—μύθους οἱ πολλοὶ ὑμῶν λογίσωνται καὶ σιωπᾶν ἄμεινον. Symposiac. L. IX. p. 740. B. ἔφη, πολλὰ τοῦ μὲν ἡμῖν τὸν Πλάτωνα προσπαίζειν διὰ τῶν ὀνομάτων, ὅπου δὲ μῦθόν τινα τῶ περὶ ψυχῆς λόγῳ μίγνυσι χρῆσθαι μάλιστα τῶ νῶ. Porro Plato in Phædone p. 399. A. cum narrationem de conditione hominum post mortem orditur, fabulam se narrare profitetur, εἰ γὰρ δεῖ καὶ μῦθον λέγειν καλὸν, ἄξιον ἀκοῦσαι. Ad quem locum digna est quæ adferatur explicatio Olympiodori MSS. Καλὸν ἔφη τὸν μῦθον, ὥς καὶ τὸ φαινόμενον κατὰ φύσιν ἔχοντα, καὶ οὐδὲν ἀπεμφαῖνον. Διὸ ἢ ταῦτα εἶναι τὰ πράγματα ὥς ἀληθῶς φαίη τις ἂν, ἢ τοιαῦτα καὶ οὐ πόρρωθεν τὸ μυθικὸν ἔχοντα· ἴσως δὲ ὅτι καὶ μῦθος καὶ λόγος ὁ αὐτὸς εἶναι δύναται· λόγος μὲν ὅτι καὶ τὰ πράγματα τοιαῦτα, μῦθος δὲ ὅτι αἰνίξασθαι δύναται καὶ βελτίονα ὑπερέχοντα. 1. ὑπάρχοντα. Tali modo semper μῦθος et λόγος distinguuntur. Plato Phædon. p. 376. H^o. ἐννοήσας ὅτι τὸν ποιητὴν δέοι, εἶπερ μέλλοι ποιητῆς εἶναι, ποιεῖν μύθους ἀλλ' οὐ λόγους. Leg. L. IX. p. 659. G. μῦθος ἢ λόγος, ἢ ὅ τι χρὴ προσαγορεύειν αὐτόν. Aristides T. I. p. 25. εἴτε καὶ λόγον εἴτε καὶ μῦθον χρὴ φάναι. Sic p. 21. Libanius Declam. IX. p. 357. C. μῦθον τὸν λόγον ἡγούμεν P.

ⁿ Quare Plato fabulas de Inferis prodiderit Diog. L. III. 79, 80.

* Longus II. 48. ed. Jungerm.

^p Heinf. ad Max. Tyr. p. 113. ed. Heinf. Dio Chryf. Or. I. p. 10. D. XXXVIII. 457. D. corrige. Vid. Exc.

Λόγος in μύθῳ est veritas quæ in fabulæ involucro latet: sic Origenes c. Celf. L. I. p. 330. D. ἰδιῶται μύθους ἀκούσαντες, ὧν τοὺς λόγους οὐκ ἐπίστανται, μέγα ἐπ' αὐτοῖς φρονοῦσι.--

561. B. Ὀλυμπικός.] Coll. Schott. Ὀλυμπιακός.

561. B. Ἐάσατε—ἀποδοῦναι με τῷ λόγῳ τὸ εἶδος, ὕστερον δὲ τὸν μῦθον—κινήσομεν] ⁹ Εἶδος satis probabiliter vertit interpres, *id quod reliquum est*: notat enim, *id quod rei convenit*. Veruntamen hac me ratione offendit, quod de fabula, quam narraturus est, eodem verbo usus est, μόνῳ οὖν χρῶμαι τῷ εἰκότι. Cum enim μῦθον a λόγῳ diferte distinguat, utriusque τὸ εἶδος minus bene tribuere videtur. Malim certe τὸ συνεχές, i. e. *reliquum, continuationem*. Hoc sensu dixit Julianus, Or. II. p. 69. D. τὸ συνεχές ἀποδοῦναι τῷ λόγῳ.

561. B. Τὸν μῦθον—κινήσομεν] Elegans est locutio. Sic Euripides Electr. v. 302. κινεῖς μῦθον. Plato Politico p. 176. E. ἐγείρειν μῦθον. p. 186. F. κινεῖν λόγον. Sext. Empir. c. Mathem. p. 16. D. Joh. Chryf. Hom. Antioch. XV. p. 168. D, E. XIX. p. 213. B.

561. C. Πῇ δὲ εἰκότα καὶ ὅμοια.] Absunt hæc a Harl. In Voss. est πῇ δὲ εἰκότως ὅμοια. An forte ἐπεικῶς ὅμοια scripsit?

561. C. Ὑπὸ τοῦ Βίωνος.] Inducenda hæc esse vel me ta- 84 cente quivis videat: etenim tam manifeste glossam sapiunt, quam quod maxime. Prius pro αὐτὸν corrigere tentabam ἂν τινα, ut sensus sit, *Qua vero ratione Bionis comparatio cum nostra quaestione conveniat, latere quem posset*.

561. E. Προσέχειν ἀξιοῦντες ἑαυτοὺς.] Legendum ἑαυτοῖς, ut vidit etiam Reiskius.

p. 562. A. Περιμένειν καὶ μέλλειν ἄχρις ἂν ἐκχυθεῖσα τοῖς πάθεσιν ἐμφανῆς γένηται κακόφρονα τὸν ἀφανῆ πραπίδων καρπὸν ὥς φησὶ Πίνδαρος ^s.] Reiskius corrigit—κακόφρονα κεύθουσα τὸν ἀφανῆ π. κ. quod tamen adeo necesse non videtur, quod

4. LIII. 554. A. LX. 580. D. Philo Jud. 1007. E. hinc expl. φύσις est allegoria.

⁹ εἶδος.] f. ἐξῆς. Clem. Alex. Str. I. 591. A. Plut. II. 66. D. 546. B. Plat. Tim. 523. D. Liban. T. II. p. 58. C.

^r At hæc videtur certa quædam

constructionis forma esse. Veluti Cic. Tusc. III. 22. *Legimus Clitomachi librum quem ille misit*—Conf. Ind. Gr. Voc. Αὐτός et Ἐκεῖνος.

^s Reprehendit hanc tarditatem infligendæ poenæ Isocrat. Lochit. p. 683.

καρπὸν ab γένηται pendere potest, ellipfi τῆς κατὰ. Magis arridet Ruhnkenii emendatio—κακόφρονα τ' ἀμφάνη πραπίδων καρπὸν, qua ἀμφάνη pro contracto ἀναφάνη, proferat, edat, accipit. Voss. ἄχρι. Harl. ἀφανῆ.

562. A. Ἡσιόδου—Μηδ' ἀπὸ δυστήνοιο τάφου—σπερμαίνειν γενεὴν κ. τ. λ.] Hesiodi versus est Op. et D. vf. 735. ubi pro δυστήνοιο legitur δυσφήμειο.—Vetus est, eaque et nostra ætate omnium fere consensu confirmata opinio, similes fieri parentibus liberos, non domestica tantum disciplina, quod diuturna consuetudine, sponte sua ad eorum imitationem inducantur; sed potius ipsa natura, qua ita comparatum sit, ut quidquid nascitur id ejus similitudinem referat, e cujus semine ortum est. Stoici, qui abstrusissimas res suis acuminibus persequiebantur, neque huic quæstioni deesse voluerunt. Princeps ejus familiæ Zeno [†]aiebat, τὸ σπέρμα σύμμιγμα καὶ κέρασμα τῶν τῆς ψυχῆς δυνάμεων ὑπάρχειν ἀσπασμένον, ut refert Auct. Plac. Phil. V. 4. et Plutarch. de Cohib. Ira p. 462. F. Venit deinde maximo vir ingenio Chrysippus, qui ex hac similitudine demonstraret, nasci simul cum corpore animam. Sic noster Adv. Stoic. p. 1053. D. ^u γίνεσθαι μὲν γὰρ φησὶ τὴν ψυχὴν ὅταν τὸ βρέφος ἀποτεχθῇ, καθάπερ στομάσει τῇ περιψύξει τοῦ πνεύματος μεταβαλόντος· ἀποδείξει δὲ χρῆται, τοῦ γεγονέναι τὴν ψυχὴν καὶ μεταγενεστέραν εἶναι, μάλιστα τῷ καὶ τὸν τρόπον καὶ τὸ ἦθος ἐξομοιοῦσθαι τὰ τέχνα τοῖς γονεῦσι. Conjecit se in eandem a Chrysippo extructam περίψυξιν Panætius, ut Ciceronis testimonio constet Tusc. I. 32. *Volt enim* ^x (Panætius) *quod nemo negat, quicquid natum sit, interire; y nasci autem animos, quod declaret eorum* ^z *similitudo qui procreantur: quæ etiam in ingeniis non solum in corporibus appareat.* Verecundius in hac re versabantur Platonici, qui, experientiæ contenti evidentia, in exquirenda causa non argutabantur, sed subinde

[†] Gatak. M. A. p. 38. a. Areus Didym. Euf. P. E. XV. 821. C.

^u Gatak. M. A. p. 107. A. 357, b. A, B. Porphy. Adv. Boeth. Euf. P. E. XV. 813. C, D.

^x Cleanthi tribuit Nemesius N. H.

p. 49.

^y De animi ortu Stoicorum appo- sita Menag. De Laert. VII. 158.

^z De similitudine quid Plotin. p. 232. A.

commonebant, maximum esse momentum ad generosam stirpem procreandam, ut bene animo atque corpore affecti 85 ad generationem accedamus; quod vitia atque virtutes parentum in liberorum ingenia transfirent. Vide Platonem Leg. L. II. p. 584. E. VI. p. 622. B—D. et 623. C. ^a Pertinet ad hanc rem locus ^b Aristoxeni ap. Stob. S. XCIX. p. 542 ^c.—πολλὰ δὲ εἶναι ἐν οἷς ἡ ὀψιμαθία ἐστὶ βελτίων, οἷον καὶ τὸ τοῦ ἀφροδισιάζειν πρᾶγμα· δέον οὖν ἐστὶ παῖδας οὕτως ἄγεσθαι διὰ τῶν ἀσωμάτων ἀσχόλους, ὥστε μὴ μόνον μὴ ζητεῖν, ἀλλ' εἰ δυνατὸν μὴδὲ εἶναι τὴν τοιαύτην συνουσίαν ἐντὸς εἴκοσιν ἐτῶν· ὅταν δὲ καὶ εἰς τοῦτο ἀφίκηται, σπανίοις εἶναι χρηστέον τοῖς ἀφροδισίοις· τοῦτό γαρ πρὸς τε τὴν γεννώντων καὶ γεννησομένων εὐεξίαν πολὺ συμβάλλεσθαι· ἔλεγε δὲ καὶ μήτε τροφῆς μήτε μέθης πλήρη ταῖς γυναιξὶν εἰς τὸ γεννᾶν ὁμιλεῖν· οὐ γὰρ (οἱ ταῖς) ἐκ φαύλης καὶ ἀσυμφώνου καὶ ταραχώδους κράσεως εὐρυθμὶ καὶ καλὰ, ἀλλ' οὐδὲ ἀγαθὰ τὴν ἀρχὴν γίνεται. Verba corrupta ita restituas.—τὸ τοῦ ἀφροδισιάζειν πρᾶγμα· δεῖν οὖν εἶναι παῖδας ὄντας ἄγεσθαι διὰ τῶν ἀσκημάτων ἀσχόλους κ. τ. λ. Ἀσκημάτων ex Cod. Paris. ad marginem libri sui annotavit Grotius. Mox post μὴδὲ εἶναι, inferendum ἡγεῖσθαι vel simile, ut vidit etiam Gefnerus: aut, pro εἶναι legendum εἰδέναι^d. Denique pro οἱ ταῖς legendum οἷον τε, et in fine γίνεσθαι: quorum illud etiam viderat G. Koen. ad Corinth. Dial. p. 65. Porro, ut in rem præsentem veniamus, consentit cum Plutarcho ejus histrio, recentior Græculus qui initio libri de Nobilitate ap. Stob. S. LXXXVI. docet λεληθείας τινὰς ἀρχὰς καὶ σπέρματα ἀρετῆς συγκαταβάλλεσθαι τοῖς γεννωμένοις, ὥσπερ τῷ Τηλεμάχῳ τὸ Ὀδυσσεύς, ἐφ' οὗ καὶ πάνυ (f. εὖ πάνυ, egregie) τῷ ὀνόματι (ὁ) ποιητῆς εἴρηκεν, Πατρὸς ἐνέστακται μένος ἡν, ὡς ἂν ἐν ταῖς σπερμάτων ὀλίγαις σταγόσι καὶ τῶν ἀρετῆς συρρέόντων ἀγαθῶν. Adde Jamblichum Vit. Pythag. c. 212, 213. Proclum ad Hesiod. l. c. p. 157^e.

^a Æneas Gaz. p. 39.

^b Aristoxeni locum tentavit etiam cl. Eldikius Spec. Susp. c. 2. p. 14. Aristoxeni locus ex Ocello Lucano defumtus. p. 534. ed. Gal.

^c Atqui eadem ex Aristoxeno sumfit Jamblich. V. P. 209, 210. ubi

pleniora sunt.

^d εἶναι et εἰδέναι confus. in Diog. L. VIII. 23, et 30. utrobique alterum restituendum Dio Chr. VIII. 133. C. μὴδὲν leg. μὲν.

^e Philo Jud. 999. E.

562. A. Οὐκ ἔστι καθ' Ἡσιόδου.] Non cepit dictionis vim interpres cum vertit, *non a sententia Hesiodi proficiscitur*. Reddendum erat, *non est opus quod praeceptis Hesiodicis perficiatur*, ut recte notavit Cel. Reiskius. Notissima est dicendi forma, quam illustravit J. D. Lennepius ad Phalarim p. 67. et 94.

562. B. Διορᾶν καὶ διαισθάνεσθαι τὰς ὁμοιοπαθείας—πρὶν εἰς μεγάλα τοῖς πάθεσιν ἐμπεσούσας ἀδικήματα γενέσθαι καταφανεῖς—] Contra, ob hanc ipsam rationem Dii differre vindictam putabantur, ut genio indulgeant mali, et effusa malitia eo justius puniantur. Egregie Theodectes ap. Stob. Phys. p. 9.

86

Ὅστις δὲ θνητῶν μέμφεται τὰ θεῶν, ὅτι
Οὐκ εὐθύς, ἀλλὰ τῷ χρόνῳ μετέρχεται
Τοὺς μὴ δικαίους, πρόφασιν εἰσακουσάτω.
Εἰ γὰρ παραυτίκ' ἦσαν αἱ τιμωρίαι,
Πολλοὶ διὰ φόβον, κ' οὐ δι' εὐσεβῆ τρόπον
Θεοὺς ἂν ἤϋξατο· νῦν δὲ τῆς τιμωρίας
Ἀπωθεν οὕσης, τῇ φύσει χρῶνται βροτοί.
Ὅταν δὲ φωραθῶσιν ὀφθέντες κακοί,
Τίνουσι ποινὰς ὑστέροισιν ἂν (l. ἐν) χρόνοις.

Versus sextus, qui manifesto vitio laborat, ita sanitati restituendus est :

Θεοῖς ἂν ἤϋξαντο· τῆς τιμωρίας δ'
Ἀπωθεν οὕσης.

Vidit hoc elegantissimi ingenii juvenis, idemque mihi amicissimus, P. H. Koppiers, quem magnum olim litterarum nostrarum ornamentum futurum auguramur.—In eandem sententiam Gregor. Naz. Or. IV. p. 124. B. καὶ ὥσπερ τι νόσημα ὑπουλον καὶ κακοηθές, ἐκραγῆναι πρῶτον ὅλον αὐτοῦ τὴν πονηρίαν ἀνέμενε, ὥσπερ δὴ θεοῦ κρίσεως νόμος, ἵν' ἡ σῶσις μετανοία ἢ κολάσηται δικαιότερον. Or. XVI. p. 259. B. Καὶ τίς οἶδεν εἰ ὁ μὲν διὰ κακίαν κολάζεται, ὁ δὲ ὥς ἐπαινούμενος αἵρεται· ἀλλὰ μὴ τούναντίον, ὁ μὲν πλεῖον ἐπαιρούμενος ἵνα καὶ πέσῃ χαλεπώτερον, ὅλην ἐώμενος πρότερον ὥσπερ τινὰ νόσον ἐκρῆξαι τὴν ἑαυτοῦ κακίαν. Adde Simplicium ad Epictetum p. 186.

562. C. Ἄλλ' ὁ θεός.] Coll. Schott. M. A. ἄλλ' ὁ δὲ θεός. Unde suspicor legendum Ἄλλ' ὁ γε θεός.

562. D. Οὐ γὰρ ἀμύνεται τὸν ἀδικήσαντα κακῶς παθὼν.] Solonis, antiquissimi sapientiæ magistri, elegiam fervavit Stobæus S. IX. p. 102. in qua de Divina vindicta ita canit :

Τοιαύτη Ζηγὸς πέλεται τίσις, οὐδ' ἐφ' ἐκάστῳ
 Ὡσπερ θνητὸς ἀνὴρ γίγνεται ὀξύχολος·
 Ἄει οὔτε λέληθε διαμπερὲς ὅστις ἀλιτρὸν
 Θυμὸν ἔχει· πάντως δ' ἐς τέλος ἐξεφάνη.
 Ἄλλ' ὁ μὲν αὐτίκ' ἔτισεν, ὁ δ' ὕστερον· εἰ δὲ φύγῳσιν
 Αὐτοὶ, μηδὲ θεῶν μοῖρ' ἐπιούσα κίχῃ,
 Ἦλυθε πάντως, αὐτίκ' ἀναίτια ἔργα τίνουσιν
 Ἡ παῖδες τούτων ἡγεμόνων ὀπίσω.

Versu tertio legendum videtur: Ἀλλὰ ἔ οὔτε λέληθε, *Sed illum non latet*. Penultimus ita constituendus est :

Ἦλυθε πάντως αὐτίς, ἀναίτιά τ' ἔργα τίνουσι.

In ultimo, sine dubio, ἡγεμόνων vitiosum est. Grotius cor-87 rexit ἡ γε γόνων. J. Pierfonus Verisimil. p. 186. ἡ γένος ἐξοπίσω. Mihi verissimum videtur^f:

Ἡ παῖδες τούτων ἡ πογόνων ὀπίσω.

i. e. *Aut illorum filii, aut nepotum*.

562. E. Ἐνίων, τὴν ἔξιν αὐτῶν κολούει.] Legendum ἐνίους, τ. ζ. α. κ. ut recte vidit Reiskius.

562. E. Ὅθεν οὐδὲ πάντα τὰ τῶν τεκόντων σφάλματα εἰς τοὺς ἐκγόνους οἱ θεοὶ τρέπουσιν.] Respicit ad Euripidis dictum, de quo supra monuimus ad p. 556. D.

Τὰ τῶν τεκόντων σφάλματ' εἰς τοὺς ἐκγόνους

Θεοὶ τρέπουσι.

Egregie in hanc rem differit Julianus Or. II. p. 101. fin. §

562. F. Οἶον ἐκ ποιότητος τῆς κακίας γενόμενος.] Sic omnes Edd. et Harl. Manus recentior ad marginem Voss. adscripsit, οἶον οὐκ ἐκ ποιότητος τ. κ. γ. Vulgatam lectionem ita cepit interpres, quasi significet, *eum qui ex malitia, tanquam qualitate, ortus sit, non tanquam essentia, quam exuere nullo modo possit*: quæ tamen explicatio dura et contorta est. T. V. B. ἐκπονητὸς. Coll. Schott. ἐπότητος; unde

^f Conf. Markl. Lyf. p. 217. Ed. R. In eadem re adhibet Homeri versum II. T. 308. Origenes contr. Cels. V. p. 771. A, B.

§ Hermias MS. Schol. Phædr. p. 171. seq. scita disputatio. Plato Leg. IX. 652. E.

vera lectio emergit, quæ Reiskio etiam in mentem venit, ἐκποίητος, eamque in versione expressimus. Vocem docte illustravit Cel. Valckenarius ad Ammon. p. 27.

562. F. Νέω δέ.] Ald. Baf. Harl. νόσῳ δέ. An forte legendum τέκνω, vel υἱῷ.

562. F. Οὐδὲ τῶν πονηρῶν Φυλεὺς δι' Αὐγέαν—δίκας ἔδωκαν.] Reiskius pro πονηρῶν corrigit πάλαι ἡρώων, quod specie non caret. Sic Demetrius Schol. Orph. Lapid. p. 292. τοὺς πάλαι τῶν ἡρώων. Ruhnkenio vero tollenda videtur hæc vox, tanquam ex antecedenti τῆς πονηρίας orta.—Phyleus a patre Augia ejectus Dulichium concessit. Callimachus ap. Schol. Homer. inter fragm. Bentley. p. 422. Ἡρακλῆς προστάξαντος Εὐρυσθέως ἀνεκάθηρε τὴν Αὐγέου κόπρον· ἀπαιτοῦντι δὲ αὐτῷ τὸν μισθὸν οὐκ ἀπεδίδου, λέγων ἐξ ἐπιταγῆς αὐτὸν πεποιηκέναι· Φυλεὺς δὲ ὁ τούτου παῖς κριτῆς γενόμενος κατέκρινε τὸν πατέρα. Ὁ δὲ ἀγανακτήσας ἐξέβαλεν αὐτὸν τῆς χώρας. Ἡρακλῆς 88 δὲ ἐπιστρατευσάμενος Ἥλιν ἐπόρθησε, καὶ μεταπεμφάμενος τὸν Φυλέα ἐκ Δουλιχίου παραδίδωσι αὐτῷ τὴν βασιλείαν. Adde Apollodorum Lib. I. p. 106. et Pausaniam Eliac. V. 2, 3. p. 377. et 379. Socraticorum Epistolam XXVIII. p. 61. ubi vitiose Δυλεὺς scribitur.—Nestor quod cum patre et fratribus non in furtum boum Herculis consensisset, solus ab Hercule servatus et patrio regno donatus fuit, ut ex Philostrati Heroic. p. 696. patet. Antigonus significatur Gonata, Demetrii Poliorcetæ filius; quod ad h. l. notavit Reiskius.

p. 563. A. Ἡ δίκη διώκουσα τὴν ὁμοιότητα τῆς κακίας διεξῆλθε.] Διεξῆλθε etfi tolerari posse videatur, ut v. c. simili sensu Plato Leg. L. IV. p. 600. F. ὁ θεὸς—εὐθείαν περραίνει κατὰ φύσιν περιπορευόμενος, τῷ δ' ἔπεται δίκη: mallet tamen cum Cel. Reiskio ἐπεξῆλθε, *ultra est, puniuit*; de qua significatione vide T. Hemsterhus. ad Th. M. p. 337. Restituenda est ista vox Mufonio ap. Stob. S. XX. p. 170. καὶ ἄλλους δὲ παλαιούς ἄνδρας ἔχοιμ' ἂν λέγειν, πειραθέντας ὕβρεως, τοὺς μὲν ἐκ τινῶν γλώσση πλημμεληθέντας, τοὺς δὲ χερσίν, ὥστε αἰκισθῆναι τὸ σῶμα· καὶ οὔτε ἄλλον τρόπον ἐξελθόντας, ἀλλὰ πάνυ πρῶως ἐνεγκόντας τὴν ἀδικίαν. Etenim pleniorē melioremque lectionem ex Par. A. enotavit Grotius:—τὸ σῶμα, καὶ

οὔτε ἀμυναμένους φαίνονται τοὺς πλημμελήσαντας, οὔτε ἄλλον τρόπον ἐπεξελθόντας. Quamquam φαίνονται ex alia lectione receptum videtur, οἱ οὔτε ἀμυνάμενοι φαίνονται cet. Simili medicina corrigendus est Ælianus H. A. L. XI. 11. εἴτα ὑπὸ θυμοῦ φέρεται ἐμπεσεῖν τῷ ταύρῳ τῷ θεοφιλεῖ μὲν ὁ ξένος, ἐθέλων δὲ καὶ σφάλλεται. ^h Lege—θεοφιλεῖ ὁ ξένος, ἐπελθὼν δὲ σφάλλεται. In Xenophonte Exped. Cyr. L. III. 2, 2. pro ἐλθεῖν malim ἐπελθεῖν.

p. 563. A. ⁱ Πύθωνος τοῦ Νισιβέως—λεγομένου τοῖς Σπαρτοῖς προσήκειν] Cadmi focii, qui ex terra sati ac procreati traduntur, vocantur Σπαρτοί, i. e. *sati*. Horum posterii notam genitivam, hastæ signum, in humero habebant. Totam eorum historiam cum pulvisculo exhaustit J. Jonsius Differtat. de Spartis, in Syntagm. Græv. p. 210^k.—Pro λόγχης Harl. male λόχμης.

563. B. Ἀναδύσης τῆς πρὸς τὸ γένος ὁμοιότητος.] Pulchre in hanc rem suavissimus poetarum Lucretius L. IV. vs. 1212.

*Fit quoque ut interdum similes existere avorum
Possint et referant proavorum sæpe figuras:
Propterea quia multa modis priniordia multis
Mista suo celant in corpore sæpe parentes,
Quæ Patribus patres tradunt a stirpe profecta.
Inde Venus varia producit sorte figuras,
Majorumque refert vultus vocesque comasque.*

563. B. Ἀλλὰ—καὶ κεῖνα ἀκούσωμεν.] Reiskius recte corripere videtur καὶ κεῖνον, sc. τὸν μῦθον. Hoc vero colon nescio quare in versione omiserit interpres ^l.

563. B. ^m Οὕτως οὖν ἔφην, ὅτι Σολεὺς ὁ Θεσπέσιος.] Quod

^h Similia Toup. Em. Suid. Ed. Nov. T. I. p. 333

ⁱ 563. A. πατέρων ἐν πασίν] Aristot. H. A. VII. 6. Plin. H. N. VII. 11. Salmaf. ad Solin. p. 28.

563. A. ἀνέκυσαν] Plin. VII. 10. Simil. Aristot. Generat. Animal. I. 18. p. 176. ed. Sylburg. Solin. l. c. Antigon. Caryst. Hist. Mirab. c. CXXII. et ibi Meurf. et Beckm.

^k Greg. Naz. Ep. ad Themist. Σπαρτιάτας legendum Σπαρτοῦς: quod

non attendit Harduin. ad Plin. H. N. VII. 57. p. 284. ed. 8. Canterus Var. L. I. 5. citatus ad Plin. XXIV. 40. Dio Chr. IV. 62. C, D. XX. 273. B. Aristid. II. 48. ἀναβῆναι leg. ἀναφῆναι.

^l Sed hanc ἀπόφασιν non dederunt auditores: an ergo finis libelli interiit? Non credo.

^m Οὕτως ab init. fabulæ. Apposite Aristoph. Lyfist. 785. Conf. Plut. II. 155. C.

fi ea est horum verborum sententia, quam interpretes expreſſit: *Tum ego narrationem sic sum proſecutus*: cet., certe nec concinne, nec ad linguæ ingenium ſuam mentem ſignificavit Plutarchus. Itaque putem eum omiſſo ὅτι, conjunctione οὕτω narrationem exorſum fuiſſe, ut ea fabulam ſe narrare notaret. Solebant enim Græci fabularum narrationes hac particula ordiri. Sic Plato Phædro p. 340. G. ἦν οὕτω δὴ παῖς. Ariſtophan. Vesp. vſ. 1177. οὕτω ποτ' ἦν μῦς καὶ γαλῆ: ubi eundem uſum notat Scholiaſtes, leviter ita corrigendus:—πρὸς τὴν συνήθειαν, ὅτι τῷ μύθῳ προέττατον ὈΥΤΩ. οἶον, ἦν οὕτω γέρων καὶ γραῦς. Hinc librarius, qui in hoc loco exquiſitionis elegantiae uſum non perciperet, de ſuo addidit ὅτι, ut ſententiae ſcilicet claudicanti ſuccurreret. Notum eſt in vulgus, ὅτι nonnunquam ab initio orationis poni. Verum in excerptis ac reſponſionibus hoc tantum fit; neque abutendum eſt ea obſervatione ad defendendos corruptos locosⁿ. In Xenophonte v. c. Œcon. V. 18. ὅτι δὲ τῆς γεωργικῆς τὰ πλεῖſτα ἐſτὶν ἀνθρώπων ἀδύνατα προνοῆσαι, legendum τί δὲ ὅτι τῆς γ. Et I. 7. ὅτι τοὶ ἡμῖν ἐδόκει οἶκος ἀνδρὲς εἶναι ὅπερ κτῆσις, legendum οὐτὶ τοι, *an non?*—

Deinde in Plutarcho ſcribendum Θεσπέσιος ὁ Σολεὺς, ut vidit etiam Cel. Reiſkius: patria enim, ut fingitur, ei Soli Ciliciæ urbs, nomen Theſpeſius, erat.

° Multi autem antiquitus, e morte in vitam rediſſe, cum hominum rumore ferebantur, tum doctorum virorum ſcriptis celebrabantur. Quorum hiftoriam jam vetuſtiſſimis temporibus et alii collegerunt, et P Democritus in libris περὶ ἀδου^q: longo intervallo poſt Plinius Hift. Nat. L. VII.

ⁿ ὅτι.] Sic in Synefii Dion. 39. B. leg. ἔτι.

° De rediſſis multa ſcripſit Damascius: v. Phot. p. 166.

P Democriti περὶ τῶν ἐν Ἀἰδοῦ Diog. Laërt. IX. 46. Protagoræ ib. 55. Democritum credibile eſt fabulas confutaſſe, omnem iſtum locum ex naturæ ratione explicuiſſe, ut nil poſt hanc vitam ſupereſſe oſtenderet. Huic oppoſita fuit diſputatio Heraclidis Pontici περὶ τῶν ἐν Ἀδου ap. Diog. L. V. 87. quod et Heraclidis ingenium

et locus ipſe Diogenis ubi libri adverſus Democritum memorantur, et alius locus infra §: 88. ſignificat eum fabulas revocaſſe. Περὶ τῶν ἐν Ἀδου Antiſthen. Diog. L. VI. 17. Beckman. ad Ariſtot. Mirab. Hift. CVII. Val. Max. I. 8. fin. Phlegon. Mirab. Damasc. Phot. p. 311. ed. Schott. Æn. Gaz. Theoph. p. 77.

^q Tum Eudoxus ut colligimus ex Ænea Gazæo Dial. Theophrast. p. 76 et 77.

c. 52: et recentiore ætate, is cui hanc de Democrito notitiam debemus, Proclus in commentario ad Platonis Republicæ librum decimum, plurima congeffit exempla; complura porro e veterum scriptis annotaverunt F. Vigerus ad Eusebii P. E. p. 563. et Spencerus ad Origenem contr. Celf. Lib. II. p. 402. B. et in primis ad verba illa p. 403. A. πολλοὶ δὲ ἱστοροῦνται καὶ ἀπὸ τῶν μνημείων ἐπανελθόντες οὐ μόνον αὐτῆς ἡμέρας ἀλλὰ γὰρ καὶ τῇ ἐξῆς. Sed quod de Procli commentario dixi, hujus unicum quod restabat exemplar, seculo adhuc superiori in Bibliotheca Nobilium Salviatorum Florentiæ asservabatur: ex eoque Alexander Morus, qui tum ibi degebat, nonnulla excerpfit, ac annotationibus suis in Nov. Test. inseruit; luculenta fane, et quæ cuivis humanitatis studioso integri libri desiderium injicerent. 90

Itaque egregius antiquitatis vindex Ruhnkenius operam dedit, ut hoc quoque monumentum ex tenebris in lucem affereret, litterasque eo nostras locupletaret; petiitque a Duce Salviato, hærede Bibliothecæ, ut exemplum ex Codice fideliter descriptum ad se mitteret. Cui Dux humanissimis respondit litteris, Proclum neque reperiri amplius in sua Bibliotheca, neque quo pervenerit se exputare posse. Manet interim sua laus Moro, etfi Χείλεα μέν τ' ἐδίην' ὑπερώην δ' οὐκ ἐδίγηε. Sed, ut in viam redeamus, est egregius inter alios Procli locus apud Morum p. 341. qui exhibendus hic esse nobis videtur, et quod in primis ad rem nostram pertinet, et ut lucis ei aliquid affundamus. Ait igitur τὴν μὲν περὶ τῶν ἀποθανεῖν δοξάντων ἔπειτα ἀναβιούντων ἱστορίαν ἄλλοι τε πολλοὶ τῶν παλαιῶν ἤθροισαν, καὶ Δημόκριτος ὁ φυσικὸς ἐν τοῖς περὶ τοῦ ἄδου γράμμασι· καὶ τὸν θαυμαστὸν ἐκείνον, κονώτην τοῦ Πλάτωνος ἑταῖρον, Ἐπικούριον ὄντα πάντως * * * καθηγεμόνος * * * * * μὴ ἀγνοῆσαι μηδὲ ἀγνοήσαντα ζητεῖν, πῶς τὸν ἀποθανόντα πάλιν ἀναβιῶναι δυνατόν· οὐδὲ γὰρ ὁ θάνατος ἦν ἀποσάλευσις, ὥς ἔοικε, τῆς συμπάσης ζωῆς τοῦ σώματος, ἀλλ' ὑπὸ μὲν πληγῆς τινὸς ἴσως τοῦ τραύματος, παρεῖτο· τῆς δὲ ψυχῆς οἱ περὶ τὸν μύελον ἔμενον ἔτι δεσμοὶ κατεβρίζωμένη καὶ ἡ καρδίᾳ τὸ ἐμπύρευμα τῆς ζωῆς εἶχον ἐγκείμενον ἐν βάθει· καὶ τούτου μένοντος αὐτῆς ἀνεκτῆσατο τὴν ἀπεσβηκυῖαν ζωὴν ἐπιτηδείαν πρὸς τὴν ψύχωσιν γενομένην. Persanare quidem integrumque hunc locum præ-

stare meum non est, at sententiam tamen conjectura affe-
qui licebit. Clarum enim est de Colote Epicureo hic fer-
monem esse, qui cum plerosque Philosophos tum etiam
Platonem et Democritum exagitavit, quod notum est ex
Plutarchi libro contra hunc ipsum Coloten, et altero, qui
inscribitur *Non suaviter posse vivi secundum Epicurum*. De-
inde ex Macrobio Somn. Scipion. L. I. c. 2. et altero loco
Procli, quem exhibet Morus p. 387. constat, Coloten (le-
gendum enim Κολώτου pro Κλώτου) Platonis fabulam de
Here Armenio deridendam sibi sumfisse. Vox καθηγεμόνος
autem de Democrito accipienda est, qui, cum ab eo Epi-
curus, quidquid in Physica valuit, desumfit, Epicureorum
magister vocatus est; et Plutarchus contra Colot. p. 1110.
E. omne dubium tollit cum ait: τὸν βόρβορον—ἐαυτοῦ κατ-
ασκεδάννυσι, καὶ τοῦ καθηγεμόνος (Δημοκρίτου) ὁ Κολώτης. Ita-
que, ne reliquas mendas tentem, corrigam—γράμμασι· ὅθεν
θαυμαστὸν, Κολώτην ἐκεῖνον Πλάτωνος ἐχθρὸν ὄντα, καὶ τοῦ Ἐπι-
κουρείων πάντων καὶ ἐαυτοῦ καθηγεμόνος.—*mirum itaque est, Co-*
loten illum, et Platonis et Democriti, totius Epicureorum sectæ
patris, hostem hanc sententiam de redivivis convellere voluisse;
et sive ignorasse, sive ignorantem non quæsisse, quomodo mor-
tuus qui sit reviviscere possit; cum eum Democriti de hoc argu-
91 *mento libri facile in viam reducere potuissent,*—Talia aut non
multum diversa videtur dixisse Proclus. Nam omnes, opi-
nor, Epicurei, totam de redivivis historiam ad aniles fabu-
las referebant, et Celsus diserte ita pronuntiavit apud Ori-
gen. L. II. p. 429. Ego vero etsi non vehementer laboro
veræne an fictæ sint hæ narratiunculæ, quærendum tamen
videtur, hanc de Thespesio, sive fabulam sive historiam,
utrum ipse finxerit Plutarchus, an pro vera acceptam re-
tulerit. At is quidem per totum hunc locum Platonis
fabulam de Here Armenio imitatur, quem in pugna sive
interfectum sive vulnere exanimem, divino consilio, animo
ad inferos raptum fuisse prodit; ut præmiorum et pœ-
narum testis, homines ad virtutem adhortaretur. Admi-
scuit deinde complura cum ex ejusdem Platonis fabulis de
inferis in Gorgia et Phædone, tum ex Pythagoreorum
doctrina et Poëtarum figmentis. Ergo, si vere hæc vidit.

Thespesius, verissimi sunt vates Pythagoras et Plato, quorum adeo fabulæ certissima experientia comprobentur: tum vero nos beati, qui jam non incertis opinionibus fluctuemus, sed nostram sortem exploratam habeamus,

Nec tellus obstat quin omnia dispiciantur

Sub pedibus quæcunque infra per inane geruntur.

Sin somniavit, eleganter hercle et docte somniavit! At res ipsa, dicas, vera est, fuit Thespesius, ejusque anima five ad inferos delapsa, five ad superos elata, interjectis demum aliquot diebus in corpus rediit; verum Plutarchus, dum curiosius eam philosophicis et poëticis ornamentis involvit, veritati offecit. At hoc tu ne dixeris! Quid enim, quæso, est, quod, cum apud alios tum apud Plutarchum, qui non semel de redivivis loquitur, Thespesii ne vestigium quidem occurrat? Scilicet Aristeam potius Proconnesium, Hermotimum Clazomenium aliosque memoret; omissoque hoc recentissimæ memoriæ exemplo, ad fabulosam antiquitatem confugiat! Denique nec ipse Plutarchus narratiunculam istam pro vera historia nobis venditare ausus fuit, sed diserte significat fabulam se narrare, cum ait ὁκνῶ δὲ μὴ φανῆ μῦθος ὑμῖν, et paulo post τὸν μῦθον κινήσομεν. Idem quoque de simili fabula valeat Plutarchi, quam in libro de Genio Socratis de Timarcho Chæronensi narrat. Quod vel ideo monendum videbatur, quod viri quidam docti ad historiæ veritatem hæc a Plutarcho tradi putaverunt, et Thespesium Timarchumque inter eos referebant, qui vere ab antiquis e morte in vitam rediisse crediti fuerunt.

Ceterum haud vane suspicor, cum Plutarchum in de-92 perditis libris de anima, tum Chrysippum et Numenium, ut sunt in omni historia curiosi, in colligendis redivivorum memoriis multos fuisse. Sic enim Origenes contra Celsum L. V. p. 621. C. Παράδοξα δὲ πράγματα τοῖς ἀνθρώποις ἐπιφαίνεσθαι ποτε, καὶ τῶν Ἑλλήνων οὐ μόνον οἱ ὑπονοηθέντες ἀν' ὡς μυθοποιοῦντες, ἀλλὰ καὶ οἱ (οἷον) πολὺ ἐπιδειξάμενοι γνησίως φιλοσοφεῖν καὶ φιλαλήθως ἐκτίθεσθαι τὰ εἰς αὐτοὺς φθάσαντα. Τοιαῦτα δὲ ἔγνωμεν παρὰ τῷ Σολεῖ Χρυσίππῳ (τινὰ δὲ περὶ Πυθαγόρου.) ἤδη δὲ παρὰ τισὶ τῶν νεωτέρων, ὥσπερ παρὰ τῷ Χαιρωνεῖ Πλου-

τάρχῳ ἐν τοῖς περὶ ψυχῆς, καὶ τῷ Πυθαγορείῳ Νουμηνίῳ ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ ἀφθαρσίας ψυχῆς.

De Plutarcho eo certior est conjectura, quod ejusmodi fragmentum ex libro primo de anima fervavit Eusebius P. E. L. XI. p. 563. Hoc operæ est pretium hic adscribi. Ἀντύλλῳ δὲ τούτῳ καὶ αὐτοὶ παρῆμεν* ἀλλὰ Σωσιτέλει καὶ Ἡρακλέωνι διηγησώμεθα. Νοσῶν ἐναγχος ἀβιώτως ἔχειν ἐδόκει τοῖς ἰατροῖς· ἀνενεχθεὶς δὲ μικρὸν ἐκ τινὸς οὐ βεβαίου καταφορᾶς, ἄλλο μὲν οὐδὲν οὔτ' ἔπραξεν, οὔτ' εἶπε παρακινήτικόν· ἔλεγε δὲ τεθνάναι, καὶ πάλιν ἀφείσθαι καὶ μὴ τεθνήξεσθαι τὸ παράπαν ὑπὸ τῆς ἀρρώστιας ἐκείνης· ἀλλὰ καὶ κακῶς ἀκηκοέναι τοὺς ἀγαγόντας αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Κυρίου. Περμφθέντας καὶ ἐπὶ Νικανδᾶν, αὐτὸν ἤκειν ἀντ' ἐκείνου κομίζοντας· ὁ δὲ Νικανδᾶς ἦν σκυτοτόμος, ἄλλως δὲ τῶν ἐν παλαίστραις γεγονότων καὶ πολλοῖς συνήθης καὶ γνώριμος. Ὅθεν οἱ νεανίσκοι προσιόντες ἔσκαπτον αὐτὸν ὡς ἀποδεδρακότα καὶ διεφθαρκότα τοὺς ἐκεῖθεν ὑπηρέτας· αὐτὸς μέντοι δῆλος ἦν εὐθύς ὑποθραπτόμενος καὶ δυσχεραίνων· τέλος δὲ πυρετοῦ προσπεσόντος ἐξαίφνης ἀπέθανε τριταῖος· οὗτος δὲ ἀνεβίῳ, καὶ περίεστιν εὖγε ποιῶν ἡμῖν ξένων ἐπεικέστατος. Clarum est ex constructionis forma, plures tales antecessisse narrationes. Ceterum ne cui mirum videatur Plutarchum, cum contra Epicureos disputat, fabulam iis opponere ex eo genere quod maxime deridebant: nec ipse eas omnino explodebat Epicurus, sed ad eos a vitiis deterrendos utiles putabat, qui ratione duci non possent. Sic de eo prodit Plutarchus Non suavi vivi fec. Epicur. p. 1104. B. οὐ γὰρ Ἐπίκουρος ἄλλῳ τινὶ τῆς ἀδικίας οἶται δεῖν ἀπείργειν ἢ φόβῳ κολάσεων· ὥστε καὶ προσεμφορητέον ἐκείνοις τῆς δεισιδαιμονίας, καὶ κινητέον ἐπ' αὐτοὺς ἅμα τὰ ἐξ οὐρανοῦ καὶ γῆς δείματα καὶ χάσματα καὶ φόβους καὶ ὑπονοίας, εἰ μέλλουσιν ἐκπλαγέντες ὑπὸ τούτων ἐπεικέστερον ἔχειν καὶ πρᾶότερον. Λυσιτελεῖ γὰρ αὐτοῖς τὰ μετὰ τὸν θάνατον φοβουμένοις μὴ ἀδικεῖν ἢ ἀδικοῦσιν ἐπισφαλῶς ἐν τῷ βίῳ διάγειν καὶ περιφόβως.

563. B. Τοῦ γενομένου ἐνταῦθα μεθ' ἡμᾶς Πρωτογένους.] Pro Meθ' ἡμᾶς, quod vitiosum est, aut cum cod. Turneb. legendum καθ' ἡμᾶς, aut μεθ' ἡμῶν. Protogenes Cilix, ignotus ceteroquin, per aliquod tempus Delphis apud Plutar-

* Non sunt Epicuri placita sed Plutarchi inde ab ὥστε.

chum commoratus fuit, ut patet ex Amatorio p. 750. et sequi.

563. C. Τὰς γυναῖκας ἔχοντες μὲν οὐ φυλάττουσι.] ^s Erat qui 93 pro φυλάττουσι mallet φιλοῦσι. Similis est locus de Animi Tranquill. 470. A. θαυμάζοντες—ὥσπερ μοιχοὶ τὰς ἐτέρων γυναῖκας, αὐτῶν δὲ καὶ τῶν ἰδίων καταφρονοῦντες. Quamquam nec φυλάττουσι omnino damnandum. Sic Quintilianus ap. Lactant. L. VI. c. 23. *Homo neque alieni matrimonii abstinens, neque sui custos, quæ inter se natura connexa sunt.*

563. C. Ἀνερχθεῖσά τις ἐξ Ἀμφιλόχου μαντεία] Celebre fuit Oraculum in Ciliciat, ab Amphilocho Amphiarai filio conditum; quod solum adhuc Plutarchi temporibus floruit, cum cætera jam defecissent; ut constat ex libro de Oracul. Defect. p. 424. D. Adeundi sunt Interpretes ad Livium XLV. 27. et M. Solanus ad Lucian. Alexandr. p. 226.

563. C. Ἡρώτα τὸν θεὸν εἰ βέλτιον βιώσεται τὸν ἐπίλοιπον βίον· ὁ δὲ ἀνεῖλεν ὅτι πράξει βέλτιον ὅταν ἀποθάνῃ.] Putem scripsisse Plutarchum: Ἡρώτα τὸν θεὸν, εἰ βέλτιον πράξει τὸν ἐπίλοιπον βίον· ὁ δὲ ἀνεῖλεν, ὅτι βιώσεται βέλτιον ὅταν ἀποθάνῃ. Interrogaverat enim sine dubio Thespeus, non an bonus atque honestus evasurus sit, sed potius an prosperioribus rebus aliquando usurus sit; tulitque responsum quod ad utrumque accommodari poterat. Nonne enim veri est simile, et hoc interrogasse Thespeum, et oraculum, ut solent, verbis in responsione usum fuisse ancipitibus accommodatisque suis fraudibus? Ἀμεινον βιοῦν certe de utroque accipi poterat; sic apud Platonem Euthyphr. p. 45. A. τὸν ἄλλον βίον ἄμεινον βιοῦν utrumque notare potest; Dio Chrys. Or. LXI. p. 579. B. ἄμεινον βιώσεται de externis fortunæ bonis dixit. Lucianus vero Lexiph. p. 842. ἄμεινον βιοῦν. Origen. c. Celf. L. III. p. 487. B. βέλτιον βιοῦν et Libanius Orat. de Ulcisc. Nece Juliani §. 2. de scienter, sine errore ac superstitioe vivendo. At βέλτιον πράττειν nunquam de animæ virtute, semper de fortunæ prosperitate dicitur. Ceterum, sunt tales formulæ solemnes oraculis, ut apud Herodo-

^s II. 125. A.

^t In Ætolia Aristid. T. I. p. 45. Origen. Celf. 469. B. Pausan. I. p. 84.

tum L. IV. p. 324. Theræis respondetur eos ἄμεινον πρήξειν. Ælian. H. A. VII. 32. ἄμεινον πράξει· et alibi sæpius^u.

563. D. Οὐ γενομένου τραύματος ἀλλὰ πληγῆς μόνον ἐξέθανε.] Sic Plutarchus de Genio Socrat. p. 590. B. animam emisisse Timarchum ait, δόξαι γε τῆς κεφαλῆς ἅμα ψόφῳ προσπεσόντι πληγείσης, τὰς ῥαφὰς διαστάσας μεθιέναι τὴν ψυχὴν. Et apposite Proclus, loco quem supra laudavimus, animam πληγῇ emitti explicat: unde scripsisse eum putem, ἀλλ' ὑπὸ μὲν πληγῆς ἴσως, οὐ (pro τοῦ) τραύματος παρῆτο. Sic quoque πληγὴν et τραῦμα distinguit Epictetus Arriani L. IV. Diff. 94 V. p. 600. ἐπληξε; πολλὰ χάρις, ὅτι μὴ ἔτρωσεν. — Ἐξέθανε autem hoc loco non notat *mortuus est*: infra enim Dæmon ad Thespesium ait, οὐ γὰρ τέθνηκας, sed vertendum *in animi deliquium incidit*. Olympiodorus MSt. ταφέντες ἤδη τινὲς ἀνεβίωσαν, διὰ τὸ μὴ τελείαν ἀποβῆναι τὴν νέκρωσιν. Diserte inter ἐκθνήσκειν et θνήσκειν distinguit Plato Legg. L. XII. p. 693. A. ubi alius dicitur esse ὁ ἐκτεθνεὼς, alius ὁ τῷ ὄντι τεθνηκώς. Ælian. H. A. VIII. 7. τὸν ἀψάμενον λειποθυμεῖν καὶ ἐκθνήσκειν τὰ πρῶτα, εἶτα μέντοι καὶ ἀποθνήσκειν. Plures significationes hujus verbi non est quod congeramus. Adeundi sunt Dorvillius ad Chariton. p. 343. et Abresch. Animadv. ad Æschyl. p. 57.

563. D. Μεταβολὴν ἐποίησεν.] Harl. μ. ἐποίει. Sic Eunoum, ex Naumachio refert Proclus p. 340. ὀφθῆναι δικαιότερον μετὰ τὴν ἀναβίωσιν ἢ πρότερον.

563. D. Ποθεῖν τοὺς ἐντυγχάνοντας αὐτοῦ] Mallem αὐτῷ, ut referatur ad ἐντυγχάνοντας, et sensus sit, *ii qui ejus consuetudine utebantur, vel, eum conveniebant*. Nam αὐτοῦ, five ad ἀκούειν, five διαφορᾶς referas, duriusculum est. — Mox in Editionibus erat τῆς διαφορᾶς διακόσμησιν εἰς ἦθος. Quod, cum et per se pateat ex antecedentibus perperam esse repetitum, et a Coll. Schott. ac Marg. Ald. absit, inducendum putavi. Cel. Reisk. correxerat τῆς διαφθορᾶς. T. V. B. vitiose habent γεγονέναι ἔχει τὸ τῆς διαφθορᾶς.

563. E. Ὅπερ ἦν ἀληθὲς ὡς αὐτὸς διηγῆτο.] Malim ejecto ὡς

^u Ita fere Zeno interrogavit oraculum ap. Diog. L. VII. 2. Isocrat. 260.

sententiam ita accipere, quasi dixerit διηγείτο αὐτοῖς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν, ut solent Græci: *rem totam ipsis narravit.*

563. E. Φρονοῦν.] Ald. φρονεῖν.

563. E. Περιορᾶν πανταχόθεν ὥσπερ ἐνὸς ὅμματος ἀνοιχθείσης τῆς ψυχῆς.] Ald. Bas. Voff. σώματος, perperam: reliqui recte ὅμματος. Thespesius animam ipsam in corpore reliquerat, et solo τῷ φρονοῦντι seu rationali ejus parte et mente in cœlestes regiones abreptus erat. Hæc animæ pars a Philosophis νοῦς vocatur et ὅμμα ψυχῆς. Vid. Theagen Pythagor. ap. Stob. S. I. p. 10. Philo Jud. De Mundi Opif. p. 11. B. Plato Rep. L. VII. p. 485. G. eam appellat ὄργανον ψυχῆς μυρίων ὁμμάτων κρεῖττον, et ejus imitatione Plutarchus Sympof. L. VIII. p. 718. E. τὸ μυρίων ἀντάξιον σωμάτων (l. ὁμμάτων) ὄργανον ψυχῆς^x. Aristoteles Topic. L. I. c. 14. p. 288. Ed. Sylb. ὡς ὄψις ἐν ὀφθαλμῷ, νοῦς ἐν ψυχῇ· καὶ ὡς γαλήνη ἐν θαλάττῃ, νηνεμία ἐν ἀέρι· ἐκάτερον γὰρ ἡσυχία. Priora verba perperam Sophocli tribuuntur a Stobæo S. III. p. 36. Hic quoad clausus est oculus, homo in cognitione rerum cæcutit; unde maxime⁹⁵ celebratur τὸ ἀνοίγειν τὸ τῆς ψυχῆς ὅμμα. Vid. Philo Jud. Abrah. p. 360. A. Migr. Abrah. p. 383. C. 394. B. 413. D. 423. B. Origenes c. Cels. L. VII. p. 721. et alios passim. Plato Rep. L. VII. p. 488. B. animum defossum in nobis per Dialecticam erui docet, quæ τῷ ὄντι ἐν βορβόρῳ βαρβαρικῷ τινὶ τὸ τῆς ψυχῆς ὅμμα καταγορυγμένον ἡρέμα ἔλκει καὶ ἀνάγει ἄνω. Quem locum, ut alios omittam, imitatus est Porphyrius Vit. Pythag. Cap. XLVI. φιλοσοφίαν δ' ἐφιλοσόφησεν ἥς ὁ σκόπος ῥύσασθαι καὶ διελευθερῶσαι τῶν τοιούτων εἰργμῶν καὶ συνδέσμων τὸν ὑκατακεχωσμένον ἐν ἡμῖν νοῦν. Unde certam esse patet emendationem C. Rittershufii, qui pro κατακεχωρισμένον correxit κατακεχωσμένον. Idemque locus mirifice placuit Christianis scriptoribus, v. c. Basilio M. Or. de Leg. Gr. p. 501. D. Clementi Alex. Pædag. L. II. p. 186. C. καὶ τὸ διορατικὸν τῆς ψυχῆς κατέχωσαν ὅμμα. Qui etiam Cohort. ad Gent. p. 70. D. Esaiæ laudans

^x Jamblich. V. P. 70. Porph. Abft. I. 47. Rhoer. Boeth. Arithm. I. p. 1297.

^y Jambl. V. P. 228. ex Porphyrio hauriens habet κατεχόμενον.

verba IX. 1. pro πορευομένους ἐν σκότει Platonis imitatione substituit κατωρορυγμένους ἐν σκότει. Synesio Epist. CXXXVI. p. 273. D. καὶ διατέλει τὸ ἐν ἡμῖν ἀνακεχωσμένον (f. κατακεχώσμενον) ὄμμα ἀνορύττων.

Animæ porro *oculus*, quoad in corpore inclusus est, tantum saltem videt quantum per corporis sensus veluti carceris fenestras prospicere potest; verum cum e corpore solutus fuerit, tanquam merus et *unicus* oculus undequaque videt. Vid. Cicero Tusc. Disp. L. I. c. 20. Hæc Pythagoræ et Epicharmi fuit sententia, quam ab his acceptam constanter tuebantur et Platonici et alii^z; sed Epicureis, neque mirum, ludibrio fuit.

*Dicere porro oculos nullam rem cernere posse,
Sed per eos animum ut foribus spectare reclusis,
Desipere est.*—

Ut canit Lucretius L. III. vf. 360. De hac animi *unitate* cum alibi docet Plato, tum Epinom. p. 705. B. ὃν καὶ διῖσχυρίζομαι παίζων καὶ σπουδάζων ἅμα ὅτε θανάτῳ τις τῶν τοιούτων τὴν αὐτοῦ μοῖραν ἀναπλήσει, σχεδὸν ἕανπερ ἀποθανὼν ᾗ, μήτε μεθέξειν ἔτι πολλῶν καθάπερ νῦν αἰσθήσεων, μιᾶς τε μοίρας μετελληφότα μόνον, καὶ ἐκ πολλῶν ἓΝΑ γεγονότα εὐδαίμονάτε εἶσεσθαι καὶ σοφώτατον ἅμα καὶ μακάριον. Plotinus Ennead. I. p. 57. E. εἶδες αὐτὸ καὶ σαυτῷ καθαρῶς συνεγένου οὐδὲν ἔχων ἐμπόδιον πρὸς τὸ εἶς οὕτω γενέσθαι^a. Jamblichus Myst. Ægypt. S. I. p. 26. Julianus Or. V. p. 153. D. Quin Pythagoras, quod notissimum est, νοῦν statuit esse μονάδα. Hanc opinionem idem exagitat Lucretius L. III. vf. 532.

96

*Quod si forte putas ipsam se posse per artus
Introrsum trahere et parteis conducere in unum,
Atque ideo cunctis sensum deducere membris :
At locus ille tamen, quo copia tanta animai
Cogitur, in sensu debet majore videri.
Qui quoniam nusquam 'st, nimirum (ut diximus ante)
Dilaniata foras dispergitur ; interit ergo.
Quin etiam, si jam libeat concedere falsum,*

^z νοῦς videt per oculos Philo Jud.
De Posterit. Caini p. 249. ed. Mang.

444. E.

^a Philo Jud. 696. B.

*Et dare, posse animam glomerari in corpore eorum
Lumina qui linqunt moribundi particulatim :
Mortalem tamen esse animam fateare necesse 'st.
Nec refert utrum pereat dispersa per auras,
An contractis in se partibus obbrutescat :
Quando hominem totum magis ac magis undique sensus
Deficit : et vitæ minus et minus undique restat.*

Quo loco notandum est, Poëtam simul Stoicorum commentum tangere, quod memorat Seneca Epist. LVII. *Nunc me putas de Stoicis dicere, qui existimant animam hominis magno pondere extriti permeare non posse et statim spargi, quia non fuerit illi exitus liber. Ego vero non facio : qui hoc dicunt, videntur mihi errare. Vid. J. Lipsium Physiol. Stoic. III. 9.*

Convenit quoque cum hoc Plutarchi loco Plato Phædon. p. 398. H. ubi æthereas regiones describit, in quas ex hoc terreno domicilio, tanquam ex infimo fundo maris in aerem, bonorum animas emersuras esse docet. Unde varii vario modo colorem duxerunt, v. c. Jamblichus Myst. Æg. S. I. p. 51. Julianus Or. V. p. 177. B. Basilus M. Homil. XV. p. 431. A.

Denique eodem modo aliorum redivivorum animas in cælum elatas, primum spectaculi novitate attonitas fuisse, deinde, cum se collegissent, ubique admirabundas circumspexisse, tradunt, v. c. Plutarchus Gen. Socr. p. 590. B. Timarchi; Proclus ap. Mor. p. 340. Cleonymi Atheniensis animam τὴν μὲν οὖν αὐτοῦ ψυχὴν φάναι, παρὰ τὸν θάνατον οἷον ἐκ δέσμων δόξαι τινῶν ἀφειμένην, τοῦ σώματος παραθέντος (l. παρεθέντος) μετέωρον ἀρθῆναι. Et similiter Basilium M. animum ad rerum divinarum contemplationem sustulisse, scribit Gregorius Naz. Or. XX. p. 345. B. ἀλλ' ὑψοῦ τὴν κεφαλὴν διάρας, καὶ κύκλῳ τὸ τῆς ψυχῆς ὄμμα περιαγαγὼν, πᾶσαν εἴσω ποιεῖται τὴν οἰκουμένην.

563. F. Τὴν ψυχὴν ἐποχουμένην λείως οἷον ὥσπερ ἐν γαλήνῃ τῷ φωτὶ ῥαδίως πάντα καὶ ταχὺ διαφέρεσθαι.] Adsentior Cel. Reiskio corrigenti : λείως ὥσπερ ναῦν ἐν γαλήνῃ. Hoc enim et mens Plutarchi requirere videtur, et frequens est hæc 97 comparatio in Platoniorum scriptis. Sic Plato Timæo p.

551. Plotinus Enn. III. p. 387. Jamblichus ap. Stob. Phys. p. 100. ὥσπερ δὴ ἐν τῆς (1. τῇ) κατὰ τὴν ναῦν φορᾶς (1. φορᾶ),—οὕτως ἄρα καὶ ἡ ψυχὴ ὅλῳ χρῆται τῷ σώματι. Animam autem solutam a corpore, in materia lucis eadem cum luce celeritate moveri, Platoniorum est sententia, quæ etiam nostra ætate nonnullis placuit Philosophis.

563. F. Ἐφη τὰς ψυχὰς τῶν τελευτῶντων κάτωθεν ἀνιούσας πομφόλυγα φλογοειδῇ ποιεῖν ἐξισταμένου τοῦ ἄερος· εἴτα ῥηγνυμένης ἀτρέμα τῆς πομφόλυγος ἐκβαίνειν τύπον ἐχούσας ἀνθρωποειδῇ, τὸν δὲ ὄγκον εὐσταλεῖς.] Eodem exemplo homines cum bullis comparavit Lucianus Contempl. p. 514. Sed Plutarchus πομφόλυγα φλογοειδῇ, ut puto, *animæ vehiculum igneum* appellat, quod alii αὐγοειδὲς ὄχημα vocant, quorum loca fatis magno numero congeffit Spencerus ad Origenem contr. Celf. L. II. p. 432. E. Verum, cum hanc bullam rumpi et ex ea animam exire dicat, eorum sententiam probare videtur, qui hoc vehiculum simul cum morte corporis dissolvi et interire statuebant. Ut enim in universum circa quæstionem de animæ natura mire fluctuabant Philosophi, sic de *vehiculo animæ* varia et multiplex eorum fuit dissensio; quod cum ex aliis^b discere licet, tum ex Proclo in Platonis Timæum, Lib. V. p. 311. et 326. et pluribus locis, Jamblichō de Anima ap. Stob. Phys. p. 108. et Mercurio ibid. p. 90. et aliis. At ne sic quidem fatis sibi constat Plutarchus: nam, dissoluto vehiculo, quomodo anima corporis retinet imaginem? nam ὄχημα quidem rationali parti est conjunctum, εἰδωλον autem, de quo mox, irrationali. Sed suum sibi quisque de animæ natura somniavit somnium, quæ referre hic nec juvat, nec opus est. —Cæterum eodem modo animos ex corpore excedentes sursum ferri et aerem perfringere docet ex Platonis sententia Cicero Tusc. I. 17. *reliquæ duæ partes, (animæ) una ignea altera animalis—hæ sursum rectis lineis in coelestem locum subvolent, sive ipsæ natura superiora adpetentes, sive quod a gravioribus leviora natura repellantur. Quæ cum con-*

^b Themist. Paraphr. 68. b. fin.

MS. Greg. Nyss. putat J. H. Majus

* 563. F. Huc respexisse Schol.

Bibl. Uffenbach. p. 426.

stent, perspicuum debet esse, animos cum ex corpore excesserint, siue illi sint animales, id est spirabiles, siue ignei, sublimē ferri. Altius in ejusdem motus causas inquit Cap. 18 et 19. easque ignea animæ natura contineri docet, idque adeo ad nostrum locum accommodate, ut Ciceronis verba, licet longiora, veluti commentarii loco hic exhibenda esse videantur. Is autem animus, qui, si est borum quatuor generum ex quibus omnia constare dicuntur, ex inflammata anima constat (ut potissimum videri video Panætio) superi-98 ora capeſſat necesse est: nihil enim habent hæc genera proni et supera semper petunt. Ita, siue dissipantur, procul a terris id evenit: siue permanent et conservant habitum suum, hoc etiam magis necesse est ferantur ad cælum, et ab his perrumpatur et dividatur crassus hic et concretus aër, qui est terræ proximus: calidior est enim vel potius ardentior animus, quam hic est aër, quem modo dixi crassum atque concretum: quod eo sciri potest, quia corpora nostra terreno principiorum genere confecta, ardore animi concalescunt. Accedit ut eo facilius animus evadat ex hoc aëre, quem sæpe jam appello, eumque perrumpat, quod nihil est anima velocius, nulla est celeritas, quæ possit cum animi celeritate contendere. Qui si permanet incorruptus sui que similis, necesse est ita feratur, ut penetret et dividat omne cælum hoc, in quo nubes, imbres, ventique coguntur: quod et humidum et caliginosum est propter exhalationes terræ. Quam regionem cum superavit animus, naturamque sui similem contigit et agnovit; junctis ex anima tenui et ex ardore solis temperato ignibus insistit, et finem altius se exferendi facit. Tum enim sui similem et levitatem et calorem adeptus, tanquam paribus examinatus ponderibus, nullam in partem movetur—. Ad hujus sententiæ normam si exigas Plutarchum, jam melius sibi constare videbitur. Nam siue de anima ipsa, siue de vehiculo loquitur, utraque sunt igneæ materiæ, hoc ex Platoniorum, illa ex Stoicorum mente. Itaque, cum sursum ferebatur, crasso æthere recedente, qui ejus superficiem circumdabat, necesse erat igneam bullam efficere quæ paulatim deficeret, quo magis anima ad purum simplicemque ætherem appropinquabat. Ad istam de animæ vehiculo illustran-

551. Plotinus Enn. III. p. 387. Jamblichus ap. Stob. Phys. p. 100. ὥσπερ δὴ ἐν τῆς (1. τῇ) κατὰ τὴν ναῦν φορᾶς (1. φορᾶ),—οὕτως ἄρα καὶ ἡ ψυχὴ ὅλῳ χρήται τῷ σώματι. Animam autem solutam a corpore, in materia lucis eadem cum luce celeritate moveri, Platoniorum est sententia, quæ etiam nostra ætate nonnullis placuit Philosophis.

563. F. Ἐφη τὰς ψυχὰς τῶν τελευτάντων κάτωθεν ἀνιούσας πομφόλυγα φλογοειδῇ ποιεῖν ἐξισταμένου τοῦ ἄερος· εἶτα ῥηγνυμένης ἀτρέμα τῆς πομφόλυγος ἐκβαίνειν τύπον ἐχούσας ἀνθρωποειδῇ, τὸν δὲ ὄγκον εὐσταλεῖς.] Eodem exemplo homines cum bullis comparavit Lucianus Contempl. p. 514. Sed Plutarchus πομφόλυγα φλογοειδῇ, ut puto, *animæ vehiculum igneum* appellat, quod alii αὐγοειδὲς ὄχημα vocant, quorum loca satis magno numero congeffit Spencerus ad Origenem contr. Celf. L. II. p. 432. E. Verum, cum hanc bullam rumpi et ex ea animam exire dicat, eorum sententiam probare videtur, qui hoc vehiculum simul cum morte corporis dissolvi et interire statuebant. Ut enim in universum circa quæstionem de animæ natura mire fluctuabant Philosophi, sic de *vehiculo animæ* varia et multiplex eorum fuit dissensio; quod cum ex aliis^b discere licet, tum ex Proclo in Platonis Timæum, Lib. V. p. 311. et 326. et pluribus locis, Jamblichus de Anima ap. Stob. Phys. p. 108. et Mercurio ibid. p. 90. et aliis. At ne sic quidem satis sibi constat Plutarchus: nam, dissoluto vehiculo, quomodo anima corporis retinet imaginem? nam ὄχημα quidem rationali parti est conjunctum, εἰδωλον autem, de quo mox, irrationali. Sed suum sibi quisque de animæ natura somniavit somnium, quæ referre hic nec juvat, nec opus est. —Cæterum eodem modo animos ex corpore excedentes sursum ferri et aerem perfringere docet ex Platonis sententia Cicero Tusc. I. 17. *reliquæ duæ partes, (animæ) una ignea altera animalis— hæc sursum rectis lineis in coelestem locum subvolent, sive ipsæ natura superiora adpetentes, sive quod a gravioribus leviora natura repellantur. Quæ cum con-*

^b Themist. Paraphr. 68. b. fin.

MS. Greg. Nyff. putat J. H. Majus

* 563. F. Huc respexisse Schol.

Bibl. Uffenbach. p. 426.

stent, perspicuum debet esse, animos cum ex corpore excefferint, five illi sint animales, id est spirabiles, five ignei, sublimē ferri. Altius in ejusdem motus causas inquirat Cap. 18 et 19. easque ignea animæ natura contineri docet, idque adeo ad nostrum locum accommodate, ut Ciceronis verba, licet longiora, veluti commentarii loco hic exhibenda esse videantur. Is autem animus, qui, si est horum quatuor generum ex quibus omnia constare dicuntur, ex inflammata anima constat (ut potissimum videri video Panætio) superi- 98 ora capeſſat necesse est: nihil enim habent hæc genera prona et supera semper petunt. Ita, five dissipantur, procul a terris id evenit: five permanent et conservant habitum suum, hoc etiam magis necesse est ferantur ad cælum, et ab his perumpatur et dividatur crassus hic et concretus aër, qui est terræ proximus: calidior est enim vel potius ardentior animus, quam hic est aër, quem modo dixi crassum atque concretum: quod eo sciri potest, quia corpora nostra terreno principiorum genere confecta, ardore animi concalescunt. Accedit ut eo facilius animus evadat ex hoc aëre, quem sæpe jam appello, eumque perumpat, quod nihil est anima velocius, nulla est celeritas, quæ possit cum animi celeritate contendere. Qui si permanet incorruptus sui que similis, necesse est ita feratur, ut penetret et dividat omne cælum hoc, in quo nubes, imbres, ventique coguntur: quod et humidum et caliginosum est propter exhalationes terræ. Quam regionem cum superavit animus, naturamque sui similem contigit et agnovit; junctis ex anima tenui et ex ardore solis temperato ignibus insistit, et finem altius se exferendi facit. Tum enim sui similem et levitatem et calorem adeptus, tanquam paribus examinatus ponderibus, nullam in partem movetur—. Ad hujus sententiæ normam si exigas Plutarchum, jam melius sibi constare videbitur. Nam five de anima ipsa, five de vehiculo loquitur, utraque sunt igneæ materiæ, hoc ex Platoniorum, illa ex Stoicorum mente. Itaque, cum sursum ferebatur, crasso æthere recedente, qui ejus superficiem circumdabat, necesse erat igneam bullam efficere quæ paulatim deficeret, quo magis anima ad purum simplicemque ætherem appropinquabat. Ad istam de animæ vehiculo illustran-

dam doctrinam cum in primis faciant loca quædam Olympiodori in Commentar. in Platonis Phædonem, gratum mihi harum litterarum studiosis facturum videor, si ea ex MSto Voff. exscribam.—Καὶ γὰρ τὸ πνευματικὸν ζῶον, ὁμολογοῦμεν πολλάκις ἐγγίνεσθαι τῷδε τῷ ὀστρέῳ, καὶ πολλάκις αὐτοῦ ἀπογίνεσθαι· φασὶ γοῦν καὶ αὐτοὶ οἱ φιλόσοφοι, τὸν πνευματικὸν χιτῶνα τοῦτον τῇ λογικῇ ψυχῇ συνεῖναι μέχρι τελείας ἀποκαταστάσεως ἀπὸ τοῦ γενητοῦ. Μᾶλλον δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Σωκράτης ἐρεῖ μικρὸν ὕστερον, ὡς τὸ σκιοειδὲς τοῦτο δὴ φάντασμα τῇ ψυχῇ συνέζευκται μετὰ θάνατον, ἕως ἂν τῇ τοῦ σωματοειδοῦς ἀνάγκῃ συνεπομένη πάλιν ἐνδεθῇ τῷ ὀστρεώδει σώματι· καὶ μένει τούτου ὁ κύκλος, ἕως ὅτε καὶ τοῦτο τὸ ὄχημα πάθῃ τὴν στέρησιν· τοῦτο δὲ οὐκετι πρὸς τὴν ἔξιν ἐπαναχθήσεται, καθάπερ ἐπὶ τῷδε τῷ σώματι νεκρουμένῳ πρότερον ἤξιοῦμεν· οὐ γὰρ οὐδὲ ἐπὶ τούτου τὸ πᾶμπαν ἀθάνατον ἀποδείκνυται· ἀλλ' ὡς ἐπὶ τῆς ψυχῆς τὸ πολυχρονιώτερον τῆς τῶν ἐν αὐτῷ συμβεβηκότων ἐπανακυκλήσεως, πλεονάκις ἢ

99 ἀπαξ τοῦλάχιστον γιγνομένης. Alio loco animam duo ὀχήματα habere docet: "Ὅτι καὶ κατὰ τόπον κινούμεναι καὶ ἐνταῖς κολαζόμεναι, δέοιντ' ἂν ὀχημάτων· οὐ μόνον τῶν αἰδίων, ἀπαθῇ γὰρ ταῦτα· ἀλλὰ καὶ τῶν ἀλγύνεσθαι πεφυκότων, δι' ὧν κολασθήσονται. "Ὅθεν εἰς ὀχήματα αὐτὰς ἐμβιβάζει. Hanc ille, ut plurimi juniorum Platoniorum, πνευματικὸν σῶμα et αὐγοειδὲς σῶμα vocat, et utrumque interire posse statuit.—"Ὅτι ἀναμάρτητοι καὶ ὁσίως βεβιωκυῖαι (ψυχαί), αἱ μὲν ἄνευ φιλοσοφίας, ἐπὶ τῶν ἄκρων οἰκίζονται τῆς γῆς, μετὰ σωμάτων πνευματικῶν λεπτοτάτων· αἱ δὲ πολιτικῶς φιλοσοφοῦσαι μετὰ τῶν αὐγοειδῶν ἐν οὐρανῷ διάγουσιν· αἱ δὲ καθαρθεῖσαι τελέως, εἰς τὸν ὑπερκόσμιον τόπον ἀποκαθίστανται ἄνευ σωμάτων. Hoc vehiculo anima pœnas fuscipit apud inferos^d. "Ὅτι ἀναβαίνειν ὀχήματα φησὶν, ὥσπερ εἰς ἵππους ἀναβαίνειν. Τίνα οὖν τὰ ὀχήματα; ἢ τὰ πνευματικά· κατὰ γὰρ τὰ ἐξημμένα κινοῦνται, τοπικῶς· τὰ δὲ πνευματικά ἄτε φθαρτά, καὶ κολάζεσθαι πέφυκε δι' ἀλγυδόνων.

Quam porro hic sequi videtur opinionem Plutarchus, animas habere formam corporis, hanc primus e vulgi superstitione defumtam in poësin retulit Homerus; cujus auctoritate Philosophi eam ad severius examen revocave-

^d Similia prodit in Comment. ad Gorgiam p. 206. initio.

runt. Cumque ille Herculis simulachrum apud inferos versari, ipsum autem cum Diis degere finxisset; hi eum sic interpretati sunt, quasi, ut germanus Platonius, inter λογιστικὸν et ἄλογον animæ distinxisset; si minus vere, at certe minus etiam quam in reliquis allegoriis ridicule. Videndi^e sunt Plotinus Ennead. III. p. 392. 396. Porphyrius de Styge ap. Stob. Phys. p. 129. et de Gradib. p. 132. sequ. et p. 133. ὥστε εἰ ὁ ἄδης ὁ ὑπόγειός ἐστι τόπος σκοτεινός, ἡ ψυχὴ καίπερ οὐκ ἀποσπασμένη τοῦ ὄντος ἐν ἄδου γίγνεται ἐφελκομένη τὸ εἶδωλον· ἐξελθούσῃ γὰρ αὐτῇ στερεοῦ σώματος τὸ πνεῦμα συνομαρτεῖ, ὃ ἐκ τῶν σφαιρῶν συνελέξατο· ἐκ δὲ τῆς πρὸς τὸ σῶμα προσπαθείας—ἐναπομόργνυται τύπος τῆς φαντασίας εἰς τὸ πνεῦμα· καὶ οὕτως ἐφέλκεται εἶδωλον. Et in Eclecticorum ac Theurgicorum libris frequens certe est ista opinio, ὅχημα et εἶδωλον humani corporis simulachra esse^f. Quamquam Plato nunquam ita pronuntiavit, sed plebi ac Poëtis tales fabulas reliquit. Neque enim quæ apud inferos fieri fingit ipse credidit, sed popularibus opinionibus tantum suam de anima involvit sententiam. Homeri alium locum ita interpretatur Porphyrius de Styge p. 129.

Οὐ γὰρ ἐστὶ σάρκας τε καὶ ὅστέα ἴνες ἔχουσιν,
 Ἄλλὰ τὰ μὲν τε πυρὸς κρατερὸν μένος αἰθομένοιο
 Δαμνᾷ, ἐπεὶ κε πρῶτα λίπη λεῦκ' ὅστέα θυμός·
 Ψυχὴ δ' ἥτ' ὄνειρος ἀποπταμένη πεπότηται.

ὑποτίθεται γὰρ τὰς ψυχὰς τοῖς εἰδώλοις τοῖς ἐν τοῖς κατόπτροις 100
 φαινομένοις ὁμοίας, καὶ τοῖς διὰ τῶν ὑδάτων συνισταμένοις, ἃ καθά-
 παξ ἡμῖν ἐξεικαστὸν καὶ τὰς κινήσεις μιμεῖται· στερεομένην δ' ὑπό-
 στασιν οὐδεμίαν ἔχειν εἰς ἀντίληψιν καὶ ἀφήν, ὅθεν αὐτὰς βροτῶν εἶ-
 δωλα καμόντων λέγει. Utramque Porphyrii explicationem
 tetigit Proclus in Tim. L. V. p. 311. cujus comparatione
 utriusque obscurus fane locus mutuam lucem accipiet.
 Adde Hieroclem Comment. in Aur. Carm. p. 293. qui
 hanc substantiam σώματος εἶδωλον vocat, et Macrobius in
 Somn. Scipion. L. I. c. 14. p. 73. Eundem Poëtæ locum
 in animo habuit, ejusque errorem reprehendit Cicero

* Stob. Phys. Hermes. p. 1000. Por-
 phyr. p. 1002. 1012. 1018. seq.

^f De anima corporis formam reti-

nente v. quos citat Davif. Tusc. Cic.
 p. 38.

Tusc. I. 16. *Tantumque valuit error, qui mihi quidem jam sublatum videtur, ut corpora cremata cum scirent, tamen ea fieri apud inferos fingerent, quæ sine corporibus nec fieri possent nec intelligi. Animos enim per se ipsos viventis non poterant mente complecti; formam aliquam figuramque quærebant. Inde Homeri tota νεκυία:—Ennius porro, Homerum imitans, similia finxerat, ut canit Lucretius L. I. vs. 121.*

Etsi præterea tamen esse Acherusia templa

Ennius æternis exponit versibus, edens:

Quo neque permanent animæ neque corpora nostra,

Sed quædam simulacra modis pallentia miris.

Lepide et suo sibi proprio sale perfricat idem commentum Lucianus Ver. Hist. L. II. p. 111. Ἐσθῆτι δὲ χρωῶνται ἀραχνίοις λεπτοῖς πορφυροῖς· αὐτοὶ δὲ σώματα μὲν οὐκ ἔχουσι, ἀλλ' ἀναφεῖς καὶ ἄσαρκοί εἰσι, μορφήν δὲ καὶ ἰδίαν μόνον ἐμφαίνουσι· καὶ ἀσώματοι ὄντες, ὅμως οὖν ἰστᾶσι καὶ φρονοῦσι καὶ φωνὴν ἀφίσσι· καὶ ὅλως ἔοικε γυμνὴ τις ἡ ψυχὴ αὐτῶν περιπολεῖν τὴν τοῦ σώματος ὁμοιότητα περιχειμένη. Sed Plutarchus, qui Platonis sui exemplo hilaritatem huic fabulæ adspergere voluit, ad philosophicæ disputationis severitatem neutiquam est exigendus.

- p. 564. A. Κινουμένας δὲ οὐχ ὁμοίως· ἀλλὰ τὰς μὲν ἐκπηδᾶν ἐλαφρότητι θαυμαστῇ καὶ διάττειν ἐπ' εὐθείας ἄνω· τὰς δὲ ὥσπερ οἱ ἄτρακτοι περιστρεφομένας ἅμα κύκλῳ. κ. τ. λ.] Diverſo modo moventur bonorum animæ ac malorum: hæ turbido motu agitantur, illæ recto et æquabili feruntur. Hanc differentiam Plato notavit in Phædro p. 345., alicubi in libris de Legib. quo respexit Proclus in Tim. L. II. p. 116., et in Phædon. p. 385. quem locum ita interpretatus est Cicero Tusc. I. 30. *Ita enim censebat itaque differuit (Socrates) duas esse vias duplicesque cursus animorum ex corpore excedentium. Nam qui se humanis (v. immanibus cum Bentley.)*
- 101 *vitiis contaminassent—bis devium quoddam iter esse, seclusum a concilio Deorum. Qui autem se integros castosque servavissent,—bis ad illos, a quibus essent profecti, reditum facilem patere. Eandem hanc diversitatem motus animarum observatam esse in superis regionibus a Timarcho fingit Plutarchus De Genio Socrat. p. 592. A—C.—ἐνίοις δὲ τοῖς κλω-*

θομένοις ἀτράκτοις ὁμοίως ἐγκατατεταραγμένην καὶ ἀνώμαλον ἔλκοντας, οὐ δυναμένους καταστῆσαι τὴν κίνησιν ἐπ' εὐθείας· λέγειν δὲ τὴν φωνὴν τοὺς μὲν τεταγμένην κίνησιν ἔχοντας, εὐηνίαις ψυχαῖς χρῆσθαι διὰ τροφὴν καὶ παιδευσιν ἀστεῖαν, οὐ κατὰ γαῖαν (f. ex Turneb. leg. οὐκ ἄγαν, vel οὐ κατάγειον καὶ) πηλινὸν καὶ ἄγριον παρεχομένας τὸ ἄλογον· τοὺς δὲ ἄνω καὶ κάτω πολλάκις ἀνωμάλως καὶ τεταραγμένως ἐγκλίνοντας, οἷον ἐκ δεσμοῦ σπαραττομένους, δυσπεῖθεσι καὶ ἀναγώγοις δι' ἀπαιδευσίαν ζυγομαχεῖν ἤθεσι κ. τ. λ. Quæ autem utroque loco Plutarchus de turbulento motu malarum animarum differit, a Pythagoricis hausta videntur fontibus. In Aureis Carminibus certe familia sunt, vñ. 54.

Γνώσῃ δ' ἀνθρώπους αὐθαίρετα πῆματ' ἔχοντας.

Τλήμονες οἱ τ' ἀγαθῶν πέλας ὄντων οὐτ' ἐσορῶσιν

Οὔτε κλύουσι· λύσιν δὲ κακῶν παῦροι συνίσασι·

Τοίη μοῖρα βροτῶν βλάπτει φρένα· οἱ δὲ κυλίνδροις

Ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλα φέρονται, ἀπείρονα πῆματ' ἔχοντες.

Et ut Plutarchus appetitiones irracionales cum motu ἀτράκτου comparat, sic eadem ratione κύλινδρον explicavit Hierocles Commentar. l. c. p. 269^g.—καὶ τὰ ἐπόμενα τῇ ἀβουλίᾳ παραδείκνυσι, καὶ πῶς ἀκούσια ἅμα καὶ ἐκούσια τὰ πλημμελήματα ἐκδιδάσκει, τῇ κατ' ἐπιπέδου κυλινδρική κινήσει ἐοικέναι φήσας τὸν τῶν ἀνοήτων βίον, ὃς κύκλῳ ἅμα καὶ ἐπ' εὐθείας ποτὲ κινεῖται· κύκλῳ μὲν δι' ἑαυτὸν, ἐπ' εὐθείας δὲ διὰ τὴν πτώσιν· ὥς γὰρ ὁ κύλινδρος οὐ κατακρατεῖ τῆς περὶ τὸν ἄξονα κυκλικῆς περιαγωγῆς, ἀπὸ τῆς ὀρθιότητος πλαγιασθεὶς, οὕτως οὐδὲ ψυχὴ τῆς τεύξεως τῶν ὄντως ἀγαθῶν τυγχάνει, τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ τῆς πρὸς θεὸν στάσεως (f. τάσεως) ἀποπεσοῦσα· πλανᾶται δὲ περὶ τὰ δοκοῦντα ἀγαθὰ, καὶ ἐκφέρεται ἐπ' εὐθείας ταῖς αἰσθητικαῖς προσπαθείαις κυλιόμενη. κ. τ. λ. Consulendi porro sunt Porphyrius De Abstinēt. L. II. Cap. 38 et 39. Jamblichus Myst. Ægypt. S. III. p. 103. Psellus Op. Dæm. p. 130.—Ῥέμβεσθαι est in hac re proprium verbum, quo subinde utitur Plutarchus v. c. Profect. Virtut. Sent. p. 80. F. D. Virtute Alex. p. 336. F. Advers. Stoic. p. 1067. Dio Chrys. Or. XX. p. 262. D. οὐ γὰρ ἐστὶν ἀνόητος τῆς ἑαυτοῦ ψυχῆς κύριος, ἀλλὰ ῥεμβό-

^g Alexand. Polyhist. ap. Diog. L. impiorum ἐν ἄλλοις non πειλάζειν sibi VIII. 31. Pythagoras ait animas invicem.

μενός τε καὶ ἀγόμενος ὑπὸ τῆς τυχούσης προφάσεως καὶ ὁμιλίας.
et p. 265. B. ἡ δὲ ῥεμβομένη (ψυχὴ) τε καὶ ἀλύουσα καὶ ἄλλοτε
ἐπ' ἄλλο τρεπομένη, ὅταν τι προφανῇ ποτὲ ἡδονὴν τινα ἢ ῥαστώνην
102 ἔχον, ὥσπερ ὕδατος ἐν ἑτεροκλινεῖ χωρίῳ ὅποι ἔτυχε τρεπομένου, οὐ-
δὲν ἂν ἀφελθῇ.

564. A. Διάττειν.] T. V. B. διατάττειν. male.

564. A. Κίνησιν.] Abeſt a Voff. et Harl.

564. B. Ἐρέμβοντο.] Voff. ἐρρέμβοντο.

564. B. Ἐντυγχάνουσai καὶ περιπλεκόμεναι.] Voff. ἐντυγ-
χάνουσι καὶ περιπλεκομέναις. Coll. Schott. M. Ald. et T. V.
B. ἐντυγχανούσαις καὶ περιπλεκομέναις. Harl. ἐντυγχάνουσai καὶ
περιπλεκομέναις.

564. B. Φωνὰς ἴεσαν ἀσήμους.] Ignotas edebant voces,
quæ ei, qui eas audiebat, nil significare videbantur. Hanc
vim vocis non cepit interpretæ Æliani H. A. I. 18. φυσᾷ
φυσήματι ἀσήμῳ μὲν ἢ δὲ δύναται, sic enim legendum. Lucian.
Pseudomant. p. 221. φωνὰς τινὰς ἀσήμους φθεγγόμενος, οἷαι
γένοιντ' ἂν Ἑβραίων ἢ Φοινίκων, ἐξέπληττε τοὺς ἀνθρώπους οὐκ εἰ-
δότας ὅτι λέγοι: et simili loco Euseb. P. E. L. IV. p. 132.
D. Porph, ib. V. 198. D. 196. D.—ἀσήμου καὶ βαρβαρικῆς
ἐπιρρήσεως. Mox Harl. pro φόβου habet φόνου. et T. V. B.
ἀλαλαγμοί.

564. B. Ἐν ἄκρῳ τοῦ περιέχοντος ὀφθῆναι τε φαιδραί.] T. V.
B. Harl. pro ἄκρῳ male καιρῷ: præterea idem Harl. σφοδραί
pro φαιδραί. Περιέχων est Æther. Sic sæpe Plutarch. T.
II. p. 333. E. 352. D. 361. B. 366. A. 377. B. Cæsar. p.
741. A. Notissimus est Euripidis locus:

Ὅρᾳς τὸν ὑψοῦ τόνδ' ἄπειρον αἰθέρα

Καὶ γῆν ΠΕΡΙΞ' ἘΧΟΝΘ' ὑγραῖς ἐν ἀγκάλαις.

quem, ut alios omittam, imitatus est Lucretius L. II. vf.
1065.

Qualis hic est, avido complexu quem tenet æther.

Manifestus V. 319. et Maxim. Tyr. XXXVII. 8. Vid.
Cel. Valckenar. Diatrib. in Fragm. Euripid. p. 47.

564. B. Διεσήμαινον, ὡς ἔοικεν, συστολῇ μὲν εἰς ἑαυτὰς τὸ δυσ-
χεραῖνον, ἐκπετάσει δὲ καὶ διαχύσει τὸ χαῖρον καὶ προσιέμενον.]
Ald. ἐκπετάσει, ex qua Bas. fecit ἐπεκτάσει: sed Coll.
Schott. et reliqui recte ἐκπετάσει. Sic Plutarch. Gen. Socr.

p. 590. B. *Timarchi animam πλείονα γίνεσθαι τῆς πρότερον ὥσπερ ἰστίον ἐκπεταννυμένον*, sic enim legendum — Διαχύσει 103 autem sensu flagitante ex Voff. recepi, pro vitioso διαλύσει, quod in omnibus libris erat. Διαλύσει h. l. ineptum est, nam proprie *dolor* ea voce notatur, ut constat ex Platone Phileb. p. 80. G. et Cratyl. p. 271. C. et λύπην a λύειν ductam esse putavit Chrysippus ap. Ciceron. Tusc. III. 25. ubi vid. J. Davis. Veterum erat communis sententia, animam voluptate diffundi, διαχεῖσθαι, tristitia contrahi, συστέλλεσθαι. Vid. Plato Sympof. p. 329. D^h. Plutarch. Virt. Mor. p. 449. F. sequ. et p. 451. A. Hinc Porphyrius Pythag. §. 35. οὐ γὰρ ὅφ' ἡδονῆς διεχεῖτο πλεον, οὐδὲ ὅπ' ἀνίας συνεστέλλετο: Adde Cl. Salmasium ⁱ ad Simplic. in Epiſtet. p. 68. Et frequenter sic loquuntur boni Scriptores, Polybius L. VIII. 22. Lucian. Sympof. 18. Alciphron L. I. Ep. 10. et 12. Permutatio litterarum Λ et Χ sæpius vitium intulit scriptoribus, v. c. Plutarch. Defect. Orac. p. 433. C. ἀμάχει δὲ καὶ τὰ τῆς φήμης συνάδει τῷ λόγῳ: legend. ἀμέλει δ. κ. τ. Polyæn. L. V. 2, 7. ἐξέχυσαν τὰς φυλακάς: leg. ἐξέλυσαν. Antipater ap. Stob. S. LXVI. p. 418. ἅμα τῇ ἄλλῃ τῇ καθεστῶσῃ ἐκχύσει καὶ ἀναρχία, καὶ τῇ ἐπὶ τὸ καταφέρειν ῥάθυμον ἐπικλίσει. Cod. Par. A. meliores lectiones præbet ἐκλύσει et καταφερὲς: unde legendum — ἐκλύσει — καταφερὲς καὶ ῥάθυμον ἐπικλίσει.

564. B. Μίαν, ἔφη, συγγενοῦς τινὸς, οὐ μέντοι σαφῶς.] T. B. Coll. Schott. M. Ald. μ. ἔφ. σ. τ. ἰδεῖν οὐ μεντ. σ. Sed ἰδεῖν facile caremus; nam oratio pendet ab εἰπεῖν, ut recte interpres expressit. Solent tali modo post parenthesin renovare orationem v. c. Ælian. H. A. XVI. 19. Aristid. T. I. p. 319. γενομένης δὲ τῆς περὶ Ζώσιμον συμφορᾶς, ἃ γὰρ μελλούσης προεῖπε, καὶ παρεμυθήσατο ὁ θεὸς παρήμι, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐγένετο κ. τ. λ. Et sic sæpe utriusque linguæ scriptores. Pro σαφῶς tamen legendum putem σαφοῦς.

564. C. Οὐ Θεσπέσιος ἀλλ' Ἀριδαῖός ἐστι.] Forte, cum prius Aridæus vocaretur, commutata vitæ ratione Thepessii nomen assumpsit, ut veteris malitiæ infamiam abscon-

^h Hinc Epiſtet. Diff. III. 2. p. 360.

ⁱ Upton. Ind.

deret: qui mos veteribus frequens fuit. Sed hoc ei prius nomen fuisse, Plutarchus initio narrationis memorare debuisse. Quicquid sit, in animo certe habuit Platonis locum Rep. L. X. p. 519. D. ubi Ardiaeus antiquus Ciliciæ tyrannus diriffimis cruciatibus apud inferos excarnificari fingitur. Hic enim licet a Platone Ἀρδιαῖος vocatur, tamen ab aliis, et Justino Martyr. Cohort. ad Gent. p. 29. A. Ἀρδιαῖος nominatur. Nisi forte et ibi et h. l., pro rariori vulgarius nomen supposuerunt librarii.—Mox pro τὸ δὲ ἀπὸ τοῦδε M. Ald. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου.

- 104 564. C. Οὐδὲ γάρ τοι τέθηκας, ἀλλὰ μοῖρα τινὶ θεῶν ἦκεις δεῦρο τῷ φρονοῦντι· τὴν δὲ ἄλλην ψυχὴν ὥσπερ ἀγκύριον ἐν τῷ σώματι κατελέλοιπας.] Quod bis jam Plutarchus vocavit τὸ φρονοῦν, animæ est principalis pars et alias νοῦς vocatur. Quam cum non proprio suo vocabulo ab anima distinguat, eo inducor, ut pro ἄλλην antiquitus ἄλογον scriptum fuisse putem. Platonici et Pythagorici animam in duas partes dividebant, νοῦν *animum* et ψυχὴν *animam*: et alia ratione, cum ψυχὴν duabus partibus constare statuerent, τῷ παθητικῷ et τῷ ἐπιθυμητικῷ, animam trifariam dividebant. Vid. Plutarch. Plac. Phil. L. IV. 4. J. Davif. ad Ciceron. Tusc. I. 10. II. 20. IV. 5. Sed recentiores Platonici infinitis distinctionum acuminibus se ipsos compungunt, nec ab aliis facile intelliguntur. Illustrat hunc locum in primis Eclecticus qui sub Mercurii nomine latet ap. Stobæum Phys. p. 89. ψυχὴ γὰρ χωρὶς νοῦ οὔτε τι εἰπεῖν, οὔτε ἔρξαι δύναται· πολλάκις γὰρ ὁ νοῦς ἐξίπταται τῆς ψυχῆς, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ οὔτε βλέπει ἡ ψυχὴ οὔτε ἀκούει, ἀλλ' ἀλόγων ζώων ἔοικε· τηλικαύτῃ δυνάμει ἐστὶ τοῦ νοῦ· ἀλλ' οὐ νοθεῖας ψυχῆς ἀνέχεται, ἀλλὰ καταλείπει αὐτὴν τῷ (sic enim legendum pro τὴν ἐν τῷ) σώματι προσκειμένην κατὰ πάντα ἀγχομένην κάτω. Ceterum non dubitem fere Mercurium scripsisse: προσκειμένην καθάπερ τι ἀγκύριον κάτω; hoc sententiam pulchram dat, vulgatum nihili est. Elegans autem est comparatio, eaque ex Platonis consuetudine ducta, qui Phædon. p. 398. F. H. homines infimam universi partem veluti facem habitare docet, et beatorum animas post mortem, five viventium animos qui ad rerum Divinarum cognitionem se attollunt,

tanquam ex infimo fundo maris in lucem atque aërem emergere. Idem in Timæo p. 544. F. in medulla, tanquam ex anchora, animæ vincula projecta esse statuit—*μυελὸν δὲ πάντα ἐπεφήμισε καὶ, καθάπερ ἐξ ἀγκυρῶν, βαλλόμενος ἐκ τούτων πάσης ψυχῆς δεσμούς, περὶ αὐτὸ ξύμπαν ἤδη τὸ σῶμα ἡμῶν εἰργάζετο.* Itaque anima, cum animus e corpore excedit ad aliquod tempus, medullæ vinculis constricta tenetur, ut docet Proclus, loco quem supra exhibuimus, apud Morum p. 341. *τῆς δὲ ψυχῆς οἱ περὶ τὸν μυελὸν δεσμοὶ ἔμενον ἔτι κατερρίζωμένης cet.* Et eadem comparatione large hanc doctrinam explicat Plutarchus De Genio Socrat. p. 591. C. cujus etfi integer locus adeundus est, tantum tamen ex eo dabimus, quantum ad rem nostram in primis facit: *quædam animæ, αἰτ, πῇ μὲν ἀνεκράθησαν τῷ σώματι, πῇ δὲ ἔλιπον ἔξω τὸ καθαρώτατον οὐκ ἐπισπώμενον, ἀλλ' οἷον ἀκρόπλουν ἐπιψαῦον ἐκ κεφαλῆς τοῦ ἀνθρώπου, καθάπερ ἐν βυθῷ δεδυσκότος ἄρτημα κορυφαῖον, ὀρθομένους (l. ὀρθούμενον) περὶ αὐτὸ τῆς ψυχῆς ἀνέχον ὅσον ὑπακούει, καὶ οὐ κρατεῖται τοῖς πάθεσι· τὸ μὲν οὖν ὑποβρύχιον ἐν τῷ σώματι φερόμενον ψυχὴ λέγεται· τὸ δὲ φθορᾶς λειφθὲν οἱ πολλοὶ νοῦν καλοῦντες, ἐκτὸς εἶναι νομίζουσιν αὐτῶν,* 105 *ὥσπερ ἐν τοῖς ἐσόπτροις τὰ φαινόμενα κατ' ἀνταύγειαν· οἱ δὲ ὀρθῶς ὑπονοοῦντες, ὡς ἐκτὸς ὄντα, δαίμονα προσαγορεύουσι.* Sed hanc τοῦ ἀγκύριον defensionem Cel. Ruhnkenio probare non potui, qui potius οἴκουρον scripsisse putat Plutarchum: quæ lectio fine dubio perquam est elegans.

564. C. Σύμβολον δέ σοι καὶ νῦν αὖθις ἔστω, τὸ τὰς ψυχὰς τῶν τεθνηκότων, μήτε σκιὰν ποιεῖν, μήτε σκαρδαμύττειν.] Recte Reiskius transponit νῦν καὶ αὖθις, *nunc et deinceps*. Sed aliud præterea latet. Nam cujus tandem rei hæc σύμβολον esse debebant? aut quomodo in his ratio antecedentium redditur? Certe obscura hæc sunt, nisi potius excidisse quid putandum est; quod quale sit equidem non facile dixerim. Fuit autem hoc Pythagoreorum placitum, ^k ut refert Plu-

^k Ex Ægyptiaca doctrina petitum quis dicat, si legat Heliodorum III. p. 145. Umbra non faciunt, ut omni corporea compage liberatæ. Nam proverbiale fere videtur fuisse corpus animam umbræ instar sequi.

Euf. P. E. I. 2. A. Sic Asclepiadæ dei quo incedunt pro umbra lucem faciunt. Aristjd. T. I. p. 46. Quædam corpora umbram jacere nullam vetus superstitio credidit. Conf. Polyb. T. II. p. 443.

tarchus Quæst. Græc. p. 300. C. τῶν δὲ ἀποθανόντων, οἱ Πυθαγορικοὶ λέγουσι, τὰς ψυχὰς μὴ ποιεῖν σκιάν μηδὲ σκαρδαμύττειν. In quo verborum involucro quæ lateat sententia, ut de plerisque Pythagoricorum effatis, dictu est difficile. Aut hoc sibi vult τὸ μὴ σκαρδαμύττειν, *animas non cæcutire, nec in consideratione turbari*: aut *constantiam, et tranquillitatem* significat. Sic Ægyptiis sacerdotibus, quorum instituta mirifice cum Pythagoricis consentiunt, idem fere laudi dat ex Chæremone Porphyrius de Abstin. L. IV. §. 6. p. 311. πορεῖα τε γὰρ εὐτακτος ἦν, καὶ βλέμμα καθεστηκὸς ἐπετηδεύετο, ὥς ὅτε βουλευθεῖεν μὴ σκαρδαμύττειν. Idemque Ægyptii, ob hanc præcipue causam, sacrum coluerunt accipitrem, quod sine connivendo Solem intuetur, ut refert Ælian. H. A. X. 14. Alterum illud animam μὴ σκιάν ποιεῖν, de beatis post mortem statuerunt etiam Persarum Magi, ut ex Theopompo¹ constat, cujus verba laudat Plutarchus Isid. et Osir. p. 370. B. Hujus ratio facilius patet. Anima enim, five simplex est, ut plerisque placuit, five, ut Democritus et Stoici volunt, igneæ materiæ, umbram facere non potest, τὸ γὰρ φῶς οὐ ποιεῖ σκιάν, ut ait Plutarch. De Facie Lun. p. 932. D. Quod, cum corporis proprium sit, anima a corpore segregata pati nunquam poterit: etenim ψυχᾷς νοεράν οὐσίαν κεκτημέναις—τὰ σώματα ἐξήπται σκιᾶς ἐφεπόμενα δίκην² ut est ap. Euseb. P. E. L. I. p. 2. A. Vid. quoque de la Cerda ad Virgil. Æn. VI. p. 660. Multiplicem autem umbræ vim esse Magorum putavit superstitio, ut et aliunde constat, et ex Proclo in Plat. Rep. p. 431. Sed vivi si non amplius jacerent umbram, divinam pœnam esse, vetus opinio vulgi erat^m. Vid. Schol. Callimach. ad H. in Jov. vf. 13. et ibi Cel. Ernestumⁿ.

564. C. Ἐαυτὸν τῷ λογίζεσθαι συνήγαγε] Satis erat dicere ἑαυτὸν συνήγαγε, ut vulgo dicitur *colligere se*, v. c. apud Platon. Protag. p. 200. G. συναγείρειν ἑαυτὸν. Ælian. H. A.

¹ Ex eodem Theopompi loco similis sententia ap. Diog. L. Proœm. §. 9. Connivere, vel niſtare est imbecillitatis. Plin. XI. 54. Differunt μύειν *connivere*, et σκαρδαμύττειν *niſtare*.

^m Pausan. p. 679. De simili dicto Theopompi exstat judicium Polybii XVI. 11.

ⁿ Odinus Obf. Misc. Nov. XII. p. 439.

IX. 43. ἀθροίζειν ἑαυτὸν. Verum Plutarchus hic non ex 106
communi consuetudine, sed ex Philosophorum usu loqui-
tur, a quibus *congregatio mentis in se ipsam* sæpissime vel-
uti sapientiæ studium celebratur. Vid. Plato Phædon. p.
387. A. Philo Jud. Migrat. Abrah. p. 418. D. ὁ νοῦς εἰς
αὐτὸν ἐπιστρέφει. Porphyrius de Gradib. ap. Stob. p. 91.
Adde Gataker. ad M. Anton. VII. 28.

564. D. Εἶδεν ἑαυτῷ μὲν τινα συναιωρουμένην ἀμυδράν τινα καὶ
σκιώδη γραμμὴν.] Posterius τινα abest ab Harlei. eoque facile
carere possumus. Quanquam hujus repetitionis frequentia
sunt exempla, v. c. Plato Charmid. p. 236. C. Leg. L.
X. p. 665. A. Aristoph. Equit. vf. 1066. Plura collegit J.
P. Dorvillius ad Chariton. p. 561. Plutarch. II. 135. B.
225. A.

564. D. Ἐκείνους δὲ περιλαμβομένους κύκλῳ καὶ διαφανεῖς ἐν-
τός, οὐ μὲν ὁμοίως ἅπαντας· ἀλλὰ τοὺς μὲν, ὥσπερ ἡ καθαρωτάτη
πανσέληνος, ἐν χρῶμα λεῖον καὶ συνεχῆς καὶ ὁμαλῶς ἰέντας.] Ani-
marum vehicula, de quibus hic cogitat Plutarchus, non
omnia ejusdem sunt splendoris; sed ut quæque cum cor-
poreis rebus plus vel minus commercii habuit, ita vehicu-
lum vel splendidius habet vel obscurius, ut docet Porphy-
rius de Gradib. ap. Stobæum Phys. p. 133. Quæ itaque
minimum terrenæ labis contraxerunt, eæ maxime sunt
pellucidæ, et splendorem habent plenilunii, quod omni-
um luminum est purissimum, ut Plutarch. ait de Facie
Lunæ p. 921. A. Similiter de æthereis beatorum sedi-
bus exponit Olympiodorus Commentar. in Platon. Phæd.
MSt. Ὅτι λίθοι καὶ μέταλλα ἐκεῖ, καὶ δένδρα καὶ ζῶα παντοῖα
πνευματικὰ, καὶ ἀναλογοῦντα τοῖς ἐκεῖ στοιχείοις ἐξ ὧν φύεται· εἰ
δὲ τοῦτο, πάντως που καὶ τὰ αὐγοειδῆ ὀχήματα καθαρὰ, καὶ αἱ ψυ-
χαὶ καλλίους. Sed tota hæc res allegorica, et obscuritas
atque puritas de ignorantia et intelligentia accipienda esse
videtur. Eam certe ita interpretatur Porphyr. l. c. et
Mercurius ap. Stob. Phys. p. 126. ἔχει γὰρ καὶ αὐτὴ (ἀνι-
μα) ἴδια περιβόλαια ἀσώματα καθὼ καὶ αὐτὴ ἀσώματος ἐστὶ· τὰ
δὲ περιβόλαια ταῦτα ἄρες (Grot. in Cod. Paris. notavit ἄρες
leg. f. ὄρασις) εἰσὶν ἢ ἐν ἡμῖν· ὅταν οὖν οὗτοι ὥσι λεπτοὶ καὶ
ἀραιοὶ καὶ διαυγεῖς, τότε συνετὴ ἡ ψυχὴ ἐστὶ· ὅταν δὲ τούναντίον

πυκνοὶ καὶ παχεῖς καὶ τεθολωμένοι, ὡς ἐν χειμῶνι ἐπὶ μακρὸν οὐ βλέπει, ἀλλὰ ταῦτα ἂ παρὰ ποσὶν κεῖται. Animæ διαυγείαν jejunio multum adjuvari putabatur. Sic de Daniele Josephus Ant. Jud. X. p. 346. F. et fimillime Basil. M. Hom. de Jej. p. 284. De M. Antonino Julianus Cæsar. p. 317. C. adde Themist. Or. II. p. 29. A. Hanc opinionem cum multis aliis ex antiquissima Orientali Philosophia recepisse videntur juniores Platonici. Conf. Porphyrius de Abstin. L. I. §. 33. Hierocles Comm. Aur. Carm. vf. 67. Eunap. Jambl. p. 22.—Ceterum pro ἐντὸς, cum ad γραμμὴν commode referri nequeat, mallem ὄντας. Pro ὁμοίως Voff. ὁμοίους.

564. D. Ἐτέρων δὲ φολίδας τινὰς διατρεχούσας.] Aut ita accipienda hæc sunt, quasi scripsisset δι' ἐτέρων δὲ φ. τ. τρεχούσας, ut ἐπιτρέχειν alias usurpatur; aut legendum ἐτεροιοῦν δὲ τινὰς i. e. esse autem quasdam animas, quas varias reddant percurrentes squamæ, cet.

564. E. Ἀδραστεία μὲν Διὸς καὶ Ἀνάγκης θυγατὴρ, ἐπὶ πᾶσι τίμωρος ἀνωτάτῳ τέτακται. De Adrasteæ parentibus non factis consentiunt veteres. Alias pro Fato accipitur; cujus Juppiter, etsi subiectus ei est, tamen cum ipse constituit, pater dici potest. Lucanus L. II. vf. 7.

*Sive parens rerum, cum primum informia regna
Materiemque rudem flamma cedente recepit,
Fixit in æternum causas, qua cuncta coercet,
Se quoque lege tenens, et secula jussa ferentem,
Fatorum immoto divisit limite mundum.*

Sic quidem Stoici. Vide Senecam Provid. C. V. p. 141. Adrasteiam fatum, seu εἰμαρμένην esse docet Plutarchus de Fato p. 586. sequ. et in Fragmento libri, ut credo, deperditi apud Stobæum Phys. p. 13. τὸ γὰρ εἰμαρμένον ἄτρεπτον καὶ ἀπαράβατον, χ' ὅπερ μόνον ὀφρῦσι ἐπινεύσει, καρτερὰ τοῦτω κέκλωτ' ἀνάγκα καὶ πεπραγμένη· (f. πεφραγμένη vel πεπρωμένη.) Διὰ τοῦτο τὴν εἰμαρμένην καὶ Ἀδραστείαν καλοῦσιν, ὅτι πέρας ταῖς αἰτίαις ἡναγκασμένον ἐπιτίθησιν, ἀνεκφευκτὸς οὖσα καὶ ἀναπόδραστος. Similiter fere Aristoteles de Mundo p. 869. E. et ap. Stob. Phys. p. 14. Cuinam vero animarum puniendarum provincia tributa sit, utrum bonis an malis Dæmonibus,

five has partes sibi ipsi velut eximias reservavit Juppiter, easque per exemplar suum adspectabile solem administret: circa hæc et inter se ipsas diffident, et ab aliis dissentiunt Philosophorum familiæ, ut docet Jamblichus de Anima ap. Stobæum, Phys. p. 144°.

564. E. Καὶ τῶν πονηρῶν οὔτε μέγας οὐδείς, οὔτε μικρὸς γέγονεν, ὥστε ἢ λαθὼν διαφεύγειν ἢ βιασάμενος.] Similiter Xenophon P. M. S. L. IV. 4, 21.—δίκην γε τοι διδόνασιν οἱ παραβαίνοντες τοὺς ὑπὸ τῶν θεῶν κειμένους νόμους, ἣν οὐδενὶ τρόπῳ δυνατόν ἀνθρώπῳ ἐκφυγεῖν· ὥσπερ τοὺς ὑπ' ἀνθρώπων κειμένους νόμους ἐνιοὶ παραβαίνοντες διαφεύγουσι τὸ δίκην διδόναι, οἱ μὲν λανθάνοντες, οἱ δὲ βιαζόμενοι. Plato Rep. L. II. p. 424. G. Ἀλλὰ δὴ θεοὺς οὔτε 108 λανθάνειν οὔτε βιάσασθαι δυνατόν, quem locum laudat Cyrillus c. Jul. L. III. p. 76. D. Sophocli Electr. vf. 1391. Erinnyes dicuntur ἄφικτοι κύνες.—Est autem in hoc Plutarchi loco ellipsis τοῦ οὕτως, frequens illa Græcis, de qua alibi dicendi erit locus.

564. E. Ἀλλη δὲ ἄλλη τριῶν οὐσῶν φύλακι καὶ χειρουργῶ προσήκει—τοὺς δὲ πάμπαν ἀνιάτους ἢ τρίτη καὶ ἀγριωτάτη τῶν Ἀδραστείας ὑπουργῶν Ἐριννὺς—ἠφάνισεν καὶ κατέδυσεν εἰς τὸ ἄρρητον καὶ ἀόρατον.] Sic etiam tria genera puniendorum distinguit Plato Phædon. p. 400. D. E. ubi ita de insanabilibus: οἱ δ' ἂν δόξωσιν ἀνιάτως ἔχειν διὰ τὰ μεγέθη τῶν ἀμαρτημάτων—τούτους δὲ ἢ προσήκουσα μοῖρα ρίπτει εἰς τὸν Τάρταρον, ὅθεν οὔποτε ἐκβαίνουσιν. Ad quæ ista commentatur Olympiodorus MSt. Ὅτι εὐίατα μὲν τὰ ἄνευ πονηρᾶς ἔξεως ἀμαρτανόμενα· δυσίατα δὲ τὰ ἀπὸ ἔξεως μὲν (adde πονηρᾶς,) ἀλλὰ καὶ ἀντιτεινούσης πρὸς τὴν ἐνεργείαν, καὶ ἐπὶ τῇ ἐνεργείᾳ μεταβαλλομένης· ἀνίατα δὲ τὰ ἀπὸ ἔξεως πονηρᾶς καὶ ἀμεταμελήτου. Ταῖς μὲν οὖν πρώταις ἀφώρισται Ἀχέρων καὶ ἡ Ἀχερουσία λίμνη. Ταῖς δὲ δύο, ὁ Πυριφλεγέθων καὶ Κωκυτός. Ταῖς δὲ τρισὶν ὁ Τάρταρος. Tartarus proprie dicitur ἀόρατος, ἀειδής, quod bene explicat Plutarchus De Occulte Viv. p. 1130. C—E. nec multum dissentit Olympiodor. MSt. Ὅτι ὁ Τάρταρος πάντων ἐστὶ τῶν ἀγαθῶν στέρησις· διὸ τοὺς ἀνίατα πλημμελοῦντας οὗτος ὑποδέχεται, ὡς εἰς

* Conf. Stoic. Repugn. p. 1056. C.
Lycurg. Leocr. p. 192. ed. Reisk.

† Similis ut in Xenoph. sentent.

τὸν ἐαυτῶν τάρταρον ἐκπεσόντας· ῥιπτεῖσθαι δὲ λέγονται, ὡς βαρυτάτην ζωὴν ἐξηκότες, καὶ ὡς ἑτεροκίνητον, καὶ ὡς ποινάϊαν· καὶ οὕτως ἐπωθουμένην (1. ἀπ.) ὑπὸ τῆς εἰμαρμένης. Sic Plato εἰμαρμένην vocat, quam Plutarch. h. l. Δίκην: quin Ἀνάγκην et Δίκην eandem esse vult Parmenides ap. Stob. Phys. p. 10. Ἀρρήτον autem vocat Tartarum veluti nefandum, ut Furiarum domicilium ἀφθεγκτος τόπος vocatur a Sophocle Œdip. Col. vf. 155., et biatus Plutonis apud Indos, γῆς χάσμα ἀπόρρητον τε καὶ ἀφανές ab Æliano H. A. XVI. 16. Quamquam Plato alio loco insanabiles non in æternas Tartari tenebras immergi, sed omnibus exemplo profluit vult. Sic certe in Gorgia p. 313. E. F. quem alii imitati sunt, et Bafil. M. Hom. IX. p. 366. E. Medium inter utramque opinionem tenuit Virgilius, qui in Tartaro⁹, quo nemo nisi

⁹ Olympiodor. in Aristot. Meteor. 4. p. 32. de tartaro dicens, significat se hæc explicuisse in Comment. in Phædonem. Ἡμεῖς δὲ τοῦτο καὶ ἠθικῶς καὶ φυσικῶς ἀνεπαύξαμεν. Ἡθικῶς μὲν, ὅτι ὁ Τάρταρος τόπος ἐστὶ δικαστικός, ἐξ οὗ εἰσὶν ἅπαντες οἱ δικαστικοὶ τόποι, Κωκυτός, Ἀχέρων, Πυριφλεγέθων, εἰς οὓς ἐμβάλλονται αἱ ψυχὰι κατὰ τὰς διαφορὰς τῶν ἁμαρτάνων· αἱ μὲν αἰδώς κολασθόμεναι, διὰ τὸ ἀνίατα ἁμαρτήκειναι, ἐν τῷ Ταρτάρῳ. Πλὴν εἰ καὶ λέγω αἰδώς, μὴ δὴ νομίσῃς ὅτι εἰς ἀπείρους αἰῶνας κολάζεται ἡ ψυχὴ ἐν τῷ Ταρτάρῳ· εἴγε οὐ διὰ μῆνιν τοῦ θεοῦ κολάζεται ἡ ψυχὴ, ἀλλ' ἰατρίας χάριν. Ἀλλ' αἰωνίως φαμὲν κολάζεσθαι τὴν ψυχὴν, αἰῶνα καλοῦντες τὸν αὐτῆς βίον καὶ τὴν μερικὴν αὐτῆς περίοδον. Τῷ γὰρ ὄντι (αἰ adde) τὰ μέγιστα πλημμυλίσασαι ψυχὰι οὐκ ἀρκοῦνται μιᾷ περιόδῳ καθαρῇ· καὶ, ἀλλ' εἰσὶν ἐν τῷ βίῳ διηνεκῶς ὥσπερ ἐν τῷ Ταρτάρῳ· ἣν περίοδον αἰῶνα ἐκάλεσαν οἱ Πλάτων. Χρὴ δὲ καὶ τοῦτο μὴ ἀγνοεῖν, ὅτι ἕτερον ἐστὶν αἰώνιον, καὶ ἕτερον τὸ αἰδίων· τὸ γὰρ αἰώνιον ἐστὶ τὸ ὅλον, ὡς ὅλον νῦν, τὸ ἰσπερημένον παριληλυθὸς χρόνου καὶ μέλλοντος, ὅλον δὲ ἐν τῷ καθαρῷ νῦν ὑπάρχον· αἰδίων δ' ἐστὶν ὁ

καὶ αὐτὸ μὲν αἰὶ ὑπάρχει, ἐν δὲ τοῖς τρισὶ χρόνοις θεωρούμενον. Ὅθεν αἰώνιον μὲν λέγομεν τὸν θεόν, διὰ τὸ μὴ ἐν χρόνῳ τὸ εἶναι ἔχειν, ἀλλὰ πάντα χρόνον καὶ ἐνιστάμενα καὶ παρρηχέματα καὶ μέλλοντα ὡς νῦν ἔχειν αὐτόν· αὕτη γὰρ ἡ φύσις τοῦ αἰώνιου. Ἀἰδίων δὲ οὐ λέγομεν, ἐπειδὴ οὕτε ἐν χρόνῳ ἔχει τὸ εἶναι. Ἀλλ' εἰ ἄρα τὴν ὕλην αἰδίων ῥητέον ὡς ἐν χρόνῳ εἰδοποιουμένην καὶ πάλιν ἄλλα εἶδη προσλαμβάνουσιν ὡς τῶν πρώτων φθαρέντων. Ὅθεν οὐ μόνον ἠθικῶς τὸν Τάρταρον ἐξηγησάμεθα, ἀλλὰ καὶ φυσικῶς, φήσαντες ὅτι Τάρταρός ἐστιν ὕλη διὰ τὴν ἐνοῦσαν αὐτῷ ταραχὴν καὶ στάσιν τῶν ἐναντίων· τὴν δ' ἐπὶ ῥύσιν ποιεῖν ἐφ' ἑκάστου τοῦ ῥεύματος, διὰ τὸ σαλεύειν τὸ πρῶτον αἰὶ καὶ τὴν ἀρχὴν· τί φησιν, ὅτι ὁ Τάρταρος στάσιν μὴ ἔχων ἀλλὰ σαλευόμενος ἀπὸ τόπου ἐπὶ τόπον περίεξ τοῦ κέντρου ποιεῖ τὰς προχοὰς τῶν ποταμῶν καὶ πάντων τῶν ὑπὲρ γῆν ὑδάτων, ὅθεν πολλάκις ἐν μέρει γινόμενος τοῦ κέντρου ἢ ἐκ τοῦ διαμέτρου τίς ποταμὸς εἰς αὐτὸν παρῆλθεν, ἵνα ἔλθῃ πρὸς τὸν Τάρταρον. Ὅθεν καὶ ἄνω καὶ κάτω ἀφικνεῖσθαι τὸ πρὸς αὐτὸν ἐρχόμενον ὕδωρ, εἶπεν ὁ Ἀριστοτέλης, κάτω μὲν μέχρι τοῦ κέντρου, ἄνω δὲ ἀπὸ τοῦ κέντρου ἐπὶ τὸν τάρταρον· ὅπερ ἐστὶν

nocens adire potest, insanabiles velut παραδείγματα alios admonere canit, Æneid. L. VI. vs. 616.

*Saxum ingens volvunt alii, radiisque rotarum
Districti pendent : sedet, æternumque sedebit,
Infelix Theseus : Pblegyasque miserrimus omnis
Admonet, et magna testatur voce per umbras,
Discite justitiam moniti et non temnere Divos.*

—Ceterum in omnibus Edd. vitiose erat *Αλλη δὲ ἄλλη: sed 109 subscripto i dativum restitui, postulante sensu.

p. 565. A. Τῶν δὲ ἄλλων, ἔφη, δικαιώσεων, ἡ μὲν ὑπὸ τῆς ποι-
νῆς ἐν τῷ βίῳ ταῖς βαρβαρिकाῖς ἔοικεν· Ὡς γὰρ ἐν Πέρσαις τῶν κο-
λαζομένων τὰ ἱμάτια καὶ τὰς τιάρας ἀποτίλλουσι καὶ μαστιγοῦσιν,
οἱ δὲ παύσασθαι δακρύοντες ἀντιβολουῖσιν.] Si recte ad orationis
seriem attendas, de iis loqui videbitur, qui, postquam in
vita jam puniti sunt, apud inferos purgantur. Putem ita-
que scripsisse Plutarchum ἡ μὲν μετὰ τὴν ἐν τῷ βίῳ ποινὴν, ταῖς
βαρβαρिकाῖς κ. τ. λ. *Αλλων refertur ad duas præcedentes
non insanabilium animarum curationes. Hunc puniendi
morem primus apud Persas instituit Artoxerxes Macro-
chir, ut refert Plutarchus Apophthegm. p. 173. D. Πρῶ-
τος δὲ τοῖς ἀμαρτάνουσι τῶν ἡγεμονικῶν τιμωρίαν ἔταξεν, ἀντὶ τοῦ
τὸ σῶμα μαστιγοῦν, μαστιγοῦσθαι μὲν ἀποδυσσάμενων τὰ ἱμάτια,
καὶ ἀντὶ τοῦ τὴν κεφαλὴν ἀποτίλλεσθαι, τὴν τιάραν ἀποθεμένων.
et Ammianus Marcellinus L. XXX. C. 8. p. 466. *Ar-
taxerxes Persarum ille Rex potentissimus, quem Macrochira
membri unius longitudo commemoravit, suppliciorum varia-
tes, quas natio semper exercuit crudas, lenitate genuina casti-
gans, tiaras ad vicem capitum quibusdam noxiis amputabat :
et, ne secaret aures more regio pro delictis, ex galeris fila pen-
dencia præcidebat.* Respexit eundem morem Dio Chryso-
stom. Orat. XXXVII. p. 467. B. φασὶ Περσῶν τοὺς ὁμοτί-
μους λαμβάνειν πληγὰς ἀντὶ τοῦ σώματος τὴν κανδύν. Et forte
Plutarch. Aud. Poët. p. 35. E. καθάπερ γὰρ οἱ τὰ ἱμάτια
μαστιγοῦντες οὐχ ἄπτονται τοῦ σώματος· οὕτως οἱ δυστυχίας τινὰς

ἄπτον. In altera parte quæ physi-
cam interpretationem continet, est a-
liquid subinde vitii. *Αἰδίων et αἰώ-
νιον quomodo differant Plotin. 326. E.

328. G.

Lenitatem ejus laudat in Artox.
1013. B.

ἢ δυσγενείας ὀνειδίζοντες εἰς τὰ ἐκτὸς ἐκτείνονται κενῶς καὶ ἀνοήτως, τῆς ψυχῆς δὲ οὐ θιγγάνουσιν. Moris autem fuisse apud Persas maleficorum τὰς τριχὰς τίλλειν, conjicere etiam licet ex Herodoto L. III. p. 203. qui Cambysem tali immanitate in Amafidis cadaver sæviisse tradit. Vid. præterea B. Briffon. Regn. Perf. p. 89.

565. A. Κολάσεις—πρὸς δόξαν αἱ πολλοὶ καὶ πρὸς αἴσθησιν αὐτῶν εἰσὶν] Pro αὐτῶν conjeci ἄλλων. Nam cum δόξαν et in primis αἴσθησιν verbum requirunt, ad quod referantur: tum tale quid postulat ipsa Plutarchi mens, quæ ista fere est: *Pænæ in vita ad opinionem et ad sensum (seu exemplum) plerumque comparatæ sunt.* Sed ad quorum tandem sensum ac opinionem? Sine dubio, *aliorum hominum.*

565. A. Ὁς δ' ἂν ἐκεῖθεν ἀκόλαστος ἐνταῦθα καὶ ἀκάθαρτος ἐξίκηται, τοῦτον ἢ Δίκη διαλαβοῦσα τῇ ψυχῇ καταφανῇ γυμνὸν, εἰς οὐδὲν ἔχοντα καταδύναι.] Pro διαλαβοῦσα conjeceram ἰδίᾳ λαβοῦσα, quod in mentem etiam venit Cel. Reiskio. Sic 110 loco gemino Plato Rep. L. X. p. 519. D. ἐνταῦθα δὲ ἄνδρες ἄγριοι καὶ διάπυροι παρεστῶτες καὶ καταμανθάνοντες τὸ φθέγμα, τοὺς μὲν ἰδίᾳ λαβόντες ἤγον, τὸν δὲ Ἀρδιαῖον καὶ ἄλλους—εἰλκον παρὰ τὴν ὁδὸν. Et Apol. Socr. p. 362. D. τῶν τοιούτων καὶ ἀκουσίων ἀμαρτημάτων οὐ δεῦρο νόμος εἰσάγειν ἐστίν, ἀλλ' ἰδίᾳ λαβόντα διδάσκειν καὶ νουθετεῖν. Quamquam nec vulgata inepta est, quæ commodè de judice accipi potest, qui reum vinciri jubet et inquit: ut apud Herodotum L. I. p. 57. διαλαβεῖν, et Xenophont. Exped. Cyr. L. IV. 1, 17. Sic διαλαβεῖν χωρὶς et similia, *aliquem ab alio segregare* ap. Platon. Symp. p. 336. B. Aristænet. L. I. Ep. 25. Jamblich. M. Æg. p. 9.—Ceterum Platonem imitatus est, qui in Gorg. p. 294. C. docuit, præstare in vita puniri, et partem pænæ jam hic luere, ne apud inferos gravius torqueamur: et p. 312. E. animam nudam judicari, ut omnia ejus vitia conspicua sint. Sic enim Jovem loquentem inducit, ἀμπεχόμενοι οἱ κρινόμενοι κρίνονται· ζῶντες γὰρ κρίνονται. Πολλοὶ μὲν οὖν ἴσως—πονηρὰς ψυχὰς ἔχοντες, ἀμ-

* Polyb. IV. 84. κατ' ἰδίαν λαβόντας. ἰδίᾳ ἀποσπάσας Jambl. V. P. 92. ἰδίᾳ ἀπολαβόν. Dio Chr. 661. A. Eunap.

φιεσμένοι εἰς σώματα τε καλὰ καὶ γένη καὶ πλούτους. *Ob hanc rem cum decipiatur iudex*, γυμνοὺς κριτέον, τεθνεῶτας γὰρ δεῖ κρίνεσθαι· καὶ τὸν κριτὴν γυμνὸν εἶναι τεθνεῶτα, αὐτῇ τῇ ψυχῇ αὐτὴν τὴν ψυχὴν θεωροῦντα ἐξαίφνης ἀποθανόντος ἐκάστου, ἔρημον ἀπάντων τῶν συγγενῶν, καταλιπόντα ἐπὶ τῆς γῆς πάντα ἐκεῖνον τὸν κόσμον, ἵνα ἡ κρίσις δικαία ᾖ. Hunc locum multi varie imitati sunt; et, ut alios mittam, dicendi figuram ad Christi descensum ad inferos transtulit Origenes c. Celf. L. II. p. 419. D. γυμνῇ σώματος γενόμενος ψυχῇ, ταῖς γυμναῖς σωμάτων ὁμίλει ψυχαῖς. Alia ratione imitatus est Synesius Ep. XLIV.—Ceterum inter καταφανῇ et γυμνὸν[†] putem excidisse καὶ.

565. B. Ἐπιδῶν.] Harl. ἀπιδῶν. Sed vulgata in hac re propria est, ut supra notavi p. 17.

565. B. Ἐξαιρούμενος.] T. V. B. et Coll. Schott. ἐξαρνούμενος. M. Ald. ἐξαρνύμενος.

565. B. Ὅσῳ τὸ ὕπαρ ἂν εἴη τοῦ ὀνείρατος ἐναργέστερον.] T. B. et Coll. Schott. ὅσον τὸ ὕπαρ κ. τ. λ. Ceterum ὕπαρ et ὄναρ cum alibi sæpissime conjunguntur, tum simili comparisonem apud Basil. M. Leg. Gr. p. 492. C.

565. B. Οὐλαὶ δὲ καὶ μώλωπες ἐπὶ τῶν παθῶν ἐκάστου τοῖς μὲν μᾶλλον ἐμμένουσι, τοῖς δὲ ἥσσον.] Animam vitiis cicatrices ac vibices concipere, jam antiquissimis, ut puto, temporibus, et vulgi opinione receptum et a philosophis traditum fuit. Nunc hujus sententiæ fons est in Platone Gorg. p. 313. G. ubi et hoc dicitur de Rhadamantho: κατεῖδεν οὐδὲν ὑγιὲς ὃν 111 τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ διαμεμαστιγωμένην καὶ οὐλῶν μεστήν καὶ ἐπιόρκιων καὶ ἀδικίας. Hinc multi varia ratione rivulos duxerunt v. c. Philo Jud. p. 826. C^x. Lucianus Catapl. p. 645. ita Rhadamanthum loquentem facit:—ὅποσα ἂν τις ὑμῶν πονηρὰ ἐργάσεται παρὰ τὸν βίον, καθ' ἕκαστον αὐτῶν ἀφανῇ στίγματα ἐπὶ τῆς ψυχῆς περιφέρει. Epictetus Arriani L. II. Diff. XVIII. p. 277. ait: *ut in corpore*, τοιοῦτόν τι καὶ ἐπὶ τῶν τῆς ψυχῆς παθῶν γίνεται· ἵχνη τε καὶ μώλωπες ἀπολείπονται ἐν αὐτῇ· οὓς εἰ μή τις ἐξαλείψῃ καλῶς, πάλιν κατὰ τῶν αὐτῶν μαστιγωθείς,

[†] Nisi pro γυμνὸν velis γενόμενον ut II. 161. A. sed γυμνὸν præstat. — D. περιφανῇ II. 412. B.

^x Iisdem fere quibus Plutarchus verbis.

οὐκετι μάλωπας, ἀλλ' ἔλκη ποιεῖ. Themistius Orat. XX. p. 234. C. F. Quin Patribus quoque Ecclesiæ mirifice placuit hæc fictio. Vid. Basil. M. T. I. p. 147. C. Gregor. Naz. Orat. XVI. p. 263. D. Isidorus Pelus. L. I. Ep. 417. et alios. Plura qui desideret, Interpretes adeat ad Juliani Cæsar. p. 55. Ceterum quæ fictio est Platonis, ea vera esse poterat sententia Stoicorum, qui φαντασίαν, τύπωσιν ἐν τῇ ψυχῇ definiunt, ut aliunde constat, et ex Plutarcho Adv. Stoic. p. 1084. F.

565. B. Ποίχιλα ταῦτα καὶ παντοδαπὰ χρώματα τῶν ψυχῶν.] Non ipsa anima, sed ejus vehiculum varios induit colores. Id quo pacto fiat, explicant ex parte Mercurius ap. Stob. Phys. p. 126. et Porphyrius de Gradib. ibid. p. 133. Sed copiosius ex magica juniorum Platoniorum philosophia illustrat Pfellus De Operat. Dæmon. p. 114. et sequ. Tetigit quoque hanc opinionem Ez. Spanhem. ad Juliani Cæsar. p. 49. ubi nec hujus loci oblitus est.

565. C. Ὅπου δὲ τὸ γλαύκινόν ἐστιν, ἐντεῦθεν ἀκρασία τις περὶ ἡδονὰς ἐκτέτριπται μόλις, κακὸν οἷα δεινὸν οὖσα μετὰ φθόνου τοῦτ' ἐν τῷ ἰώδες καὶ ὑπουλον ὥσπερ αἱ σηπταὶ τὸ μέλαν ἀφίησιν.] Locus multis partibus misere corruptus est. Primum enim, cum de duobus coloribus animæ loquatur Plutarchus, altero qui intemperantia voluptatum, altero qui invidia contrahitur, patet temere hæc esse confusa, et distinguenda puncto post ἐκτέτριπται. Deinde vel sic utrumque membrum sua sibi habet vitia. Et in priorē quidem, cum fermo sit non de colore quem post purgationem retinet anima, sed de eo quem a vitiis concipit, corrigendum: Ὅπου δὲ ἀκρασία τις περὶ ἡδονὰς ἐστιν, ἐνταῦθα τὸ γλαύκινον ἐντέτριπται. In posteriore vero membro pro δεινὸν οὖσα T. V. B. et M. Ald. habent δινοῦσα. Marg. Voss. præbet μολία κοῖα ὠδίνουσα. Verissima est lectio ad quam literarum vestigia ducunt, et in quam incidit etiam Cel. Reiskius: Κακόνιοι δὲ ἐνοῦσα μετὰ φθόνου κ. τ. λ. Itaque hæc est sententia: *In quibus autem animabus voluptatum inest intemperantia, hæc cæruleo colore infectæ sunt. Malevolentia vero et invidia ubi inest, inde lividum colorem veluti sepia atramentum emittit.* Μόλις vel ferro amputandum est ut cetera re-

fituantur, vel pro eo legendum *μάλιστα*. Φθόνος et κακόνιοια frequenter conjunguntur, unde in Phalaride Epist. LXXVIII. p. 228. ἀλλοτρία γὰρ ἐμοὶ φθόνος καὶ χαλεπότης καὶ κακὴ ἄγνοια, corrigendum putem: χαλ. καὶ κακόνιοια. Pro τοῦτι τὸ ἰῶδες Harl. τὸ τοὶ αὐτὸν, vitiose. Invidia sæpius cum *rubigine* comparatur, v. c. ab Æschylo Agam. vf. 830. Menandro ap. Stob. Serm. XXXVIII. p. 223. et Perian-dr. ibid. p. 406. Quamquam h. l. ἰῶδες etiam *virulentum* notare potest.—Notum est quod de *Sepia* dicitur, eam, cum capi periclitatur, atrum liquorem emittere, ut piscatoris oculos effugiat. Vid. Cicero Nat. Deor. II. 50. Plutarch. Solert. Animal. p. 978. B. *mystim* eam vocat, adde Interpretes ad Ælian. H. A. I. 34. Hinc proverbium natum, quo homines astuti, qui aliis nebulam offundunt, *sepia* dicuntur. Vid. Aristoph. Acharn. vf. 349. et Schol. Atticus ap. Euseb. P. E. L. XV. p. 810. D.^z Greg. Naz. Orat. XXXII. p. 518. C.—Ceterum Bas. ὥσπερ οὖν σηπίαι.

565. C. Ἐνταῦθα δὲ καθαρμοῦ καὶ κολάσεως πέρας ἐστί. Τούτων ἐκλεανθέντων παντάπασιν τὴν ψυχὴν αὐγοειδῆ καὶ σύγχρουν γίνεσθαι.] Ejecto puncto conjungenda sunt hæc membra, legendo: Πέρας ἐστὶ τούτων ἐκλεανθέντων ὥστε τὴν ψυχὴν π. ἀ. κ. σ. γ. sensus est. *In vita bos colores anima vitiis contrahit — sed apud inferos pœnarum et purgationis finem tetigit, si fuerint eluti.* Adeundus est Plato Gorg. p. 313. De eadem re canit Virgilius Æn. VI. vf. 744.

Quisque suos patimur Manis, exinde per amplum

Mittimur Elysium, et pauci læta arva tenemus:

Donec longa dies, perfectæ temporis orbe,

Concretam exemit labem, purumque reliquit

Ætherium sensum, atque auræ simplicis ignem.

Macrobius Somn. Scipion. L. I. c. 12. p. 65.—*nec temporali demersione beneficium perpetuitatis eximitur: cum rursus e corpore, ubi meruerit contagione vitiorum penitus eliminata purgari, ad perennis vitæ lucem restituta in integrum revertatur.*

565. D. Πάλιν καὶ πάλιν — ἀναλαμβάνουσι.] Harl. semel

^y Ovid. Met. II. 775.

^z Numen. XIV. 731. C.

tantum πάλιν habet. Mox, omiffis καὶ διάθεσιν ἀναλαμβάνουσι, præbet ἔχουσι. Ἀναλαμβάνουσι etiam a Voff. abest.

- 113 565. D. Τὰς δὲ αὐθις εἰς σώματα ζώων ἐξήνεγκε, βιαιότης ἀμαθίας καὶ φιληδονίας εἶδος· ἡ δὲ ὀργάνου τοῦ ἀκολάστου δεομένη— διὰ σώματος] Pro εἶδος corrigit ἰσχύς Reiskius. In omnibus libris est ἀσθενεία: sed non dubitavi ἀσθενεία reponere; nam locus omnino dativum flagitat. — Animæ autem triplicem ob causam in corpora descendunt; nam vel animæ νεοτελεῖς, quæ nondum in generatione fuerunt, a Diis in corpora mittuntur ob mundi administrationem, οἰκονομίας τῆς τῶν ὅλων ἕνεκα· vel eæ quæ jam in corporibus fuerunt, in ea rursus aut a Diis vi includuntur ut pœnas luant peccatorum, aut ipsæ voluntario motu feruntur: ut recte distinguit Celsus ap. Origen. L. VIII. p. 780. D. Ἐπειδὴ δὲ σώματι συνδεθέντες ἄνθρωποι γεγόνασιν, εἴτ' οἰκονομίας τῶν ὅλων ἕνεκεν, εἴτε ποινὰς ἀμαρτίας ἀποτινύντες, εἴθ' ὑπὸ παθημάτων (ἀν ἐπιθυμιῶν?) τινῶν τῆς ψυχῆς βαρυνθείσης, μέχρις ἂν τεταγμέναις περιόδοις ἐκκαθαρθῇ. Δεῖ γὰρ, κατὰ τὸν Ἐμπεδοκλέα, τρεῖς μὲν μυρίας ὥρας ἀπὸ μακάρων ἀλαλᾶσθαι, γενομένην παντοίαν διὰ χρόνον ἰδέαν θνητῶν.

^a Voluntarii hujus motus causas h. l. adfert Plutarchus duas, alteram cupiditatem voluptatum, alteram ignorantiam. Nam cum sua ipsa innata cupiditate in corpus fertur, (Hierocles Comment. Carm. Aur. p. 258. πότε γὰρ ἔτι δυνάμενοι μένειν ἐκεῖ προπετεῖα ὁρμῆς κατασύρονται) tum ignorantia labitur rerum, vel corporeum domicilium melius judicans quam nuda anima in æthere versari, vel in electione vitæ generis rejecto meliore amplectens deterius. Adeundus est fons hujus doctrinæ Plato Phædon. p. 386. et 387. et Rep. L. X. p. 518. et sequ. Eandemque apposite ad hunc locum explicat Porphyrius de Grad. ap. Stob. p. 140. trivium quod Plato apud inferos esse fingit, allegoriam esse docens trium animæ partium, rationis, iræ et cupiditatis: ὃν ἕκαστον ἀρχὴν ἐξ ἑαυτοῦ ἐπὶ τὸν οἰκεῖον βίον ἐνδίδωσι. Καὶ οὐκ ἔτι ταῦτα μῦθος οὐδὲ ποιήσις ἀλλ' ἀληθεία καὶ φυσικὸς λόγος. Ὡν μὲν γὰρ ἐν τῇ μεταβολῇ καὶ γενέσει τὸ ἐπιθυ-

^a Vid. omnino Plotin. IV. 3, 12. seq. p. 381—389. seq.

μητικὸν ἐξανθοῦν ἐπικρατεῖ καὶ δυναστεύει, τούτοις ἴσον ὥθῃ (l. εἰς ὀνώδη cum Gefn.) καὶ σώματα καὶ βίους θολεροὺς καὶ ἀκαθάρτους ὑπὸ φιληδονίας καὶ γαστριμαργίας φησὶ γενέσθαι τὴν μεταβολήν· ὅταν δὲ φιλονεικίαις σκληραῖς καὶ φονικαῖς ὁμότησιν ἐκ τινὸς διαφορᾶς ἢ δυσμενείας ἐξηγγριωμένον ἔχουσα παντάπασιν ἡ ψυχὴ τὸ θυμοειδὲς εἰς δευτέραν γένεσιν ἀφίκεται, πληρὴς οὖσα προσφάτου πικρίας καὶ βαρυφρόνης (l. βαρυφροσύνης v. βαρυφονίας), ἑρρίψεν ἑαυτὴν εἰς λύκου φύσιν ἢ λέοντα, ὥσπερ ὄργανον ἀμυντικὸν τὸ σῶμα τῷ κρατοῦντι προιεμένη πάθει καὶ περιαρμόσασα. Mox Pythagoræ et Platonis effata, quæ ad hanc rem pertinent, ita interpretatur p. 141. ψυχὴ—ἄφθαρτος οὖσα τὴν φύσιν καὶ αἰδῖος οὔτε μὴν ἀπαθὴς οὔτε ἀμετάβλητος, ἐν ταῖς λεγομέναις φθοραῖς καὶ τελευταίαν (l. τελευταῖς) μεταβολὴν ἴσχει καὶ μετακόσμησιν εἰς ἕτερα σωματίων εἶδη, καθ' ἣδονὴν διώκουσα τὸ πρόσφορον καὶ οἰκεῖον ὁμοιότητι καὶ συνηθείᾳ βίου διαίτης· ἐνθα δὲ τὸ μετὰ (l. δήπου μέγα) παιδείας ἐκάστω καὶ φιλοσοφίας ὄφελος, ἂν μνημονεύουσα τῶν καλῶν ἡ ψυχὴ καὶ δυσχεραίνουσα τὰς παρανόμους ἡδονὰς δύνηται κρατεῖν καὶ προσέχειν αὐτῇς, (f. αὐτῇ) μὴ λάθῃ θηρίον γενομένη, καὶ στέρξασα σώματος οὐκ ἀφυοῦς (l. εὐφυοῦς) οὐδὲ καθαροῦ πρὸς ἀρετὴν φύσιν ἄμουσον καὶ ἄλογον καὶ τὸ ἐπιθυμοῦν, καὶ θυμούμενον μᾶλλον ἢ τὸ φρόνιμον αὐξοντος καὶ τρέφοντος^b. Conferendus est præterea Plato Phæd. p. 398. A. unde correctio nostra confirmatur, qua pro μετὰ substituimus μέγα; sic enim ille: οὐδὲν γὰρ ἄλλο ἔχουσα εἰς ἄδου ἡ ψυχὴ ἔρχεται πλὴν τῆς παιδείας τε καὶ τροφῆς· ἃ δὲ καὶ λέγεται μέγιστα ὠφελεῖν ἢ βλάπτειν τὸν τελευτήσαντα κ. τ. λ. Origenes c. Celf. L. VII. p. 696. F. Mercurius ap. Stob. Phys. p. 128. et 129.

565. E. Ἀπλανῶς.] Ald. Baf. Voff. Coll. Schott. ἀπαλῶς. Certe utrumque habet, quo se tueatur. Mox Voff. μέχρι οὔ.

565. E. Πρὸς τι χάσμα ἀφικόμενος μέγα καὶ κάτω διήκον ὑπὸ τῆς ἐχούσης ἀπελείφθη δυνάμεως — καὶ τὸν τόπον ἐν κύκλῳ κατεῖχε πᾶσα μοῦσα παιζόντων καὶ τερπομένων.] Plato Rep. L. X. p. 519. A. de statu animarum, post mortem differens, duo esse χάσματα fingit, alterum per quod descenderent

^b Alius est de hoc argumento locus Porphyrii De Gradibus in editi-

one L. Holstenii §. 32. Plotinus III. 4. p. 284. A. ex Platonis Tim. 552.

animæ in corpora, alterum per quod redirent e vita. Plutarchus loco parallelo Gen. Socr. p. 591. C. per unicum χάσμα ascendere animas statuit et descendere, et similiter Porphyrius Homeri antrum Nympharum explicavit; de quibus disputat P. Petitus De Sibylla L. II. p. 231. Sed Noster h. l. diversus a reliquis abit, propriumque spectat χάσμα quod animas voluptate deliniret et in generationem traheret. Imitatus vero est Pindarum, qui similibus deliciis exornavit beatorum fedes in fragmento quod extat in Consolat. ad Apollon. p. 120. Τοῖσι λάμπει μὲν μένος ἀελίου τὰν ἐνθάδε νύκτα κάτῳ· φοιnikοροδίαί τε λειμῶνες εἰσὶ προάστειον αὐτῶν, καὶ λιβάνῳ σκιαρὸν καὶ χρυσοκάρποισι βέβριθε. Καὶ τοὶ μὲν ἵππείοις γυμνασίοις, τοὶ δὲ φορμίγγεσιν τέρπονται· παρὰ δὲ σφισὶν εὐανθῆς ἄπας τέθηλεν ὄλβος. Ὅδμα δ' ἐρατὸν κατὰ χῶρον κίδναται αἶε, θύματα μιγνύντων πυρὶ τηλεφανεῖ παντοῖα θεῶν ἐπὶ βωμοῖς. Horum pars cum insigni varietate legitur in de Occulte Viv. p. 1130. C. sed ea numeris suis restituere neque meum neque tuum est. Eiusdem imitationis manifesta sunt vestigia in Æschine Socrat., seu quisquis est auctor Axiochi, §. 20.—ἄφθονοι μὲν ὦραι παγκάρπου γῆς βρύουσι, πηγαὶ δὲ ὑδάτων καθαρῶν ῥέουσι, παντοῖοι δὲ λειμῶνες ἄνθεσι ποικίλοις ἐαριζόμενοι, διατριβαὶ δὲ φιλοσόφων, καὶ θέατρα ποιητῶν, καὶ κύκλιοι χοροὶ καὶ μουσικὰ ἀκούσματα· συμπόσιά τε εὐμελῆ, 115 καὶ εἰλαπιναὶ αὐτοχορήγητοι, καὶ ἀκήρατος ἀλυπία, καὶ ἡδεῖα δίαιτα· οὔτε γὰρ χεῖμα σφοδρὸν, οὔτε θάλλπος ἐγγίνεται, ἀλλ' εὐκρατος ἀῆρ χεῖται ἀπαλοῖς ἡλίου ἀκτῖσιν ἀνακιρνάμενος. Et Virgilius Æn. VI. vf. 638.

Devenere locos lætos, et amœna vireta

Fortunatorum nemorum, sedesque beatas.

Largior hic campos æther et lumine vestit

Purpureo: solemque suum, sua sidera norunt.

Pars in gramineis exercent membra palæstris:

Contendunt ludo, et fulva luçantur arena.

Pars pedibus plaudunt choreas et carmina dicunt.

Homeri et Platonis de eadem re locis usus est Origenes c. Celf. L. VII. p. 713. E. Initiatas animas simile festum in honorem Bacchi celebrare facit Aristophan. Ran. vf. 154. 321. 390. et Plutarch. Fragm. ap. Stob. p. 603.

Talium quidem festorum perpetuitatem apud inferos beatorum esse sortem vulgaris superstitio credebat: verum Plutarchus nimis terrenas has voluptates pro animi simplicitate arbitratus, hoc domicilium voluptuariis et corporis desiderio obstrictis animabus tribuit; neque obscure cum Empedoclis λειμῶνι ἄτης comparat, cujus exhalationibus anima suas alas perdit et in terram delabitur, ut docet Hierocles Comm. Carm. Aur. p. 355.—Denique Bacchica antra variis Diis sacra erant, ^c Corycium in Parnasso memorat Pausanias p. 877. et 878. Bacchicum in Naxo Porphyrius Antr. Nymph. p. 262. F. et in Parnasso Macrobius Saturn. L. I. c. 18. p. 286.—Pro τοῦτο πασχούσας sensus flagitat τὸ αὐτὸ π. Ἔσω μὲν ὀφθῆναι recte ab antecedentibus distinxit et interpretatus est Interpres. Ante διαπεποικιλμένον putem excidisse ἦν, quod abesse nequit. Pro ἡδονῆς T. V. B. et Coll. Schott. ἡδονάς ^d.

p. 566. A. Ἐλεγε δὲ ταύτη τὸν Δίονυσον εἰς θεοὺς ἀνελθεῖν, καὶ τὴν Σεμέλην ἀνάγειν ὕστερον καλεῖσθαι δὲ λήθης τὸν τόπον.] Fabula de Baccho et Semele a multis est celebrata, ^c sed antrum hoc nemo, quod sciam, memoravit. Quanquam talem viguisse famam ex eo conjicere licet, quod Aristophanes l. c. Ran. 154. 321. et 390. tale festum, quale hic describit Plutarchus, ab initiatis in honorem Bacchi apud inferos agi narrat. De re ipsa testis est Apollodorus L. III. p. 143. ἀναγαγὼν ἐξ ἄδου τὴν μητέρα—μετ' αὐτῆς εἰς οὐρανὸν ἀνῆλθεν; et late egit Julianus Orat. V.—Diversus autem noster abit a Platone, qui aliud longe finxit λήθης πεδίον Rep. L. X. p. 521. E. et Æschine Axioch. §. 20. quin a se ipso Sympof. L. IX. p. 749. D. ubi Muscam docet apud inferos non ¹¹⁶ novi corporis desiderium animabus instillare, sed voluptate perfusas apud se retinere. Contra Celsus ap. Origen. L. VIII. p. 786. D. χρὴ γὰρ ἴσως οὐκ ἀπιστεῖν ἀνδράσι σοφοῖς, οἱ δὲ φασὶ, διότι τῶν μὲν περιγεῖων δαιμόνων τὸ πλεῖστον γενέσει συν-

^c Barnef. et Musgr. Eur. Bacch. 559. Corycia antra, ut Delphicum, multa memorat Pausan. X. 32.

^d 565. F. πᾶσα μοῦσα] Herodian. IV. 6, 4. 8. 19. V. 2. 9.

^e Sed conferatur Pausan. II. 32. laudatus a Weff. Diod. S. I. p. 271. Pausan. II. 31. p. 183. 200. Conf. Hermiæ MS. locum ap. Goens. ad Porph. A. N. 12. p. 101.

τετηκὸς καὶ προσηλωμένον αἵματι καὶ κνίσσῃ καὶ μελιρδίαις. Sed alia fuit sapientium, alia socordium animarum musica.— Ceterum Voss. ἔλεγε ταύτην τὸν Διόνυσον κ. τ. λ. et λήθης τόπον omisso articulo τὸν, quod probō.

566. A. Ἀφείλε βία, διδάσκων ἅμα καὶ λέγων, ὡς ἐκτῆκεται καὶ ἀνυγραίνεται τὸ φρονοῦν ὑπὸ τῆς ἡδονῆς· τὸ δὲ ἄλογον καὶ σωματοειδὲς ἀρδόμενον καὶ σαρκούμενον ἐμποιεῖ τοῦ σώματος μνήμην, ἐκ δὲ τῆς μνήμης ἡμέρον καὶ πόθον ἔλκοντα πρὸς γένεσιν.] Sedes hujus doctrinæ est in Platonis Phædone p. 386. C, D. Ἐμβριθεὶς δέ γε, ὦ φίλε, τοῦτο οἶσθαι χρὴ εἶναι (sc. ἡδονήν), καὶ βαρὺ καὶ γεῶδες καὶ ὁρατόν· ὃ δὴ καὶ ἔχουσα ἡ τοιαύτη ψυχὴ βαρύνεται τε καὶ ἔλκεται πάλιν εἰς τὸν ὁρατὸν τόπον, κ. τ. λ. et Phædro p. 385. unde Philo Jud. De Gigant. p. 285. E. animæ lapsum in terram explicavit. Anima nimirum voluptatis memoria et titillatione humidam gravitatem contrahit, unde madefactis et defluentibus alis, sustinere se in æthere amplius nequit, sed in terram delabitur, ut ex Platonica doctrina docet Clemens Alex. Strom. L. III. p. 466. A. et Macrobius in Somn. Scipion. L. I. c. 2. p. 59. *quæ vero (animæ) appetentiam corporis et hujus quam in terris vitam vocamus ab illa specula altissima et perpetua luce despiciens desiderio latenti cogitaverit, pondere ipso terrenæ cogitationis paulatim in inferiora delabitur, cet.* Sed Plato hanc opinionem aut ab Heraclito desumpsit, qui sapientem animam ξηράν, stultam ὑγρὰν esse dixit: aut a Pythagoreis hausit, in quorum deperditis scriptis eam frequentem fuisse certis indicatur vestigiis. Juniores enim Platonici, qui omnium maxime hanc sententiam tuiti sunt, pleraque aut Pythagoræ debent, aut ex Ægyptiorum et Orientali Philosophia adsciverunt, ex qua, ut credere par est, plurimum hausit Pythagoras. Facit ad nostrum locum in primis, eumque commentarii instar illustrat Porphyrius Antr. Nymph. Cap. X. Νύμφας δὲ Ναϊδας λέγομεν—καὶ τὰς εἰς γένεσιν κατιούσας ψυχὰς κοινῶς ἀπάσας. Ἦγοῦντο γὰρ προσιζάνειν τὰς ψυχὰς τῷ ὕδατι θεοπνύῳ ὄντι, ὡς φησὶν Νουμήνιος, διὰ τοῦτο λέγων καὶ τὸν προφήτην εἰρηκέναι, ἐμφέρεισθαι ἐπάνω τοῦ ὕδατος θεοῦ πνεῦμα· τοὺς τε Αἰγυπτίους διὰ τοῦτο τοὺς δαίμονας ἅπαντας οὐχ ἐστάναι ἐπὶ στερεοῦ, ἀλλὰ πάντας ἐπὶ πλοίου, καὶ τὸν ἥλιον καὶ ἀπλῶς πάντας

οὔστινας εἰδέναι χρὴ τὰς ψυχὰς ἐπιποτωμένας τῷ ὑγρῷ, τὰς εἰς
γένεσιν κατιούσας· ὅθεν καὶ Ἡράκλειτος, ψυχῇσι, φάναι, τέρψιν
μὴ θάνατον ὑγρῇσι γενέσθαι· τέρψιν δὲ εἶναι αὐταῖς τὴν εἰς γένεσιν 117
πτῶσιν· καὶ ἀλλαχοῦ δὲ φάναι, ζῆν ἡμᾶς τὸν ἐκείνων θάνατον, καὶ
ζῆν ἐκείνας τὸν ἡμέτερον θάνατον· παρ' ὃ καὶ διεροῦς τοὺς ἐν γενέσει
ὄντας καλεῖν τὸν ποιητὴν τοὺς διύγρους τὰς ψυχὰς ἔχοντας· αἷμα
μὲν οὖν ταύταις καὶ ὁ διύγρος γόνος φίλος. Neque alium locum
piget adscribere, Cap. XI. Διαβεβαιοῦνται δὲ τινὲς καὶ τὰ ἐν
ἀέρι καὶ οὐρανῷ ἀτμοῖς τρέφεσθαι,—τὴν δὲ σελήνην ἐκ ποταμίων
ὕδατων, τοὺς δὲ ἀστέρας ἐξ ἀναθυμιάσεως τῆς ἀπὸ τῆς γῆς. Ἀνάγκη
τοίνυν τὰς ψυχὰς, ἥτοι σωματικὰς οὔσας, ἢ ἀσωμάτους μὲν ἐφελ-
κομένας δὲ σῶμα, καὶ μάλιστα τὰς μελλούσας καταδεῖσθαι εἰς τε
αἷμα καὶ διύγρα σώματα, ῥέπειν πρὸς τὸ ὑγρὸν καὶ σωματοῦσθαι
ὕγρανθείσας. Διὸ καὶ χολῆς καὶ αἵματος ἐπιχύσει προτρέπεσθαι
τὰς τῶν τεθνηκότων· καὶ τὰς γε φιλοσωμάτων ὑγρὸν τὸ πνεῦμα
ἐφελκομένας παχύνειν τοῦτο ὡς νέφος· ὑγρὸν γὰρ ἐν ἀέρι παχυνθὲν
νέφος συνίσταται, παχυνθέντος δὲ ἐν αὐταῖς τοῦ πνεύματος ὑγροῦ
πλεονασμῷ, ὁρατὰς γίνεσθαι· καὶ ἐκ τῶν τοιούτων αἱ συναντῶσαι
τισὶ, κατὰ φαντασίαν χρώζουσιν τὸ πνεῦμα εἰδῶλων ἐμφάσεις· αἱ
μέντοι καθαφαί, γενέσεως ἀπότροποι. Αὐτὸς δὲ φησὶν Ἡράκλειτος,
ἡ Ξηρὰ ψυχὴ σοφωτάτη. Διὸ καὶ ἐνταῦθα, κατὰ τὰς τῆς μίξεως
ἐπιθυμίας, διύγρον καὶ νοτερώτερον γίνεσθαι τὸ πνεῦμα, ἀτμὸν
ἐφελκομένης διύγρον τῆς ψυχῆς, ἐκ τῆς πρὸς γένεσιν νεύσεως. De
hoc Heracliti dicto erudita est disputatio in Obs. Miscell.
Vol. V. T. III. quam a P. Wesselingio scriptam esse docet
Cl. Goenfius ad Porph. l. c. p. 102. Conferri quoque
merentur Jamblichus Myst. Æg. S. I. p. 49. et ad eum
Th. Gale p. 243. M. Psellus Operat. Dæmon. p. 78. sequ.
et 125. Manavit eadem sententia in Stoicorum Physiolo-
giam: Chrysippus certe ex ea mundi conservationem de-

† Vid. Ind. Auc̃t. Heraclit. Singu-
laris et forte vera est lectio Philonis
Jud. ap. Euseb. P. E. VIII. 399. A.
οὐ γὰρ ξηρὴ, ψυχὴ σοφωτάτη. Ad rem
ipsam Anon. Vit. Pythag. 22. Re-
spicit eodem Porph. de Gradib. §. 32.
p. 233. fin. Ed. Cantabr. ubi est αὐγὴ
ξηρὰ. Stob. Phys. Heren. p. 1042. fin.

—Αὐγὴ male, iudice Casaub. p. 269.
b. Hermias Schol. Phædr. MS. p.
42. κατὰ τὸν Ἡράκλειτον, ὃς φησὶν, αὐ-
γὴ ξηρὴ, ψυχὴ σοφωτάτη Olympio-
dor. in Gorg. Plat. p. 215. λίγισται
γούν καὶ περὶ ψυχῆς· ψυχῇσιν βροταῖαι
θάνατος ὑγρῇσι γινέσθαι.

monstrare conatus est ap. Plutarch. Stoic. Repugn. p. 1055. C. τῇ μὲν ἐκπυρώσει καὶ τὰ ἄψυχα τοῦ κόσμου φησὶν εἰς τὸ ἔμψυχον τρέπεσθαι· τῇ δὲ σβέσει πάλιν καὶ τὴν ψυχὴν ἀνίσθαι καὶ ἀνυγραίνεσθαι, μεταβάλλουσιν εἰς τὸ σωματοειδές; lege ἀνυγραίνεσθαι καὶ ἀναλύεσθαι μ. ε. τ. σ.—Pro ἀφεῖλε recte ἀφεῖλκε corrigit Reiskius, monitus, ni fallor, ab interprete, qui verterat *abstraxit*. Σαρκούμενον Xylandrum offenderat, qui mallerat ναρκούμενον. Illud unice loci sententia flagitat, eademque voce usus est Noster et alibi et Sanit. Tuend. p. 130. A. Ἐἄρδῃν hac significatione perquam elegans est; Porphyrius De Abstin. L. IV. p. 370. ψυχὴ διὰ ξηροῦ σώματος καὶ μὴ χυμοῖς ἀλλοτρίων σάρκων ἄρδομένου τὰ ἑαυτῆς διοικοῦσα, κρείττων καὶ ἀδιάφθορος καὶ πρὸς σύνεσιν ἐτοιμοτέρα. Quamquam plerumque bono sensu accipitur; sic Plato Rep. L. VIII. p. 494. B. τὸ λογιστικὸν ἐν τῇ ψυχῇ ἄρδοντος καὶ αὔγοντος. Libanius Or. IV. p. 174. C. ἄρδεσθαι τὴν ψυχὴν παιδείᾳ^h. Alas animæ ἄρδῃν, sc. ut crescant, et illa se ad rerum cognitionem extollere possit, e Platonis Phædro p. 346. G. 118 derivavit Julianus in Orat. VII. p. 205. D. Et, ut solent Patres, in Christiano dogmate explicando Platonico colore usus est Origenes c. Celf. L. VI. p. 666. C. μεταλαμβάνειν τοῦ ζῶντος ἄρτου καὶ τοῦ ἀληθινοῦ ποτοῦ ἀφ' ὧν τρεφόμενον καὶ ἄρδόμενον ἐπισκευάζεται τὸ πτερόν.

566. A. Γένεσιν ἣν οὕτως ὠνομάσθαι νεῦσιν ἐπιτείνουσιν ὑγρότητι βαρυνομένης τῆς ψυχῆς.] Pro ἐπιτείνουσιν legendum ἐπὶ γῆν οὔσαν, ut vidit etiam Cel. Reiskius. Argutæ hujus etymologiæ cum in Platone vestigium nullum inveniam, eo inducor ut eam a Stoicis, qui harum deliciarum mirifici et amatores et opifices fuerunt, fabricatam esse putem. Eadem usus est Plutarchus in Fragm. quod ex Stobæo p. 604. inter reliquias librorum Περὶ ψυχῆς n. 6. posuimus: ὅρα δὲ τὸ ἀντικείμενον τῷ θανάτῳ τὴν γένεσιν, ὡς τοῦναντίον δηλοῖ, ῥοπήν τινα κάτω καὶ νεῦσιν ἐπὶ γῆν.—Νεύειν autem plerumque de iis usurpatur, qui nil altum atque egregium cogitant, sed prони in res humiles propendent; deinde a Philosophis ad eas animas transfertur, quæ voluptatibus gravatæ in

* Vindob. II. 156. E.

h Jambl. V. P. 66.

terram labuntur, vid. Plotin. Enn. I. p. 7. A. Jamblich. Myft. Æg. S. I. p. 11. et 12. Tatian. Or. ad Gr. p. 152. C. et 155. A. Idem de ῥέπειν et ῥοπή valetⁱ.

566. B. Τὸ δὲ ὁποῖον Ἴρις ἐξανθεῖ τὸ ἀλουργόν· ἄλλα δ' ἄλλαις βαφαῖς κεχρωσμένα, πρόσωθεν ἴδιον ἐχούσαις φέγγος.] Ald. τὸν δὲ ὁποῖον κ. τ. λ. Voff. ἐξανθῇ. M. Ald. μορφαῖς pro βαφαῖς, et pro ἴδιον Harl. male ἴδοις. Ceterum non diffimiliter de somniorum urbe Lucianus Ver. Hist. L. II. p. 128. ὁ δὲ περιβολος τῆς πόλεως ὑψηλός τε καὶ ποικίλος, Ἰριδι τὴν χροιάν ὁμοιότατος^k.

566. B. Προσελθεῖν—παραλαμβάνοντες διασπείρουσι.] Sensus postulat προελθεῖν. Confusione hac nil frequentius. Vox μαντεῖον ter repetita facile quem offendat: pro postremo Reiskius corrigit μαντεῖαν. Bis quidem repetitæ vocis exempla satis sunt frequentia, et, ni fallor, triplicis etiam repetitionis alicubi in Platone. Coll. Schott. μιγνύμενον. Mox συμπαραλάμβανοντες legit Reiskius. Et pro ἔσῃ δυνατὸς Coll. Schott. M. A. T. V. B. ἔσσι δυνατὸς^l.

566. C. Ἀνωτέρω γὰρ οὐκ ἐπιδίδωσιν οὐδὲ χαλᾷ τὸ τῆς ψυχῆς ἐπίγειον, ἀλλὰ κατατείνει τῷ σώματι προσηρτημένον.] Ducta hæc sunt a Platone Phæd. p. 385, 386. et sequ. Phædr. p. 344. et 345. H., quem locum et alii sunt imitati, quos notavimus in Ep. Crit. ad Cel. Ruhnck. p. 48. et Auctor libri apocryphi Sapient. Salom. Cap. IX. βρίθει γὰρ τὸ γεῶδες σκῆνος νοῦν πολυφρόντιδα, ut exhibet MS. Clement. Alex. p. 1018. et ex eo sumfit Greg. Naz. Or. XV. p. 234. D. καὶ τὸ γεῶδες σκῆνος βρίθει τὸν νοῦν ἄνω φερόμενον ἢ ἄνω φέρεσθαι 119 δεδημιουργημένον· ἀλλ' εἰκὼν ἀνακαθαιρέτω τὴν ἰλὺν, καὶ ἄνω τιθέτω τὴν ὁμόζυγα σάρκα, τοῖς τοῦ λόγου πτεροῖς κουφίζουσα. Est autem in hac re propria Philosophis vox χαλᾶν, quasi remitterentur vincula animæ, quibus laxatis se in altum evehere possit. Plutarch. Gen. Socr. p. 592. De Hermotimo Clazomenio: οὐ γὰρ ἐξέβαινεν ἡ ψυχὴ τοῦ σώματος, ἀλλ' ὑπέκουςα ἀεὶ καὶ χαλῶσα τῷ δαίμονι τὸν σύνδεσμον, ἐδίδου περιδρομὴν καὶ

ⁱ 566. A. κρατῆρα μίγαν] Expresum ex Plat. Phædon. fin.

^k 566. B. ψυχοπομπὸς] Weffiel. D. S. T. I. p. 107.

^l 566. C. μαντεῖον — Νυκτός] De noctis Oraculo vid. Jablonsk. Panth. Ægypt. P. I. p. 13.

περιφοίτησιν. Timæus Locr. Mundi Anima p. 577. A.—τὸν νοῦν ἐκ μεγάλας τᾶς ἀγνοίας χαλάσασαι εἰς ὅσιν τῶν θείων. Conferendus est Porphyrius De Abſtinent. L. I. p. 49. et in primis Themistius Orat. XX. p. 234. A, B. Sed jam ante Platonis ætatem hanc et opinionem et loquendi formam Philosophorum disputationibus tritam fuisse ex eo patet, quod eam lepide exagitavit Aristophanes Nub. vs. 759. cum Socratem ita loquentem facit :

Μὴ νῦν περὶ αὐτὸν εἶλε τὴν γνώμην ἄει,
'Ἄλλ' ἀποχάλα τὴν φροντίδ' ἐς τὸν ἄερα,
Λινόδετον, ὥσπερ μηλολόνθην τοῦ ποδός^m.

Pro ἐπίγειον Harl. solenni confusione ὑπόγυον præbet; qua vitium susceperunt etiam Aristid. T. p. 354. Dio Chryſ. Or. XIX. p. 261. B. et Liban. Declam. XVI. p. 448. D.

566. D. Φῶς ἐκ τοῦ τρίποδος—διὰ τῶν κόλπων τῆς Θέμιδος ἀπερειδόμενον εἰς τὸν Πάργασον.] ⁿ Lucis imaginem forte defumfit a Platone, qui Rep. L. X. p. 519. E. luminis columnam per totum ætherem tensam esse fingit. Themis fuerat Delphici oraculi præses, antequam ab Apollinis sacerdotibus occupabatur, vid. Plutarch. Or. Def. p. 421. D. Herod. Malign. p. 860. D. Deucalion post diluvium in Parnasso Corycidas Nymphas adoravit, *Fatidicamque Themis, quæ tunc oracula tenebat*, ut canit Ovidius. Et in eodem monte Bæotii Delphicum oraculum colebant, ut refert Macrobius Saturn. L. I. c. 18. p. 286. *Bæotii Parnasum montem Apollini sacrum esse memorantes, simul tamen in eodem et oraculum Delphicum et speluncas Bacchicas uni Deo consecratas colunt; unde et Apollini et Libero Patri in eodem monte res divina celebratur. Quod cum et Varro et Granius Flaccus affirmant, etiam Euripides his docet, cæt.* De Terræ, Noctis, et Themidis oraculo adeundus est Th. Stanleius ad Æschyli Eumenid. vs. 2. et sequ.

566. D. Καὶ προθυμούμενος ἰδεῖν—ἤκουε—ἄλλα τέ τινα] Coll.

^m Conf. Herodes Stob. LXXVI. p. 453. quem citat et Bergl. l. c.

ⁿ Hinc explica Jambl. V. P. 82. harmonia cœlestis Sirenium conjuncta est cum lucis columna ap. Plat. jam

hæc lucis columna in Delphicum oraculum pertendit. *Veritas* oraculorum est propria; hæc efficitur per *harmoniam*, utrumque tetractys continet.

Schott. et T. προθυμούμενος οὖν ἰδεῖν. Voss. omisso τε, saltem ἄλλά τινα, male.

566. D. Φωνὴν εἶναι Σιβύλλης.] Plutarchus De Pythiæ O-120 rac. p. 398. C. *Sibylla ipsa versibus ὑμνησεν ἑαυτήν, ὡς οὐδὲ ἀποθανοῦσα λήξει μαντικῆς· ἀλλ' αὐτὴ μὲν ἐν τῇ σελήνῃ περίεισι, τὸ καλούμενον γενομένη πρόσωπον, τῷ δὲ ἄερί τὸ πνεῦμα συγκραθὲν ἐν φήμαις ἀεὶ φορήσεται καὶ κληδόσιν.* Idem tradit Clem. Alex. Strom. I. p. 304. A. Vid. P. Petitus De Sibylla L. II. c. 12. p. 251.—

566. D. Βουλόμενος οὖν ἀκροᾶσθαι πλείονα τῇ ῥύμῃ τῆς σελήνης εἰς τοῦναντίον ὥσπερ ἐν ταῖς δίναις ἐξεώσθη—τυραννίδα λείψει.]
 ° Lunæ ῥύμην s. *impetum rotationis* describit Plutarchus De Facie Lunæ p. 922. C. 923. C. eoque aliquando leonem ex luna in Peloponnesum ejectionem fuisse fabulæ tradebant, ut narrat p. 937. F. Vocat eundem δίνην ut h. l. et p. 938. F. Hanc vero de Dicæarcheæ interitu prædictionem antiquissimis temporibus in Sibyllinis extitisse libris memorat De Pyth. Orac. p. 398. C. Ταυτὶ δὲ τὰ πρόσφατα καὶ νέα πάθη περί τε Κύμην καὶ Δικαιαρχίαν, οὐχ ὑμνούμενα πάλαι καὶ ἀδόμενα διὰ τῶν Σιβυλλείων, ὁ χρόνος ὥσπερ ὀφείλων ἀποδέδωκεν, ἐκρήξεις πυρὸς ὀρείου, καὶ ζέσεις θαλασσίας, καὶ πετρῶν καὶ φλεγμονῶν ὑπὸ πνεύματος ἀναρρίψεις, καὶ φθορὰς πολέων ἅμα τοσούτων καὶ τηλικούτων, ὡς μεθ' ἡμέραν ἐπελθοῦσιν ἄγνοιαν εἶναι καὶ ἀσάφειαν ὅπου κατῴκηντο, τῆς χώρας συγκεχυμένης. Cum ἡγεμόνος τοῦ τότε mentionem facit, sine dubio Vespasianum intelligit, quo imperante Ao. Chr. 79. Dicæarchea terræ motu et Vesuvii ignibus absumpta fuit. Versiculum de Vespasiani morte ita exhibui, ut appareat eum fragmentum esse ex Sibyllinis carminibus. Ductus autem ex notissima sententia esse videtur, quam expresseit Juvenalis Sat. X. vf. 112.

Ad generum Cereris sine cæde et vulnere pauci

Descendunt reges, et sicca morte tyranni.

Vid. Cicero N. D. L. III. 33. sequ. Nam Vespasianus morbo supremum vitæ diem confecit.—Ald. et Bas. *περὶ τὸ Λέσβιον ὄρος καὶ τὴν Δικαιαρχίαν*, et sic quoque Voss. nisi

° ῥύμη animi ex æthere in corpora trahuntur sec. Effæos ap. Joseph. unde Porphy. Abst. IV. 13.

quod in ὦν ἦν καὶ τὸ π. τ. β. omittit καὶ. In Marg. Ald. pro var. lect. notantur Οὔεσοῦιον. Sed varie scribitur a Græcis hoc nomen, ut docet P. Wesseling. ad Diod. Sic. L. IV. p. 267. Denique leni mutatione corrigendum : Δικαιαρχίας ὑπὸ πυρὸς φθορὰν γενησομένην, ut vidit etiam Reisk.

566. E. Πρὸς τὴν θέαν τῶν κολαζομένων ἐτρέποντο.] ^p Malorum pœnas jam supra narraverat, sed ex persona ductoris, qui eas Thespesio exponit. Nunc ipse eas spectat. Mox οἱ καὶ δεινὰ παθ. Harl. omittit οἱ, et Reisk. maluerat οἱ δὲ. Sed vulgata bona est.

- 121 566. F. Ὁμολογεῖν ἀναγκαζόμενον ὑπὸ τῶν ἐφεστώτων ταῖς τιμωρίαις.] Furiae etiam vivos, quos agitabant, sua scelera clamare cgebant. Epictet. Arrian. Diff. L. II. 20. p. 296. Εἴτα Ὁρέστην μὲν ὑπὸ Ἑρινύων ἐλαυνόμενον φῶμεν ἐκ τῶν ὕπνων ἐξεγείρεσθαι; τοῦτον δὲ οὐ χαλεπώτεροι αἱ Ἑρίνυες καὶ ποινὰ ἐξήγειρον καθεύδοντα, καὶ οὐκ εἶων ἡρεμεῖν, ἀλλ' ἠνάγκαζον ἐξαγγέλλειν τὰ αὐτοῦ κακά. Plutarchus Adv. Colot. p. 1124. C. ὥσπερ οἱ τὸ θεῖον πλημμελήσαντες ἐξαγορεύων ἑαυτοῦ κακά. leg. ὥς οἱ περὶ τὸ θεῖον πλ., ut vidit etiam Reisk. Mox de iisdem Epicureis ait ὥσπερ ὑπὸ ποινῆς ἐλαυνόμενοι δεινὰ ποιεῖν ὁμολογοῦσι. Simile factum refert Ælian. H. A. XI. 17. ^q

566. F. Ὑποστρέψαι] T. V. B. Schott. ἀποστρέψαι.

p. 567. A. Ὡς ἀνάγκην οὔσαν οὕτω διεξελθεῖν.] Hæc nec interpres reddidit et me nonnihil offendunt. Utrum forte hic ἀνάγκη *Dea Necessitas* est, et corruptus est locus? Certe Plutarchus Platonis figmentum in animo habuisse mihi videbatur, quo animam a suo Dæmone ad Ἀνάγκην et ejus filias deduci fabulatur, Rep. L. X. p. 519, 520. et ex eo Porphyrius ap. Stob. Phys. p. 200. ἐντεῦθεν ἤδη ἀμεταστρεπτὶ ὑπὸ τὸν τῆς Ἀνάγκης ἄγει τρόπον, καὶ δι' ἐκείνου διεξελθεῖν ποιήσας ἅμα (f. ὅμοια) τοῖς ἄλλοις ἀπάγει κ. τ. λ. An ita accipendus est locus, *per hæc Thespesius ita transit ut necessitate coactus?*

567. A. Ἐθεῶτο τῶν μὲν γνωρίμων πονηρῶν γενομένων ἢ κολαζομένων τὴν σκιὰν οὐκέτ' εἶναι χαλεπῶς οὐδ' ὁμοίως τριβομένην

^p Hæ non in tartaro intelliguntur,

sed item in superis regionibus: v. c. 168. D.

in astris eas ponit Philo Jud. 568. D.

^q Garrul. II. p. 510. A. Superstit.

ἀτελῇ περὶ τὸ ἄλογον καὶ παθητικὸν ἐπίπονον οὖσαν.] Recte Cel. Reiskius reponit γυνώριμωσ i. e. *qui aperte mali fuerunt*. Idem cetera ita scripsisse Plutarchum suspicatur: οὐκέτι χαλεπῶς οὐδ' ὁμοίως (sc. ὡς ἐν τῷ ζῆν) τριβομένην ἀτελῇ περὶ τ. ἀ. κ. παθητικὸν εἰκῇ πονουῖσαν: conjectura ingeniosa quidem sed non item necessaria, cum vulgata eandem sententiam efficiat. Omnes animæ vano et irritō voluptatum desiderio puniuntur, ut h. l. significat Plutarchus, et alii produnt: v. c. Plato Gorgia, Æschines Axioch. 21. Verum qui occulta malitia vitam transfegerunt, hoc magis puniuntur, quod τὰ ἐντὸς τῆς ψυχῆς ἐκτὸς ἐκτρέπεσθαι coguntur. Itaque οὐκέτι pro simplici οὐκ acciperem, et ὁμοίως ad eos referendum putem, qui διεβίωσαν κακίᾳ λανθανούσῃ; neque fere ad orationis integritatem aliud quid deesse, quam τριβὴν post τριβομένην, quod ob literarum et soni similitudinem facile excidere potuit. Tales sunt Danaidum ἀτελεῖς ὕδρεῖαι, ut Æschines ait l. c. et Seneca Apocolocynt. p. 835. similiter puniri fingit Claudium, *Placuit, ait, novam pœnam excogitari debere, instituendum illi laborem irritum, et alicujus cupiditatis species sine fine et effectu.*—Mox pro τούτοις reposui τούτους, 122 re ipsa postulante.

567. B. Αἱ θαλαττίαι σκολοπένδραι.] [†] Aut librarius aut ipse erravit Plutarchus: non enim scolopendræ sed vulpes marinæ id faciunt: sic Solert. Animal. p. 977. B. ἡ δὲ ἀλώπηξ (marina)—πέφυκε μεταβάλλειν καὶ στρέφειν τὸ σῶμα, ὥστε τῶν ἐντὸς ἐκτὸς γενομένων ἀποπίπτειν τὸ ἄγκιστρον. Ælianus H. A. IX. 12. *Vulpes marina*, ait, οὐ πρόσεισι τῷ ἀγκίστρῳ τὴν ἀρχὴν, ἢ καταπίνουσα παραχρῆμα ἑαυτῆς τὸ ἐντὸς μετεκδῦσα ἔτρεψεν οὕτως ἔξω, ὥσπεροῦν χιτῶνα τὸ σῶμα ἀνελίξασα· καὶ τοῦτον δήπου τρόπον ἐξεώσατο τὸ ἄγκιστρον. Adde Th. Gataker. ad M. Antonin. p. 245. C. Quod autem ait, quosdam intus varios esse, hoc de iis ipsis intelligendum est qui vertuntur; et habuit fortasse Æsopi fabulam in animo quam ipse re-

[†] De scolopendra idem Plin. 9, 43. 33, 11. Narrationis autem fons est Aristoteles IX. 37. qui utrisque et scolopendris et vulpibus tribuit, sed dispari modo. Hinc erroris fons. Æ-

lian. utrumque tribuit Vulpi marinæ l. c. et V. H. I. 10. Scolopendræ simpliciter ita vocantur, non marinæ. v. Beckman. ad Antig. Caryst. LIV.

fert Sapiens. Conviv. p. 155. B. σὺ δὲ ἔοικας οὐδὲ τῆς ἑαυτοῦ μνημονεύειν ἀλώπεκος· ἐκείνη μὲν γὰρ εἰς ἀγῶνα ποικιλίας καταστᾶσα πρὸς τὴν πάρδαλιν ἡξίου τὰ ἐντὸς αὐτῆς καταμαθεῖν τὸν δικαστήν· ποικιλώτερα γὰρ ἐκεῖ φανεῖσθαι.

567. B. Ἐν τῷ λογιστικῷ καὶ κυρίῳ τὴν μοχθηρίαν ἔχοντας.] In eorum sententia esse videtur Plutarchus, qui primariam animæ partem a vitiis corrumpi et apud inferos punitum iri statuerunt. Fuit enim maxima inter recentiores Platonicos dissensio, utrum ipse νοῦς labem contrahat peccato et puniatur, an poenæ et purgationes circa solam ψυχὴν et ejus ὄχημα versentur. Atticus et Albinus præter νοῦν omnes animæ partes morte interire statuebant: Jamblichus contra omnes permanere voluit, cujus veram esse sententiam et Platonis auctoritate niti putat Proclus, qui ita de hac re differit: ὅτι μὲν γὰρ τὴν ἄλογον ζωὴν ὁ Πλάτων καὶ μετὰ τὴν τοῦ ἐνύλου σώματος διατελεῖν βούλεται φθορὰν, δῆλον ἡμῖν ποιεῖ δι' ὧν καὶ κολαζομένην ἐν ἄδου παραδίδωσι τὴν ψυχὴν διὰ θυμους καὶ ἐπιθυμίας, οὐδὲν δεομένην κολάσεων ἢ (f. εἰ) πάντων ἀφῆρηται τῶν παθῶν, λόγος γὰρ ἂν ἦν καθαρὸς; hoc ille fundamentum substravit disputationi, animæ partem principalem puniri non posse. Medium inter utramque opinionem secare voluit Porphyrius, adeo ingeniose ut vix a quoquam intelligi possit: vide Proclum ad Timæum Plat. L. V. p. 311. Certe Jamblichus hanc opinionem probare videtur ap. Stob. Phys. p. 143. ubi multis memoratis tandem hæc addit: Ἐνιοὶ δὲ καὶ τούτων (Platonicorum) πολ-
λάκις ἀποφαίνονται περὶ τὴν ἄλογον ψυχὴν καὶ τὸν δοξαστικὸν λόγον ἐμφύεσθαι τὴν κάθαρσιν· τὸν δὲ λόγον αὐτὸν τὸν οὐσιώδη καὶ τὸν νοῦν τῆς ψυχῆς αἰεὶ ὑπερέχειν τοῦ κόσμου, καὶ συνῆσθαι τοῖς νοητοῖς αὐτὸν, καὶ οὐδέποτε ἔσεσθαι τελειώσεως (leg. οὐδ. δεήσεσθαι κολάσεως ut ap. Procl.) καὶ ἀπολύσεως τῶν περιττῶν. Porphyrius
123 quoque sibi constare videtur. Cum enim ψυχὴν et ὄχημα partim interire partim permanere statuisset, ut refert Proclus, l. c., ita suam mentem explicat in libro De Styge ap. Stob. Phys. p. 132. μνήμης δὲ ἀφρημένης, ἥρται καὶ τὸ φαντασιούμενον· οὐ συνεχλείποντος, καὶ τὰ πάθη τὰ περὶ τὸ σῶμα τῆς ψυχῆς συνεξήρηται· τούτων δὲ ἐκλιπόντων, (Grot. ex MSt. Paris. notat ἐκλειπομένων) καὶ ἡ κόλασις τῆς ψυχῆς πέπαυται, νοεράς

μόνον οὐσης τῆς περὶ αὐτὸν καταστάσεως^s. Unde clare patet, eum proxime ad eorum opinionem accedere, qui νοῦν labem et poenas fuscipere non posse arbitrabantur. Huic difficultati hoc modo occurrere voluit Plotinus Ennead. III. L. 3. p. 393. ut etiam post corporis mortem duas retinere φαντασίας animam diceret, alteram in rationali parte, alteram in irrationali. Et similiter Olympiodorus MSt. Διττὸς ὁ νοῦς· ὁ μὲν ἀπαθὴς, ὁ δὲ παθητικὸς: hunc φαντασίαν vocat, illum λόγον. Quin alii νοῦν a λογιστικῇ ψυχῇ distinxerunt. Neque hoc placitum, νοῦν vitiis affici, a sententia principum Stoicæ disciplinæ, Zenonis et Chrysippi, alienum videtur, quorum hic perturbationes ipsius rationis iudicia esse aiebat, ille rationis quidem iudicia a perturbationibus distinguebat, sed has tamen ab illis creari ac effici statuebat. Quamvis ab utroque dissentiens Posidonius ad Platonis se auctoritatem conferebat, ut refert Galenus Dogm. Hippocr. et Plat. Lib. V. p. 155. B. Χρύσιππος μὲν οὖν ἐν τῷ πρώτῳ περὶ παθῶν ἀποδεικνύει πειρᾶται, κρίσεις τινὰς εἶναι τοῦ λογιστικοῦ τὰ πάθη· Ζήνων δὲ οὐ τὰς κρίσεις αὐτὰς ἀλλὰ τὰς ἐπιγινομένας αὐταῖς συστολὰς καὶ λύσεις, ἐπάρσεις τε καὶ τὰς πτώσεις τῆς ψυχῆς ἐνόμιζεν εἶναι τὰ πάθη. Vid. J. Davif. ad Cicer. Tusc. IV. 5. Sed Plato, cum trifariam divideret animam in λογιστικὸν, παθητικὸν, et ἐπιθυμητικὸν, ita statuiffe videtur, perturbationes in posterioribus duabus partibus versari, et dominari nonnunquam quidem in homine, non tamen νοῦν corrumpere. Certe et alibi et in Theæteto τὸ λογιστικὸν proprie errore labem contrahere docet; id quod naturæ rei valde est consentaneum.—Ceterum principalis animæ pars, ut λογιστικὸν et ἡγεμονικὸν, sic κύριον proprio suo nomine vocatur. Plato Alcibiad. I. p. 36. D. et alibi. Plutarch. Adv. Colot. p. 1119. A. τῆς ψυχῆς τὸ κυριώτατον, ὃ φρονοῦμεν καὶ λογιζόμεθα καὶ πράττομεν. Proclus ad Hesiod. p. 65. Similiter Latini. v. c. Lucretius L. III. vf. 94.

Primum Animum dico, mentem quem sæpe vocamus,

* Jamblichi locus ex Stob. Physf. a Salmasio ad Simplic. in Epiſtet. p.

17. tamquam ex Suida laudatur. In quo quidem falli videtur.

*In quo consilium vitæ regimenque locatum'ft,
Esse hominis partem.—*

Seneca De Ira L. I. c. 3. *Regium et principale eam vocat.*

- 124 567. C. Εἶναι δὲ λιμνὰς παραλλήλας, τὴν μὲν χρυσοῦ περιζέον-
τος, τὴν δὲ μολίβδου ψυχροτάτην, ἄλλην δὲ τραχεῖαν σιδήρου—
ὑπομένουσαι.] Voss. παρ' ἀλλήλαις. Reiskius corrigit περιζέ-
ουσαν.—Quare hæc, non alia metalla memoret Plutarchus,
exputare est difficile. Utrum pro lubitu hæc finxit, an po-
tius ad reconditum quoddam Magorum respexit placi-
tum? Refert Celsus ap. Orig. L. VI. p. 646. B. in myste-
riis Mithræ apud Persas circuitum cœli fixum et errantem
et egressum animarum scala significari septem definitam
gradibus diversi metalli^t, quorum singula singulis septem
errantium fiderum Diis sacra essent. In quibus cum plum-
bum Saturno, ferrum Mercurio, aurum Soli tribuatur,
quorum Deorum non minimum munus in purgandis pu-
niendisque animabus cernitur; fere eo inclino, ut ex hoc
aut simili figmento colorem duxisse credam Plutarchum.
Commode ceteroquin avaros in metalla immergi iisque
cruciari fingit, quia horum ipsis in vita inexplabile fuit
desiderium. Sed præstat in his non plura argutari. Ter-
narium autem adhibet numerum, quod ille circa τὰ ἐν ἄδου
celeber et fere facer fuit. Triplicem animæ purgationem
canit Virgilius Æn. L. VI. vs. 740.

Alicæ panduntur inanis

Suspensæ ad ventos: aliis sub gurgite vasto

Infectum eluitur scelus, aut exuritur igni.

Ubi vid. De la Cerda—et G. Vossium de Idol. Gentil.
Vol. II. p. 193. Quamquam Empedocles terram addit,
in notissimis versibus, quos laudat Plutarch. T. II. p. 361.
C. et 830. F. Olympiodorus quoque MSt. in Platonis fa-
bula de inferis explicanda, ubique ternarium numerum
quærit.

567. D. Ὀνειδίζουσα καὶ διώκουσα—ἥπειρον.] In omnibus
Edd. est ὀνειδίζουσα καὶ δοκοῦσα φ. κ. α. βουλομένη οὐ δυνα-

^t De metallis variis diis tributis v. loca quæ citat Fabric. B. G. T. VI.
p. 793.

μένη δὲ. Sed flagitante sententia διώκουσα reposui ex Coll. Schott. et T. V. B., βουλομένην οὐ δυναμένην δὲ ex Ald. et Baf. Præterea transpositione et levi mutatione corrigendum cenfeo : καὶ ἐξ ἀρχῆς ἐπῆγον πρὸς τὴν δίκην ὁλοφ. vel ἐξ ἀρχῆς προσεπῆγον τὴν δίκην. Veræ lectionis vestigia restant in Voff. qui pro ἡπειγον præbet ἡπῆγον.

567. E. 'Ενίας δὲ καὶ πολλὰς ἅμα—καθάπερ μελίττας ἢ νυκτερίδας ἀτεχνῶς ἐχομένας καὶ τετριγυίας.] Sumfit hanc comparisonem ab Homero, qui ita procorum animas a Mercurio ad inferos deduci facit, Odyss. Ω. vf. 5—10.

Τῇ ρ' ἄγε κινήσας, ταὶ δὲ τρίζουσαι ἔποντο.

125

Ὡς δ' ὅτε νυκτερίδες μυχῶ ἀντροῦ θεσπεσίοιο

Τρίζουσαι ποτέονται, ἐπεὶ κε τις ἀποπέσῃσιν

Ὀρμαθοῦ ἐκ πέτρης, ἀνά τ' ἀλλήλησιν ἔχονται

ἢ Ὡς αἱ τετριγυῖαι ἅμ' ἦσαν ἦρχε δ' ἄρα σφὶν

Ἑρμείας ἀκάκητα κατ' εὐρώεντα κέλευθα.

Respexit huc Aristides T. I. p. 215. ἀλλ' οἷον νυκτερίδες ἐν τοῖς ἀντροῖς ἀλλήλων τε καὶ λίθων ἔχονται προσπεφυκυῖαι, οὕτως ὑμῶν ἅπαντες ἐξήρτηνται σὺν πολλῶ φόβῳ καὶ προνοίᾳ μή τις ἀποπέσῃ τοῦ ὀρμαθοῦ. Hinc etiam colorem duxisse videtur Euripides Cyclop. vf. 406.

Ἄλλοι δ' ὅπως ὄρνιθες ἐν μυχοῖς πέτρας

Πτήξαντες εἶχον, αἶμα δ' οὐκ ἐνὴν χροῖ.

Τρίζειν eximie dicitur sonus, quem mortuorum umbræ edere putantur. Vide P. Wesseling. et L. C. Valckenær. ad Herodot. L. III. p. 252.—'Ενίας δὲ καὶ πολλὰς bene Græcum est. Sic Plato Phædon. p. 375. D. παρῆσαν τινὲς καὶ πολλοί γε. Gorg. p. 284. E. τινὰς σχεδὸν καὶ συχνοὺς αἰσθάνομαι Legg. L. VI. p. 614. E. διάφοροι πολλαὶ καὶ πολλάκις ἐνίαι ταῖς κατοικοῦσαις γεγόνασι : ubi legendum ἐνίαι καὶ πολλαὶ πολλάκις τ. κ. γ.—Καὶ ante καθάπερ abest a Coll. Schott. Recte ! Post ἐχομένους Reiskius excidisse putat αὐτῶν. Certe deest quid. Ut dicam quod sentio, legendum puto 'Ενίας—τῶν προγόνων ἔλεγε ἐξηρτῆσθαι. Hoc enim dixisse Plutarchum, res ipsa arguit.

567. E. Τὰ δὲ ἀποστρεφόντων.] Coll. Schott. T. V. B. pro τὰ habent τῶν.—Animæ cum corpore conjunctionem Dæmonibus quibusdam tributam esse a Deo, qui eam tali fere modo efficerent, narrat Proclus in Remp. Tim. L. V. p. 337 et 338.

567. F. Νέρωνος ψυχὴν τὰ τε ἄλλα κακῶς ἔχουσιν ἤδη καὶ διαπεπαρμένην ἥλοις διαπύροις.] Pro ἤδη, quod sententiæ officit, mallem καὶ δὴ. — Quod autem ait ἥλοις animam corpori affigi, respexit ad Platonem Phædone p. 387. B. ἐκάστη ἡδονὴ καὶ λύπη ὥσπερ ἥλον ἔχουσα προσηλοῖ αὐτὴν (ψυχὴν) πρὸς τὸ σῶμα: et voce διαπύροις Neronis cædis cupiditatem significavit. Est autem hoc dictum in celeberrimis, et passim a scriptoribus vel laudatum vel imitatione expressum. Plutarchus Sympof. L. VIII. p. 718. D. ὁ γὰρ ἡδονῆς καὶ ἀλγέδονος ἥλος—πρὸς τὸ σῶμα τὴν ψυχὴν προσηλοῖ. Def. Orac. p. 429. B. ἀλλ' ὥσπερ ἀγάλματα προσηλοῦται καὶ συντήκεται βάν-
 126 σεσι, οὕτως ἐγκεκλεισμένους εἰς τὸ σωματικὸν καὶ συγκαταγεγομφωμένους. Aristides T. II. p. 232. Porphyrius de Abstin. L. I. c. 31. ubi vid. qui laudantur c. 38. et 57. Jamblichus ap. Stob. p. 116. et 209. τὰς προσηλούσας τῷ σώματι τὴν ψυχὴν ἡδονὰς ἀτιμάζουσα^x. Simplicius in Epicet. p. 86. οὐδεὶς γὰρ ἥλος οὕτως ἰσχυρὸς προσπερονῆσαι καὶ κολλῆσαι ὥς ἡδονὴ καὶ τὸ ἀπ' αὐτῆς δέλεαρ. et p. 288. ἐκάστη γὰρ ἡδονὴ ὥσπερ ἥλος προσηλοῖ τὴν ψυχὴν πρὸς τὸ σῶμα. Basil. M. ap. Stob. p. 920. ὁ ἐμπεπηγότας ἔχων ἐν ἑαυτῷ τοὺς σωματικούς ἥλους, ἀνενέργητός ἐστιν ὑπὸ τῶν ὀδυνῶν κατεχόμενος. Johannes Chryf. Hom. Antioch. V. p. 86. D. ἵνα οὖν καὶ ἡμεῖς τῇ γῇ προσηλώμενοι καὶ πρὸς τὰ παρόντα κεχηνότες ἀλγῶμεν—ποῖον δὴ κέρδος ἐκ τοῦ προσηλωσθαι μεθ' ὑπερβολῆς τῇ τοῦ παρόντος βίου ἐπιθυμία.

567. F. Προκεχειρισμένων δὲ καὶ ταύτην τῶν δημιουργῶν Πινδαρικῆς ὕψιδνης εἶδος.] Legendum ταύτην pro ταύτην, ut vidit

^x V. P. 228. ibi Kuster. hæc et alia ad Julian. 136. B. adde Jamblich. Myst. Æg. p. 48.

^y De Myræna. Hierax Stob. 134, 1. ex Archelao et Nicandro Ther.

823. quem locum citat Athen. 312. D. cum viperis congregiens foetum ut viperæ rupto ventre ipsa edit. Sed fabulosum hoc. Myræna est ovipara nec congregitur cum vipera. Vid.

Reiskius. Viperas uterum matris peredere ut in lucem prodire possint, hoc quidem notissimum est. Sed Pindarica vipera quid sibi velit, hoc vero juxta cum ignarissimis scire me fateor. Si vera est lectio; Pindarum de tali vipera cecinisse oportet, quod Neroni maximo Lyricorum amatori notum erat: neque careret talis allusio sua venustate. Sin falsa est lectio, tum vero in Πινδαρικῆς viperarum generis nomen latere putem. Quidquid sit, Plutarchus immanitatem Neronis in matrem significare voluit.

p. 567. F. ὦδιδικόν τι μηχανησαμένους παρὰ ἔλη καὶ λίμνας ζῶον.] Respicit ad studium quo Muscam prosequabatur Nero, et ejus animam in cygni corpus inclusam fuisse significat. Hi enim cum circa ἔλη καὶ λίμνας degunt et ὦδικοὶ putantur, tum vero Apollini sacri sunt^a. Vid. Euripid. Iphig. Taur. vs. 1103. Aristoph. Ran. vs. 209. Ælian. H. A. X. 36.—Ἐλη et λίμναι quomodo differant, vide P. Wesseling. ad Herodot. L. I. p. 90.—Pro ὦδιδικόν Harl. T. V. B. ἄδιδικον. Pro ζῶον V. ζῳιον. Voss. ζῶων.

567. F. Ὡν μὲν γὰρ ἡδίκησε δέδωκε δίκας.] Videtur respicere ad versum Oraculi:

^b Εἶχε πάθοι τά κ' ἔρεξε δίκη κ' ἰθεῖα γένοιτο.

Eodem certe in simillima re usi sunt Seneca Apocolocynt. p. 835. et Julianus Cæsar. p. 100. ubi vid. Ez. Spanhem. Quod vero pro δαδωκέναι posuit δέδωκε, fecit id conversione orationis non adeo inusitata: de qua et Longinus docuit de Sublim. XXVII. Hic nil deest quam ἔφη, ut solent nonnunquam scriptores. v. c. Xenophon Agefil. 127 III. 5. Lucian. Zeux. p. 847. ^c Plutarch. Apophthegm. p. 175. B.^d

Camus ad Aristot. H. A. T. II. p. 538. Plin. X. 82.

^a Dio Chr. III. 58. A.

^a Nero in cycnum, qui Apollini sacri sunt. Ipse enim numos cudi curabat quibus inscriptum est Nero Apollo. Vid. Spanh. Jul. Cæs. 53.

^b Aristot. Nicomach. V. 5. Isaac. Porphyrog. in Excerpt. Rhet. L. Alati p. 284. Interp. ad Digest. II. 2, 1. Plato Leg. IX. p. 659. A. G.

^c Plut. II. 104. A. 154. F. Flamin. I. p. 376. C. Antiphon Stobæi 155, 37. Aristid. I. 348. Herodian. VIII. 3, 11. Terent. Hecyr. I. 2, 74. Cic. Off. III. 15. Ep. Div. IV. 3. Nam quod exemplo fit cet. sunt Servii etiam verba. Acad. I. 3. Bibl. Crit. III. iii. 99.

^d 567. F. ὀφείλεισθαι δὲ τι] Æschyl. ap. Clem. Al. 494. A.

p. 568. A. Ἡλευθέρωσε τὴν Ἑλλάδα.] ^e Nam Græciæ et præsertim Achaïæ tributa remisit, et ejus jura amplificavit. Pausanias L. VII. p. 564. ubi vid. Kühn. Philostrat. V. A. L. V. p. 224. et L. IV. p. 162. Interpret. ad Julianum Cæsar. p. 85. et inprimis S. Reimarum ad Dion. Cass. LXIII. p. 1035. ^f

568. A. Μέχρι μὲν οὖν εἶναι τούτων θεατῆς.] Reiskius μέχρι μὲν οὖν τούτων εἶναι θεατῆς. Certe τούτων ad μέχρι referendum, non ad θεατῆς.

568. A. Ἐν παντὶ γενέσθαι κακῶ διὰ φόβον.] Satis erat ἐν παντὶ γενέσθαι: ut postrema ab annotatore quodam addita videantur. ^g Ἐν παντὶ εἶναι est Attica locutio, quæ notat in maximo timore esse. Sic Plato Euthydem. p. 226. F. Symp. p. 324. A. Xenophon Hellenic. L. V. 4, 30. ἐν παντὶ ἦσαν VI. 4. εἰς πᾶν ἀφικνεῖσθαι ὑπὸ τινός. Aristides T. I. p. 278. p. 304. περὶ τῶν ὀδόντων ἐν παντὶ καθέστην. p. 312. ἐν παντὶ εἶναι καὶ ἀγωνιᾶν. 344. Philostrat. Heroic. p. 734. Plato tamen Rep. L. IX. p. 505. C. usus est pleniore forma ἐν παντὶ κακοῦ εἶη.

568. A. ^h Ὑπὸ σύριγγος ἐξαίφνης ἰσπασθέντα] Jam quid de ^k σύριγγος faciamus nescio. Neque enim Medicorum σύριγξ, morbus *fistula*, hic intelligi potest, neque Reiskii διὰ σύριγγος, *tanquam per fistulam tractum*, arridet. Venerat mihi in mentem ὥσπερ ἀπὸ μηρίνου, ^l *tanquam fune tractum*, quod tamen nimium a vulgatæ vestigiis recedit. Quamquam huic conjecturæ ex Aristophane Nub. vs. 759. vid. supra p. 119. ^m momentum accedere videatur.

^e Plut. I. p. 376. Plin. H. N. IV. 10. ibi Harduin. Spanh. Orb. R. p. 365.

^f Laus Græcis excellentiæ in humano genere, non modo ab ipsis sed etiam ab extero et Judæo adeo Philone tribuitur ap. Euseb. P. E. VIII. 398. D. Conf. Anon. Vit. Pythag. 21.

^g Demosth. Conon. 729. B. f. reddendum Anonymo ap. Suid. Ὅνος εἰς Κυμαίους pro πάντες.

^h 568. A. ῥαβδίων διάπυρον,] Cestrum quo encausticæ tabulæ pingebantur. Plin. XXXV. 41.

ⁱ In corpora trahuntur vi Plotinus p. 382. D.

^k σύριγγες terræ Olympiodor. Gorg. Plat. p. 205.

^l μηρίνος in hoc argumento II. 333. C. Posidon. ap. Galen. T. I. p. 284. l. 20.

^m Plotin. 440. A.

DE SERA NUMINIS VINDICTA. p. 568. A. 463

568. A. 'Απ' αὐτοῦ τοῦ μνήματος.] Legendum ἐπ' ἄ. τ. μ.
quod res ipsa flagitat, et est in re simili de Here Arme-
nio apud Platonem Rep. L. X. p. 518. G.

